BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
Januari 1932

I

Organ van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar :** II. Poëzie. fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** geb. fr. 10.50
Zr M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten. fr. 15.—
P. KORNYEY. — **Claudia.** fr. 7.—
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade. fr. 27.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedr. fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen : Lenore.** fr. 6.—
DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht. fr. 20.—

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
BLASKO, MARIA. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn. fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave. fr. 20.—
STEPHANIECLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** fr. 16.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman. fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.** fr. 18.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman. fr. 18,—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Roman. fr. 20,—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.** fr. 20.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk) fr. 13.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

H. AUGUSTINUS. — **De Eenvoudige onderwezen.** fr. 10.—
JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk** fr. 5.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 6e 7e en 8e jaargang **elk fr. 50.— ; 9e jaargang fr. 35.—**
Missiebibliografie fr. 7.—
Modelcataloog St Michiel : 3e en 4e deel. **elk fr. 5.— ; 5e deel fr. 8.—**
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3e druk) fr. 5.—

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKENKASTEN

voor Openbare Boekerijen

met ROLLUIKEN afgesloten

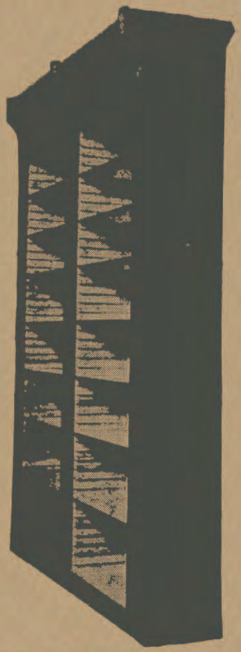

Naar keuze te bekomen met 2 of 3 panden van ± 0,80 m. elk

Zie model hierbij

Hoogte binnenkant 2,10 m.
Diepte » 0,25 m.
Lengte 2 panden 1,70 m., 16 verstelbare schab
3 » 2,50 m., 24 » »

Prijzen te bevragen bij

A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

DRUKKERIJ DE BIÈVRE

BRASSCHAET

TELEFONEN : **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**
Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.
MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931: 65 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL:

MOONDEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.

— *Redactiese retaris* : ANTON VAN DE VELDE —

Beheer : « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Postcheckrekening nr. 162.68

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

Zr Ma. Teresa. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken :
I. Mijn Broertje en Zusje
II. Stoute Broer
III. Zus bij het Kribje
IV. Broer en Zus bij 't Opstaan

7.50 frank

B. Casimir. — Benneke
A. van Dijk. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. van Lies. — Klein Broertje
» Klein Zusje
Zr Ma. Teresa. — Ik zal je eens wat vertellen
Zr Ma. Teresa. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. De Waal. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. Burgers. — 'n Prettige Vacantie
B. A. van Haag. — Wim zijn Kabouterkoek
Lambert Lucasz (Kees Spierings). — Zoo'n rare Chinees
A. L. Redus. — Kees de Does en z'n Politiehond
Kees Spierings. — Wim, de Blauwpit
Zr Ma. Teresa. — Twee Vriendjes
D. C. Visschers. — Een Kind van Java
B. V. Zwegers. — In 't Oerwoud

12.50 frank

Edgard. — Van Koning Orgeloes
H. Federer. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. van Gestel. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
Gabr. Moerdijk. — Een Gezellige Middag
Zr Ma. Teresa. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
Walterida. — Een Indisch Meisje
» Javaansche Legenden

15 frank

J. V. Burgers. — Klaveren Drie
Edgard. — Het witte Muisje
Moeder Mary Loyola. — Jezus van Nazareth
Zr Ma. Teresa. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
Kees Spierings. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. van den Berg. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. van den Berg. — De Koning van Tjilatjap
W. van den Berg. — De Vondeling van Simmerath
Francis J. Finn. — De Geheimzinnige Gids
B. C. Kloostermans. — Gods Volk
Max. — Giovanni
Hélène Pagès. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. Spalding. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
Kees Spierings. — De 6e van Meneer Franssen
Zr Ma. Teresa. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel: Op Reis
2e » Op Curaçao
F. Trautwein. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. Van den Berg. — Rudi's Avontuur
Joannes Emonts. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
Lina Tervooren. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. Gross, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. Verbeeten. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. Heijnen. — Joolsingel No 1

30 frank

B. V. Zwegers. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK
IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

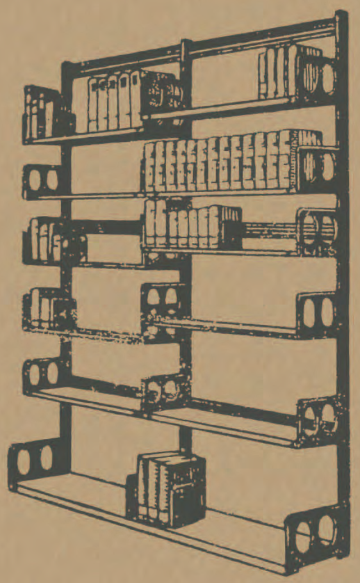

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

ZOO JUIST VERSCHENEN :

I. VAN GELDEREN en
J. H. VAN BECKUM

DUITSCH WOORDENBOEK

EERSTE DEEL
DUITSCH-NEDERLANDSCH

Zevende, veel verbeterde en vermeerderde druk

Prijs gebonden gld 3,75

BIJ DEN BOEKHANDEL IN VOORRAAD

UITGAVE VAN
J. B. WOLTERS
GRONINGEN, DEN HAAG, BATAVIA

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KIDER -en ROMABOK

Nieuwe uitgaven :

Fr. Crols, Pr. : Het Wonder der Appelen 5.— fr.

Victor Naveau : Uit mijn Vlegeljaren 10,— fr.

A. Sauwen : De zingende Krekel 10,— fr.

Constant Eeckels : De Eenzame Tuin 12,50 fr.

Francis Finn : S. J. Zoo zijn ze, 2 deelen, per deel : 5 fr. — Philip, de kleine Zanger : 10,— fr. — Tom Playfair : 12,50 fr. — Percy Wynn : 12,50 fr. — Claude Lightfoot, 12,50 fr. — Harry Dee : 15.— fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15.— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15,— fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts, 500 blz. — 9 uitslaande platen. — 6e druk : 30,— fr.

A. C. Ide : Handboek der Ooftbouwkunde 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

“ Geen Succes Zonder Organisatie Geen Organisatie Zonder R°ne° „

R°NE° organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mêe. Er zal niet op tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

8000 EXEMPLAREN

IN MINDER DAN 18 MAANDEN

DAT IS HET RECORD VAN DEN VERKOOP DER 3e UITGAVE VAN HET

GEVAERT

FOTO-HANDBOEK

DE 4e VERBETERDE UITGAVE KWAM JUIST VAN DE PERS

PRIJS : Fr. 15

BIJ ALLE FOTOHANDELAARS

Boeken die thuis hooren in elke Boekerij

Kwajongen door Dr W. Broeckaert	fr. 12,00
Doktershumor door Dr W. Broeckaert	10,00
Brusselsche Krabbels door Theo Bogaerts	20,00
De Schelde door Constant Eeckels	15,00
De Rit door F. De Pillecijn	15,00

UITGEVERIJ

REGENBOOG

Van Daelstraat, 15,

:-: **BORGERHOUT** :-:

NUMMER 1 TIENDE JAARGANG JANUARI 1932.

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen
Postcheck: 241.02

Prijs voor België. — Abonnement: 35 frank. — Dit nummer: 5 frank.
Prijs voor Nederland. — Abonnement: fl. 3,50. — Dit nummer: fl. 0,50.

JAN VAN RUUSBROEC

(Radio-lezing op 2 December 1931).

DOOR PROF. Dr KAN. A. BOON.

Op 2 December 1381, vandaag juist 550 jaar geleden, ontsliep in den Heer de gelukzalige Jan van Ruusbroec, de vrome prior van het klooster te Groenendaal, de voornaamste leider van het geestelijk leven in onze Dietsche gewesten op het einde der Middeleeuwen, de vader van het Nederlandsche proza.

Voor zijn taal- en landgenooten mocht dit eeuwfeest niet onopgemerkt voorbijgaan. Dezen namiddag werd in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel een rijke tentoonstelling geopend van de merkwaardigste werken van en over Ruusbroec, van allerlei handschriften, vertalingen, prenten, miniaturen, enz. (deze tentoonstelling blijft kosteloos geopend heel de maand December); Rector Vermeylen wees er in de openingsrede op de diepgaande beteekenis van Ruusbroec op onze Nederlandsche kultuur en op iederen mensch van goeden wille. Vanavond te 8 uur, als sluiting van een plechtig triduum waar de grootheid van onzen Vlaamschen mysticus werd verkondigd door Kanunnik Cruysberghs, onderrector van de Leuvensche Hoogeschool, zingt Kardinaal van Roey een pontifikaal lof in Sinte Goedele, de kerk waar de vrome man de dertig eerste jaren van zijn priesterleven doorbracht in stille toewijding en verheven beschouwing. En heel het Vlaamsche land door worden dezen winter plechtige Ruusbroec-vieringen op touw gezet.

Wat meer is: deze maand ook verschijnt het eerste deel van een nieuwe uitgave der volledige werken van den wonderbaren leeraar; tevens komt een Gedenkboek van de pers, waarin vooraanstaande Ruusbroec-kenners het volle licht laten vallen op zijn leven en zijn leer,

zijn persoonlijkheid en zijn werk, zijn omgeving en zijn tijd, zijn invloed en zijn wereldberoemdheid. In den loop van toekomend jaar bezorgt het Davidsfonds in zijn keurreeks een Ruusbroec-bundel. En tegen het einde van '32 belooft P. Reypens ons het eerste deel van een absoluut-vertrouwbare wetenschappelijke uitgave van Ruusbroec's meesterwerk, de **Brulocht**. Alles saamgenomen, een hulde en een viering voorwaar, die onzen grootsten mysticus waardig is en meer zal bijdragen tot de kennis van zijn leer en de verspreiding van zijn werk dan het prachtigste monument op een van de openbare pleinen der hoofdstad.

Toch denkt het Ruusbroec-comité er nog aan, met de hulp van andere Vlaamsche vereenigingen en van 's lands bestuur, een eenvoudig gedenkteeken te plaatsen op den buitenmuur van het koor van Sinte Goedele en in het heerlijk kader van het Zoniënbosch.

Jan van Ruusbroec werd in 1294 geboren te Ruisbroek-bij-Brussel waarschijnlijk uit een geringen stand. Zijn jeugd bracht hij dus door in het toen nog ongerepte Zennedal met de zacht-deinende glooiïngen van het mooie Brabantsche landschap en het wondere spel van licht en zon op water en boomen. Op elfjarigen leeftijd vertrok hij naar Brussel en studeerde er in de kapittelschool van Sinte Goedele. Op zijn 24ste jaar werd hij priester gewijd en volgens de algemeene overlevering tot kapelaan benoemd aan de hoofdkerk. Alhoewel hij reeds vroeg een beschouwend leven leidde, stond hij daar ook in het midden van het werkelijk leven : hij was er getuige van den politieken strijd der gemeente tegen het hertogelijk gezag, van de sociale en economische omwoeling in de toenmalige maatschappij ; heel waarschijnlijk sympathiseerde hij met de opkomende burgerij die toen tot politieke rijpheid groeide en naar kultureele ontwikkeling streefde.

Meer dan vijftig jaar oud begaf hij zich met zijn kollega en vriend Frank van Coudenberghe naar de eenzaamheid van het Zoniënbosch, waar te Groenendaal een klooster werd gesticht van reguliere koorheeren van St.-Augustinus. Ruusbroec werd er prior, gaf er het voorbeeld van alle deugden, won er de achting en de liefde van zijne medebroeders en van de godvreezende zielen door zijn bescheiden minzaamheid en zijn opgeruimden eenvoud, kwam er in betrekking met vele geestesgenooten uit onze gewesten en uit het buitenland als met Geert Groote en Tauler, en stierf er op 87jarigen ouderdom in 1381. Het dankbaar nageslacht houdt de gedachtenis van den beminnelijken en vromen prior hoog in eere : in de letterkundige geschiedenis prijkt zijn naam op een der allereerste plaatsen in de rij van de grooten uit onzen Nederlandschen stam ; de volksvereering die hem sedert onheuglijke tijden als gelukzalig bekroonde, werd voor enkele jaren door Paus Pius X officieel bekrachtigd.

Van Ruusbroec's hand kennen wij een twaalftal werken. Het voornaamste, *die Chierheit der gheesteleker Brulocht*, geldt als een der hoofdwerken van de mystiek in de wereldliteratuur. Reeds in zijn leven

JAN VAN RUUSBROEC

werden verschillende van zijn traktaten in het Latijn en in het Duitsch vertaald en oefenden een diepen invloed uit op 't geestelijk leven van West-Europa.

Ruusbroec gaat uit van het beschouwen van Gods oneindig wezen in zijn eenheid en drie-eenheid. Hij daalt af tot den mensch, het schepsel Gods, bestemd om de plaats in te nemen van de afgevallen engelen. Dan voert hij hem omhoog tot God, wiens afbeeldsel hij is : de mensch moet eenvormig worden met God en die eenvormigheid bereikt hij langs de drie trappen van het werkende, het innige en het schouwende leven.

Oorspronkelijk is zijn systeem niet. Van jongs af heeft Ruusbroec zich gevoed met de schriften in de volkstaal van den Duitschen meester Eckhart. Ook werd hij in de wijsheid van de Kerkvaders en in de leer van den Pseudo-Areopagiet ingewijd door zijn kloosterbroeder Jordaens. Die bespiegelingen van zijn leermeesters heeft hij getoetst aan eigen ervaring en aan de eeuwenoude overlevering van de Kerk.

Zijn mystiek is noch zuiver-praktisch noch louter-spekulatief : al gaat zijn uiteenzetting van het mystieke leven meer langs bespiegelende wegen, toch moet zij vooral dienen om warmte en overtuiging mee te deelen aan andere godminnende zielen. Hier verloochent de vrome prior den practischen aard van ons volk niet en doet hij mee aan de algemeene didaktische beweging van zijn tijd die door Maerlant was ingezet.

Als schrijver wordt Ruusbroec nog algemeen erkend als de vader van het Dietsche proza. Voorzeker hadden reeds anderen het voorbeeld gegeven : meer dan een eeuw vroeger had Hadewijch in haar *Brieven* en *Vizioenen* de hoogste toppen bereikt van een kernachtig en vlekkeloos proza. Maar haar geschriften bleven beperkt tot een geringen kring ingewijden, terwijl Ruusbroec's werken door honderden kopisten werden afgeschreven en overal verspreid : het aantal gekende en nog bewaarde handschriften is eenvoudigweg verbazend en bewijst welke populariteit onze extatische leeraar hier en in het buitenland genoot.

Kunstwerken voortbrengen lag anders buiten zijn bedoeling: gedreven door Gods genade en door de liefde voor zijn evenmensch wilde hij enkel de Kerk dienen en de vrome zielen leiden en stichten. Maar het sterk gevoel en de echte aandoening die er in besloten liggen, de gloed en de overtuiging die er van uitstralen, de bezieling en de sterke godsgedachte die het doorhuiveren, geven aan zijn geschriften een blijvende letterkundige waarde en een hoogstaande beteekenis. Vergelijk het even met een gelijksoortig werk van een tijdgenoot, het overigens verdienstelijke leerdicht de *Lekenspiegel* van Boendale: welk hemelhoog verschil tusschen het innige en doorvoelde van den vromen prior en het nuchtere en gelijkvloersche van den braven stadsklerk van Antwerpen.

Wat een oprechtheid van gevoel waar Ruusbroec spreekt over Christus' liefde en over zijn bitter lijden; wat een verrukking waar hij den Godmensch, de glorieuze zon, doet oprijzen en schitteren in volle glorie! Wat een voornaamheid ook in zijn misprijzen van het aardsche en zijn betrachten van het hoogere; wat een verhevenheid en stoutheid in zijn bespiegelingen over Gods wezen, over het vergoddelijken van de menschelijke natuur! En tevens wat een diepe menschenkennis en milde menschelijkheid, welk talent van uitbeelden en karakterizeeren in het ontleden en beschrijven van onze zwakheden en gebreken!

Opgegroeid en levend in het midden der prachtige natuur van het Zoniënbosch wordt hij ontroerd en doorhuiverd door het wonder van Gods schepping: hij ziet het jagen der wolken door de Brabantsche lucht en luistert naar het woeden der stormen; hij volgt het spel van het zonnelicht in de vallei tusschen twee bergen en in het hoogland tegen het gebergte; hij ziet de goudbloem die 's morgens openluikt voor de zonnestralen en zich altoos al neigende omkeert naar de hitte der zon, tot in het Westen, en in den nacht sluit ze zich toe, verbergt haar kleur, en wacht weer op den zonsopgang; hij kijkt naar de bijen die zoemend opvliegen in den zonneschijn op al de bloemen waar ze zoetheid kunnen vinden. En al die beelden en vergelijkingen uit zijn omgeving en uit het dagelijksch leven vangt hij op als symbolen van het werken der goddelijke genade in 's menschen ziel.

Gewoonlijk is zijn taal eenvoudig en sober, nauw verwant met de volkstaal; door tegenstelling en parallelisme bereikt hij soms verrassende effekten. Telkens hij in gloed geraakt en door de verrukking wordt meegesleept, bewonderen wij de zoete welluidendheid en den breeden zwaai van zijn proza. Toch zijn taal en stijl dikwijls nog onvolmaakt en onbeholpen: zijn beeldspraak is niet altijd onberispelijk en staat soms op het kantje van het triviale.

Ook voor den bouw van zijn traktaten missen we hier en daar regelmaat en verhouding: naar de overlevering ons meedeelt, dikteerde hij ze, midden in het woud, volgens de Geest het hem ingaf. In het aanwenden van de allegorie weet hij niet altijd de noodige maat te houden.

Eigenaardig schijnt bij hem het afwisselen van proza en poëzie. Al

treft men er wel een brokje echte poëzie aan, gewoonlijk stijgt het niet hooger dan tot berijmd proza en brengt het een storenden indruk teweeg. Geen vaste regels vallen daarin te bespeuren : soms staan die berijmde stukken aan het slot van een hoofdstuk, soms in het midden, om een praktischen wenk mee te deelen of een spreekwoordelijk gezegde neer te schrijven.

Trouw zoon der Moederkerk, spaart Ruusbroec haar vijanden en belagers niet. De ketters bekampt hij hartstochtelijk, o. a. valt hij heftig uit tegen de broeders en zusters van den Vrijen Geest, een pantheïstische sekte. De gebreken van zijn tijd hekelt hij scherp bij iedereen, zoowel bij priesters en kloosterlingen als bij burgers en edelen. De bladzijden luchtigen spot of vinnige satire die hij wijdt aan de pronk- en spilzucht of aan de brooddronkenheid van zijn tijd behooren tot het beste dat onze zedenmeesters ons hebben nagelaten.

Zoo staat daar Ruusbroec voor ons in de schemering van het ver verleden. Maar zijn naam blijft omgloord met de verhevenheid van zijn leer, met den glans van zijn vroomheid en van zijn beminnelijken eenvoud, met den roem van zijn groote menschelijkheid, met de verdienste van zijn kloek en mannelijk proza. Moge dit eeuwfeest ons nader brengen bij de schatten die in zijn werk liggen verborgen! Moge de gelukzalige Ruusbroec voor ons volk steeds blijven wat hij voor gansche geslachten is geweest: de geestelijke leider van alle rechtgeaarde zielen die zoeken naar waarheid en klaarheid, de barmhartige Samaritaan die zich ontfermt over de zwakheden en de ellende van alle gekwetsten en gekneusden in den bitteren strijd naar het edele en verhevene, de stuwkracht die de arme menschenkinderen opvoert naar de hoogvlakten van het ideaal.

De Katholieke Encyclopaedie

« Veel van het algemeen nut der woordenboeken te willen zeggen, » zou zooveel zijn, alsof wij de wereld wilden bewijzen, dat er 's avonds » nut in het kaarslicht stak, hetwelk den glans der zon niet in het minst » kan evenaren, maar evenwel iemand, die zijn leven gewend was in » een duisteren kerker door te brengen, eenigen troost, ja zelfs een » gering denkbeeld van dien heerlijken luister zou geven. De woorden- » boeken zijn dat gemelde kaarslicht, zij lijden niet dat wij langer in den » kerker der onwetendheid in het donker herom blijven tasten, maar » toonen ons de deuren om daar uit te geraken en verder ingang tot de » wetenschappen te krijgen.... »

Met een dergelijke inleiding van Johan Hubner, rector van St. Jan te Hamburg, richtten de Leidsche boekverkoopers Dirk Haak en Samuel Luchtmans zich in het jaar 1732 tot de lezers en gebruikers van een toenmalige encyclopaedie « De Staats- en Koerantentolk of woordenboek der geleerden en ongeleerden ». Een moderne encyclopaedie kan, veelzeggender, den zin dezer inleiding overnemen.

Veel van het « algemeene » nut eener encyclopaedie te willen

zeggen, zou zooveel zijn, alsof we de wereld wilden bewijzen dat er 's avonds nut stak in de electrische lamp. Het is opmerkelijk dat er voor 't oogenblik tal van encyclopaedische uitgaven zijn die dit onmiddellijk op hun persen kunnen laten zetten. Wij hebben, naast Meyers Lexicon, « de nieuwe groote Herder » en « de nieuwe groote Brockhaus », om slechts een drietal te noemen die het gemakkelijkst over onze grenzen komen, een drietal waarnaast wij met brio de nieuwe **Katholieke Encyclopaedie** kunnen stellen.

Het is daarbij echter nog meer opmerkelijk dat de berichten, die tot nu toe over de **Katholieke Encyclopaedie** gepubliceerd zijn, weinig of geen betrekking hadden op al datgene wat een prospectus op de eerste plaats pleegt te bevatten.

De groote vraag, waarvoor de redactie en de « boekverkoopers » van dit omvangrijke werk zich telkens geplaatst vinden, betreft dan ook niet zoozeer de technische afwerking, den omvang en den duur der uitgave, niet eens altijd de keur der redacteuren en samenstellers, of de eigenschap, waardoor de Katholieke zich, oppervlakkig beschouwd, zal onderscheiden van andere encyclopaedieën, als wel de vraag naar het « waarom Katholiek? », die taaie vraag die, hoewel zij de ware kern van de zaak raakt, niet gesteld wordt in het helder bewustzijn van de waarde daarvan.

Het is de typische vraag die zelf de minste reden van bestaan heeft, omdat zij altijd geuit werd, waar het bewegingen, organisaties en strevingen gold, die geenszins de *zakelijkheid* voorop stelden, maar duidelijk *het wezenlijke van principieele motieven;* de vraag die de katholieke pers doof en dood moet strijden, de vraag die in ons Vlaamsche politieke en cultureele leven zoo vaak zelfs geloofsgenoten tot antipoden heeft gemaakt, de vraag door onze katholieke kunstenaars praktisch onopgelost gelaten, de vraag die het katholieke organisatieleven benadeelt.

De **Katholieke Encyclopaedie** heeft, voorzoover zij van zich heeft doen spreken, op den voorgrond geplaatst, dat ook zij op haar beurt een steen wil bijdragen tot het blijkbaar moeilijk op te trekken gebouw onzer eigen volkomen cultureele ontvoogding, een gelijkstelling die evenwel slechts haar waarde ontleent en blijft ontleenen aan de hechte grondvesten eener Katholieke geloofsovertuiging.

De sterke steun en opwekkende stuw, die de eerste plannen onmiddelijk van geestelijke overheden ontvingen, gelden reeds als een materieel argument, en pleiten voor het apostolaat, dat de Katholieke Hoogeschool-in-boekvorm dadelijk als het hare heeft erkend bij de opvatting van dit volkseigen Nederlandsche werk.

Er zijn evenwel argumenten die nog dieper treffen. Het antwoord, dat ook op ander terrein de *neutraliteit* moest verslaan, blijft ook hier zijn onaanvechtbare waarde handhaven. In dit verband luidt het antwoord — men houde het cultureel verband scherp voor oogen — dat de neutraliteit van een encyclopaedie tot de onmogelijkheden behoort.

Afgezien van het feit, dat neutraliteit geen eenheid schept bij de

keuze uit alle zaken van het menschelijk weten, die het meest wezenlijk zullen blijken en derhalve het meest geschikt om te worden gebracht binnen het kader van een 24-deelig werk; afgezien van het feit dat neutrale encyclopaedieën zelf nog opvallend verschillen in hun waardeering der wetenschappen onderling (terwijl de Fransche encyclopaedie 1,67 °/o aandacht aan den godsdienst besteedt, wijdt de Engelsche er 6,5 °/o aan), beteekent het ontbreken van een en dezelfde levensopvatting, die tot *gelijken* grondslag dient voor alle artikelen, een elementair en wezenlijk en onaanvulbaar tekort.

Wanneer men uit principe van neutraliteit medewerkers kiest van elke richting en kleur, zullen onvermijdelijk en onherroepelijk vele bijdragen elkaar tegenspreken. En daarmee houdt de encyclopaedie op een vertrouwde vraagbaak te zijn.

Het stellen van de vraag: «waarom Katholiek» verraadt nog steeds het wantrouwen alsof men het principieel boven alles stellen der Katholieke leer- en levensbeschouwing de strikste eerlijkheid en de dringendste noodzaak mag ontzeggen.

Hoe sterker zich de tegenstellingen in het maatschappelijk leven afteekenen, hoe succesvoller van den anderen kant het streven naar onze volledige en harmonische ontplooiing wordt, des te dieper moet deze stelling bewust worden en des te konsekwenter beleefd dat onze levensbeschouwing heel ons doen en laten heeft te doordrenken. Overal waar het veelvormige leven raakt aan geloof en zeden, behoort de Katholieke opvatting tot uiting te komen als de levende bezieling,

En weinig ontwerpen zijn er van alle die behandeld worden in een encyclopaedisch werk, die absoluut en ver buiten het terrein staan van geloof en zeden, levensleer en levensopvatting.

Het Katholieke van de **Katholieke Encyclopaedie** zal niet op de eerste plaats daarin bestaan, dat zij bijzondere aandacht zal besteden aan het godsdienstig leven, aan den uitleg der godgeleerdheid en der scholastieke wijsbegeerte, aan mystiek, aan deugden en practische ascese, aan kerkelijk recht, Katholieke maatschappij- en staatsleer, enz., maar op de voornaamste plaats dààrin dat zij, zooals haar naam aanduidt, den heelen kring der wetenschappen « in het rond onderricht », doch dat van uit één lichtend en alles overstralend centrum, wat de noodzakelijke, evenwichtige voorlichting zal opleveren, die men missen zal, wanneer men bij het gaan door het wijdsch musem van wetenschap en wetenswaardigheid, uit de handen van den éénen zaalwachter in die van den anderen valt.

Toonen de encyclopaedieën ons met hun licht de deuren, om uit den kerker der onwetendheid te geraken, zooals de rector van Sint Jan te Hamburg het twee eeuwen geleden uitdrukte, de deuren zelf opene men met het letterslot der Katholiciteit; men neme niet een bos vol sleutels, waaruit men in het schaarsche licht eerst den juisten kiezen en beproeven zal, noch opene men de poorten met den looper der neutraliteit, ook al moeten wij toegeven, dat die jaren voorbij zijn, waarin men

(Meyers Konservation Lexicon 1896) over de Jezuieten schreef: « Geestelijke orde, gesticht alleen ten bate van de pauselijke almacht en uit dweeperig-fantastisch begin snel tot 't stadium van wereldlijke berekening ontwikkeld, etc... »

HET BOEK DER MAAND

« GOG » van Giovanni Papini (*)

9019 ◆ IV* — U wil het trouwe spiegelbeeld aanschouwen van een groot personaadje? Koop dan een humoristische krant en zoek zijn naam onder een spotprent. Snij de uitwassen af en doe enkele overdrijvingen verdwijnen. Dan hebt ge uw man ten voeten uit! Papini houdt u vóór: de caricatuur van den modernen mensch. Geen individu. Een concentratie van al de gebreken, de hoogmoeden, de zinnelijkheden, de egoïsmen van ons beroerd menschelijk geslacht. Gog zelf is er maar bij om de caricatuur wat leven bij te zetten, zooals men dat eischt voor roman-literatuur. En hij ook is een caricatuur en een symbool: de geldmagnaat op zoek naar het onmogelijk geluk. De zeventig experimenten, waaraan hij zich waagt, hebben niets te maken met een psychologische studie van zijn karakter, noch met den ontwikkelingsgang van zijn zieleleven. Hij staat, als een gek te staroogen naar gekheden. Maar door dat starre zien heen ontdekt de wijze kostbare waarheden. Onuitgesproken waarheden, die Gog niet vermoedt. Eeuwige waarheden. die Papini betasten laat onder het schrijnend mom van zijn sarcasme. Even goed konden die zeventig experimenten zeventig essay's zijn over de moderne wereld, beschouwd langs al de zijden van haar complexe natuur. Papini heeft een anderen vorm uitgekozen. Hij heeft gefilmeerd. kort, haastig. 't Zijn momentopnamen, ieder op zichzelf af. Alle bijeen getotaliseerd, een synthetisch beeld uitmakend. En die film vermijdt eentonigheid, omdat al de onderwerpen dooreen geworpen zijn, als de gekleurde deeltjes van een kaleidoskoop. Was er een bepaalde orde in te bespeuren, 't zou gaan vervelen op den duur. Maar de belangstelling blijft, omdat telkens opnieuw dezelfde kleur met andere tinten vóórkomt; omdat de spot of de haat telkens opnieuw oplaait, dan weer gedempt ironisch lacht of onbarmhartig geeselt. Het was een krachttoer waaraan een gewoon talent zou bezweken zijn, De figuur van Gog is niets. Of ten minste: zij is niet het centrum van belangstelling. Misschien ligt daarin wel een gebrek voor de constructie van dit boek. De eenheid moet de lezer er in brengen door het aanschouwen van het geheel als geheel. En dan blijkt Gog maar een klein onderdeeltje te zijn. Meer nochtans dan 'n introductiepersoon· Want hij is de belichaming van een modern euvel. Zoo gaat het: Papini ontmoet in een gekkenhuis een Amerikaansch millionnair, Gog genaamd. Die heeft zijn reusachtig fortuin gebruikt om, tot zijn vermaak, kennis aan te knoopen met allerlei « moderne beroemde mannen », hun leerstellingen te laten kennen en ook om gedachten en voorwerpen te verzamelen in groteske collecties. Van dat alles heeft hij een dagboek opgesteld en overhandigt dit aan Papini. Wanneer de schrijver terugkomt in de cliniek voor krankzinnigen is Gog spoorloos verdwenen, en Papini publiceert het

---

Vertaald uit het Italiaansch door Ellen Russe. — 's Bosch, Teulings; Antwerpen, Standaard, 1931 (20 × 14) 396 blz. — 70 fr.

dagboek. Ziedaar de affabulatie. In die fantazievorm ligt nu uitgewerkt de bedoeling van Papini : een studie van den mensch en van onze eeuw. Gog : beeld van ijdelheid. Al de andere en al het andere : beelden van religieuze, sociale, politieke, artistieke ontaarding onzer twintigste eeuw. Gelegenheden voor Papini om er op los te gaan met al de brutaliteit van zijn ingeboren spotlust. Geniale karikatuur, waar enkel plaats is voor defecten en ondeugden. Het is geen zalvend boek, want er worden slechts slagen uitgedeeld. Het is zelfs niet altijd rechtvaardig, b. v. voor de moderne letterkunde en kunst. Papini heeft niet weten te ontsnappen aan het gevaar der satire : niets anders te *willen* zien dan afwijkingen van de norma. Toch is het boek waar, al schijnt dit nu ook tegenstrijdig. Want de ultra's waarover Papini zijn scherts laat varen, die zijn allemaal aanwezig in den specifiek modernen mensch. Voor het begrijpen van dit boek wordt ondersteld meer dan gewone belezenheid en een vertrouwd zijn met allerlei moderne toestanden. Daarvoor is het verklarend voorwoord van Ellen Russe heel nuttig. Bezit men die belezenheid niet, noch dit vertrouwd-zijn, dan gaat veel verloren van het aesthetisch genot dat men aan deze lezing kan beleven. Gog zal dan maar lijken een ledig spel van maskers. En 't zou jammer zijn. Want het is een boek rijk aan inhoud. De moreele kant der moderne wereld komt er niet « schoon » uit. Is dat Papini's schuld? Men heeft betreurd dat schrijver zijn Gog niet heeft gebracht vóór de voeten van Christus' stedehouder op aarde. Dààr had hij de oplossing gevonden voor al zijn problema's. Buiten kwestie gelaten dat een kunstenaar werken mag naar zijn opzet, kan ik nog niet aannemen dat Papini geen oplossing suggereert. Mij dunkt, ze ligt daar zoo mooi in het laatste hoofdstuk in het gebaar van dat jonge meisje. Gog doolt, in zijn laatste experiment, als een arme zwerver door de berglanden. Hij ontmoet een meisje dat bevreesd van hem wil weggaan. Maar, zoo teekent Gog op in zijn dagboek : « Na een kwartier, ik weet niet waarom, nam het meisje uit een pakje een stuk donker brood, kwam naar me toe en bood het met een schuchteren glimlach aan, terwijl zij enkele woorden prevelde. Zij had begrepen dat ik honger had. » Het meelijdend en tegemoetkomend begrijpen van elkaars miseries. Ligt daarin de redding niet? En heeft onze moderne wereld niet, vóór alles, behoefte aan wat dat jonge koewachtstertje zoo overvloedig bezat: oprechte eenvoud en eenvoudige oprechtheid? Iets zou ik daaraan nog willen toevoegen. Papini's stijl, voor zooveel dat te bespeuren valt in de vertaling, kent geen fiorituurs. Hij is hoekig en scherp als de hoeken en de scherpe kanten van zijn hekelzucht. Bloot, naakt, direct. Hij staat knock-out soms met één slag. Daarom schept hij soms wel een gevoel van onbehagen. Misschien verdient de gehekelde dat wel. Maar een beetje balsem op de wonde? 'k Hoor Papini zeggen: « ik ben geen arts, ik ben chirurg, » Er zijn van die uitdrukkingen, « à la Papini », die men niet meer vergeten kan, zoo plastisch staan ze gebeeldhouwd in hun scherpe lijnen, zoo diepzinnig zijn ze in hun gedrongenheid. Voorbeelden: van Shaw zegt hij : « de vogelverschrikker der Engelschen » (blz. 287); over de doodsidee : « het eenige bezwaar van het leven is de dood » (blz. 289); van den modernen intellectueelen hoogmoed : « de moderne mensch denkt, zijn grootspraak ten spijt, als Gulliver, maar bereikt niet eens de hoogte van een Liliput » (blz, 268). Ten slotte. Hoe sommigen, in Italië, Papini, om dit boek, hebben kunnen beschuldigen afvallig geworden te zijn, is mij een raadsel. Lees zijn inleiding en deze woorden. « Geheel mijn wezen — dat na mijn terugkeer tot de waarheid hernieuwd is — kan slechts alles wat Gog gelooft, zegt of doet, verfoeien. » (bl. XXXVII)

Papini heeft de dwaasheid van zekere moderne tendenzen willen aan de kaak stellen. Of hij daarin is gelukt, of hij niet wat overdrijft, moet de lezer maar uitmaken. Maar zijn uitwerking is zeker, een schitterende satire en zijn inzichten zijn ontegensprekelijk orthodoxe. Omdat een schrijver geen zalvende predicatie-toon aanslaat, is er toch nog geen reden om hem lichtvaardig te veroordeelen, of kwaad van hem te vermoeden. Het achtste gebod van God geldt ook ten opzichte van letterkundigen, al zijn ze dan nog spotziek in hun sarcastische afstraffingen. Dr KAREL ELEBAERS, PR.

ROMANKRONIEK

De pers heeft de laatste paar maanden opvallend veel « literatuur »
9020 ◆ gemaakt rond FILIP DE PILLECYN'S nieuwe boek **Blauwbaard (III-IV*)**. Filip de Pillecyn had den laatsten tijd tegenover onze letteren iets goed te maken : iets wat nauw verband houdt met een soort geestelijke luiheid die bij hem niet gansch gerechtigd was door aktiviteit op een ander terrein. Het stuk of wat biografische werkjes van de laatste jaren kunnen moeilijk in aanmerking komen als getuigenis van serieuze litteraire bekommernis. Nu zijn nieuw boek — feitelijk zijn eerste werk van beteekenis — voor ons ligt kunnen we onze indrukken hierover aldus synthetiseeren : een typisch produkt van Vlaamsche vertelkunst met zorg voor het frappante détail en achteloosheid voor de diepere problematiek der menschenziel, vooral wanneer aan de daad een meer dan normaal-gekomplikeerde psyche als grondslag moet liggen — hier het sadistisch element in Blauwbaard, — dat in een ballade als die over zijn neef Halewijn louter gekonstateerd mag worden, in een roman echter leven moet als de impuls van de duistere daad ; een losheid in het vertellen en een dosis fantasie die nog steeds het hoofdornament blijven onzer Vlaamsche vertelkunst; een tekort aan wezenlijke levensproblematiek en afzijdigheid van de tragiek waaronder deze kultuur bezig is ten onder te gaan. Ik kan niet vinden zooals iemand me tracht duidelijk te maken, dat deze romantische versie als een aanklacht tegen het militarisme en de oorlogsgruwelen zou bedoeld zijn; daarvoor is de weergave der drie vagebondeerende soldaten inderdaad te romantisch en te fantastisch, en anderzijds kan ik moeilijk de thesis aanvaarden dat de verruwing van den oorlog als oorzaak kan gelden van een passie die ten slotte een pathologisch karakter heeft (denk b. v. naast de lustmoorden aan de voorliefde van den ridder voor den jongen knaap). Summa summarum: dit overigens knap geschreven en narratief zeer hoogstaand boek brengt niet dat wat we gerechtigd zijn van den strijder met het jonge hart de Pillecyn te verwachten; we aanvaarden dit echter als de aanloop tot een nieuw boek: een verhaal op zijn de Pillecyn's met een parool en een geest, met een levensbeschouwing. Als de Pillecyn ons dit boek niet brengt, dan weet ik niet wie het in Vlaanderen zal schrijven.

Voor het werk van MAURITS ROELANTS sta ik altijd een beetje perpleks. Eigenlijk staat hij zoowat buiten de groep der Vlaamsche prozaschrijvers. Bij hem ontbreekt geheel de zorg voor lokale tint, het volksche kader, het typeerend détail, de goedmoedigheid tegenover menschen en dingen. Hij buigt zich over den mensch en beluistert aandachtig den klop van het bloed, de duistere impulsen der ziel, dat wat ik zou noemen de metaphysiek van het menschenhart. De kleine
9021 ◆ roman **Komen en gaan (II-III*)** dien ik bij zijn verschijnen niet gelezen had en waarvan de tweede pas verschenen druk hier voor me ligt is
9022 ◆ evenals zijn nieuw werk **Het Leven dat we droomden (III)**, een roman in den vollen zin van dit woord, een getuigenis van zijn subtiele kunst het leven aan te voelen in zijn allerfijnste modulaties en diepste refleksen. De mensch ondergaat hier de tragiek van het eeuwig onvoldane hart met zijn diepe geheimen en duistere impulsen. In « Komen en gaan » is het de dualiteit van den man voor de gescheiden vrouw en zijn plicht; in « Het Leven dat we droomden » het meisje dat haar ridder voor wie ze een stille, onuitgesproken liefde draagt die echter heel haar wezen verteert, verloofd ziet met haar eenige vriendin. In beide werken is het de doemnis van het hart dat ondanks onszelf zijn eigen wegen gaat; — telkens de weg die naar het onbereikbare stuwt, de eerste maal zelfs naar het verbodene. In Roelants kent onze psychologische romanliteratuur haar beste en zuiverste momenten; hij kent het menschenhart tot in zijn fijnste vormen en subtielste schakeeringen. Hij schrijft diskreet en ingehouden, doch zeer gevoelig en tevens krachtig naar het model van de Fransche meesters. Gedurig dreigt een stilstand door de overrompeling van psychologische détails zooals bij een eerste-broek-filosoof die gaarne jongleert met termen en syllogismen. Zijn werk staat echter — ook psycho-analytisch — hooger dan de doorsnee roman van de Hollandsche psycho-realisten zooals die vóór tien, twintig jaar bloeide in het Noorden. Mij persoonlijk verheugt het dat Roelants zich hier niet verloochent als katholiek-denkend mensch; in beide romans speelt het oeroud katholiek atavisme een niet onbelangrijke rol in de meest kiesche episoden der krisis.

Het zou me verheugen mocht ik veel goed schrijven van ANTOON
9023 ◆ COOLEN'S nieuwe roman **De goede Moordenaar (IV*)**. Het is Coolen met de gewone aspekten, met de gewone stylistische, heimatlige, pikturale en narratieve kwaliteiten. Maar het geeft niets nieuws, Eigenlijk nog erger : het boeit niet. Coolen heeft zich thans een plaats verovert in de letterkunde; hij weet bliksems goed hoe te schrijven om de aandacht en de interesse op te eischen van het publiek dat Scharten-Antink, de Meester en weldra ook Jo van Ammers-Kuller hartgrondig beu wordt. Ik kan getuigen dat ik zelf niet de laatste ben geweest om door mijn bijdragen in dit tijdschrift, de aandacht op te eischen voor zijn drie laatste werken « Kinderen van ons Volk », » Het donkere Licht » en « Peelwerkers »; zijn sobere tragiek, de groote suggestieve kracht van zijn stijl, zijn verbazende milieu-evokatie en het

zuiver inzicht in de ziel van den Noordbrabantschen dompelaar begroet heb als de noodzakelijke elementen en de stevige garantie van een heropbloei van den buitenroman. Hier heeft Coolen hoofdzakelijk gevegeteerd op zijn narratieve vaardigheid en zijn stylistische vermogens, maar hij heeft een boek geschreven zonder ons iets te zeggen te hebben; persoonlijk kan ik dat Antoon Coolen moeilijk vergeven. Zijn goede moordenaar interesseert me alleen als min-of-meer kurieuze figuur; de andere menschen uit dit boek nog veel minder. Hoe de Hollandsche pers dit boek onthaald heeft is me niet bekend; voor mij is het duidelijk dat het beter is zich desnoods een paar jaren te koncentreeren dan een boek te schrijven omdat dit nu eenmaal de roeping is van een auteur. Dit alles afgezien van de werkelijke litteraire kwaliteiten waarvan dit boek getuigt. Misschien is het ten slotte alleen mijn vroeger enthousiasme dat zich thans ontnuchterd voelt. Ik hoop dat de revanche van Coolen niet zal uitblijven. Ten slotte is de wereld — of laat ons zeggen, Nederland — toch grooter dan de Peel, en ten slotte is de problematiek van dit leven en deze tijd te ontzettend voor een werk als dit.

9024 ◆ ALBERT HELMAN heeft in **De stille Plantage (III-IV*)** het sober en nuchter relaas gegeven van een kolonisatiepoging in de Hervormingsjaren door een uitgeweken Hugenoot, zijn vrouw en twee schoonzusters naar de Zuid-Amerikaansche Nederlandsche kolonie. Verjaagd uit zijn land vestigt hij zich eerst te Amsterdam, doch voelt zich verstikken in de kleinsteedsche bekrompen burgerlijkheid van de zelfbewuste kooplui, en krijgt ten slotte een vergunning om als planter naar de kolonie uit te wijken. Maar er is meer dan een hang naar ruimte om zich en arbeid voor het lichaam : hij wil in die ongerepte omgeving een kern verwezenlijken van een ideale gemeenschap. Hoe deze pogingen gedurig schipbreuk lijden door het niet begrijpen van zijn omgeving, door de tragische verhouding tusschen blank en zwart, door de omstandigheden van buiten af : het werk, het klimaat, de mensch zelf ten slotte, verneemt ge in dit boek. We zouden het kunnen heeten : de teleurgang van een idealist in de 17e eeuw. Die teleurgang krijgt soms inderdaad tragische allures, vooral ten overstaan van den geestelijken ondergang der schoonzuster van Raoul, de eenige die midden haar ziekelijke overspanning logisch blijft en trouw aan het vooropgesteld beginsel. Bij slot van rekening trekt Raoul zich terug wanneer het blijkt dat er een ontzaglijke afstand ligt tusschen de mogelijkheden en de drang van het hart. Helman schreef deze ten slotte avontuurlijke roman met zijn fijn, gestyleerd proza, vol exotische glanzen en korte, diepe schitteringen; er waait een gekruide geur door en een frische wind vol avontuur, vol vreemde onverwachte epiek en tegelijk een wonder heimwee naar verre onbereikbare dingen en droomen, een vaag heimwee om de diepe desillusie. Mij is dit boek over dezen grooten idealist dierbaar. Het is een mooi, goed en edel werk.

ERNEST VANDER HALLEN.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

De Katholieke Encyclopaedie. Een verheugend nieuws voor U, katholieke Vlamingen, die uw Geloof hoogdraagt, en weet dat uw Geloof ook de één-ig-mogelijke baak is voor alomvattende kultuur: Over weinige weken verschijnt het eerste deel van de « Katholieke Encyclopaedie ». Die encyclopaedie zal 24 deelen tellen en ten laatste in 1938 volledig verschenen zijn. Eerlang bezorgen wij alle uitvoerige inlichtingen over de wijze van verschijnen, prijs, betalingsmodus, enz. Dit Katholieke Nederlandsche Standaardwerk groepeert circa *250 vooraanstaanden op elk gebied in Noord en Zuid* (*ongeveer honderd medewerkers uit Vlaanderen !*) voor het opstel van zijn meer dan *negentien duizend kolommen tekst* : Een Vlaamsche en Hollandsche redactieraad, elk van zeven professoren, zorgen voor het konsekwent uitvoeren van het opstel- en uitgaveplan. Tevens is, zooals voor Holland, ook voor Vlaanderen een Pers-comité gevormd om met het Vlaamsche publiek op de doelmatigste manier in kontakt te blijven. Het Vlaamsch Pers-comité is samengesteld uit: Z, E. H. Kan. Prof. A. Boon, voorzitter; E. P. Salsmans, S. J.; Z. E. H. rector Jan Bernaerts; Z. E. H. Joris Baers; Jan Boon; Dr Jan Grauls; Dr V. Leemans: Anton van de Velde, sekretaris.

Aanmoediging der Vlaamsche Letterkunde en der Openbare Boekerijen. In den loop van vorig jaar is te Antwerpen tot stand gekomen een « Interprovinciale Raadgevende Commissie », met het dubbel doel eendrachtig en krachtdadig samen te werken tot degelijke verbetering en uitbreiding der openbare boekerijen, alsmede tot meerdere aanmoediging der Vlaamsche letterkunde. De Provinciën Antwerpen, Limburg en Oost-Vlaanderen traden hiertoe onmiddellijk bij. Benevens het vooropstellen eener zelfde gedragslijn ten bate der openbare boekerij, heeft de commissie het ontwerp opgevat van een *letterkundigen prijs* der *Vlaamsche Provinciën* bepaald op fr. 10.000, buiten de letterkundige prijzen van Staat, Provinciën en Academiën, jaarlijks toe te kennen aan een Vlaamsche letterkundige in bezit der Belgische nationaliteit, voor een werk in het jongste driejarig tijdvak verschenen. De bestendige Deputatiën der drie aangesloten provinciën keurden dit ontwerp goed en verzekerden hun aandeel in verhouding der bevolking, wat thans den prijs op fr. 6000 brengt. Zoodra de Provinciën Brabant (voor haar Vlaamsch gedeelte) en West-Vlaanderen ook zullen toegetreden zijn, zal deze prijs kunnen worden heropgebracht op 10.000 frank. Ieder jaar, van af 1932, wordt de prijs bij beurt toegekend aan één der volgende vakken: a) letterkundig werk (verzen, roman, tooneel, enz.); b) kinderboek; c) letterkundig werk niet onder een der twee vorige reeksen begrepen (reisverhaal, monographie, essay, kunst- en letterkundige geschiedenis enz.) De uitspraak van den uit bevoegdheden samengestelden keurraad geschiedt in de maand Maart en zal ook door de pers bekend gemaakt worden.

Frank Harris, de bekende Amerikaansche novellist en romanschrijver, overleed einde 1931. In Engeland genoot hij een ongeloofelijke populariteit door zijn avontuurromans en zijn cowboyverhalen. Eigenlijk was hij de meester van het prairieverhaal en gaf hij de stoot voor een aantal navolgers die hij echter uit oogpunt van fantasie en stijl ver achter zich liet. Hij deed ook veel aan journalistiek en essay en schreef o. a. een merkwaardige studie over Shakespeare. Hij werd geboren te Galway in Ierland in 1856. Veel van zijn werk kan zedelijk niet door den beugel. Het is ons niet bekend of werk van hem in 't Nederlandsch vertaald werd.

De prijs voor letterkunde 1931 van de Provincie Brabant werd niet toegekend in zijn geheel, doch op het advies van de jury verdeeld onder 5 mededingers bij wijze van aanmoediging: Abel Joostens, Maurits van de Moortel, F. Schepens, Fr. Demers, Marius Krojer, A. de Geest en Oskar van der Hallen ontvingen elk een premie van 1000 fr., evenals de tijdschriften « Kunst en Opbouwen » en « De Tijdstroom ».

Oost-Vlaanderen. In den prijskamp uitgeschreven door het provinciaal Bestuur van Oost-Vlaanderen voor het dichten van een Vlaamsch staplied voor turners werden 24 teksten ingestuurd. Deze teksten werden beoordeeld door een jury bestaande uit de hh. Fernand Van de Wattijne, bestendig afgevaardigde, Gustaaf D'Hondt, letterkundige te Gent, Valerius D'hondt, letterkundige, te Aalst. Deze jury oordeelde, dat andermaal, de ingezonden liederen niet beantwoordden aan de gestelde verwachtingen; dat het vele liederen mangelde aan den noodigen rythmus; dat andere wel stap-, maar geen turnliederen waren, dat de meeste banaal en triviaal waren zonder maar eens één enkele oorspronkelijke gedachte te bevatten. De keurraad was dan ook van oordeel, dat de uitgeloofde prijzen van 400 fr. en 300 fr. niet dienden te worden toegekend en dat hij slechts aanmoedigingspremiën kon uitreiken. Voor deze premiën werden aangeduid de hh. Al. Callant uit Gent en Alf. Moortgat uit Tiegem.

De Vlaamsche pers. Bij het ter pers gaan van deze aflevering vernemen wij het verschijnen van een documentatiewerk dat menigeen welkom zal zijn, nl. een vlugschrift van Geloofsverdediging: « De Pers in het Vlaamsche Land ». In deze brochure wordt ons « een rijk documentarisch overzicht geboden van ongeveer duizend bladen en tijdschriften die in het Vlaamsch gedeelte van het land verschijnen. Naar beste weten en aan de hand van allerlei betrouwbare inlichtingen die stellers konden verzamelen, werden deze uitgaven geklasseerd volgens de strekking of de opinie welke ze respectievelijk voorstaan of verdeeigen. Dergelijke studie werd van katholieke zijde nog niet gepubliceerd. » — Boekengids dankt de samenstellers om dit gelukkig initiatief en wenscht deze uitgave in handen van alle priesters, sociale werkers en bibliothecarissen. Kostprijs slechts: 5 frank. Iedereen zou het moeten aanschaffen.

0. — Werken van Algemeenen Aard

9025 **van de Mark, H., Dr, e. a.** **05: 01: 809**
◆ JAARLIJKSCHE BOEKENSCHOUW: 1931. Najaar 1930 tot Najaar 1931. *Geïll. — Voorhout, Foreholte, 1931, (24× 16) 224 blz.* *36 fr.*

IV* — Voor mij ligt hier het twaalfde deel van het bekende naslagwerk ten gerieve van het Nederlandsch boekenkoopend publiek. Het is elk jaar een verrassing in dit boek van twee honderd bladzijden een zoo goed als kompleet gedetailleerd overzicht te vinden over de voornaamste Nederlandsche en voor de romanliteratuur van de in ons bereik-liggende buitenlandsche letteren. In de inleiding verklaart de verzamelaar zijn standpunt dat vooropstond bij de beoordeelingen en de diepere motieven welke de gebondenheid der lektuurkeuze aan vaste normen wettigen, — noodig maken. Godsdienst en apologie, opvoedkunde en wijsbegeerte, romans en ontspanningslektuur, gedichten, land- en volkenkunde en jeugdwerken tijdens het laatste jaar verschenen worden opgegeven met volledige bibliografische gegevens en een bondige recensie die zoowel inlicht over litteraire of vakkundige waarde als over het zedelijk gehalte. De kronieken welke deze verschillende rubrieken voorafgaan zijn met zorg samengesteld door menschen die blijkbaar zich de moeite getroost hebben om de soms ontzaglijken stapel werken over hun vak — althans de voornaamste er van — in te studeeren. Aldus zijn de romanoverzichten van Jos. Panhuysen en de gedichtenkroniek van Anton van Duinkerken wezenlijk bijdragen van beteekenis. In zijn geheel is deze jubileum-band een kostebare gids, een betrouwbare en veilige leidraad voor al wie met het boek iets te maken heeft. En ik wensch van harte dat ook de katholieken in Vlaanderen dit boek gebruiken. B. G.

9026 **X.** **05 : 01**
HET NEDERLANDSCHE BOEK. *Geïll. — A'dam, Nederlandsche Uitgeversbond, 1931, (23 × 15) 2C2 blz.* *z. pr.*

IV* — Op 't goed valle 't uit heb ik in dit werk een aantal titels uit verschillende vakken gezocht, en telkens kwam dit boek voor in de betreffende lijst voorzien van volledige bibliografische gegevens — met uitzondering van de opgave van uitgever. — Het opzet van dit werk is dan ook het boekenkoopend publiek zoo alzijdig mogelijk in te lichten over de werken verschenen in den loop van het voorbije jaar, en aldus een schakel te worden tusschen boekhandel en boekenkooper. Men zou allerhande beschouwingen kunnen houden over de verhouding: oorspronkelijke en vertaalde literatuur; over het ontzettend aantal kinder- en jeugdboeken, essay's etc. Dit heeft echter met deze uitgave op zichzelf niets te maken. Het is een getuigenis van de groote kultureele kracht van Nederland en de waardeering van het Hollandsch publiek voor het boek, dat deze achtste jaargang op 31.000 exemplaren verschijnt. De inleiding « Van uitgever tot lezer » geeft een plezierig relaas van de wording van een boek, vanaf het privé-kantoor van den uitgever tot in de vitrine van den boekhandelaar. In elk opzicht is dit werk een grootscheepsche krachtinspanning en een bruikbare gids bij den aankoop van boeken, nog verhoogd door een groot aantal origineele portretten van auteurs. Voor katholieken dient natuurlijk gewaarschuwd dat hier *alles* zonder onderscheid gegeven wordt, en dus hieruit met omzichtigheid en aan de hand van ernstige leiding dient gekozen. Merkwaardig is overigens de aparte rubriek van katholieke zedenleer, theologie,

kerkgeschiedenis, hagiografie, kerkboeken, etc. die echter — wat niet voldoende is aangegeven — enkel loopt van blz. 99 tot en met 101. B. G.

1. — Wijsbegeerte en Zedenleer

9027 **Runestam, Arvid** **15 : 2**

PSYCHOANALYSE EN CHRISTENDOM. *Vert. uit h. Zweedsch dr J. Henzel. — Zeist, Rugs, (Reeks « Geloof en Onderzoek »), (19 × 13) 158 blz.*

fl. 2,20; geb. fl. 2,90

II*-P — Dit is een buitengewoon interessant boek. Geen weerlegging van de psycho-analyse, maar een dieper indringen in haar wezen, om ze zoo voor het religieuse leven bruikbaar te maken. Wij hebben hier te doen met een origineelen, maar tevens diep-religieuzen denker. Heerlijk zijn de bladzijden, die hij aan den aard der Freud'sche « verdringing » wijdt. « De verdringing in de diepte van het zieleleven, zoo schrijft hij, komt niet daarvandaan, dat de zedelijke kracht, die tegenover den ongeoorloofden wensch is komen te staan, te sterk is geweest, doch daarvan, dat ze te zwak is geweest. Zij is niet sterk genoeg geweest om de drift te *beheerschen*... Verdringing en niet beheersching wordt het nl. wanneer de drift, die zich wil doen gelden, te zwak is om dit te doen, en de kracht, die haar tegenhoudt, *ook* te zwak is om de drift goed te beheerschen. De verdringing is dus, in het algemeen, een verschijnsel van zwakheid en onmacht. (blz. 59) » Jammer is het dat schrijver een protestant is, en in Luther het ideaal ziet van den mensch, die zijn driften heeft beheerscht door het alles bewijzende geloof. Wat zou een katholiek daar mooiere dingen over weten te zeggen. Hoe zou hij in Christus en zijn kerk de meest absolute en tevens de meest liefdevolle autoriteit kunnen aantoonen. H. THIELEMANS, S. J.

9028 ◆ **Van Rooy, A.** **15 : 23**

GEDACHTEN-LEZEN.— *Antwerpen, Geloofsverdediging, (Godsd. en soc. Trakten) nr 3-4,) 1931, (18 × 12) 40 blz.* *1,50 fr.*

V — « Niet veel, maar goed » is de leuze van « Geloofsverdediging ». En die leuze is heelemaal toepasselijk op dit brochuurtje. Veertig bladzijden, meer niet, maar in die veertig bladzijden is een ontzaggelijke stof verwerkt. En zij is het op 'n klare, overzichtelijke manier, in 'n mooie, fijne taal. Wie weten wil, wat een katholiek over gedachten-overdracht en dergelijke denken moet, leze dit boekje.

H. THIELEMANS, S. J.

2. — Godsdienst

9029 ◆ **Creusen, J., S. J.** **26**

HET KLOOSTERLEVEN volgens het Kerkelijk Recht. *Vert. uit h. Fransch, naar de 4e uitgave. —Leuven, Museum Lessianum, 1931 (23 × 15) 320 blz.*

30 fr.

IV — Daar P. Creusen, Hoogleeraar in de Moraaltheologie en het Kerkelijk Recht, in 't Fransch een standaardwerk schreef over het Kloosterleven volgens het Kerkelijk Recht, kon niets nuttigers verricht dan dit over te zetten in 't Vlaamsch. Want zoo iets waren we nog niet rijk. En waar onze Moeder de H. Kerk bizondere wetten voorschrijft aan die harer kinderen, welke, in den kloosterstaat, naar de volmaaktheid streven, is 't ook noodig dat belanghebbenden daarvan volledig op

de hoogte zouden zijn. Alle vragen van eenige beteekenis komen ter sprake. Alle kerkelijke wetten omtrent 't kloosterleven treft ge hier bijeen met de grootste zorg gerangschikt en naar de beste bronnen toegelicht. Voor bestuurders, Oversten van Broeders en Zusters, is het onmisbaar. 't Is een ware bron van inliehtingen en geeft 'n oplossing voor tal van moeilijkheden. 't Boek is volledig, wetenschappelijk, en toch duidelijk en bruikbaar voor niet ingewijden. D. DE PAUW, O. P.

9030 **Dekkers, M. F.** 23
◆
ROOMSCH KATHOLIEKE GODSDIENSTLEER : 1e DEEL. DE KATHOLIEKE GELOOFSLEER. — *'s Bosch, Teulings, 14e druk (19 X 14) 158 blz.* *8,50 fr.*

V — Pas een jaar na het verschijnen van den dertienden druk, komt weer een nieuwe uitgave van de pers, van dit verdienstelijk werkje. Het is zoo gunstig bekend dat het overbodig zijn zal verder de hoedanigheden van dit klasboek te laten uitschijnen. Immers, bedoeld als tekstboek voor het onderwijs, heeft het zijn doel ten volle bereikt. Het is een kostbare leidraad in de hand van alle godsdienstleeraars en van de katholieke studeerende jeugd. M. DAISOMONT. PR.

9031 **Derckx, H., Dr** **24 : 15 : 396**
◆
PSYCHOLOGIE DER VROUWE. *Geïll. met 4 platen. — Antwerpen, Standaard, 1931 (25 X 17) 16, 386 blz.* *35 fr.*

IV* — Synthese van het kristen geloof, opgebouwd met als kern Onze Lieve Vrouw. Doorleefd werk zoowel door den vasten blik op de middenwaarheden die alles samenhouden als door de warme voeling met de aktueele levensvragen. Schr. benuttigt schitterend de methode der parallelen en symbolen : het zaad der Vrouw, de Vrouw met de zon omkleed, Eeuwige Wijsheid-en-Uitverkorene, Gezellin-aan-hem-gelijk, en dergl. Het treffendst is de gedachte van Maria's bruidschap met Christus. Zooals de eigenaardige, duidelijk feministische titel laat vermoeden, wordt de geloofsleer gesteund op de bijzondere psychologie van het vrouwelijk geslacht. Een mijn is dit werk, door de tallooze nieuwbekeken vraagstukken, die er passend ingevoegd werden; daar zijn verder tafereelen, soms fresco's van de mysteries der Verlossing, schooner dan menig beroemd werk; er zijn diepe, warme peilingen der menschenziel. Een denker, een dichter, een schrijver en een groot kristelijk hart. Machtig, kruimig, heerlijk en van blijvende waarde.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9032 **Gearon, Patrick J., O. C. C.** **24**
◆
TROOST VOOR SCRUPULEUZEN. *Vert. uit h. Engelsch dr J. B. Houtman. — 's Bosch, Teulings, (20 X 15) 195 blz.* *24 fr.; geb. 32,5C*

IV — 't Verwondert me niet dat deze verhandeling, als een nieuwigheid begroet, door skrupuleuze zielen dankbaar werd ontvangen. Met den auteur ben ik 't niet eens waar 't gaat over de verschillende soorten van gewetens : zijn bepalingen zijn niet helder en scherp genoeg uiteengehouden. Veel hooger staan de hoofdstukken over *zijn* standpunt — zoo verschillend van de meest-in-omloop-zijnde — tegenover de skrupuleuzen en dit waar hij de geneesmiddelen opgeeft. 'n Sterken nadruk legt hij op de goedheid en gestrengheid van den biechtvader, op de vorming en de rol van den wil en op de lichamelijke geschiktheid. Hij boezemt ons een warme sympathie in voor die lijders en vertolkt pakkend de psychologie van 'n skrupuleuze. Zijn boekje brengt ons doorpraktische hulpmiddelen om skrupuleuzen te begrijpen en te

genezen. Persoonlijk wensch ik 't niet in de handen van 'n skrupuleuze, hoewel de auteur 't voor hen bestemt, veel eerder wensch ik 't uitsluitend in de handen van zieleleiders, die nergens, over dit ingewikkelde gegeven, klaardere en doeltreffender inlichtingen kunnen vinden.

D. DE PAUW, O. P.

9033 **Godescalc, Guido** **83.8 : 266**

◆ TWAALF MISSIEPSALMEN UIT TRANSVAAL. — *Dendermonde, St Pieters en Paulus' Abdij, 1931, 2e druk (19 × 14) 64 blz.* *10 fr.*

V — Twaalf Psalmen, na harde dagtaak gezongen door een Vlaamsch Zendeling in Transvaal. Psalmen « van en voor de missie », een wekroep vooral tot Vlaanderens jeugd. Wat er te veel is aan omhaal van ijle woorden en te kort aan stijl, willen we heel graag vergeten omwille van het heilig idealisme en het dwarsdoor Vlaamsch enthousiasme, waarmede ons dit poëtisch proza wordt gezongen. Van harte weze dit boekje een besten bijval gewenscht. JOZ. DE VOGHT.

9034 **Magnussen, Ingeborg** **93 : 269**

◆ MIJN THUISKOMST. — *Heerlen, Limburgsche Boekhandel, 1930, (24 × 16) 32 blz.* *fl. 0,25*

V — Een bekeerings*verhaal* mogen we dat eigenlijk niet noemen, hoewel schrijfster bij den aanvang getuigt : « Ik zal in 't kort uiteenzetten, hoe ik tot mijn gang naar de Katholieke kerk gekomen ben. » Eerst beschrijft ze wel hoe ze in haar protestantisme stond tegenover de R. K. Kerk; maar eens in zuiver kontakt met de Kerk, eens de genade haar heeft geraakt, schrijft ze haast niets dan klare opgetogen belijdenissen, die tevens een verwijt zijn tegenover de protestantsche vooringenomenheid, over den bijbel, den onfeilbaren aanvoerder, den Paus, de overleveringen; lichtende gedachten over priester, biecht, aflaten, Mariavereering en inquisitie. Elke paragraaf is een confessio. Dit te kunnen *her*lezen is een vreugde en een opwarming van onze katholieke overtuiging. — De vertaling is netjes; uitgave verzorgd; omslag eenvoudig-mooi; portretteekening van de bekeerlinge niet merkwaardig. A. NUYENS, O. P.

9035 **X.** **264**

◆ PALMZONDAG - WITTE DONDERDAG - PAASCHVIERING. Misteksten voor het Volk. — *Steenbrugge, Abdij, (14 × 10) elk 32 blz.* *elk 0,50 fr.*

V — Het « Liturgisch Volksapostolaat » der Abdij van Steenbrugge werkt flink door. De drie nieuwe deeltjes bevatten naast de noodige inleiding en verklaring de misteksten en gebeden der palmplechtigheid. De zoogezegde « Missa brevis » alsmede een programma voorgesteld door de « Federatie voor Liturgie en Parochieleven » tot het waardig vieren van Witten Donderdag, zijn aan het 2e brochuurtje toegevoegd. — Te verspreiden. L. VAN HULLE, PR.

3. — Sociale Wetenschappen Opvoeding — Vrouwenbeweging

9036 **Callewaert, L. J.** **84 : 37**

◆ SCHOONMENSCHELIJKHEID : 2e DEEL. — *Gent, Veritas, 1931, (22×15) 130 blz.* *12 fr.*

IV — In dit 2de deel zijner vergeestelijkte anatomie van den mensch, heeft de dominicaan, Pater Callewaert, echte poëzie geweven rondom :

den mond, den rug, den schoot, het bloed, het hart, het karakter. Uit elke bladzijde dezer zes preeken grijpt U aan : de diepte van den theoloog, de helderheid van den philosoof, de fijnzinnigheid van den psycholoog, de oratorische kracht van den machtigen kanselredenaar. Het genietend lezen en het ernstig mediteeren dezer keurbladzijden leiden onbetwistbaar tot schooner menschelijkheid. Dr ALF. VERBIST.

9037 **Muckermann, Friedrich, S. J.** **3 : 6**
◆ HET BOLSJEWISME DREIGT. *Bewerkt dr K. W. P. Geïll. — Tilburg, Bergmans & Cie, 1931 (22 × 15) 48 blz.* *fl. 0,25*

V* — Pater F. Muckermann (niet te verwarren met Herman Muckermann, den bioloog, z'n boeken) is in Vlaanderen zeer gekend om wat we van zijn hand lezen in onze bladen. Zijn werkelijkheidszin over het wereldgebeuren; zijn rijke synthetische kracht; zijn aanvoelen van de tijdsstroomingen; zijn klaar belichten van katholiek-standpunt uit, geven ons een Muckermann: het type van den modernen, katholieken publicist. Het valt niet te verwonderen dat deze cosmische ziener van stonde af aan de geweldige kracht van het communisme als een wereldgevaar zag aanrukken. Jaren lang reeds roept hij de slapende of sluimerende katholieken wakker. Zijn strijd tegen het bolsjewisme staat op een hoog plan. Daarom is het dat de U. SS. R. hem als een verwoeden vijand willen afmaken. Na het verschijnen van deze brochure — ze werd buitengewoon-accuraat voor Vlaanderen en Nederland bewerkt door de K. W. P. — gaf de communistische rijksdagafgevaardigde Pinnecke een vlugschrift uit tegen Muckermann, dat op millioenen exemplaren in Duitschland werd verspreid en waarin o. a. te lezen staat dat de werking van P. Muckermann elke antisovjetactie « in den Schatten stelt » : in de schaduw stelt. Deze brochure verspreiden is 'n plicht van dezen tijd, *is 'n taak van den bibliothecaris*. Niet zoo heel veel menschen hier te lande geven zich rekenschap van wat het Bolsjewisme is en wat het te beteekenen heeft voor Europa en de heele wereld. — Elke boekerij moet meer dan één exemplaar van deze brochure hebben. Elke priester, elke intellectueel, elke sociale leider *moet* ze bezitten. M. VAN HOECK, PR.

9038 **Salsmans, J., S. I.** **37 : 61 : 23**
◆ PLICHTENBOEKJE VOOR ZIEKENVERPLEGING. — *Leuven, Vlaamsche Drukkerij 1931, 3e druk (16 × 13) 79 blz.* *4,50 fr.*

IV — Een prachtig werkje van den gekenden moralist Pater Salsmans. Het is het type van een allerdegelijkst vulgarisatiewerkje voor de verpleegsters, die zoo'n heerlijken arbeid kunnen verrichten aan het ziektebed onzer kranken. De princiepen der katholieke moraal worden meesterlijk toegepast op de dagelijksche practijk onzer edelmoedige Veronica's, Dit boekje moet zijn het Vade-Mecum van onze katholieke verpleegsters. Zou bij een volgende uitgave niet een woordje kunnen gerept worden over het Ziekenapostolaat, in aansluiting bij de liturgische deelen van dit werkje? Verpleegsters kunnen zooveel.
M. VAN HOECK, PR.

9039 **Tihamer, Toth, Mgr** **37 : 24**
◆ DE JONGEN MET KARAKTER. *Vert. dr Dr A. Cardyn. Geïll. — Leuven, Vlaamsche Drukkerij, 1931 (21 × 14) 199 blz.* *14 fr.*

V-VI-A — Dit is het derde opvoedkundig werk van Mgr Toth Tihamer, dat door Dr Cardyn in het Vlaamsch wordt overgezet. Deze Hongaarsche professor heeft den greep vast om de paedagogische beginselen te

doen vatten en ze in te scherpen. Het is een heele prestatie op zoo'n directe en pakkende manier de principen voor te stellen. Dit is nu werkelijk kost voor de jongens van onzen tijd. Korte, snedige hoofdstukken, gezet in het kader van een treffend woord, een treffende daad, een inslaand voorbeeld: alles heel en al berekend op de mentaliteit van onze jongens. Voor onze jeugdgroepen, een uitstekend werk. De vertaling leest zeer vlot. M. VAN HOECK, PR.

9040 ◆ **Walschap, Gerard** **84 : 32 : 89 :2**

NOOIT MEER OORLOG. — *Antwerpen, Hooger Leven, 1931, 2e druk (20 × 15) 111 blz.* *12 fr.*

IV — Op enkele maanden tijds verscheen de 3e druk van dit propagandistisch, anti-oorlogsch en pacifistisch werk van Walschap : een bewijs hoe in dit werk de polsslag klopt van dezen tijd en hoe het de levensvolle verwoording is van wat in duizende harten, bewust en onbewust, leeft; van wat naar uiting zocht. In flinken opmarsch rukken de hoofdstukken aan, als zooveel herauten *tegen* den oorlog en *voor* den werkelijken algemeenen vrede. Er steekt 'n bouw in dit publicistisch werk. Er vaart 'n nobele verontwaardiging door en erin gloeit 'n warme liefde. Als propagandistisch vulgarisatiewerk zal het heel wat menschen wakker schudden én om de ideeën én om de overredende kracht van het woord : « Nooit meer oorlog » lijkt me meer gesproken dan geschreven. Walschap heeft in deze brochure natuurlijk niet al de aspecten van het vraagstuk kunnen onder het oog nemen en daardoor lijkt zijn werk hier en daar wat ondiep. Het werk is — naar we vermoeden — na een heelen compilatie-arbeid, in 'n daverend rythme op het papier geworpen. Daaraan wint het z'n spontaneïteit en inslaand succès; dat is misschien ook het motief van z'n meesleepende voortvarendheid, waardoor sommige kwesties werden voorbijgeloopen. Moge « Nooit meer Oorlog » er velen wakker schudden en, oordeelkundig en consequent, de wereldvrede-actie, in het licht van het wereld-omvattende Rome, langs rechte banen stuwen. M. VAN HOECK, PR.

5. — Wetenschappen

9041 **Eipper, Paul** **83.8 : 59**

KINDEREN DER DIEREN. *Bewerkt onder toezicht van Dr K. Kuiper. Met 32 platen. — 's-Hage, Leopold, 1930, (24 × 26) 57 blz.*

fl. 2,50; geb. fl. 3,25

V — Die foto's van H. Walther alleen reeds doen U het boek koopen, zoo mooi zijn ze en zoo typisch is het « standje » bizonder, waarin elk dier werd gekiekt. Van Eipper zelf een twintigtal opstelletjes over allerlei dieren: hun dagelijksch aardige gedoe of scènes die schrijver zelf met sommige ervan mocht beleven. Raak, plezierig verteld. Eipper heeft een scherp oog en een warm hart vooral : een boek om mede van de dieren te gaan houden! S. B.

9042 **Jeans, Sir James** **52**

DE STERREN IN HUN LOOP. *Vert. uit h. Engelsch dr van Oss, S. L. — 's Hage, Leopold, (21 × 15) 9, 168 blz.* *fl. 2,90; geb. fl, 3,90*

V — Dit is nu een gansch moderne sterrekunde; en nog wel geschreven door een der huidige meesters van het heelal-onderzoek. Het is niet zoo zeer door de uiterlijke beschrijving der hemellichamen, hun gang, en het algemeen uitzicht van den sterrenhemel dat de schrijver ons weet te boeien. Maar wel door het navorschen der groote

factors van het huidige heelalstelsel. Hoe zijn de sterren samengesteld? Welk is haar wonder? Welk was haar geschiedenis? Hoe moet men zich de wording van het heelal en zijn sterrenstelsels voorstellen? Hoe ontstond de stof? Wat zullen die stelsels worden? Wat zal van de stof geworden? En om al die vragen te beantwoorden wijdt schrijver ons in, in de methoden der huidige natuurkunde Een uiterst boeiend boekdeel; en de vertaler heeft ruimschoots het zijne ertoe bijgedragen om de belangstelling op peil te houden.
Dr J. VAN MOLLE. PR.

9043 **Segers, Frans** **59**
◆ VOGELS UIT ONS LAND. *Geïll. — Antwerpen, Standaard, 1931, (26 X 21) 76 blz.* *15 fr.*

VI-B — Jonge natuurliefhebbers — voor dewelke het boek ten slotte opgezet is — zullen E. H. Segers dankbaar zijn voor deze bladzijden die met liefde geschreven zijn. De eerste beginselen, om zelf dan verder na te zien in de natuur vinden ze hier in aangename vertellingen en bevindingen weergegeven. Iets voor alle bibliotheken. L. SENDEN, PR.

9044 **Senden, Leo, pr.** **57 : 1**
◆ HET ONTSTAAN VAN HET LEVEN. *Geïll. — Brussel, Standaard, 1931, (20 x 14) 53 blz.* *2,50 fr.*

V — Geeft een welgeslaagd overzicht van experimenten en een uiteenzetting van den gedachtenstrijd, die, hoewel door de jongere generaties uit het oog verloren, nochtans niets van hunne philosophische waarde hebben verloren. Warm aanbevolen! Dr J. VAN MOLLE, PR.

9045 **Wibaut, F. M., Dr** **33 : 32 : 91**
ECONOMISCH SOVJET-RUSLAND. — *A'dam, Arbeiderspers, 1931, (19 X 13) 56 blz.* *fl. 0,75*

IV — Een intelligente en strenge critiek van uit het socialistisch standpunt van de huidige economische politiek in Rusland. Lezenswaard.
Dr J. A. GORIS.

6. — Toegepaste Wetenschappen

9046 **Brans, P. H.** **621**
STORINGEN BIJ DE RADIO-ONTVANGST. *Geïll. — Antwerpen, « De Techniek », (Radiobibliotheek nr 1) 1931, 2^e herziene druk, (21 X 14) 104 blz.* *10 fr.*

V — Een van de vele goede werkjes, leidraad voor allen die aan radio doen. Dit deeltje bijzonder zal welkom zijn bij den man van de straat, die niet zelden pech ondervindt en storingen moet dulden.
L. SENDEN, PR.

9047 **Luyckx, J.** **621**
ZEVEN NETONTVANGERS VOOR GELIJK OF WISSELSTROOM. Met volledige Constructieteekeningen. *Geïll. — Antwerpen, « De Techniek » (Radiobibliotheek nr 7) (21 x 13) 55 blz.* *15 fr.*

V — Bij de rasse ontwikkeling in de draadlooze den laatsten tijd waar te nemen, dringt zich aan den zelfbouwer meer en meer de behoefte op om zijn ontvangst onafhankelijk te maken van de lastige accumulatorenbatterijen. Onbetwistbaar bieden de accu's in zake zuiverheid en standvastigheid van opname groote voordeelen. Met het oog op het onderhoud is echter aan netspanningsaansluiting de voorkeur te geven.

Het werkje van J. Luyckx geeft enkel de beschrijving van zeven liefhebbers-schema's met volledige constructieteekeningen. Vooraf enkele belangrijke aanteekeningen omtrent wisselstroomlampen en plaatspanningsapparaten. Wie zijn toestel wil uitrusten op net-ontvangst, raadplege het werkje van Luyckx. G. VAN ERMEN, Ir

9048 **X.** **621**

TELEVISIE, Bouwbeschrijving voor den Tekade-Radiovisie-Ontvanger (Systeem Telehor). *Geïll. — Antwerpen-Borgerhout, N. V. Viro, 1931, (27 × 21) 20 blz.* *10 fr.*

V — Aan de orde van den dag inzake benuttiging der « ethergolven » staat voorwaar de studie der televisie. De S. M. « Viro » geeft hier een beschrijving van een « Tekade » - radiovisie - ontvanger, systeem Telehor. De tekst is verduidelijkt met enkele teekeningen, welke een klaren kijk geven op den vorm en het uiterlijke der hedendaagsche beeldontvangers. G. VAN ERMEN, Ir

7. — Schoone Kunsten

9049 ◆ **Esders, W.** **701 : 37**

HET VOORBEREIDEND ONDERWIJS OP DEN WEG NAAR SCHOONHEID EN KUNST. Overwegingen over Kunst en Esthetiek in de Opvoeding. *Geïll. met 16 platen. — Leuven, Vlaamsche Drukkerij, 1930, (21 × 16) 74 blz.* *12 fr.*

V — Dit nuttig boekje bevat een schat aan wenken om in de lagere school bij het kind een zeker stijl-ideaal aan te kweeken, de ontvankelijkheid van het kind te bevorderen. De onderwijzer moet, om tot dit doel te geraken, stijl hebben in zijn optreden zelf door kleedij, spraak, houding; de leeraar moet de leerlingen open oog doen krijgen voor de schoonheid in eigen dorp, de moderne techniek, voor mensch, dier en plant, voor vorm en kleur. Later kan dan een aanvang gemaakt met eenige namen en werken over kunstgeschiedenis. J. HALLEZ, PR.

9050 **Kooy, John** **77 : 3**

HET BOEK VAN DE FILM. *Geïll. met fig. en 62 platen. — Utrecht, de Haan, (Door alle Eeuwen heen) 1931, (21 × 14) 207 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

IV — Beschouwt zoowat al de zijden van het onderwerp: behalve de geschiedenis van de film, ook den kultureelen kant der zaak: schijver is hierbij noch op maatschappelijk noch op zedelijk, noch op artistiek gebied een blinde of onbesuisde fanaticus van al wat modern heet.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9051 ◆ **van der Mueren, Floris, Dr** **78 : 9**

VLAAMSCHE MUZIEK EN COMPONISTEN IN DE XIXe en XXe EEUW. *Geïll. met 24 platen. — Den Haag, Kruseman, (Beroemde Musici, dl XX) 1931, (24 × 16) 116 blz.* *fl. 2,75; geb. fl. 3,75 (39,85 fr.; geb. 54,35 fr.).*

V — Dit gezaghebbend werk van Prof. Van der Mueren schetst den ontwikkelingsgang der muzikale kultuur in Vlaanderen. Wie een juist inzicht wil hebben in de beteekenis van Benoit, wie begrijpen wil waarheen de moderne muziek zich beweegt, wie de plaats wil kennen onzer componisten bij den muzikalen opgang in Vlaanderen, wie de muzikale evolutie in Vlaanderen wil vergelijken met die in andere landen, moet dit werk van Dr Van der Mueren ernstig bestudeeren. De schrijver mag er zich in verheugen zijn doel te hebben bereikt: met dit werk in en buiten Vlaanderen « geloof » te verwekken in Vlaamsche kunst om haar, in dit geloof, beter te leeren « begrijpen ». Dr A. VERBIST.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

9052 **Juan de la Cruz, San** **81 : 24**
◆ POËSIAS-GEZANGEN. *Vert. uit h. Spaansch dr P. Fr. Hendrik v. d. H. Familie)* — *Antwerpen, De Sikkel, 1931, (21 × 15) 119 blz.* *38 fr.*

IV* — Deze vertalingen kunnen helpen bij het lezen der gedichten van den Heilige. Heel veel echter niet, al zijn zij vlijtig en met zorg gemaakt: het ligt natuurlijk aan taal- en rythme-eigene van den tekst. De poësias bestaan uit twee zeer verschillende groepen : de eerste 10 stukken zijn allermooiste lyriek en kunst, de overige reiken bijlange zoo hoog niet, al voelt men hier en daar nog den toon van den grooten dichter. Maar die tien eerste! Waarlijk van het allerheerlijkst wat er ooit gedicht werd! Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9053 **Volker** **81**
DE TUIN VAN EPICURUS. — *A'dam, P. van Kampen & Zn, 1930, (23 × 19) 47 bl.* *fl. 3,50*

IV — Ge hebt daar de Eclogen van Vergilius: een eigene schoonheid door poëzie en kunstvorm tevens. Welnu hier wordt u een weerspiegeling daarvan aangeboden. Weerspiegeling, niet vertaling, noch letterlijk noch vrij. 'n Kiesch werk was het, de moderne denkwijze ten minste even te laten doorschemeren bij die geheele overname van antieke stof: Schr. verdient allen lof om zijn goeden smaak bij het doseeren dier twee elementen. Maar wat nu opzet en uitvoering van een dergelijk nàdichten betreft, hier vertoont hij zich verbazend knap: voor gestudeerden althans ligt daar een fijn genot in het weervinden, volstrekt juist en raak, der gekende eigenaardigheden van Vergilius' schepping en taal. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

82. TOONEELLITERATUUR

9054 **Kröjer, P. S. Maxim** **82**
PURITEINTJE. Tooneel in vier Bedrijven. — *Kortrijk, Vermaut, 1931, (19 × 14) 115 blz.* *18 fr.*

IV — Een fuiver uit renteovervloed en verveling voelt in zijn hart ware liefde ontbranden voor zijn nicht Jolande, een puriteintje. Hij wil breken met het losbandig verleden maar zijn maîtresse steekt een stok in het wiel op het kritiek oogenblik. Vóór zijn onverschilligheid ten haren opzichte, neemt deze echter een eerlijk besluit : ze stelt Jolande op de hoogte van 's jonkers gemoedstoestand. In haar eergevoel geraakt, vlucht Jolande met haar gekwetst hart. Ze gaat og reis, wordt echter door den verliefden jonker ingehaald. Verzoening. Dit tooneelstuk is niet tooneelkundig gebouwd. De eerste tooneeltjes niet te na gesproken, wordt de psychologische ontwikkeling en het verwekken der stemming bereikt door het Woord en, wat het ergste is, door een woordtekst die geen zier aanschouwelijk is, wel vaak zeer sober, zeer kort en puntig gelijnd. Technisch zwak uitgebouwd. Doorgaans zonder kruim en interesse; weinig of geen bezieling. M. Kröjer zelf zal eerlang dit werkje verloochenen, zoo hij het reeds nu niet deed. Dr C. GODELAINE

9055 **Van den Eynde, Joz.** **82**
◆ DE SCHAMELE STRAATZANGER EN 'T MIRAKULEUZE LIEVEVROUWKE. 'n Legende-Spel in drie bedrijven. — *Mechelen, Brusselsche steenweg 19, 1931. (17 × 12) 80 blz.* *16 fr.*

V — 'n Bekende legende, voor tooneel bewerkt. Pittige dialoog, rake typeering, boeiend gebeuren, bescheiden moraliseering. Kinderen: wat verlangt ge nog meer? — Kajotters, patronaat-jongens: de hoogste troef. Pak aan! FR. CROLS, PR.

9056 **van Vlaenderen, Michel** **82 : 22**
◆
MARIA VAN MAGDALA. Spel in vijf Episoden. — *Kortrijk, Vermaut, 1931, (19 × 14) 184 blz.* *18 fr.*

IV — Dit is het derde deel der Trilogie «Jezus van Nazareth» nl. de uitbeelding van het « hart » in dit tragisch gebeuren, zegge, de rol van de zondares Maria van Magdala in het kader van Jezus'openbaarleven en lijden. Waar 't mogelijk was liet de schrijver de heldin handelend optreden. Hij trachtte haar op het voorplan te houden, en dit lukte hem op schitterende wijze in de eerste episode : de zondares, minder in de tweede : de boetvaardige, minst van al in : de volgelinge. Met een superieuren ruk haalde hij ze weer naar voren in de vierde episode : de verdedigster onzekerder in de laatste : de apostel der verrijzenis. Dank zij het zeer krachtig en persoonlijk temperament van Van Vlaenderen en de menschelijke uitbeelding der personages, leeft de tekst en leent zich uitstekend tot aanschouwelijk uitleven, de bespiegelingen in de laatste episode niet te na gesproken. Verder, de licht-ontvlambare fantasie van den auteur weet uit het overoud gebeuren nog steeds verrassende en bijzonder tooneelmatige tafereeltjes te lichten, die weer spanning wekken waar inzinking dreigde. Na de magistrale eerste periode werd de taak uiterst lastig : door de genade getroffen, ging Maria geheel op in zuivere liefde voor Heer Jezus. Een paar keeren schijnt het dartele vleesch nog eens te trillen, maar het gebeurt haast onbewust, althans niet hevig genoeg om als dramatische veer te werken. Ze leeft nu innerlijk en reageert haast niet meer op den zinnelijken prikkel van buiten. De woordtekst is zeer sober gehouden, in keurige taal en zeer suggestief want week en sensueel in het tooneel Salome-Charisios en bijzonder aanschouwelijk in de kortere verhalende brokken. Dr C. GODELAINE

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde rijpere lezers worden gelezen.

9057 **Gold, Michael** **83.1**

JODEN ZONDER GELD. *Vert. uit h. Engelsch dr J. Gompers. — Maastricht, Leiter-Nypels, 1931, (25 × 17) 304 blz.* *fl. 3,90; geb. fl. 4,90*

II-L — « More Jews in New-York than in Palestine ». Dit schijnt wel overdreven maar in het East Side aldaar huizen er toch wel 'n millioen. Arme uitgewekenen, mizerabele gelukzoekers bevolken ze daar huurkazernes, komen amper of niet aan den kost, zoeken hun verdoemd heil in moord of prostitutie, of leven voort met hun rijke fantasie en hun verstokte idealen in kou, ellende, verguizing, hongersnood en tuberculose. Maar in dien verwilderden choas van menschenleed leven ook heiligen als Michaëls moeder, — zelden heeft 'n kunstenaar met meer ingehouden piëteit over z'n moeder geschreven — Reb Samuel, Dr Solow, Mrs Rosenbaum. In dit boek vertelt « Mike » Gold over z'n eigen

jeugd, in eene der East side kazernes doorgebracht. 'n Meesterlijke collectieve karakteruitbeelding van dat oude volk « wiens eenige misdaad is dat het den Christus heeft voortgebracht » peroreert de schrijver in z'n fanatiek sectarisme. Met dit werk waarin 'n schrijnend sarcasme de diepste ondertoon uitmaakt ruimt Gold zich stellig 'n plaats in onder de grootste vertellers der wereldliteratuur. Twee wegen liggen slechts open voor den « Jew without money » uit East-side: berusting of communisme. Schrijver koos den laatste. Jehovah moge hem dat vergeven! Wegens het onderwerp zelf, alsmede 'n aantal brutale hatelijkheden op het Kristendom en z'n geloovigen schaffe men zich dit werk niet aan in 'n katholieke boekerij. PAUL HARDY

9058 **Mann, Heinrich** **83.1**
DE BLAUWE ENGEL. *Vert. uit h. Duitsch dr R. Blijstra. — A'dam, N. V. Enum, 1931, (20× 14) 263 blz.* *fl. 2,40; geb. fl. 2,90*
II — Aan dezen « Blauwen Engel » is zoo weinig engelachtigs dat de lektuur van het boek *streng* voorbehouden wordt. Het is de dwaas-droeve geschiedenis van een bejaard leeraar der derde klasse aan het gymnasium van een Duitsch stadje, Dr Metz, voor zijn leerlingen en oud-leerlingen Dr Mest, die zich laat verstrikken door een cabaret-zangeres, maar daarna zijn toestand cynisch exploiteert om zijn « scholieren » te « betrappen », d. i. zedelijk en stoffelijk ten onder te brengen. Het beeld van den schoolvos is prachtig geschetst: die Dr Mest is een éénig type! Maar tevens geeft ons dat overigens raak en boeiend geschreven boek een pakkende kijk op de naoorlogsche verwildering en genotzucht en een uitbeelding van de verwording der Duitsche schooljeugd. Maar door den schrijver wordt dat luchtigjes en sarcastisch opgevat! Dr A. BOON, PR.

9059 **Roelants, Maurice** **83.1**
◆ KOMEN EN GAAN. *— R'dam, Nijgh & van Ditmar; Mechelen, het Kompas, 2^e^ druk (20 × 14) 1931, 130 blz.* *30 fr.; geb. 43 fr.*
II-III — Zie bespreking in de Romankroniek, nr 9021

9060 **Zamacois, Eduardo** **83.3**
LEVEND-DOODEN. Het leven in een Spaansch Tuchthuis. *Vert. uit h Spaansch dr Maik Brouwer. Met portret. — Leiden, Leidsche Uitgeversmaatschappij 1931, (20× 14) 340 blz.* *fl. 3,90; geb. fl. 4,90*
II-III — Volledig, zij het dan ietwat traag opgetrokken, beeld van het Inferno van een tuchthuis op zijn ergst, met alle mogelijke toestanden en voorvallen van wanhoop, wreedheid, laagheid, opstand, zedelijke afwijkingen, misdadigerspsychologie. Door schr. bedoeld als striemend betoog voor regiemshervorming op gezonde gronden van menschelijkheid en zielkunde: ongelukkig helt schrijver tevens over naar leeke-rationalisme. Nu moge er eenzijdigheid zijn in zijn opzet, maar fantazeering is het in geen geval: het zijn zonder eenigen twijfel documenten recht uit de werkelijkheid; en, geloof me vrij, die zijn in hun realisme ontzettend, en bannen u in een verschrikkelijke helsatmosfeer, die ge u, om zoo te zeggen physisch, van het lijf moet schudden. Juist en alleen in zoover een « roman » door de eenheid van hoofdpersoon; of misschien als een soort epos van de collectiviteit van het tuchthuis.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

III. — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden

9061 Dostojewsky, Fedor **83.9 : 93**
DOODENHUIS. *Vertaling. — A'dam, Prometheus, (Pauw-Editie, 21) 1931, (18 × 12), 216 blz.* *geb. 17.5C fr.*
III — Het doodenhuis : de gevangenis ergens in een verre vesting van Siberië, waar de schrijver eenige jaren aan de vrije wereld afgestorven was met nog twee honderd « dooden », gelegenheids- en beroepsmoordenaars, roovers en landloopers, zakkenrollers en dieven, ieder met zijn geschiedenis en zijn sombere geheimen. Uit zijn verblijf aldaar diept hij eenige tafereelen en beelden op, die de tragedie van het arme menschengeslacht en de onbegrensdheid van het verderf in het volle licht stellen : geen doorloopend verhaal, losse grepen met herhalingen en uitweidingen. Maar wat een doordringende kijk in het mysterie van het menschelijk hart ! Wat een sobere, maar direkte uitbeelding ! — Uit den aard van het onderwerp, voorbehouden lectuur.
Dr A. BOON, PR

9062 Ognjow, Nicolai **83.3 : 93**
KOSTJA RJABTSEW OP DE UNIVERSITEIT. *Vert. uit h. Russisch dr. S. van Praag. — Den Haag, De Baanbreker, (N. V. Servire) 1930, (21 × 16) 340 blz.* *fl. 2,90*
III-K — Het dagboek van een jong proletariër die na zijn middelbare school aan de universiteit belandt en in zijn samenleven met allerlei partijgenooten het volle leven en de werkelijkheid ondergaat. Een trouw beeld van den moeizamen groei van een jong geslacht dat met alle verleden heeft afgebroken en voor verderen opbouw zijn heil zoekt in het nieuwe ideaal van het bolsjevisme met zijn maatschappelijke, politieke, zedelijke en godsdienstige opvattingen. Raak en op den man af verteld; geen sensationeele gebeurtenissen; soms onderbroken door lange gedachtenwisselingen of uiteenzettingen die dan ook een juisten kijk verleenen op de mentaliteit van het opkomend geslacht in de Sovjet-republiek. D[r] A. BOON, PR.

9063 Roelants, Maurice **83.1**
◆ HET LEVEN DAT WIJ DROOMDEN. *R'dam, Nijgh & van Ditmar; Mechelen, Het Kompas, 1931 (21 × 16) 213 blz.* *35 fr.; geb. 48 fr.*
III — Zie recensie in de Romankroniek, nr 9022

9064 van der Hallen, Oskar **83.1**
◆ NIEMANDSLAND. — *Brussel, A. A. M. Stols, 1931 (21 × 14) 132 blz.*
III — « Niemandsland » : symbolische titel voor de jaren dat de jongeling zonder geestelijke leiding en zonder godsdienstig of zedelijk houvast zich door het leven moet slaan; « de gevloekte streek die bestookt wordt door God en den duivel; de grond die tot op het hart wordt opengereten en waar de vreemdste woekerplanten ongehinderd hun eendagsleven leven ». Die krisis moet Jacq Kanter in dit verhaal doorworstelen. Nadat hij een paar jaren aan de Universiteit had doorgebracht, heeft zijn oom er hem op tamelijk grove wijze aan herinnerd dat hij Jacq's studies moest bekostigen. Dan maar liever als letterkundige-journalist zijn eigen wegje gebaand, al viel het soms wel zwaar. Toch komt hij terug bij zijn oom op kantoor, maar breekt met hem af, als

deze, een beginsellooze viveur, een plaats aanneemt op de katholieke lijst. In zijn omgang met zijn vriend Rob Raumer, een laatste-jaars in de medicijnen en met een paar jonge vrouwen zijn we getuigen van de konflikten die in zijn gemoed afspelen. Tot hij door toedoen van Rob, die ten laatste zijn eigen broeder blijkt te zijn, de krisis te boven komt en zelfs na Rob's overlijden, de zielsvrede vindt. — Een eersteling, tevens een veelbelovend debuut. Nog losjes van bouw: het toeval moet heel wat redden; Jacq's bekeering is onvoldoende gemotiveerd. Te veel gepraat over de levensvraagstukken. Toch een sympathiek boek: geen zoeken naar « letterkunde » of mooidoenerij; de taal is op een paar opgeschroefdheden en onjuiste uitdrukkingen na, zuiver en voornaam. En dan vooral omdat de schrijver het probleem aandurft van den jongen man die zijn weg moet slaan door het moderne leven van de grootstad: een van de vreeselijkste vragen die door een groot deel van onze jeugd moet opgelost worden en waar velen geen antwoord voor weten. D[r] A. BOON, PR.

9065 **von Stockhausen, Juliana** **83.9**

VLAMMEND VUUR. *Vert. uit h. Duitsch, dr. J. van Damme. — A'dam, Prometheus. (Pauw-Editie nr 19) (18 × 12) 260 blz. geb. 17.50 fr.*

III — Een verhaal uit den opstand der Duitsche boeren bij 't begin der Hervorming. Een vreemd verhaal: een katholieke gravin, stug-trotsch van rechtvaardigheid, barbaarsch van ongevoelige hardheid. Te midden der zich voorbereidende revolutie raakt ze plots blind-verliefd op een leenboer, die haar trouw blijft tot ze hem tot kwaad wil verleiden. Ze wreekt zich gruwelijk, tot wroeging haar neerwerpt voor de voeten van haar slachtoffer. Geschreven in vertraagde.... lichtbeeldenstijl, is dit boek in zijn vorm niet genoeg tot eenheid vergroeid; ook is die vreemd-aandoende liefde der gravin te ongewettigd, te ongemotiveerd, om van een meesterwerk te kunnen gewagen. E. BOELAERT, M. S. C.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

circa 18 à 20 jaar en ouder

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

9066 **Baron, Peter** **83.0**

DE INKTVISCH. *Vert. uit h. Engelsch « Jerry the Lag » dr H. P. Jacobs. — Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, (19 × 14) 421 blz. fl. 1,75; geb. fl. 2,50*

IV — Flinke detective-roman waaraan de humoristische noot niet ontbreekt. Heel de krimineele aktie wordt gevoerd door 'n raadselachtig personage, dat men naar het luguber wassen masker dat hij draagt: de Squid (Inktvisch) heeft genoemd. Zeer boeiende, verdienstelijke ontspanningslectuur. Bizonder-gelukte titelplaat. PAUL HARDY

9067 **Birkner, Friede** **83.1**

WAT BEDOELT U, HOOGHEID? *Vert. uit h. Duitsch dr R. H. G. Nahuys, — Zeist, Swartsenburg (20 × 14) 250 blz. fl. 2; geb. fl. 2,75*

IV — Deze humoristische roman verhaalt op aangename wijze hoe een Duitsche hertog zijn eenzaamheid tracht op te vroolijken met een jong, lustig meisje als dochter aan te nemen. Dit meisje brengt door hare frissche onbedorven natuur kleur in het vroeger eentonige leven van den hertog, ze wordt verliefd op zijn neef terwijl de hertog zelf het geluk vindt in een huwelijk. Alleen voor volwassenen om enkele lichtzinnige zinsspelingen. D[r] A. CARDYN, PR.

9068 **Coolen, Antoon** 83.1
◆ DE GOEDE MOORDENAAR. — *R'dam, Nijgh & van Ditmar; Mechelen, Het Kompas, 1931 (22 × 16) 231 blz.* *58 fr.*
IV* — Zie bespreking in de Romankroniek, onder nr 9023

9069 **Courths-Mahler, H.** 83
PETER RAVENPORTS' DOCHTER. *Vert. uit h. Duitsch dr A. Vuerhard-Berkhout. — Zeist, Swartsenburg, 1931 (20 × 13) 208 blz.* *fl. 1,50; geb. fl. 2,25*
IV — Weer het oude thema, dat haar even dierbaar blijft: weg met alle conventiehuwelijk, want waar dwang is, eindigt de liefde. Wij hebben dat al meer gehoord van haar en van anderen. In casu leeren ons dat die adellijke heer Hans Rochus en zijn vrouw, de bankiersdochter Ruth Ravenport. Maar de plooien worden ten slotte uit het laken gestreken. Voor volwassenen. A. VAN DEN DRIES, PR.

9070 **Courths-Mahler, H.** 83
TWEE HARTEN VINDEN ELKAAR. *Vert. uit h. Duitsch dr A. Vuerhard-Berkhout. — Zeist, Swartsenburg, (20 × 14) 218 blz.* *fl. 1.60; geb. fl. 1,90*
IV — Een liefdesgeschiedenis met blij eindigend slot. Wel wat zoeterig-idealiseerend, maar toch vlottend geschreven. Wie sentimenteel aangelegd is zal er zijn gading in vinden. Dr A. CARDYN, PR.

9071 **De Pillecijn, Filip** 83.9
◆ BLAUWBAARD. *Geïll. dr Jan Fr. Cantré. — Mechelen, Het Kompas; A'dam, De Spieghel, 1931 (22 × 15) 160 blz.* *35 fr.*
III-IV* — Zie recensie in de Romankroniek, onder nr 9020

9072 **Everaert, Osw., Dr** 83
◆ TINEKE. *Geïll. dr E. Augusteyns. — Leuven, Davidsfonds, (nr 235) 1931, (20 × 13) 143 blz.* *16 fr.*
IV —Tineke : een innemende figuur in een tragisch kader. Een roman. Feitelijk zijn 't er twee, en mocht het werk wel twee boeken beslaan. Dr Osw. Everaert vertelt vlug, bondig en boeiend ; doch de vaardigheid waarmede hij den eenen schakel van 't verhaal in den anderen te werken weet heeft er schuld aan dat het eerder overzichtelijk wordt, en naar den stijl niet zoo nauw wordt gekeken. Les défauts d'une qualité, zoo ge wilt, welke Dr Everaert dan ook een volgende maal makkelijk zal weren. JOZ. DE VOGHT, PR.

9073 **Grey, Zane** 83.0
ROOVERS VAN HET WILDE WESTEN. *Vert. uit het Engelsch, dr Jkvr. H. Rappard. — R'dam, De Combinatie, (20 × 14), 243 blz. fl. 2,25 ; geb. fl. 2,90*
IV — Veedieven. Een onder hen, uit liefde voor z'n meesteres, komt tot betere gevoelens. Een soort titanenstrijd met ontvoeringen, inbraak, lijfgevechten, schieten, doodschieten en in stukken schieten. Maar uit dit miniatuurhelletje weet Wall met z'n « Dulcinea » nog te ontsnappen en brengt haar na onmogelijke avonturen terug thuis. Finale : huwelijk. Zenuwschokkende lectuur, PAUL HARDY

9074 **Helman, Albert** 83.1 : 83.3 : 91
◆ DE STILLE PLANTAGE. — *R'dam, Nijgh & van Ditmar; Mechelen, Het Kompas, 1931 (21 × 15) 254 blz.* *50 fr.*
III-IV* — Zie bespreking in de Romankroniek, onder nr 9024

9075 **Herwig, Franz** **83.3**
◆ DE HEILIGE PROLETARIER. Met een Inleiding van Cor Hesseling. *Vert. uit h. Duitsch. Geïll. met teekeningen van H. Schoonbrood. -- Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, 1931 (19 × 13) 126 blz.* *fl. 1,75*
IV — Een paar dagen geleden publiceerden de kranten de statistieken van de tienduizenden die ieder van de laatste jaren te Berlijn afgevallen zijn en officieel verklaard hebben aan allen godsdienst te verzaken. Konden we daarnaast de statistieken leggen van alle misdaden en zonden die in het hedendaagsche Sodoma woekeren! Dat probleem behandelt Franz Herwig in dit prachtig verhaal : het verderf van de grootstad en de middelen om Christus's rijk er opnieuw te stichten. Dat reuzenwerk wordt ondernomen door een monnik die de rust van zijn klooster vaarwel zegt om in het midden der wolven te gaan arbeiden. Hij leeft het leven mee van het uitschot, maar van hem gaat een invloed uit die de zondaars tot inkeer brengt. Ten laatste valt hij onder de slagen der moordenaars, maar onwillekeurig rijst de bede uit hun mond : Heilige Sebastiaan, bid voor ons. — Dit boek is een daad geweest in de letterkundige loopbaan van den schrijver die daarmee zijn reeks romans van de grootstad begonnen is. Fel omstreden door weifelaars en kleinzieligen, maar geroemd door allen die den ernst van den toestand aanvoelen. — Als letterkundig werk, sober en direkt. Dr A. BOON, PR.

9076 **Hill, Grace Livingstone.** **83**
DE GEVLUCHTE BRUID. — *Haarlem, Spaarnestad-Bibliotheek, (20 × 14), 185 blz.* *fl. 1 (4 fr.)*
IV° — Een vulgair feuilleton-gegeven. Slordig geschreven. Heel minderwaardige ontspanningslectuur. FRANS HAEPERS

9077 **Malot, Hector** **83.0**
BLAUW BLOED. — *A'dam, Prometheus (Pauw-Editie nr 16) 1931, (18×12) 218 blz.* *17,50 fr.*
IV — Als ik de lijst der boeken naga, die reeds in de Pauw-editie verschenen, vraag ik me af wat « Blauw Bloed » daarmee te maken heeft. De stok-arme en stom-trotsche markiezin wil haar burgerlijken schoonzoon niet herkennen en geeft er aanleiding toe, dat hij vermoord wordt door haar vriend, die aast op zijn fortuin. Meer dan een leuk geval uit de schunnigheidjesrubriek is het niet. E. BOELAERT, M. S. C.

9078 **Merrel, Concordia** **83.0**
OM HET GELD GETROUWD. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (20 × 14) 224 blz.* *1 fl. (4 fr.)*
IV — Linney huwt 'n jong millionnair, 'n doorgoeie kerel om haar moeder uit financiëele moeilijkheden te helpen. De intrigue lekt uit tot alles weer flink wordt in orde gebracht met als epiloog: 'n gelukkig paar. Vrijwel onbeduidende lectuur. PAUL HARDY.

9079 **Page, Gertrud** **83.0**
LIEFDE OP DE HEIDE. *Vert. uit h. Engelsch. — Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (20 × 14) 190 blz.* *1 fl. (4 fr.)*
IV — Misschien is u hier een greintje meer belangstelling, maar toch geldt hetzelfde als voor « De Gevluchte Bruid » : « minderwaardige ontspanningslectuur ». FRANS HAEPERS

9080 **Papini, Giovanni** **83.3**
◆ GOG. *Vert. uit h. Italiaansch dr Ellen Russe. — 's Bosch, Teulings, 1931. (20 × 14) 396 blz.* *70 fr.; geb. 80 fr,*
IV* — Zie recensie hiervan als « Het Boek der Maand », nr 9019

9081 **Ruck, Berta** **83.0**
HARTEN-DRIE. Een vroolijke Liefdesroman. *Vert. uit h. Engelsch « Three of Hearts » dr F. van Velsen. — Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, (19 × 14) 239 blz.* *fl. 1.75; geb. fl. 2.50*
IV — Onder invloed van 'n narcotisch drankje vraagt Billy Somers op één dansavond drie meisjes ten huwelijk. Als de « eenige-echte » zulks verneemt, loopt de boel natuurlijk in 't honderd, en Billy die van dit alles niets-niemandal begrijpt staat steeds voor nieuwe verrassingen die hem radeloos maken. Ten slotte legt de schuldige bekentenissen af. Berta Ruck schrijft gemakkelijk; haar talent staat betrekkelijk hooger dan dat van de meeste harer romans-produceerende sekte- en landgenooten. PAUL HARDY

9082 **Streuvels, Stijn** **83.9**
DE OUDE WIKING. *Geïll. met houtsneden van Jozef Cantré. — Hilversum, P. Brand, 1931, (24 × 19) 46 blz,* *fl, 2,25*
IV — Een bewerking van een oude Noorsche sage : Starkadr (bij Hegenscheidt Starkadd) de Wiking verlaat na den moord van Koning Froth het hof waar de verwijfde Ingeld regeert, en vertrekt naar Zweden. Veel later keert hij terug op de bede van de zoete Helga : hij moet haar jongen echtgenoot helpen in zijn kamp tegen negen afgunstige minnaars, Aslak en zijn broeders. De oude reus slaat ze alle negen neer in een verwoeden kampstrijd. Ten slotte zoekt hij een vrijwilligen dood. — Een grootsch episch gegeven dat op grootsche wijze verwerkt wordt. Prachtig uitgegeven met zes forsche houtsneden van Jozef Cantré.
Dr A. BOON, PR.

9083 **Treynor, Albert M.** **83.0**
SNEEUWBLIND. *Vert. uit h. Engelsch, dr J. G. H. v. d. Bovenkamp, Jr. — R'dam, De Combinatie, (20 × 14), 212 blz.* *fl. 2,25*
IV — Een onschadelijk roman van vergissingen en avonturen uit Noord-Canada. Misschien wel wat onnatuurlijk en moeilijk om volgen voor normale lezers, maar toch wel boeiend. E. B.

9084 **Vermeulen, Edward** **83.3**
◆ DE REIS DOOR HET LEVEN. — *Tielt, Lannoo, (22 × 16) 270 blz.*
18 fr.; geb. 28 fr.
IV — Het testament en tevens het gewetensonderzoek van een vromen zeventigjarige, die op zijn leven met al zijn wel en wee terugblikt en voor God mag getuigen dat hij ondanks menschelijke zwakheden en tekortkomingen, den Heer en zijn volk trouwe heeft gediend. — Vier groote tijdspannen: *Van een tot zeventien,* de herinneringen aan huiskring en school met al de fratsen van een buitenjongen; zijn Klein-Seminarie-jaren. — *Na mijn studietijd tot de verhuizing naar de Dorpsplaats* : zijn leven als boer en zijn eerste ervaringen als vrijgezel. — *Dorpsleven* : zijn eerste optreden als Warden Oom in Biekorf, zijn eerste roman toen hij te kloppe vijftig jaar oud was en zijn verder werk, onderbroken door den oorlog die voor hem ook zijn miseries meebracht. — *Naoorlogsche Tijd* : het langzaam herstel van het verwoeste Hooglede en het nog

langzamer van het in alle opzichten verwoeste en verwaarloosde Vlaanderen. Een gelegenheid om nagels met koppen er in te slaan, vuisten dik! — Alles saamgenomen een hartelijk boek, zonder pretentie of bluf, door en door katholiek en Vlaamsch zooals de man zelf is.

Dr A. BOON, PR.

9085 **Williamson, C. N.** **83.0**

EEN HUWELIJK IN VENETIË. *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (20×14), 220 blz.* *fl. 1 (4 fr.)*

IV — De koene « hij » is slechts 'n arme edelman uit Venetië, maar de Amerikaansche « zij » is mooi, hyper-nerveus en jongleert met millioenen. « Zij » wil 'n titel en « hij » laat zich huwen. Van liefde, van symphatie slechts, geen kwestie! Maar « hij » is 'n kranige kerel, speculeert op haar jaloersche hart en wint den kamp. Psychologisch dragelijke momenten. PAUL HARDY.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende Jeugd (14-15 jaar) geschikt

9086 **Brand, Max** **83.0**

SCHULDIG? *Vert. door J. K. — R'dam, De Combinatie, (20×14) 232 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

V — Max Brand schrijft Farr-West-romans, en daar kent hij iets van. « Schuldig » is zelfs nog heel wat beter — in zijn genre — dan de Dan Barry-serie, hier vroeger beoordeeld; omdat Destry een mogelijker en menschelijker figuur is dan Dan Barry. Wie op cow-boy's verliefd is, leze dit boek. E. BOELAERT, M. S. C.

9087 **Bruijn, Cor** **83**

HET VONKENDE VUUR. *Geïll. met platen en bandteek. dr Henk Poeder. — Den Haag, van Goor Zn, 1930, 2e druk, (20×14) 227 bl.* *fl. 1*

V-VI-A-N — Het leven van eenvoudige menschen, goed beschreven. Fraaie uitgave. M. V. C.

9088 **De Waal-Irving, Mevr. V.** **83.0:91**

DE AVONTUREN VAN KEK, DEN JONGEN KOPER-ESKIMO. *Vert. uit h. Engelsch dr N. van Hichtum. Geïll. dr Pol Dom. — Alkmaar, Kluitman, (24×18) 189 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 2,50*

IV-V° — Zeer mooie bladzijden, die ons in eenvoudig-boeiende verteltrant dichter brengen tot de sympathieke, gemoedelijke ijsbewoners. Het vertalen meer dan waard. In den jongen Kek leven al de goede kwaliteiten van z'n poëtisch, gastvrij en moedig volk. Enkele terloopsche vermeldingen over het naakt-leven der Eskimo's wettigen een zeker voorbehoud. PAUL HARDY

9089 **Dwilinsky, Iwan** **83**

DARIA'S LIEVELING. *Vert. uit h. Russisch dr J. Witlox. Met penteekeningen v. N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1931, (27×18) 35 blz.* *3 fr.*

V — De treurige geschiedenis van een Russisch weesmeisje, dat voor haar opleiding bij haar oom in de grootstad wordt geplaatst en door de kinderen van den huize om zijn landelijken eenvoud wordt misprezen, tot dat het één hunner het leven redt en dit met zijn eigen leven moet bekoopen. Een boek vol diepen weemoed zooals deze uit de melancolische ziel van Rusland veelal opwellen. J. LAUWERYS, PR.

9090 **Kok, Truida** **83**
De Vlierkamp. *Geïll. dr Miep de Feyter. — Alkmaar, Kluitman, (23 X 15) 262 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 2,50*
V-m-p — Een stil verhaal van nette menschen die. wegens tegenspoed, bezuinigen moeten, en van Dordt naar de Vlierkamp verhuizen, waar voorts de toekomst der kinderen wordt bewerkt. Ook die van 't ijdeltuitige Elsje. Vooral haar schattige tweelingzus Roze-Marie speelt een mooie rol. « Een klein vlammetje dat je brandend wilt houden, een groote, innerlijke rijkdom, waar je steeds van weggeeft, zonder dat je armer wordt, een ruime, alles omvattende menschenliefde, een open, helder oog, een paar handen, die klaar staan om te helpen, om te werken,... je zelf wegcijferen... » Dat is haar levensprogramma, tot ze ten slotte zelf zal gaan moederen. Schrijfster is protestante. Kun je wel even merken, doch ze geeft een goed boek dat bizonder door jonge meisjes wil gelezen worden. Joz. De Voght, pr.

9091 **Krienen, Charles** **83**
Zijn Belofte getrouw. *Geïll. met 4 platen dr W. K. de Bruin. — Amsterdam, Veen, 3e druk, (20 X 16) 125 blz.* *fl. 2,25*
V-VI-a — Een mooie geschiedenis van een boer, die gehaat en benadeeld wordt door zijn zwager, en zich toch niet wreekt, omdat hij het aan zijn stervende vrouw beloofd heeft. Na langen tijd wordt haat door goedheid overwonnen en komt er verzoening. Aanbevolen.
F. Vermuyten, pr.

9092 ◆ **Laska, Maurits** **83.8**
Als een gouden Regen. *Geïll. dr Marcel Libbrecht. — Leuven, Davidsfonds (Vergeet-mij-Nietje, nr 3) 1931, (20 X 16) 96 blz.* *11 fr.*
V-VI-a — Dit derde Vergeet-mij-Nietje uit den bloemenruiker door het Davidsfonds aangeboden, mogen we niet vergeten. De fijne schrijfster die schuil gaat onder den deknaam Maurits Laska is hier op haar best. Ze wist heel stemmig een atmosfeer te scheppen in deze verhalen die door onze lezertjes — de beste onder hen — graag gelezen zullen worden. M. van Hoeck, pr.

9093 **Lowndes, Mrs Belloc** **83.0**
De Wreker. *Vert. uit h. Engelsch. — Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (20 X 14) 223 blz.* *fl. 1 (4 fr.)*
V — « De Wreker » is een zinnelooze die erop uit is vrouwen te vermoorden die aan den drank verslaafd zijn. Het verhaal mist de gewone spanning der detectievenromans omdat men reeds bij de eerste bladzijden vermoedt hoe de zaak ineen zit. Ontspanningslektuur.
Dr A. Cardyn, pr.

9094 **Nanda** **83**
Trudie als Huishoudstertje. *Geïll. dr Henri Pieck. — Alkmaar, Kluitman, (24 X 16) 216 blz.* *fl. 2; geb. fl. 2,90*
V-m-n — Om haar ouders te helpen, en toe te laten dat haar broer zijn studies voortzet, zal Trudie zelf het studeeren opgeven en huishoudster worden. Zoo wordt ze het zonnetje in huis en vindt zelf ook nog veel zonneschijn op haar weg. Heel prettige lezing voor meisjes, maar neutraal. F. Vermuyten, pr.

9095 **Richter, Hans** **83 : 379**
MACHINE-TOM. *Bew. dr N. J. P. Smith. Geïll. dr Pol Dom. — Alkmaar Kluitman, (24 × 16) 272 blz.* *fl. 2,50 ; geb. fl. 3,50*
V°-J-P — Brazilië en Noorwegen : landen vol natuurschoon en avonturen, waarin de arme woudjongen zicht opwerkt tot ingenieur, worden hier prachtig beschreven. Daarnaast bewonderen wij den ongemeen frisschen stijl en de mooie strekking van het boek, dat den lof zingt van den arbeid, de *matigheid*, de wilskracht : een boek, waarmede de jongens met een hart zullen dwepen. Doch waar de uitgever het bestemt voor kinderen van 10-16 jaar, gaan we met hem niet t'akkoord, niet omwille van 't *protestantsch* en *godsdienstloos* milieu — want er komt ook een symphatieke Pater Sebastiaan in — maar omwille van het co-educatiestelsel op de Braziliaansche school, alsook omwille van 't jeugdbal en de finaal als in 'n liefderoman. Met die beperkingen heeten we 't een schitterend jongensboek. J. LAUWERYS, PR.

9096 **Trelker, A.** **83**
DE KLEINE RICHARD. — *A'dam, Arbeiderspers, (21 × 15) 180 blz.*
fl. 1,30 : geb. fl. 1,90
V — Kleine Richard is een weeskind, dat bij den dood van zijn moeder aan zijn lot wordt overgelaten, naar Londen doolt en er een plaatsje vindt in 't huis van een rijk koopman, waar 't geluk hem later in den schoot valt. In frisch-oorspronkelijke en toch naïeve kindertaal gesteld, rijk aan edele gedachten en gevoelens, zonder daarom saai te worden, is dit een echt-goed boek voor de jeugd ; daarbij is 't ook mooi uitgegeven en geïllustreerd. J. LAUWERYS, PR.

9097 **Walsh, J. M.** **83.0**
SIMEON HEX' ONDERGANG. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (20 × 14) 223 blz.* *fl. 1 (4 fr.)*
V — Een dedectievenverhaal, boeiend en meesleepend. Het gaat over den handel in verdoovingsmiddelen. Ontspanningslektuur.
Dr A. CARDYN, PR.

VIA — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar

9098 **Arends, W. F.** **83**
DE ROBBEDOEZEN. *Geïll. dr C. Oudenaarden. — Alkmaar, Kluitman, (21 × 15) 192 blz.* *fl. 1 ; geb. fl. 1.75*
VI-A-M — 'n Frisch boek voor meisjes. Gezellige en jolige en hartelijke episoden uit hun eigen robbedoezig school- en vacantieleven. 'n Heel stelletje zonnige kinderfilms. Mooi verzorgde uitgave.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9099 **Finn, Francis J., S. J.** **83.0**
◆ Z'N EIGEN WEG GEBAAND. *Bew. uit h. Amerikaansch dr W. Kloppers. Geïll. dr R. Graafland — 's Bosch, Malmberg (25 × 16) 199 blz.* *23 fr.*
VI-A — Het laatste grootere werk dat Pater Finn schreef, eer God hem tot Zich riep op Allerzielendag 1928. De bewerker heeft zijn arbeid dan ook laten voorafgaan door een dankbare hulde. George Herbert, oud student van het Campion-college aan den Mississipi, baant hier zijn weg door het leven. Doorheen welke avonturen en moeilijkheden — van het college naar Florida, van Florida naar Cuba en terug —, en met

welken verbazenden uitslag : dat moet het boek u leeren. En als iemand al die ontmoetingen onwaarschijnlijk zou vinden, heelemaal niet gemotiveerd, touwtjes...: Pater Finn zou hem antwoorden met dat eene woord «Voorzienigheid», waaraan hij zelf zou diep-innig geloofde. Een boek, met verbazende handigheid geschikt en geschreven, waarachter gloeit de poezië van katholieke trouw en vaderlandsche fierheid. Geen der beste werken van den schrijver, evenmin een der slechtste. Maar zeker een der meest boeiende en weldoende boeken voor de aankomende jeugd; en tevens halen bewerker, teekenaar en uitgever alle eer van hun arbeid. EM. JANSSEN S. J.

9100 **Kopuit, Ro** 83

DE LOOZE STREKEN VAN REINAART DEN VOS. *Geïll. dr Ro Kopuit. — A'dam, De Gulden Ster, (23 × 19) 76 blz.* *geb. fl. 1,50*

VI-A-B — Het aloude verhaal van Koning Nobel met zijn hofstoet maar vooral de streken van slimmen Reinaart aan de jeugd verteld. Heel aantrekkelijk voorgesteld. M. v. C.

9101 ◆ **Lindekruis, T.** 83

PADVINDER. *Geïll. met penteekeningen v. R. Lombaerts. — Antwerpen, Jongensleven, 1931 (21 × 16) 121 blz.* *12 fr.*

VI A-B — Van anti-padvinder, die in de scouts saaie kwezelaars ziet, tot kordaat-schoonen padvinder: eerst in de gelederen der scoutseenheid, en ten slotte in de gelederen der China-zendelingen. Zoo breekt door dit verhaal, dat thema en motieven ontleend aan de scoutsbeweging, een warme, heerlijke tendenz door, waardoor een uitgesproken sterk katholiek leven pulseert. En dat geeft schrijver in dit jongensverhaal gelegenheid om het scoutsleven af te beelden in zijn plezante uitingen, vergaderingen, kampeeringen en dies meer, maar ook om af en toe doorheen dit alles draden te weven van goeie moraal, van vurig idealisme, van stoere karakterstudie. Lindekruis is reeds aan zijn tweede scoutsverhaal in een erg korte spanne. Hij werke voort, zonder jacht, duldig, naar de diepte. Dit, zijn verhaal steekt het eerste heelemaal de loef af door meer concentratie en gebaldheid, meer psychologische ontwikkeling, meer spontane dramatiek, meer menschelijkheid. En de pittige taal van vroeger knettert u nog toe. Een flink en katholiek jongensboek. A. VAN DEN DRIES, PR.

9102 **Mayne-Reid** 83.0 : 91

DE LOTGEVALLEN VAN ZES SCHIPBREUKELINGEN IN DE OERWOUDEN VAN BORNEO. — *Antwerpen, Opdebeek, 1931, 3e druk, (27 × 18) 117 blz. 12.50 fr.*

VI-A — Derde druk. Och ja, dan zullen de meeste lezertjes het wel al in handen gehad hebben, en — in 'n boeiend verhaal — kennis gemaakt hebben met de verschillende natuurwonderen van 'n tropeneiland. Prettig-mooi is de uitgave wel niet. E. BOELAERT, M. S. C.

9103 **Valkema Blouw, J. P.** 83.0

UIT 'T LEVEN VAN KAPITEIN PRUM. *Geïll. met teekeningen v. H. Polderman. — R'dam, Brusse, 1929, (22 × 17) 170 blz.* *fl. 2.25 ; geb. fl. 3.25*

V-VI-A-J — Kapitein Prum kan opsnijden als 'n heusche zeekapitein ; of onze grootere jongens plezier zullen beleven aan die avonturen, te meer daar ze versteld zijn met 'n brio dat me herinnerde aan « Kasper Oom en Ik » van Brinckman ! Voor grootere jongens en ook voor groote menschen. FR. CROLS, PR.

9104 **Van Veenendaal, J.** 83
TUSSIE, HET SCHEPERTJE. *Geïll. dr J. G. Kesler. — Alkmaar, Kluitman, (21 × 15) 188 blz. fl. 1 ; geb. fl. 1.75*
VI-A-J — Tussie is 'n misboren kereltje maar met 'n gouden hart. Thuis bleef ie steeds 'n verstooteling: vader was ruw en moeder stierf te vroeg. Als Tussie dan bij 'n fermen boer in dienst geraakt en hartelijk wordt behandeld komen al de goeie kwaliteiten van den jongen heerlijk in 't licht : hij wordt zoowat de gevierde en geliefde held van de familie. 'n Gezond boeiend boek voor onze jongens en keurig verzorgd.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9105 **Zandstra, E.** 83.9
DE FRIEZEN VAN HET FLEVO-MEER. *Geïll. dr Pol Dom. — Alkmaar, Kluitman, (23 × 15) 224 blz. fl. 1.60 ; geb. fl. 2.5C*
VI-A — Een flink jongensboek waaruit heel wat te leeren valt over het leven der vrije Friezen uit het verre verleden. Maar het is ook een boek dat jongens in voortdurende spanning zullen lezen. Allerlei avonturen en jachttafereelen wisselen elkaar af. En er leeft in die oude Friezen een ridderlijke fierheid en vurige vrijheidsliefde welke niet zonder invloed zullen blijven op jonge gemoederen. Warm aanbevolen.
Dr A. CARDYN, PR.

VI^B — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

9106 **Ceurremans, K.** 83 : 37
FONSKE EN MIETJE. Leesboek: Ie DEEL. *Geïll. — Antwerpen, De Sikkel, (18 × 14) 64 blz. 4 fr. ; plus 0,90 fr. met geïll. bijblaadjes*
VI-N — In dit leesboekje vinden we de toepassing der beginselen die K. Ceurremans uiteenzet in zijn handleiding. De schrijver is een ervaren kinderpsycholoog en een handig methodieker. Zijn werk, op het gebied der leesmethodiek, is baanbrekend en verdient allen lof. Katholieken kunnen alleen betreuren dat het boekje in zoo'n neutralen geest is geschreven. Dr A. VERBIST.

9107 **Conté, Lode** 83
LEUTE EN LEED. *Geïll. met penteekeningen. — Antwerpen. Opdebeek, 1931, (24 × 16) 32 blz. 3 fr.*
VI-B — Rik heeft geld weggenomen om 'n mondmuziekske te koopen en werpt de schuld op den knecht. Door berouw gedwongen bekent hij. Goed. PAUL HARDY.

9108 **Donker-van Hengel, H.** 83
EEN HUIS VOL LEVEN. *Geïll. dr Hans Borrebach. — Den Haag, van Goor Zonen, (De nieuwe Serie), (21 × 15) 126 blz. 11 fr.*
VI-B-N — Hoe een familie naar den buiten verhuist en hoe Boschkamp wordt ingewijd tot groote pret van de kinderen des huizes en ook van de twee neefjes, die den boel helpen opruimen en... op stelten zetten. Prettig verhaal, jawel, maar ruimer geschikt voor onze lezertjes : Hollandsch dialect en volslagen neutraal. J. LAUWERYS, PR.

9109 **Eijgenhuysen, Truus** 83
DE « ZONNESCHIJN ». *Geïll. dr Nans van Leeuwen. — Den Haag, van Goor, (Nieuwe Serie XXI), (21 × 16) 126 blz. fl. 0.75 ; geb. 1.20 ; (11 fr.)*

VI-B-M-N — Wat n leuk meisjesboek ! Hoe gretig zullen de lezeresjes het verhaal verslinden. Ik weet stellig dat ze met de meeste belangstelling dat vroolijke groepje zullen gadeslaan. Jammer dat het wederom een neutraal boek is. M. v. C.

9110 **Jehu, Felicie** **83**

HANNEKE. *Geïll. dr Henri Pieck. — Alkmaar. Kluitman, (23 X 16) 206 blz. fl. 1,60; geb. fl. 2,5C*

VI-B-M — Hanneke is 't eenig kind van 'n zorgzame moeder. 't Gaat er in huis heel stil — vader is vroeg gestorven — tot Oom Dick uit Amerika met zijn drie jongens overkomt en bij Hanneke blijft inwonen. Het is 't er druk en gezellig en Hanneke's hartje voelt wel iets voor de groote Tom. Weinig gebeuren doch aardig verteld. FR. CROLS, PR.

9111 **Kiroul, Paul** **83**

MARIETJE VAN 'T SPROOKJESHOF. *Geïll. met penteekeningen. — Antwerpen, Opdebeek. 1931, (27 × 18) 31 blz. 3 fr.*

VI-B — Met de fijne vertelling over dit schattige wondertje dat op het sprookjeshof zoo lang verwacht, en eindelijk gebracht werd, tot leute en blijheid van die drommelsche kaboutertjes zullen onze jonge lezers in Paul Kiroul's kostelijk boekje hunne reine hartekens weer eens mogen ophalen. PAUL HARDY

9112 **Kopuit, Ro** **83 : 0**

HET JEUGDBOEK. *Geïll. dr R. Kopuit. — A'dam, De Gulden Ster, (24×20) 123 blz. geb. fl. 1.50*

VI-B — Van alles vindt men hierin, versjes, verhalen, sprookjes, enkele wetenschappelijke onderwerpen ook. Deze afwisseling geeft aan het boek een bijzondere aantrekkelijkheid. Vóór of na schooltijd zullen voorzeker de kinderen er naar grijpen om er een nummertje uit te lezen. Keurige uitgave, fraaie illustratie. M. v. C.

9113 **Randers, Hellen** **83**

HOE TINEKE TINE WERD. *Geïll. dr H. Borrebach. — Den Haag, van Goor Zonen, 1931, (21× 15) 110 blz. 10 fr.*

VI-B-N — Tineke vertrekt met haar ouders naar Indie, blijft er eenige jaren, en komt dan terug naar Holland om op kostschool te gaan. Behalve sprookjes en vertellingen, die in het verhaal ingelascht worden, treft men er interessante dingen aan over de reis en over Indië. Volstrekt neutraal, maar toch goed bruikbaar. F. VERMUYTEN, PR.

9114 ◆ **Teresa, Zuster Ma** **83,8**

STANNIE. *Geïll. dr Rob. Graafland. — 's Bosch, Malmberg, (21 X 15) 95 blz. fl. 0.90*

VI-B — Vijf lieve verhaaltjes uit het kinderleven. Wat Zuster Teresa schrijft is van het allerbeste, dat weten we sinds lang.
F. VERMUYTEN, PR.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

9115 **Van Ostaijen, Paul** **84**

KRITIES PROZA II. — *Antwerpen, De Sikkel, 1931 (26 X 19) 162 blz. 35 fr.*

III — Het Ekspressionisme was de kunst van de laatste tijd en Van Ostaijen was zijn profeet in Vlaanderen. Vooral in de hoofdbrok van deze bundel : Ekspressionisme in Vlaanderen, 55 blz. op 160

(overdruk van een artikel uit De Stroom, 1918). Het overige bevat meer gelegenheidskritiek. — En een profeet des te harder schreeuwend en bitterder smalend naarmate zijn modernisme minder ingang vond in Vlaanderen. Onder en pas na de oorlog mocht de nieuwe kunst opgevat als vergeestelijking, vitalisme en gemeenschapskunst (overigens, bij ons alleen klonk ze nieuw: Europa kende reeds kubisme, futurisme en ekspressionisme). Doch hoe lang heeft die « nieuwe geest » geleefd in de immer « oude mens »? Reeds bij Van Ostaijen voelen we minder zekerheid in 1925 dan in 1918. — Voor de buitenstaander heeft deze bundel vooral waarde als een retrospektief overzicht op de heroiese fase van een bijna uitgewoede kamp. Dat de oplage beperkt bleef bij 525 eksemplaren bewijst dat de uitgevers dit krities proza niet bestemd achten voor het grote publiek. Ekspressionisme blijkt voor de gewoen man vooralsnog ontoegankelik; de taal van zijn heraut is dikwels al niet veel duideliker. Dr A. BOON, PR.

9. — Geschiedenis

9116 **Abbing, A. G. M.** **9 : 32 : 89**

HET DRAMA VAN TRIANON. Iets uit de Geschiedenis van Hongarije voor, onder en na den Wereldoorlog. — *A'dam, Drukk. J. van Campen, 1931, (19 × 13) 95 blz.* *fl. 0.70*

V — Dit is een degelijk *pleidooi*, voor breede volkskringen bedoeld, ten bate van de herziening van het tractaat dat den toestand van Hongarije na den oorlog regelde. Het is met veel warmte geschreven. Er komt zelfs een sonnet in voor ! Het is heel en al gebouwd op Hongaarsche gegevens. Een landkaart doet — zwart op wit — de « Tragedie van Trianon » begrijpen. Dr FL. PRIMS, PR.

9117 **Van Laar, Albert en Francken, Fritz** **9**

BEKNOPTE GESCHIEDENIS VAN ANTWERPEN. *Geïll. — Antwerpen, De Sikkel, 1931, (25 × 16) 202 blz.* *38 fr.*

V-L — Het is wel een kiesche taak die men ondergeteekende oplegt. We zullen ons bepalen bij het aanteekenen van aard en strekking van dit werk en het verbeteren van enkele feilen. De helft van dit boek is kunstgeschiedenis in nomenclatuur. Van de andere helft is een gedeelte gewijd aan de firma's van heden. In dit gedeelte wordt gezegd dat « Willen is kunnen » de natuurlijke strijdorganisatie der dokwerkers is. Het partijjournalisme komt er door, zooals ook een voorliefde voor Luther die hier zijn portret krijgt alsof het een Antwerpsch figuur was, voor Marnix, Oranje e. a. uit den Geuzentijd. In het algemeen historisch deel zijn de misslagen zeer talrijk. *Schijn* is verward met *Potvliet* (blz. 8), de *stuiver* met den *denier* (blz. 11). Torrentius wordt vertaald door Vanderveken in plaats van Vanderbeke. Men spreekt van een *oppidus*. Blijkbaar kent geen van de schrijvers de Latijnsche taal. De burchtkerk heet opgericht ter eere van S. Amandus en Eligius. Niets is minder waar. En die kerk heet in gebruik gebleven tot de XVIIde eeuw. Het was tot 1797. De schrijvers maken van Tanchelm een vrijdenker « die verbrand werd ». Het is de eerste maal dat men er zoo iets uitflapt sedert Tanchelm. Op blz. 15 beweert men dat de oude stadsschepenen der XIVde eeuw instonden voor 't onderhoud der grachten, *de armenzorg, de verpleging van zieken en ouderlingen*. Nu, die armenzorg behoorde tot de H. Geesttafels en het overige liefdadigheidswerk tot de gast- en godshuizen waarin de schepenen weinig te zien hadden, De landbouw der feodale maatschappij is ook geheel tendentieus en valsch voorgesteld.

De Westerschelde in 1276 (blz. 17) is een ander anachronisme. Het middeleeuwsch lakenbedrijf wordt ons voorgesteld met « sorteerders en spinders ». In der waarheid waren er « kamsters en spinsters ». Voortdurend wordt de oudheid door een modernen en daarbij gekleurden, bril gezien. Herhaaldelijk is er ook spraak van het huis van Andenne. Ardenne zeker? En Lodewijk van Male doet men trouwen met de dochter van Jan I. Deze dan was de overgrootvader van Male's vrouw. En men vertelt dat « Lodewijk van Male deed de burcht herbouwen waarbij het Steen het uitzicht kreeg dat het bewaard heeft tot op dezen dag behoudens de moderne restauratie ». Daar is niets van dien tijd in het huidige Steen te ontdekken. Verder wordt Antwerpen aan Vlaanderen gehecht in 1379. Moet zijn 1357. En schrijver meent dat men de « Westerschelde heeft uitgediept terwijl het Zwin verzandde». Dit voor de eerste bladzijden... In de kunsthistorie staat de schilderij van *Verlat* **van** het beeld van Alva aan *R. Mols* toegeschreven. Dr FL. PRIMS, PR.

9118 **Weil, Bruno, Dr** **9 : 34 : 32**

DE ZAAK DREYFUS. *Vert. dr P. Roosenburg. — A'dam, Mij t. v. v. g. e. g. Lectuur, (Wereldbibliotheek) 1931, (19 × 13) 360 blz.* *geb. fl. 2.75*

IV — Nieuwe stukken hebben onlangs weer licht gebracht over de Affaire. Hier, een documentaire-voorstelling der zaak. De klok « pro », die naar het schijnt, de goede is. Zoo er ooit een leelijke boel was, en met ontzaglijke gevolgen, dan was het die droevige historie.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

9119 ◆ **Claes, Theodard** **266 : 91**

WAAR DE MEESTER MIJ RIEP. *Geïll. — Mechelen, S. Franciscus' Drukkerij 1931, (22 × 17) 156 blz.* *8 fr.*

V — Dit opgewekte boek — het 5e uit de Reeks « Verre Missielanden » — brengt ons de reis van P. Th. Claes van uit Rotterdam naar Congo en z'n eersten tocht door de Congoleesche brousse. Dit flink geschreven werk — P. Th. Claes heeft open kijkers en 'n vaardige pen — is aangewezen op 'n groot lezersaantal. Avontuur, verhaal, aardrijkskundige en folkloristische gegevens tot een mooi geheel vergroeid, voeren het op tot degelijke, vormende missielectuur. M. VAN HOECK, PR.

9120 **van Puymbrouck, Herman** **91**

ROODE ROTSWANDEN, BLAUWE MEERSPIEGELS. — *Antwerpen, Regenboog, (21 × 13) 106 blz.* *18 fr.*

V — De prachtige klassieke toeristenreis naar Oostenrijk, herlevend in den toon van een voordracht-met-lichtbeelden. Twee punten vooral worden met zichtbaar genoegen behandeld : het vriendelijk-beschaafde van Weenen, en, hoe te recht ! onze Vlaamsche kunstglorie aldaar, in het bijzonder, Brueghel in zijn tragische grootheid. Dat is mooi. Lieflijk ook de schets op Beethovens einde. Maar zijn bergreis staat niet op die hoogte : hoewel rekening dient gehouden met het genre (gemoedelijke voordrachtavond), en erkennend dat schr. prettig en levendig blijft, toch moet gezegd dat noch Salzkammergut, noch Tauern, noch Dolomieten tot hun recht komen, behalve een bladzijde over de dalen bij Salzburg en het tweede gedeelte van den Stilfserjoch. Gevolg van het in-groep-reizen misschien, dat het rustig en diep begrijpen der bergschoonheid moeilijk maakt ? Een opmerking : Hofmannsthal schreef geen boek óver, maar wel de tekst vàn het Salzburger Wereldtheater.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

9121 **Arts, Jos. M., Dominicaan** **92.2**
◆ ONZE VOORBEELDEN: 2e Reeks. — *Brugge, Excelsior, 1930, (22 × 16) 198 blz.* *18 fr.*

V — Dit boek bevat een levensschets van zeven gelukzaligen uit de Dominicaner orde : Nicolaas Palea, Jordanus van Saksen, Bernardus Scammacca, Reginaldus van Orleans, Alvarez van Cordova, Constantius van Fabriano, Villana de Bottis. Het geeft meer dan stichtende lezing : het is een merkwaardige bijdrage tot de geschiedenis der orde van den H. Dominicus, omdat verschillige dezer gelukzaligen leerlingen en gezellen van den H. Ordestichter waren, en zelf een groote rol vervulden in de ontwikkeling der orde. — Het is maar spijtig dat de taal op sommige plaatsen van dit boek zoo ellendig is. Ik wensch uitterharte dat dit werk meerdere uitgaven moge beleven, maar dan als 't u blieft niet zonder eerst een flinke taalzuivering te ondergaan.

F. VERMUYTEN, PR.

9122 **Godelaine, C.** **92.9**
◆ KANUNNIK DR J. COENEN. Een Limburgsche Geschiedkundige en Archeloog. *Overdruk uit het maandschrift « Limburg », 13e jgg. — Maaseik, van der Donck, 1931, (23 × 15) 24 blz.* *3.50 fr.*

V — Een model van portret. Deze zeer onderhoudende bladzijden huldigen een edel en zeer verstandig mensch, een priester die priester is, een bedreven en geschoold historicus-archeoloog. Geen wierookgewalm heel het huis door, o neen, heel vriendelijk wordt gewezen op de zwakke kanten van kanunnik's werk : wijdloopigheid en taalonvaardigheid : « de Kanunnik stelt veel knapper in 't Fransch dan in 't Vlaamsch » (blz. 15) Als we mochten, dan wenschten we den stevig en ernstig onderlegden historicus de vaardige pen van C. Godelaine.

J. MEERBERGEN, PR.

9123 **Jörgensen, Johannes** **92.2 : 37**
◆ DON BOSCO. *Vert. dr Felix Rutten, Geïll. — 's Bosch, Malmberg, (21 × 16) 288 blz.* *50 fr. ; geb. 60 fr.*

V — Hoe mooi, leerrijk, verheffend, dat leven van den grooten begenadigde Gods, held der naastenliefde en heiligen opvoeder, glorie der heiligheid in de Kerk! En Joergensen, de hagiograaf die niet door zijn stof verpletterd wordt, noch in rhetoriek vervalt. En altijd door zijn gekende eigenschappen, ook in deze eenvoudige, zachtgerijpte vrucht zijn benijdenswaardige helderheid en fijne ontroering, zijn gezonde en diepgevoelde apostelgeest, zijn nog-immer frissche ontvankelijkheid voor stemmingen van uur en land en licht, vooral in zijn beminde Italië. Hij werd goed geholpen door het dubbel leidmotief : Don Bosco's merkwaardige droomgezichten, en de prachtige figuur der priestersmoeder, Mamma Margherita. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9124 **Meschler, Moritz, S. J.** **92.2**
◆ LEVEN VAN DEN H. ALOYSIUS GONZAGA. Patroon der christenjeugd. *Met vier platen en twee facsimiles volgens de zevende Hoogduitsche uitgave door L. Steger S. J. — A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, (24 × 15) 308 blz.* *fl. 1,75; 17,50 fr.*

V — Deze vertaling werd bewerkt naar de zevende Hoogduitsche uitgave, en de vertaling zelf verscheen reeds in tweeden druk. Dat is heel

wat gezegd van een heiligenleven! Doch die bijval is gewettigd en het ware wel te hopen dat nog vele herdrukken mochten volgen, om wille van de degelijkheid van dit werk. Sint Aloysius wordt te veel voorgesteld als een heilige van peperkoek, hier echter wordt hij uitgebeeld als een held van wilskracht en zielegrootheid. De aanhaling van vele brieven van den heilige verhoogt in niet geringe mate de waarde van dit werk. Door de beschouwingen over de deugden, die aan de voorbeelden van den heilige vastgeknoopt worden, krijgen we hier tevens bijna een handboek van ascetisme. — Het is zeker een zware brok, maar wie dit boek begint te lezen zal het ook doorlezen en er rijke vruchten van meedragen. F. VERMUYTEN, PR.

9125 **Ronse, F. T., pr.** **92.2 : 27**
◆ DE H. JOSEPH. Beschouwingen en Geschiedenis van Heiligens Eeredienst. — *Brugge, Excelsior, 1931 (23 × 15) 340 blz.* *18 fr.*

V — Eigenlijk geen streng dogmatisch traktaat, ook geen gewoon devotieboek, maar iets tusschen beide. Schr. beoogde vooral een duidelijke uiteenzetting van de leer waarop de eeredienst van Sint Jozef berust. Hoewel we hier en daar een scherper kritisch toezicht hadden verlangd, mag zijn poging toch geslaagd heeten. De historische schets van de ontwikkeling welke deze kultus doormaakte, getuigt van een rijke belezenheid. Het komt ons nochtans voor dat de exegetische werken van lateren datum werden verwaarloosd. — Wat meer eerbied voor onze taal zou het boek niet schaden: uitdrukkingen als « wereldsche » priesters (er werd bedoeld « wereldlijke ») kunnen er niet door. Het werk van E. H. Ronse is een der volledigste over dit onderwerp. Onze priesters en predikanten kan het dienstig zijn. L. VAN HULLE, PR.

9126 **Vermeulen, Jos.** **92**
◆ ALBRECHT RODENBACH. *Geïll. — Leuven, Blauwvoetuitgaven, 1930 (21×16) 80 blz.* *10 fr.*

V — Een groote brochuur, waarin vooral behandeld wordt: Rodenbach als jongstudent en de eerste algemeene studentenbond. J. Vermeulen toont er zich geen schrijver in, die weet te doen beleven en te begeesteren, maar een snuffelaar, die aanteekeningen verzamelt en — belangrijke naast bijkomstige — uitgeeft. Hij is er hier zelfs niet in geslaagd Rodenbach's jongstudentenleven voor onze oogen open te leggen: hij zegt te veel, dat Rodenbach werkte en « toont » hem niet genoeg aan het werk. Maar, toch is dit werkje een heerlike daad van Vlaamsche pieteit. Schrijver heeft gedaan wat hij kon om de alles-bezielende figuur van onzen Herwordings-voorman nader te brengen tot onze Vlaamsche jeugd, die wel steeds té weinig daadkracht en werkelijkheidszin heeft, maar nooit té veel begeestering voor haar taak. — Aan alle boekerijen aanbevolen. E. BOELAERT, M. S. C.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C°

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27

ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken

Catalogen voor Bibliotheken

Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840

Telefoon 515,94

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Jeugd-Serie

LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1e en 2e Deel. elk fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Ikkerke en Nikkerke.** Geill. (Pas verschenen) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk) fr 7.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**

1. **Mijn Zusterke.** (2e druk) fr. 7.— 4. **Mijn Vacantie.** (2e druk) fr. 7.—
2. **Mijn Broerke.** (2e druk). fr. 7.— 5. **Mijn Makkers.** fr. 7.—
3. **Mijn Professor.** (2e druk) fr. 7 — 6. **Mijn Vriend** fr. 7.—

ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. 10.—

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

ST. AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr. Vermuyten. fr. 10.—
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door Dr J. Caeymaex. fr. 11.
Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8 –
MAUR. VAN HOECK. — **Het zaligende Lijden.** 2e uitgave. fr. 5.
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.—; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.** fr. 13.50
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e, 3e en 4e Deel. elk fr. 20.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Wie teekent er in?

FEESTUITGAVE VAN

JAN VAN RUUSBROEC'S VOLLEDIGE WERKEN

in 4 deelen

Bezorgd door:

EE. PP. Dr STRACKE, Dr P. POUKENS, Dr L. REYPENS & Dr J. VAN MIERLO

Prijs bij inschrijving ing. in 4 dln: **fr. 200**

Jan Van Ruusbroec - Leven en Werken

Bij inschrijving ingen. **75 fr.**; later **100 fr.**

— Te bestellen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen —

Voor de Landbouw-Bibliotheken

E. GUNS: **Handboek voor den Groententeelt**	**fr. 10,75**
O. CORNET en J. MATTHIJS: **Handboek der Scheikunde voor den Landbouw**	**fr. 14,25**
DR A. VANDEVELDE: **Handboek der Menschenvoedingsleer**	**fr. 10,75**
J. DE GROOF: **Handboek der Gezinsopvoeding**	**fr. 14,00**

Een boek over « Huisvlijt »

dat alle bibliotheken willen bezitten:

MAAK HET ZELF

— Handboek voor den knutselaar —

bewerkt door J. Kooy

2 deelen, elk fr. 35

Aanbevolen nieuwere romans

PETER BARON: De Inktvisch	fr. 24,—
AGATHA CHRISTIE: Het Geheim van de zeven Wijzerplaten	26,50
FRANZ HERWIG: De heilige Proletariër	24,—
JOAN KAT: Boot-Sirenen	35,—
BERTA RUCK: Arabella de Verschrikkelijke	26,50
BERTA RUCK: Harten-Drie	24,—
MIA SIEMER: De Man die den Moed had	35,—

ZWIERS: HOUTCONSTRUCTIE

Geb. 181.50 frank

Een Standaardwerk!

ALGEMEENE BANKVEREENIGING EN VOLKSBANK VAN LEUVEN N. V.

ZETELS : ANTWERPEN, Lange Nieuwstraat, 70-72.
BRUSSEL, Arenbergstraat, 7.
LEUVEN, Muntstraat, 9.

Bij- en hulpkantooren in al de vooornaamste plaatsen van het land : Aarschot, Anderlecht, Boom, Contich, Diest, Genck, Halle, Hasselt, Hoboken, Herenthals, Hoeylaert, Lier, Maeseyck, Mechelen, Moll, St. Niklaas-Waes, St. Truiden, Temsche, Tienen, Tongeren, Turnhout, Vilvoorde, enz...., Maastricht.

Bank voor Oost-Vlaanderen N. V.

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL : GENT, St. Baafsplein, 18.
ZETEL B : RONSE, Abeelstraat, 2.

Bij- en hulpkantooren te Aalst, Aaltre, Audenaerde, Berchem, Dendermonde, Deynze, Doornijk, Edingen, Eecloo, Evergem, Geeraardsbergen, Hamme, Herzele, Lokeren, Maldegem, Scheldewindeke, Sottegem, Sinay, Watervliet, Waesmunster, Wetteren, Zele, enz...

Alle Bank- en Beursverrichtingen — Rekeningen op Zicht en Termijn
BRANDKASTEN
Spaarkas — Veertiendaagsche — Rekeningen — Kasbons — Inningen
Wissel — Vreemde Munten — Coupons
Beursorders op de Beurzen van Antwerpen, Brussel en het buitenland.
Correspondenten in alle plaatsen van het binnenland en van het buitenland.

VULHAARDEN

Cadé en Surdiac
de beste

H. ADINAU

20-24 Aerschotstraat
ANTWERPEN

Te bekomen bij A. S. K. B. :

Zwart-verlakte IJzeren

BOEKSTEUNEN

52 fr. het dozijn

WITTE ETIKETTEN
om om den rug der boeken te plakken
van 7 verschillende breedten 4 fr. de 1000

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). **fr. 5.—**

JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). **fr. 5.—**

M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** **fr. 8.—**

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) **fr. 8.50**

Dr. JORIS CAEYMAEX. — **Gloed** **fr. 13.50**

FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** **fr. 16.—**

JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters. fr. 9.; geb. fr. 10.50**

RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren. **fr. 10.—**

Dr JUL. GRIETENS. — **Dimfna** **fr. 3.—**

Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** **fr. 5.—**

SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur. fr. 9.; geb. fr. 10.50**

ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.**
fr. 6.50; geb. fr. 8.—

KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk).
fr. 6.50; geb. fr. 8.—

ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** **fr. 13.—**

ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk) **13.—**

ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.**
Verlucht door Felix Timmermans. **fr. 5.—**

ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. **fr. 10.—**

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** **fr. 6.—**

M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens** **fr. 9.—**

M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.** **fr. 15.—**

M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** **fr. 20.—**

Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** **30.—**

Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** **fr. 5.—**

Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. **fr. 20.—**

Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** **fr. 30.—**

Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St Carolus. 1724.** **fr. 30.—**

Dr FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727) **fr. 30.—**

L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave **fr. 75.—**

ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) **fr. 13.—**

MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave. **60.—**

DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** **fr. 18.—**

C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk.
2 deelen. **elk fr. 25.—**

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. K. S. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Een Gebeurtenis!

Eerlang verschijnt

ROMAN-REPERTORIUM

TITELLIJST VAN ± 18.000 ROMANS, ESSAYS, REISVERHALEN, TOONEEL- EN DICHTWERKEN, TEN GERIEVE VAN BIBLIOTHECARISSEN, GEESTELIJKEN, OPVOEDERS, JEUGD-LEIDERS EN INTELLECTUEELEN, MET OPGAVE VAN ZEDELIJKE WAARDEBEPALING & VAKCIJFERS
BEWERKT DOOR

A. S. K. B.

PRIJS: ing. fr. 45; geb. in linnen fr. 52.
BIJ INSCHRIJVING tot bij het verschijnen van het werk:
ing. fr. 40; geb. in linnen fr. 47.

Voor ieder die leiding te geven heeft,
voor ieder die leiding noodig heeft in zake boekenkeuze
IS DIT ROMAN-REPERTORIUM EEN KOSTBAAR BEZIT

Onontbeerlijk voor alle Bibliothecarissen, Geestelijken en Opvoeders!

Schrijf spoedig in!

Zend onderstaande inschrijvingsbulletin, degelijk ingevuld, per keerende post weer aan A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

---

INSCHRIJVINGSBULLETIN

Ondergeteekende wenscht in te schrijven op het

ROMAN-REPERTORIUM

ingenaaid: fr. 40,— (*)
gebonden: fr. 47,— (*)

Naam: ....

Volledig adres: ....

Gemeente: ....

Handteekening,

(*) Doorhalen wat niet gewenscht wordt.

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
Februari 1932

II

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Vormende Lectuur

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.** fr. 15.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.—; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar :** II. Poëzie. fr. 8.50
JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.** fr. 13.50
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** 30.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** fr. 16.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e, 3e en 4e Deel. elk fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters.** geb. fr. 10.50
P. KORNYEY. — **Claudia.** fr. 7.—
Zr M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten. fr. 15.—
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk fr. 20.—
Dr FLORIS PRIMS. — **Naar het Geluk** fr. 5.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St Carolus. 1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727) fr. 30.—
L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave fr. 75.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droom en Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade. fr. 27.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig Speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** 'n Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedrijven. fr. 10.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave. 60.—
DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen : Lenore.** fr. 6.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht. fr. 20.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift : 6e 7e 8e en 9e jaargang elk fr. 50.—; 10e jaargang fr. 35.—
Missiebibliografie fr. 7.—
Modelcatalog StMichiel : 3e en 4e deel. elk fr. 5.—; 5e deel fr. 8.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3e druk) fr. 5.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKENKASTEN

voor Openbare Boekerijen

met ROLLUIKEN afgesloten

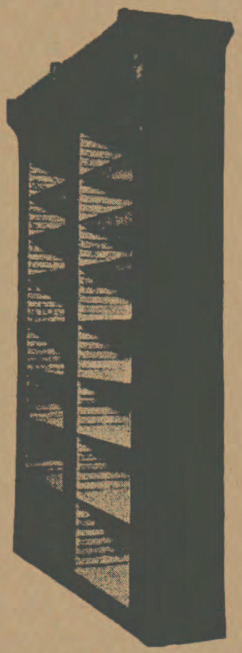

Naar keuze te bekomen met 2 of 3 panden
van ± 0,80 m. elk

Zie model hierbij

Hoogte binnenkant	2,10 m.	
Diepte »	0,25 m.	
Lengte 2 panden	1,70 m., 16 verstelbare schab.	
3 »	2,50 m., 24 »	»

Prijzen te bevragen bij

A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

DRUKKERIJ DE BIÈVRE

BRASSCHAET

TELEFONEN : **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**

Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.
MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931 : 65 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOONDEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.

— *Redactiesecretaris :* ANTON VAN DE VELDE —

Beheer : « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Postcheckrekening nr. 162.68

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

ZR MA. TERESA. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken :
- I. Mijn Broertje en Zusje
- II. Stoute Broer
- III. Zus bij het Kribje
- IV. Broer en Zus bij 't Opstaan

7.50 frank

B. CASIMIR. — Benneke
A. VAN DIJK. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. VAN LIES. — Klein Broertje
» Klein Zusje
ZR MA. TERESA. — Ik zal je eens wat vertellen
ZR MA. TERESA. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. DE WAAL. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. BURGERS. — 'n Prettige Vacantie
B. A. VAN HAAG. — Wim zijn Kabouterkoek
LAMBERT LUCASZ (KEES SPIERINGS). — Zoo 'n rare Chinees
A. L. REDUS. — Kees de Does en z'n Politiehond
KEES SPIERINGS. — Wim, de Blauwpit
ZR MA. TERESA. — Twee Vriendjes
D. C. VISSCHERS. — Een Kind van Java
B. V. ZWEGERS. — In 't Oerwoud

12.50 frank

EDGARD. — Van Koning Orgeloos
H. FEDERER. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. VAN GESTEL. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
GABR. MOERDIJK. — Een Gezellige Middag
ZR MA. TERESA. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
WALTERIDA. — Een Indisch Meisje
» Javaansche Legenden

15 frank

J. V. BURGERS. — Klaveren Drie
EDGARD. — Het witte Muisje
MOEDER MARY LOYOLA. — Jezus van Nazareth
ZR MA. TERESA. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
KEES SPIERINGS. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. VAN DEN BERG. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. VAN DEN BERG. — De Koning van Tjilatjap
W. VAN DEN BERG. — De Vondeling van Simmerath
FRANCIS J. FINN. — De Geheimzinnige Gids
B. C. KLOOSTERMANS. — Gods Volk
MAX. — Giovanni
HÉLÈNE PAGÈS. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. SPALDING. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
KEES SPIERINGS. — De 6e van Meneer Franssen
ZR MA. TERESA. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel: Op Reis
2e » Op Curaçao
F. TRAUTWEIN. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. VAN DEN BERG. — Rudi's Avontuur
JOANNES EMONTS. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
LINA TERVOOREN. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. GROSS, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. VERBEETEN. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. HEIJNEN. — Joolsingel N° 1

30 frank

B. V. ZWEGERS. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

" Geen Succes Zonder Organisatie Geen Organisatie Zonder R^o^ne^o^ ,,

R^O^NE^O^ organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mêe. Er zal niet op tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

FOTOGRAFEN!

GEBRUIKT

GEVAERT

FILM - PACK

- **Uiterst Kleurgevoelig**
- **Absoluut Lichtkringvrij**
- **Feillooze Onderlaag**
- **Uitstekend Houdbaar**

De formaten 4,5 x 6 — 6 x 9 — 8 x 10,5 9 x 12 worden in metalen verpakking geleverd

- **Een Wonder van Techniek**
- **Practisch en Eenvoudig**
- **Absoluut Lichtdicht**

Boeken die thuis hooren in elke Boekerij

Kwajongen door DR W. BROECKAERT	fr. 12,00
Doktershumor door DR W. BROECKAERT	10,00
Brusselsche Krabbels door THEO BOGAERTS	20,00
De Schelde door CONSTANT EECKELS	15,00
De Rit door F. DE PILLECIJN	15,00

UITGEVERIJ

REGENBOOG

Van Daelstraat, 15,

:-: **BORGERHOUT** :-:

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

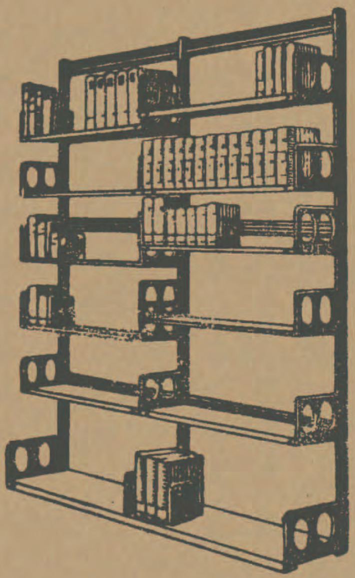

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

ZESTALIG HANDELS WOORDENBOEK

NEDERLANDSCH	Dr. H. G. de MAAR
ENGELSCH	Dr. H. G. de MAAR
FRANSCH	S. E. van PRAAG
DUITSCH	N. C. STALLING
ZWEEDSCH	N. C. STALLING en A. ZETHRAEUS
SPAANSCH	Dr. J. A. van PRAAG

Ruim 2600 kolommen
Prijs
gld. 12,50

Een uitvoerig prospectus met proeven van bewerking zenden wij gaarne op aanvraag.

BIJ DEN BOEKHANDEL IN VOORRAAD

UITGAVE VAN
J. B. WOLTERS
GRONINGEN, DEN HAAG, BATAVIA

L. OPDEBEEK

UITGEVER

Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER -en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Christine : Arbeid adelt : 5,— fr. — Christa-Maria : 7,50 fr. — Kerstrozen : 7,50 fr.

De Saeyer : Sneeuwklokje : 7,50 fr. — Baron van Munkhuisen : 12,50 fr.

Fredrix : Wim : 7,50 fr. — Wim en zijn makkers : 12,50 fr.

Jos. Witlox : 't Heilig Paterke van Hasselt (Valentinus Paquay) 7,50 fr.

Carton de Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. Tweede herziene uitgave 12,50 fr.

Jan Hammenecker, Pr. : Zoo zuiver als een ooge 12,50 fr.

Pater Wuyts : Laaiende vlammen 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15,— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15,— fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

NUMMER 2 TIENDE JAARGANG FEBRUARI 1932

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen
Postcheck: 241.02

Prijs voor België. — Abonnement: 35 frank. — Dit nummer: 5 frank.
Prijs voor Nederland. — Abonnement: fl. 3,50. — Dit nummer: fl. 0,50.

Een kultureele Gebeurtenis

« De Katholieke Encyclopaedie » in aantocht

Een gebeurtenis van belang in de Nederlandsche Katholieke Kultuurgeschiedenis, een daad van koene dapperheid, is het uitgeven van een « **Katholieke Encyclopaedie** » in onze taal, door de innige samenwerking van Noord en Zuid. Wie had ooit gemeend, dat de Hollandsche Katholieken, nog vóór vijftig jaar zoo minderwaardig geacht in het openbaar en wetenschappelijk leven, het zoo ver zouden brengen, om reeds nu dit reuzenwerk met stevig zelfvertrouwen aan te pakken? Wie had durven hopen, dat ook van uit Vlaanderen, waar men zich vóór den wereldoorlog nauwelijks voorstelde, dat degelijke wetenschap in het Nederlandsch tot uiting kan komen, dat van daar ook, met warme geestdrift en rechtschapen fierheid, medewerking zou worden aangeboden? *Haec mutatio dexterae Excelsi!* Dat is een ommekeer door de hand des Allerhoogsten teweeggebracht. En daarom past het eerst God jubelend te danken, omdat Hij dit heerlijk opzet tot rijpheid heeft doen gedijen.

Waarom een Encyclopaedie?

In de ingewikkelde moderne gedachtenwereld, rijzen er dagelijks bij eenieder die wat nadenkt, honderden vragen op: Wie? Wat? Waar? Wanneer? Hoe? Waarom? Niet iedereen heeft binnen zijn bereik de vele vakboeken, die tot een dergelijke oplossing zouden noodig zijn. Had hij dan bij de hand een betrouwenswaardig werk, waar dit alles, van godsdienstige en wetenschappelijke vragen tot kunst en techniek en sport toe, *kort en duidelijk* in staat, waar hij door de alphabetische orde der trefwoorden *spoedig* vinden kon, wat hij behoeft te weten, met

eventueele verwijzing naar uitvoeriger bibliographie... O. dan zou hij dankbaar vernemen, al wat voor hem van oogenblikkelijk *nut* is, of wat althans zijn *kennis* verrijkt, rechtmatige voldoening schenkt aan zijn weetgierigheid, en hem in staat stelt in gezelschap zijn woord mee te spreken. « De wereld is zóó groot, zegt terecht het Prospectus, de geschiedenis der menschen zóó uitgebreid, dat aan ieder onzer slechts een klein gedeelte van het menschelijk weten bekend is... Hoe dikwijls zwijgt men, veinzend een zaak te weten, omdat men vreest uitleggingen te vragen, die onwetendheid op dat gebied zouden blootleggen? Maar hoe kan men op gemakkelijke en aangename wijze zijn kennis verrijken en het peil zijner beschaving opvoeren?.... Men heeft in het practische leven *een groote moderne Encyclopaedie noodig.* »

Een Encyclopaedie in eigen taal?

Tot nu toe behielpen wij ons doorgaans in Vlaanderen met een buitenlandsche Encyclopaedie. Maar het is zonder meer duidelijk dat zulk een werk « U aanhoudend in den steek laat. Ook op de gebieden buiten uw vak of studie, zoudt U de technische termen, niet alleen moeten verstaan, maar ook reeds van te voren kennen. Vaak zult U zelfs niet weten onder welk trefwoord U moet zoeken. En gesteld, U leest als leek een artikel over motoren na, dan zult U geregeld het spoor bijster raken in de vreemde benamingen van onderdeelen. Dat geldt niet alleen voor den breeden kring der ontwikkelden, maar ook voor de mannen der wetenschap. Juist omdat een Encyclopaedie geraadpleegd wordt op die gebieden, waar de lezer leek is. Ook een dokter die een rechtsquestie naslaat, is niet geholpen met een buitenlandsch werk, omdat hem gewoonlijk het rechtskundig woordenboek in die taal ontbreekt. Hij moet de uiteenzetting dus in het Nederlandsch kunnen lezen...

Hoe veel spoediger en duidelijker zal men zich de in zijn eigen taal verstrekte kennis toeeigenen, in de eigen taal waarin men denkt! Dat voelt men ook zelf, zoodat men nooit naar een vreemde Encyclopædie de hand zal uitreiken, als men er een in eigen taal te zijner beschikking heeft.

Een Katholieke Encyclopaedie!

« Wat betreft de neutraliteit van zekere Encyclopaedieën, wij twijfelen geen ongenblik aan de goede bedoelingen der samenstellers. De keus van wat in bondige artikelen moet gezegd, en de wijze van het te zeggen, worden noodzakelijk, in de meeste wetenschappen, geregeld door een of andere voorkeur, door een of ander oordeel over de stof, ja, laten wij het zeggen, door de katholieke of onkatholieke levensopvatting. — Men kan uit principe van neutraliteit medewerkers kiezen van elke richting en kleur, men kan zelfs pogen door wederzijdsche revisie alles weg te laten wat aan andersdenkenden aanstoot geven zou... *Maar* dan zullen ofwel vele medewerkers moeten verzwijgen wat ze wel, als de « waarheid », wilden zeggen, ofwel zullen onherroepelijk vele

bijdragen elkander tegenspreken. Uit compromissen kan geen werk ontstaan dat door eenheid, stevigheid en volledigheid uitmunt.

« Voor ons, Katholieken, geldt echter de Katholieke leer en levensbeschouwing boven alles. Overal waar het veelvormige leven raakt aan geloof en zeden, moet onze Katholieke opvatting *tot uiting komen* », maar in een streng-objectief en kalm betoog, ver van alle uitdaging, strijdlustigheid of kleingeestige propaganda.

Voor ons zijn alleen Katholiek onderricht, Katholieke scholen en boeken, goed genoeg, en daarom zeggen wij ook luid : *Ons, Katholieken, kan alleen een Katholieke Encyclopaedie heelemaal voldoen.*

Wat ze zijn zal?

« De Katholieke Encyclopaedie » zal den heelen kring der menschelijke kundigheden belichten, en een overzicht geven van den stand der wetenschap *op elk gebied*, beheerscht door de Katholieke levensbeschouwing, zoodat zij steeds een zich gelijkblijvende, evenwichtige voorlichting bieden zal. Bijzondere aandacht zal zij schenken aan de rijke wereld van het godsdienstig leven, aan den uitleg van Godgeleerdheid en Wijsbegeerte, Kerkgeschiedenis en Sociologie enz. « Waren de oudere Encyclopaedieën, onder den druk van een materialistische eeuw geworden tot pakhuizen der natuurwetenschappen, de Katholieke Encyclopaedie wil de *hiërarchie van het weten* zooveel mogelijk herstellen. Niet langer zal b. v. een chemische verbinding meer plaats innemen dan het leven van Guido Gezelle! *Alzijdig handboek* wil de Katholieke Enclyclopaedie zijn in alphabetische volgorde ».

Wat elders niet altijd gebeurt, men wil hier aan Vlaanderen even veel plaats inruimen als aan Nederland. Geleerden uit Noord en Zuid zullen gelijkelijk medewerken. Een volledige lijst van alle redacteuren en medewerkers zal eerstdaags verschijnen.

Om de waarde van het werk te verhoogen, zullen de bijdragen *onderteekend* zijn.

Ten slotte zal de Katholieke Encyclopaedie zich kenmerken door praktische bruikbaarheid. Het werk is compleet in 24 deelen, waarvan de twee eerste in 1932 en de overige in ongeveer zes jaar zullen verschijnen. Aan de talrijke illustraties en aan de aardrijkskundige kaarten wordt bijzondere zorg besteed. « De Katholieke Encyclopaedie zal dus een *standaardwerk* zijn van en voor de gemeenschap, een geestesgeschenk, dat, vanuit het stille studeervertrek van vele geleerden en de rustige teruggetrokkenheid van vele kloostercellen, wordt aangeboden aan ons volk ».

Zij moet zich een vaste plaats veroveren in iedere *school en boekerij*, in ieder *klooster en studiekamer*, ja in elk *gezin* van eenigszins ontwikkelden, waar zij « het aangename met het nuttige » tevens zal binnen tooveren.

J. SALSMANS, S. J

DRIE NOVELLEN

Laten we ons vooreerst vriendelijk akkoord stellen over het begrip «novelle». Zoo noemde men vroeger een vertelling, waaraan een auteur zich zette als hij niet over voldoende stof, konstruktievermogen, tijd of fantasie beschikte om een roman te schrijven; — er waren ook wel novellisten die zich tot deze soort literatuur beperkten en de ondervinding opdeden dat de novelle door haar gedrongenheid en ongekomplikeerd verloop gemakkelijker het interesse gaande houdt, zich beter leent tot de minder-langwijlige stijl post-negentien twintig, en in elk geval zich beter aanpast aan den mensch van dezen tijd die het niet meer gegeven is zich lang aan één stuk te vermeien in de peripetieën van twee of drie amoereuze harten. De oudelui, onze voorgangers in de letterenkonste kenden de ingrediënten van de buitenvertelling en het kleinstadverhaal, en wisten handig een halfdozijn dezer samen te snoeren tot een boekske dat niet alleen hun bibliografie en hun portefeuille deed groeien, maar hen bovendien een populariteit bezorgde waarvan destijds Verschoren, Buysse en Streuvels om maar deze die te noemen, weten van mee te spreken. Tegenwoordig heeft de speurzin en het mercantilisme van auteur en uitgever het met vereenigde pogingen en tot wederzijdsch profijt al zoover gebracht dat één novelle waarvan een dozijn zouden volstaan om een fatsoenlijke bundel te maken, op zichzelf mits een beetje overleg een heel boek kan vormen. Van drie dezer, in dergelijke konditie uitgegeven verhalen, krijgt ge hier nieuws te hooren.

Eén is een vertelling. Ze is van den verteller bij uitnemendheid ERNEST
9127 ◆ CLAES en voert den titel « **De Heiligen van Sichem** » **(V)** — en nu weet ge meteen waarover Claes deze keer wat weet te vertellen. Ik heb me in den tijd als eens lastig gemaakt om die onuitputtelijke reeks boerenvertelsels en dorpsverhalen, en me al eens afgevraagd waar we in 's hemels naam naartoe zouden gaan moesten onze schaarsche overige schrijvers het ook in hun hoofd halen een of ander dorp zoo grondig te gaan verliteraturen als Nest Claes het deed met zijn Sichem en Everbeûr, vanaf den Pastoor tot den garde-champetter. Maar nu ik deze vertelling van Claes gelezen heb ben ik weer voor lang verzoend met den auteur en met zijn dorp. Ik heb er plezier aan beleefd en ik kan getuigen dat in deze beide Nederlanden elk jaar geen verhaal brengt dat stylistisch zoo knap is als dit hier. En ik geloof dat ik niet lang zou aarzelen om het bij het beste te rangschikken van het vele goede dat Claes in dien geest geschreven heeft. Per slot van rekening is het toch van grooter belang iets moois te kunnen verwezenlijken in dit beperkte genre dan een stapel romans te schrijven die geen mensch rijker maken. En geloof me: dit hier is iets moois. Een vriend in Duitschland aan wie ik laatst een bundel novellen van Claes ter lezing stuurde, schreef me dat dit hoog uitreikte boven datgene wat de Duitsche dorps-novellisten in dit genre hadden verwezenlijkt. En ik ben overtuigd dat deze fantasie over de heiligen van Sichem — afgezien van het feit dat dit voor

ons niets anders kan zijn dan export-literatuur — in het buitenland overal furore zou maken.

9128 ◆ Twéé is een kleinstadverhaal van ANTOON THIRY « **De drie uit Sinte Gerardus** » **(IV)** dat niet uitreikt boven de gewone verhalen van dit soort waarvan Thiry er nu reeds een mooi aantal op zijn aktief heeft. Het kader, de typen, de tijd, de geest verschillen niet van de andere novellen van dezen auteur. En ik geloof dat we deze enkel mogen aanvaarden als de aanloop tot een gespannen verhaal met meer en feller leven en levensrealiteit dan dit quasi-archeologische kleinstad-verhaal. Persoonlijk wensch ik hartgrondig dat Thiry uit dit milieu en deze atmosfeer los mag komen — al zijn ze ook zoo interessant en als literair thema zoo dankbaar, en al kent hij zoo uitstekend het geheim om ons dadelijk te interesseeren voor zijn schamele menschen en kurieuze typen en het schimmelinge kleine stadje — dat overigens alleen in de literatuur bestaat. Doch ik wensch in alle geval te getuigen dat in de statige reeds novellen aan Thiry, dit hier *als dusdanig* niet het minste is. Maar juist daarom wacht ik met ongeduld op wat anders: en alles wijst erop dat dit andere, dit levende, dit werkelijke er komen zal.

Drie is een novelle van een Nederlander, en staat dan ook tegen-over beide vorige in dezelfde verhouding als de doorsnee-Vlaming tot
9129 ◆ de doorsnee-Hollander. « **Sint Veit** » **(III*)** van den aristocratischen romancier AART VAN DER LEEUW, verhaalt hoe een minnestreel die tot den galg veroordeeld werd wegens een aanslag op de kasteelvrouw, en de laatste oogenblikken vóór hij opgeknoopt zal worden, terwijl hij al boven op de ladder van den galg staat, zijn vader waarvan hij de natuur-lijke zoon is, en een ridder die hem vroeger tot het kwaad wilde brengen ziet voorbijgaan beneden hem, in angst en boete om het naderende wereldeinde — zijn vedel begint te strijken en dank zij de dwaze roes die allen, ridder en edelvrouw, pater, beul en soldeniers overvalt door zijn spel, er in slaagt den beul in zijn plaats op te knoopen en zelf er vandoor te gaan. Deze novelle die omlijst is met het meest middeleeuwsche kader, denkbaar heeft Aart van der Leeuw geschreven in het sierlijke, voorname, gestyleerde proza waarvan alleen hij en zijn geestesvriend Arthur van Schendel het precieuze geheim bezaten. Er is een blijmoedige glans, een zachtaardige, teere romantiek en iets als een fijne droom over deze legende. De toon is overwegend lyrisch, het natuurlijk kader verfijnd en geïdealiseerd, en boven alles leeft een blijde en tegelijk weemoedig ingetogenheid die dit kleine posthume boekje van dezen verfijnde natuurdichter maken tot een elegant en sierlijk afscheidsgebaar aan dit leven dat hij ons in zijn enkele romans zoo mooi gereveleerd heeft. Het is goed, mooi werk van een generatie en een groep die in hem een van haar schaarsche en beste vertegenwoordigers kende.

Antialcoholische Literatuur

Antialcoholisme en literatuur, hoe rijmt men dat te saam? Heel eenvoudig : het alcoholisme is zoo diep ingeworteld in ons volksleven, dat de literatuur, die daarin wil bewegen, het alcoholisme er niet kan buiten laten. En de bestrijding van het alcoholisme is zoo'n zuiver idealistische beweging, dat het ons niet moet verwonderen als er schrijvers zijn die daarin inspiratie gevonden hebben.

Antialcoholische literatuur kan men opvatten in ruimen zin : als ze enkel de drankellende aantoont, of in meer stricten zin, als ze zich ten dienste stelt van de eigenlijke Sobrietas-beweging.

* * *

In ruimen zin is er machtig veel antialcoholische literatuur. en het zou onbegonnen werk zijn al de boeken bijeen te zoeken waarin over drankellende gesproken wordt.

CONSCIENCE schreef reeds over *De Plaag der Dorpen* en *Een uitvinding des duivels.*

STIJN STREUVELS geeft in *De Teleurgang van den Waterhoek* (II) prachtige bladzijden over de dronkenschap.

EDWARD VERMEULEN heeft in heel scherpe trekken de verwoesting van de drankzucht aangetoond in *Trimards* (IV) en geeft in *Verstervend Ras* (IV) een beeld van het gebroken leven van een drinker.

In *Zielegroei* (V) stelt JEF CLAES, tegenover de verbeestende drankzucht van een vader, de heldhaftige onthouding van het zoontje.

HALL CAINE schreef een antialcoholischen roman *Erfelijk belast* (Bruna Utrecht, III-IV). Volgens hem zou hypnotisme en verbeeldingskracht moeten aangewend worden in den strijd tegen het alcoholisme... De laatste wooiden van het boek zijn het overwegen waard : « ik geloof zeker dat, indien de drank nog dezen avond volkomen kon worden weggevaagd uit de wereld, de menschheid den daarop volgenden morgen zou ontwaken, met meer dan de helft van haar smarten en haar lijden voor altijd verdwenen. »

In de reeks « Gewenschte Gasten » (Veen, Amsterdam), gaf MARIE CORELLI een zeer sterk roman uit : *Alsem* (II). Op aangrijpende wijze wordt daar aangetoond hoe de mensch reddeloos verloren gaat door het drinken van absint. Doch het boek is totaal onbruikbaar voor ons, door de hatelijkheden tegen Godsdienst en Kerk waar het van krioelt.

HANS, die over alles schrijft, heeft ook over drankzucht geschreven. *Langs diepe Wegen* (V — Opdebeek, Antwerpen) is een goed boek. Het thema is dat van meer andere antialcoholische boeken: een gelukkig huisgezin — de man begint te drinken — de familie gaat ten onder, armoede treedt er binnen, met een heelen nasleep van ellenden.

Hetzelfde onderwerp vinden we evengoed behandeld in MATTHIJS,

Een Leven verwoest, (V — Sobrietas, Antwerpen), en minder goed in twee verouderde boekjes : von Seeburg, *Herberg en Spel*, (V — Aalst, De Seyn, 1898) en Jean-Louis, *De gevloekte Gast* (V — Etterbeek, 1905)

Wat de herberg kan meebrengen in een dorp, heeft E. Cattier willen aantoonen, in een goed bedoeld maar onbenullig boekje: *Ter herberg De groene Duivel* (V — Lebègue, Brussel). Daar wordt een kleine burgeroorlog veroorzaakt door de herberg! Dat is nogal met het haar getrokken!

In de Moderne Serie van Kruseman, Den Haag, vinden we een Amerikaansch boek van Basil King, *De Macht der Liefde* (IV). Liefde wil arme dronkaards van hun droevige kwaal genezen. Het boek geeft een merkwaardig overzicht van het leven in Schorens-huis te New-York, een gesticht voor gewezen dronkaards opgericht.

Zeer goed bruikbaar voor onze boekerijen, en zeer warm aanbevolen, is *Vrededael* van Raskin (IV — Aerschot, 1924). Het schetst ons den strijd, die, in de gemeente van dien naam, aangegaan wordt tegen de sociale kwalen van onzen tijd, inzonderheid tegen het drankmisbruik.

Ook de « Stamperius bibliotheek » (Baarn, Bosch), bevat een antialcoholisch boek: *De Sasmeester en zijn Pleegzoon* (V). Het verhaalt hoe een jongen door zijn drankzuchtigen vader verwaarloosd wordt, opgenomen wordt door een al te strengen pleegvader, en opgroeit tot een flink man.

Weet men dat Jack London ook over het alcoholisme geschreven heeft? Het doet deugd dat er toch eenige gekende namen voorkomen op de lijst van antialcoholische werken. Jack London schrijft zijn eigen ervaringen in een roman, die *John Barleycorn* heet (A'dam, Becht). John Barleycorn is Jan Gerstekorrel, de drank. En de drank is voor hem een onmisbare kameraad geworden. De schrijver zegt wel dat hij van plan is bij gelegenheid te blijven drinken, maar hij voegt er aan toe: « Toch kan ik als conclusie wel zeggen dat ik wilde dat mijn voorouders John Barleycorn vóór mijn tijd hadden afgeschaft. Het spijt me dat John Barleycorn overal bloeide in de maatschappij waarin ik werd geboren, anders zou ik nooit kennis met hem gemaakt hebben en zou ik niet getraind zijn in zijn kameraadschap. » — Zonder er den schijn van te hebben, is dit boek wel propaganda voor het drankverbod.

Van Marie Koopmans verscheen bij Veen, Amsterdam, *Deugniet, Durfniet en dappere Daden*. Het verhaalt hoe twee jongens door drankzucht tot misdaad komen. De eene staat op en maakt door dappere daden zijn leven goed, de andere valt steeds dieper en sterft in Noorwegen als bandiet en landlooper. — Hier wordt de geheelonthouding als redmiddel tegen de drankzucht aangegeven, hier hebben we dus reeds Sobrietas-literatuur.

De twee bundeltjes van J. De Vreese, *Slaven* en *Nog Slaven* blijven zeer verdienstelijke boekjes, al zijn ze ook niet jong meer (1906 en

1908, Siffer, Gent). Het zijn tafereeltjes uit het dagelijksch leven, en hartelijke opwekkingen tot matigheid en onthouding.

Ook Pater FINN heeft een boek met antialcoholische strekking geschreven, namelijk *Sneeuwwitje* (V — Leeslust, Antwerpen). Dat moet ons verheugen, omdat we weten dat al de werken van P. Finn gaarne gelezen worden. De vader van Sneeuwwitje is een dronkaard, haar familie is doodarm, zij zelf is verzot op dans en spel. Maar alles keert ten goede, de vader betert zich en er komt welstand in de familie.

Voor de jeugd hebben we ook verscheidene antialcoholische werken:

VAN DEN BERGH: *De Koning van Tjilatjap* ('s Bosch, Malmberg). Een uitstekend jongensboek.

VAN DEN BERGH: *De twee Vrienden* (A'dam, R. K. Boekcentrale). Meer uitgesproken antialcoholisch, maar als jongensboek minder goed geslaagd.

KIEVIET: *Okke Tannema* (A'dam, Van Holkema). De naam van Kieviet alleen zegt genoeg dat de jongens dit boek verslinden.

VAN ASSENDELFT: *Freekie en zijn Vrienden* (Utrecht, St. Gregoriushuis). Dit boek mag gerust naast de werken van P. Finn gelegd worden. Het is buitengewoon frisch en levendig. Freekie is geheelonthouder, voert propaganda bij zijn vrienden, en geneest den vader van een zijner maatjes van zijn drankzucht.

VREEKEN: *Maerten van den Visscher*. Neutraal en niet zeer interessant.

VREEKEN: *Avonturen van Piet van Gent*. Sterk protestantsch getint, doch dat kan geen kwaad, want het is zoo saai dat weinig jongens het zullen doorlezen.

In den bundel verhalen *Willen is kunnen* van H. LEDEGANCK (Lebègue, Brussel) komen twee antialcoholische novellen voor.

De Sint-Jansbond van Tessenderloo gaf drie bundeltjes verhalen uit die zeer aan te bevelen zijn: *De groene Duivel; De Halm met zeven Aren; De Wondersteen.*

* * *

Na al deze werken (en wellicht meer andere nog, want ik beweer volstrekt niet dat de lijst volledig is), waarin over het alcoholisme gehandeld wordt, zijn er enkele boeken die meer speciaal de aandacht van de drankbestrijders verdienen, omdat ze *de drankbestrijding als organisatie* voorstaan.

Vooreerst dienen vermeld de werken van A. C. C. DE VLETTER: *Moeders Kinderen, Paljas* en *De Zusjes van Paljas* (A'dam, Veen).

Moeders kinderen hebben geleden door de drankzucht van vader, en zelfs als hij hen verlaten heeft, blijft hij een bedreiging voor hun geluk. Doch die twee edele zielen blijven niet stil bij hun eigen lijden: ze gaan denken aan de vele andere slachtoffers van het alcoholisme, en zetten zich aan 't hoofd van een heerlijke beweging tegen het drankmisbruik. Het laatste deel van dit boek trilt van edele geestdrift. Jammer

genoeg, is dit boek, evenals de twee volgende, strikt onzijdig. Ware de begeestering van den godsdienst er bijgekomen, het ware nog zooveel schooner geweest !

In *Paljas* en *De Zusjes van Paljas* wordt aangetoond hoe kinderen en zelfs kleinkinderen de gevolgen der drankzucht van vader dragen. Doch hier ook blijft het niet bij lijdzaam toezien: er wordt gehandeld tegen het alcoholisme, en we maken kennis met een reddingsoord voor drankzuchtigen. De werken van De Vletter, alhoewel neutraal, zijn wel van het beste dat we bezitten op antialcoholisch gebied.

Doch het werk van ETHEL TURNER, *St. Tom en de Draak*, (Utrecht, Bruna) moet zeker niet onderdoen voor de voorgaande. Het is zelfs nog frisscher geschreven, en het heeft niet minder bezieling. De beschrijving van de ellende die gevolg is van de drankzucht is aangrijpend; doch het komt zoover dat een whisky-fabrikant zijn fabrieken hervormt, en een weldoener van zijn omgeving wordt. St. Tom, een jong student waar men moet van houden, sticht een bond met plannen van wereldverovering, en trekt ten strijde tegen den draak van het alcoholisme.

Als Katholiek antialcoholisch werk is het beste dat ik ken: *Toch Gewonnen*, van ANNY HULSMANS (W. Van Eupen, Nijmegen). Dit boekje verscheen wel in de reeks Bloeiend leven, leesboekje voor R. K. Lagere Scholen, doch volwassenen lezen het ook gaarne, en niet zonder ontroering. Het handelt over zwarte drankellende, doch tevens ook over reddingswerk, over onthoudersvereenigingen voor jeugd en volwassenen.

En ten slotte is er de lieve novelle van EM. STEGMA, *De Leidster*, uitgave van Sobrietas, Antwerpen. Die beweegt gansch in het vereenigingsleven van Sobrietas, doet de werking van Sobrietas kennen, doch op zoo'n bekoorlijke wijze dat ze ook voor buitenstaanders genietbaar is.

* * *

Tot hiertoe ging het over letterkundig werk met antialcoholische strekking. Een woordje moet er toch nog bijgevoegd worden over de werken die het alcoholisme bestudeeren.

Alhoewel verouderd, moeten vooreerst vermeld worden :

MELCHIOR, *De Jeneverplaag of het Alcoholisme in België.*

BAUWENS, *Het Alcoholismus.*

ROBYNS, *Handboek van Antialcoholisme.*

Die werken hebben zeker dienst bewezen aan onze beweging.

Voor den oorlog liepen de studenten hoog op met *De Jonge Drankbestrijder*, dat wel niet meer in den handel zal zijn, en P. VAN DEN BOGAERT schreef, korts na den oorlog meen ik, een zeer degelijke brochure : *onze Beweging tegen de Drankplaag.*

In Holland schreef DR GERARD BROM *De Nieuwe Kruistocht*, een geestdriftige geschiedenis van wat in Roomsch Nederland op gebied van drankbestrijding gedaan werd van 1895 tot 1907.

De reisbrieven van N. A. DE VRIES, uitgegeven onder titel: *De Nieuwe Wereld, Amerika 1923* blijven zeer interessant, al geven ze ons het

het laatste nieuws niet. Er werd zooveel gepraat en geschreven over het drankverbod in Amerika, dat het goed doet er wat meer over te vernemen van iemand die naar Amerika ging speciaal om de uitslagen van het drankverbod na te gaan.

Het boek bij uitstek om het alcoholisme en de drankbestrijding te leeren kennen, is wel *Het Boek der Matigheid* van J. DUSAUTOIR. Sterk gedocumenteerd, geeft het een zakelijke en zoo volledig mogelijke uiteenzetting van het alcoholvraagstuk. E. H. Dusautoir heeft aan de Sobrietas-beweging een dienst van belang bewezen door dit boek. Ook de vulgarisatiebrochuur *Ontmaskerd*, van denzelfden schrijver, is een uitstekend propagandamiddel; het geeft in korte hoofdstukken, met een rake teekening geillustreerd, de hoofdzaak weer van Het Boek der Matigheid.

We kunnen hier niet gaan opsommen de vele brochuren die Sobrietas-Antwerpen de wereld inzond. Toch verdient een eervolle melding het zeer flinke boekje van Z. E. H. SIMONS, *De Vijand in België*, waarvan reeds 40.000 exemplaren verspreid werden. Er zijn niet veel boeken in Vlaanderen die het zoo ver brengen.

Ik kan deze bijdrage niet eindigen zonder nog even te wijzen op het Secretariaat van Sobrietas, te Antwerpen, dat jaarlijks 350.000 bladen, boeken en vlugschriften uitgeeft. Dat heeft wel met literatuur niets te maken, maar deze gelegenheid is te schoon om ze te laten voorbijgaan zonder hulde te brengen aan het handvol pioniers dat, in alle nederigheid en stilte, dat reuzenwerk voortzet, zonder waardeering, zonder steun.

* * *

Het besluit?

Dit artikel kon niet anders zijn dan een titellijst. Maar die is op zich zelf welsprekend genoeg om ons te leeren dat er veel bruikbare antialcoholische literatuur bestaat. Als de openbare boekerijen nu willen helpen om die werken aan vele lezers in handen te geven, dan steunen ze de Sobrietas-beweging (het noodigste van alle sociale werken, zegde Pius X), en dan bereiken ze tevens vollediger hun eigen doel : de veredeling en verheffing van ons volk. FR. VERMUYTEN, PR.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Het bekende maandschrift **De vrije Bladen**, het orgaan der niet-katholieke jongeren in Nederland, waarin hoofdzakelijk H. Marsman de leiding had, heeft zich vanaf dit jaar omgezet in maandelijksche cahier-afleveringen, waarvan elk nummer een op zichzelf staande en volledige eenheid zal vormen. De redaktie wordt thans waargenomen door V. E. van Vriesland, Gerard Walschap en Constant van Wessem. De Januari-aflevering brengt een novelle « Vele Namen » van Beb Vuyk. De

administratie wordt waargenomen voor Vlaanderen door de uitgeverij « Het Kompas » te Mechelen.

Toerisme, het orgaan van de Vl. Toeristenbond wijdde zijn tweede nummer van deze jaargang aan de nagedachtenis van Pol de Mont. Een aantal bijdragen werden aan den dichter gewijd als toerist, als folklorist, als kunsthistorikus, etc. Daarin wordt eveneens een Pol de Mont-hulde aangekondigd voor April a.s., in welke maand hij 75 jaar zou geworden zijn.

In Duitschland staat de Goetheviering ter herdenking van de honderdste verjaring van zijn sterfdag (22 Maart 1832) in het middenpunt der belangstelling. De Rijkspresident zal dien dag een officieel bezoek brengen aan Weimar, de stad waar Goethe een halve eeuw geleefd heeft. In het Goethehuis dat in een grootsch museum herschapen is met de woonvertrekken van den Dichter in hun oorspronkelijke meubeleering, liggen een groot aantal natuurwetenschappelijke kollekties die meer dan 60.000 stuks omvatten. Op denzelfden dag wordt in de groote stadszaal de groote herdenkingsplechtigheid gehouden, waartoe vertegenwoordigers en letterkundigen uit alle landen worden uitgenoodigd, welke als herinnering de eerste deelen der nieuwe Goethe-uitgave zullen ontvangen. In alle Duitsche schouwburgen zal een huldiging plaats hebben en de drama's van den dichter zullen opgevoerd worden door vooraanstaande tooneelgezelschappen. Op 20 en 21 Mei vergadert te Weimar de Goethe- vereeniging die leden heeft over geheel de wereld. In Frankfurt - a - M. waar Goethe op 28 Oogst 1749 geboren werd, en zijn geboortehuis nog altijd de belangstelling blijft wekken, zullen eveneens grootsche festiviteiten en openlucht - uitvoeringen van Goethe's voornaamste werken plaats vinden.

Begin Februari meldden de dagbladen dat Edgar Wallace, de populaire Engelsche romanschrijver, tamelijk plots overleden is. Hij was afgereisd naar Hollywood, in verband met het verfilmen van sommige zijner romans, toen hij een longontsteking opliep waaraan hij bezweken is. Edgar Wallace (niet te verwarren met Lewis Wallace die een Amerikaansch auteur is, en onder meer « Ben Hur » schreef), was journalist, romancier en schrijver van short-stories die in zijn land zeer gewaardeerd worden. Hij schreef goede recreatieromans in het Engelsch genre, die door den band door ieder kunnen gelezen worden; hij schreef prettig en geestig en zijn boeken zitten vol avontuur en romantiek-op-z'n-Engelsch.

0. — Werken van Algemeenen Aard

9130 **Arents, Prosper** **01 : 809**

DE VLAAMSCHE SCHRIJVERS IN VERTALING 1830-1931. Proeve van Bibliographie. — *Brussel, Standaard, 1931, (25 × 17) 191 blz.* *45 fr.*

V* — Deze bibliographie omvat enkel de vertalingen die in boekvorm verschenen tusschen 1830-1931, eerst naar alfabetische lijst van schrijversnaam en de taal waarin ze weiden overgezet de lijst van de volledige werken, verdeeld in zes rubrieken : romans en novellen, gedichten, tooneelspelen, kunstgeschiedenis, Vlaamsche strijd, allerlei; dan de bloemlezingen. Volgen registers van schrijvers, vertalers, inleiders, illustrators, plus een lijst van periodieken waarin vertalingen gepubliceerd werden — Met veel zorg en nauwgezetheid bewerkt: volledige bibliographische inlichtingen. — Belangrijk voor de studie van de verbreiding der Vlaamsche literatuur in het buitenland. Om bij enkele gegevens te blijven: voor de romans bekleedt Conscience meer dan de helft (35 blz. op 65); van zijn Leeuw van Vlaanderen alleen vind ik in 't Duitsch een 20 tal verschillende vertalingen met een 60 drukken! Voor de vertalingen van de werken komt het Fransch op de eerste plaats met een 50 blz., dan het Duitsch met 45, het Italiaansch en het Engelsch ieder met 5. Voor de Bloemlezingen staat het Duitsch vooraan: 31 blz. tegen 16 in het Fransch. En daar zien we dat in 1887 een Luiksche professor een bloemlezing geeft met 27 schrijvers zonder een plaatsje in te ruimen aan Gezelle.... D[r] A. BOON, PR.

9131 **Beekman, E. H. M., Dr I[r]** **84 : 2 : 5 : 6**
◆ GOD, MENSCH, TECHNIEK, WETENSCHAP. — *R'dam, Brusse, 1931, (25 × 16), 467 blz.* *fl. 3,90; geb. fl. 5*

IV* — Een zware aanklacht tegen de XIXe eeuwsche ontaarding in het miskennen van God en Ziel op het dubbel gebied van maatschappelijk leven (techniek, kapitalisme, æconomische mensch) en natuurwetenschappen (ontwikkeling). Enkele dier opstellen zijn louter opstapelen van een ontzaglijken berg eruditie-materiaal : feiten, zaken, uitspraken (en hier beschouwt schrijver ook de toestanden op onze dagen). In andere werkt hij zeer goed het overzichtelijk geschiedkundig beeld der kwesties uit, of weegt kritisch de vooruitgezette beweringen: b. v., ontstaan der liberale æconomie, oorsprong en ontwikkeling van het positivisme, de wederwaardigheden van het darwinisme, de enquête over geloovige geleerden, het hellenistisch tijdvak, beeld van ons Westersch verval. Zeer gaaf zijn de verhandelingen over de geschiedenis van onze planeet en vooral over onze ware voorouders (praehistorie). Goed thuis in natuurwetenschap en in geestelijke en kultureele geschiedenis, is schrijver vooral mensch en christen die zijn stem verheft voor het hoogere en het betere. Misschien te overwegend negatief en opruimend, maar dàt dan met een grooten ernst en zwaarte in den toon die indruk maken. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9132 **Kooy, John** **0 : 65 : 68 : 38**

HET BOEK VAN DE PERS. *Geïll. met 50 platen. — Utrecht, de Haan, 1931, (22 × 15) 230 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

V — Een zeer interessant vulgarisatiewerk. Het krantenwezen wordt van alle zijden belicht. Historisch en cultureel is het flink uitgewerkt. De groei van de kranten staat er belangwekkend uitgeteekend. De vele keurige illustraties verheffen nog heel wat de sprekende waarde van dit

werk. De twee laatste hoofdstukken « De overheid, de krant en het publiek » en « De toekomst van de krant » bevatten heel wat rake bevindingen en verrassende aanteekeningen. Al wie zich voor de pers interesseert zal dit boeiend en instructieve werk met vrucht lezen. Het werk is neutraal bedoeld. M. VAN HOECK, PR.

9133 **Leemans, Victor** **07 : 37**
◆ PERS EN UNIVERSITEIT IN DUITSCHLAND. Een inleidende Studie. — *Kortrijk, Steenlandt, 1932, (22 × 16) 133 blz.* *35 fr.*

V* — Deze studie werd als thesis voorgedragen voor de joernalistieke afdeeling van de Parijzer « Ecole des hautes Etudes sociales » (Jan. '31). De titel geeft het kader aan. De bijgevoegde titel wijst er op dat met dit werk enkel 'n inleiding tot de kwestie wordt bedoeld. — Zeer belangwekkend wordt door dit werk de aandacht gevestigd op de ontwikkeling en de structuur van de pers, op de wetenschappelijke studie der pers aan de universiteit, den wederkeerigen invloed van universitairen op de pers en den dubbelen weerslag er van op het wetenschappelijk leven en de pers zelf. — De heer Leemans heeft z'n studie heel en al uitgewerkt naar specifiek-Duitsch model. Het werk staat strak van statistieken. Bladzijde na bladzijde is er mee overladen. Schrijver heeft natuurlijk uitermate veel weten te compileeren, doch heeft o. i. z'n compilatie te weinig synthetisch geordend. Het lijkt te dikwijls of de heer Leemans z'n duizende fiches enkel heeft gerangschikt en ze dan neergeschreven. Daardoor gaat z'n werk meer documentatie dan studie schijnen. Wat dan natuurlijk ook z'n invloed doet gelden in de verwoording waardoor niet vaart de levende adem. — Moge deze inleiding het vertrekpunt zijn van verder-doorgedreven, synthetische studies ook voor het perswezen der andere landen. Daardoor kan het peil ervan doelmatig worden opgedreven. M. VAN HOECK, PR.

9134 **Roemans, Rob, Dr** **01 : 809**
BIBLIOGRAPHIE VAN DE MODERNE VLAAMSCHE LITERATUUR (1893-1930) 1e DEEL : DE VLAAMSCHE TIJDSCHRIFTEN. 2e, 3e, 4e, en 5e Aflevering. — *Kortrijk, Steenlandt, 1930, (21 × 16), 96, 104, 96 en 104 blz. In 10 afl.* *100 fr.*

V — In het Maartnummer van 1930 had ik het genoegen het eerste deel van dit belangrijk bibliographisch werk te bespreken en aan de belangstelling van onze letterkundigen en bibliothekarissen aan te bevelen. Sedert zijn vier andere nummers verschenen met de bibliographie van volgende tijdschriften: Ontwaking en Nieuw Leven (1910) Iris (1908), De Boomgaard (1909-11), De Tijd (1913-14), He Roode Zeil (1920), 't Fonteintje (1921-24), Vandaag (1929-30), Jong Dietschland (1898-1914), De Groene Linde (1902-06), Vlaamsche Arbeid (1905-30), Dietsche Warande en Belfort (1900 tot heden), Tijdschrift van het Willemsfonds (1896-1904). In mijn vorige bespreking heb ik het opzet van het werk uiteengezet en beoordeeld. De lof, dien ik daar schreef, durf ik hier gerust te bevestigen met de hoop dat voldoende belangstelling van onze bibliotheken de uitgave van heel het werk zullen mogelijk maken. De groote bibliotheken die nog niet ingeschreven hebben, gelieven dat verzuim te herstellen. Dr A. BOON, PR.

9135 **X.** **01 : 3 : 2**
◆ DE PERS IN 'T VLAAMSCHE LAND. Klasseering en Beoordeeling. — *Antwerpen, Geloofsverdediging, (Godsd. en soc. Trakten Reeks, 1931, nr 6,) 100 blz.* *5 fr.*

V — Deze brochuur komt te gelegener tijd. De aandacht geraakt stilaan wakker voor het vraagstuk van de pers. De documentatiedienst van Geloofsverdediging — die reeds jaren lang werkzaam is — heeft de zaak systematisch aangepakt o. a. met deze brochure, waarin het terrein wordt verkend. — Zoo volledig en zoo juist mogelijk — al blijft uit den aard der zaken zelf zulke catalogiseering altijd bij te werken — wordt gegeven titel, enz, van elk blad met daarbij de strekking of de opinie ervan. We vestigen de aandacht b. v. op een minder juist gegeven over « De jonge Werkman » bl. 8 en 26. — Dit boekje zou in de handen moeten komen van onze priesters, sociale leiders, leerkrachten. enz. Wanneer we dan over korten tijd nog krijgen het Roman-Repertorium van het A. S. K. B., zijn we documentarisch flink up-to-date.

M. VAN HOECK, PR.

1. — Wijsbegeerte en Zedenleer

9136 **Janssen, A., Kan., Dr** **23 : 17 : 61**
◆ HET GENEESKUNDIG ONDERZOEK VOOR HET HUWELIJK. — *Leuven, Vlaamsche Drukkerij, 1932, (23 × 15) 234 blz.* *35 fr.*

IV — Een merkwaardig boek, waarin dit aktueel probleem, het medisch onderzoek voor het huwelijk, alzijdig, op echt wetenschappelijke wijze wordt behandeld. In het inleidend hoofdstuk, levert Prof. Janssen het bewijs van uitgebreide kennis aangaande de laatste bevindingen der erfelijkheidsleer en eugenetiek. Een leerrijk historisch overzicht der beweging ten gunste van dit onderzoek, leidt tot de vaststelling, dat men in de meeste landen akkoord gaat over het nut van dit geneeskundig onderzoek, en dat men de vraag gesteld heeft of het wenschelijk is, het door de wet verplichtend te maken. Sommige landen hebben reeds een dergelijke wetgeving ingevoerd. Hoe staat de katholieke zedenleer tegenover de drievoudige richting, welke in deze beweging dient onderscheiden? De meest radikale strekking: het ontzeggen van het huwelijk aan sommige min begaafden, aan hen die lijden aan bepaalde ziekten of gebreken wordt beslist verworpen. De tweede richting : verplichtend geneeskundig onderzoek voor het huwelijk, met of zonder gezondheidsgetuigenis, maar zonder verbod van te trouwen, wordt ook van de hand gewezen. Schr. spreekt zich uit tegen alle wettelijke verplichting in deze kiesche aangelegenheid, zelfs al moest er geen burgerlijk huwelijksverbod uit volgen. De derde strekking, welke er op aanstuwt, buiten alle staatsinmenging om, in de gezinnen stilaan de gewoonte te doen doordringen van nooit, tenzij na medische raadpleging, in den echt te treden, draagt zijn volle goedkeuring en aanmoediging weg. Wanneer het er op aankomt de theorie in de praktijk om te zetten, botst men op gegronde, dikwerf zeer netelige moeilijkheden. Deze zijn den schr. niet ontgaan. Zijn aanwijzigingen zullen er veel toe bijdragen om ze uit den weg te ruimen. Dit boek, dat we onder alle opzicht welgeslaagd durven noemen, verdient onze warme en welgemeende aanbeveling en de belangstelling, zoowel van priesters als leeken. L. VAN HULLE, PR.

9137 **van Lumey, Jan** **84 : 17 : 15**
EROTIEK EN EXTASE. Een boek over antieke en moderne Liefde. — *Baarn, Hollandia-Drukkerij, 1931 (19 × 13) 175 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,50*
I*L — Naast eenige ware historische voorstellingen vinden we in dit boekje een bedenkelijke streving tot ophemeling der geslachtsdrift en veel onwaarheden op wijsgeerig, zedelijk en geestelijk gebied, inzonheid aangaande de christelijke leer der kuischheid. Iemand die zich niet op katholiek standpunt stelt, kan in den regel, zelfs al heeft hij de beste bedoeling, daarover niet behoorlijk schrijven, en zijn werk is gevaarlijk en onbruikbaar voor een christen mensch. We betreuren het verlies van den tijd, dien wij aan de lezing van dit werkje moesten besteden. J. SALSMANS S. I.

9138 ◆ **Wust, Peter** **84 : 1 : 2**
DE KRISIS VAN HET WESTERSCH MENSCHDOM. Vertaald en ingeleid door Victor Leemans. Met een voorwoord van Prof. R. K. van Sante, O. P. — *Brugge, Excelsior, (De Phalanks, nr 1) 1930 (22 × 16) 75 blz. 8 fr.*
IV — Uit het wijsgeerig werk van Peter Wust, koos en vertaalde V. Leemans, enkele typische beschouwingen over vijf humaniteitstypen, den modernen mensch inbegrepen, die ons een treffend beeld geven van de krisis der Westersche Beschaving. Wust is een vooraanstaand Duitsch denker, die aanhoord wordt in 't geloofvijandige kamp omdat hij, opgevoed en verdwaald in de moderne denkstelsels van Kant eerst, en daarna van Max Scheler, de taal spreekt die door moderne wijsgeeren begrepen wordt. Bleven deze laatsten b. v. niet te zeer verstoken van de Middeleeuwsche, katholieke wijsbegeerte. Omdat niemand hun 't brood brak. Wust is een intuitieve wijsgeer, die geworsteld heeft om de waarheid te veroveren en die, na de wonden van den modernen geest te hebben blootgelegd, zelfheiliging aanpredikt als geneesmiddel. Een flink boekje, met een al te zware, moeilijk verteerbare inleiding, welke ik een groote verspreiding toewensch onder onze Vlaamsche intellectueelen. D. DE PAUW, O. P.

2. — Godsdienst

9139 ◆ **Goulmy, P. J. L. M.** **26**
HANDBOEK VAN HET BESTUUR DER KATHOLIEKE KERK. — *'s-Hage, Martinus Nijhoff, 1931, (20 × 14) 151 blz. fl. 2,40; geb. fl. 3,25*
V — De inrichting van het bestuur der Katholieke Kerk vormt een ingewikkeld, fijn raderwerk, waarin de meeste menschen geen klaar inzicht hebben. Ten behoeve van die velen, werd dit boek *ineengezet*. Het kan best dienst doen als handboek voor scholen en leergangen, en als veilige gids voor allen, katholieken en andersdenkenden, die nauwkeurig en rap willen ingelicht zijn over de Romeinsche Curie, de Heilige Congregaties, de kerkelijke rechtbanken, het Pauselijk Hof, het Pauselijk Gouvernement, en alles wat ermee in meer of minder verwijderd verband staat. — Schr. verstaat de kunst zich tot het strikt noodzakelijke te beperken. Een goed gemaakte alphabetische inhoudstafel maakt dit werk tot een bruikbaar handboek dat men dikwijls en graag raadpleegt. L. VAN HULLE, PR.

9140 **de Greeve, H., S. J.** **25 : 22**

◆ S. O. S. Beschouwingen voor de Vasten. *Geïll. met teekeningen van H. Asperslagh. — Den Haag, A. N. Govers, (27 × 19) 280 blz. 108,75 fr.*

IV-V — Voor de Nederlandsche Gewijde Welsprekendheid is dit vuurroode boek van ontzettende beteekenis. P. de Greeve heeft over boord geworpen de traditioneele, al te oud-geworden-kanseltaal, die in onzen tijd, noodzakelijkerwijze moest verklinken in 't ijle, boven de koppen der toehoorders. Ook 't Lijden onzes Heeren heeft hij, naar 't voorbeeld van Father Vaughan in Engeland en E. H. Donders in Duitschland op een gansch nieuwe wijze behandeld. « Er zijn twee passies » zegt hij. Er zijn tweemaal vertien Kruiswegstaties. Den Lijdenden Kristus laat hij verschijnen in onzen bewogen en verwilderden tijd. Met liefde schildert hij 't gruwelijke lijden van den Meester, in een jonge, frische, rijk gestileerde taal, maar uit dit lijden trekt hij de levenslessen voor de thans levende menschen. Hij toovert eerder onvergetelijke tafereelen voor oogen, die u niet meer loslaten, daar hij 't hart doet ineenkrimpen onder diepe gedachten. De massa begrijptbest 't beeld, en zoo moeten deze lijdensmeditaties als fascineerende filmbeelden den modernen mensch bewust maken van zijn schuldigheid. Nergens las ik zulke frappante toepassingen, aan de Passie ontleend, op 't bonte gebeuren van onze dagen. Elke meditatie hangt aaneen met onverwachte invallen. 't Is ongelooflijk b. v. wat rijke beschouwingeu de Judas- en Petrus-figuur hem hebben ingegeven; effenaf grootsch, de blik dien hij werpt op de driften en zonden die een rol speelden in Jezus' lijden en de driften en zonden die thans nog dien rol blijven vervullen. Als we dit alles hebben aanschouwd weten we bij welken kruisweggroep we thuis hooren. Dit artistiek uitgegeven boek, vol fraaie illustraties en vol schitterende nieuwe beschouwingen over 's Heeren Lijden moet in elke boekerij te vinden zijn en door elken priester aangeschaft. D. De Pauw. O. P.

9141 **Holzapfel, Heribert** **23 : 28**

◆ Katholisch und Protestantisch. Eine leidenschaftslose Klarstellung. — *Freiburg, Herder, 1931, (20 × 13) 196 blz, 3 Mk; geb. 3,60 Mk.*

V* — Dit werk is ook in Vlaanderen welgekomen. Nu de actie van het Protestantisme met volharding wordt doorgezet, is het noodig dat we 'n klaar inzicht krijgen in de leer van het Protestantisme. Dit juist geeft aan Holzapfel's studie 'n groote waarde. « Leidenschaftlos », dus nuchter-objectief geeft hij de leerstellingen aan en even nuchter-objectief stelt hij daarentegen onze katholieke beginselen. Hoofdzakelijk gaat het over de H. Schrift, de Kerk, de Rechtvaardiging, de Genademiddelen (vooral de Sacramenten) en andere uiting van het geloofsleven. Een zeer interessant overzicht geeft, onder vorm van tabel, de meest uitgesproken scheidingspunten. Het werk werd niet geschreven om een eruditie-boek te meer aan de theologen te verschaffen. Het wil de ontwikkelde (daarom geen universitaire) lezers bereiken. En dat kan het, dat zal het, hopen we. — Moge de wensch van den schrijver: « een vertrouwvoller samengaan van de christelijk-voelende kringen tegenover de machten van het anti-christendom » (bl. VI) door z'n werk worden bespoedigd. M. Van Hoeck, pr.

9142 **Muckerman, Herman** **1 : 21 : 23**
◆ NIEUW LEVEN: Eerste Boek. DE OERGROND ONZER LEVENSBESCHOUWING. *Vert. uit h. Duitsch dr Henri Deshayes. Met 1 plaat. — Leuven, Vlaamsche Drukkerij, 1931, (18 × 14) 112 blz.* *7,50 fr. per deel*

V* — Hier is de bioloog en wijsgeer H. Muckermann (de broeder van den ten onzent meer gekenden Friedrich Muckermann) aan het woord. Een reeks lezingen die hij hield voor « Academiker » bundelt hij saam tot een serie « Nieuw Leven » waarvan dit hier het eerste. De Oergrond onzer Levensbeschouwing is, aan de hand van wetenschappelijke en philosophische argumenten, het bewijs van het Godsbestaan. De thomistische methode in den breede uitgewerkt voor een modernen geest. Hoogstaand werk van dezen priester-geleerde. Deshayes vertaalde goed het wetenschappelijke en wijsgeerige Duitsch.

M. VAN HOECK, PR.

3. — Sociale Wetenschappen
Opvoeding — Vrouwenbeweging

9143 **Callewaert, L. J.** **84 : 37**
◆ HET VERKEEREN. — *Antwerpen, Geloofsverdediging, 2e druk (18 × 13) 52 blz.* *5 fr.*

IV — Daar dit levensprobleem, nu meer dan ooit op verkeerde, zielsdoodende wijze wordt voorgesteld, dringt de noodzakelijkheid zich op, aan jongens en meisjes de kristelijke opvatting over het verkeeren in te prenten. Dat Pater Callewaert, met zijn juisten blik in de jongelingsziel, hierover een brochuur zou bezorgen vindt elkeen vanzelf sprekend; dat hij het goed zou doen stond vast; dat hij zijn jonge lezers en lezeressen zou meesleepen was even zeker; maar dat in min dan één jaar een tweede druk zou gevraagd worden hadden we toch niet durven denken. Waar de eerste uitgave hoofdzakelijk voor jonge arbeiders bedoeld was, richt de tweede zich tot het geheel der rijpere jeugd, vrouwelijke en mannelijke, uit alle standen. Een flinke aanwinst in de uitgave, is het kapitel over de algemeene voorbereiding tot het huwelijk, welke steeds van kapitaal belang blijft. De encycliek « Casti Connubii » komt tot haar volle recht. Deze eenvoudige, zakelijke brochuur verdient onze warme en welgemeende aanbeveling en de belangstelling van de rijpere jeugd.

L. VAN HULLE, PR.

9144 **Feiler, Arthur** **3 : 91**
HET BOLSJEWISTISCH EXPERIMENT. *Vert. uit het Duitsch dr T. Jelgersma. — Arnhem, van Loghum Slaterus, 1931, (24 × 16) 269 blz.* *50.75 fr;*

III — Rusland heeft, vooral de laatste maanden, vele bezoekers aangetrokken die, bij hunne terugkomst, soms zeer enthousiaste artikels schreven over « wat zij gezien hadden ». Maar dit laatste is zeer relatief. Daarom zijn de meeste dezer reisindrukken, voor het minst, erg oppervlakkig en kan men er gerust een vraagteeken achter zetten. Het boek van den Duitschen economist A. Feiler werd met kennis van zaken geschreven. Door zijn studie over het communisme voorbereid, wist hij wat hij zien moest en welke de beteekenis was van wat hij zag, zoodat hij niet genoodzaakt was bij uiterlijkheden stil te blijven staan, maar zijn verblijf van drie maanden benutten kon om op de zaken in te gaan.

De feiten en toestanden in het boek beschreven, worden in verband gebracht met den Russischen volksaard en met heel de leer van het communisme. Feiler erkent het vele goed sinds de revolutie tot stand gekomen, en vermindert er de waarde niet van, maar hij doet uitkomen dat dit alles niet opwegen kan tegen het overgroote offer der persoonlijkheid, van vrijheid, familie, godsdienst, door het bolsjewisme onverbiddelijk vereischt. Het is te wenschen dat dit boek vele lezers vinde. Zakelijk en ernstig opgesteld, is het zeer geschikt om valsche begrippen, door oppervlakkige « getuigen » teweeggebracht, recht te zetten. A. WUYTS, S. J.

9145 **Guardini, Romano** **37 : 24**

◆ NIEUWE JEUGD EN KATHOLICISME. *Vert. uit h. Duitsch dr E. van der Hallen. — Kortrijk, Steenlandt (Jeugdbeweging-Reeks, nr 1), (19× 14) 72 blz. 6 fr.*

IV* — Dit vraagstuk dringt zich op in alle landen. Het is van uitzonderlijk belang op grond van de principen die worden verdedigd en op grond van de practische verhoudingen die uit nieuwere inzichten geboren worden. — Guardini — dien we ook hier kennen o. m. om zijn liturgische schriften — heeft onomwonden het probleem gesteld. Zijn werkje vergt zeer aandachtige lezing. Zijn wijsgeerige taal en zijn synthetische beschouwingen vergen een geschooldheid. Zooniet leidt zijn uiteenzetting tot mogelijke verkeerde interpretatie. Waar het gaat om principen als deze die hier worden voorgehouden en verklaard is het noodig de juiste nuanceering zelf der woorden gaaf te houden. E. Van der Hallen vertaalde dit moeilijke werkje zeer goed, al blijft onafwendbaar de zwaarte wegen van de Duitsche philosophische verwoording. — Scherp wordt het begrip « Jeugd » omschreven; het wordt klaar gesteld in het « Katholicisme » en de mogelijke versmelting daarmee; lichtkanten en schaduwzijden van het zelfstandigheidsbewustzijn der jeugd worden gegeven; op den man af de tuchtvolle roeping der Kerk voorgelegd. Al is dit werkje op speciaal Duitsche toestanden berekend, toch is het algemeen genoeg om, mutatis mutandis, ook in Vlaanderen van groot nut te wezen. Het is zeer schoon studiemateriaal voor ontwikkelde jeugdleiders

M. VAN HOECK, PR.

146 **Salomons, Annie** **84 : 396**

VAN VRIJEN TOT SCHREIEN. — *A'dam, Nederlandsche Keurboekerij, (Kleine Juweeltjes-Reeks) (9 × 6) 154 blz. geb. fl. 1,10*

IV — Goede bijdrage tot herstellen van het huwelijk op zijn ware grondvesten : trouw, onontbindbaarheid, gezin. Schr. is uitgerust met een fijn zielkundig inzicht in den eigen aard van man en vrouw, en met de ervaringen eener halve eeuw vrouwenevolutie. Menige drogreden der z. g. vrijheid wordt ontmaskerd; zonder een « preekster voor den ouden tijd » te worden, verheft zij zich tegen verschillende dwaasheden van thans. Vooral inslaand schijnt hare leer over het noodige besef der betrekkelijkheid, en wel in haar dubbelen vorm: positief, nl. om het leven op te bouwen met elementen die altijd slechts betrekkelijk volmaakt zijn, en negatief, om tegenover droeve afdwalingen, begrijpend, medelijdend en liefdevol te zijn. Modelpraatjes, tevens geestig. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9147 **Tóth, Tihamér** 37 : 24
◆ DE BESCHAAFDE JONGEN. *Vert. uit het Hongaarsch dr Dr A. Cardyn, Geïll. met portret en teekeningen. — Leuven, Vlaamsche Drukkerij, (21 × 13) 180 blz.* *12 fr.*

V-VIA — Een heerlijke gave van den Hongaarschen opvoedkundige wiens werken, dank zij de bewonderenswaardige werkkracht van Dr A. Cardijn, in een tempo sostenuto, onze paedagogische jeugdlectuur zoo zeer verrijken. Want dit is het typische van Tóth's werken. Deze geleerde, deze prelaat weet den juisten toon te treffen voor de jongens en tegelijkertijd de waarheden onverholen en direct voor te houden. Zijn werken — en dat is zeer voornaam voor jeugdlectuur — dwingen tot *actieve* medewerking van den lezer. Persoonlijk ondervonden we dat een voorlezing van een of ander kapitteltje — *maar dan door de jongens zelf* — buitengewoon insloeg. Dat blijft me bij, na een voordracht door een Kajotter gegeven over Voornaamheid, wanneer die jonge arbeider zijn uiteenzetting besloot met een hoofdstukje uit dit boek. Mgr Tóth Tihamér heeft het geheim ontdekt om, een heel boek door, nergens te « preeken ». En toch is het heele boek één «sermoen ». En dat is het juist wat wij noodig hebben. M. VAN HOECK, PR.

9148 **X.** 37: 72
ONDERWIJS EN SCHOLENBOUW IN BELGIË EN NEDERLAND. — *Antwerpen, De Sikkel, 1931 (26 × 22) 79 blz.* *50 fr.*

V — De Vlaamsch Opvoedkundige Vereeniging (V. O. V.) gaf reeds menige gedegen brochure uit over onderwijsaangelegenheden. In dit nummer brengen een zestal vooraanstaande figuren uit de Antwerpsche onderwijswereld verslag uit over een studiereis die ze ondernamen in Nederland. Deze uitgave, verlucht door tal van photo's veraanschouwelijkt den geest van den modernen Scholenbouw: aanpassing aan de omgeving evenals aan de onderwijs- en opvoedingsnoodwendigheden; de bouwmeesters hebben het in hun macht met gering materiaal esthetische doeleinden te bereiken, het intérieur van de school naar lijn en schikking practisch, mooi en intiem te maken. Het onderwijsregiem en de organisatie van het voorbereidend onderwijs in Nederland, benevens de inrichting van het bizonder onderwijs in Nederland en België, worden in aparte hoofdstukken besproken. Hoe verzorgd de uitgave ook moge wezen, den prijs vinden we te hoog. Dr A. VERBIST.

4. — Taalkunde

9149 **Grauls, Jan ; Melis, Prosper ; Peeters, Const. H.** 4393 : 37
TAALKUNDIG HANDBOEK. — *Antwerpen, « De Sikkel », 1931, (15 × 12) 186 blz.* *9 fr.*

V — In dit boekje werd het voornaamste bijeengebracht, wat « noodig is om verkeerdheid ten opzichte van taalgebruik, woordenschat, aangenomen spelling en beschaafde uitspraak van het Nederlandsch in Vlaamsch-België te leeren vermijden ». Enkele wendingen die ten onrechte afgekeurd werden, bleven ter zijde; daarentegen werden nieuwe fouten ontdekt. Het handboek bestaat uit negen hoofdstukken: 1 een woordenlijst waar alle eenigszins moeilijke woorden werden opgenomen; 2 de regels voor de korrekte uitspraak; 3 een paar regels voor den klemtoon met een lijst van moeilijke gevallen; 4 een lijst provincialismen (de Zuidnederlandsche uitdrukking met de verbetering

in Algemeen Nederlandsch; 5 Gallicismen, Germanismen en andere verkeerde uitdrukkingen ; 6 gebruikelijke verkortingen; 7 gevleugelde woorden, d. i. allerlei gewone zegswijzen uit vreemde talen; 8 titulatuur in de aanspraak; 9 betiteling, beginvormen, slotvormen en adressen bij het briefschrijven. — Onmisbaar voor allen die hun taal niet kennen, zelfs voor hen die ze meenen te kennen... Dr A. BOON, PR.

9150 **van Sint-Jan, R., D^r** **4393**

HET WEST-VLAAMSCH VAN GUIDO GEZELLE. — *Antwerpen, « De Sikkel » 1931 (24 × 16) 310 blz.* *45 fr.*

V — De eerste uitvoerige studie over de taal van Gezelle. En zij was er toch broodnoodig, niet alleen voor een beter begrip van Gezelle's werk en kunst, maar ook voor een dieper inzicht in de ontwikkeling van onze litteraire schrijftaal. In een eerste deel gaat schrijver de oorzaken na van Gezelle's taalbeschouwing die gegrondvest is op een religieus-aesthetische leerstelling (I-II); hij onderzoekt het verloop van zijn taalkundige theorieën en onderscheidt vier ontwikkelingsperioden : een algemeen Nederlandsche tot '54; een Westvlaamsch-Middelnederlandsche met algemeenNederlandsch alsgrondslag tot80; een puristisch-archaïseerende tot '86; een periode van zuiver kunstmatige en puristische woordschepping met behulp van het verzamelde materiaal (III). Verder schetst hij de drie groote aanvallen tegen het taalparticularisme (IV) en geeft een overzicht van Gezelle's woordenschat (V); ten slotte bespreekt hij Gezelle als purist en als vertaler (VI) en beschrijft in groote lijnen zijn taal- en dichtkunst. — Het tweede deel, het uitvoerigste (blz. 106 tot 265), ordent de talrijke phonetische en spraakkunstige eigenaardigheden die voorkomen in Gezelle's Westvlaamsch. Een volledige woordenlijst bekroont deze studie. Hiermee is een eerste en groote stap gezet tot het verder onderzoek van de taaltechniek van onzen dichter.

Dr A. BOON, PR.

5. — Wetenschappen

9151 **Berg, Bengt** **83 : 59**

DE LAATSTE ARENDEN. *Geaut. bewerking van Rinke Tolman. Met 72 illustraties. — 's-Hage, Leopold, 1930, (24 × 16) 138 blz.* *fl. 3,50; geb. fl. 4,25*

V — Bengt Berg neemt het in dit boek op voor de arenden: de laatste arenden! Hij beschrijft, in een uitgebreid eerste kapittel, hun wilde heerschersleven; een zeer knappe brok literatuur. Volgt dan, hoe hij er in slaagde, na eindeloos geduld te hebben geoefend, de arenden van dichtbij gade te slaan en te fotografeeren. Heel hun leven zooals het, ongestoord door den mensch, zich voordoet midden al wat leeft en groeit in de woeste Zweedsche natuur, wordt daarbij tot in de minste bijzonderheden afgeschilderd. Een boek als een roman zoo boeiend. Vele en mooie illustraties naar foto's van Beng zelf. S. B.

9152 **Jaffe, Bernard** **82: 54**

SMELTKROEZEN. Leven en werken der groote scheikundigen. *Bew. dr R. Leopold, 28 illustraties naar fotografieën. — Den Haag, Leopold, 1931, (24 × 17) 263 blz.* *fl. 4,75; geb. fl. 5,90*

IV — Na lezing beaamt men volmondig het aanbevelingswoord : « Uitgaande van de boeiende levensbeschrijving van de pioniers op het terrein der scheikunde, geeft Bernard Jaffe ons een levendig beeld van de langzame ontginning van een groot wetenschappelijk gebied, en

brengt zijn lezers zoodoende in kennis met de modernste resultaten... Zelfs een volslagen leek op het terrein der chemie zal dit boek met graagte lezen.» Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9153 **Long, William** **83.8 : 59**

DIERENLEVEN IN DE WILDERNIS. *Vertaling van Cilia Steffel. Geïll. door Ch. Copeland. — Rotterdam, Brusse, 4^e^ druk (22 × 17) 132 blz.* *fl. 1,90*

V — Dit eerste deel van de prachtige reeks « Schetsen uit het leven der dieren » van W. Long zet de thesis voorop, die in de andere deelen zal bewezen en ontwikkeld worden : Het leven der dieren wordt niet door toeval of instinct geleid, maar door gehoorzaamheid. « Daarom zou ik dit boek de Boschschool kunnen noemen; want 's Zomers is het bosch net een groot schoolgebouw, waar in lokaal aan lokaal allerlei verstandige geduldige moeders hun kleintjes les geven, en waarvan onze bewaarscholen slechts gebrekkige, tweederangs-navolgingen zijn... Gehoorzaamheid doet leven : dat is voorschrift n^r^ 1... In de natuur kent elke moeder het; zij dankt er haar leven aan; zij stampt het haar jongen in. » In hoeverre die thesis echt is, heb ik niet uit te maken. Maar de feiten die aangehaald worden leeren ons toch dat er in de dierenwereld heel wat zorg besteed wordt aan de opvoeding van de kleinen, en dat de kleinen die kunnen gehoorzamen er best bij varen. — Long is niet alleen een natuurkenner, hij is ook letterkundige, en zijn schetsen zijn boeiend als een roman. Hij is ook een geweldig optimist : « Het leven is heerlijk voor de boschbewoners, » zoo schrijft hij in het hoofdstuk. « Het blijde leven ». « Al die jaren ben ik nog nooit een dier tegengekomen dat niet gelukkig was ». Bij het lezen van die bladzijden denkt men aan de Genesis: God zag neer op het werk zijner handen, en Hij zag dat het goed was... Dit boek, en al de andere van de reeks, moeten een plaats hebben in alle boekerijen. Ze zullen graag gelezen worden.

F. VERMUYTEN, PR.

9154 ◆ **Rubbrecht, Raphaël, D^r^** **59 : 57 : 61**

BEGRIPPEN OVER ONTLEEDKUNDE EN VERRICHTINGSLEER. — *Brugge, Excelsior, 1931, 3^e^ druk, (22 × 14) 92 blz.* *7 fr.*

V — In twaalf lessen, 90 blz., geeft dit boekje vrij voldoende begrippen over anatomie en physiologie van het menschelijk lichaam. Dus zeer gecondenseerd. Maar zooals alles wat Dr Rubbrecht geeft zeer verzorgd en zeer begrijpelijk voorgesteld. Aan te bevelen voor verpleegsters, normalisten enz., waarvoor het t. a. bestemd is.

Dr J. LEBEER

6. — Toegepaste Wetenschappen

9155 **Brans, P. H.** **621**

HOE BOUW IK DE BESTE ANTENNE VOOR RADIO-ONTVANGST. — *Antwerpen, De Techniek (21 × 14) 83 blz.* *15 fr.*

V — Niemand zou bepaald kunnen gissen, dat in het zoo oppervlakkig gedacht van een antennebouw een zoo uitgebreide dosis kennissen vereischt zijn. Aan zijn jarenlange ondervinding ontleent schrijver menig gedacht waarvoor, bij gebrek aan doorzicht, menig liefhebber onverschillig blijft. Vangdraad en aardverbindingen worden meestal als van bijbelang beschouwd, zoodat aan hunne opstelling doorgaans weinig juistheid wordt gegeven. Een onberispelijke ontvangst voor wat betreft zuiverheid, sterkte en selektiviteit kan slechts bereikt worden, door een

onfeilbare schakeling op « alle » gebied. Dit werkje instudeeren is de hoedanigheid eener degelijke antenne-konstructie waardeeren. Allerhande bouwsoorten voor alle mogelijke kombinatie's zijn behandeld. Het is absoluut noodig, dat de onverschilligheid in zake afwerking van den vangdraad bij onze amateurs ten onder gedrukt worde. De lezing van «Hoe bouw ik de beste antenne» wordt hen warm aanbevolen.

I[r] G. VAN ERMEN

9156 **Troch, A. F., Ing. El.** **62**

WERKTUIGMACHINES. Leerboek voor het Technisch Onderwijs, Meestergasten, Teekenaars en Zelfstudeerenden. *Geïll. — Brussel, Standaard, 1931, (26 × 18) 252 blz.* *50 fr.; geb. 65 fr.*

V — Werktuigmachines van Troch is een vakboek in den vollen zin van het woord, en zal bijzonder in de technische scholen van groot nut zijn. Gezien de groote verdienste van den schrijver, ons aan Vlaamsche vakboeken te helpen, wil ik graag het mijne bijbrengen om een gebeurlijke tweede uitgaaf nog te verbeteren. In tapschdraaien wordt gebruik gemaakt van een vereenvoudigde formuul waarin de waarde 28,65 voorkomt; die formuul zag ik liever wegvallen aangezien ze toch foutief is — ofwel den oorsprong der gebruikte waarde aangeven. De teekening voorkomende op blz, 126 voor S. I. schroefdraad is voor zijn minst onvolledig. Over moduldraad (wormen) is er mijns inziens te weinig gesproken, en geen onderscheid gemaakt tusschen axiale en werkelijk steek, Nog enkele zaken welke ik graag in dit boek zag behandelen: Bijzondere overbrengingsverhoudingen — Inrichting voor het snijden van grooten spoed — Banken met raderkasten — Meetmethodes voor schroefdraden — Bijzondere voorzorgen te nemen bij het freezen van tandwielen — Tandvormen — Afteekenmethoden — Tandlatten — Insnijden der tanden met behulp van deelkop — op speciaal toestel. — Differentiaal-deeling toegepast op moderne freesbanken. — Kegelraderen werkende onder hoeken meer of minder dan 20 graden. — Bijzondere voorzorgen te nemen bij vertikaal schaven. — Werktijdberekeningen en wijze van opspannen der werkstukken ter voorkoming van tijdverlies. Beitelhoeken en plaatsen der beitels zou mijns dunkens iets breedvoeriger mogen besproken worden blz. 99. Besluit: Prachtig werk, dat ten zeerste dient aanbevolen.

I[r] G. VAN ERMEN

7. — Schoone Kunsten

9157 ◆ **Muls, Jozef** **75 : 92.8**

BRUEGEL. *Geïll. met 12 platen. — Brussel, Standaard; A'dam, Kosmos (21 × 17) 82 blz.* *18 fr.*

V — Ik geloof niet dat Muls een werk heeft geschreven van zoo'n bezonken stijl, en waarin men zoo'n pieteitsvol pogen bemerkt om dóór te dringen tot de ziel zelve van den meester; en waar het doordringen, het begrijpen als een eigenschap wordt aangegeven van dezen criticus, mogen we misschien zeggen dat we hier staan voor de rijpst overwogen en klaarst bewoorde studie van den schrijver. Dat ligt niet alleen aan de geestdrift die overal de laatste jaren losbrak voor den oud-Vlaamschen kunstenaar; dat ligt bij Muls — ten groote deele toch — aan het uiteindelijk besluit dat hij meent te mogen trekken : Breughel is de Vlaamsche held, niet alleen de volledigste en beste uitdrukking van ons volk maar ook de getrouwe vertolker van de nationale betrachtingen

van dit volk; hij was wel niet protestant, maar moet een overtuigde anti-Spanjaard geweest zijn, en een aanhanger van den strijd tegen den vreemdeling. Hoe zou Muls — flamingant van in de kinderschoenen — niet juichend opspringen bij deze vondst? Muls steunt, voor het *tweede* lid van dit besluit, op een tekst van Van Mander en op de ontleding der schilderstukken uit den Brusselschen tijd. Heel overtuigend zijn deze bewijzen niet; de thesis kan u sceptisch laten, maar ze heeft bezieling en pieteit aangebracht in dit werk. Breedgeborstelde tafereelen komen er in voor, fijne ontledingen; en het boek schetst de ontwikkeling van Bruegel's kunst, van zijn Italiaansche reis, van de 20 jaren dat hij voor de firma Cock in de vroolijke stad Antwerpen, en van de tien vruchtbare jaren dat hij te Brussel woonde en er de volle maat kon schenken zijner kunst. J. HALLEZ, PR.

9158 ◆ **Stubbe, A., C. SS. R.** **75**

CONSTANT PERMEKE. Met een inleidend Woord van Prof. August Vermeylen. *Geïll. met 32 platen. — Leuven, Davidsfonds, 1931, (20 × 16) 190 blz.* *22 fr.*

V* — Men moge al dan niet de laaiende geestdrift deelen die straalt uit dit boek, men moge oordeelen dat pater Stubbe een te hoogen toon aan slaat, te kwistig werkt met groote woorden, en dat men al die hooge menschelijkheid en kristelijke bezieling vruchteloos zoekt, men moet toch bekennen dat dit boek van eerlijke begeestering, met een warm hart en een heerlijke pen geschreven, u op den duur te pakken krijgt. Het is het volledigste werk tot hiertoe over Permeke geschreven; wezen we er blij over, want ook de felste tegenstander kan bezwaarlijk loochenen dat Permeke een waarlijk groote schilder is. Reproducties zijn teere dingen, vooral voor dezen kunstenaar; sommige foto's suggereeren de schilder-waarde van het werk; andere doen het niet en dikken het ruwe der vormen nog aan. J. HALLEZ, PR.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

9159 **Pauwels, François** **81**

EEN DAG VAN LEUGEN. Sonnetten-Cyclus in 3 boeken: 1. Morgen. *Met 1 portret. — A'dam, Em. Querido, 1931, (28 × 20) 85 blz.*

fl. 4,90; geb. fl. 5,90

II — Grondtoon der Kinder- en Jeugdsjaren: wrok en ruw zinnenleven, met toch een zwak doorstralend louteringsmotief. Geen poëzie die boven kunst en leven uitslaat. Op het gebied van het scherp objectieve is schr. thuis, tevens uitgerust zijnde met de knapheid van de Tachtigers. Toch loopen er ook wat abstractie's tusschen. Hollanders zullen deze verzen eerder lezen dan Vlamingen. Dr J. CAEYMAEX, PR.

9160 ◆ **Staes, C.** **81**

OUD EN NIEUW. — *Tongerloo, St Norbertusboekh., (20 × 16) 149 blz. 20 fr.*

V — « Oud en Nieuw » wil zeggen: gedichten naar oude en jongere prosodie. En 't wekt verwondering dat deze « jongere » beter in de oude blijkt thuis te wezen. Om 't even, als maar sierlijk de gamma van een schoon gevoel wordt vertolkt. Ofschoon volle gaafheid bezwaarlijk van een beginneling kon worden verwacht, toch laten stukjes als « Geluk » — « Sentimentaliteit » — « Aan mijn moeder » e. a. vermoeden dat C. Staes er eerstdaags komen zal, mits hij 't kastijden leere. En

daar hij genoeg van eigen vinding kan leveren, heete het overbodig een volgenden bundel met vertalingen aan te dikken. JOS DE VOGHT. PR.

9161 **Tulkens, Julia** **81**

HEIBLOEMPJES. — *Antwerpen, Regenboog, 1931, (23 × 14) 48 blz.* *20 fr.*

IV — Een bundeltje « heibloempjes » door een jonge vrouw verzameld en opgedragen aan haar man en haar kindje. Motieven : haar liefde voor beiden en voor de natuur; haar weemoed en ontmoediging. Eenvoudige huiselijke versjes, met een los en gemakkelijk rythme waar de een of andere toondichter misschien de stof zal vinden voor een zangerig lied, en de een of andere voordrager voor een gemakkelijk sukses bij menschen die geen hooge eischen stellen. Niet beter of niet slechter dan veel huiselijke poëzie die sedert tientallen jaren verscheen.

Dr A. BOON, PR.

9162 **Vlemminx, Paul** **81**

DEN HOF DER JONKHEID. — *Nijmegem, Het Venster, 1931, (24 × 15) 40 blz.*

III — Deels wrange inspiraties uit den weedom der zinnen, daarna liederen van een liefde die meer de natuur nabij komt en ook kosmisch doorleefd wordt; op het einde, inspiraties van de Meierij-natuur met de ironie der Fonteiners. Vlemminx kan poëzie laten « spelen » (niets geen spel er van maken, hoor!, maar met losse, levende stooten werken), en is terzelfdertijd krachtig in z'n kleur, z'n toon, en ook z'n dreun : die twee vereend geven eenige « echte » gedichten. Voorbehouden.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

82. TOONEELLITERATUUR

9163 **Entbroukx, Arie** **82 : 78**

DE SERENADE AAN COLOMBIEN. Tooneel- en Zangfantazij in één Bedrijf. — *Kortrijk, Vermaut, 1931, (19 × 14) 67 blz.* *12 fr.*

IV — Colombientje laat zich niet beetnemen door de aanstellerij van den preutschen Harlekijn. Zij schenkt haar hart aan den simpelen maar oprecht verliefden Pierrot. Door toedoen van den plezanten Hans loopt de opdringerige Harlekijn nog een hardhandige afstraffing op van den grimmigen Mr Pantalon, Colombien's vader. Op den keper beschouwd, is deze tooneelfantazij een pantomine, omstoeid van wolkjes vlinderende woordjes, geestig en zot, maar zoo ijl en licht als papiersnippers. Toonkundig heeft het deze groote hoedanigheid: Schrille en scherp bepaalde contrasten in de gevoelsgamme, waardoor de tekst bijzonder geschikt blijkt tot het scheppen van een dartele partituur. Mozart zou er een muzikaal meesterwerkje uit gesmeed hebben.

D[r] C. GODELAINE

9164 ◆ **Hoornaert, P. H.** **82.9 : 266**

BINNEN NEGEN DAGEN. Historisch Tooneel. *Vrij naar het Fransch.* — *Wenduine, P. Putman, (Tooneelfonds) 1930, (18 × 13) 71 blz.* *12 fr.*

V — Een missiedrama vol christene zelfopoffering. In de verwerking van het gegeven is er spanning, de typen zijn flink geteekend. De dialoog is wel wat gerokken, 't kan echter tot een flinke opvoering dienen voor akteurs die verbeeldingskracht genoeg hebben om zich in vreemde toestanden in te denken. Als leesdrama past het wel in onze katholieke boekerijen. FRANS HAEPERS.

9165 **Schouteden, Ward** **82**

HET NICHTJE. Tooneelschets in een bedrijf. — *Kortrijk, Vermaut, 1931, (19 × 14) 42 blz.* *12 fr.*

Verloving van Nichtje en Neefje in het huis zelf van den naïef-precieussen en gestrengen maniak, oom Lukas, rustend schoolmeester. Aanschouwelijk mimisch spel, scherp, vinnig, hoekig, belicht door soberen tekst, niet diep en niet zwaar, af en toe wat gemaniëreerd, wat zoeterig. Elvire, het nichtje, een zonnekind, oudere zuster van « Bietje »; Benoni, de neef, een verliefd kalf; Eudonie, de meid, een treurwilg, Lukas, een verwante van Mr Serjanszoon. Bont stelletje typische personages — tooneelkundige hoedanigheid! — tooneelmatig uitgebeeld.

Dr C. GODELAINE.

9166 ◆ **van de Velde, Ed.** **82.9**

TARCISIUS. Tooneelspel in 3 bedr. — *Alkmaar, N. V. Vink, 1931, 2e druk. (19 × 13) 77 blz.* *fl. 1,60*

V — De behandelde stof is overbekend. Alleen valt 't op hoe ze in dit spel dramatisch aandoet. De auteur vermocht het z'n actie logisch op te jagen tot het eindclimax: Tarcisius-martelaar. Voor kinderen is 't een speciaal roerend spel waarvan heel wat goeie indrukken in hun hartje zullen blijven voortbestaan. Het stuk is geschreven om, hoofdzakelijk toch, door kinderen te worden gespeeld. Als lectuur zullen ze het minder begeeren. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde rijpere lezers worden gelezen.

9167 **Abbott, George** **83**

BROADWAY. *Vert. uit h. Engelsch dr J. v. d. Kamp Jr. — R'dam, De Combinatie, 1931, (20 × 13) 96 blz.* *fl. 0,45*

II° — In de Paradijs Nachtclub, asjeblief. Weg met die wufte atmosfeer van dans, flirt, liaisons, gekibbel, nijd en haat! En daar komt nog een smokkelaarsbende bij en een griezelige moordgeschiedenis... Hoort niet thuis bij ons. Punt. A. VAN DEN DRIES, PR.

9167 **Bercovici, Konrad** **83.0 : 83.9**

DE WOLGA-BOOTMAN. *Vert. uit h. Engelsch dr J. v. d. Kamp Jr. — R'dam, De Combinatie, 1931, (20 × 13) 96 blz.* *fl. 0,45*

II — Naar den gelijknamigen, beroemden film van C. N. De Mille. Episoden uit de eerste phasen van de Communistische revolutie, toen de Wit-Russen hun laatste troeven uitspeelden. Ivan, de Wolga-bootman heeft de adellijke Vera uit liefde het leven gered. Marinsha, de zigeunerin, z'n vroegere vrouw, bekleedt 'n aanzienlijke plaats in den jongen Sovjet-Staat. Haar schijnbaar sociale aktie heeft slechts 'n individueeel doel: Ivan te vinden, en op hem haar wraak te koelen. Ze slaagt er slechts gedeeltelijk in en Ivan vindt Vera in New-York weer. Spannende en interessante toestanden. Voorbehoud wegens de drifttooneelen. Slordige uitgave. PAUL HARDY

9168 **Corelli, Marie** **83.3**
ALSEM (Wormwood). — *A'dam, Veen, 4e druk, (21 × 16) 303 blz. fl. 2,90*
II-L — Om zich te troosten over de ongetrouwheid van zijn verloofde, gaat een rijke bankierszoon absint drinken. Spoedig is hij er aan verslaafd, en de gevolgen blijven niet uit. Hij vermoordt den minnaar zijner verloofde, brengt deze tot zelfmoord, en zakt zelf tot het laatste peil. Hij weet dat hij krankzinnig zal worden, en houdt het vergift gereed dat een einde moet stellen aan zijn ellendig leven. — Als dit boek alleen de verwoestingen van den absint wilde aantoonen, dan zou het meesterlijk gelukt moeten heeten. Doch het is daarbij doorzaaid met zooveel hatelijkheden tegen Kerk en priesters, het is zoo goddeloos, dat we het met weerzin wegleggen om het nooit meer vast te nemen.
F. VERMUYTEN, PR.

9169 **Remarque, Erich Maria** **83.1**
HET DROOMKASTEEL. Een Kunstenaarsroman. *Vert. uit h. Duitsch dr R. Blijstra. — A'dam, N. V. Enum, 1931, (20 × 14) 209 blz. fl. 2,40; geb. fl. 2,90*
II — Het eerste werk van den beroemden schrijver van Im Westen... Het verscheen in 1922, toen de auteur 22 jaar was. Na zijn reuzensukses met zijn oorlogsboek kocht hij de oplage van zijn eersteling op om alle exemplaren te vernietigen. — Het « Droomkasteel » is het appartement van een schilder die met het leven heeft afgerekend, maar er zijn vreugde en trots in stelt aan jongeren leiding te geven. Bij Oom Fritz verkeeren enkele jeugdige kunstenaars en gaan op in een romantische vereering van de schoonheid in natuur en kunst : ze luisterden naar « der sfeeren eeuwige zingen », bouwen aan de « kathedraal der droomen », bezingen de « kuische naaktheid » van het lichaam, plengen wijn voor het beeld van een afgestorven geliefde, fantaseeren bij den schijn der sterren. Intusschen vallen ze in den greep van de werkelijkheid met verleiding en ziekte. Wel kan de natuurlijke moraal van Oom Fritz een paar zielen redden uit den afgrond, maar men voelt hoe ijdel en los dat dilettantisme staat tegenover de levensproblemen. — Ook stijl en bouw zijn niet sterk genoeg. — Om wille van een paar zinnelijke bladzijden streng voorbehouden. Dr A. BOON, PR.

III. — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden

9170 **Kyne, Peter B.** **83.0**
OCHTENDGLOREN. *Vert. dr Betsy Kater. — Zetst, Swartsenburg, 1930, (21 × 16), 180 blz. fl. 2.50 ; geb. fl. 3.25*
III — Een detective-roman. Een wirwar van belang. De « heldin » lijdt aan amnesie : geheugenverlies waardoor een dubbele persoonlijkheid ontstaat. Het heele ding speelt in de Amerikaansche onderwereld en politie-milieus. Niet aan te bevelen. Het steekt vol amoralisme, verkeerde principes over alles en nog wat. Om het gelezen te krijgen moest ondergeteekende een donkeren « nacht » doorworstelen voordat er iets *ochtendgloren* kwam ! M. VAN HOECK, PR.

9171 **Richmond, Grace S.** **83.1**
HET KERSENPLEIN. Een familieroman. *Vert. uit h. Engelsch dr H. Harting. — Den Haag, Kruseman, (Moderne serie, 68) 1931, (19 × 13) 314 blz. fl. 2.25; geb. fl. 3.25*

III-IVP — De gelukkige geschiedenis van Josephine Jenney, het onderwijzeresje, die als vulgaire dienstmeid bij Dr Chase haar vacantie zal doorbrengen. De zeer begaafde dorpspredikant Gordon Mackay, wil haar tot z'n vrouw maken. Er is echter 'n familiegeheim, dat moet worden uitgeboet. De diepe menschelijkheid van Mackay brengt haar grootste offer. Hij ontwijkt 'n brillante toekomst om als zendeling 'n gestorven collega en vriend tijdelijk te gaan vervangen. 'n Frisch, goed boek van rijke harten en harden zielestrijd. Spijtig: van a tot z diep protestantsch. Daarom dit voorbehoud. PAUL HARDY

9172 **Scott, Walter** **83.9**
ROOIE ROB. *Vert. uit h. Engelsch « Rob Roy » dr Dr E. B. Koster. — A'dam, Wereldbibliotbeek, 1930, (19 × 13) 637 blz.* *geb. fl. 3.50*
IIIP — Dr Koster verontschuldigt zich bijna, dat hij dit boek vertaald heeft. De beste verontschuldiging zal wel blijven het boek zelf. Want het is een schoon boek, 'n Ongewone verhaaltrant, zeker, die misschien oppervlakkige lezers zal afschrikken: Want de hoogspanningen der geschiedenis worden met kalme, zelfs langdradige stiptheid voorbereid. Maar de meest boeiende ontknoopingen volgen dan ook zoo natuurlijk en zoo vast en vlug, dat zij het meesterwerk verraden. Rooie Rob is een geschiedkundig-romantisch verhaal uit een katholieken opstand in Engeland. De katholieken worden over 't algemeen niet gevleid, hoor. Daarom III, maar ernstige III-lezers kan het enkel goed doen
E. BOELAERT

9173 **Streuvels, Stijn** **83.8**
◆ WERKMENSCHEN. — *Kortrijk, Vermaut, 1929, 2e druk (18 × 12) 312 blz. 10 fr.*
III — Bij het verschijnen van den eersten druk werd aan dit werk een uitgebreide bespreking gewijd, waarheen we ook nu verwijzen. Zie rec. 2989.

9174 **van der Leeuw, Aart** **83**
SINT VEIT. *Geïll. dr H. van Straten. — A'dam, Mij v. g. e. g. Lectuur, 1931 (18 × 14) 53 blz.* *fl. 1*
III* — Zie artikel « Drie Novellen », nr 9129.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

circa 18 à 20 jaar en ouder
(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

9175 **Ayres, Ruby M.** **83**
LINTEN EN KANT. *Vert. uit h. Engelsch dr H. Rappard. — R'dam, De Combinatie, (20 × 14) 240 blz.* *fl. 2,25 : geb. fl. 2.90*
IV-P — 't Meisje heet Linda en woont in bij grootma (haar moeder, 'n ijdeltuit, liet haar zitten), zij wordt gelukkig aanvaard in een firma van linten en kant. Een goeie jongen verliest zijn hart aan haar, maar zie, hij is zoo brutaal-oprecht en niet voornaam zooals zij het wenscht. Exinde gekibbel. En zie nu: tegen allen in drijft zij heur kop door: betrekt een linten- en kantzaak heel alleen, dank zij een liederlijken flierefluiter, en wil zelfs niet inzien in wat schandigen toestand ze leeft. Ze leert den flierefluiter dra kennen. En de goeie brutale jongen verlost

haar van hem. Schoon geschreven verhaal. Een realist had hier scrabreuse dingen verteld. Zoo ver komt het nooit. 't Verhaal is een straffend pleidooi tegen stijfhoofdigheid in de jeugd. Er komt een dominee in voor. Een paar driftbladzijden. Het einde maakt veel goed.

A. VAN DEN DRIES, PR.

9176 **Courths-Mahler, H.** **83.0 : 89**

DE SCHOONE SECRETARESSE. *Vert. uit h. Duitsch dr A. Vuerhard-Berkhout. — Zeist, Swartsenburg, 1931, (20 X 13), 220 blz.* *fl. 1.50 ; geb. fl. 2.25*

IV — Zij eet het genadebrood bij een schrapigen, geruineerden oom en moet er weg onder pijnlijke omstandigheden. Een goeie vorstin neemt haar tot secretaresse. Ze wint er de harten. Maar heur hart verloor zij in stilte bij oom aan een neef, wat haar een schitterende partij deed afslaan. Maar ze trouwt die partij toch in extremis : die baron sterft in het oorlogslazaret waar zij fungeert. De neef neemt het eerst erg euvel op, maar die wolken drijven af met den oorlog. En klaar is Ursula ! — Een banaal oorlogsverhaal, weer uiterst handig geconstrueerd. Een boek van klare, stoer uitgesproken karakters, waarin de goeden het weer halen op boozen en intriganten. Volkslectuur die boeien zal en zedelijk braafjes is. A. VAN DEN DRIES, PR.

9177 **Courths-Mahler, H.** **83**

VERZWEGEN LIEFDE. *Vert. uit h. Duitsch door Jhr R. H. Nahuys. — Zeist, Swartsenburg, 1931 (20 X 14) 230 blz,* *fl. 2; geb. fl. 2,50*

IV — 'n Duitscher die tien jaar van z'n leven in Amerika doorbracht, en er fortuin maakte keert naar z'n vaderland terug, en verlieft zich op 'n adellijke, kranige jongedame. 'n Boeiende romantische intrigue wordt rond dit idyllische avontuur geweven, met het slot dat we allen kennen. Weinig interessante lectuur. PAUL HARDY.

9178 **Brand, Max** **83,0**

DE DOOD VAN DAN BARRY. *Vert. uit h. Engelsch dr J. van den Bovenkamp. — R'dam, De Combinatie, (20 X 14) 215 blz.* *fl. 2.25*

IV — Ontspanningslectuur, waarbij 't op het vijfde gebod niet aan komt. Een man met sterk ontwikkeld gevoel voor de natuur vindt het leven van mensch en dier van evenveel waarde en wil den dood van een paard wreken op de moordenaars, wat toch onlogisch is. Het leven dezer moordenaars is immers van dezelfde waarde als dat van het gedoode paard. Indien men uitgaat van de stelling, dat ieder het recht of vermeende recht van ander wreken mag, zelfs door een moord is natuurlijk dit boek volmaakt in orde. Omwille van de fantasie echter wordt aan de zedelijkheid geweld aangedaan. Het boek sluit met een laatste moordpartij, waarbij de echtgenoote den held van het boek in koelen bloede doodschiet, wijl hij hun beider dochtertje, die ook volgens « de natuur » moet worden opgevoed, met zich ontvoeren wil. Ongezond is deze kost en bederft smaak en oordeel.

VICT. GROOT, S. D. S.

9179 **de Vletter, A. C. C.** **83: 379**

DE ZUSJES VAN PALJAS. *Geïll. met platen van Mevr. A. Stork. — A'dam, L. J. Veen, 2e druk (20 X 13) 192 blz.* *fl. 2,50; geb. fl. 3,50*

IV-N — In Paljas zagen we een dronkaard aan 't werk, die het geluk van zijn gezin verwoest. Hier wordt aangetoond hoe ook de kinderen voor het drinken van vader boeten. Paljas had vier zusjes. Een van hen

is idioot geworden ten gevolge van de mishandelingen; een andere woont alleen met vader na de dood van moeder, slaagt er in hem een tijd lang van het drinken af te houden, maar hij bezwijkt opnieuw voor de verleiding en het kind wordt doodgemarteld. Een derde is gelukkig, is goed getrouwd, maar sterft aan tering. De vierde schijnt alleen aan de gevolgen van het alcoholisme te ontsnappen, maar haar kind is idioot. Tevens maken we in dit boek kennis met de werking van een sanatorium voor drankzuchtigen, waar ook de vader van Paljas opgenomen wordt, en sterft in een aanval van delirium tremens. — Na zoo'n zakelijke uiteenzetting kan men wel gaan denken dat de tendenz er te dik opligt. Dat is echter volstrekt niet het geval. Bij lezing van het boek wordt men alleen aangegrepen door het ontzettende kwaad dat aangeklaagd wordt. Paljas en De Zusjes van Paljas zijn uitstekend geschikt om de antialcoholische gedachte te verspreiden.

F. VERMUYTEN, PR.

9180 **Eberhart, Mignon G.** **83.0**

DE PATIENT VAN KAMER 18. — *Den Haag, Kruseman, (19 × 13), 354 blz. fl. 2,15 : geb. fl. 2.90*

IV-N-B — De eeuwige vraag van den detectivenroman : Wie is de dief? Wie is de moordenaar? wordt hier door een knap detective, in samenwerking met de ziekenverpleegster, die het verhaal van uit haar standpunt belicht, opgelost ten nadeele van Dr Balman, dien niemand verdacht. Ontspanningslektuur, maar ook niet meer. J. LAUWERYS, PR.

9181 **Garvice, Charles** **83.0**

GEKOCHT EN BETAALD. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (20 × 14) 222 blz. fl. 1 (4 fr.)*

IV — Een avontuurroman die deels speelt op de goudvelden van Australië en deels in Engeland. De intrigue is te ingewikkeld om ze te resumeeren, het verhaal is uiterst boeiend, wel onwaarschijnlijk. Goede ontspanningslectuur. Dr A. CARDYN, PR.

9182 **Goodchild, Geo.** **83.0**

S. O. S. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (20 × 14) 222 blz. fl. 1 (4 fr.)*

IV — De held van dit verhaal is verhard tot een man van staal in het hooge Noorden, voor niemand buigt hij, de slagen van het noodlot hebben geen vat op hem, enkel voor de warme liefde van een vrouw geeft hij zich gewonnen. Daarbij allerlei boeiende avonturen. Goede ontspanningslectuur. Dr A. CARDYN, PR.

9183 **Mason, A. E. W.** **83.0**

HET HUIS MET DEN PIJL. *Vert. uit h. Engelsch dr R. H. G. Nahuys. — Utrecht, De Haan, (Sucus Romans) 1931, (19× 13) 238 blz. fl. 2*

IV — De geheimen, die dezen roman omwolken van het begin tot het einde toe, zijn niet te vertellen. Ik laat het over aan de stage, trage werking van den fameuzen detective, die het verhaal leidt, snijdt en beheerscht. Deze roman nimbeert de detectivefiguur, Sensatieroman, die menschen belust op soortelijke dingen wel terdege te pakken krijgt: er zijn zegels, een schatkamer, een cabinetspendule, een pijl, een wit tablet, een kaart en een parelsnoer, een geheime buis, een Coronaschrijfmachine, een rit in den nacht, en de uitkomst leest ge op de façade van de Parijsche Notre Dame. Asjeblief! — Opvoedende waarde

heeft zulke literatuur niets, slechts zorgt schrijver ervoor de goeden te doen triomfeeren op een valsche vrouw, een « venijnig vel ». Dat zegge genoeg. A. VAN DEN DRIES, PR.

9184 **Moberly, L. G.** **83.0**
EVA'S VERGRIJP. *Vert. uit h. Engelsch « Eve Mistaken » dr Joh. & A. van Pellecom. A'dam, L. J. Veen, 1931 (21×15) 188 blz. fl. 2.90; geb. fl.3.50*
IV-P — Een spoorwegramp redt Eva Hartwood van een huwelijk uit dwang en brengt haar in 't huis van een kunstschilder: daar blijft zij verscholen onder de persoonlijkheid van haar gedoode vriendin, Prudence Compbelle en wint zelfs het hart van den schilder, tot dat... Prudence's rijke oom uit Australië komt en zij zich moet bekend maken. Verwikkelingen en... oplossing, dank zij haar nichtje, die triomfeert met de leuze : Liefde overwint alles! Boeiende ontspanningslectuur.
J. LAUWERYS, PR.

9185 **Rath, E. J.** **83.0**
MACHTIGER DAN DE STERREN. *Vert. dr Diet M. Kramer. — A'dam, Holland, (19 × 13) 288 blz. fl. 175; geb. fl. 2,50*
IV — Zij is een beroemde sterrekundige en gaat naar een eenzaam eiland een zonneklips bestudeeren. Op het nippertje komt hij op het schip; op het nippertje mist zij haar eiland, op het nippertje weet hij haar te redden, op het nippertje gaat zij hem ontglippen; op het nippertje redt hij haar verscheiden keeren uit den vuurkrater, op het nippertje vergaan ze van dorst en honger. Dan vinden zij elkaar en 't is uit. Maar de schrijver had toch ook *iets* te zeggen, en dat is: hoe geleerdheid dikwijls een blinddoek is voor primaire levenswaarden. Hij heeft dat inzicht in zijn verhaal uitgesproken en daarom is deze onwaarschijnlijke avontuurroman toch al veel beter dan duizend nuttelooze, wijl redelooze boeken met dergelijken titel. E, BOELAERT, M. S. C.

9186 ◆ **Thiry, Antoon** **83**
DE DRIE UIT SINTE GERARDUS MAJELLA EN HUNNE VROUW. — *A'dam, Em. Querido, 1931 (18×14) 152 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,50*
IV — Zie artikel « Drie Novellen », nr 9128

9187 ◆ **Vermeulen, Edward** **83.1**
VERSTERVEND RAS. — *Tielt, Lannoo (22 × 16) 232 blz. 18 fr.; geb. 28 fr.*
IV — Een verloopen geslacht, dat der Vermonds : nog drie broers en twee zusters die samenhokken op een vervallen landhuis. De oudste, Karel, een onnoozelaar na de dood van zijn vrouw; Josué, de tuinbouwer, apegierig; Alain, oud-seminarist, ijdel en verwaand; dan de twee zusters Aline, doof en menschenschuw, Josephine, mismaakt en scrupuleus. Na moeders dood en Alains terugkeer uit het Seminarie begint de tragedie: Alain, weldra Zotten Alain, verdoet zijn geld in drank en liederlijkheid, tot groote ergernis van Josué om het mooie, vermoorde geld. Kan er niets op gevonden worden? En immeraan spookt het door zijn hoofd: « Alain dood! Het geld thoope : gewisseld is gebrokkeld! » Voortaan wordt het huisgezin een ware hel. Door langzame vergiftiging poogt Josué zijn broer uit de wereld te helpen. Op zekeren dag kondigt deze zijn huwelijk aan met een verloopen schepsel; 's anderendaags vindt men hem vermoord. Een van zijn medeminnaars wordt van de misdaad verdacht, maar wordt vrijgesproken. Van dien stond af begint de schraapzuchtige Josué te drinken als een tempelier en zijn tijd te verkwanselen in een kotje van een

herberg. Alfons, de zoon van Karel, een flinke jongen die na zijn studies bij zijn oom den tuinbouw kwam leeren, kan het daar niet uithouden; ook Josephine gaat weg en wordt boerin op het Ridderslot. Josué zakt dieper en dieper en eindigt met zelfmoord. Toch herleeft het « verstervend ras », ondanks erfelijkheid en slecht voorbeeld, door Alfons die boer wordt op het Ridderslot. — Weer een krachtige greep uit het treurspel van 's menschen zwakheid en val, ijdelheid en verwaandheid, gierigheid en schraapzucht, met hun nasleep van dronkenschap en onkuischheid, tweedracht en manslag. Scherp gezien en raak uitgebeeld in de naakte nuchtere waarheid « uit ons volk en voor ons volk ». Menschen van Vlaanderen, neemt daar een les aan. — Als bouw staan de draden misschien niet strak genoeg gespannen : er wordt te veel gepraat door Josué en zijn zusters; de karakters zijn meestal met vaste hand geteekend, iet of wat aangedikt. Boeiend en pakkend, zooals Warden Oom dat kan. Dr A. BOON, PR.

9188 ◆ **von Adlersfeld-Ballestrem, Euf.** **83**
WITTE ROZEN. *Vert. uit h. Duitsch. — A'dam, Cohen, (17 × 10) 320 blz. gec. fl. 1.25*

IV — Een boeiend katholiek roman uit den Duitschen adelstand met het raadselachtige van familiegeheimen, het naïeve van bijgeloof en legende, en de weerzinwekkende misdadigheid van liefdenijd en hypnotisme. De inhoud ? Marcellus Hochwald huwt. op rijpen leeftijd, Iris, die doorgaat als de dochter van graaf Erlenstein, die haar met zijn eigen dochter Sigrid heeft opgevoed; deze laatste komt geleidelijk tot de verrassende ontdekking dat Iris afstamt uit 't onteerde geslacht Ravensberg en ze vergaat van nijd omdat Iris een aandeel gehad heeft in de liefde harer ouders en nu 't hart van Hochwald gewonnen heeft. Uit blinden haat wil ze Iris in 't verderf storten, maar : onschuld zegeviert. J. LAUWERIJS, PR.

9189 **von Waldeyer-Hartz, Hugo** **83.9**
HELDEN DER VRIJHEID. *Ingeleid en bewerkt dr Dr P. H. Ritter Jr — A'dam, Andries Blitz, (21 × 16), 314 blz. fl. 3.90 ; geb. fl. 4.90*

IV* — Een historische roman uit Hollands heldenperiode. Een boek van strijd, van idealen, van groote figuren, omlijst door een woeligen tijd vol volksdrift ; een stuk verleden van een vrije natie. Hoofd- en bijpersonen staan sterk geteekend in rake hoofdlijnen. Het gebeuren ontwikkelt zich in rechte banen, bijkomstigheden leiden niet af. De stijl is eerder streng, zonder gezochte ornamenten, maar waar en vlot. Een boek dat een heele eeuw omvat en met ernst moet gelezen worden. FRANS HAEPERS

9190 **Warren, J. Russell** **83.0**
GEESTEN EN SPOKEN IN PENRUDDOCK. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek. (20 × 14) 222 blz. fl. 1 (4 fr.)*

IV — Een griezelige geschiedenis. De geesten en spoken blijken natuurlijk weldra boosdoeners te zijn. Ontspanningslektuur. Dr A. CARDYN.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende Jeugd (14-15 jaar) geschikt

9191 ◆ **Blasko, Maria** **83 : 24**
ONZE MOEDER. *Vert. uit h. Hongaarsch dr Dr A. Cardyn. — Leuven, Vlaamsche Drukkerij, 1930, (21 × 15) 133 blz. 10 fr.*

V — Een zeer mooie innige Maria-vertelling door den onvermoeibaren Dr Cardyn ten gerieve van ons volk vertaald. Heel het leven van de Nazarethaansche Maagd gaat ons oog voorbij, het is een stemmige beeldengalerij. Het warme gemoed van een Maria-vereerster klopt in dit werk; van een vereerster die is 'n kunstenares. M. VAN HOECK, PR.

9192 **Brand, Max** 83.0

MISTRAL. *Vert. uit h. Engelsch dr J. G. H. V. d. Bovenkamp Jr — R'dam, De Combinatie (20 × 14) 217 blz.* *fl. 2,25*

V — De reklame zegt, dat Max Brand's meesterwerken uitmunten door buitengewoon groote spanning, gezonden humor en boeiende romantiek. Men kan er alleen tegenoverstellen, dat ze hopeloos leeg zijn aan inhoud, ernst en waarheid. Dat ze de ontreddering van het geestesleven steeds maar in de hand werken en een bespotting zijn van elke positieve levensbeschouwing, door alleen met verbeelding en zenuwen te bouwen. Mistral is een paard met een wondere paardennatuur, dat ons door heel den gam der Amerikaansche cow-boy-onbenulligheden tot een gelukkig huwelijk brengt. E. BOELAERT, M. S. C.

9193 ◆ **Claes, Ernest** 83

DE HEILIGEN VAN SICHEM. *Geïll door Edg. Tijtgat — A'dam, Mij v. e. g, Lectuur. 1931, (18 × 14) 62 blz.* *fl. 1*

V — Zie Artiekel « Drie Novellen », nr 9127

9194 **de Vletter, A. C. C.** 83 : 379

PALJAS. *Geïll. met platen v. J. Braakensiek. — A'dam, L. J. Veen, 7e druk (20 × 14) 238 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 4.25*

V-N — Paljas is een verstandige, doorbrave jongen, maar zoo zenuwachtig dat hij heel de school vermaakt door zijn vreemde gebaren. Die zenuwachtigheid is een erfelijke belasting van zijn vader, een dronkaard. Zijn thuis is een hel en zijn vader een beul. Door bemiddeling van zijn onderwijzer mag hij studeeren en wordt hij opgenomen in een goede familie, waar hij gelukkig is en stilaan geneest van zijn zenuwachtigheid. Hij doet schitterende studies en droomt van geneesheer worden. Zijn vader blijft echter een bedreiging en vele pogingen om hem van zijn drankzucht te genezen blijven vruchteloos. Daar komt een werkstaking waar de vader van Paljas mee de hand in heeft; de stakers betoogen, er volgen onlusten, Paljas springt voor den sabel die zijn moeder gaat dooden. Hij sterft, maar heeft zijn moeder gered. Dit boek is een aanklacht tegen den vloek van de drankzucht. Al is het ook neutraal, toch verdient het in al onze boekerijen opgenomen te worden.

F. VERMUYTEN, PR.

9195 ◆ **de Vreese, Jac., Dr, S. J.** 83.8 : 24 : 37

DE ZONNIGE KANT. — *Alken, Bode van het H. Hart, 1931 (19 × 13) 97 blz.* *5,50 fr.*

V — Een twintigtal opstelletjes van geestelijken en zedelijken aard over zeer verscheiden onderwerpen. De groote draad die er doorloopt is die van een gezond levensoptimisme, gesponnen uit de velerhande motieven die een welmeenend kristen in zijn geloof en hoop en liefde vindt om den « zonnigen kant » van het leven te bekijken : de zonnige kant is immers de beste kant, en een zonnige kant is er altijd, aan alles. — Met een vlotte en blijde pen geschreven. Ten zeerste aanbevolen, vooral aan onze jeugd. Dr A. BOON, PR.

9196 **Eckerskorn, Jozef** **83 : 266**
◆ LAAIENDE VLAMMEN. Missieverhaal uit Peru. *Vrij bew. dr P. Augustus Wuyts. Geïll. dr Edm. van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1931 (27 X 18) 94 blz.* *12,50 fr.*

V-VI-A — Missiewerk is veroveringsarbeid. Is kamp, en hoe dikwijls bloedige. Is offer, altijd, de heele kerkelijke geschiedenis is daarvan vol. « Laaiende Vlammen » — door P. A. Wuyts, O. F. M. — in het Vlaamsch overgeschreven uit het Duitsch van Eckerskorn, is niets anders dan de herhaling van dit feit voor de missioneering in Peru door de Paters Franciscanen: « Zoo staat het geboekt in de bloedige kronijken rond Peru » (bl. 93). Eckerskorn heeft zijn verhaal gedramatiseerd rond enkele hoofdpersonen. Daardoor groeit de avontuurlijke kant van het missiewerk uit de pionierstijden. Het boeit, het spant zeer sterk. Warm aanbevolen. Frissche penteekeningen van Van Offel.
M. VAN HOECK, PR.

9197 **Groeneweg, J. J.** **83.0 : 91**
HET GEHEIM VAN IBRAHIM BEN MOUNA. *Geïll. met 6 platen en een kaartje. — Den Haag, van Goor Zn, 1930 (22 × 15) 205 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,75*

V — Dit is een heel interessant boek. Schrijver heeft zijn werk bedoeld als « voedsel voor verstand en hart ». En zoo is het ook inderdaad. Door dit verhaal komen we in aanraking met volkeren uit Afrika, nl. uit Abessynië. We nemen een kijkje in hun eigenaardig leven en volgen met spanning de avonturen die de held beleeft. Uitstekend geschreven. Zal ongetwijfeld succes hebben. M. v. C.

9198 **Koopmans, Marie** **83 : 379**
◆ DEUGNIET, DURFNIET EN DAPPERE DADEN. *Geïll. met 4 platen dr Anny Leutink. —A'dam, L. J. Veen (23 × 16) 175 blz.* *fl. 2,50*

V — Durfniet is een brave arme jongen die onderwijzer wil worden; hij wordt verleid door Deugniet, de zoon van zijn weldoener, en beiden worden drinkers en slempers. De eerste geraakt door diefstal in de gevangenis, komt tot inkeer en herstelt zijn vroegere fouten; de tweede blijft verslaafd aan den drank, wordt dief en misdadiger, en eindigt in in ellende zijn droevig leven. In haar allerellendigste gevolgen wordt hier de drankzucht voorgesteld. F. VERMUYTEN, PR.

9199 **Lamers, Jan ; Degroote, Joop** **83**
SNUFFIE'S UITVINDING. *Geïll. met 6 platen dr K. van Leben. — R'dam, Bolle (Goede Jeugdlektuur) (23 X 15) 208 blz.* *fl. 1.60 ; geb. fl. 2.50*

V-J — De Rotterdamsche jongenstaal met haar eigen woordenschat zal onze Vlaamsche lezers in den beginne wel wat bevreemden, doch stilaan wennen ze er wel aan. Zij die aanleg hebben voor scheikunde en zij die middeleeuwsche ridderromans lusten, vinden hier vooral hun gading. Bij 't einde wordt de schrijver bepaald humoristisch, wanneer hij een loopje neemt met het onzinnige van alle oorlogsgedoe en oorlogsmentaliteit. J. LAUWERYS, PR.

9200 **Norris, Kathleen** **83.0**
ASSCHEPOESTER'S PRINS. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek (20 X 14) 222 blz.* *1 fl. (4 fr.)*

V — Maggie is werkelijk thuis het asschepoestertje : gansch het huishouden rust op hare jonge schouders. Maar haar levensmoed en

optimisme verminderen er niet om. In het magazijn waar ze werkt maakt ze kennis met Joe en wordt op hem verliefd. Als ze reeds verloofd zijn komt het uit dat Joe een rijkemanszoon is. Niettegenstaande de vele moeilijkheden worden ze toch een gelukkig paar. — Een aangenaam en boeiend, wel wat romantisch, verhaal.

Dr A. CARDYN.

9201 **X.** **83.9**

DE BEATUSKLUIS. Nieuwe Bewerking. *Geïll. met penteekeningen v. E. van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1931, (24 × 16) 152 blz.* *15 fr.*

V — Roerend, romantisch volksverhaal uit de middeleeuwen: Graaf Hendrik van Waldbergen wordt door een roofridder gevangen, van vrouw en kind gescheiden, maar, na negen jaar, door zijn zoon Otto verlost. Ondertusschen heeft Hendrik's oude vader, kluizenaar Beatus, zonder hen te kennen, over Hendrik's vrouw en zoon gewaakt: volgt nu de erkenning en, enkele jaren later, de bekeering van den roofridder en de verzoening van beide familiën door 't huwelijk van Otto met Agnes, dochter van den vijand. Keurige bandversiering en verluchting.

J. LAUWERYS, PR.

VIA — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar

9202 **Bruyn, Cor** **83**

KETELTJE IN DE LORZIE. *Geïll. met platen dr Isinghs. — Den Haag, van Goor, 4e druk, (25 × 16) 188 blz,* *fl. 2*

VIA-J-N — Keteltje is een onstuimig, ongelukkig ventje. In een sobere, frissche, schilderende taal weet schrijver onze sympathie te wekken en onze aandacht te boeien. M. V. C.

9203 **Bruijn, Cor** **83**

KETELTJE'S THUISVAART. — *Den Haag, van Goor Zn, (Ons Klasseleesboek) 1930, (26 × 15) 167 blz.* *fl. 0.80*

V-VIA-J — Hier vinden we het sympathieke Keteltje weer. Inderdaad: « in een omgeving van veel grofheid en ruwe zelfzucht heeft Keteltje een warm en zacht hart behouden... » De schrijftrant is schilderend en aantrekkelijk. Het verhaal wekt medelijden. Aanbevolen. M. v. C.

9204 **Bwana, Mampa** **83.8**

KALIKONI. *Geïll. — Deurne, Onze Jong. & Meisj. boeken (Gouden Regen nr 2) 1931 (22 × 16) 48blz.* *2,75 fr.*

VI-A-B — Misschien zal de vreemde titel enkele lezers afschrikken. Ten onrechte! Na een korte inleiding die ons heel wat leert over natuur en volk in Congo, volgen 8 verhaaltjes, waarin telkens het zwarte knechtje van den schrijver, *Kalikoni*, de hoofdpersoon is. Mits te letten op enkele vreemde woorden, is het al gemakkelijk te volgen. Kleurige, levendige voorstelling in prettige taal. Bravo! AUG. OSSENBLOK

9205 **Lagasse, Lode** **83**

◆ KUKELEKU. — *Brugge, Excelsior, (22 × 16) 51 blz.* *6 fr.*

VIA-B — Een prettig boekje voor kinderen. Kukeleku is 'n fameus gastje, die allerlei kattekwaad uitsteekt, maar altijd zijn goeden kant bewaart. Hoe dat alles geschiedt, moet ge zelf lezen: de teekeningetjes van Godelieve Thuysbaert zijn zeer aardig. M. VAN HOECK, PR.

9206 **Nesbit, E.** 83
WIJ MET ONS VIJVEN EN MADELEINE. *Vert. uit h. Engelsch dr N. van Krimpen-Brunt. Geïll. met platen dr C. Doorman. — Den Haag, van Goor, (23 X 15) fl. 1.90*
VI-A-B-J-N — N. van Krimpen-Brunt biedt ons een keurige vertaling van een opgewekt jongensboek. Een aaneenschakeling van vroolijke, zonderlinge en huiveringwekkende avonturen; maar... « einde goed alles goed », is 't niet. M. V. C.

9207 ◆ **Opdebeek, Lode** 83
HET BULTJE, DAT VOOR MARIA GOOCHELDE. *Geïll. — Antwerpen, Opdebeek, 1931, 2e druk, (27 × 18) 15 blz. 1,50 fr.*
VIA — Een litterair verzorgde en ontroerende variante op het gekende thema: de goochelaar van Onze Lieve Vrouw. Een mooi kinderboekje.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9208 **Stamperius, J.** 83.9 : 92.5
UIT HET LEVEN VAN EDISON. *Geïll. dr Pol Dom. — Alkmaar, Kluitman, 5e druk, (20 × 14) 157 blz. fl. 0,75; geb. fl. 1,20*
VIA — Hoe uit het krantenjongentje van Detroit, door studie en energie de geniaalste uitvinder aller tijden groeide. Bij middel van klare teekeningen met eenvoudig kommentaar maakt de schrijver ook de bizonderste uitvindingen van Edison voor de jonge lezers bevattelijk. Als voorbeelden trekken, heeft dit boekje z'n paedagogisch doel volkomen bereikt. PAUL HARDY

9209 ◆ **van Buul, T.** 88
ZONNESCHIJN. Leesboek voor het lager en het voortgezet Onderwijs. *Bewerkt dr Mevr. C. van den Broek-Deckers. Geïll. met teeken. dr Bottema en Geudens. — Hilversum, Brand · Bussum, van Dishoeck (Uitg. vr R. K. Scholen, 9e stukje), 1931, (19 × 13) 159 blz. fl. 0,90*
VIA — Wat een schat van een leesboekje voor de jeugd! De opgenomen stukjes zijn bijna alle van hedendaagsche schrijvers : het is levende taal die erin wordt aangeleerd. Zelfs wordt er een stukje gegeven met Transvaalsche spreektaal om de leerlingen van jongs af, onder goede leiding, vertrouwd te maken met onze stambroeders uit Zuid-Afrika. De teekeningen zijn een lust voor het oog, en de geest, alhoewel wat Hollandsch getint, is door en door katholiek. Aanbevolen.
J. LAUWERYS, PR.

VIB — KINDERLECTUUR
voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

9210 ◆ **Teresa, Zuster Ma** 83
VAN LEUKE KINDERS. *Geïll. dr J. Rotgans. — 's Bosch, Malmberg, (21X15) 95 blz. fl. 0,90*
VIB-C — Van leuke kinderen en dan nog wel door Zr Ma Teresa is, dunkt me, al op zich zelf een voldoende aanbeveling. Schrijfster bewijst eens te meer dat ze haar jong volkje kent. Maar ze kent vooral den weg tot de hartjes en de zieltjes. M. v. C.

9211 **van Osenbruggen, Cor** 83

De Tweelingen Flip en Henk. *Geïll. dr B. Midderigh-Bokhorst. — Den Haag, van Goor (Na Schooltijd), 6e druk, (22 × 15) 128 blz.* *fl. 1*

VIb-n — Kinderjaren van twee doktersjongens op den buiten: tot ze naar de H. B. S. gaan, amuseeren ze zich thuis met hun zusje, op school en vooral onder 't verlof met Tante Saar. Soms moeten bij Flip de wilde scheuten der jeugd wat gesnoeid worden, maar overigens zijn het modeljongens. Spijtig dat heel hun omgeving zoo neutraal is: spijtig voor hen en ook voor 't verhaal, dat wel boeiend is. J. Lauwerys, pr.

9212 ◆ **van Veghel, A.** 83.8

Vertellingen voor kleine An en Jan. *Geïll. dr P. van Geldorp. — 's Bosch, Malmberg, (21 × 15) 104 blz.* *fl. 0.90*

VIb-c-j — Buitengewoon lief en heel smaakvol geïllustreerd. Heel goed geschikt voor prijsuitdeelingen en schoolboekerijen. Zulke gezonde boeken worden natuurlijk warm aanbevolen. M. v. C.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

9213 ◆ **Belpaire, M., E.** 88

Reukwerk. — *Antwerpen, De Warande, 1932, (16 × 13) 203 blz.*

V — Uit innige liefde voor God, uit liefde voor de kunst, die wondere afglans van Gods schoonheid biedt ons, Juffr. M. E. Belpaire in haar levensavond dit « Reukwerk » aan. Reukwerk dat geurt van liefde en schoonheid! De twee eerste hoofdstukken bekoorden mij 't meest. In het eerste leidt ons de schrijfster in tot het schoone liefde-epos van Mrs Browning: « Aurora Leigh », 'n openbaring van schoonheid en wijsheid. In het tweede hoofdstuk schrijft Juffr. M. E. Belpaire gevoelige bladzijden over den genialen Lacordaire met wien we dweepten op twintigjarigen ouderdom en dien we tot ons nadeel, niet af en toe herlezen. Verder enkele bladzijden gewijd aan Jan Van Beers en aan zijn oudste dochter; eenige reisherinneringen uit Italië en een « Reukwerk » over de lieve en hartstochtelijke C. Teichmann die Juff. Belpaire ook hartstochtelijk liefheeft. Mogen vele lezers en lezeressen grijpen naar dit late « Reukwerk » van de edelvoelende schrijfster en moge dit niet haar laatste reukwerk zijn! Fr. Crols, pr.

9214 ◆ **van De Bilt, E. F.; Jacob, W. G. J. A. en Wijffels, H. C. M.** 88:809

Geschiedkundige Bloemlezing uit de Nederlandsche Letteren. Voor het Katholiek Middelbaar en Gymnasiaal Onderwijs en de Hoofdaktestudie. 1e Deel. — *'s Bosch, Malmberg (21 × 16) 376 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,40*

V — Dit eerste deel van deze geschiedkundige bloemlezing, bewerkt naar de Beknopte Geschiedenis van Van der Bilt en Wijffels, gaat tot 1830. De Middeleeuwen beslaan 93 blz., de 16e eeuw 32, de Gouden Eeuw 140, het einde van de 17e en het begin van 18e, 24, Zuid-Nederland in de 17e en 18e eeuw 9 (3 gedichten van De Harduyn en drie uittreksels uit P. Poirters), de Herleving der Letteren 69 : een verhouding die wel te verdedigen is, had het Zuiden een ietsje meer verkregen. De keuze is rijk en verscheiden, zodat de meeste letterkundige genres en stromingen goed geïllustreerd worden. Een twaalftal buitentekstplaten dragen er toe bij de onderlinge verhouding der stromingen in

letterkunde en beeldende kunsten nader te bepalen. De geest van deze bloemlezing is katoliek. Op een paar fragmenten na uit de Brulocht van Ruusbroec wordt de oorspronkelike tekst gegeven; de verklaringen in de voetnota's zijn talrijk genoeg om de lektuur te vergemakkeliken voor leerlingen van middelbaar en normaal onderwijs. Warm aanbevolen.

Dr A. BOON, PR.

9215 **van de Voorde, U.** **84: 81: 809**

MODERN, AL TE MODERN. Critiek der Vlaamsche Poëzie: 1923-1930. — *Kortrijk, Steenlandt, 1931, (23 × 16) 178 blz.* *35 fr.*

IV* — In dezen bundel worden verzameld recensies over 41 Vlaamsche dichtbundels die van de pers kwamen tusschen 1923 en 1930 en kunnen gelden als de voornaamste uitingen van de moderne poëzie in Vlaanderen. Al blijkt deze voorstander van de traditioneele opvattingen niet ongevoelig voor het nieuwe, waar het ons volledig schoone verzen schenkt, voldragen van klank en rythme, toch meent hij over de meeste dezer bundels een streng afbrekend oordeel te moeten vellen. Zijn eigen standpunt zet hij uiteen in een voorwoord bij wijze van beginselverklaring. Zijn besprekingen zijn zakelijk, op den man af, zonder nuttelooze uitweidingen; soms hanteert hij spot en sarcasme met maëstria. Geschreven in zijn harmonische en klassiek-mooie taal zijn deze bondige kritieken van Urbain Van de Voorde onmisbaar voor de belangstellenden in de hedendaagsche letterkunde in Vlaanderen.

Dr A. BOON, PR.

9216 ◆ **van Mierlo, J., S. J., Dr** **84 : 81**

DE POËZIE VAN HADEWIJCH. — *Antwerpen, Standaard, 1931, (23 × 15) 166 blz.* *25 fr.*

V — Nog altijd blijft Hadewijch's poëzie voor de meesten onzer intellectueelen een gesloten boek : zoowel inhoud als vorm staan daar als haast onoverkomelijke moeilijkheden in den weg. In deze studie wil P. Van Mierlo een poging wagen om de lyrische kunst van Hadewijch recht te laten wedervaren en ze in ruimeren kring te verspreiden. Daarom geeft hij een uitvoerige verhandeling in twee deelen: het eerste over de poëzie van den vorm: haar verband met de provençaalsche minnelyriek, haar dichten uit levensdrang, haar natuurvisie, haar rythme, haar taalmuziek en beeldspraak; — het tweede over de poëzie van den inhoud : in hoeverre die gedichten een uiting zijn van haar minnende ziel. Vooral in dat tweede deel worden uitvoerige uittreksels, zelfs volledige gedichten ingelascht, voorzien met den noodigen commentaar of omschreven in een parafrase. — In de zeven laatste bladzijden, een algemeene kenschets van Hadewijch in het kader der Nederlandsche en der internationale letterkunde. — Een onmisbare bijdrage voor alle belangstellenden in de mdlndl. literatuur; een weldaad voor ons onderwijs. Hier en daar, vooral in het besluit, klinkt de toon wat dithyrambisch en zijn de stellingen wat absoluut geformuleerd.

Dr A. BOON, PR.

9. — Geschiedenis

9217 **Enthoven, H. E.** **9 : 89 : 32**

VAN TANGER TOT AGADIR. *Met 1 kaart.* — *Utrecht, Kemink & Zn, 1929, (24 × 16) 223 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

IV — Een degelijke historische studie over een belangrijk tijdperk der modernste geschiedenis dat onmiddellijk den grooten oorlog voorafge-

gaan is en waarmee deze meer dan een wezenlijk verband heeft. Schrijver bediende zich van de omvangrijke memoirenliteratuur der laatste jaren en nam ook kennis van de niet in den handel verkrijgbare akten van von Schwabach. Bij gebrek aan Fransche officieele publicaties, blijft de voorstelling noodgedwongen eenzijdig, alhoewel leerrijk.

Dr J. G.

9218 **Prims, Floris** **91 : 9 : 39**
◆ CAMPINIA SACRA: I. ARENDONK SINT-AGNETENDAL. *Geïll. — Antwerpen, Veritas, 1931, (22 × 16) 84 blz.* *20 fr.*

V — Door heel de Kempen, en ook erbuiten, zal de C. S.-reeks voorzeker blij worden begroet, want zij belooft ons een schat wetenswaardigheden die tot op heden vingerdik onder 't stof lagen verloren. Terwijl de zucht naar kennis te allen kante in de Kempen opflakkert in Congressen en Oudheidkundige kringen, is de geleerde en onvermoeibare stadsarchivaris van Antwerpen daar met zijn nieuw initiatief om de krachten op 't gebied der godsdienstige geschiedenis-studie te concentreeren. St Agnetendal van Arendonk, dat E. H. Prims door familiebanden nauw aan 't hart ligt, komt eerst aan de beurt: een kleine monographie over den oorsprong van 't klooster in 1442, over de beroerde tijden van Calvinisten en Sansculotten, over nieuwen groei en bloei in de voorgaande eeuw. Fotos en plans verduidelijken den mooi-uitgegeven tekst. Spijtig dat we ook niet een hoofdstuk vinden over de folklore van St Agnetendal: Over de herberg die in den Franschen tijd in 't klooster werd gevestigd, enz. weet men te Arendonk nog heel wat te vertellen.

J. LAUWERYS, PR.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

9219 **Rutten, Felix** **91 : 3**
◆ POLEN. Een herboren Land. — *'s Gravenhage, Leopold, (24× 16) 151 blz.* *fl. 3,75; geb. fl. 4,90*

V — Niet zoo heel belangrijk is Polen als land van natuurschoon noch als kunstland: daarmee ontbreekt hier wat juist Rutten's eigen kracht is, zooals hij het toont met Spanje, Brugge, Italië, Griekenland. Maar van den anderen kant, een land vol heldhaftige geschiedenis, ten tweede katholiek in merg en ziel, en zuidersch-, Latijnsch-beschaafd. Dit alles komt goed tot zijn recht in de stemmingsbeelden der steden: het gemoedelijke Warschau, het prachtige en fiere Krakau (met dan toch een brok heerlijk bergland erbij), het fijne Lowicz, het rustige, Oxfordiaansche Wilno, het mystieke Czentostowa. En over alles heen, de onloochenbare algemeene heropleving tot een schoon en goed land.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9220 **Visser, Ph. C.** **91**
DOOR DE BERGWOESTIJNEN VAN AZIË. KARAKORUM-, AGHIL- EN KUEN LUN-GEBERGTE. *Geïll. met 95 platen. — R'dam, Nijgh & van Ditmar, 1931, (25 × 18) 412 blz.* *80 fr.*

V — Hoe hebben wij in 1926, bij het nieuws der groote Shyokkatastroof. dikwijls gedacht aan Vissers tochten van 1922 en 1925! En zoowaar! daar heeft hij het ten derden male gewaagd, en zoo mogelijk nog grootscher en krachtiger. Natuurlijk is daar vooreerst de wetenschappelijke beteekenis van den tocht, die ontzaglijk groot is dank zij de schitterende praestaties van den leider en zijn uitstekende gezellen, Mevr. Visser, Dr Wyss, Sillem, Khan Sahib; daar is het boeiende, grootsche van de

inrichting en uitvoering zoowel door haar stoutheid als door haast bovenmenschelijke taaiheid (hier rijst de figuur van dien ongeëvenaarden Alpengids Franz Lochmatter); maar dan is er nog, door alles heen, een groote en mooie menschelijkheid, in de eerste plaats in het werkelijk verheven natuurgevoel dat hen bezielt te midden dier prachtige en ook verschrikkelijke wonderen, maar die zich ook verder betuigt in den omgang met de medegezellen, met de koelies-karavaan, met de zwerversstammen, met de Turkestan-bevolking, ja met de brave, goede dieren. In alle opzichten, groot, belangwekkend, mooi!

D[r] JORIS CAEYMAEX, PR.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

9221 **Felder, Hilarin, Dr, O. F. M.** **2.92**
◆
ST FRANCISKUS EN ZIJN IDEAAL. *Vert. uit h. Duitsch dr P. Patricius van Steenbergen. — Rijswijk, Kruisvaarders van St Jan, 1929, 2 dln, (21 × 14) 300, 287 blz.* *geb. fl. 5*

V — Wie Sint Franciscus wil kennen zal Father Cuthbert lezen en dit boek van D[r] P. Hilarin Felder. Bij Cuthbert ziet men Franciskus vooral groeien in zijn midden, bij Felder in zijn binnenste streven naar en leven voor zijn levensdroom. « Alles kwam er op aan, het karakteristieke in den persoon en in het werk van den poverello, het specifiek franciskanisme, de Idealen te vinden en te begrijpen, in hun ontstaan, ontwikkeling en daadwerkelijke toepassing », zegt Felder in zijn « voorwoord ». Dit heeft hij bereikt, zoodat Franciskus' wezen werd een duldig geslepen diamant, met zijn vele fijne facetten, wier glans we ten volle te bewonderen krijgen. Het werk vroeg den schrijver meer dan dertig jaren monnikenarbeid. Hij bestudeerde en benuttigde de meest betrouwbare documentatie, en dit zoo zorgvol, dat alles werd gebruikt wat ze bij 't belichten van dezen of genen specifieken karaktertrek verstrekken kon, — zooals trouwens de rijke bibliographie, welke ieder hoofdstuk vergezelt, ten overvloede getuigt. Het werk is een pracht-antwoord op de vraag: wat wilde eigenlijk de H. Franciscus en wat moeten wij zijn? — en voor bestuurders der Derde Orde een rijke bron waaruit ze putten zullen voor preeken over den Heilige en 't beleven van het Evangelie. We mogen P. Patricius van Steenbergen van harte dankzeggen voor de goedverzorgde vertaling van dit werk.

JOZ. DE VOGHT, PR.

9222 **Guerin, Eddie** **93**
VIJFTIG JAREN GEVANGENIS. Mijn Leven als Misdadiger. *Vert. uit h. Engelsch dr C. F. van der Horst. Geïll. met 8 platen. — Utrecht, De Haan, 1930, (21 × 14) 325 blz.* *fl. 3,50*

IV — Een internationaal misdadiger die in alle groote gevangenissen heeft verbleven en voor geen enkel misdaad is achteruit gegaan schrijft zijn « mémoires ». Voorwaar iets naar den tand van het op sensatie beluste publiek. Op den omslag staat er gedrukt : « Een kreet om meer menschelijkheid » ; waarlijk men is geneigd den misdadiger te antwoorden: begin met zelf het voorbeeld te geven! Volgens den omslag is het boek ook : « een aanklacht tegen de maatschappij, die den misdadiger van eenmaal noodzaakt op den ingeslagen weg voort te gaan ». Het verhaal zelf echter bewijst dat eerder gebrek aan vorming en aan wilskracht en de ingekankerde gewoonte van nietsdoenerij den « held » belet hebben een beteren weg op te gaan. Wel moeten we toegeven dat het gevangenissysteem niet het ideale middel is om jonge misdadigers

tot inkeer te brengen. Toch ligt er een dubbele les in dit verhaal: de schadelijke gevolgen van het gebrek aan degelijke opvoeding en vooral: dat de loopbaan van den misdadiger vroeg of laat een rampzalig einde moet nemen. Van hoogere, godsdienstige moraal is er in het boek geen sprake. Erotische avonturen worden niet beschreven. Het boek heeft ook geen litteraire pretenties. Het kan zonder schade gelezen worden door gevormde lezers. D[r] A. CARDYN, PR.

9223 ◆ **Witlox, Jos.** **92.2**

'T « HEILIG PATERKE VAN HASSELT ». — *Antwerpen, Opdebeek, 1931 (25 × 16) 69 blz.* *7,50 fr.*

V — 't « Heilig Paterke van Hasselt », is zooals de schrijver Jos. Witlox het noemt, een kleine levensschets van den Heiligen Minderbroeder Valentinus Paquay. Het geeft ons een volledig overzicht van het rijke zieleleven van den Heilige, in eenvoudigen verhaaltrant. De klare opsomming zijner deugden, planmatig beschreven in het kader van zijn leven, zal niet enkel priesters en kloosterlingen, maar alle vrome lieden stichten en tot hoogere volmaking aansporen. A. H.

9224 ◆ **Zeij, Jac. J., S. J.** **92:2**

CLAUDIUS DE LA COLOMBIÈRE. 26 Platen naar Reliefwerk in Gips van den Italiaanschen Beeldhouwer Mastroianni, met Bijschriften van Jac. J. Zeij, S. J. — *Nijmegen, Nationaal Bureau van het Apostolaat des Gebeds, (Heraut-Bibliotheek, Nr 2) 1929, (19 × 13) 55 blz.* *fl. 0,35*

V — De zalige Pater Claudius de la Colombière, de leidsman van de H. Margareta-Maria Alacoque, de prediker aan het hof van Engeland wordt in deze keurige Heraut-uitgave op 'n stille stemmige wijze verheerlijkt. De mooie platen naar reliefwerk van een Italiaanschen beeldhouwer komen schitterend tot hun recht; de tekst van P. J. Zeij, S. J. en de knipsels uit de brieven, de preeken en geschriften van Pater Claudis de la Colombière passen treffend bij de platen.
FR. CROLS, PR.

9225 ◆ **Zu Eltz, Sophie** **92 : 266**

SANKT FRANZ XAVER DER TAPFERE MANN. Der Jugend erzählt. *Geïll. — Freiburg im Breisgau, Verlag Herder, 1931, (25 × 16) 54 blz.*
halfl. 3 Rmk; linnen b. 3,50 Rmk

V-VI-A — Met boeken als dit kan men, practisch, gaan spreken over de mogelijkheid heiligen-levens door onze jongens en meisjes gelezen te zien. Dit werkje is, in den goeden zin, modern, frisch, boeiend verteld en kinderlijk. Zoo hoort het! Geen schijn-vrome preekjes met schoolsche zedelessen (wat hebben boekjes van dien aard een kwaad gedaan!) Hier is het onverbloemde natuurlijkheid in den groei van een jongen die 'n heilige *wordt*. Sint Frans Xaveer was een ridder, op en top. Met z'n kruis, z'n woord en z'n leven heeft hij heelder landen veroverd. Het is de veroveringsdrift van de apostolische jeugd en mannenrijpheid. Wie vertaalt dit kranig werkje vol opvoedingskracht en jongensbegeestering? We hebben wel Schurhammer, doch dit treft raak het hart der *kinderen*. We weten dat Franciscus riep om « Vlaamsche » missionarissen. Deze heilige Bask van Navarre moet nadergebracht worden tot de Vlaamsche jongelingschap. M. VAN HOECK, PR.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C°

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27

ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken

Catalogen voor Bibliotheken

Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840

Telefoon 515,94

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Romans en Novellen

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). fr. 5.—
RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
BLASKO, MARIA. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn. fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave. fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Gloed** fr. 13.50
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman. fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.** fr. 18.—
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren. fr. 10.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman. fr. 18.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Vertaald uit het Hongaarsch door Dr A. Cardyn fr. 20.—
A. HULSMANS. — **Droomleventje** fr. 22,50
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb. fr. 8.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.** fr. 20 —
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22,50
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk) 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

ALGEMEENE BANKVEREENIGING EN VOLKSBANK VAN LEUVEN N. V.

ZETELS : ANTWERPEN, Lange Nieuwstraat, 70-72.
BRUSSEL, Arenbergstraat, 7.
LEUVEN, Muntstraat, 9.

Bij- en hulpkantooren in al de voornaamste plaatsen van het land : Aarschot, Anderlecht, Boom, Contich, Diest, Genck, Halle, Hasselt, Hoboken, Herenthals, Hoeylaert, Lier, Maeseyck, Mechelen, Moll, St. Niklaas-Waes, St. Truiden, Temsche, Tienen, Tongeren, Turnhout, Vilvoorde, enz...., Maastricht.

Bank voor Oost-Vlaanderen N. V.

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL : GENT, St. Baafsplein, 18.
ZETEL B : RONSE, Abeelstraat, 2.

Bij- en hulpkantooren te Aalst, Aaltre, Audenaerde, Berchem, Dendermonde, Deynze, Doornijk, Edingen, Eecloo, Evergem, Geeraardsbergen, Hamme, Herzele, Lokeren, Maldegem, Scheldewindeke, Sottegem, Sinay, Watervliet, Waesmunster, Wetteren, Zele, enz...

Alle Bank- en Beursverrichtingen — Rekeningen op Zicht en Termijn
BRANDKASTEN
Spaarkas — Veertiendaagsche — Rekeningen — Kasbons — Inningen
Wissel — Vreemde Munten — Coupons
Beursorders op de Beurzen van Antwerpen, Brussel en het buitenland.
Correspondenten in alle plaatsen van het binnenland en van het buitenland.

VULHAARDEN
Cadé en Surdiac
de beste
H. ADINAU
20-24 Aerschotstraat
ANTWERPEN

Te bekomen bij A. S. K. B.:

Zwart-verlakte IJzeren
BOEKSTEUNEN
52 fr. het dozijn
WITTE ETIKETTEN
om om den rug der boeken te plakken
van 7 verschillende breedten 4 fr. de 1000

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Wie teekent er in?

PRESTUITGAVE VAN

JAN VAN RUUSBROEC'S VOLLEDIGE WERKEN

in 4 deelen

Bezorgd door:

EE. PP. Dr STRACKE, Dr P. POUKENS, Dr L. REYPENS & Dr J. VAN MIERLO

Prijs bij inschrijving ing. in 4 dln: **fr. 200**

Jan Van Ruusbroec - Leven en Werken

Bij inschrijving ingen. **75 fr.**; later **100 fr.**

— Te bestellen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen —

Voor de Landbouw-Bibliotheken

E. GUNS: **Handboek voor den Groententeelt** **fr. 10,75**

O. CORNET en J. MATTHIJS: **Handboek der Scheikunde voor den Landbouw** **fr. 14,25**

Dr A. VANDEVELDE: **Handboek der Menschenvoedingsleer** **fr. 10,75**

J. DE GROOF: **Handboek der Gezinsopvoeding** **fr. 14,00**

Een boek over « Huisvlijt »

dat alle bibliotheken willen bezitten:

MAAK HET ZELF

— Handboek voor den knutselaar —

bewerkt door J. Kooy

2 deelen, elk fr. 35

Aanbevolen nieuwere romans

PETER BARON: De Inktvisch	fr. 24,—
AGATHA CHRISTIE: Het Geheim van de zeven Wijzerplaten	26,50
FRANZ HERWIG: De heilige Proletariër	24,—
JOAN KAT: Boot-Sirenen	35,—
BERTA RUCK: Arabella de Verschrikkelijke	26,50
BERTA RUCK: Harten-Drie	24,—
MIA SIEMER: De Man die den Moed had	35,—

ZWIERS: HOUTCONSTRUCTIE

Geb. 181.50 frank

Een Standaardwerk!

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Kinder- en Jeugdlectuur

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1e en 2e Deel. elk fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk) fr 7.—
LOD. LAVKI. — **Nikkerke en Ikkerke.** Geill. (Pas verschenen) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één Jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het Scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.— **4. Mijn Vacantie.** (2e druk) fr. 7.—
2. Mijn Broerke. (2e druk). fr. 7.— **5. Mijn Makkers.** fr. 7.—
3. Mijn Professor. (2e druk) fr. 7.— **6. Mijn Vriend** fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. 10.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

ST AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr. Vermuyten. fr. 10.—
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door Dr J. Caeymaex. fr. 11.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen in het Evangelie** fr. 10.—
Kan. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreeken. fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8 —
MAUR. VAN HOECK. — **Het zaligende Lijden.** 2e uitgave. fr. 5 —
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. K. S. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Een Gebeurtenis !

Eerlang verschijnt

ROMAN-REPERTORIUM

TITELLIJST VAN ± 18.000 ROMANS, ESSAYS, REISVERHALEN, TOONEEL- EN DICHTWERKEN, TEN GERIEVE VAN BIBLIOTHECARISSEN, GEESTELIJKEN, OPVOEDERS, JEUGD-LEIDERS EN INTELLECTUEELEN, MET OPGAVE VAN ZEDELIJKE WAARDEBEPALING & VAKCIJFERS BEWERKT DOOR

A. S. K. B.

PRIJS : ing. fr. 45 ; geb. in linnen fr. 52.
BIJ INSCHRIJVING tot bij het verschijnen van het werk :
ing. fr. 40 ; geb. in linnen fr. 47.

Voor ieder die leiding te geven heeft,
voor ieder die leiding noodig heeft in zake boekenkeuze
IS DIT ROMAN-REPERTORIUM EEN KOSTBAAR BEZIT

Onontbeerlijk voor alle Bibliothecarissen, Geestelijken en Opvoeders !

Schrijf spoedig in !

Zend onderstaande inschrijvingsbulletin, degelijk ingevuld, per keerende post weer aan A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

---

INSCHRIJVINGSBULLETIN

Ondergeteekende wenscht in te schrijven op het

ROMAN-REPERTORIUM

ingenaaid : fr. 40,— (*)
gebonden : fr. 47,— (*)

Naam : ....

Volledig adres : ....

Gemeente : ....

Handteekening,

(*) Doorhalen wat niet gewenscht wordt.

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
Maart 1932

III

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Vormende Lectuur

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.** fr. 15.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.—; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar :** II. Poëzie. fr. 8.50
JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.** fr. 13.50
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** 30.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** fr. 16.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e, 3e en 4e Deel. elk fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters.** geb. fr. 10.50
P. KORNYEY. — **Claudia.** fr. 7.—
Zr M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten. fr. 15.—
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk fr. 20.—
Dr FLORIS PRIMS. — **Naar het Geluk** fr. 5.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St Carolus. 1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727) fr. 30.—
L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave fr. 75.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droom en Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade. fr. 27.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig Speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** 'n Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedrijven. fr. 10.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave. 60.—
DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen : Lenore.** fr. 6.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht. fr. 20.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch **Tijdschrift:** 6e 7e 8e en 9e jaargang elk fr. 50.—; 10e jaargang fr. 35.—
Missiebibliografie fr. 7.—
Modelcataloog St Michiel : 3e en 4e deel. elk fr. 5.—; 5e deel fr. 8.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3e druk) fr. 5.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKENKASTEN

voor Openbare Boekerijen

met ROLLUIKEN afgesloten

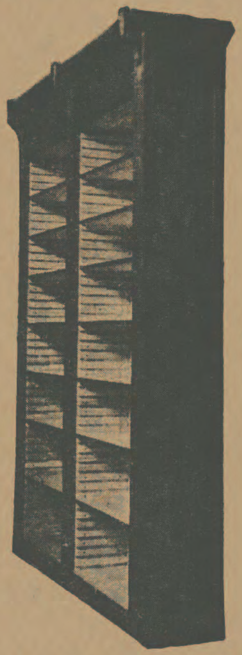

Naar keuze te bekomen met 2 of 3 panden
van ± 0,80 m. elk

Zie model hierbij

Hoogte binnenkant 2,10 m.
Diepte » 0,25 m.
Lengte 2 panden 1,70 m., 16 verstelbare schabben
3 » 2,50 m., 24 » »

Prijzen te bevragen bij

A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

DRUKKERIJ DE BIÈVRE

BRASSCHAET

TELEFONEN : **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**
Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.
MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931 : 65 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOONEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.

— *Redactiesecretaris :* ANTON VAN DE VELDE —

Beheer : « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Postcheckrekening nr. 162.68

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

ZR MA. TERESA. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken :
I. Mijn Broertje en Zusje
II. Stoute Broer
III. Zus bij het Kribje
IV. Broer en Zus bij 't Opstaar

7.50 frank

B. CASIMIR. — Benneke
A. VAN DIJK. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. VAN LIES. — Klein Broertje
» Klein Zusje
ZR MA. TERESA. — Ik zal je eens wat vertellen
ZR MA. TERESA. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. DE WAAL. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. BURGERS. — 'n Prettige Vacantie
B. A. VAN HAAG. — Wim zijn Kabouterkoek
LAMBERT LUCASZ (KEES SPIERINGS). — Zoo 'n rare Chinees
A. L. REDUS. — Kees de Does en z'n Politiehond
KEES SPIERINGS. — Wim, de Blauwpit
ZR MA. TERESA. — Twee Vriendjes
D. C. VISSCHERS. — Een Kind van Java
B. V. ZWEGERS. — In 't Oerwoud

12.50 frank

EDGARD. — Van Koning Orgeloes
H. FEDERER. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. VAN GESTEL. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
GABR. MOERDIJK. — Een Gezellige Middag
ZR MA. TERESA. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
WALTERIDA. — Een Indisch Meisje
» Javaansche Legenden

15 frank

J. V. BURGERS. — Klaveren Drie
EDGARD. — Het witte Muisje
MOEDER MARY LOYOLA. — Jezus van Nazareth
ZR MA. TERESA. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
KEES SPIERINGS. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. VAN DEN BERG. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. VAN DEN BERG. — De Koning van Tjilatjap
W. VAN DEN BERG. — De Vondeling van Simmerath
FRANCIS J. FINN. — De Geheimzinnige Gids
B. C. KLOOSTERMANS. — Gods Volk
MAX. — Giovanni
HÉLÈNE PAGÈS. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. SPALDING. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
KEES SPIERINGS. — De 6e van Meneer Franssen
ZR MA. TERESA. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel: Op Reis
2e » Op Curaçao
F. TRAUTWEIN. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. VAN DEN BERG. — Rudi's Avontuur
JOANNES EMONTS. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
LINA TERVOOREN. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. GROSS, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. VERBEETEN. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. HEIJNEN. — Joolsingel N° 1

30 frank

B. V. ZWEGERS. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

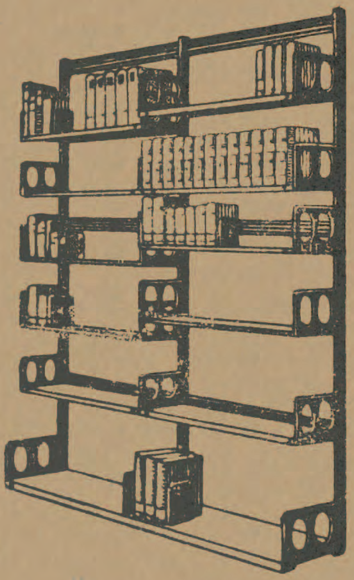

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

ZESTALIG HANDELS WOORDENBOEK

NEDERLANDSCH	Dr. H. G. de MAAR
ENGELSCH	Dr. H. G. de MAAR
FRANSCH	S. E. van PRAAG
DUITSCH	N. C. STALLING
ZWEEDSCH	N. C. STALLING en A. ZETHRAEUS
SPAANSCH	Dr. J. A. van PRAAG

Ruim 2600 kolommen
Prijs
gld. 12,50

Een uitvoerig prospectus met proeven van bewerking zenden wij gaarne op aanvraag.

BIJ DEN BOEKHANDEL IN VOORRAAD

UITGAVE VAN
J. B. WOLTERS
GRONINGEN, DEN HAAG, BATAVIA

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER -en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Christine : Arbeid adelt : 5,— fr. — Christa-Maria : 7,50 fr. — Kerstrozen : 7,50 fr.

De Saeyer : Sneeuwklokje : 7,50 fr. — Baron van Munkhuisen : 12,50 fr.

Fredrix : Wim : 7,50 fr. — Wim en zijn makkers : 12,50 fr.

Jos. Witlox : 't Heilig Paterke van Hasselt (Valentinus Paquay) 7,50 fr.

Carton de Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. Tweede herziene uitgave 12,50 fr.

Jan Hammenecker, Pr. : Zoo zuiver als een ooge 12,50 fr.

Pater Wuyts : Laaiende vlammen 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15,— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15,— fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

" Geen Succes Zonder Organisatie Geen Organisatie Zonder R°ne° "

R^O^NE^O^ organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mêe. Er zal niet op tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

FOTOGRAFEN!

GEBRUIKT

GEVAERT

FILM - PACK

- **Uiterst Kleurgevoelig**
- **Absoluut Lichtkringvrij**
- **Feillooze Onderlaag**
- **Uitstekend Houdbaar**

De formaten 4,5 x 6 — 6 x 9 — 8 x 10,5 — 9 x 12 worden in metalen verpakking geleverd

- **Een Wonder van Techniek**
- **Practisch en Eenvoudig**
- **Absoluut Lichtdicht**

VULHAARDEN

Cadé en Surdiac

de beste

H. ADINAU

20-24 Aerschotstraat

ANTWERPEN

NUMMER 3 TIENDE JAARGANG MAART 1932

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Organ van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen
Postcheck: 241.02

Prijs voor België. — Abonnement: 35 frank. — Dit nummer: 5 frank.
Prijs voor Nederland. — Abonnement: fl. 3,50. — Dit nummer: fl. 0,50.

KEES MEEKEL

DE ÉÉNE AVONTURIER IN EEN VERBURGERLIJKT LAND

DOOR

ERNEST VAN DER HALLEN

Voorwendsel tot het schrijven van deze bijdrage is het verschijnen van een klein en tamelijk onbeduidend romannetje van dezen Hollandschen verteller, doch de eigenlijke reden het sedert jaren vaststaande plan om voor dezen auteur en voor zijn werk de aandacht op te eischen van wie krachtens zijn aanspraak op den titel van kultuurmensch of krachtens zijn ambt, belangstelling behoort te hebben voor deze levende veruiterlijking van het kultuurleven van gemeenschap en enkeling, dat we letterkunde noemen.

We beleven in Vlaanderen nog altijd de tijd der ontdekkingen. Kunstenaars die in het buitenland à la mode of in elk geval van beteekenis zijn, zoekt ge hier vergeefs in openbare en private boekerijen, en soms staat ge verrast te zien wie hier nog plots door krant of boekhandel uit de Vlaamsche onwetendheid opgedolven wordt. Natuurlijk hoor ik u antwoorden dat hiervoor een massa verklaringen bestaan, en dat het eigenlijk moeilijk anders kan in dit land waar andere vraagstukken de aandacht van den mensch opeischen dan de literatuur. Maar er zijn figuren en er is werk waarvan een fatsoenlijk mensch, ook in Vlaanderen, niet onbekend mag zijn, op straf van buiten zijn tijd en buiten het leven te staan. Een tijd en een leven dat per slot van rekening nog andere problemen moet erkennen dan jammerklachten over de duikeling van het pond en de oorlog in het Oosten. Daar is immers dat wondere hetwelk ons plots koud en stil kan

maken op de meest onverwachte oogenblikken van den dag; dat witte en glanzende hetwelk de dag waarop we het ondergaan rijk maakt, hetwelk u een rilling door het lijf jaagt en herinneringen wakker maakt aan bloeiende tuinen, aan kleine kinderen, aan uw eigen jeugd, aan alles waarvoor gij u, ernstig kantoormensch of schoolleeraar met geposeerde allures en vormelijke ernst in uw drukke arbeid, ontwapend en onbeholpen voelt. Ge schudt zoo iets af en denkt aan hetgeen we allen zoo gaarne met rijpe-menschen-allures heeten: de levenswerkelijkheid; — vergetend dat we ons zelf wat wijsmaken als we de ekonomische krisis en het geknoei met taalwetten in de Kamers en de vermindering van ons maandloon « werkelijkheid » noemen; — vergetend dat die oogenblikken waarover ik het daareven had tenslotte de grootste realiteit zijn in ons leven, daar we dan die ééne moment opnieuw onszelf geweest zijn.

En nu verzoek ik den vriendelijken lezer van deze bijdrage even het gewone argwaan en het vermoeden dat het hier weer zal uitdraaien op een nieuw ontdekte litteraire ster, uit het hoofd te willen zetten. Het gaat hier om iets dat tienmaal beter is dan literatuur: het gaat hier om werk dat u aan uzelf zal weergeven. Ik stel aan de lezers van Boekengids als « ontdekking » dezer maand voor: het werk van Kees Meekel.

Achter deze honderd procent Hollandsche naam schuilt inderdaad een rechtschapen Hollander, wiens werk God-zij-gedankt — althans het deel waarvoor ik vandaag aandacht wou verzoeken — alles behalve Hollandsch is. Ik geloof dat we allemaal mooi en vruchtbaar werk zouden verrichten zoo we een mooie dag een enorme autodafée oprichtten van de ontzaglijke stapel Hollandsche romans die sedert de laatste veertig jaar geschreven werden, en zoowat vijf en negentig honderdsten van die boeken tot asch lieten branden — ik hoop dat de produkten der dames-romanciers goed onderaan zullen liggen en de reddingsmogelijkheden voor hen zullen gereduceerd worden tot slechts één °/o — Maar tusschen die vijf procent zou ik met plezier de werken van Kees Meekel ontmoeten.

Kees Meekel schijnt voor de samenstellers van literatuurhandboeken een betrekkelijk lastig geval te zijn. De kwestie is deze dat hij moeilijk kan gekatalogiseerd worden met nummer en vakje en in een bepaalde richting, groep, schooltje of wat ook terecht gebracht. Hij past slecht in de drogisterij-methode der handboeken-schrijvers. Hij heeft geen essays geschreven en geen gedichten, geen bepaalde richting gevolgd, in geen redaktie van een of ander tijdschrift gezeteld. En vooral, hij heeft — God beware me! — gedebuteerd met een paar bundels cowboy-vertellingen. En wie zet nu de naam van zoo iemand in één hoofdstuk met Couperus en Arthur van Schendel, of zelfs met Timmermans en Claes. Maar nu schrijf ik hier als een merkwaardige interessantigheid: Kees Meekel, hij de man uit het nuchtere Holland hééft cowboy-verhalen geschreven [hoort ge de nuance, vriendelijke

lezer?] En nu roep ik u allen op, deftige, beschaafde, ernstige, verliteratuurde, diepzinnige boeken lezende, op ernstige tijdschriften geabonneerd zijnde menschen uit de twee Nederlanden (want ik weet dat gij stiekem een Wallace koopt, en Jack London leest, en detectiefjes haalt in de leenboekerij wel zorgend dat vrouwlief en broers en ondergeschikten dit nooit zullen weten) — ik roep u allen op om te getuigen dat deze man er zijn mag: hij schreef avontuurlijke, frissche, gedurfde, romantische prairieverhalen! En voor mij persoonlijk voeg ik erbij: hij heeft het leven, het Leven terug langs een achterpoortje in dit muffe, kleumige, dooie huis dat heet de Nederlandsche letteren, binnengesmokkeld. Misschien weet gij, eerzame boekenlezer, niet recht wat dit wil zeggen. Maar al die door het lot aangewezen zijn om de boekenproduktie van dit land van dichtbij te volgen — geloof me: die weten het voorwaar. Het is in hoofdzaak voor dit avontuurlijk narratief werk van Meekel dat ik door deze bijdrage interesse wensch te wekken. De titels van deze boeken zijn : « Van cowboys en pionniers », « De laatste cowboy », « De stad des levens ».

Toen ik me gisteren voor een wit blad papier zette met de bedoeling deze bijdrage te schrijven, had ik links van me eenige van Meekels werken liggen, en rechts wachtte een eerbiedwaardige stapel romans uit de zoogenaamde wereldliteratuur die ik, kaffer als ik ben, al langer dan een paar weken liet wachten ondanks dringende leesplicht. En zoo'n Beotiër ben ik inderdaad dat ik die « wereldliteratuur » heb laten liggen en opnieuw de roes beleefd heb van Meekels krachtige, vitale avontuurlijkheid. Fiksche cowboy's hollen te paard door de golvende prairie; de sneeuwstorm jaagt; de prairiewolf joekert ver; musketten wolken op; de zon doet de aarde knesperen. Ranchers en hoeven; stallen en corrals, paarden, ossen en koeien; hooi en eindelooze graanvelden. De hemel, de aarde, de zon en de ruimte, de oneindigheid van het leven dat hier opnieuw en wezenlijk een strijd is, ver van weeke clubsofas en komfortabele binnenhuizen, van taxis, koffiehuizen en kranten.

Wat is het wondere dat ons het hart aan het popelen brengt bij deze verhalen die toch gansch in het teeken staan van wat we geleerd hebben met een lachje te noemen : de romantiek. Is het het beetje jeugd dat we spijts alles in ons toch gered hebben; is het de drang van ons bloed naar een krachtige daad; het heimwee naar verte en ruimte; de schreeuw van ons hart naar iets dat levendiger en waarachtiger en mannelijker is dan het muffe gemakkelijke leven in kantoor of klas of studiekamer ? Misschien is het dit alles, maar hoofdzakelijk geloof ik de afkeer van onze vormkultuur en overbeschaving waaraan we bezig zijn ten onder te gaan. Ik heb er een vaag vermoeden van hoe er een stormloop zou zijn in ons goede beschaafde West-Europa moest hier plots een far-west opengesteld worden als veiligheidsklep voor de honderdduizenden die hier zitten te stikken in deze beschaving. Het is ten slotte de kreet van ons bloed, het is de eeuwige avonturier in ons

die in dit werk van Meekel een surrogaat vindt voor de eeuwige romantiek van het hart. Hier wordt een harde taaie strijd gevochten tegen de natuur en haar elementen; het leven is hard en honderden krachten loeren op u om uw arbeid ongedaan te maken. Maar het leven wordt opnieuw levenswaard want er is ruimte en strijd De steden zijn ver en God en de dood zijn overal nabij. Kees Meekel die ondanks zijn jonge jaren een goed stuk van de wereld — dat willen zeggen : Europa, Azië, en Amerika — afgezworven heeft, kent die geheime pijn en die onrust die sommige menschen gedurig voortdrijft naar nieuwe horizonten en nieuwe menschen. Ze deugen niet voor het gewone plichtmatige leven: in de handboeken der normaalschoolstudenten en in den mond der normale, rechtschapen menschen hebben ze een aparte naam en en een aparte qualificatie. Uit dit soort menschen snijdt God avonturiers, ontdekkingsreizigers, noordpoolbezoekers, zwervers, eenzaten en kunstenaars. Plaats die menschen in het gewone leven en in uw fatsoenlijke binnenkamer : Ze stooten uw tafel omver, zij zijn linksch en onhandig, de huiselijke beschavingsvormen zijn hen vreemd ; ge valt met hen in affront bij uw vrienden. Dat is de reden waarom de huiselijke romans van Kees Meekel zoo oneindig beneden zijn avontuurlijke prairieverhalen staan. Meekel is er de man niet meer naar om in zijn romans beschaafd en burgerlijk te doen zooals de negen en half tienden zijner kollega's in Holland; daarom zijn deze boeken zoo goed als mislukt. Maar telkens de zwerver en de avonturier wakker wordt, zoo als in « De Stad des Levens » en « Blanke Slavin » — ontwaakt opnieuw de wondere drift van het bloed : een verre horizont slaat open; een diepe heimwee naar daden en strijd ; er komt ruimte, zon, tragiek, diep leed en vreugde, heftige verrukkingen, een verre dreun van het eeuwigheidsbewustzijn dat nooit geheel sterft.

Op dit oogenblik woont Kees Meekel ergens in een verloren dorp in Frankrijk. Van daaruit schrijft hij nog tooneelstukken en romans die Goddank alle buiten het gewone kader vallen van de doorsnee-produktie der psycho-analytische-realistische romanliteratuur in Holland. Bovendien is Meekel een kunstenaar die zijn sterke katholieke levensovertuiging wenscht te beleven in zijn boeken, en weigert de formule te erkennen die het leven en de letterkunde, die de levensbeschouwing en de kunst van elkaar scheiden wil. Ik heb een stille verwachting dat deze zwerver Gods in het land van de thomistische wedergeboorte, in het land van Bloy en Maritain en Pieter van der Meer de elementen mag ontdekken voor de heropleving van de Katholieke Nederlandsche Romanliteratuur.

Losse Gedachten

over oud en nieuw Nederlandsch Werk

In de boekhandelvitrines ligt op dit oogenblik het laatste nieuws uitgestald: het nieuwe boek van Ernest Claes met den hond die zijn klassieke najaarsserenade zendt naar de papierwitte maan. De omslag herinnert vaag aan een of ander dierenboek van Thompson Seton of
9226 Jack London, en de onschuldige **Black (V)** uit het land van Averbode aan zijn verre grootoom, de wilde prairiehond. Innerlijk is dit wel even anders: Black is een onverbasterd nazaat van de Schotsche Royal Gordon Setters, geboren en gekweekt in het land van Testelt, gedresseerd voor de jacht door iemand die achtereenvolgens heet « de oude Baas », « de Jager », « de Man » en « Pol ». Nadere qualificaties zijn er ook niet noodig om ons met hem vertrouwd te maken. Om kort te gaan: Black werd geboren met nog een broer, hij had een echt Averbodensche jeugd; leerde jagen, verwisselde van meester, verwisselde nog eens van meester en kwam in de stad terecht waar zijn eigenlijk leven en taak van fatsoenlijke hond-met-deftige-manieren maar pas begon. Hoe dit leven zich voordeed kunt ge in dit vriendelijk boek van Ernest Claes lezen. Het is geen dierenpsychologie, God-zij-gedank, wél dierenwaarneming op z'n best gelijk niemand dat Claes zou nadoen. Ge kunt met mij betreuren dat Claes niets dringender en merkwaardiger weet te behandelen dan een gewone jachthond als afwisseling van zijn guitige Brabantsche boeren, maar dan zult ge u toch ook in alle geval met mij verheugen omdat Claes die avonturen van zijn hond zoo plezierig, zoo geestig, zoo raak, zoo helder schreef. Ik heb er een autobusreis allergenoeglijkst mee verlucht, en voorspel ieder die zich het boek aanschaft een paar geestige uren. Per slot van rekening is het een aardig geval met Ernest Claes: gij zijt een beetje humeurig omdat hij zoo dilettanterig blijft vegeteeren op zijn kostelijke vertelkunst, die bijna altijd een geestelijke inhoud mist, maar telkens na lezing van zijn werk zijt ge weer voor een tijd met hem verzoend.

De Pillecijn bezorgde een nieuwe aangevulde uitgave van zijn oude
9227 novellenbundeltje **De Rit (IV)**, waarmee hij sommige menschen achterdochtig gemaakt heeft omwille van een paar verhalen waarmee hij dit boekje vermeerderde. Ik heb het ding plichtmatig gelezen met het noodige au qui vive en kan getuigen dat niemand ook maar in 't minste gechokeerd zal worden door deze verhalen, wel dichter bij den geest zal komen staan van dit boekje dat me én om zijn litteraire waarde én om zijn strekking duurbaar is. Ten slotte is het stylistisch een onzer zuiverste novellenbundels en reflekteert het op krachtige wijze het standpunt dat de jeugd van negentien veertien innam tegenover het bloedig avontuur; de wijze waarop ze reageerde tegen de toestanden van het intellektueel barbarisme, en de verhouding van den levenskrachtigen Vlaamschen jongen tot de dekadente legeroverheid. In de zeer magere oogst welke de Vlaamsche literatuur uit deze jaren opdeed

zal dit een der eenige dokumenten zijn die eens getuigen zullen voor den geest dezer jeugd.

Van Mevrouw Ellen Russe las ik een zeer beschaafd vertelsel dat
9228 onder den titel **De Klokkenmaker van Venetië (V)** een fantasie geeft op de geschiedenis van den beroemden klokkenmaker Giancarlo Ranini en zijn zoon. Het is een gedistingeerd, voornaam gestyleerd boekje, gansch in den geest van de nobele verfijnde Italiaansche Zeventiende eeuw en zijn Quattrocentisten. Het boekje is tamelijk pretentieus van stijl maar doorzond van Italiaansche aristokratie en verfijning. Wie het leest kan enkel genoegen beleven aan deze quasi-historische fantasie.

9229 ◆ Van Kees Meekel las ik veel beter werk dan **Het Slot op den Mond (V)**, dat niets anders is dan een parafrase op den bekenden Franschen roman over den priester die weigerde het biechtgeheim te schenden en daaraan ten onderging. Stylistisch is het een werk zonder beteekenis, dat alleen sympathiek aandoet om wille van den gezonden katholieken geest die er overigens wel wat dik op ligt.

Ten slotte hebben veel brave zielen zich geërgerd om de omslag-
9230 teekening van het laatste boek van denzelfden auteur : **Blanke Slavin (III-IV)**. Het kon inderdaad wel meer gereserveerd zijn. Maar gelukkig is het net andersom dan bij de meeste werken van dit slag : dit hier lijkt te speculeeren op de ongezonde nieuwsgierigheid van den passant; van binnen is het echter gezond als een banaan. In dit vlotte detektief-romannetje heeft Meekel — die weet hoe de wereld er achter de coulissen uit ziet — het meisje van dezen tijd willen waarschuwen tegen den verfoeilijken handel in blanke slavinnen. Een loffelijke doel hetwelk echter meebrengt dat in dit boekje de kleine jongens hun neusje niet hoeven te steken. Als literatuur kan ik dit avontuurlijk verhaal, dat overigens nergens de perken van het strikt fatsoenlijke te buiten gaat, niet ernstig nemen. Echter is het ongewoon prettig en boeiend geschreven en ook hier heeft Kees Meekel zijn katholieke overtuiging onder stoelen noch banken gestoken. Me dunkt dat het uitstekend materiaal is voor de openbare boekerijen, als ze het boek eerst ontdoen van zijn meer-dan-mondain kaft. B. G.

De Katholieke Encyclopedie

Vandaag viel me in handen het fraai-geïllustreerd prospektus van de « Katholieke Encyclopedie »; een statig royaal-uitgegeven brochuur van 32 X 25, die een verantwoording is van uitgever en redaktieraad van de reuze-onderneming welke deze uitgave in deze omstandigheden beteekent. Tot wie — waarom — op welken grondslag — hoe — welke redaktie en medewerkers; op al deze vragen geeft dit prospektus, vooral met het oog op Vlaamsche verspreiding, een zakelijk antwoord; daarbij een aantal beschouwingen over de voornaamsten rubrieken als

daar zijn: biopraphieën, schoone kunsten en architektuur, tooneel en film, tekniek en nijverheid, het sociaal probleem, huisgezin en vrouwenarbeid, uitvindingen en ontdekkingen, economie, landbouw, veeteelt, dieren en planten, medische wetenschappen, sport en spelen, opvoeding en onderwijs. Aldus dient de Katholieke encyclopedie zich aan als een monument van de Nederlandsche katholieke kultuur waar we gaanderweg geleerd hebben respekt voor te hebben. Ons is de onderneming des te sympathieker om de onbeperkte Groot-Nederlandsche geest die eraan ten grondslag ligt. In de laatste jaren hebben wij geleerd een beetje achterdochtig te staan tegenover wetenschappelijke vulgarisatie en encyclopedie-wijsheid. De eenzijdig-chauvinistische en oppervlakkige uitgaven van het paar Parijsche firma's hebben hieraan in hoofdzaak schuld. Daarom is het ons des te aangenamer te lezen dat de opvatting van deze uitgave er een is welke alle waarborgen biedt op wetenschappelijk en wijsgeerig terrein (de bijdragen zullen onderteekend zijn). Ook de medewerkers werden gekozen onder de meest hoogstaande vertegenwoordigers van denk- en wetenschapsleven in Nederland en Vlaanderen. Naar we uit goede bron vernemen ondervond deze encyclopedie een meer dan verhoopt sukses sedert de inschrijving opengesteld werd: dit wekt blijde vooruitzicht en vermoedens omtrent het niveau van het kultuurleven in Vlaanderen. Het is ten slotte een mooi gebaar van de Noord-Nederlandsche uitgeverij die zusterlijk haar financieele en zakelijkheden laat gelden om in samenwerking met de kultuurvertegenwoordigers der beide Nederlanden op katholieken grondslag een krachtinspanning te verwezenlijken die de naburige landen ons benijden mogen. Wie nog niet ingeteekend mocht hebben raden we ten sterkste aan een exemplaar te vragen van dit prospektus dat met zijn talrijke portretten, mooie foto's en twee prachtige kleurplaten op zich: zelf een mooie bezit is.

Een vruchtbaar Initiatief

Wisselboekerij voor Vakwerken

Het Provinciebestuur van Antwerpen onderscheidde zich alleszins op ongeëvenaarde wijze inzake ondersteunen en bevorderen van het bibliotheekwezen. Wat o. m. blijken zal uit het *diagram*, — in dit nummer ingesloten, — van de werkzaamheid, in den loop der laatste twintig jaar aan den dag gelegd door de Provincie Antwerpen, op gebied van Openbare Boekerijen, en de uitslagen hierdoor verkregen.

Op bedoeld diagram worden respectievelijk aangegeven : het aantal uitleeningen jaarlijks geboekt sinds 1910; het aantal boeken in bezit, het aantal lezers en boekerijen door de Provincie erkend. Ook de toelagen aan de boekerijen verleend: voor het dienstjaar 1930 meer dan 400.000 fr. Geen enkele Vlaamsche Provincie bracht het zoo ver! Het Antwerpsche Provinciebestuur mogen we er om gelukwenschen en het meteen een

onversaagde volharding toewenschen. Als het dien weg kon blijven gaan!?! Mochten de andere Provincies dien weg involgen!

Ook met het oprichten van een *Wisselboekerij voor Vakwerken*, nu twee jaar geleden, nam gezegd Provinciebestuur een zeer te waardeeren initiatief. Vroeger reeds, bij gelegenheid van haar ontstaan, hebben we hierop gewezen.

Het bestaat hierin dat het Provinciebestuur zelf een boekerij inrichtte waarin enkel vakwerken werden opgenomen van meer dan gewone waarde of van bizonderen aard, welke de Volksboekerijen of de scholen doorgaans niet kunnen aankoopen.

Deze wisselboekerij staat open voor alle lezers van de door de Provincie erkende bibliotheken en tevens voor alle leeraars en leerlingen van de door haar gesubsidieerde vakscholen: Het bestuur van de boekerij of vakschool, in bezit van den noodigen catalogus (op steekkaarten), vraagt de verlangde boeken voor de lezers aan.

Vele boekerijen mochten het nut van bedoelde wisselboekerij reeds practisch ondervinden. De resultaten op het eind van het eerste jaar van haar bestaan, konden zeer bevredigend worden geacht: ruim 800 uitleeningen werden geboekt.

Dit jaar werd dit getal aanmerkelijk opgedreven: een 150 tal boekerijen en 25 vakscholen maakten gebruik van de wisselboekerij Alles samen werden er 1198 werken uitgeleend:

49 over theoretische technologie (531)
18 over openbare gezondheid (61)
57 over ingenieurswetenschap (62)
399 over stoommachines, electrotechniek, dynamo's (621)
123 over land- en tuinbouw (63)
50 over handel en verkeer (65)
61 over scheikundige nijverheden en metaalbewerking (66)
28 over verschillende nijverheden (67)
89 over verschillende ambachten en bedrijven (68)
167 over het bouwvak (69)
157 over allerhande vakken en wetenschappen

Het meest werd dus gegrepen naar werken over ingenieurswetenschappen, electrotechniek (radio), dynamo's en motoren. Ook deze over het bouwvak en over land- en tuinbouw werden druk in leen gevraagd.

De wisselboekerij beschikt op dit oogenblik over 323 boekdeelen. 28 werken zijn in dubbel voorhanden.

Dit alles wijst er op dat het Antwerpsche Provinciebestuur de zaken flink doorvoert. Anderzijds dat haar initiatief ingang vindt en ongetwijfeld niet te onderschatten resultaten oplevert. Een typisch voorval getuige hiervoor ten gunste: Een bibliothecaris van Deurne kwam namens een van zijn lezers het beheer van de Wisselboekerij bedanken voor het in leen ontvangen van een vakwerk, dat dezen in staat had gesteld op zijn fabriek een verbetering aan een ketel aan te

brengen. Wat het winnen van een premie, door het fabriekbestuur hiervoor uitgeloofd, voor gevolg had!

Naar we vernamen zouden ook andere provincies geneigd zijn tot het oprichten van een Wisselboekerij voor vakwerken over te gaan. De bibliothecarissen uit de andere provincies zullen vast met ons wenschen dat hiermede onverwijld een begin zou worden gemaakt. Ook deze zullen er verdienstelijk en doelmatig werk mee verrichten.

Bij dit alles drukken we hier ten slotte van harte den wensch uit en vertrouwen daarbij ten zeerste dat het Provinciebestuur van Antwerpen ook de *toelagen*, welke het tot op heden (1931 inbegrepen) aan de Openbare boekerijen verleende, — maar die thans voor het overgroote deel werden geschrapt om bezuinigingsredenen, — *opnieuw van af het dienstjaar 1932-33 zal toekennen.*

Zoo blijve Antwerpen aan de spits, waar het er op aan komt een sterk georganiseerd en bloeiend bibliotheekwezen in Vlaanderen tot stand te brengen.

HOEKJE VAN DEN BIBLIOTHECARIS

Examen voor Kandidaat-Bibliothecarissen

Naar aanleiding van den Opleidingscursus te Antwerpen gegeven, zal rond half Mei, een jury-zitting worden gehouden, eveneens te Antwerpen. Kandidaat-bibliothecarissen die het officieel getuigschrift van bekwaamheid wenschen te bekomen, kunnen hun inschrijving nemen bij den Dienst der Openbare Boekerijen, 52, Regentlaan te Brussel. Het bedrag van het inschrijvingsrecht, — nl. 25 frank — moet onverwijld worden gestort op postcheckrekening 718.35, met op keerzijde van het stortingsbulletin als mededeeling: « Examen voor bibliothecarissen te *Antwerpen* ». Niet vergeten daarbij, naam en volledig adres op te geven. De kandidaten moeten de Belgische nationaliteit bezitten en 19 jaar geworden zijn vóór den datum van het examen.

Tijdig worden de kandidaten, door het Ministerie zelf, verwittigd omtrent plaats, dag en uur waarop het examen zal worden afgenomen.

0. — Werken van Algemeenen Aard

9231 **X.** **01 : 4393 : 809**
REPERTORIUM VOOR NEDERLANDSCHE TAAL- EN LETTERKUNDE: I — 1930. — *Groningen, Wolters, 1931, (24 × 16) 72 blz.* *fl. 2,25*
V — Voor de eerste maal wordt door de zorgen van de Nederlandsche Rijkscommissie van advies in zake het Bibliotheekwezen een Repertorium uitgegeven van alle artikels uit tijdschriften en seriewerken over Nederlandsche taal- en letterkunde. De titels werden gerangschikt naar een bepaald systeem : 75 rubrieken, de eerste, de geschiedenis van de wetenschap, levens van taalkundigen en literatuurhistorici; de 15 volgende, taalkunde; 17 onderwijs; 18 Vlaamsche taalstrijd; 19-75 letterkunde. Ten slotte, een register van auteursnamen. Ieder jaar zal zulk repertorium het licht zien, na vijf jaar wordt er een samenvattend register aan toegevoegd. Uit kranten en weekbladen is niets opgenomen, wat misschien te betreuren valt. Voor Vlaanderen werden een 16-tal tijdschriften en seriewerken geëxcerpeerd; tot mijn spijt vind ik er geen spoor van Boekengids, Tooneelgids, De Tijdstroom, De Pelgrim, Eigen Schoon, enz. — Mogen we de Rijkscommissie gelukwenschen met dit vruchtbaar initiatief! Dr A. BOON, PR.

1. — Wijsbegeerte en Zedenleer

9232 **Rolland, Romain** **1 : 21 : 29**
HET UNIVERSEELE EVANGELIE VAN VIVEKANANDA. *Vert. dr Titia Jelgersma. — Arnhem, van Loghum, 1931, (21 × 14) 211 blz.* *50,75 fr. geb. 71 fr.*
I* — De Heer Romain Rolland heeft sinds jaren al naam verworven als een onvervaarde en hartstochtelijke apostel voor de verzoening van Oosten en Westen op de basis van een zuiver natuurlijken en rationeelen, doch uiterst vagen godsdienst. Dit religieus syncretisme wil al de andere godsdiensten dulden en in zich opnemen, ook de christelijke, ook den Roomsch-katholieken, maar dezen laatsten slechts in zooverre hij verzaakt aan hetgeen hem in zekeren zin het meest bloedeigen is en duurbaarst, zijn dogma's en zijn gehechtheid aan goddelijke en menschelijke persoonlijkheid. Pseudo-Dionysius de Areopagiet, Eckhart, Ruysbroec, Tauler, Joannes a Cruce, al de groote katholieke mystieken, ontdaan natuurlijk van hun verknochtheid aan Kerk en dogma, worden behendig geëxcerpeerd en komen getuigen dat ook het Westen langs de wegen van een zuiver natuurlijke introversie dezelfde banen heeft bewandeld en nog bewandelt als de grootste onder de Indische denkers! Het onderhavig werkje, waarvan reeds de titel alleen zooniet een bedoelde dan toch een feitelijke beleediging insluit van ons katholiek geloof aan het *alleenzaligmakende* en *voor alle menschen bestemde* Evangelie van Christus, is er slechts een onder de vele, waarin de Westersche leeke-apostel van een hernieuwd naturalistisch en pantheïstisch getint monisme zijn gedachten zoekt te verspreiden in schitterende en enthousiaste bewoordingen. We zijn echter van meening dat het niet eens als documentatiewerk veel dienst zal kunnen bewijzen bij de studie der Indische filosofie en mystiek; ook daartoe is deze uiteenzetting der leer van Vivekananda teveel doorspekt met persoonlijke en subjectieve beoordeelingen. De vertaling van Titia Jelgersma mag zeer gelukt heeten; de typographische uitvoering is keurig, hoewel hier of daar nog zetfouten overgebleven zijn. Maar

evenals de origineele Fransche uitgave, valt deze vertaling onder de algemeene wetten van de kerkelijk verboden boeken; we houden er des te meer aan hiervoor te waarschuwen, omdat zulk een werk én om zijn schitterenden stijl én om die op het eerste gezicht zoo bekoorlijke gedachten van algemeene verdraagzaamheid en verbroedering sommigen in verleiding zou kunnen brengen. Dr J. DE MUNTER, S. J.

9233 **van Dieren, E.** **15**

PROF. FREUD DE UITVINDER VAN DE Z. G. PSYCHO-ANALYSE OF TE WEL « DIEPTE »-ZIELKUNDE EN HET DOOR VELEN ONDERSCHATTE PERVERSE GEVAAR. — *Baarn, Hollandia Drukkerij, 1931 (22 × 13) 310 blz.*

fl. 3,50; geb. fl. 4,25

II — Dit boek is een pornografisch boek geworden. Dat is echter niet de schuld van Dr van Dieren, maar wel van de Freudianen, wier werken hij doorloopend citeert. Na de vele boeken, die ook van katholieke zijde, waardeerend, al is het dan ook met voorbehoud, over het *theoretisch* Freudisme geschreven werden (zie de sommaire bibliographie in J. de la Vaissière: La théorie psychanalitique de Freud), blijkt het noodzakelijk een boek te bezitten, dat ons klaar en duidelijk, zonder iets te verbloemen, uiteenzet, wat in de *praktijk* daarvan terecht komt. En dàt is eenvoudig walgelijk. Het is niet mogelijk in dit tijdschrift iets aan te halen of zelfs maar den korten inhoud op te geven van dit boek. Maar uit de overtalrijke citaten aan Freud zelf en aan zijn volgelingen ontleend blijkt klaar, dat de psychanalytische praktijk geworden is tot, zooals schrijver het zelf noemt: « een Dadaistische zwijnerij ». Het spreekt dus van zelf dat dit boek niet mag gelezen worden, tenzij door artsen, hoofdverplegers en dergelijken. Het overstelpend materiaal dat hier werd bijeengebracht is echter, onzes inziens, niet voldoende verwerkt. Ik neem gereedelijk aan, dat de psychanalytische praktijk maar een van de vele uitloopers is van het moderne heidendom. Dat is echter geen reden om er zoo wat van alles bij te sleuren. De kibbelarijen van Dr van Dieren met diverse tijdschriften en bladen boezemen ons maar weinig belang in, evenals zijn vroegere polemieken over bepaalde ziekten of watervoorziening. Het boek zou er veel bij gewonnen hebben, indien het minder persoonlijk en uitsluitender objectief ware geschreven. Het getuigt ook niet voor zorgzame bewerking, dat zoo dikwijls dezelfde dingen in dezelfde termen op eenige bladzijden afstands worden herhaald. Alleen reeds op blz. 2 en 3 heb ik drie zinnen gevonden die woordelijk op blz 74 en 75 terugkeeren. De Hollandia-drukkerij kondigt aan dat reeds een tweede druk in voorbereiding is moeten genomen worden. Indien schrijver er toe besluiten kon het snoeimes eens terdege te hanteeren, en alle uitwassen weg te knippen, dan zou zijn boek een ontzettende, door niets te weerleggen en door niets af te leiden aanklacht daarstellen tegen: het perverse gevaar van de moderne Freudiaansche praktijk. H. THIELEMANS S. J.

2. — Godsdienst

9234 **Gezelle, Caesar** **24**

◆ GETHSEMANE. — *Kortrijk, Vermaut, 1931 (19 × 12) 375 blz.* *25 fr.*

IV — Geen Passiepreeken zooals de titel kon laten vermoeden. Wel de neerslag van geestelijke onderrichtingen, welke Rector C. Gezelle zijn kloosterzusters heeft voorgehouden. De onderwerpen zijn verscheiden, en dooreen verzameld. Geen literatuur, best ook, zelfs geen

afgewerkte ontwikkeling der stof. Meestal wordt het onderwerp diep verhandeld, blijkt soms wel een gebald traktaat. Zelden ontsnapt een onnauwkeurigheid, wel meer een storende drukfout. Dit rijk boek zal vele geestelijken dienst bewijzen, en wordt hun dan ook warm aanbevolen. JOZ. DE VOGHT, PR.

9235 ◆ **Hermann** **24**
ALS MARIA LUISTERT... — *Tongerloo, St Norbertusboekhandel, 1931 (17 × 12) 52 blz. 7 fr.*
V — Al waren alle gherse tongen — die te meye ooit ontsprongen — ende si alle van u songhen — si en gaven u niet te vollen prijs. Een paraphrase van Bernardus' : de Maria numquam satis. Dit heeft Hermann genoopt zijn stem te mengen in het koor dat uit Maria's Tongerloo opruischt, ons aller Moeder ter eere. Literatuur heeft er niets mee te maken, wordt er ook niet bij vereischt. Maar kinderlijke eenvoud en oprechtheid maken het zeer mooi uitgegeven boekje lief.
JOZ. DE VOGHT.

9236 ◆ **Huonder, Antoon, S. J.** **24**
AAN 'S MEESTERS VOETEN. Korte Overwegingen voor Priesters met drukke Bezigheden: 3e DEEL. De Gloriemorgen. *Vert. uit h. Duitsch dr J. B. Poukens, S. J. — Leuven, Vlaamsche Drukkerij, 1931 (17 × 13) 367 blz. 18 fr.*
V — Lijken de eerste bladzijden van dit derde deel van Huonder's meditatieboeken ietwat dor, al spoedig groeit in die noodzakelijke plaatsbepaling het beeld van den stralenden Zaligmaker tot een heerlijk-warme aantrekkelijkheid. Met nieuwe, frissche, levendige trekken wordt elk Verrijzenis-tafereel in elkaar gezet en worden de meest-eenvoudige en meest-praktische leeringen en lessen ter overweging gegeven. Wie deze overwegingen volgt, zal iets voelen van de wonderlijk-openbloeiende blijdschap der leerlingen van Emmaüs, toen zij met Jezus wandelden en Hem herkenden. Dat is zijn groote verdienste en groote aantrekkelijkheid. E. BOELAERT, M. S. C.

9237 ◆ **Kloostermans, B. C.** **22**
DE ZONDAGS-EVANGELIËN : 2e DEEL. *Geïll. dr R. Graafland. — 's Bosch, Malmberg, (20 × 14) 138 blz. 8,50 fr.*
V — De Zondagsevangeliën, vanaf H. Drievuldigheid tot het einde van het kerkelijk jaar, worden in dit boekje aangehaald en uitgelegd. Eerst wordt de tekst van het H. Evangelie ingelascht in een zeer levendig en duidelijk verhaal, van den noodigen uitleg en goede illustraties voorzien; aan dat verhaal worden gepaste beschouwingen toegevoegd, om te eindigen met den volledigen tekst van het Zondagsevangelie. Dit boekje is zeker best geschikt om de liturgie van den Zondag beter te doen begrijpen; zoowel volwassenen als jongelingen zullen het met vrucht gebruiken. F. VERMUYTEN, PR.

9238 ◆ **Muckermann, Hermann** **1 : 21 : 23**
NIEUW LEVEN: Tweede Boek. De Boodschap van het Godsrijk. *Vert. uit h. Duitsch dr H. Deshayes. Met 1 plaat. — Leuven, Vlaamsche Drukkerij, 1931, (18 × 14) 98 blz. 7,50 fr.*
V* — Deze tweede uitvoerige voordracht sluit heerlijk aan bij de eerste.

Deze bundel geeft ons op een verrassend-synthetische wijze de Boodschap van het Godsrijk door het verklaren van het Zaligheids- en Lijdensmotief, als de grondthemata van Christus' leer en leven. In dit werkje ligt heel wat voor studiekringen en wijsgeerige clubs (verondersteld is een philosophische vorming), We kunnen dan ook beide werkjes niet genoeg aanbevelen. M. VAN HOECK, PR.

9239 **Muckermann, Hermann** **24 : 37**
◆ NIEUW LEVEN : 3e Boek. Huwelijk en Familie in het Godsrijk. *Vert. uit h. Duitsch dr H. Deshayes. Met 1 plaat. — Leuven, Vlaamsche Drukkerij, 1932, (19 × 14) 85 blz.* *7,5C fr.*

IV* — Na het verschijnen van de encycliek « Casti Connubii » zal dit laatste deel van Muckermann's werk met groote belangstelling worden gelezen. In de drie opeenvolgende hoofdstukken komt schrijver tot het besluit dat het kath. sacramenteele huwelijk de eenige band legt die, met het oog op de gehuwden en het geestelijk en lichamelijk welzijn der kinderen, de volmaat geeft van onomstootbare waarborgen voor de familie en het volk. Bewijst verder hoe daardoor alleen ook de wezenlijke plichten der gehuwden en hun rechten tot uiting komen. Het werkje is buitengewoon-juist voor dezen tijd geschreven. Het is de actueel-geformuleerde, adequate leer van de Kerk en meteen ook van werkelijke menschwaardigheid. Qua vertaling is dit deeltje wellicht het beste. M. VAN HOECK, PR.

9240 **Van Coppenolle, C. SS. R.** **23 : 264**
◆ BIJZONDERE SACRAMENTENLEER : Doopsel, Vormsel, Eucharistie. — *Brugge, Excelsior, 1931, (23 × 15) 360 blz.* *28 fr.*

V — Een zelfde methode, de qualiteiten welke we reeds aanstipten bij het bespreken van schrijvers Alg. Sacramentenleer, komen ons hier wederom te gemoet. De klaarheid der behandeling gepaard aan het sobere woord doet dit werk lezen en geeren. Er zijn echter ook zwakkere punten, en wel vooral de trek naar het overschrijven, zoodat het traktaat over het Doopsel bijvoorbeeld op een spijtig mozaïek uitknipsels gaat gelijken. In tegenstelling hiermede lijkt de uiteenzetting over de H. Eucharistie ons daarom veel beter : de uitvoerigste overigens en zaakrijk meteen in de uitstalling der gangbare meeningen aan de hand der onderscheiden theologen; up to date, en de la Taille en Lepin, de laatste standaardwerken omtrent de opvatting van het Misoffer krijgen hun part. Mogen we nog den schrijver vragen bij een tweeden druk de inhoudsopgave vooraan te brengen, deze immers leidt het boek in en vergemakkelijkt de kennismaking. En wie zal nu aan voorstellen denken, wanneer de tijd van scheiden gekomen is ?
L. VAN HULLE, PR.

9241 **Vermeersch, A., S. J.** **24**
◆ OVERWEGINGEN OVER DE HEILIGE MAAGD. Ten dienste van Priesters en Geloovigen. 2 dln. *Vert. uit h. Fransch dr H. Looijaard, S. J. — Brugge, Beyaert, 2e druk (18 × 11) 414 en 253 blz.* elk *22,50 fr.*

IV — Om hun rijken inhoud, soliede leer en klare, aangename voorstelling blijven deze overwegingen na vijf-en-twintig jaar onder de beste, nog immer levendig genietbaar, geput als ze zijn uit de H. Schrift, de leer der Kerkvaders en de Geschiedenis. Zij omvatten drie reeksen : de feesten der H. Maagd, de Meimaand en al de Zaterdagen van het jaar. In de eerste serie gaat daarbij aan iedere oefening een korte inleiding

over den oorsprong en de beteekenis van elk feest vooraf. Hoewel er enkele meditaties in voorkomen welke min meevallen, is dit boekje aan priesters en geloovigen, die naast een juiste Maria-leer, tevens sterkend voedsel voor hun godsvrucht en vertrouwen jegens de Moedermaagd zoeken, aanbeveelbaar. Voor priesters is het meteen een rijke mijn voor onderrichtingen. In deze 2e Nederlandsche uitgaaf werden eenige nieuwe overwegingen opgenomen, o. m. over het feest van Maria Middelares; andere ondergingen lichte wijzigingen, enkele vielen weg.
L. VAN HULLE, PR.

3. — Sociale Wetenschappen Opvoeding — Vrouwenbeweging

9242 **de Groot, B. H. e. a.** **37**
◆ R. K. JEUGDBEWEGING IN NEDERLAND. Jeugdorganisaties met algemeen Doel voor de mannelijke Jeugd: 1e DEEL. — *Tilburg, R. K. Jongensweeshuis (Opv. Brochurenreeks nr 63) 1932, (19×15) 110 blz.* *fl. 1,35*

V* — In dit werk komen de voormannen van de R. K. Jeugdbeweging in Nederland aan het woord. Dit boekje zal in Vlaanderen met vrucht worden gelezen. We kunnen er niet dan bij winnen over de grenzen te zien. Niet tot een slaafsch copieeren, doch tot een welbegrijpend nalezen. De jeugdproblemen zijn in elk land gesteld, direct en acuut en overal dienen dezelfde beginselen te worden aanvaard en met inachtname van het specifieke uitzicht van elk volk en ook van de nuanceering onder de jeugd zelf — toegepast. We vernemen hier wat in Nederland werd gedaan om — voor nieuwe tijden — de bestaande organisaties voor de jeugd om te vormen, en wat er nieuws gebracht werd. Het gaat om de Patronaten, de jonge arbeiders; den jongen middenstand, de jonge boeren; de St. Jozefsgezellen, de verkenners. Onze organisaties kunnen de vergelijking doorstaan; al hebben de Nederlandsche, door hun werking heel wat weten te realiseeren, ook ten overstaan van de publieke opinie : wat deze laatste jaren vooral op den voorgrond treedt. Leiders van Patronaten, Kajotters en dies meer, bestudeert dit boekje. — We verwachten met belangstelling het volgend deeltje, dat gaan zal over de vrouwelijke jeugd. M. VAN HOECK, PR.

9243 **Elsas, J.** **37:86**
◆ KUISCH EN KIESCH. Brieven aan Agnes en aan haar Zusters. — *Dendermonde, J. van Lantschoot, 1932, (17×10) 111 blz.* *10 fr.*

IV — Amper 'n boekje van 'n 100 tal bladzijden, waarin is saamgebracht al wat 'n jong-meisje dat staat in de verleiding der fabriek of in de branding der grootstad, dient te weten over den harden strijd om ongedeerd zuiver te blijven. Schrijfster behandelt eenvoudig en bevattelijk wat dit kiesch onderwerp van verre of van nabij raakt. Wat is onzuiverheid? Wat zijn slechte gedachten, gevaarlijke droomen? Welke zijn de bijzonderste gevaren in de grootstad? Schrijfster maakt van de gelegenheid gebruik om voorlichtend te schrijven over de puberteitsjaren van het jong-meisje, over de vrouw in gezegende toestand, over de vreugd van het moederschap. Tenslotte, na 't treffend voorbeeld van Margareta Sinclair, spreekt de schrijfster over de bovennatuurlijke hulpmiddelen om de zuiverheid te bewaren. Dit boekje is 'n moedige daad en 'n heilzame. Moge Agnes en ook vele harer zusters dankbaar gebruik maken, en met zuivere bedoeling, van deze brieven. Niet voor kinderen noch voor alle jonge meisjes. FR. CROLS, PR.

9244 **Martindale, C. C., S. J.** **37 : 24 : 57**
◆ HET MOEILIJKE GEBOD. *Vert. uit h. Engelsch, dr P. T. — Utrecht, Dekker & van de Vegt, 1932, (18 × 13) 64 blz.* *10 fr.*

IV — In het inzicht van den schrijver is dit boekje bedoeld voor lezers van zoo wat de 18 juist voorbij. Voor de jongens zouden wij kunnen zeggen: diegenen die voor den militairen dienst worden opgeroepen. (Dit als aanduiding voor lezerspubliek). Ongedwongen en natuurlijk schrijft P. Martindale over wat hij zelf noemt: het moeilijke gebod. Vele verkeerde begrippen en vooroordeelen, vele averechtsche opvattingen worden door hem rechtgezet. Er gaat van dit werkje een groote psychologische kracht en dus ook een sterk-opvoedkundige waarde uit. Wat ons vooral trof was de reëele zin waarin dit werk is opgevat en de reële (doch uiterst-kiesche) bewoording. (Misschien hadden we wel gewenscht dat er meer nadruk werd gelegd op de *vormende* waarde van de biecht). Dit boekje is een goede daad. Het probleem wordt klaar ingezien en positief voor jonge menschen van dezen tijd verklaard. Na lezing van werken als dit komt men weer eens te meer tot de bevinding hoe broodnoodig is een godsdienstonderricht niet enkel, doch een temperamentvolle opvoeding voor het leven. Typographisch ook is het boekje keurig. M. VAN HOECK, PR.

9245 **Raghu Vira, Prof. D^r^** **32 : 9**
UIT DE PRAKTIJK DER GEWELDLOOSHEID. (Dec. 1929-Maart 1931). Met Uittreksels uit Redevoeringen van Rabindranath Tagore en een Inleiding van Henr. Roland Holst-van der Schalk. *Vert. dr Titia Jelgersma. — — Arnhem, van Loghum-Slaterus, 1931, (23 × 15) 180 blz. geb. 32,50 fr.*

III-s — De Hindoesche klok over de hevige gebeurtenissen van den strijd Engeland-Indië: meer bijzonderheden dan we door de kranten kennen, en het verband der feiten sterker aangetoond. 't Is al heel erg droevig; waar gaat het op uit komen? Het beginsel « geweldloosheid » is in elk geval op dit oogenblik in de wereld iets van groote beteekenis. H. Roland-Holst betoont dit van socialistisch standpunt, of juister van haar bijzonder, meer naar het geestelijke gerichte standpunt in het socialisme. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9246 **Rombouts, S., Fr.** **37 : 15 : 24**
◆ KATHOLIEKE PEDAGOGIEK: 1^e^ DEEL. Het Kind. — *Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, 1931 (20 × 13) 187 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 2,00*

IV — Fr. Rombouts lost hiermee een belofte in, namelijk een kinderpsychologie te schrijven, en daaraan hebben we werkelijk behoefte in het Nederlandsch taalgebied. Het werk vertoont een eigen karakter: het bovennatuurlijk element is zoo organisch mogelijk in deze katholieke paedagogie verweven. Wat er goeds te vinden is in de nieuwe en nieuwste psychologische richtingen is verwerkt met de eeuwenoude en immer jonge katholieke psychologie en paedagogiek. Al de erkende hoedanigheden van den gezaghebbenden schrijver der « Historische Paedagogiek » vinden we terug in « Het Kind »; er ligt daarin een schat van wijsheid te rapen voor al wie belang stelt in, en den last draagt van opvoeding. Dr A. VERBIST.

9247 **Van Hoof, Fons** **15 : 37**
DE PSYCHISCHE STADIA VAN HET SCHOOLKIND. — *Antwerpen, De Sikkel, 1931, (23 × 15) 176 blz.* *35 fr.*

IV-N — De schrijver wil, in navolging van wat reeds gebeurde voor de eerste kindsheid en de puberteitsjaren, de ontwikkelingsperioden schetsen van het schoolgaande kind. Van welke groote paedagogische beteekenis zulk werk is, beseft wel elk schoolman die weet, dat het kind zelf een groote factor is in den opvoedingsarbeid. Steller van dit boek is op de hoogte van de literatuur over 't vak, en 't is vruchtbare studie, den schrijver te volgen in : de nieuwste richting der psychologie, het waarnemen, de phantasie, de intellectueele prestaties, het sociaal en zedelijk leven van het kind. Vreeselijk neutraal van inslag is het hoofdstuk over het zedelijk leven. Waar de schrijver, op blz. 127 in een kort alinea, zich ietwat smalend losmaakt van « die naïeve godsdienstige moraal », rijst de vraag: waar schuilt hier het naïeve, bij de godsdienstige moraal of bij den schrijver? Dr A. VERBIST.

9248 **X.** **32**

FEDERALISME EN GROOT-NEDERLAND. — *Gent, Artes, (Uitg. v. h. Vl. Studiecomité voor polit., sociale en kult. aangel.) 1930 (22 × 14) 62 blz.* *2,50 fr.*

V — Bevat de uitslagen van het onderzoek over deze twee vraagstukken ingesteld door het Vlaamsch Studie-Comité te Brussel gesticht op 23 Juni 1929. Politieke documentatie in wetenschappelijken toon gesteld. J. A. G.

4. — Taalkunde

9249 **de Maar, H. G., Dr; Stalling, N. C.; van Praag, J. A., Dr en S. E.; Zethraens, A.** **4 : 65 : 38**

ZESTALIG HANDELSWOORDENBOEK : Nederlandsch, Engelsch, Fransch, Duitsch, Zweedsch, Spaansch. — *Groningen, Wolters, 1931, (25 × 17) 871 blz.* *geb. fl. 12,50*

V — Een werk waar ieder verstandig mensch grooten eerbied voor heeft, ook als hij het niet gebruiken kan. 5 Redacteurs immers hebben er 10 jaar aan gewerkt. Het vereenigt in zich 5 gewone woordenboeken en 5 handelswoordenboeken, en als toegift een aantal vakwoorden uit de techniek, geneeskunde, enz. Buitengewoon geschikt dus voor hen die in de verschillende talen correspondentie hoeven te voeren. Het zal hen zelden of nooit in den steek laten.

9250 **Melis, P. en Queeckers, L.** **4393 : 37**

EENVOUDIGE SPRAAKKUNST bij Taaloefeningen VI en VII ten dienste van den 4en Graad, het middelbaar Onderwijs, het lager normaal Onderwijs. — *Antwerpen, De Sikkel, (19 × 14) 133 blz.* *9 fr.*

V-VI-A — 'n Klaar handboek, practisch-inductief in z'n opzet. Regels en definities worden tot 'n strict minimum herleid. « Eenvoudige » spraakkunst is wel de geschikte titel, want al het droog zwaarwichtige — traditioneel euvel van onze schoolgrammatica's — is aan dit boekje vreemd. Wat de stof betreft; deze gaat verder dan het 4e graad programma. De samenstellers schijnen 'n zeer nuttig gebruik te hebben gemaakt van de « Nederlandsche Spraakkunst » van Molenaers en De Heer. Gelukkiger dan de benaming « meewerkend voorwerp » lijkt me het hier gebruikte : « deelnemend ». PAUL HARDY.

9251 **van Gelderen, J. en van Beckum, J. H.** **43 : 4393**

DUITSCH-WOORDENBOEK : Ie DEEL. DUITSCH-NEDERLANDSCH. — *Groningen, Wolters, 1931, 7e druk (20 × 14) VIII, 756 blz.* *geb. fl. 3,75*

V — In onzen studententijd werden Wolters woordenboek als de beste aangeraden. Nu nog maken we er dankbaar gebruik van. Dat dit bij velen het geval is, en dat Wolters steeds wil verbeteren, bewijst deze zevende, veel verbeterde en vermeerderde uitgave.

9252 **Westermann, C. J. J.** 4393

DE SPELLING VAN DE VRIES EN TE WINKEL. Wijziging op enkele Punten. Voorstel tot een Regeling in zake Taalgeslacht en Woordverbuiging. — *Groningen, Wolters, 1931 (23 × 16) 54 blz.* *fl. 0,75*

V — Het zooveelste voorstel tot een regeling van de spellingkwestie, uitgedacht door een buitenstaander, ingeleid door een professor-letterkundige en gepatroneerd door een onderwijs-vakman. Voor de eerste regels bestaan er maar bijkomende afwijkingen met de voorstellen van de Vereenvoudigers; voor de bindings-s en -n, voor de buigings-n en de pronominale aanduiding van de substantieven kan de auteur niet aansluiten bij het beschaafd gebruik, maar wil op grond van andere factoren regels vaststellen en woordenlijsten opmaken die tevens eenig spel laten aan de individueele vrijheid. — Zal zulke poging nog niet meer verwarring brengen? Dr A. BOON, PR.

5. — Wetenschappen

9253 **Berg, Bent** 83 : 59 : 91

MET DE TREKVOGELS NAAR AFRIKA. *Geaut. Bewerking van Rinke Tolman. Met 130 illustraties. — 's-Hage, Leopold, 1927, (24 × 16) 184 blz.* *fl. 3,75; geb. fl. 4,50*

V — Het eerste boek, naar ik meen, van den grooten Zweedschen vogelkenner, dat vóór een paar jaar in het Nederlandsch werd vertaald : Rinke Tolman verdietschte Berg's werk op bizonder knappe wijze. Berg vertelt in dit boek, — hij vertelt als niet een, — het heele vrije leventje van de kraanvogels in het bizonder: de trekvogels bij uitstek. Hoe hij deze ging opzoeken in hun geboorteland: midden Lapland's venen. Hoe hij, toen het najaar kwam, mede naar Afrika afvoer om er naast honderde andere vogels ook weer zijn kraanvogels terug te vinden. Benevens een boeiend « reisverhaal » en een weelde aan schitterende foto's, — Berg had steeds film- en fotoapparaat bij zich, — biedt U dit rijkelijk uitgegeven werk de zeer gewaardeerde bevindingen van een wetenschappelijk onderlegden, enthousiasten natuurvorscher. Om dit alles, een boek dat we koopen. S. B.

9254 **Berg, Bengt** 83 : 56 : 91

MIJN VRIEND UIT LAPLAND. De Morinelplevier. *Geaut. Bewerking van Rinke Tolman. Met 90 illustraties. — 's Hage, Leopold, 1929, (24× 16) 110 blz.* *fl. 3; geb. fl. 3,75*

V — De vriendschap tusschen den Zweedschen vogelkenner B. Berg en een klein schuchter vogeltje: den Morinelplevier. Geen mensch ginder in het hooggebergte in Lapland, waar Berg op tocht ging, krijgt het van nabij te zien. Doch Berg weet hoe de zaak dient aangepakt, komt er heel, heel dicht bij, koestert het, voert het en brengt het zelfs zoo ver dat het zoo schuwe vogeltje in zijn hand aan het broeden gaat. Voor wie van vogels houdt, iets eenigs. Zoowel wat tekst als wat de illustratie betreft, een heerlijk boek.

9255 **Mitchell-Hedges, F. A.** **91 : 59**
DE STRIJD MET DE REUZENVISSCHEN. *Vert. dr J. van Balen. Geïll. met 52 Autotypieën. — A'dam, Querido, 1925 (22 × 15) 307 blz.*
V — Al de records van een onversaagd, uiterst bedreven hengelaar in 't groot op Jamaïca, Costa-Rica, Panama; zij leverden belangrijke en treffende aanwinsten voor onze kennis dier monsters: zweeproggen, haaien, zeekoeien, enz. De foto's zijn eenig mooi. Men leeft ook het eigenaardige van het tropenland mee. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

6. — Toegepaste Wetenschappen

9256 ◆ **Broeckaert, Wilfried, Dr** **61**
ROND EN OM HET KRAAMBED. Onze Bakers bij Verzorging van Moeder en Kind. — *Borgerhout, Regenboog (19 × 14) 205 blz.* *15 fr.*
IV — Is een zuivere herdruk van de 1e uitgave in 1913. Het leutige in dit boek is ditmaal niet van den schrijver zelf; het ligt in al het bijgeloof rond en om het kraambed dat er in wordt verteld, gehekeld en, waar het de moeite waard is, weerlegd. Het boek bedoelt t. a. niet te zijn ontspanningslektuur, het bedoelt te onderwijzen. Het geeft aldus tezelfdertijd een flinke brok folklore en uiterst nuttige volksontwikkeling.
Dr J. LEBEER.

9257 **Fuhlberg Horst, John** **629 : 9**
AUTO, SCHIP EN VLIEGTUIG. Een Boek van Techniek en Avontuur. *Bew. naar h. Duitsch dr Annie de Beyer. — A'dam, Kosmos, (25 × 18) 235 blz.*
geb. fl. 4.90
V — Het werk van Annie de Beyer is waarlijk een boek van techniek en avontuur. Het draagt den lezer mede vanaf de wieg dezer drie groote moderne verkeersmiddelen tot op hun huidig ontwikkelingsstadium. In een vlotte en hoogst aangename taal boeit het werk ieder lezer met zijn breede gedachten, en het stelt tevens den technieker voor de oplossingen der moeilijkste problemen. Bij middel van 160 foto's en teekeningon van allerlei aard maakt schrijver den lezer bekend met allerhande nieuwigheden en verrassingen, zoodat dit keurige werk door eenieder met aandacht gelezen zal worden. G. V. E.

9258 **Michiels, P. M. Luc.** **669 : 62**
SCHROEFDRAAD. Snijden en Vormen — Wisselraderen, Beitels, Tappen, Freezen, Rollen, Stampen, Slijpen, Meten. *Geïll. — Antwerpen, De Techniek, 1931, (21 × 14) 167 blz.* *22,50 fr.*
V — Het werk van Michiels is een keurige en zeer verdienstelijke verzameling van al wat er broksgewijs in verschillende andere werken en tijdschriften te vinden is over al hetgeen in verband staat met schroefdraad. De stof is op zeer eenvoudige wijze behandeld en in menig geval door zuivere teekeningen verduidelijkt. Wij zijn het met den schrijver eens waar hij in zijn voorwoord wijst op grootere nauwkeurigheid, bij de schroefdraden, en vermits hij opbouwende kritiek verwacht, willen wij hem even wijzen op het Modulschroefdraadsnijden, blz. 55, waar wij over het gebruik van pi niet heelemaal akkoord gaan, daar de draaier niet de werkelijke doch de axiale steek van den worm moet gebruiken. De axiale steek is steeds grooter dan de werkelijke (zie bijzonder bij meerdradige wormen) en zelfs bij het gebruik van pi = 22/7 zal de axiale steek nog te klein blijken te zijn, vermits de

axiale steek = modul X pi/cos. hellingshoek. Het werk van Michiels dient warm aanbevolen bij de leeraars in vakscholen, de leerlingen van vak- en nijverheidsscholen, en alle mekaniekers zonder uitzondering.
Ir G. VAN ERMEN

9259 **Steyaert, M.** **65: 51**
PRAKTISCH BOEKHOUDEN. — *Brugge, Excelsior, 1931, (21 × 13) 102 blz. 18 fr.*
V — Eenvoudige uiteenzetting van de eerste en noodzakelijkste begrippen van handelswetenschappen. De « gewone man » vindt hier zijn volle gading. Ieder moet van boekhouden toch een minimum afweten : hij leere het in « *Praktisch* Boekhouden ».

9260 **Vosmaer, A.** **621**
HET WONDERBOEK DER ELECTRICITEIT. *Geïll. met 190 afdeelingen. — Utrecht, W. de Haan, 1931, (25 × 18) 156 blz.* *61,75 fr.*
V — Opgevat in den vorm van een documentatie-*leesboek* behandelt het werk alle toepassingen der electro-techniek. In dezen zin kan het aanbevolen worden zoowel aan niet-techniekers als aan meer gevorderden in de electro-techniek. Uitgegeven in keurigen boekvorm waarvan de tekst verlucht is met een 200 tal duidelijke lichtprenten, biedt het werk een vleiend uiterlijk. G. V. E.

7. — Schoone Kunsten

9261 **Jordaan, L. J.** **77 : 92**
HET CINEASTISCH WERK VAN JORIS IVENS. *Geïll. — A'dam, De Spieghel, 1931 (25 × 18) 84 blz.* *42 fr.*
V — J. Ivens is de pionier van de film*kunst* in Holland. Hij leverde zeer origineel werk. Vooral « Wij Bouwen » en « De Zuiderzee » zijn van hem gekend. De korte studie hier van L. J. Jordaan is zeer merkwaardig, als samenvatting en « waardeering » van wat Ivens tot op heden presteerde. 36 platen, meestal reproducties uit de 7-8 filmen welke Ivens reeds op zijn actief heeft. Mooi werk. Wij vragen ons evenwel af of deze uitgave niet wat te vroeg kwam?

9262 **Ponten, Theo** **78 : 9**
MUSICA ARS. Leidraad voor Muziekgeschiedenis en algemeene Muziekleer. Ten gebruike op MiddelbareScholen en ten dienste van de ernstige Muziekliefhebber. *Geïll. — Groningen, Wolters, 1931, (21 × 14), 174 blz.* *fl. 1,90 ; geb. fl. 2.25*
V — Als muziekgeschiedenis zonder meer hebben we dit boekje niet te beoordeelen, wel als een muziekgeschiedkundige leidraad voor het onderricht van dit vak in de *Middelbare Scholen* en, zooals Sem Dresden en de schrijver zelf het uitdrukten in hunne inleiding « voor serieuze muziekamateurs » ofte... « ernstige muziekliefhebbers » zooals wij dat in Vlaanderen noemen. Daarom geeft schrijver het ruim aandeel aan de periode vanaf de Classici der 18e eeuw, met daarbij een bijzonder hoofdstuk over muziekgeschiedenis in Nederland, het lied en de zangkunst, Gregoriaansch en muziekvormen. Daar wij uit het M. O. geen ondervinding hebben kunnen we ons bezwaarlijk uitspreken over de doelmatigheid van den aanleg. Vermoedelijk bereikt schrijver volledig zijn doel, mede in acht genomen, dat hij docent is in dat onderwijs en hier zijn ondervinding samentrekt. Wij zijn geneigd te gelooven dat, als

leidraad voor leeraars, dit boekje uiterst geschikt is. Werd slechts de helft er van verbruikt... 't ware zeer verheugend! Eén zaak spijt ons erg, dat is, dat schrijver *Vlaanderen doodweg negeert*. Wij hadden meer stamverwantschap verhoopt. Geen zin, geen naam over de Zuid-Nederlanden! Laat ons hopen dat, na het verschijnen van ons werk over « Vlaamsche Muziek » bij Kruseman te Den Haag, de Noord-Nederlander dit even doorbladeren zal om zich te vergewissen van het scheppend vermogen van zijn Zuid-Nederlandsche taalbroeders! F. v. d. M.

9263 **Van de Voorde, Urbain** **75 : 92**

Het Raadsel van den Meester van Flémalle. — *Brussel, Kryn, 1931, (23 X 15) 40 blz.* *4,50 fr.*

V — Schrijver vat de thesis samen door den heer Renders in Engelsche en Fransche revues ontwikkeld om uit de taal der geschilderde en geschreven documenten aan te toonen dat de identiteit van Rogelet de la Pasture en Roger van der Weyden geen steek houdt; meteen valt ook heel de school van Doornik door de mand. — Een artikel van Friedländer bevestigde kortelings het juiste dezer thesis. Zeker verdient de heer Renders den onvermengden dank van alle bewuste Vlamingen; en de heer Van de Voorde zij ook dank gezegd dat hij de Vlamingen wees op een hunner glories, bijna ontfutseld door de drijverijen van Wallonisanten. J. Hallez, pr.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

9264 **Albe** **81**

◆ Paradijsvogel. — *Mechelen, Schepper's Gesticht, 1931 (24 X 18) 40 blz. 15 fr.*

V — Paradijsvogel : vermoedelijk naar 't laatste en gaafste vers. Verloren tusschen te veel witte vellen vindt men menig prachtig beeld, als « m'n hart is als 'n star gaan staan - waar de aarde nooit de hemel raken kon - 'n rode meteoor - op gouden horizon », e. a. Niet altijd houdt de Paradijsvogel het vol in zijn vlucht, soms ook is zijn zang te cerebraal vooral in « Intocht ». Maar al ware 't slechts om « Paradijsvogel » — « Wie weet de genade » — « Nu is de ruimte » — mocht het een prachtuitgave worden. Joz. De Voght, pr.

9295 **Benoit, Jacques** **81**

◆ De gesloten Poort. Gedichten. — *Maastricht, Boosten en Stols, (21 X 14) 47 blz.* *ing. fl. 2,50*

V — Het godvruchtig katholiek voelen van Schr. is ons sympathiek; vooralsnog vindt het zijn voedsel in de bovenste grondlagen der vroomheid, die het eerst voor de hand liggen, zooals: reinheid, hemelverzuchting, vrome opgetogenheid. Op dit gebied zal hij misschien mettertijd goeds leveren. Voor het oogenblik is het dichterlijk kunnen zeer, zeer gering. Dr Joris Caeymaex, pr.

9266 **de Bourbon, Louis** **81 : 91**

Reisverhalen. — *Nijmegen, Het Venster (21 X 14) 124 blz.* *fl. 1,50*

II — In de Bourbon's verzen deint de weemoed van de zwerver en het heimwee der zoele verten van de evenaar; de opstandigheid van een verlaten ziel; de harde lach van een die brutale tochten meemaakt, en die 't uitzeggen moet hoe 't leven hem gebeten heeft. De beste gedichten uit dit bundeltje zijn: « Brief van de commandant » —

« Afreis » — « Horizon » — « Thuisreis ». De realistiese erotiek van enkele zinnen motiveert ernstig voorbehoud! ANTON VAN DE VELDE.

9267 **de Geest, Alfried** **81**

HERFST-ROZEN. — *Antwerpen, Regenboog, (17 × 14) 29 blz.* *28 fr.*

IV — Een vijftigjarige, voor wien « geen star meer blonk in mijn nacht » en wiens « hart was als een rozelaar verdord in wintertijden », « tot heelend weer Lente kwam » in vorm van de liefde, schenkt bij den tweeden verjaardag van zijn huwelijk dezen ruiker aan zijn vrouw. Het gaat er over de Liefde die de zielen aan elkaar smeedt hier en in het eeuwig leven. Een nieuwen klank hooren we niet. Het beste klinkt nog het Meilied. D[r] A. BOON, PR.

9268 **Goethe** **81 : 82**

FAUST. *Vert. uit h. Duitsch dr Anthonie Donker. — Arnhem, van Loghum Slaterus, 1931, (25 × 16) 182 blz.* *geb. 65 fr.*

II* — Met deze vertaling van den eersten Faust luidt Anthonie Donker het Goethe-jaar in. Het zal wel onnoodig zijn, zelfs voor het groot publiek, den inhoud weer te geven van dit, Goethe's belangrijkste werk. tevens door de Duitschers uitgeroepen als het kenschetsendste van den Germaanschen geest : hoe Faust, de onrustige zoeker naar levenswijsheid, zich overgeeft aan de duivelsche macht om daar in alle genot rust en bevrediging te zoeken, maar te vergeefs; en hoe door zijn verleiding een onschuldig meisje gansch ten onder geraakt. — De vertaling is getrouw, hoewel ze niet slaafs den tekst volgt. Natuurlijk gaat er bij nauwgezette vergelijking tamelijk veel van het oorspronkelijke te loor, maar wat Anthonie Donker ons hier levert is toch een trouwe omwerking die den gang en den geest van het gedicht bewaart.

D[r] A. BOON, PR.

82. TOONEELLITERATUUR

9269 ◆ **Albe** **82**

TOEN H. PETRUS AFSTEMDE OP.... Radio-Sprookje in 3 Tafereelen. — *Antwerpen, Het Missieklokje, 1931, (21 × 16) 48 blz.* *8 fr.*

VI-A — 'n Missiespelletje van iemand die op dit gebied z'n sporen verdiende. Langs den radiopost van Sinte Pieter in den hemel vernemen de engeltjes hoe 'n missionaris en enkele van z'n kleurlingskens als martelaren vielen. Ze zijn dus nu op reis naar den hemel, waar ze dan seffens door heel de tegemoetgaande bent triomfantelijk in de glorie worden binnengeleid. Vroom, frisch en jolig; dus 'n mooi spelletje. Af en toe lijkt de taal 'n luttel te groote-mensch-achtig.

JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9270 **Grassin, Renaat** **82**

EEN PASSIONELE MOORDZAAK. Sketch. — *Wenduine, P. Putman (Tooneelfonds) 1929 (18 × 13) 35 blz.* *8 fr.*

IV — Een niet sympathiek spel van een sympathieken acteur. In zijn poging om origineel te zijn werd hij bizar. Een parodie op moderne spelen van ontrouw. De tweevoudige uitwerking (Grieksch-modern) breekt de direkte inwerking. FRANS HAEPERS

9271 ◆ **Martinianus, P.**

OM DEN MISSIEPOST. — *Antwerpen, Het Missieklokje, 1931, (21 × 16) 68 blz.* *8 fr.*

VI — 'n Missie-propagandaspelletje in zeer kinderlijken vorm, en dat erop wijst hoe de nederig-verborgen daad van 'n kindje wonderen van apostolaat uitwerkt in 't verre missieland. Als 't keurig, kwiek en kleurig gespeeld wordt zal 't frisch aandoen. Tooneelmatig zijn precies al de tooneeltjes niet. 't Dingetje kan, met 'n lichte variante, evengoed door jongens als door meisjes gespeeld. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9272 **Molière** **82**

DE INGEBEELDE ZIEKE. Tooneelspel in 3 Bedrijven. *Vl. bewerking v. R. Grassin. — Kortrijk, Vermaut, 1930, (19 X 14) 120 blz.* *15 fr.*

IV — Een Molière vol aktualiteit. Een nieuwe bewerking en opfrissching mocht er wel zijn. Spijtig dat het gebeurde in een taal die wat slordig, hier en daar onzuiver en onnatuurlijk klinkt. FRANS HAEPERS

9273 ◆ **Remtbaan, V.** **82**

OP BEEVAART TEGEN GOESTING. Blijspel in drie Bedrijven. — *Tongerloo, St Norbertus Drukkerij, 1931 (19 × 14) 64 blz.* *8 fr.*

V — Van 'n afgedwaalden boerezoon die op 'n weinig kiesche manier, want te hardhandig en te komisch-dwaas, in Scherpenheuvel belandt om er met den zegen van Onze Lieve Vrouwken 'n beter leven te beginnen. Dat slot vinden ook wij zeer vroom en zeer gelukkig. De opgang naar die bekeering is ten slotte 'n belachelijke en pover gefantaseerde maskarade. Futloos dialoog. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9274 ◆ **van de Velde, Ed.** **82**

HET BEZOEK DES KONINGS. Middeleeuwsch Drama uit het Kinderleven, in 3 Tafereelen. Met zang. — *Alkmaar, N. V. Vink. 1930 (19 X 13), 75 blz.* *fl. 1.50*

V-VIA-J — Hoofdzakelijk de verdoken, doch vinnige en weinig-kloosterlijke twist van 'n paar klooster-leerlingen om op Kerstdag bij 't bezoek van den koning de solopartij van het « Adeste » voor te zingen. In den Kerstnacht, na 'n uitkomst die tragisch dreigt te worden, krijgen we de gelukkige verzoening van de twee maatjes. Vlot geschreven en als 'n kijk op jong kloosterleven heelemaal niet kwaad. Op het tooneel zal 'n wel 'ns langdradig over-en-weer-praten niet zoozeer behagen.
JOS. VAN DEN EYNDE, PR.

9275 **van Ebbenhorst Tengbergen-van Heyningen, M.** **82.8**

LEUGENS. Vier dramatische Schetsen. — *Bussum, van Dishoeck, 1931 (21 X 16) 159 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

III — « Leugens » : huwelijk en trouw, moederliefde en toewijding, alles berust op voosheid en bedrog, en dikwijls moet het geluk gekocht worden door een leugen. Een pessimistische uitbeelding van de betrekkingen tusschen man en vrouw, tusschen moeders en hun zoon. — Als dramatische schetsen, nogal zwaar en lang. D[r] A. BOON, PR.

9276 ◆ **van Hoof, A.** **82 : 39**

ALS DE WERELD VONNIST. Middeleeuwsch Drama in 3 Bedrijven uitgebeeld naar Volkslegende van O. L. Vrouw aan den Staak. — *Wenduine, Putman, (Fontein Serie nr 3) 1931 (18X 13) 87 blz.* *12 fr.*

V — Een gegeven dat ontroert. Een mirakelspel en legende-bewerking. Een paar pittige volkscènes. Spijtig dat er zooveel uitgelegd wordt en zoo weinig gebeurt. De wonderbare overgang van slecht naar goed

geschiedt wel wat plots in 't geweten van den schuldige. Tooneelmatig niet al te sterk. Kan gespeeld worden voor eenvoudig publiek. Als leesdrama vindt het gewis geen liefhebbers. FRANS HAEPERS

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde rijpere lezers worden gelezen.

9277 **Lait, Jack** **83**

BROADWAY MELODY. *Vert. uit h. Engelsch dr J. v. d. Kamp. — R'dam, De Combinatie, 1931 (20 × 13) 96 blz.* *fl. 0,45*

II° — Laat nu dat de titel zijn van een sprekende en musiceerende film, laat nu die nieuwe melodie, met groot tamtam aangekondigd, opklinken in een groot revue-theater, wij hebben niets aan de schildering van zulk theaterleventje en vooral niet aan die onverkwikkelijke geschiedenis van dien plug, die zijne verloofde vergeet om hare zuster 't hart te winnen en wint. Foei, die omslag! 't Heele ding heeft met kunst niets te maken. A. VAN DEN DRIES, PR.

III. — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden

9278 **Courths-Mahler, H.** **83.0 : 89**

DE DOLLE HASZBERG. *Vert. uit h. Duitsch dr A. Vuerhard-Berkhout. — Zeist, Swartsenburg, 1931, (19 × 13) 247 blz.* *fl. 1.50; geb. fl. 2,25*

III-IV-P — Die dolle had een verleden van flirt en brasserij en dies meer. Gelukkig wordt dat niet beschreven, eerder ondersteld. Een vriend wil hem een riem toesteken ter redding. Belangloos? Heelemaal niet: om een mededinger weg te krijgen naar de hand van een mooie juffer. Nu begint de strijd tusschen de twee: hij wordt beslecht ten gunste van den dolle, die intusschen 'n « brave Hendrik » is geworden. 't Boek der gestrafte eerloosheid. Allergemakkelijkst schudt schrijfster de oorlogsboeken uit haar mouw, en doet dan zonder moeite sneuvelen den booze die weg moet, zoodat de onschuldigen of goeden gemakkelijk triomfeeren. Om zekere sterk ruikende zinnetjes die zinspelen op licht ergerende relaties, is deze roman niet te brengen in ieders handen, al blijft schrijfster vrij kiesch en voorzichtig in haar termen. De geest is protestantsch. A. VAN DEN DRIES, PR.

9279 **Dail, Hubert** **83**

DE ZINGENDE DWAAS. *Vert. uit h. Engelsch « The Singing Fool » door J. v. d. Kamp Jr. — R'dam, De Combinatie, 1931, (20× 13) 96 blz. fl. 0,45*

III — De Zingende Dwaas is een heerlijk mensch, zooals er in Broadway wel niet veel zullen rondloopen. De enkele figuren rond hem zijn goed geteekend: Molly, Grace, Blackie Joe, Marcus en Ferry. Dat zijn ze allemaal. En allen leven door heel het eenvoudig tragisch feit, dat deze Dwaas in zijn eerste liefde bedrogen wordt. Hoe jammer, dat het boek zoo echt-Amerikaansch eindigt op een herinnering aan den grooten profeet ! van Nazareth en op een onwettig huwelijk.
E. BOELAERT

9280 **de Haan, Gerard F.** **83.1**
NARDUS HAKEL. — *A'dam, Mij t. v. v. g. e. g. Lectuur, 1930 (19 × 12) 337 blz.* *In keurband fl. 4,25*
III — Het konflikt tusschen het land en de stad. Bart Hakel, de zoon van den strengen, rechtgeloovigen boer van de Bochthoeve, huwt tegen den wil van zijn vader met een herbergprinses uit de stad. Stilaan loopt alles achteruit : zijn vrouw geraakt verslaafd aan den drank, de hoeve wordt niet verzorgd en Bart gaat met zijn familie naar de stad. De jonge Nardus, waarin de gezonde oerkrachten van zijn voorgeslacht worstelen met de zedelijke tekortkomingen van zijn moeder, heeft een harden strijd te doorstaan en bezwijkt aanvankelijk vo'or verleiding en diefstal. Maar langzamerhand wint hij zijn geestelijk evenwicht terug en gaat opnieuw met vader en broers naar den erfgrond van zijn voorgeslacht om er in den omgang met de goede aarde genezing te zoeken en vrede. Tragisch is de strijd van Bart met de wilde machten die hem naar beneden sleuren en van Nardus die na diepen val zich omhoogwerkt.
Dr A. BOON, PR.

9281 **Fuchs, Georg** **93 : 83.3**
WIJ ACHTER DE TRALIES. Herinneringen van N° 2911 in de Gevangenis geschreven. *Vert. dr Anthonie Donker. — Arnhem, van Loghum Slaterus, 1931, (24 × 16) 348 blz.* *ing. 56,50; geb. 71 fr.*
III* — Dr P. Bierens de Haan schrijft, in zijn inleiding voor dit werk van Prof. Fuchs, o. m.: « Het is wel iets uitzonderlijks, dat een intellektueel langdurige gevangenisstraf ondergaat (hij als politieke misdadiger), dat die intellektueel dan scherp, met aangeboren psychologischen zin, zijn medegevangenen observeert en hun levensgeschiedenis en de invloeden waaronder zij tot misdaad gekomen zijn door hen zich laat mededeelen en dan tenslotte zijn bevindingen : de jammer der gevangenis en den aard en levensgang zijner mede-gevangenen te boek stelt; en dat zonder iets van geschetter, in volle bezadigdheid.... » En verder « ... De schrijver houdt zichzelf in zijn boek bijna geheel op den achtergrond. Maar den lezer ontgaat niet hoe hij, kennelijk fijner besnaard, ontwikkelder en door het leven meer verwend dan de groote meerderheid zijner lotgenooten, die bijna vijf jaren te Abrach geleden moet hebben. En hij krijgt eerbied voor den heldenmoed, die hem niet toeliet verslagen neer te zitten, maar hem drong dit wel doorwerkte boek van zeer ernstige tendenz daar, in het tuchthuis zelf, te schrijven ». Er is aan die inleiding weinig toe te voegen. Het is een ernstig boek van een ernstig, objektief oordelend mens die met deernis zijn aksidentele « kollega's-van-de-cel » heeft bestudeerd, en in sobere rake, klare kontoeren getekend. Voor wie zich bezighoudt met gerechtelike aangelegenheden, met straf-bepalingen en celregiem, herklasséringskwesties, of wie, kort weg, een goed, humaan en humanitair boek verkiest boven de vele prularia der « fraaie letteren », zal dit werk van Prof. Fuchs beslist van waarde zijn. Anthonie Donker vertaalde het uitstekend. ANTON VAN DE VELDE.

9282 **Gerard, Louise** **83**
DE DANSER. *Vert. en bewerkt dr J. v. d. Bovenkamp. — R'dam, De Combinatie, 1931, (20 × 14) 200 blz.* *fl. 2.25; geb. fl. 2,90*
III — Die danser? Een snuiter, van adellijken bloede, die een heel leven van miserie achter den rug heeft, gewikkeld in een mysterie van juweelen, en een die aan chantage doet. En die valt in bloedige

omstandigheden een meisje op de armen, die hem opneemt ter redding en voor hem offert naam en faam, geld en eer. Maar einde goed, hoor. In volle sensatie wentelt deze roman. Die twee geraken ten slotte tot echte wederzijdsche liefde : dat is het eenige licht in heel dat barre gebeuren. Amoraal. Het passioneele is nergens beschreven en die snuiter is grondig een goed hart en wist wat fatsoen en gegeven woord is. Maar die atmosfeer van moord, aanslag, chantage bederft veel...

A. VAN DEN DRIES, PR.

9283 **Kallas, Aino** **83.1**

HET WITTE SCHIP, *Vert. dr Fenna de Meyier. Geïll. met houtsneden dr S. de Josselin de Jong. — A'dam, Wereldbibliotheek, (W. B. Verhalen, nr 8) 1931 (17 × 12) 56 blz.* *fl. 1*

III — De dweepzucht eener sekte drijft haar ertoe gansch het dagelijksch leven te verlaten en de komst te gaan afwachten van den profeet die het Godsrijk zal komen stichten. Totdat de ontnuchtering komt en zij de oogen terug opent voor de tastbare werkelijkheid. Zielkundig en episch gelukt zijn de twee thema's : de stoffelijke moeilijkheden die onvermijdelijk het louter geestelijke godsvolk bestormen ; en het geleidelijk herontwaken van de nuchtere instinkten om uit de betoovering los te komen. En als neo-romantisch verhaal tevens goed. Doch, en dit is de slotindruk : het werk komt neer op een neerhalen van idealisme in het algemeen: met de excessen eenzijdig voor te stellen, treft men ook den kern van waarheid en schoonheid, die er in elken zucht naar vergeestelijking ligt; en men brengt ook licht in opspraak het Evangelie-verhaal dat gewoonlijk voor zulke sekte-geschiedenissen het model levert.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9284 **van Schendel, Arthur** **83.1 : 83.9**

EEN ZWERVER VERDWAALD. *Geïll. met houtsneden dr B. Essers — A'dam, Meulenhoff, 1931, 4e druk, (21 × 15) 144 blz.* *56,75 fr.*

III* — « Vloed van epische stemmingen » zou men v. Schendel's Zwerversboeken kunnen noemen: kaleïdoskoop van veel eigen stemmingsbeelden, zoet of klaar; dan breeder, het gobelijn van een geschiedkundig midden (ditmaal Venetië); en daarin, in een droomlicht gezien, Tamalone, de zwerver, 'n ziel die voorzeker zich niet aanpast aan het leven, die ook weigert gulzig te snoepen van het schoone, die liefst inkeert tot het weemoedig of broze innerlijk wonder. Dat wij heelemaal zouden gewonnen zijn voor zijne figuur, zullen wij niet beweren; doch hij is zeker drager van 's schrijvers dichterschap, en dit voelen wij. Het boek leest als een melopee : overeenkomstig den Tamalone-geest, wisselen er in af, eenerzijds het eeuwig-aarzelende, terugtrekkende, anderzijds het heftig direkte. Een kunsttaal wordt daartoe geschapen, heelemaal op anapaestisch-iambisch rythme. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9285 **White, Grace Miller** **83**

JUDY VAN ROGUES HARBOR. *Vert. uit h. Engelsch dr L. Thomson-Thomson. — Den Haag, Kruseman, (Moderne Serie, 66) 1931 (19 × 13) 376 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 3,25*

III-P — Een machtige greep uit 't leven in de Amerikaansche wildernis, waar Judy opgroeit, zonder te weten dat haar vader schatrijk is geweest. Wanneer ook Amerika in den wereldoorlog treedt, speelt zij een heldinnenrol, redt den man die haar vader beroofde, weet Duitsche snoeverij te dempen en Duitsche valschheid te ontmaskeren en vindt

den weg naar drievoudig levensgeluk : haar moeder, haar verloren fortuin, en senator Kingslind's kleinzoon als verloofde. Terecht mogen we dit werk heeten : een roman van de Amerikaansche vaderlandsliefde, een hymne aan het natuurschoon, een verheerlijking van de kinderlijke gehechtheid, de rechtschapenheid, de wilskracht en de reine liefde. De karakters staan scherp afgelijnd, de verhaaltrant is boeiend en de episoden zijn vol afwisseling. *Sommige zinspelingen vergen echter eenig voorbehoud.* J. LAUWERYS, PR.

9286 **Williamson, Th.** **83 : 3**

TALIAK, ZOON DER AARDE. *Vert. uit h. Amerikaansch dr C. de Dood. Geïll. — A'dam, Arbeiderspers, 1931, (20 × 14) 260 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

III-s — Deze laag-bij-den-grondsche levensroman van een rendierenherder uit het hooge Noorden schijnt geen andere bedoeling te hebben dan het neerdrukkende van het leven in die eenzaamheid weer te geven: Langdradige uitrafeling van misselijke toestanden en gevoelens, vooral van bruisende driften onder een gesloten, schijnbaar koel uiterlijk. Tafereeltjes van slemperijen, zinnelijkheid en twist tusschen herder en knecht om de vrouw van den eerste, het al uitloopend op moordpoging en moord : een onverkwikkelijk boek, spijts al de uiterlijke zorg, die door vertaler en uitgever er aan werd besteed. J. LAUWERYS, PR.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

circa 18 à 20 jaar en ouder

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

9287 ◆ **Clarke, Isabel C.** **83.1**

PASSIEBLOEMEN. *Vert. uit h. Engelsch dr Teo de Witte. — 's Gravenhage, Kruseman, 1931 (19 × 13) 266 blz. fl. 2,15; geb. fl. 2,90*

IV — Aubrey Amory is rijk, spekuleert, vervalscht en vlucht. Zijn vrouw trekt zich met haar zoontje terug op haar landgoed in Noord-Afrika. Hier groeit tusschen haar en haar neef-rentmeester een onbeleden, rein-bedwongen liefde, tot de verkwister sterft. Rond dit goed-ontwikkeld drama met zijn te willekeurig goeden afloop, kringen misschien iets te veel nevenfiguren uit Engelsche en Arabische wereld. Ook het mystieke kinderleven van den kleinen David, die de katholieke leider is van het diepe gebeuren, doet wat vreemd aan, al is alle tendenz-chargeering vermeden. In zijn geheel een boeiend en aanbevelenswaardig verhaal. E. BOELAERT, M. S. C.

9288 **Courths-Mahler, H.** **83**

HARALD LANDRY, DE FILMSTER. *Vert. uit h. Duitsch dr R. H. G. Nahuys — Zeist, Swartsenburg, 2 dln (20 × 14) 220; 224 blz. per deel fl. 1.90*

IV — 't Was te verwachten : in de filmwereld zou schrijfster wel eens haar stof gaan zoeken. Daar is toch nog wat te vinden, zelfs gemakkelijk, en 't verkoopt, vermits zeer modern. Filmroman dan, waarin, te midden coulissen-opbouwen, camera's geklikklak, repetities en scènedraaien, 't verhaal gegeven wordt van een schoone liefde-idylle tusschen Harald, den gevierden, aanbeden filmheld en een schuchter figurantje. En 't komt goed hoor, al vergt het twee boekdeelen. De tragiek van het ineenstorten van het « Filmpaleis » komt, als litteraire truc, juist van pas en zet er wat leven in, want och, 't was heelemaal niet noodig dit verhaal uit te rafelen tot twee boekdeelen : te veel water in de soep. Moreel stoort het werk niet. En schrijfster belijdt weer haar geloof in de deugd en in de schoone waarden van het leven. Gewone ontspanningslectuur. A. VAN DEN DRIES, PR.

9289 **Courths-Mahler, H.** 83

VERGELDING DOOR LIEFDE. *Vert. uit het Duitsch dr P. van Linter. — Zeist, Swartsenburg, 1931, 2 dln (20 X 14) 214; 236 blz. elk fl. 1,60; geb. fl. 1,90*

IV — De geschiedenis van een jonge lieve vrouw die als asschepoetster wordt behandeld in den familiekring waarin ze als wees werd opgenomen. Maar weldra vindt ze steun en hulp totdat ze een nieuw en gelukkig leven tegemoet gaat aan de zijde van den man dien ze bemint. Voor liefhebbers van sentimenteele, romantische verhalen.

D[r] A. CARDYN, PR.

9290 **Courths-Mahler, H.** 83

HET VERLOREN VERTROUWEN. *Vert. uit h. Duitsch dr A. Vuerhard-Berkhout. — Zeist, Swartsenburg, 1931, (20 × 13) 240 blz. fl. 1,50; geb. fl. 2,25*

IV — Van twee zusters, Freda en Blandine, op weg naar het huwelijk. Als kader het mooist idyllische: de Alpennatuur. 't Gaat niet voor den wind, want Blandine is een stugge oester voor Frieder, die heel wat te harden heeft, en Freda is wel een heel eng, braaf dametje, maar die Frank is een mysterieuse vreemdeling, vader van een mooi kindje en gescheiden van zijn vrouw. Nu die vrouw besterft het. Alles eindigt goed. Voor volwassenen. De titel is er maar bijgesleurd. In dezen roman wordt er ten minste eens gedaan aan gebed.

A. VAN DEN DRIES, PR.

9291 **de Pillecyn, Philip** 83 : 98
◆ DE RIT. — *Antwerpen, Regenboog, 2[e] vermeerderde druk, (19 X 14) 166 blz. 15 fr.*

IV* — Zie bespreking in de Romankroniek, nr 9227.

9292 **Gerard, Louise** 83.0

HET HALSSNOER VAN TRANEN. *Vert. dr M. K. — R'dam, De Combinatie, (20 × 14) 227 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

IV — Hij had het als knaap tegenover zijn moeder geboft: hij zou trouwen met een prinses met de gouden haren. Hij draagt nu wel een doodgewoon ding van een naam: John Wilson, maar zij is dan toch Désirée de Mailly. Maar eer 't zoo ver komt, moeten wij de oceanen over, mysteriën in, bloedige incidenten door, verrassingen slikken. Dat halssnoer redt Désirée en stort de anderen in 't verderf. Weet ge nu genoeg? Sensatieliteratuur, die aast op wemelende dramatiek en mysterieuse voorvallen. Zedelijk niet slecht. Held en heldin zijn edele figuren. De anderen? Foei! A. VAN DEN DRIES, PR.

9293 **Grey, Zane** 83:0

OP LEVEN EN DOOD. *Vert. uit h. Engelsch dr J. van den Bovenkamp. — R'dam, De Combinatie, 1931, (20 X 14) 188 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2.90*

IV — De kleine Molly Dunn en Jim Traft houden van elkaar. Maar Jim is de neef van den grootsten grondbezitter uit de streek, en begint zijn loopbaan in het Westen met 'n hekken te plaatsen, rondom de oneindig uitgestrekte weidegronden. Hevig protest vanwege de weinig-galante bevolking. Slinger Dunn, de brutale broer van Molly schiet Traft neer. 't Schot is niet doodelijk, maar... nu begint de Cow-boy film. Woeste mannen draven doorheen de prairiën. Haat en kruit. 't Gaat er ten slotte op leven en dood; en het restend procent der deelnemers is zeer miniem. Dan slechts worden de handen in elkaar gelegd ter eeuwige liefde en trouw, wijl de doorkogelde schurkenbodies nog liggen

te stuiptrekken op de groene graszoden. Zane Grey kan vertellen als de beste. Flinke ontspanningslectuur. PAUL HARDY

9294 **Ivans** **83.0**
SLINKSCHE WEGEN. Een roman uit het Delische Plantersleven. *Geïll. met fig. en 3 platen. — 's Gravenhage, D. A. Daamen, 1931, (21 × 15) 221 blz. fl. 1,50; geb. fl. 2.25*
IV — Over 'n Communistische koelies-muiterij op 'n rubber-onderneming in Deli. 'n Europeaan, de leider van het oproer, gebruikt slinksche wegen, daar z'n actie, wegens hartsproblemen haar alléén-democratisch doelwit uit het oog heeft verloren. Hij loopt dan ook in de val, en de opstand kan nog juist bijtijds gefnuikt worden, door de hondsche verkleefdheid van 'n inlandsche. Flink geschreven Avontuurroman in het kader gehouden van « up-to-date » kwesties. Scherpe bladzijden over de Hollandsche misopvatting der koloniale democratie. PAUL HARDY

9295 **Meekel, Kees** **83.0**
BLANKE SLAVIN ? — *Maastricht, Leiter-Nypels, 1931, (20 × 14) 172 blz. fl. 2.50; geb. 3,50*
III-IV — Zie bespreking in de Romankroniek nr 9230.

9296 **Panhuysen, Jos.** **83.1**
◆ HET HOOPVOLLE TEKORT. — *Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, 1930, (19 × 13) 146 blz. fl. 1,50; geb. fl. 2,50*
IV — Bravo! En welkom! Nu toch eens iets dat klaar en mooi in oog en hart geprent blijft! Een verloving die afsprong omdat zij niet meedierf naar Californië; na vijf jaar afwezigheid, zonder innerlijke vervreemding echter, nu de volle overgave, bemoeilijkt en geholpen tevens door de twee karakters zelf en ook door de burgerlijke omstandigheden van hun midden. Merkwaardig en aangenaam is 's schrijvers onbevangenheid tegenover gebieden van zwaarder beteekenis die hij zeer bescheiden onbetreden laat (epiek en hartstochtgeweld), en aan de andere zijde, zijn gematigd, doch niet hooghartig, toegeven aan Hollandsche burgerlijkheid waar hij slechts een stap zou hoeven te zetten om er volop in te zijn. Neen, niets daarvan : een eigen gang, van helderheid vooral, en sympathie: er is hier te genieten van verstandige, gezonde gedachten, menschenwijs, mild, ingoed. Kom! om hartelijk van te houden. Om met genoegen door te geven! Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9297 **van Dine, S. S.** **83.0**
DE MOORD IN HET MUSEUM. *Vert. dr H. Rappard. — R'dam, De Combinatie, 1931 (20 × 14) 217 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,90*
IV — De kriminaliteit-romans schijnen in de mode. Maar hier wed ik toch wel, dat de meest-speurzinnige lezer niet raden zal wie nu eigenlijk den rijken en vriendelijken Mecenas vermoord heeft. En ik zal het hem ook niet verklappen, want een ander belang of een andere verdienste heb ik aan dit boek niet gevonden. E. BOELAERT, M. S. C.

9298 **van Wijhe-Smeding, Alie** **83.8 39**
GRILLIGE SCHADUWEN. Enkhuizer Vertelsels. *Geïll. met penteekeningen v. P. van Dam. — Huis ter Heide, U. M. De Tijdstroom, (21 × 16) 148 blz. fl. 3,40; geb. fl. 4,25*

IV — Deze tien Enkhuizer vertelsels, dateerend uit den aanvang van de loopbaan der schrijfster, spelen alle in buitennatuurlijke sfeer : ze handelen over spoken en spookschepen, meerminnen en tooverheksen, duivels en occulte machten. Ze worden ons verteld in hun eigenaardige, voor Vlamingen wel moeilijke zegswijze, door ouwe visschers en wijvekens. Ook belangrijk uit folkloristisch oogpunt. Dr A. BOON, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende Jeugd (14-15 jaar) geschikt

9299 ◆ **Adriaensen, X. L., O. S. P.** **83.8**

IN DE KLUIS : 2e DEEL. — *Averbode, Abdij, 1930, (25 × 16) 367 blz.* *15 fr*

V — De tweede reeks Kluizenarijën van Pater Adriaensen. Ook ditmaal alle geweven op hetzelfde raam : 'n pieuze of plezierige conversatie onder enkele menschen van de goegemeente W. O., de simpelheid de argeloosheid, het snuggere verstand en de moraliseerende nar. Alles wordt in die kluis afgehandeld : theologie (dogmatica en moraal); wijsbegeerte in al haar gamma's; sociologie, kerkelijke geschiedenis, etc. P. Adriaensen weet z'n waar frisch aan den man en aan... de vrouw te brengen. Als volume is het zoo al het maximum dat we mogen wenschen. M. VAN HOECK, PR.

9300 **Brand, Max** **83.0**

DAN BARRY'S DOCHTER. — *Vert. uit h. Engelsch dr J. G. H. v. d. Bovenkamp Jr. — R'dam, De Combinatie (20×14) 182 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

V — En nu heeft Dan Barry zelf 'n dochter gekregen! En om die dochter te onttrekken aan den doem der doolage, schiet moeder hem dood. De dochter toont heel lang den zucht van vader : ook zij trekt met de wilde ganzen op avontuur; maar zij wordt ten slotte door de liefde in de maatschappij der menschelijkheid teruggevoerd. We zijn allen overtuigd van de hopelooze leegheid van dit soort boeken. Ze verbijsteren den geest, ontredderen de ziel, door het omwerpen der orde onzer vermogens. Maar is de strijd tegen zulk « giftig geestesvoedsel », in de westersche beschaving, niet even hopeloos als de strijd tegen de reklame, die zulk voedsel opdringt? E. BOELAERT, M. S. C.

9301 ◆ **Cadell, Mary** **83**

HET KIND VAN DEN GALEIBOEF. *Vert. uit h. Engelsch dr J. Verdoken. Geïll. met penteekeningen v. N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1931, (24 × 16) 125 blz.* *12,50 fr.*

V — Op 't gewone thema van laster, onrechtvaardige veroordeeling, lijden van onschuldigen en in-eere-herstelling worden hier, op den romantisch-gevoeligen toon, die nog steeds 't volksgemoed ontroert, de jeugdavonturen verhaald van de kleine Geneviève, een kind van een Franschen rentmeester, door een gravin aangenomen, te Rome door de meid verloren, bij een ouden Florentijn en daarna bij een Bretoensch pastoor grootgebracht, en door den man die haar vader in 't verderf stortte aan haar kruisje erkend. Goede volkslectuur. J. LAUWERYS, PR.

9302 **Claes, Ernest** **83 : 59**

DE GESCHIEDENIS VAN BLACK. *Geïll. dr Fred Bogaerts. — Brussel, Standaard, 1932, (20 × 16) 170 blz.* *18 fr*

V — Zie bespreking in de Romankroniek, nr 9226.

9303 **Crols, Fr., pr.** **83.8 : 22**
◆ DE VROUWEN UIT HET EVANGELIE. — *Antwerpen, Leeslust, 1932, 2e uitg. (17 × 13) 94 blz.* *10 fr.*

V-M — Onder onze meisjes moet dit pretentielooze boekje meer en meer verspreid. Elk meisje zou 't onder haar bereik moeten hebben. 't Is zoo gemoedelijk, zoo ongekunsteld eenvoudig geschreven. 't Gaat zoo recht naar 't hart. Met zoo groote priesterliefde teekende de E. H. Crols de vrouwen uit het Evangelie en tracht hij onze meisjes hooger op te leiden, dichter te brengen bij 't levensideaal van 't Evangelie.
D. DE PAUW O. P.

9304 **de Meyer, P. Petrus Baptista, Minderbroeder** **83 : 89**
◆ OOK VLUCHTEN! — *Borgerbout, Vlaamsche Geluiden, (21 × 16) 52 blz. 3 fr.*

V — Een vluchtig verhaal van schrijvers intrede in 't klooster, van zijn vlucht en weerkomst bij den aanvang van den grooten oorlog. Lang niet slecht, vooral de afreis over zee. Toch mag steller bij zijn confrater Hilarion Thans nog wel in de leer. JOZ. DE VOGHT, PR.

9305 **Gafran, Kurt** **83 : 0**
DE KONINGIN VAN DEN GRAN CHACO. *Vert. dr J. H. Akkermans. — Zeist, Swartsenburg, (20 × 13)* *fl. 1.50; geb. 2.10*

V — 't Is misschien wel erg, dat ik nog geen ander werk gelezen heb van dezen wereldberoemden Kurt Gafran, van wiens vertelkunst een onweerstaanbare aantrekkingskracht uitgaat, maar met deze « Koningin van den Gran Chaco», die overigens een zeer edel mensch is, weet ik toch genoeg om uit liefhebberij nooit meer zooiets open te snijden. Het is boerenbedrog om zoo'n gekke avonturen te doen voorkomen als « uit werkelijke gebeurtenissen geput ». Maar... er is zooveel van dat soort op de markt. E. BOELAERT M. S. C.

9306 **Haeck, H., J. S.** **83.8 : 83.1**
◆ JONGENSKOPPEN. — *Alken, Bode v. h. H. Hart, 1931, (26 × 14) 197 blz. 10 fr.*

V — Ze bruisen van kracht en gezondheid, tintelen van levenslust en guitachtigheid; maar onder hun verwarden haarbos schuilt idealisme, en hun hartjes zijn van gedegen goud, blinkend en blakerend van Vlaamschen aard. Pater Haeck kent z'n jongens dwarsdoor. Deze bundel vertellingen nemen 'n plaats in tusschen de psychologische literatuur over het kind in Vlaanderen. Geestdriftig aan iedereen aanbevolen. PAUL HARDY

9307 **Heerkens, Piet, S. V. D.** **83.8 : 266 : 91**
◆ FLORES DE MANGGARAI. *Geïll. — Uden, Missiehuis, 1930 (22 × 15) 146 blz.* *fl. 1*

V — Heel het vreemde leven van deze « goeie eenvoudige tuiniers, die vroolijk leven in aartsvaderlijken trant, die graag keuvelen en vertellen, zingen en dansen en feestvieren ». Ook het groeiende werk van den missionaris, die hun geluk op aarde wil vergrooten door het tot in de eeuwigheid te verlengen. Het wordt alles los, gemoedelijk, vlot verteld in dit mooi uitgegeven en schoon-versierd boek.
E. BOELAERT M. S. C.

9308 **Herchenbach, W.** **83**
DE BEDELARES VAN ROVIGNANO. *Bew. dr C. van Heesch. Geïll. met penteek. dr E. van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (25 × 16) 160 blz.* *15 fr.*

V* — Een Duitsch schilder trekt zich het lot aan van een Paduaansch straatjongen, die ten volle aan zijn verwachtingen beantwoordt, die niet alleen een beroemd schilder, maar tevens een edel mensch wordt: zelfs aan een bedelende gravin weigert hij zijn aalmoes niet; daardoor wint hij later het hart van hare kleindochter en wordt eens eigenaar van het geheimzinnig kasteel. Dit tweede deel is een echt sprookjesverhaal, nog in den romantischen trant, voorzeker, doch wellicht daarom vooral zal het bevallen aan de jeugd, die in Adriano een toonbeeld en een ideaal zal zien. J. LAUWERYS, PR.

9309 **Hruschka, A.** **83.0**

DE GEHEIMZINNIGE MISDAAD. *Vert. dr J. J. Schoon. — A'dam, Stella-Editie, (Luxe-Editie nr 6) 1931, (20 × 14) 221 blz. fl. 0.75; geb. fl. 1.10*

V — Een « crimineele roman », staat er als ondertitel. Eigenlijk is het dat wel niet, maar dan toch weer wel. En al is het geheele geval maar een sensatie-roman, zonder verderen diepgang, het is toch zeer handig in elkaar gestoken en steeds spannender volgehouden tot het gelukkige einde toe. En dat zonder trouwhistorie. Knap in zijn soort.
E. BOELAERT M. S. C.

9310 **Kiroul, Paul** **83.8**

DE VERKEERDE WERELD OP 'T SPROOKJESHOF. — BLAUWBORST. *Geïll. met penteek. dr N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (27 × 18) 23 blz. 2 fr.*

V — In lossen, optimistischen verhaaltrant, geeft Paul Kiroul hier twee sprookjes: *De verkeerde wereld op 't Sprookjeshof*, een droom, waarin de schrijver meent den nacht in den dag veranderd te zien en omgekeerd, *Blauwborst* : een leuk gesprek tusschen 't Baasken van 't Sprookjeshof en Blauwborst, een musch, die in 't Lentezonnetje op den kerselaar zit. 't Is fijn opgevat, en vlot verteld, maar de sprookjes schijnen me eerder aan volwassenen dan aan kinderen te zullen bevallen. Titelplaat en teekeningen in het boek zijn smakelijk. AUG. OSSENBLOK

9311 **Meekel, Kees** **83.2**

HET SLOT OP DE MOND. — *A'dam, van Munster, (Opgang-Bibliotheek), 3e druk, (19 × 13) 156 blz. 19 fr.*

V — Zie bespreking in de Romankroniek, nr 9229.

9312 ◆ **O'Flanders, A.** **83.8**

IERSCHE LEGENDEN. — *Tongerloo, St Norbertus-Boekhandel, 1931 (19 × 14) 170 blz. 14 fr.*

V — « Monniken-fabriek » - « Sprook van fabelen en grollen » - Met dergelijke epitheten zouden Le Long en Rabus deze « Legenden » hebben afgemaakt. Ik houd het nog liever met Joseph de Maistre die beweert dat de legende, waar ze een verheven ideaal laat aanvoelen, mag aanspraak maken op een hoogeren rang van waarheid dan de geschiedenis. A. O'Flanders geeft ons met dit boek, dat hem blijkbaar veel arbeid heeft gekost, een kijk in de vrome ziel van Ierlands volk, en leert ons tevens welk een rijke traditie er in die Keltische wereld wordt bewaard. En bij 't lezen der zoo smakelijke volkslegenden zou men O'Flanders willen verplichten er ons ook van dit genre nog meer te geven. JOZ. DE VOGHT, PR.

9313 **Peeters, Edward** **83**
BOMMETJE EN ZIJN MAATS. — *Leuven, Davidsfonds, 1931, (21 × 14) 157 blz.* *15 fr.*
V — Op den gemoedelijken toon, die hem eigen is, in zijn sprookjes voor kinderen, weet de schrijver hier, vooral aan de ouders, zelfbeleefde verhalen uit zijn « schoolmeestersleven » op te disschen. Zijn doel is hoogst loffelijk: ingaan tegen heerschende wangedachten, de aandacht vestigen op karaktervorming en de school voor 't leven, enz.: al gezonde opvoedkundige gedachten ontloken in het brein en gerijpt door de ondervinding van een beproefd pedagoog. Wat spijtig dat we niet méér zulke meesters vinden, die de theorie weten te toetsen aan de praktijk en ons daarna hunne bevindingen mededeelen. Moge « Bommetje » op dat gebied baanbrekend werk verrichten en veel goeds bewerken in de ouderswereld. J. LAUWERYS, PR.

9314 **Russe, Ellen** **83.9**
◆ DE KLOKKENMAKER VAN VENETIË. *Geïll. met 2 platen. — A'dam, van Kampen, (Zilveren Verpoozingen), (15 × 10) 86 blz.* *geb. fl. 1.25*
V — Zie bespreking in de Romankroniek, nr 9228.

9315 **Scott, Leroy** **83.0**
WASHINGTON SQUARE NR 13. Humoristische Avonturen-Roman. — *Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, 1932, (19 × 13) 300 blz.*
fl. 1,90 : geb. fl. 2,90
V — Bij naam doet de rijke Mevrouw De Peyster van New-York haar jaarlijksche vastelandreis : in feite, om geldverlegenheid, is zij gebleven. Maar hoe dat verbergen? Hoe in haar eigen huis schuilen? Doch het boek blijft niet bij dit prettig novelle-thema, het slaat over naar het dol avontuurlijke rond dit gegeven. In dit soort, een zeer flink, levendig, niet de geforceerd humoristisch ontspanningsboek.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9316 **Testore, C., S. J.** **83.0 : 266 : 91**
◆ HET EILAND DER GENADE. *Vrij vert. uit h. Italiaansch. Geïll. — Tongerloo, St Norbertus-Boekhandel (Verhalen uit verre Missies, I) 1931, (20 × 14) 118 blz.* *8 fr.*
V — Dit boekje heeft met de missie eigenlijk bitter weinig te maken. Het is een Mayne-Reid in den dop, maar de hoofdheld dezer onwaarschijnlijke gebeurtenissen bekeert zich. Daarom is het boekje beter dan veel andere. E. BOELAERT M. S. C.

9317 **van Calcar, Leo** **83 : 79**
JIM DE VOETBALLER. *Geïll. dr Jan Lutz. — Alkmaar, Kluitman, (24 × 16) 254 blz.* *fl. 2; geb. fl. 2,90*
V-J — Het prettige titelblad van dit jongensboek geeft al direct het beeld dat zal worden getoond. Alles kringt rond de « voetbalconste ». Heel het werk is geschreven in het vlugge tempo van aalsnelle forwards. Het zal de jongens buitengewoon interesseeren en hun, bij nadenkend lezen, de waarde van vele natuurlijke deugden doen snappen. Van dien kant uit, opvoedkundig. Religieus-neutraal, indien dit bestaat. Kluitman gaf het werk mooi uit : heel en al berekend op zijn lezers. Idem voor de teekeningen van Lutz. M. VAN HOECK, PR.

9318 **Vivian, E. Charles** **83.0**
VOORTVLUCHTIG. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek (20 × 14) 223 blz. fl. 1 (4 fr.)*
V — De gierige oude heer Wrench wordt vermoord door zijn knecht, die, als Wrench vermomd, uit Londen naar Parijs vlucht en daar door detectief Barr wordt aangehouden. Rond dit eenvoudig gegeven weeft de schrijver een net van geheimzinnigheid, waardoor hij er in slaagt boeiende, soms zelfs ietwat griezelige feuilletonlektuur te leveren.
J. LAUWERYS, PR.

VIA — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar

9319 **Baelen, H.** : EEN TOOVERLAND **83**
Duo : HET EVERZWIJN
Vennekens, Y. : GUDRUN
Verhavert, G. : DE AVONTUREN VAN JAN OVERSAAGD II. *Geïll. elk met 5 teekeningen van E. van Hagendoren. — Deurne, Onze Jongens- en Meisjesboeken, (nrs 11, 31, 32 en 30), 1931, (24 × 16) elk 16 blz. 1 fr.*
VIA-B — Weer 'ns vier onschuldige verhaaltjes en voor kinderen erg onderhoudend: d'r wordt verteld van « Jan Onversaagd II » en van « Het Everzwijn »; d'r is ook nog 'n keurig vereenvoudigd heldenverhaal « Gudrun » en 'n sprookje « Een Tooverland ». De spotprijs laat het natuurlijk niet toe aan deze uitgave voor kinderen 'n mooier voorkomen te geven. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9320 ◆ **Brocca, Angelina** **83.8**
SNEEUWVLOKKEN. *Vert. uit h. Italiaansch dr J. Witlox. Geïll. met penteek. van F. Nackaerts. — Antwerpen, Opdebeek, 1931, (27 × 18) 55 blz. 7,50 fr.*
VI-A-M — 'n Reeks keurige en psychologisch sterke verhalen van Angelina Brocca, door Witlox in correct Nederlandsch overgezet. Die acht levensbeelden van kinderen, bij wie de onderwijzeres tot diep in de zieltjes keek, zullen onze meisjes bepaald boeien en stichten.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR,

9321 **Exel, Ph.** **83.0 : 83.9**
MIJNHEER VAN DER PIGGE IN CHINA. *Geïll. dr O. Verhagen. — Den Haag, van Goor Zonen (G. B. Serie) (23 × 16) 155 blz. fl. 1,40; geb. fl. 2,25*
VI-A — 'n Droog, stroef verhaal uit Napoleon's tijd. Hoe de bemanning van 't Hollandsch koopvaardijschip, na Chineesche graven te hebben geschonden, door 'n Mandarijn wordt gevangen gehouden. Aan jongenslectuur stellen wij als hoofdzakelijke vereischte 'n levendigen, frisschen stijl, welke deze geschiedenis totaal mist. PAUL HARDY

9322 **Kiroul, Paul** **83**
MOLLEKEN, KROLLEKEN, PIEPUIT! *Geïll. dr E. van Hagendoren en N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1931 (26 × 18) 40 blz. 4 fr.*
VI-A-B — Met Kiroul weer 'ns naar z'n mooie sprookjeswereld. Wie van onze kinderen zou er niet meewillen met dien wonderen verteller? We krijgen een edel snoepgoed: Molleken, Krolleken, Piepuit! — De levende vogelschrik — Het paard van Wannes de Schrobber — Van het afgunstige Anneke — Maan. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9323 **Koster, Maren** 83
RIE. *Geïll. met platen dr B. Midderigh-Bokhorst. — Den Haag, van Goor, (De Nieuwe Serie) 3ᵉ druk (21 × 15) 96 blz. fl. 0,75; geb. fl. 1,20*
VI-A-M-N — Weer een mooi verzorgde uitgave voor de jeugd. Een frisch verhaal dat zonder twijfel bijval oogsten zal. M. V. C.

9324 ◆ **Maria Teresa, Zuster** 83.2 : 92.2
KONINGINNETJE EN KONINGSBRUID. Leesboek voor de hoogste klassen der L. S. *Geïll. dr H. v. Amelsvoort. — 's Bosch, Malmberg, 2ᵉ druk, 2 dln (21 × 14) 106 blz. 1ᵉ dl, fl. 0.90; 2 dl, fl. 1*
VIA-B — Zooals Zuster Maria Teresa vertellen kan voor kleine en ook voor grootere meisjes, zullen het haar weinigen nadoen. In deze twee bundeltjes gaat het over 't mooi en heilig leven van de kleine H. Teresia van Lisieux. Bedoeld als leesboekjes voor de hoogste klassen der L. S. in Nederland, zijn het ook schattige boekjes voor onze Vlaamsche meisjes van 10 tot 14 jaar. FR. CROLS, PR.

9325 **Michaëlis, Karin** 83
BIBI EN OLE. *Vert. dr G. W. Elberts. Geïll. met 8 gekleurde platen en 100 teekeningen van H. Collin. — R'dam, Nijgh & van Ditmar, 1931, (21 × 16) 335 blz. 43,50 fr.*
VI-A-B-M — Tweede vervolg der prettige Bibi-reeks waar opgewekte kinderzielkunde en aardrijkskunde-in-verhaal malkaar de hand geven. Ditmaal komt Tsjeko-Slowakije aan de beurt. Opvoedkundig met betrekking op ouderlingen, ouders, misdeelden, dieren (dit laatste wel wat te nadrukkelijk in verhouding), en met nadruk op levenslust, zorgzaamheid, durf. Allerliefste verluchting. Godsdienst komt slechts even tot zijn recht, — doch storend neutraal is het daarom nog niet.
Dʳ JORIS CAEYMAEX, PR.

9326 ◆ **van Bergen, Wilbert, S. C. J.** 83 : 266
DE GESCHIEDENIS VAN VISCHHAAKJE. *Geïll. met penteeken. — Bergen-op-Zoom, Priesters v. H. Hart v. J. (Missiebloemen nr 1), 1930, (20 × 14) fl. 0,80*
VI-A-B — Het eenvoudig verhaal van een zwartje, dat gevangen, verkocht en mishandeld wordt. Er komt nog al veel in voor van toovenaars vluchten enz., maar het is voor kinderen, ja zelfs voor schoolgebruik bestemd, en dan moet het toch wel wat boeiend zijn. Trouwens het slot der inleiding luidt: « de liefde voor de missie is een honderdmaal kostbaarder bezit dan de kennis van alle aardrijkskundige namen te zamen ». En dat is het overwegen waard. E. BOELAERT, M. S. C.

9327 **van Veenendaal, Jac.** 83.0 : 91
MET BOOTSMAN MAARTEN NAAR DE KAAP. — *Den Haag, van Goor Zonen (19 × 13) 200 blz. 13 fr.*
VI-A — Het reisverhaal der allereerste Hollanders welke naar Zuid-Afrika uitweken om dit verre land rijkelijk productief te maken. De smakelijke bootsman Maarten en twee knapen spelen de hoofdrollen. Bange avonturen, maar in onze Hollandsche jongens bruist het voortrekkersbloed met 'n zeldzame gloedwarmte. Buiten de gewone verdiensten van 'n goed jongensboek te hebben geschreven, bekome de schrijver nog 'n zeer bijzondere melding. Hij heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om z'n verhaal te lardeeren met het allerpuikste van ons scheepslui-idioom. De jonge lezers zullen er hun specifiek-Nederlandsch taaleigen 'n flink kapitaal mede verrijken. PAUL HARDY

9328 **Visscher, G. J.** 83

JANTJE VALKOOG. *Geïll. dr Hans Borrebach. — Den Haag, van Goor Zonen, (De nieuwe Serie) (21 × 15) 135 blz* *fl. 0,75; geb. fl. 1,20*

VI-A — Jantje Valkoog dankt zijn bijnaam aan zijn buitengewoon scherpe oogen. Deze stellen hem in staat reeds als kleine jongen vele diensten aan zijn medemenschen te bewijzen. Ook zijn toekomst wordt erdoor verzekerd. Goede jongenslektuur. Dr A. CARDYN, PR.

VIB — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

9329 **Boer, Jan** 83.8

GRONINGSCHE SPROOKJES. *Geïll. met platen dr N. van Leeuwen. — Den Haag, van Goor, (24 × 20) 78 blz.* *fl. 1,90*

VI-B-C — Sprookjes waar kabouters in voorkomen hebben toch altijd bijval bij de jeugd gevonden. En als de vertellingen zoo bijzonder fijn geïllustreerd zijn als hier, mogen wij er van overtuigd zijn dat ze in den smaak zullen vallen! — Sierlijke uitgave. M. v. C.

9330 **Brinkgreve, Dien** 83.8

KERSTVERTELLINGEN. *Geïll. met platen dr N. van Leeuwen. — Den Haag, van Goor (25 × 20) 87 blz.* *fl. 1,90*

VI-B-C — Een gepaster geschenk voor Kerstmis of Nieuwjaar dan dit boek kan men niet vinden voor kleuters van 7-10 jaar. M. V. C.

9331 **Fredrix, Emiel** 83

WIM EN ZIJN MAKKERS. *Geïll. met penteekeningen dr Elza Severin. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (24 × 16) 109 blz.* *12,50 fr.*

VI-B — Een prettig verhaal uit de mikrokosmos van een zestal schoolknapen, echte Vlaamsche rakkers vol blijen levenslust, zin tot kwapoetserij en met een gouden hart, in tegenstelling met Pieter, een gluiperd van eerste klas, dien ze ten slotte ook in hunne groep opnemen en tot een flinken jongen maken. Gezonde jeudlectuur. J. LAUWERYS, PR.

9332 **Kiroul, Paul** 83.8

BLOEMPJES VAN 'T SPROOKJESHOF. *Geïll. dr Leo Meurrens. — Leuven, Davidsfonds (Vergeet-mij-nietje, nr 6) 1931 (20 × 16) 117 blz.* *11 fr.*

VI-B — Na de « Bloesems » deze « Bloempjes van 't Sprookjeshof » : dezelfde frissche verteltrant, moraliseerend zonder prekerig te zijn, en dezelfde suggestieve illustratie van L. Meurrens : utile dulci voor ieder kinderhart. Vooral nr 1 : Trezeke Langetong, gericht tegen de kwaadsprekerij, en nr 4 : Reus Bullebak en Fientje Snibbig, gericht tegen de verweekelijkte opvoeding, zijn meesterlijk uitgewerkt. Het Davidsfonds verdient een pluimpje voor dit zesde Vergeet-mij-nietje.

J. LAUWERYS, PR.

VIC — KINDERLECTUUR

Voor beginnelingen van 6, 7, 8 jaar

9333 **Hölscher, To** 83 : 81

◆ JAN EN ZIJN BALLON. *Geïll. — 's Bosch, Mosmans, (21 × 16) 55 blz.* *fl. 0,75*

VI-C — Alleraardigst verhaaltje uit de kinderwereld. Goed geschikt voor prijsuitdeelingen. M. V. C.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

9334 **Godelaine, C., Dr** **84 : 04**
◆ BALROZEKEN VAN MINUS VAN LOOI. — BIJ DE 25e VERJARING VAN G. GEZELLE'S DOOD. — HUIBRECHT HAENEN. — KUNSTSCHILDER JAN WILLEM ROSIER. — EEN LAPJE ZEVENTIENDEEUWSCHE DORPSZEDEN EN GEBRUIKEN. — LETTERKUNDIGE PIETER G. BUCKINX. — NAAR AANLEIDING VAN WARD SCHOUTEDEN'S REINOUD EN RENILDE. *Overdrukken uit het Maandschrift « Limburg ». — Maaseik, Drukk. Van der Donck (24 × 16) 10, 9, 40, 31, 8, 11, 11 blz.*

V — Zeven afdrukken uit het Tijdschrift *Limburg* van 1922 tot '27. Eén over folklore: een afschrift van een notaboekje van een pastoor uit Tessenderloo anno 1664; één over den schilder Rosier, oud-bestuurder van de Academie te Mechelen; één over Gezelle; de vier andere over Limburgsche werken of schrijvers. Het beste is het tamelijk uitvoerig essay over H. Haenen. Godelaine beoordeelt dikwijls uit een speciaal Limburgsch oogpunt. Nogal lange uitweidingen of uitgesponnen inleidingen. Dr A. BOON, PR.

9335 **Roland Holst, Henriette** **84 : 92.8**
GUIDO GEZELLE. — *A'dam, Querido, 1931, (18 × 13) 111 blz.*
fl. 1,90; geb. fl. 2,50

IV — De biographie die het eerste deel van dit werkje vormt, is een Walgrave in het beknopt (Walgrave blijkt klassiek te zijn geworden), eenvoudig, getrouw. Men lette op de merkwaardige woorden over de Kerk, als gunstig voor Gezelle's persoonlijkheid. Het overige staat wat meer rechtstreeks in verband met den Jubilæum-Gezelle; men voelt ook dat schrijfster in de eerste plaats tot een socialistisch publiek spreekt. Toch komen hier twee, drie zeer treffende dingen in voor: 1° dat mystiek, niet eenvoudig beteekent Middeleeuwen, maar allerwerkelijkst en schoon is; 2° dat Gezelle waarachtig zeer dicht bij het volk staat; 3° dat hij én door leven en dichterschap niet te scheiden, én door zijn taal, waarlijk levend blijft. Het koppelen van het streven naar natuurleven bij de (soc.) jeugd op heden met Gezelle's liefde tot de natuur, valt wellicht wat uit den toon, hoewel er een kern van waarheid in ligt.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9336 **Kuypers, Julien; de Ronde, Theo, Dr** **809**
BEKNOPTE GESCHIEDENIS VAN DE NEDERLANDSCHE LETTEREN, voor Schoolgebruik. — *Antwerpen, De Sikkel, 1931, (23 × 16) 340 blz.* *20 fr.*

IV — In het Voorbericht zetten de schrijvers de leidende beginselen uiteen die de samenstelling van dit overzicht hebben beheerscht. a) Het leeuwenaandeel wordt uitgemeten aan de drie hoofdmomenten van onze letterkundige geschiedenis: Middeleeuwen (30 blz.), Gouden Eeuw (43 blz.), Moderne Tijd (van blz. 132 tot 328; 48 blz. van 1830 tot de Nieuwe Gids en Van Nu en Straks, 64 blz. voor de letterkunde van het einde der 19e en het begin der 20e eeuw, 82 blz. voor de Kunst van heden). Daaruit blijkt aanstonds dat zeer veel plaats werd ingeruimd aan de nog levende kunstenaars en hun werk. — b) De Vlaamsche literatuur komt hier evengoed aan haar recht als de Hollandsche (van 196 blz. besteed aan de letterkunde na 1830 komen er 104 aan de Hollandsche en 92 aan de Vlaamsche literatuur ten goede. — c) Op den samenhang met maatschappelijk en politiek leven en op het verband met de vreemde letterkunde wordt de aandacht gevestigd, vooral door

tabellen na ieder hoofdstuk. — d) Vermits het handboek hoofdzakelijk voor middelbaar en normaal onderwijs bestemd is en de leerlingen wil aanzetten tot persoonlijk onderzoek, worden bibliographische inlichtingen verstrekt, vragen en opgaven bij ieder hoofdstuk gevoegd, kaarten en illustraties ingelascht, alles berekend ad usum delphini. — Zonder het in alle punten met de schrijvers eens te zijn, wil ik ze hartelijk gelukwenschen voor dit uitstekend handboek, op een gezonden grondslag gebouwd, met nauwgezetheid afgewerkt, keurig geschreven. Mits voorlichting van den leeraar over de zedelijke waarde van de besproken werken, zal het zeer groote diensten bewijzen ook in onze colleges en normaalscholen. Onmisbaar in elke bibliotheek van eenig belang. Dr A. Boon, pr.

9337 **Persyn, Jul., D^r** **84**
◆ Studiën en Lezingen: I. — *Brussel, Standaard (Vlaamsche Bijdragen VI) 1931 (20 × 16) 195 blz.* *20 fr.*

V — Deze 6^e bundel Vlaamsche Bijdragen bevat acht studiën en lexingen: drie over de ontwikkeling van het Antwerpsch tooneel in de 30 eerste jaren na de omwenteling (een bewerking van een paar hoofdstukken uit zijn Leuvensch proefschrift van 1902 voor de Warande en de Academie), waar een treffend beeld wordt opgehangen van de hopelooze achterlijkheid van onze meest geliefkoosde liefhebberij; — twee over Vondel's Deensche reizen; — drie over onderwerpen verwant met de vergelijkende literatuur: een academie-lezing over het studententype in de letterkunde, onderhoudend maar tamelijk vaag; een recensie over twee Amsterdamsche proefschriften van 1929 over « Bilderdijk et la France » en « Boileau en Hollande »; een lezing op de feestzitting van de Vlaamsche Wetenschappelijke Congressen te Brugge over Vergelijkende Letterkunde, naar aanleiding van het eerste deel van Kalff's Westeuropeesche Letterkunde, waarin hij een vergezicht opent op de mogelijkheden die het nieuwe vak aanbiedt en de leemten aanwijst in de meeste werken van dien aard. — Een zeer heterogene bundel met bijdragen over zeer uiteenloopende stof en zeer verscheiden aard.
Dr A. Boon, pr.

9838 **van de Voorde, Urbain** **84**
Critiek en Beschouwing. Tweede Bundel (Gezelle-Bundel). — *Antwerpen, De Sikkel; Santpoort, Mees, 1931, (24 × 15) 286 blz.* *35 fr.*

IV — Een bundel met zeer heterogenen inhoud : eerst zes opstellen over Gezelle (van daar de naam: Gezelle-bundel); dan een 25 critische opstellen over poëzie en proza, waaronder een 5 tal over Fransche dichters; enkele gemengde stukken, met o. a. zijn meening over het vrije vers; ten slotte 8 necrologieën van Vlaamsche schrijvers. In een van de opstellen over Gezelle wordt de theorie over de platonische liefde van den priester-dichter voor zijn leerlingen nog verdedigd. Met een heiligen ernst en een onwrikbare overtuiging verdedigt Van de Voorde de vestingen van de traditioneele opvattingen over poëzie: geen duimbreed wijkt hij achteruit en met al de wapenen van zijn strenge logiek en met de kartetsen van zijn ironie en zijn sarkasme gaat hij den vijand te keer. Waar hij een ernstige poging waarneemt om door te dringen tot het rijk van de schoonheid, vindt hij woorden vol waardeering. Zijn hart laat hij uitspreken in zijn herinneringen aan pas overleden schrijvers. De ernst en de nauwgezetheid, waarmee Van de Voorde zich van zijn taak van kritikus kwijt, maken van zijn bundel een aanwinst voor de kennis van onze literatuur. Dr A. Boon, pr.

9339 **Verwey, Albert** **801**

RITME EN METRUM. — *Santpoort, Mees, 1931 (20 × 13) 100 blz. 28,50 fr.*

V* — Wat is metrum? Wat is ritme? Welk onderscheid bestaat er tusschen beide? Het eerste antwoord luidt: Metrum is niets, ritme is alles. Of nog kategorieker: metrum is iets dat niet bestaat, het eenige wat bestaat is ritme. En die uitspraak komt overeen met de meening van de meeste dichters die bekennen dat zij, bij het schrijven van hun verzen, nooit aan metrum hebben gedacht; en met het wetenschappelijk onderzoek van gesproken verzen. Zou nochtans het metrum niet liggen in het onderbewustzijn zoodat het aanvankelijk de keuze van het ritme determineert, maar bij het dichterlijk scheppen op den achtergrond treedt? In die richting meent Verwey een oplossing te vinden voor de zeer moeilijke vraag die hem hier bezig houdt. Door talrijke voorbeelden bewijst hij dat iedere dichter, zelfs degene die het vrijst meent te staan tegenover de geijkte metra, toch hun invloed ondergaat en moet ondergaan. Daartegenover blijft het toch altijd waar dat in een levend gedicht ritme alles is en metrum niets. Een zeer lezenswaardige studie die ons nader brengt bij het begrijpen van de literaire schoonheid.

Dr A. BOON, PR.

9. — Geschiedenis

9340 **van Witzenburg, A. H. J. & Huiskens, J. J.** **90 : 37**

DOOR TABELLEN TOT VERTELLEN. *Geïll. dr Anny Leusink en R. Dozy. — Den Haag, van Goor, 1930, 2e druk (20 × 15) 64, 167, 196 blz. fl. 0,60; 0,95; 0,95*

V-VI-A — Concentratie in het Nederlandsch geschiedenisonderwijs. Drie deeltjes. Door tabellen die de vraag behelzen en tegelijk 'n gedeelte van het antwoord in zich sluiten trachten de stellers aan de ll. de hoofdzaak steeds te doen vinden, steunend op de behandelde stof. De schrijvers hebben hoogst belangrijk werk verricht in de verbetering van het geschiedenisonderwijs. De methode zelf laat misschien wel discussie toe. Onderwijzers en leeraars M. O. consulteeren deze boekjes. Zou het 'ns niet beproefd worden het onderwijs in onze Vaderl. Gesch. in denzelfden zin op te vatten? De drie deeltjes zijn zeer smaakvol, en in rijke verscheidenheid geïllustreerd, aantrekkelijk voor de kinderen.

PAUL HARDY

9341 **Woolley, C. Leonard** **9 : 91**

UR DER CHALDEEËN, DE STAD VAN ABRAHAM. *Bew. naar het Engelsch dr Dr H. W. Obbink, Geïll. met 33 platen, 1931, (23 × 16) 184 blz. fl. 4,25, geb. fl. 5,25*

V* — Met dit boek liggen vóór ons de resultaten van een der belangrijkste oudheidkundige opgravingen van onze dagen. En alleen reeds de kennismaking met zulk een opgravingsarbeid is uiterst belangrijk, als men ziet wat al geleerdheid, vernuft, methode daar bij te pas komt. De heuvel van Ur, thans blootgelegd, brengt ons dan de kennis van een tot nogtoe totaal onbekende geschiedenis: de Sumeriërs van vóór 3000 vóór Christus, met schriftelijke oorkonden, steden, paleizen, tempels, kunstwerken, voorwerpen, afbeeldingen, het gansche beeld van een kultuur en godsdienst. Zooals het te verwachten was voor een Oostersch gebied, komen er voorwerpen en monumenten van ware kunstbeteekenis voor den dag. Abrahams stad was een hoogbeschaafde wereld van internationale beteekenis. De alleronderste lagen spreken van een geweldige overstrooming, die onze Zondvloed zou zijn volgens het oordeel van de meesten.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

9342 **Hendrix, J. B. C.** **91 : 7 : 9**
◆ GIDS VOOR ROME. Beknopte Wegwijzer voor den Nederlandschen Pelgrim in Italië. — *Tilburg, Nederlandsch Boekhuis, 2e druk, (19 × 15) 93 blz.* *fl. 1,25*

V — Iets in dien aard is onontbeerlijk voor een reisje naar Rome. De meestgekende « zienswaardigheden », met alle praktische inlichtingen erbij. Ook voor de materieele zijde van de reis. Groot, schoon plan van Rome, los in het boek. Ook over wat er onderwege te zien is, route en steden die men even voorbij- of binnenwipt, wordt uitleg verstrekt. Onnauwkeurigheden: Agrippa, vrouw...?; het Monumento Vit. Em voltooid in 1911...? — Fouten tegen de schrijfwijze in het Italiaansch nogal talrijk, bij eigennamen: Giotto, Luini, Leonardo da Vinci, Pierre Lhande, Dijon, Colosseum, Giacomo, Maria Maggiore, Cecilia, Vespasianus; ook in de lesjes in het Italiaansch: spesso, polizia, quel monte, benissimo, gallerda. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9343 **Jacques, Norbert** **91: 39**
NATUUR EN VOLK VAN DE STILLE ZUIDZEE. *Vert. dr A. van Nabuys. Geïll. met 35 Autotypieën. — A'dam, Querido, 1924, (22 × 15) 192 blz.* *fl. 3,25; geb. 4,50*

III-L — Duitsch Nieuw-Guinea in 1913 gezien door den Luxemburger N. Jacques. Misschien wel het toppunt van tropische zwoele hitte, van echt negerdom, d. i. diep en ver wortelend in de oernatuur maar ook in erbarmelijken toestand, en van woestheid van levenswijze der Europeanen in het algemeen. Noch reportage-verslag, noch strikt dagboek, noch opgewarmde herinneringen, gelukkig; neen, gebeelde en levende werkelijkheden van schrijvers reis en van de dingen. Zelfs van ietwat wild en oerkrachtig bloed, kan hij u veel beter dan menig landschapschilder soms de diepe grootschheid doen aanvoelen door een golf van natuurbezieling, door een huiver van pantheïsme; voorts vaart hij met humor door de kwesties van kultuur, kolonisatie en leven: spijtig dat hij zoo'n papenvreter is, spijtig dat zijn afval van het kristendom hem zoo doet toekeeren naar aarde en stof. Van huis uit rake waarnemer en flink schrijver, zou hij iets prachtigs geven, indien hij niet aan dien lageren kant toegaf, maar den hoogeren geest diende.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9344 **Luns, Huib** **91 : 7**
◆ TWEEDE TIEN WANDELINGEN IN ROME. *Geïll. R'dam, Brusse, 1931, (22 × 17) 110 blz.* *fl. 2,90*

IV — Zooals steeds bij H. Luns, rijke en goedverwerkte geschiedkundige verklaringen, leerrijke opmerkingen van een vakman, en een warme liefde voor het heerlijke van stadsschoon en kunstschatten.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

9345 **Amundsen, Roald** **91 : 93**
◆ MIJN LEVEN ALS ONTDEKKINGSREIZIGER. *Vert. uit h. Noorsch dr F. L. V. Julien. Geïll. met 10 platen. — Leiden, Sijthoff, 1931 (22 × 16) 224 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,50*

IV — Een journaal van een der grootste — tragisch-verdwenen — figuren

uit den strijd om den Pool. Pakkend uitermate, deze formidabele kamp van heel 'n menschenleven tegen de verwoede en weerbarstige natuurelementen. Zakelijk noteert de onverschrokken Amundsen z'n bevindingen (enkel tegen Nobile breekt 'n diepe verontwaardiging die fel aandoet in hare gebreideldheid). Nu deze laatste jaren door reizen allerhande naar Noord- en Zuidpool, de interesse wereldkundig is geworden, is dit boek up-to-date. Het werd zeer goed vertaald in 'n kranig Nederlandsch en mooi verlucht met platen vol eenzaamheid en witte, bangelijke droomen. M. VAN HOECK, PR.

9346 ◆ **de Hovre, Eug., Kan.** **92 : 24**

THERESE NEUMANN. Het levend Raadsel van Konnersreuth. *Geïll. met 3 platen. — Brugge, Desclée, De Brouwer & Co, 1931, (25 × 19) 285 blz. 30 fr.*

IV — Wie terdege op de hoogte wil zijn van 't wonder van Konnersreuth, kan het niet stellen zonder het werk van Kan. De Hovre. Op het gepaste oogenblik, als heel de wereld was gaan belangstellen in dat boerenmeisje, als wij in bezit waren van de drie voornaamste, Duitsche studies over haar: nl. die van Ritter von Lama, P. Standuyer, en Dr Gerlich, greep hij naar zijn pen. Hij geeft een klaar doorzicht in en een grootsch overzicht van dit schokkend gebeuren, en weet heel methodisch uiteen te zetten de verschillende standpunten die kunnen ingenomen, alsmede geleidelijke verschijnselen en toestanden, waar te nemen bij Therese Neumann. Niets van eenig belang is hem ontgaan. Hij deelt ons zoowel de houding der kerk mede tegenover dit geval als de lastercampagne der katholiek-vijandige pers. In op elkaar volgende hoofdstukken krijgen we 'n schets van haar leven, van haar stigmatisatie en lijden; de betrouwbaarste beschrijving van haar smartvolle en vreugdige visioenen, een relaas van haar algeheele vasten en haar kennis van 't Arameesch en het verborgene, van haar extatische communie en haar zieleleven. Voor die afzonderlijke punten raadpleegde de auteur de beste bronnen en inzonderheid het standaardwerk van Dr Gerlich. Van zeer groot belang, dunkt me, zijn de aanvullende nota's, in kleinne tekst, achter elk hoofdstuk bijgeschoven. Bij een volgende heruitgave, wenschen we insgelijks benuttigd de zeer stevige en origineele artikels welke P. Brandsma over Therese's mystiek liet verschijnen in « Het Schild » (Juli-Augustus 1931). Het boek van Kan. De Hovre is een ware encyclopedie over het wonder van Konnersreuth. Hij spreekt zich niet uit over de bovennatuurlijkheid der verschijnselen, wil de uitspraak der H. Kerk niet vooruitloopen, maar door den ernst en de kloekte van zijn betoog worden we voor de bovennatuurlijkheid dier feiten gewonnen, en door zijn besluitbladzijden zullen de hardnekkigste sceptici onder de katholieken overtuigd geraken dat «een groote boodschap en een groote genade van Konnersreuth is uitgegaan.» (Faulhaber) P. DE PAUW, O. P.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C°
UITGEVERS
27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Romans en Novellen

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave).	fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave).	fr. 5.—
RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.**	fr. 12.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave)	fr. 8.50
MARIA BLASKO. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn.	fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave.	fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Gloed**	fr. 13.50
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman.	fr. 16.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.**	fr. 13.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman	fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman.	fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.**	fr. 18.—
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren.	fr. 10.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman.	fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman.	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman	fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman.	fr. 18,—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman	fr. 18.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman.	fr. 15.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.**	fr. 5.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Vertaald uit het Hongaarsch door Dr A. Cardyn	fr. 20.—
A. HULSMANS. — **Droomleventje**	fr. 22,50
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.**	fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen.	fr. 17.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.**	fr. 20.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman	fr. 22,50
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk)	13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans.	fr. 5.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.**	fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.**	fr. 18.—

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Wie teekent er in?

FEESTUITGAVE VAN

JAN VAN RUUSBROEC'S VOLLEDIGE WERKEN

in 4 deelen

Bezorgd door:

EE. PP. Dr STRACKE, Dr P. POUKENS, Dr L. REYPENS & Dr J. VAN MIERLO

Prijs bij inschrijving ing. in 4 dln: **fr. 200**

Jan van Ruusbroec - Leven en Werken

Bij inschrijving ingen. **75 fr.**; later **100 fr.**

— Te bestellen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen —

Voor de Landbouw-Bibliotheken

E. GUNS: **Handboek voor den Groententeelt**	**fr. 10,75**
O. CORNET en J. MATTHIJS: **Handboek der Scheikunde voor den Landbouw**	**fr. 14,25**
Dr A. VANDEVELDE: **Handboek der Menschenvoedingsleer**	**fr. 10,75**
J. DE GROOF: **Handboek der Gezinsopvoeding**	**fr. 14,00**

Een boek over « Huisvlijt »
dat alle bibliotheken willen bezitten:

MAAK HET ZELF

— Handboek voor den knutselaar —
bewerkt door J. Kooy
2 deelen, elk fr. 35

Aanbevolen nieuwere romans

PETER BARON: De Inktvisch	fr. 24,—
AGATHA CHRISTIE: Het Geheim van de zeven Wijzerplaten	26,50
FRANZ HERWIG: De heilige Proletariër	24,—
JOAN KAT: Boot-Sirenen	35,—
BERTA RUCK: Arabella de Verschrikkelijke	26,50
BERTA RUCK: Harten-Drie	24,—
MIA SIEMER: De Man die den Moed had	35,—

ZWIERS: HOUTCONSTRUCTIE

Geb. 181.50 frank

Een Standaardwerk!

Te bekomen bij A. S. K. B. :

Zwart-verlakte IJzeren

BOEKSTEUNEN

52 fr. het dozijn

WITTE ETIKETTEN

om op den rug der boeken te plakken
van 7 verschillende breedten 4 fr. de 1000

Een succesnummer voor onze Kinderbibliotheken !

— RADESKE —

door Anton VAN DE VELDE

'n Kwâjongensspel, waar de jeugd naar grijpen zal.

Prijs : 20 Frank

Aanbevolen vormende lectuur

M. E. BELPAIRE : Reukwerk	18,00
P. CLEMENS : Maria Goretti	8,00
A. DE CUYPER : Liturgisch Handboek, 4 dln :	
1. Roomsche Kerkgebouw	6,00
2. Dagheiliging door Mis en Officie	7,00
3. Kerkelijk Jaar	12,00
4. Levenswijding	8,00
W. ESDERS : Schoonheid en Kunst	12,00
R. HENZ : Het Wachtersspel	6,00
OCT. HUYSMAN : Pater Lazarus	8,00
JOH. JöRGENSEN : Don Bosco	50,00
C. C. MARTINDALE : Het Moeilijk Gebod	11,00
P. H. MINDERMAN : De oude Fransche Keuken	47,25
H. MUCKERMANN : Nieuw Leven, 3e dl : Huwelijk en Familie in het Godsrijk	7,50
MGR TOTH TIHAMER : Met open Oogen door God's Natuur	14,00
J. VAN DE PUTTE : Mijn Hart is niet hier	18,00
J. VAN HAL : Witte Vonken	12,00

Ontspanningslectuur

H. BOREL : Het Jongetje geb.	38,50
SHIRLY BRANDER : Hertog of Tuinman ?	4,00
E. CLAES : Black	18,00
A. O'FLANDERS : Iersche Legenden	14,00
J. SCHEIRS : De Boetseerder der Smart, 3e druk	30,00
F. TIMMERMANS :	
Driekoningentryptiek	13,00
En waar de Ster	13,00
F. TIMMERMANS :	
Hemelsche Salomé	13,00
Leontientje	13,00
Mijnheer Pirroen	13,00
Uit mijn Rommelkas	13,00
Zeer schoone Uren van Juffrouw Symforosa Begijntjen	13,00
P. WYNNTON : Het Meisje buiten de Muren	4,00
A. WUYTS : Laaiende Vlammen	12,50

Zeer aanbevolen voor Kinderen

Serie Bloeiend Leven

A. HULSMANS : Met de Kar naar Huis	7,50
Naar School	7,50
Het Orgel	10,25
G. REIJNEN : Op Zolder	10,25
De Pot met Verf	10,25
A. HULSMANS : Toch Gewonnen	16,00
BR. GUMMARUS : De Laatste Kermis van Rooien Dries	16,00
BR. GUMMARUS : Brabantsche Menschen	16,00
M. C. VAN ZAANVEER : In 't Rijk der Zonneweelde, 4 dln :	
1. Op Reis en toch thuis	4,50
2. Theo, het Boschkind	4,50
3. Celebes, 't Land waar Theo woonde	9,50
4. Verschillende Wegen	9,50
YV. VENNEKENS : Prinses Sunita	1,00

Ieder Bibliotheek moet bezitten :

Uit het Leven van Plant en Dier

door A. VAN DE WERF

Slechts Fr. 6,00

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Kinder- en Jeugdlectuur

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). **elk fr. 8.—**
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1e en 2e Deel. **elk fr. 7.—**
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk) fr 7.—
LOD. LAVKI. — **Nikkerke en Ikkerke.** Geill. (Pas verschenen) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één Jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het Scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.— **4. Mijn Vacantie.** (2e druk) fr. 7.—
2. Mijn Broerke. (2e druk). fr. 7.— **5. Mijn Makkers.** fr. 7.—
3. Mijn Professor.(2e druk) fr. 7.— **6. Mijn Vriend** fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. 10.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

ST AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr. Vermuyten. **fr. 10.—**
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door Dr J. Caeymaex. fr. 11.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen in het Evangelie** fr. 10.—
Kan. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreeken. fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8 —
MAUR. VAN HOECK. — **Het zaligende Lijden.** 2e uitgave. fr. 5 —
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. K. S. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Een Gebeurtenis!

Is verschenen:

ROMAN-REPERTORIUM

TITELLIJST VAN ± 20.000 ROMANS, ESSAYS, REISVERHALEN, TOONEEL- EN DICHTWERKEN, TEN GERIEVE VAN BIBLIOTHECARISSEN, GEESTELIJKEN, OPVOEDERS, JEUGDLEIDERS EN INTELLECTUEELEN, MET OPGAVE VAN ZEDELIJKE WAARDEBEPALING & VAKCIJFERS BEWERKT DOOR

A. S. K. B.

PRIJS: ing. fr. 45; geb. in linnen fr. 52.
BIJ INSCHRIJVING tot bij het verschijnen van het werk:
ing. fr. 40; geb. in linnen fr. 47.

Voor ieder die leiding te geven heeft,
voor ieder die leiding noodig heeft in zake boekenkeuze
IS DIT ROMAN-REPERTORIUM EEN KOSTBAAR BEZIT

Onontbeerlijk voor alle Bibliothecarissen, Geestelijken en Opvoeders!

Schrijf spoedig in!

In 1932 verschijnen de eerste deelen van DE

KATHOLIEKE ENCYCLOPEDIE

Het is een van A tot Z nieuw Standaardwerk, rijk geïllustreerd, modern van geest, met onderteekende artikelen van de meest vooraanstaande deskundigen; ruim 400 geleerden van Zuid en Noord werken samen met ongeveer 75 redacteuren.

Deze **katholieke** uitgave mag in geen katholiek huisgezin, dat wil openstaan voor het geestelijk gebeuren van onzen tijd, ontbreken.

Het werk zal verschijnen **in 24 deelen,** en over 6 jaar volledig zijn.
Elk deel zal ongeveer 800 kolommen à 70 regels beslaan.

De prijs per deel in linnen gebonden is 138 fr.; in halfleder 153 fr.

Inschrijvingen te zenden aan de: Vraag prospectus aan bij:

— Vlaamsche Boekcentrale —

CUYLITSSTRAAT, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
April 1932

IV

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Vormende Lectuur

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.** fr. 15.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.—; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II. Poëzie.** fr. 8.50
JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.** fr. 13.50
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** 30.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** fr. 16.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e, 3e en 4e Deel. elk fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters.** geb. fr. 10.50
P. KORNYEY. — **Claudia.** fr. 7.—
Zr M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten. fr. 15.—
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk fr. 20.—
Dr FLORIS PRIMS. — **Naar het Geluk** fr. 5.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St Carolus. 1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727) fr. 30.—
L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave fr. 75.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droom en Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade. fr. 27.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig Speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** 'n Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedrijven. fr. 10.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave. 60.—
DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen : Lenore.** fr. 6.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht. fr. 20.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch **Tijdschrift:** 6e 7e 8e en 9e jaargang elk fr. 50.—; 10e jaargang fr. 35.—
Missiebibliografie fr. 7.—
Modelcataloog St Michiel : 3e en 4e deel. elk fr. 5.—; 5e deel fr. 8.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3e druk) fr. 5.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKENKASTEN

voor Openbare Boekerijen

met ROLLUIKEN afgesloten

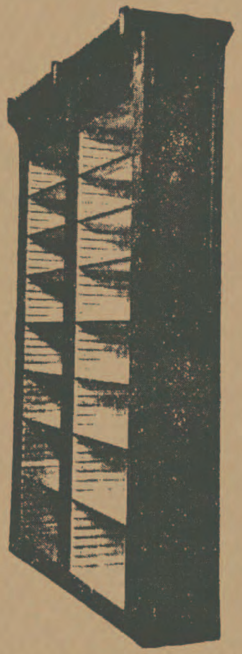

Naar keuze te bekomen met 2 of 3 panden
van ± 0,80 m. elk

Zie model hierbij

Hoogte binnenkant 2,10 m.
Diepte » 0,25 m.
Lengte 2 panden 1,70 m., 16 verstelbare schabben
3 » 2,50 m., 24 » »

Prijzen te bevragen bij

A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

DRUKKERIJ DE BIÈVRIE

BRASSCHAET

TELEFONEN : **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**
Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.
MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931 : 65 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL:

MOOLENGLGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.
— *Redactiesecretaris :* ANTON VAN DE VELDE —
Beheer : « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL
Postcheckrekening nr. 162.68

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

ZR MA. TERESA. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken :
I. Mijn Broertje en Zusje
II. Stoute Broer
III. Zus bij het Kribje
IV. Broer en Zus bij 't Opstaan

7.50 frank

B. CASIMIR. — Benneke
A. VAN DIJK. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. VAN LIES. — Klein Broertje
» Klein Zusje
ZR MA. TERESA. — Ik zal je eens wat vertellen
ZR MA. TERESA. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. DE WAAL. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. BURGERS. — 'n Prettige Vacantie
B. A. VAN HAAG. — Wim zijn Kabouterkoek
LAMBERT LUCASZ (KEES SPIERINGS). — Zoo 'n rare Chinees
A. L. REDUS. — Kees de Does en z'n Politiehond
KEES SPIERINGS. — Wim, de Blauwpit
ZR MA. TERESA. — Twee Vriendjes
D. C. VISSCHERS. — Een Kind van Java
B. V. ZWEGERS. — In 't Oerwoud

12.50 frank

EDGARD. — Van Koning Orgeloes
H. FEDERER. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. VAN GESTEL. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
GABR. MOERDIJK. — Een Gezellige Middag
ZR MA. TERESA. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
WALTERIDA. — Een Indisch Meisje
» Javaansche Legenden

15 frank

J. V. BURGERS. — Klaveren Drie
EDGARD. — Het witte Muisje
MOEDER MARY LOYOLA. — Jezus van Nazareth
ZR MA. TERESA. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
KEES SPIERINGS. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. VAN DEN BERG. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. VAN DEN BERG. — De Koning van Tjilatjap
W. VAN DEN BERG. — De Vondeling van Simmerath
FRANCIS J. FINN. — De Geheimzinnige Gids
B. C. KLOOSTERMANS. — Gods Volk
MAX. — Giovanni
HÉLÈNE PAGÈS. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. SPALDING. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
KEES SPIERINGS. — De 6e van Meneer Franssen
ZR MA. TERESA. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel: Op Reis
2e » Op Curaçao
F. TRAUTWEIN. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. VAN DEN BERG. — Rudi's Avontuur
JOANNES EMONTS. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
LINA TERVOOREN. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. GROSS, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. VERBEETEN. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. HEIJNEN. — Joolsingel No 1

30 frank

B. V. ZWEGERS. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

" Geen Succes Zonder Organisatie Geen Organisatie Zonder R^o^ne^o^ ,,

R^O^NE^O^ organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mêe. Er zal niet op tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

FOTOGRAFEN!

GEBRUIKT

GEVAERT

FILM - PACK

- Uiterst Kleurgevoelig
- Absoluut Lichtkringvrij
- Feillooze Onderlaag
- Uitstekend Houdbaar

De formaten 4,5 x 6 — 6 x 9 — 8 x 10,5 — 9 x 12 worden in metalen verpakking geleverd

- Een Wonder van Techniek
- Practisch en Eenvoudig
- Absoluut Lichtdicht

VULHAARDEN

Cadé en Surdiac

de beste

H. ADINAU

20-24 Aerschotstraat

ANTWERPEN

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK
IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

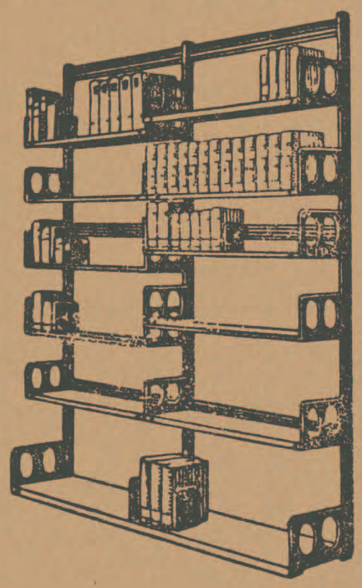

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

UITGAVE VAN
J. B. WOLTERS
GRONINGEN
DEN HAAG
BATAVIA

J. H. F. KOHLBRUGGE

PRACTISCHE SOCIOLOGIE

Deel I. Sociale opvoeding 2[e] druk gld. **4,50**
Deel II. De zorg voor het normale kind 2[e] druk in bewerking
Deel III. De zorg voor het abnormale kind . . . gld. **3,90**
Deel IV. De zorg voor de jeugd gld. **3,90**
Deel V. Sociale nooden, I - **3,90**
Deel VI. Sociale nooden, II - **3,90**
Deel VII. Sociale nooden, III in bewerking
Deel VIII. Sociale wetgeving, door Mr A. C. Josephus Jitta en Mr E. H. Bisschop Boele . . . gld. **3,90**
Deel IX. Verhouding van werkgever en werknemer, door G. F. Evelein in bewerking

---

L. OPDEBEEK

UITGEVER

Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Christine : Arbeid adelt : 5,— fr. — Christa-Maria : 7,50 fr. — Kerstrozen : 7,50 fr.

De Saeyer : Sneeuwklokje : 7,50 fr. — Baron van Munkhuisen : 12,50 fr.

Fredrix : Wim : 7,50 fr. — Wim en zijn makkers : 12,50 fr.

Jos. Witlox : 't Heilig Paterke van Hasselt (Valentinus Paquay) 7,50 fr.

Carton de Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. Tweede herziene uitgave 12,50 fr.

Jan Hammenecker, Pr. : Zoo zuiver als een ooge 12,50 fr.

Pater Wuyts : Laaiende vlammen 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15,— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15,— fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

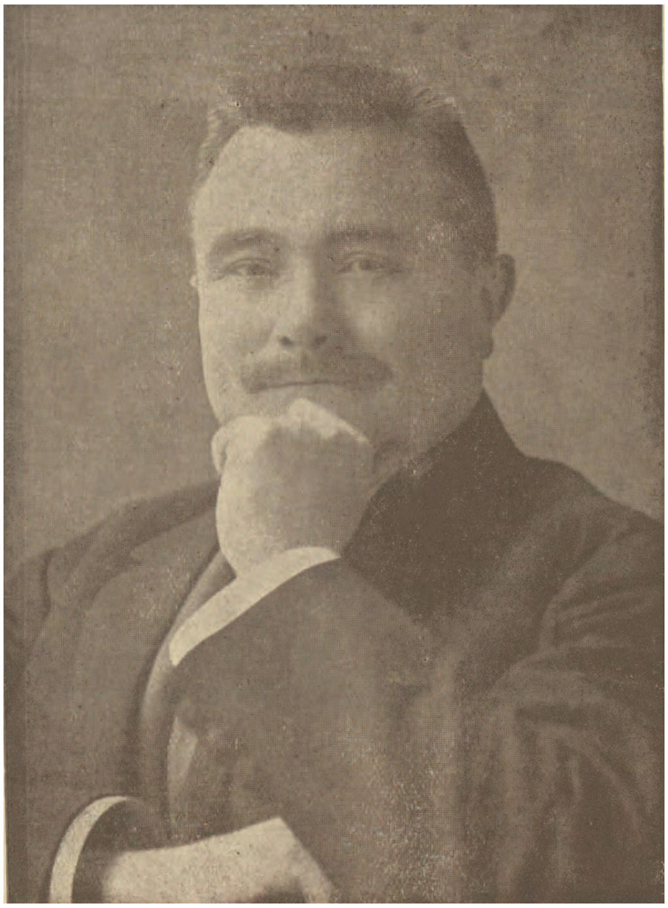

JUUL GRIETENS

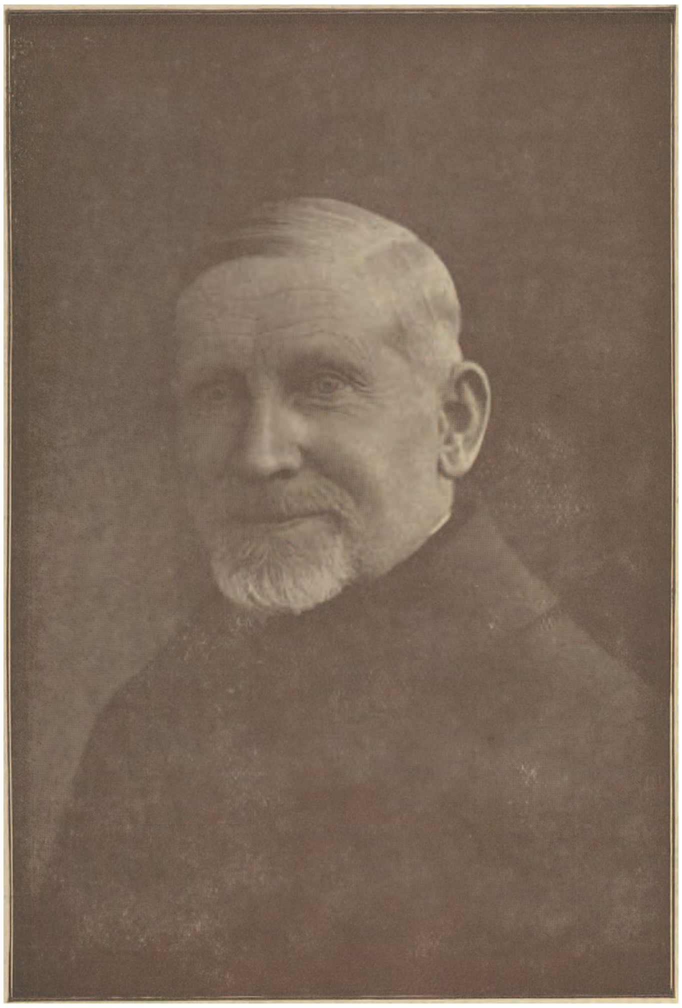

Pater JON SVENSSON

NUMMER 4 TIENDE JAARGANG APRIL 1932

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen
Postcheck: 241.02

Prijs voor België. — Abonnement: 35 frank. — Dit nummer: 5 frank.
Prijs voor Nederland. — Abonnement: fl. 3,50. — Dit nummer: fl. 0,50.

EEN GEBEURTENIS VAN BELANG

Het « Roman-Repertorium » verschenen

DOOR M. VAN HOECK, PR.

Het eerste deel van dit standaardwerk is zoo pas verschenen. Het
9347 ◆ Roman-Repertorium is 'n onschatbare dienst door het A. S. K. B. bewezen, en meteen het sterkste bewijs van de onvermoeibare, doelmatige werkzaamheid van het Algemeen Secretariaat.

Het doel kent iedereen: « belangstellenden voor te lichten in zake bruikbaarheid van een boek, en dit zoo vlug, zoo praktisch en zoo overzichtelijk mogelijk ». Het boek opent op de verklaring der *conventioneele teekens* met *bijkomstige letterteekens* die de strekking en den geest van elk aangegeven werk bondig en juist aanduiden. Toegepast werd het *tiendeelig stelsel* (dat nu over de heele wereld om zeggens aanvaard is). Daardoor wordt elke vakaanduiding klaar, en is meteen de technische verantwoording gegeven. In dit Roman-Repertorium heeft het tiendeelig stelsel bloed en leven gekregen. Wie het eenigen tijd hanteert geraakt heel en al vertrouwd met dat spel van cijfers, waardoor de vakdifferentieering, praktisch opgelost werd.

Volgen dan 'n 30-tal bladzijden met pseudoniemen. Het Secretariaat schakelde deze bladzijden logisch in omdat 'n verwijzing naar den pseudoniem zoo dikwijls klaarheid brengt.

ROMAN-REPERTORIUM: 1e DEEL. TITELLIJST van ± 20.000 Romans, Verhalen, Essays, Tooneelwerken en Gedichten, ten gerieve van Bibliothecarissen, Geestelijken en Intellectueelen, met Opgave van Zedelijke Waardebepaling en Vakcijfers, bewerkt door A. S. K. B. — Antwerpen, Vlaamsche Boekcentrale; A'dam, R. K. Boek-Centrale, 1932 (19 × 13) 436 blz. — 45 fr.; in linnen geb. 52 fr. (Bij inschrijving 40 fr.; in linnen geb. 47 fr.).

Komt dan de *titellijst* van ± 20.000 romans, verhalen, essays, tooneelwerken en gedichten.

Deze titellijst is voor alle boeken doorgevoerd naar hetzelfde logische type van verklaring, waardoor het *gansche* boek: de titel, de auteur, de zedelijke waardebepaling, het vak, de meer-gespecifieerde indeeling, de geest en strekking in 'n paar cijfers en letters, volledig uitgeteekend staat.

Enkele voorbeelden zullen het aanschouwelijk maken:

Aalmoezenier in den grooten oorlog = *titel;* (A. O'RAHILLY) = *schrijver;* — V = *lectuur voor allen;* † = *in kath. geest geschreven;* 92.2 = *stichtelijke biografie;* 89 = *oorlogsliteratuur.*

Halewyn = *titel;* (A. VAN DE VELDE) = *schrijver;* — IV = *lectuur voor volwassenen;* † = *in kath. geest geschreven;* 82 = *tooneel.*

In Spanje = *titel;* (JOZEF SIMONS) = *schrijver;* — V = *lectuur voor allen;* † = *in kath. geest geschreven;* 83 = *ontspanningslectuur;* 91 = *reisverhaal.*

Mijn oorlog = *titel;* (HILARION THANS) = *schrijver;* — IV = *lectuur voor volwassenen;* † = *in kath. geest geschreven;* 93 = *dagboek;* 89 = *oorlogsliteratuur.*

Op herten uit = *titel;* (WILLIAM LONG) = *schrijver;* — V = *lectuur voor allen;* 83.8 = *losse verhalen;* 59 = *over dierenleven.*

Sursum corda = *titel;* (CYRIEL BUYSSE) = *schrijver;* — III = *voorbehouden;* L = *antiklerikaal;* 83.3 = *sociale roman.*

Dit alles toont aan hoe de indexeering in dit Repertorium er dus op aangelegd is om de meestvolledige en juiste weergave van elk boek te zijn: het boek als dusdanig staat tabellistisch gesynthetiseerd met enkele teekens.

We meenen te mogen schrijven dat dit werk door geen enkel ander qua talis wordt geëvenaard. Het A. S. K. B. heeft hier na een tiental jaren arbeid in stilte aan 'n uitgebreide documentatie, een werk geleverd waarop, bibliotheconomisch, geen organisatie het halen kan. Het ontzaglijke materiaal werd systematisch en doelmatig zóó bewerkt, dat het alleszins 'n maximum rendement aflevert én voor de principiëele waardebepaling én voor de praktische bruikbaarheid.

De durvende pionier van het kath. boekerijwezen in Frankrijk, de Abbé Bethleem, heeft in zijn « Romans à lire et Romans à proscrire » een soortgelijk opzet. Er ligt echter aan zijn werk 'n essentieele fout ten gronde. De Abbé Bethleem rangschikt de *auteurs* en niet de *boeken*. Auteurs nu, zijn niet te rangschikken in deze of gene, wel-afgeteekende categorie. Elk van hun *boeken* moet worden ingedeeld wil men niet blootstaan aan misleiding. Hoe zullen we er toe komen 'n Timmermans qua auteur in één vast-omlijnd kader te zetten waar deze schrijver in z'n boeken onder verschillende categories valt: werken met voorbehoud, voor rijpere lezers, voor de jeugd? Principieel staat dus Bethleem's werk niet op z'n punt, technisch zal het vele moeilijkheden niet oplossen.

Pater Sagehomme heeft in zijn « Répertoire de 27.000 Romans... » van het ideologisch en practisch standpunt uit, doelmatiger en juister werk geleverd. Zijn répertoire (titellijst) geeft de zedelijke waardebepaling van elk boek, doch geeft niet de vakaanduiding aan, noch den specifieken geest die in het boek naar buiten komt. Daardoor is er bij het werk van Sagehomme 'n tekort aan technische omschrijving.

Ook de « Standaard-Catalogus » van Pater Gielen heeft niet de noodige bepaaldheid, het vast-omschrevene om het gehalte, het vak, de richting, het lezerspubliek voor elk werk af te teekenen.

En omdat we dàt alles vinden in het « Roman-Repertorium » van het A. S. K. B., durven we te verklaren dat het werk **baanbrekend** *is en van bibliothecair standpunt uit, onovertroffen.*

* * *

Al de bibliothecarissen weten, bij ondervinding, hoe lastig het werk is van de indexeering (en alles wat daarmee verband houdt), tot 'n paedagogisch opmaken van hun standscatalogus; ze weten ook hoe onmisbaar dit werk is voor wie opvoedend en dus vormend wil optreden.

Het Repertorium neemt deze moeilijkheden weg. *Voortaan wordt de volledige catalogiseering* — dank zij het repertorium — *zeer gemakkelijk en volstrekt betrouwbaar.*

Doch o. i. ligt de beteekenis van dit werk nog veel verder. Het mag niet alleen de bibliothecarissen interesseeren voor hun vormend en technisch werk in de boekerijen, het moet al onze *intellectueelen* bereiken. Het schijnt ons onmisbaar toe voor de *priesters*, aan wie zoo vaak om positieven uitleg over boeken wordt gevraagd, en die materialiter in de absolute onmogelijkheid zijn, 'n antwoord te geven. Hetzelfde is waar voor de *sociale leiders* en *leidsters*, voornamelijk nu 'n groei waarneembaar is naar meer cultuur door vruchtbaarder lezing, en die hun leden (ook zich zelf!) moeten kunnen orienteeeren met voldoenden waarborg. Hetzelfde voor de *leeraars* en *leeraressen* onzer gestichten van middelbaar onderwijs; ook voor de *onderwijzers* en *onderwijzeressen* onzer volksscholen. Wie meenen zou dat hij of zij daaraan geen behoefte heeft, heeft het contact met de werkelijkheid verloren.

Hetzelfde geldt — en dit zelfs te persoonlijken titel — voor al de *afgestudeerden* die richtlijnen noodig hebben tot persoonlijke waardemeting van hun lectuur.

* * *

Zooals we mochten verwachten van het A. S. K. B., is, typographisch, het boek uiterst verzorgd. Daarmee blijft het Secretariaat trouw aan z'n opvoedende rol, alleszins.

Het A. S. K. B. — en hier past 'n warm huldewoord aan den E. H. Baers en al zijn medewerkers — heeft met dit Roman-Repertorium voor Katholiek Vlaanderen 'n daad gesteld *die over kort zal worden erkend als een der meest-beteekenisvolle van onze Katholieke Vlaamsche cultuur.* Ons Boekerijwezen zal er door opgedreven worden uit kracht zelf van de innerlijke waarde van dit magistrale boek, waarin de taaie geestdrift, de praktische werkelijkheidszin van het Secretariaat 'n werk brachten, dat, om z'n principieel vaste lijn, z'n moreele waarborgen en z'n gemakkelijke hanteerbaarheid geroepen is om in Vlaanderen en Nederland de hooge taak van de katholieke boekerijen daadwerkelijk te helpen realiseeren.

Het Roman-Repertorium is de synthese der zware roeping van ons lectuurwezen van katholiek standpunt uit.

Wat stellen wij tegenover de reusachtige inspanning, den durf van het Secretariaat? Dit besluit: het Repertorium worde voor elken bibliothecaris, voor elk intellectueel : *zijn* vade-mecum!

PATER JON SVENSSON

Pater Svensson, geboren verteller, we danken U en willen graag wat over U vertellen — over uw leven schrijven is schrijven over uw werken — en dan kan het wellicht gebeuren dat, bij een of ander kinderuurtje, wanneer uit uw vele boekjes wordt voorgelezen, eerst over U wordt verhaald, zoo in den aard van wat volgt:

« Wie Pater Svensson is? De nu oud-geworden Nonni uit de vele werken van Svensson. (Nonni is de verkleinnaam van Jón, Johannes). In IJsland (op enkele graden zuidelijk van den Poolcirkel) « het heerlijke vulkaaneiland in de bruisende zee », « het toovereiland waarover de sagen en legenden hun poëzie spreiden » (in « Uit IJsland » en « Nonni ») werd de kleine Jón geboren op 16 November 1857. Dat was « in de kleine, liefelijke stad Akureyi aan de heerlijke baai Eyjatrördur » (Nonni en Manni) op het landgoed Mödruvellir (1). In die maanden van den barren IJslandschen winter komt de zon absoluut niet kijken. Wat Jón later zou doen zeggen dat hij pas enkele weken na zijn geboorte het licht der wereld aanschouwde!

Nonni's begeerte om de wijde wereld te zien, werd al spoedig in hem wakker en reeds in 1870 treffen we den jongen IJslander aan op 'n schip dat hem naar Kopenhagen voert. Hij zou later zijn eerste kinderjaren op IJsland uitteekenen in « *Zonnedagen. Nonni's Ervaringen in IJsland* » en « *Uit IJsland. Ervaringen en Herinneringen.* » Zijn adieu aan IJsland, de avontuurlijke overvaart op den zeiler en z'n aankomst in Kopenhagen — dat alles vinden we verteld in « *Nonni. Ervaringen van 'n jongen IJslander* ».

Van uit Kopenhagen wou de kleine jongen naar Frankrijk. Doch 't was in 1870 en de 70-er oorlog tusschen Frankrijk en Duitschland deed zijn vertrek uitstellen. Het werd 'n eenige gelegenheid voor den kijklustigen knaap om Kopenhagen en omstreken te leeren kennen. Wat hij daar zag en hoorde, alles wat hij doormaakte, saam met z'n verbazing — verbeeld U, 'n jongen van het stille Noorden in de grootstad — ging hij later uitteekenen in « *De Stad aan de Zee* ». Het bleef echter niet bij de « ontdekking » van Kopenhagen. Samen met zijn

(1) Prof. Fr. Baur heeft in 'n lezing voor de K. V. Hoogeschooluitbreiding (nr 269) over dit cultuurland geschreven. Door de grootsche literatuurmonumenten van de Edda's, de Sagen en Skalderliederen werd dit eiland in den Noord-Atlantischen Oceaan, niet alleen 'n brandpunt van beschaving in den krans der Scandinaafsche landen, doch veroverde het ook glansrijk 'n onvergankelijke plaats in de wereldliteratuur.

kameraad ging hij op tocht : de kleine Nonni en z'n maat, « Wandervögel » avant la lettre ! Hij kan z'n oogen den kost geven in Denemarken. De « *Avonturen op de Eilanden* » verhalen ons het wondere gebeuren van hun lange marschen. — Gedurende z'n verblijf in Kopenhagen viel hem 'n Katholieken Catechismus in de handen. Met toelating van z'n godvruchtige Lutheraansche moeder, ging Jón over tot de Katholieke Kerk in 1871.

Einde 1871 was Nonni in Frankrijk en bleef er tot 1880, doch z'n verblijf aldaar — zooals ook later z'n verblijf in andere landen — kon hem z'n land en z'n kinderjaren niet doen vergeten. De sterk-ingeankerde heimat-liefde en de diepe traditiezin die hem in 't bloed zaten, brachten hem almaardoor terug naar z'n « Geliebte » : z'n land en alles wat hem bond daaraan.

Denk b. v. aan dat mooie « *Op Skipalon* » : 'n boekje vol leven uit de jeugdherinneringen van den kleinen Jon.

Hij vergat echter intusschen z'n studies niet. Paters Jezuïeten zorgden voor een flink onderricht en een flinke vorming op het College te Amiens. (Waar ook z'n broertje Armann (Manni) kwam studeeren). De jonge Jón zou dan bij de Jezuïeten binnentreden en Jezuïet worden (1). Vanaf dat oogenblik treffen we hem aan in verschillende kloosters der societeit, in Nederland en Engeland. Te Leuven studeert hij in de theologie, wordt Priester gewijd in 1890 en belandt daarna in Denemarken, waar hij 1890-1918 leeraart.

Pater Svensson had te lijden van 'n langdurige ziekte. Hij moest 'n ander klimaat hebben. Zoo was het dat hij 'n tijd doorbracht bij z'n confraters in Exaten (Nederland) en te Feldkirch (Vorarlberg). Later te Parijs, waar hij nog woont.

* * *

Nu is Nonni oud geworden doch,..... jong gebleven !

Kijk even naar de mooie foto van dien karakteristieken kop met de verstandige, van gespannen-leven-glundere kijkers en den fijnen glimlach om de lippen. »

Zoo zouden we het leven van Nonni vertellen. Doch nu nog wat voor de bibliothecarissen zelf !

Elke bibliothecaris weet dat hij de afdeeling « Kinderlectuur » speciaal moet verzorgen op grond van de pædagogische waarde der lezing voor de kinderen, op grond van de mentaliteitsvorming en den goed-te-leiden leeslust, op grond ook van den uitbouw der Boekerij zelf. Wie de kinderen te winnen weet, zal deze gemakkelijker kunnen behouden als lezer of lezeres in rijpere jaren, en kan hen vormen tot wervers van lezers in den familiekring. Het geheim van de continuïteit eener boekerij ligt hem daar.

---

(1) Ook Manni trad bij de Jezuieten binnen. Manni overleed in 1885 te Leuven in het Collegium Maximum S. I. Wat goede broertjes Jón en Armann waren, daarvoor getuigen o. m. « Nonni en Manni » : één van Svensson's mooiste boekjes.

Onbetwist is dan ook de waarde van 'n flinke, goed-aangepaste kinderboekerij in het kader der algemeene werking. En hier geldt niet het woord « des Guten zu viel »; wel « des Guten *nie* zu viel » : we zullen nooit goede kinderboeken te veel hebben. Doch dan geen saaie boel, geen overjaarsche, aamechtige dingetjes, geen soporifiek gepreek doch : léven!

En daarom op de eerste plaats werken van Svensson, en van Svensson alle werken. We hebben wel de vertaling der volledige werken van dezen IJslandschen verteller in het Duitsch, en zijn reeds 'n heel stuk ver met de Vlaamsche of Hollandsche vertalingen opgeschoten. En dàt is 'n zegenrijke weldaad voor onze boekerijen.

Het is *kinder*lectuur, meer specifiek voor jongens dan voor meisjes. Het sterkste bewijs daarvan is de buitengewone aantrekkingskracht van Svensson's werken voor onze aankomende (en ook wel grootere) jongens. Geef hun eenmaal een boekje ter hand en 'n volgende maal vragen ze naar 'n tweede.

Svensson's kracht steekt vooral in z'n radden, boeienden, nooit-verslappenden verhaaltrant; in het voortdurend-wakker-houden van de belangstelling; in de bewogen spanning die aan z'n verhaal immer-nieuwe, wondere verrassingen brengt; in de lenige elasticiteit van z'n uitbeeldingen zoo kordaat-raak geschetst voor de verbeelding van z'n jonge lezers; in het kleur-geven aan in-schijn-kleurlooze gevalletjes; in den pretentieloozen klank zoo scherp bij de jongens en meisjes afgeluisterd. Het is *echte* en *echt-vertelde* kinderlectuur.

Het is *vormende* kinderlectuur. Wie Svensson's boekjes leest wint heel wat aan aardrijkskundige, historische en ethnologische kennis, samen met een folklore-schat dien onze jongens uit schoolsche boeken niet zullen halen.

Godsdienstig en zedelijk zijn ze eerste-rangsch. Geloovige, nobele geest. Meer dan een, 'n pareltje van missielectuur.

Voor onze jeugd is zulke lezing: onderricht en opvoeding, karakterstaling, wilsvorming, geloofsopleiding in Gods goedheid en voorzienigheid.

MAURITS VAN HOECK, PR.

BIBLIOGRAFIE van E. P. JON SVENSSON, S. J.

A. — Nederlandsche Uitgaven.

9348 ◆ AVONTUREN OP DE EILANDEN SEELAND EN FÜNEN. (Vert. uit h. Duitsch dr Em. van Hemeldonck. Geïll. met platen v. Fr. Schuhwerk). — Averbode, Abdij, (Lentweelde-Bibliotheek) 1930 (19 X 14) 224 blz., 10 fr. — V-VI-A, 83.0 : 91 — Dit zijn de « Abenteüer aüf den Inseln » in sappig Vlaamsch overgeschreven door Em. van Hemeldonck. Dat dit boek 'n reuze-succes te gemoet snelt, moet niet gezegd worden. Waarborg daarvoor : de schrijver zelf, Pater Svensson alias Nonni. Jongens en meisjes, hier kunt ge uw hart weer eens ophalen, medeleven het avontuurlijke van reislustige en kijkgrage snaken en... al spelende veel leeren! Schuhwerk zorgde voor prettige prentjes.

9349 ◆ EEN AVONTUUR OP ZEE. Geïll. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Klasbibliotheek nr 35) (22 X 15) 32 blz., 2,25 fr. — VI-A, 83.0 — Rec. 4541.

9350 DE BERGTOCHT VAN NONNI EN MANNI (Nonni en Manni op de Bergen). Geïll. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Klasbibliotheek nr 39-41) (22 X 15) 109 blz., fl. 0,45. — V-VIA, 83.0 — Een van Svensson's beste verhalen, spetterend van leven, rijk aan verrassingen en overvol van avontuurlijke momenten, in het kader van het wondere IJsland waar Nonni's wieg stond. Elke jongen die dat boek in zijn handen krijgt, laat het niet los dan wanneer hij tot het laatste zinneke heeft gelezen. Het is weer een van die jongenstochten van de twee broers, waarin het ras van den kranigen en eerlijken « trotter » steekt. Dat het heele werkje doordrongen is van dien echt-kristelijken geloofsgeest is het opvoedkundig geheim en de opvoedkundige waarde van Svensson's verhalen. Wat een schat voor en van kinderlectuur heeft ons die eenige, groot geworden Nonni toch geschonken. Vertaling flink-levendig, zooals het zijn moet.

9351 EEN KERSTBEZOEK OP SKIPALON. Een Gevecht met IJsberen. Jeugdherinnering uit IJsland. Geïll. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Klasbibliotheek nr 20-21) (22 X 15) 52 blz., 4,50 fr. — V-VI-A, 83.0 — Weer een van die heerlijke, boeiende Nonni-boekjes. Nonni wordt voor Kerstmis uitgenoodigd op een bevriende hoeve, op Skipalon. Met Balder en den sterken Gudmund trekken ze op weg, door de sneeuw en over het ijs... IJsberen komen af. 't Wordt een vlucht, een verweer, een aanval... Alles geraakt goed ten einde, na heel wat pakkende avonturen. Kerstmis kan in vrede worden gevierd. Onze jongens die dat lezen, richten een standbeeld op voor den moedigen, nobelen Gudmund. Dit Nonni-werkje moet bij de andere komen in onze boekerijen.

9352 MET EEN ZEILBOOTJE OVER DE SONT NAAR ZWEDEN. Vert. uit h. Hoogduitsch dr Fr. H. Westenend. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Roomsche Reeks nr 18), (24 X 16) 185 blz., fl. 1,90; geb. fl. 2,80. — V-VIA, 83.0 : 91.

9353 MIJN MISSIEJAREN. Geïll. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Klasbibliotheek nr 42-43) (22 X 15) 58 blz., fl. 0,30. — VI-A, 83 : 266 — Wat in de Vlaamsche vertaling « Nonni-Missionaris » getiteld staat, heet in de Hollandsche vertaling « Mijn Missiejaren ». Typografisch haalt het de Vlaamsche uitgave van de Hollandsche. Voor de indeeling der hoofdstukken staat de Hollandsche echter vooraan.

9354 NONNI. Lotgevallen van een IJslandschen jongen, door hem zelf verteld. Vert. uit h. Duitsch dr Fr. Andreas. Geïll. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Roomsche Reeks nr VIII) 1926, (25 X 15) 364 blz., geb. fl. 2,50. — V-VI-A, 83.0 — Rec. 3242, 6799.

9355 NONNI EN MANNI. Vert. uit h. Duitsch. Geïll. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Klasbibliotheek 24-25) (22 X 15) 54 blz., fl. 0,30. — VI-A-B, 83: 266 — Rec. 1613, 6801.

9356 NONNI EN MANNI. Twee IJslandsche Jongens. Vert. uit h. Duitsch dr Fl. van der Veken, S. J. Geïll. — Leuven, Vl. Drukkerij, Xaveriana, 1928, 2e druk (21 X 14) 102 blz., 5 fr. — V-VI-A-B, 83 : 266 — Rec. 1612, 4394.

9357 NONNI EN MANNI OP DE BERGEN. (De Bergtocht van Nonni en Manni.) Geïll. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Klasbibliotheek, 39-41), 1927 (22 X 14) 110 blz., fl. 0,45. — VI-A, 83 — Rec. 5813.

9358 NONNI-MISSIONARIS. Herinneringen uit mijn Missionarisleven in Denemarken. Vert. uit h. Fransch dr El Solitario. Geïll. met 12 penteekeningen v. W. Hoogenbos en 9 platen — Averbode, Abdij, (E. K. Bibliotheek, reeks B) 1926, (20 X 14) 91 blz., 4,50 fr. — VI-A, 83 : 266. — Rec. 4034, 6802.

9359 DE STAD AAN DE ZEE. Vert. uit h. Hoogduitsch dr Fr. H. Westenend. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Roomsche Reeks nr XVII) (24 X 16) 198 blz., fl. 1,90; geb. fl. 2,80. — V-VI-A,83.

9360 ZONNIGE DAGEN. Wat Nonni op IJsland beleefde. Vert. uit h. Duitsch dr Frater Andreas. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Roomsche Reeks nr IX) (24 X 16) 261 blz., fl. 2,25.

B. — Duitsche en Fransche Uitgaven.

9361 ABENTEUER AUF DEN INSELN. Nonnis Erlebnisse auf Seeland und Fünen. Mit Bildern von Ernst Liebermann. — Freiburg im Breisgau, Herder & C°, 1928, 2e Auflage (19 X 12) 300 blz., RM. 4,60 — V-VI-A, 83.0 : 91 — Rec. 8984.

9362 ◆ AUF SKIPALON. Neue Islandgeschichten Nonnis. Mit Bildern von E. Liebermann — Freiburg im Breisgau, Herder & C°, (19 X 12) 205 blz., geb. RM. 4. — V-VI-A, 83.8 : 91.

9363 ◆ AUS ISLAND. Erlebnisse und Erinnerungen (Nonni). — Freiburg im Breisgau, Herder & C°, 1930 (17 X 11) 84 blz., geb. RM. 1,80. -- V-VI-A,83.

9364 ◆ NONNI. Erlebnisse eines jungen Isländers von ihm selbst erzählt. — Freiburg im Breisgau, Herder & C°, (19 X 13) 356 blz., geb. RM. 4,80. — V-VI-A,83.0.

9365 ◆ NONNI UND MANNI. Zwei isländische Knaben. Met illustraties v. Fr. Bergen. — Regenburg, Habbel, (17 X 12) 175 blz., RM. 2. — VI-A,83 — De Duitsche vertaling van dit Svensson'sche succesboek gaat naar de 80.000. Wanneer we daarbij eraan herinneren dat dit werkje in verschillende talen werd overgezet, krijgen we 'n idee over de verspreiding van Nonni en Manni. Naar aanleiding van de Vlaamsche vertaling werd in Boekengids, van dit boekje al het goede gezegd, dat het verdient op grond van z'n waarde als pædagogische kinderlectuur, doordrenkt van Roomschen geest. De Duitsche vertaling is uitermate keurig. Ze wordt dan ook, in de nette uitgave, unbedingt aanbevolen.

9366 ◆ RÉCITS ISLANDAIS. Nonni et Manni. Nonni et Elis. Préface de P. Bourget. — Paris, Spes, (19 X 12) 158 blz., 6 fr.

9367 ◆ SONNENTAGE. Nonni's Jugenderlebnisse auf Island. Mit 15 Bildern. — Freiburg im Breisgau, Herder & C°, (19 X 12) 275 blz., geb. RM. 4. — V,83.8 : 93.

9368 ◆ DIE STADT AM MEER. Nonni's neue Erlebnisse. Mit 12 Bildern. — Freiburg im Breisgau, Herder & C°, (19 X 12) 360 blz., geb. RM. 4,80. — V,83 : 91.

9369 ◆ ZWISCHEN EIS UND FEUER. Ein Ritt durch Island. Ubersetzung von Johannes Mayrhofer. Geïll. — Breslau, Fr. Everlich-Verlag, 8e druk, (18 X 12) 226 blz.. RM. 3.

M. V. H.

ROMANKRONIEK

Ik heb iets goed te maken tegenover de vrouwelijke afdeeling van de Hollandsche letterkundige wereld. In het voorgaande nummer van dit tijdschrift ben ik zoo ondiplomaat geweest in minder komplimenteuze termen mijn oordeel te schrijven over de dames-schrijfsters van de zoogenaamde psychologische romans die sedert een paar decennies zoo weelderig en overdadig tieren in onze Nederlandsche letteren. Van een overigens sympathieke korrespondente ontving ik in dit verband een minder sympathieke interpellatie over de moorddadige brandstapelplannen waarop ik, Beotiër die ik ben, in gedachten de uitstekende produkten der vruchtbare romancières met boosaardig genoegen tot assche had willen zien verpulveren. Dat dit kleine venijnigheidje van mij weerslag zou hebben bij de betrokken dames zelf had ik niet kunnen verwachten — evenmin dat er zooveel vrouwelijke auteurs voor dit eventueel autodafé zouden in aanmerking komen. Ik wil nederig en blijmoedig erkennen dat ik niet al de produkten dezer dames gelezen heb, — God beware mij! — en dus waarschijnlijk een aantal hunner buiten den geest staan waarover ik het in het vorig nummer had; er is echter meer: ik las deze dagen een boek dat mij genoopt heeft ook buiten den brief van mijn vriendelijke korrespondente om, mijn advies over de Nederlandsche romancières überhaupt te herzien: de uitstekende essayiste ELLEN RUSSE van wie ik in de vorige kroniek een historische novelle uit het Italiaansche Quattrocentrum besprak,
9370 ◆ geeft thans een roman uit « **De Heirbaan** » (IV*) die inderdaad meer is dan het goedkoop tranerig psycho-realisme op **individualistischen**

grondslag met het weeïg analytisch realisme en de eeuwige teleurgestelde en vereenzaamde vrouwen die altijd een leidersrol willen spelen al kunnen ze zichzelf niet eens de baas — een mentaliteit en een thema die op den duur een fatsoenlijk mensch met normale gevoelens en zenuwen hartgrondig de keel moet uithangen. Dit boek van Ellen Russe staat met de historische romans van Marie Koenen ver boven het gewone peil van den doorsnee-vrouwenroman, evenals het thema ervan grondig afwijkt van de produkten der fantasie harer tijdgenooten. Deze roman behandelt de gebeurtenissen die zich in de helft der 16e eeuw in Italië ontwikkelden rond het koncilie van Trente : dit gegeven was de aanleiding tot het teekenen van gansch het kultuurleven van deze merkwaardige eeuw en de diepe beroeringen welke ze onderging in haar denkleven, haar kunst, haar godsdienst en haar sociale vormen. Daartusschen heeft de schrijfster de romantische geschiedenis gevlochten van een jongen graaf, wiens leven door de gebeurtenissen rond hem en vooral door de besluitselen van het koncilie omtrent het huwelijk grondig gewijzigd wordt en die ten slotte op een tamelijk ongewone wijze sterft nadat hij de Orde en Harmonie, de groote leuzen van zijn eeuw waarop ook de opvatting van het koncilie gebouwd was, in zichzelf verwezenlijkte. Dit boek is een kultuurroman van groote beteekenis geworden, waarin enkel de eruditie van de schrijfster te sterk naar het voorplan dringt en het dokumentaire te zeer de auteur in beslag nam om nog veel ruimte te laten voor artistieke bekommernis. Inderdaad getuigt dit boek van een studie en vertrouwdheid met het intellektueele, artistieke en religieuze leven der Italiaansche zestiende eeuw, die tot respekt dwingt en die op een zeker oogenblik de auteur zelf in haar ban hield zoodat het soms lijken gaat of de geschiedkundige ons meer wenscht te boeien dan de kunstenares. Intusschen is de katholieke romanliteratuur hierdoor een monument rijker geworden dat onder elk oogpunt verantwoord is en misschien het eerste teeken is van een heropleving van den katholieken historischen roman.

9371 **Patria. De Kroniek van de Thuiskomst, (II-III)** zoo is de titel van het nieuwe boek van Melis Stoke, die naar herhaaldelijk binnen den bandomslag, op titelblad en in veelvoudige voetnota's wordt meegedeeld, schrijver is van een ander boek in denzelfden geest dat als titel voert : « Zoutwaterliefde », waarop « Patria » een soort vervolg blijkt te zijn, en dat, volgens de bescheiden wenken van de talrijke voetnota's, gevoeglijk vooraf door den Patria-kooper dient gelezen te zijn. Het is een groote verdienste van meneer Melis Stoke met het onderwerp van dit boek buiten de dompige atmosfeer en de muffe reuk van het hollandsche binnenhuis gebleven te zijn en het leven en de ideologie te geven van het minderordinaire soort menschen dat rapatrieerende kolonialen gewoonlijk zijn. Want hier gaat het om de Indische gasten die, na hun terugkeer uit het paradijselijke oosten waar ze leefden als prinsen en vorsten, gedwongen zijn van her te akklimateeren in het nuchtere moederland, dat voor hun sloopende Oostjaren een veel te klein pensioen en voor hun initiatief en werklust geen arbeid meer

beschikbaar heeft, om « na op vele plaatsen het hoofd gestooten te hebben, ten slotte hun laatste en ietwat leege levensjaren te slijten op de sociëteit ». Want ja, dit zou geen Hollandsch boek zijn als het ten slotte niet uitdraaide op sociëteitbittertjes en-babbeltjes. Van eenige der voornaamste « Patria »-passagiers vertelt de auteur het akklimateeringsproces, de belangstellingen en pogingen om iets om handen en hoofd te krijgen van deze menschen die de koele zakelijkheid en de verantwoordinglooze bureelmentaliteit van het moederland ontgroeid zijn. Tusschen haakjes : als het beeld der Hollandsche society dat de auteur hier ophangt wàâr is, dan geloof ik best dat men uit dit absurde standen-gepruts, die kleingeestige kletspraat en kleinstadmentaliteit gemakkelijker uitgroeit, dan men zich er opnieuw aan went. Dat deze heeren zich overigens wel een pretje gunnen en dat dit niet altijd in de lijn ligt der traditioneele netheid verbaast ons niet — wel het feit dat hier weer eens een Vlaamsche stad moet dienen tot gelegenheid en aanleiding van hun onstichtelijke escapades. Overigens zijn de menschen in dit boek kostelijk geteekend: generaal Prester en zijn vrouw zijn werkelijk geteekend tot wezenlijke typen. Maar Melis Stoke neemt waarachtig geen blad voor den mond; jammer voor dit niet onaardig boek.

Ik twijfel niet aan de goede bedoelingen en aan de standpunten
9372 ◆ welke de heer R. C. VAN MIEGHEM verdedigt in zijn roman **Als de Oogen opengaan (IV-V*)** — wel aan het bezit van de talenten die noodig zijn om zulk opzet tot een fatsoenlijk einde te brengen. Ik heb van deze roman geen scherpe indrukken overgehouden, bij zoover dat ik me op dit oogenblik niet eens meer de zaak helder kan voorstellen, een paar dagen na de lektuur van het boek. Hier wordt het probleem gesteld van den jongen mensch die in konflikt komt met de oude opvatting omtrent stand en huwelijk — een botsing die ten slotte leidt tot een fataal punt en tot het breken van twee jonge levens. Het probleem is waarachtig en levend, alleen tamelijk verouderd en niet zoo heel belangrijk. Ik geloof niet dat de kwestie zich nog zoo scherp stelt, en het einde van het geval — een treurend sterven eenerzijds en na eenige jaren, een huwelijk zonder te veel illuzies aan den anderen kant — mist ten slotte toch de meest primaire oorspronkelijkheid. En het nevengeval van het huwelijk van den brouwerszoon rekt alleen nutteloos en zonder interesse dit boek, dat nogal preekerig en houterig is van toon, en dialogen bevat in den stijl van Conscience.

Laat me ten slotte nog de aandacht van de lezers dezer kroniek
9373 ◆ vestigen op de herdruk van JUUL GRIETENS' bundel uitstekende **Heidevertellingen (V)** een reeks der allerzuiverste verhalen die we in dit genre in onze literatuur bezitten, en waarvoor we niet genoeg interesse kunnen wekken. Ik heb met lichte verbazing deze verhalen gelezen — verbazing omdat deze achteloos-geschreven dingetjes litterair zoo knap en zoo zuiver staan; — verbazing omdat dit een gansche bundel waarachtige, levende, oorspronkelijke fantasie is; — verbazing omdat geen enkel van die vertellingen uit de dompige atmosfeer van de klein-

stad, het dorp of de denkbeeldige problemen van de pietlullige menschenbekommernisjes gegroeid is. Verbazing omdat buiten de lezers van volksbibliotheken en de eerste-prijswinners in onze middelbare onderwijsgestichten, weinigen deze verhalen schijnen te kennen. Ze doen met des te meer verwachting uitzien naar de nieuwe bundel verhalen of de roman waarvan naar ik meen te weten, de groote zwijger Juul Grietens sedert enkele jaren de belofte op zijn geweten heeft.

ERNEST VANDER HALLEN.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Eene niet-ongegronde kritiek. Op een vergadering van de katholieke hoofden van 't bisdom Haarlem onderwierp Mgr Aengenent sommige katholieke litteratuur aan een strenge kritiek. Om een nauwkeurig inzicht te hebben, heeft hij een hoop voortbrengselen welke als katholieke letterkunde aangeboden worden, aandachtig gelezen. Klachten van ouders en geestelijken hadden daarop zijn aandacht gevestigd, en groote zorg maakte zich van hem meester toen hij waarnam wat voor 'n gedachten in katholieke tijdschriften en bladen vooruitgezet worden. Daarbij onderscheidt de Bisschop drie groepen van katholieke schrijvers : een eerste groep schrijft over priesters en kloosterlingen op zulke wijze dat de achting voor dezen systematisch ondermijnd wordt, tot groote schade niet alleen voor die daar door getroffen worden, maar ook voor de katholieken zelf. Een tweede groep behandelt dingen die beter niet genoemd worden. Zulke katholieke schrijvers veroorloven zich een schildering van bijzonderheden welke aan 't ongelooflijke grenst. Bij menig schrijver is men geneigd zich werkelijk af te vragen of men er naar streeft de zedelijkheidsbegrippen welke bij ons katholieke volk nog in aanzien staan, ondersteboven te smijten. De derde groep bestaat uit katholieke schrijvers, die op zoo'n voortdurende wijze over sociale vraagstukken en toestanden schrijven dat als gevolg daarvan verbittering niet uitblijven kan. Zij betrachten geen toenadering der standen, en voor het katholicisme kon er haast niets gevaarlijker ondernomen worden. Zulks druischt rechtstreeks in tegen den wereldbrief « Quadragesimo Anno ». In 't bijzonder wil de aartsbisschop wijzen op de filmbesprekingen. Daar zijn kritiekers die geneigd zijn een film van aesthetisch standpunt te bespreken; waar echter de moraal te wenschen overlaat, daar werken diezelfde films verderfelijk voor het groote publiek. (Das Neue Reich.)

Dit jaar wordt in Nederland een **Boekenweek** gehouden ter propagandeering van het Nederlandsche boek. Er zal een werkje gratis door gansch het land verspreid worden; dit staat onder redaktie van E. van Dishoeck, Cornelis Veth en C. J. Kelk. Aan een aantal schrijvers werden eenige vragen voorgelegd waarvan de antwoorden — een 30-tal — in dit propagandaboek zullen opgenomen worden. Die vragen luidden : Hoe kwaamt gij tot het schrijven van uw eerste boek? — voor welk uwer boeken hebt ge een voorliefde en waarom? — wilt ge ons

iets vertellen over uw liefhebberijen? — wilt ge ons reeds iets ontsluieren omtrent uw toekomstplannen? — hoe dunkt u over onzen modernen tijd?

Prof. Grierson heeft onder den titel « The Flute » een kleine bundel Engelsche vertalingen van Nederlandsche dichters uitgegeven, o. m. van Hooft, Vondel, Gezelle en Boutens. Naar het schijnt ondervindt dit boekje in literaire middens een zeer bizondere aandacht.

Een aantal nieuwe werken van auteurs met internationale beteekenis worden aangekondigd voor de komende lentedagen: Charles Maurras: Fleures inmortelles; Maurice Materlinck: L'araignée verte; Thomas Mann: Goethe und Tolstoï; Chesterton: Sidelights; Especially on London and New-York; Julian Huxley: Russian impressions; D. Garnett: A. Rabbit in the air.

Op 12 Mei a. s. herdenkt **Prof. Rektor August Vermeylen** zijn zestigste geboortedag. Te dezer gelegenheid werd een komiteit gevormd tot het samenstellen van een herdenkings- en huldealbum met bijdragen van een aantal vooraanstaande letterkundigen uit Vlaanderen en Holland.

Volgens de statistieken van Dr. Ch. Banshuize werden in 1930 138 werken uit het Duitsch in het Nederlandsch vertaald, waaronder 75 werken tot de eigenlijke literatuur behooren. Een eereplaats in die reeks bekleeden de werken van Courths-Mahler, Vicky Baum, Theo von Harbou en Hans Heinz Evers; verder komen op de lijst voor: Döblin, Feuchtwanger, Bruno Frank, Georg. Herrmann, Kästner, Wasserman, Werfel, Stefan Zweig en Emil Ludwig.

We vernemen het verheugend nieuws dat de **Katholieke Encyclopedie** ook in Vlaanderen een verrassend sukses ondervindt. Het prospektus dat redaktie en uitgever samenstellen heeft bij velen beslissend gewerkt. De uitgave in 24 deelen zal binnen de 7 jaar volledig verschenen zijn. Het wordt een monument van katholieke kultuur hetwelk niemand het recht heeft zonder aandacht voorbij te gaan. Vraag het prospectus aan bij de « Vlaamsche Boekcentrale ».

Te Antwerpen werd Zondag 24 April ll. de 75e geboortedag van **Pol De Mont** herdacht, welke viering destijds belegd was met het vooruitzicht op een hulde aan den grijzen dichter die intusschen te Berlijn gestorven is. De viering had plaats in de groote zaal van het Koninklijk Atheneum te Antwerpen. Jozef Muls sprak het huldewoord aan de nagedachtenis van den dichter; Herman Poort verhaalde in welke omstandigheden de Mont het nieuwe bloeiseizoen van Vlaanderens lyriek inzette in de jaren van groote geestelijke armoede, terwijl de heer Cornette hem schetste als leeraar, kunstenaar, folklorist en muzeumconservator. Ten slotte werden gedichten en liederen van den gehuldigde voorgedragen.

Met genoegen vernemen we dat de H. Minister van Kunsten en en Wetenschappen een **reisbeurs** verleend heeft aan de Vlaamsche letterkundigen: H. H. Frans Smits, Anton Van de Velde en Raymond Herremans. Onze beste gelukwenschen aan de begunstigden, meer bizonder aan onzen medewerker, den Heer A. Van de Velde.

HOEKJE VAN DEN BIBLIOTHECARIS

Examen voor Kandidaat-Bibliothecarissen

Naar aanleiding van den Opleidingscursus te Antwerpen ingericht door het Algemeen Secretariaat voor Kath. Boekerijen, zal rond half Mei, een jury-zitting worden gehouden, eveneens te Antwerpen. Zij die een officieel getuigschrift van bekwaamheid wenschen te bekomen en nog niet hun inschrijving namen, moeten onverwijld op postcheckrekening 718.35 (Dienst der Openbare Boekerijen, 52, Regentlaan, Brussel) 25 frank, als inschrijvingsrecht storten. Op keerzijde van het stortingsbulletin moet worden vermeld: « Examen voor bibliothecarissen te Antwerpen », samen met volledige opgave van naam en adres.

Enkel kandidaten welke de Belgische nationaliteit bezitten en '9 jaar geworden zijn vóór den datum van het examen, kunnen hiervoor in aanmerking komen.

Het Ministerie zelf verwittigt allen die inschreven omtrent plaats, dag en uur waarop het examen zal kunnen afgelegd.

Nieuw Koninklijk Besluit

Een paar weken geleden verscheen een nieuw Koninklijk Besluit, waarvan hierna de volledige tekst:

Ministerie van Kunsten en Wetenschappen
Algemeen Bestuur der Schoone Kunsten, Letteren en
Openbare Bibliotheken.
ALBERT,
Koning der Belgen,
Aan allen tegenwoordigen en toekomenden, Heil.

Gelet op de wet van 17 October 1921, houdende instelling der Openbare Bibliotheken;

Herzien Ons besluit van 19 October 1921, en inzonderheid zijn artikel 8;

Herzien Ons besluit van 4 April 1925, zooals gewijzigd bij Ons besluit van 31 December 1929;

Op de voordracht van Onzen Minister van Kunsten en Wetenschappen;

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — Artikel 8 van Ons besluit van 19 October 1921, zooals gewijzigd bij artikelen 1 van ieder Onzer besluiten van 4 April 1925 en 31 December 1929, wordt vervangen door de volgende beschikking:

« Artikel 8. — Elke bibliotheek, die door den Staat wenscht erkend te worden, richt « haar aanvraag vóór 1 April tot het Ministerie van Kunsten en Wetenschappen, waarbij « ze alle inlichtingen verstrekt die het toezicht der Inspectie kunnen vergemakkelijkan. « Opdat omtrent deze aanvraag uitspraak zou kunnen gedaan worden in den loop van « het dienstjaar zelf, zal de bibliotheek moeten open geweest zijn, ten laatste sedert « 1 September, die het indienen der aanvraag voorafgaat. Eens de erkenning bekomen, « wordt deze gehandhaafd tot aan het besluit van intrekking, zonder nieuwe aanvraag; « het zal slechts noodig zijn eene nieuwe aanvraag in te dienen voor de bibliotheken « waaraan de erkenning werd geweigerd of ingetrokken. »

Artikel 2. — Onze Minister van Kunsten en Wetenschappen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 1 Maart 1932. ALBERT.

Van Koningswege:
De Minister van Kunsten en Wetenschappen,
R. PETITJEAN.

Verschenen in het « Staatsblad » van 2 April 1932.

0. — Werken van Algemeenen Aard

9374 **A. S. K. B.** **01**
◆ ROMAN-REPERTORIUM: 1e DEEL. TITELLIJST van ± 20.000 Romans, Verhalen, Essays, Tooneelwerken en Gedichten, ten Gerieve en Bibliothecarissen, Geestelijken en Intellectueelen, met Opgave van Zedelijke Waardebepaling en Vakcijfers, voorafgegaan van een Lijst van Pseudoniemen. — *Antwerpen, Vlaamsche Boekcentrale, A'dam, R. K. Boek-Centrale, 1932, (19 × 13) 436 blz.*

45 fr.; in linnen geb. 52 fr. (Bij inschrijving 40 fr.; in linnen geb. 47 fr.)

V* — Besproken als Hoofdartikel, onder volgnummer 9347.

9374 bis **Elsbach, A. C., Dr e. a.** **03 : 1**
ENCYCLOPÆDISCH HANDBOEK VAN HET MODERNE DENKEN: 2e DEEL. MET AANHANGSEL EN PERSONENREGISTER. — *Arnhem, van Loghum Slaterus, 1931, 2 dln (28 × 18) 656 blz.* *2 dln, geb. 360 fr.*

I-II*-L — Wat ik schreef bij de bespreking van het eerste deel, moet ik hier herhalen. Rijp en groen, goed en slecht loopen in dit woordenboek door malkaar. De wetenschappelijke artikels zijn prachtige samenvattingen van de kwesties: men leze b. v. relativiteitstheoriën, socialisme, psychologie der dieren enz., en men zal moeten bekennen dat men zelden, in een zoo klein bestek, zoo'n klare en toch zoo'n volledige samenvattingen van de besproken onderwerpen heeft gevonden. Daarentegen laten hier, evenals in het eerste deel, de cultureele artikels veel te wenschen over. Een paar voorbeelden zullen mijn bedenkingen belichten. Men neme het artikel « ontologie ». De eindindruk is : ontologie is in de moderne wereld onbestaande en onbestaanbaar. En zoo iets wordt geschreven op het oogenblik dat de « Generalversammlung der Kant-Gesellschaft » als thema voor de openbare zitting van 28 Mei 1931 voorstelt: « Die wendung der Philosophie der Gegenwart zur Ontologie und zum Realismus ». Men zal toch wel geen mannen als Nic. Hartmann, Geiger, van Rintelen, Springmeyer, Wenzl, die daar als verdedigers van de ontologie optraden, voor antimodern willen verslijten. Het tweede voorbeeld ontleen ik aan het artikel « ziel ». Het christelijk of juister eenvoudig het metaphysisch begrip er van wordt behandeld op zes regeltjes, waarvan het laatste luidt : « Dit zielsbegrip is in het moderne denken vrij algemeen losgelaten ». Waarachtig neen! Daargelaten dat door de millioenen christenen, waaronder toch ook wel eenige moderne denkers zullen gevonden worden, dit zielsbegrip als het eenig ware wordt aangezien, wordt het hedendaags hoe langer hoe meer door de psychologen der totaliteit of structuur benaderd. Zij verklaren zoo goed als eenparig dat « Psychologie ohne Seele » eenvoudig onzin is. Met betrekking tot hetzelfde artikel zou ik nog willen doen opmerken, dat men om wetenschappelijk te werk te gaan, Kant niet eenvoudig mag aanhalen als hebbende de onkenbaarheid der ziel bewezen. Men dient er bij te voegen, dat die onkenbaarheid theoretisch moet worden begrepen, niet praktisch. Wie Delbos gelezen heeft, kan er niet aan twijfelen dat het Kant ernst was, toen hij schreef dat hij door zijn veroordeeling der metaphysica plaats wilde maken voor het geloof. En de zekerheid van het geloof (in Kant's zin) is niet minder groot dan die van de wetenschap. Zij is anders. De totaalindruk, die het lezen van een honderdtal artikels op mij gemaakt heeft, kan ik samenvatten in deze woorden : Die Encyclopedie is werkelijk

een goed en degelijk handboek van het moderne denken in zake wetenschap; in zake cultuur echter is ze een handboek van het moderne *heidensche* denken. Een of ander artikel door een katholiek geschreven (b. v. Scholastiek door Dr Sassen) verandert daaraan niets. Ik kan dus dit boek niet aanbevelen, vooral nu men in Nederland de hand geslagen heeft aan het uitgeven van een groote « Katholieke Encyclopedie ». *Wegens de anti-godsdienstige strekking van vele der artikels valt het, m. i., onder de wetten van den Index.* Op z'n minst is het heel streng voorbehouden.

H. THIELEMANS, S. J.

1. — Wijsbegeerte en Zedenleer

9375 **Philippi-Siewertsz van Reesema, C.** **37 : 15**

UIT EN OVER DE WERKEN VAN PROF. Dr OVIDE DECROLY. *Geïll. met 14 platen. — Groningen, Wolters, 1931, (25 × 16) 150 blz.* *geb. fl. 2,90*

IV* — Verdienstelijk werk heeft de schrijver verricht, door een samenvatting te geven van Decroly's werk. Decroly is een volgeling van den Amerikaan Dewey. 't Is een zeer knap practicus die door het leven op het leven wil voorbereiden en het schoolmidden zoo organiseeren wil, dat de kinderen er gelegenheid vinden tot individueele en collectieve zelfwerkzaamheid. Vooraf wordt het verschijnsel der globalisatie besproken, vooral bij lees- en schrijfonderricht. Volgen dan: studies over de geestelijke ontwikkeling van het jonge kind; onderzoekingen over het verstand en over het affectleven; over de opvoeding en het onderwijs van afwijkenden; algemeene richtlijnen voor het lager onderwijs. Het paedagogisch denken van Dr Decroly verloopt gansch buiten onze katholieke opvatting; maar op het stuk van didactiek heeft Decroly een gezaghebbend woord te spreken. Schoolmenschen kunnen hun groot voordeel doen met zijn beginselen over methodiek. A. VERBIST.

9376 **Schou, H. J.** **15 : 29**

RELIGIEUSITEIT EN ABNORMAAL ZIELELEVEN. *Vert. uit h. Deensch dr J. Henzel. — Zeist, Ruys, (Reeks « Geloof en Onderzoek ») 1931, (20 × 13) 165 blz.* *fl. 2,50; geb. fl. 3,25*

IV* — Dit boekje behelst zes voorlezingen, gehouden door een geneesheer voor predikant-seminaristen. Het behandelt de verhouding tusschen het religieuze leven en de ziekelijke zielstoestanden. Op en top protestantsch, zonder echter iets kwetsends te bevatten voor de katholieken. Daar staan vele goede bemerkingen in, maar ik geloof dat wij even goede katholieke boeken over die dingen bezitten. Het kan daarenboven zijn gevaar hebben, zich al te veel met dergelijke literatuur in te laten. Artsen inderdaad, (dat brengt immers hun vak mede) behandelen nagenoeg niets dan « gevallen », en zien dan dikwijls nog « gevallen » in de meest normale menschen en toestanden. Dat kan licht een obsessie worden en tot zware misgrepen leiden. Zeker, de priester moet een zekere kennis hebben van de psychiatrie; maar de cursus van pastoraal-theologie brengt die in voldoende mate. Wij kunnen het dan ook best stellen zonder het boekje van Schou.

H. THIELEMANS, S. J.

2. — Godsdienst

9377 **Alfonsus, Maria de Liguori, Heilige** **24**
◆
NOVENE TER EERE VAN DE H. THERESIA. *Bew. dr Martin Stoks, C. SS. R. — Roermond, Romen, (13 × 10) 112 blz.* *7 fr.*

V — **Als voorbereiding tot den feestdag van de groote H. Theresia van**

Avila, schreef de H. Alfonsus de Liguori een negendaagsche gebedsoefening, welke ons de Heilige beter leert kennen en haar zieleschoonheid, en ons ook tot haar doet bidden, op een wijze die zeker een weerklank moet vinden in den hemel. D. DE PAUW, O. P.

9378 **Carolus, Pater, Minderbroeder-Capucijn** **27 : 92.2 : 24**

◆ LOURDES. Geschiedenis van de Verschijningen der Onbevlekte Maagd aan Bernadette Soubirous. *Geïll. — Herenthals, Secretariaat der Derde Orde, 1931, (19 × 14) 288 blz.* *gew. 16 fr.; luxe 20 fr.*

V — 't Is eenigszins te verwonderen dat wij zoolang in Vlaanderen hebben moeten wachten op een volledige, kritische geschiedenis der verschijningen van Lourdes. Pater Carolus heeft een zeer prachtig boek geschreven dat historisch in den haak zit, en ons het ontstaan der groote bedevaarten naar Lourdes laat bijwonen. Zeer boeiend en vloeiend is alles verteld in een gezonde taal. De lieve Bernadette is fijn geteekend naar 't leven. Zoo'n boekje zal de liefde tot O. L. Vrouw van Lourdes nog doen toenemen. Veel reklaam moet voor dit boekje gemaakt. Jan en alleman kan het lezen. 't Moet verspreid onder de bedevaarders en onder ons volk. Al onze katholieke menschen zouden toch op de hoogte moeten zijn van wat te Lourdes is gebeurd tusschen de Lieve Vrouw en dat klein herderinneke. Alvorens Bernadette in de glorie kwam heeft zij 't niet onder de markt gehad. Wij, die thans Lourdes kennen als het land der mirakelen, mogen dit wel eens overwegen. D. DE PAUW, O. P.

9379 **Croegaert, A., Pr.** **264**

◆ HET CEREMONIALE DER ACOLIETEN. Met de Bediening van den Wierooker en van den Ceremoniaris voor den Parochialen Eeredienst. *Geïll. — Lophem, St Andries-Abdij, (15 × 10) 143 blz.*

V — Kanunnik Croegaert's *Ceremoniale* heeft in menige recensie de vuurproef ondergaan en is er zoo goed als ongedeerd van afgekomen. *Boekengids* komt laat met zijn bespreking, doch dat schaadt niet aan een handboek bestemd voor steeds opgroeiende lezers. Ieder jaar immers rijpt de oogst aan van zulke knapen die dienen ingelijfd voor den « dienst des altaars ». Geestelijken, onderwijzers, christelijke ouders, denkt daaraan! Eenmaal spoorwijs geraakt door die menigte « teekens », zullen de acolieten het boekje met zijn rijken inhoud gaarne bezigen, — tot hun groot nut en tot luister van de kerkelijke plechtigheden. Zoo worden zij eens trouwe medewerkers van de geestelijkheid voor de heropleving der liturgie in hunne parochie, naar den hartelijken wensch onzer geestelijke overheid. Dr C. CAEYMAEX, PR.

9380 **Daems, S., O. Praem.** **24**

◆ HET LIJDEND HART VAN JEZUS, ONS VOORBEELD IN HET LIJDEN. Overwegingen voor den Vasten. — *Tongerloo, St Norbertus Boekhandel, 1931, (16 × 12) 324 blz.* *11 fr.; geb. 16 fr.*

V — Servaes Daems heeft veel geschreven en gepreekt. Maar « Het Lijdend Hart van Jezus » is zijn beste geestelijk werkje. Gelukkig dat 't opnieuw werd in omloop gebracht. Voor elken dag van den Vasten treffen we hier overwegingen aan over 't Lijden van Jezus. Gemoedelijk warm, met innig meegevoel verhaalt hij 't inwendige lijden van Jezus en ook al de tormenten van dit verlossershart. Zijn priesterhart laat hij onbewimpeld spreken, zijn priesterhart dat al de pijnen van Jezus'hart doorgronden wil. Iedereen noopt hij tot medelijden met den grooten Lijder. Te onzent werd dit devotieboekje door geen enkel ander van dit soort, geevenaard. D. DE PAUW, O. P.

9381 **Kanters, G., Dr** **27 : 24**
◆ DE GODSVRUCHT TOT HET H. HART VAN JEZUS IN DE VROEGERE STATEN DER NEDERLANDEN : II. Nieuwe geestelijke Bloemengarve nagelezen op den Akker onzer Voorvaderen. — *Brugge, Beyaert, (19 × 12) 155 blz.*

V* — Veel bruikbaar materiaal wist Pater Kanters in zijn groot werk : « De Godsvrucht tot het H. Hart van Jezus in de vroegere Staten der Nederlanden » bijeen te verzamelen, waaruit blijkt hoe levendig in onze gewesten 't H. Hart werd vereerd in de eeuwen welke de huidige H. Hartdevotie vorafgingen. Dit 2e deel brengt een nieuwe bloemengarve van teksten uit de 12e en de daarop volgende eeuwen tot de 17e. Zij zijn genomen uit gebeden- en getijdenboeken, uit ongedrukte en gedrukte geschriften, en uit de geestelijke liederenschat onzer voorouders. Alle staan kronologisch gerangschikt, worden opgegeven in de oorspronkelijke taal en toegelicht met enkele verklarende nota's. Men kan 't spijtig vinden dat al die teksten los staan van mekaar, en dat er niet naar gestreefd werd een ontwikkelingslijn in die devotie te onzent na te gaan en aan te wijzen. Maar lijk het boekje daar ligt is het van groote waarde voor devote zielen, en zal het saneerend inwerken. D. DE PAUW, O. P.

9382 **Meertens, Maria, Dr [Zr Imelda]** **24 : 809**
◆ DE GODSVRUCHT IN DE NEDERLANDEN : II. LIJDENSDEVOTIES. *Geïll. met 5 platen. — Brussel, Standaard, 1932, (25 × 17) 118 blz.* *24 fr.*

IV* — Ging het eerste deel van deze studie over de devoties tot God, de H. Drievuldigheid, de mysteriën van Christus' Leven en Lijden, het tweede deel geeft een fijne ontleding der oefeningen die zich rond den lijdenden Christus vlochten. De Christen die stil hield bij de verschillende tafereelen uit Christus' Lijdensweg en Foltering, trekt met nog meer spanning zijn meevoelende en opziende vereering te zamen op de lijdensfiguur van Christus zelve, die in het centrum van het laatmiddeleeuwsch gebedsleven staat. Gebeden en devoties die zich rond de H. Wonden kransen, worden in het eerste hoofdstuk besproken. Hoe uit die vereering der H. Wonden de devotie tot het H. Hart groeide en van het klooster uit zich in de XVe eeuw onder het volk verspreidde, wordt geïllustreerd aan de hand van talrijke Mnld. teksten. Op het belang van de vereering van het H. Bloed, dat den laat-middeleeuwer zoo'n geliefd devotie-thema werd, op de niet minder verbreide, alhoewel tot hier toe minder gekende devotie tot de Ledematen van Christus, wordt daarna breedvoerig gewezen. De vereering van de Lijdenswerktuigen en van het H. Aanschijn, waarvan de devotie tot het zoo zeer vereerde Veronicabeeld de meest verbreide uiting is, wordt evenzeer belicht. Hoe de kruiswegoefeningen ontstonden schetst ons het voorlaatste kapittel, waarin ook een kruiswegoefening uit de XVe eeuw wordt ontleed. Het geheel wordt afgesloten door een verhandeling over de zeven kruiswoorden, « het Testament van den Rechter en Heiland ». Het hier gebruikte materiaal werd met onvermoeibaren ijver bijeengelezen, met scherpzinnigheid en kennis van zaken ontleed; de bevindingen zakelijk, systematisch en klaar geformuleerd en in hun breeder verband geplaatst. In andere woorden: een flinke bijdrage tot onze kennis van het vijftiend-eeuwsch leven. 't Ware wenschelijk dat we eens voor het grooter publiek van de hand van de schrijfster een kleine bloemlezing, in kleiner formaat, voorzien van enkele verklaringen bij moeilijke woorden of thans minder bekende wendingen, mochten zien verschijnen. Dr J. F. VANDERHEIJDEN.

9383 **Vander Heeren, A., Kan.** **264 : 24**
◆ MARIA'S LIED. Of het klein Officie van O. L. Vrouw uitgelegd. — *Brugge, Beyaert (17 × 11) 244 blz.* *17 fr.*

IV-V — Uit zijn vroegere publicaties staat Kan. Vander Heeren bij ons bekend als een gezaghebbend Schriftuurverklaarder, en een geestelijk schrijver van aanzien. Ook te weten dat 't Klein Officie van O. L. Vr. door hem werd uitgelegd, is een waarborg en een aanbeveling. Dit boekje moet het bezit worden van alle Latijn-onkundige kloosterlingen, en van alle devote zielen (priesters en leeken) die 't Klein Officie bidden. Schrijver heeft immers heel dit Officie, met zijn vast en veranderlijk gedeelte, vertaald en uitgelegd, elk hoofd- en onderdeel toegelicht, elken psalm met verklarende nota's ingeleid en met treffende en praktische beschouwingen, vol lof voor Onze Lieve Vrouw en vol leering voor de ziel, bekroond. De schoonheid van dit Officie-gebed en van Maria's gemoed stralen ons hier toe. Een devotie-boek van waarde.

D. DE PAUW, O. P.

9384 **Vandevelde, A.** **2**
◆ OPVOEDEND CATECHISMUSONDERRICHT. — *Brussel, Standaard, 1930, (25 × 16) 188 blz.* *24 fr.*

V — En nu schrijven we reeds 1932. Over een gewoon boek zou ik zoolang nadien niet meer durven te spreken: 't zou al vergeten zijn, maar verhandelingen als deze verslijten zoo spoedig niet. Voor de degelijkheid van dit werk staat borg het feit dat het *Vlaamsch Opvoedkundig Tijdschrift* het onder zijne uitgaven opnam. 's Schrijvers naam is ook een goede referentie: Vandevelde beteekent zooveel als studie, ervaring, bezieling. Het boek is met zorg gedrukt, en een net uiterlijk schaadt aan de wetenschap niet. Wat hier voorafgaat is geen bladvulsel om de eigenlijke bespreking te ontduiken. Ik beken evenwel openhartig dat ik geen lust gevoel om hier het boek te ontleden. Het zij toch geweten dat het hoofdzakelijk zóó ingedeeld is: I. De geest van ons catechismusonderricht; II. De methode van opvoedend catechismusonderricht. Daar wordt gehekeld en daar wordt opgebouwd. 't Is een aaneenschakeling van princiepen, gevolgtrekkingen, toepassingen. Zoo'n boek moet ge lezen met ingetogenheid en met de pen in de hand om aan te teekenen datgene wat u mede- en datgene wat u tegenvalt; vervolgens kunt ge de zaak rijp overwegen; immers, iedere vooruitzetting van Vandevelde is het overwegen waard. Overwegen en dan een besluit treffen. Vraagt gij mij b. v. op den man af: Zijt gij voor of tegen den tekst, dan antwoord ik: 'k Ben er voor, en, desondanks, meen ik toch de ziens- en handelwijze van den schrijver zeer nabij te komen, nl. bij de naaste voorbereiding tot de Plechtige Communie of wanneer ik, kerkbezoeken afleggend, de schoolkinderen ondervraag. Menige door den schrijver gewraakte formule verdween sinds eenigen tijd uit den catechismus in vele bisdommen. Het catechismusonderricht wordt heden druk besproken in school- en andere bladen: zoo verscheen heel onlangs in de *Olijftak-tijdingen* over deze aangelegenheid een bijdrage van beteekenis, — zij heet: *examen conscientiae.*

Dr C. CAEYMAEX, PR.

9385 **Vande Vijvere, J. M., o. p.** **27 : 24**
◆ ONZE LIEVE VROUW VAN DEN ROZENKRANS VAN FATIMA. *Geïll. met penteekeningen van G. Hermans. — Gent, Veritas, 1931 (22 × 15) 72 blz. 3,50 fr.*

V — Zeer eenvoudig doch treffend verhaal van de verschijningen in 1917 van O. L. Vrouw te Fatima in Portugal. Treffend is hoe O. L. Vr. weer nederige kinderen uitkoos om hun 'n straal van haar glorie te laten zien en hoe zij, zooals te Lourdes, den Rozenkrans bad. 't Boekje geeft ook 't kort relaas van 't leven der drie begenadigde kinderen en van enkele wonderbare genezingen. Voor iedereen. FR. CROLS, PR.

9386 **Van Hove, A.** **23**
◆ HET MIRAKEL. ALGEMEENE LEER. — *Antwerpen, Standaard Boekhandel (Leerboeken der Dogmatica en der Apologetica, IIe Tract., Apol. III) 1932, (23 × 17) 8, 198 blz.* *20 fr.*

IV — Hebben we lang moeten wachten op een Nederlandsch werk, dat dit vraagstuk in zijn geheel beschouwt, thans zijn we rijkelijk vergoed. E. H. Van Hove was uitstekend voorbereid om dit boek te schrijven : de grondige opzoekingen, waarvan hij de eerste vruchten aanbood in zijn veel geprezen proefschrift : « La Doctrine du miracle chez saint Thomas et son accord avec les principes de la recherche moderne », waarmee hij tot Magister in de godgeleerdheid promoveerde aan de Leuvensche Alma Mater, verwierven hem een volledig meesterschap over dit ingewikkeld probleem. Onder de leiding der katholieke traditie, inzonderheid zooals ze tot uiting komt in de werken van den grooten Aquiner, zet hij uiteen wat de theorie van het mirakel kan en moet zijn in de *huidige* apologetika. Het verband tusschen mirakel en moderne wetenschap is met veel zorg belicht en de moeilijkheden welke hier opduiken, zijn aan een grondig onderzoek onderworpen en opgelost. Vooral de vaak herhaalde opwerping der onbekende natuurkrachten is fijn ontleed en meesterlijk weerlegd. De klassieke indeeling: begrip, mogelijkheid, bewijskracht en kenbaarheid van het mirakel, bleef bewaard. Talrijke nota's over punten van bijkomstig belang, werden in den tekst ingelascht. Het juiste oordeel, de kritische geest, de klare uiteenzetting, samen met de uitgebreide kennis — ook van de moderne wetenschap — zijn zoovele eigenschappen, welke dit werk maken tot een flinke aanwinst voor de reeks « Leerboeken der Dogmatika en Apologetika ». We zijn den schrijver hiervoor dankbaar en twijfelen er niet aan, dat priesters en ontwikkelde leeken zijn werk naar waarde zullen schatten. L. VAN HULLE, PR.

9387 **Vermeersch, Arthur, S. I.** **23:25**
◆ KATECHISMUS VAN HET CHRISTELIJK HUWELIJK VOLGENS DE ENCYCLIEK « CASTI CONNUBII ». *Vert. uit h. Fransch dr Leo Rood, S. J. — Brugge, Karel Beyaert, 1932, (19 × 12) 112 blz.* *fr. 5*

IV — Onder vorm van vragen en antwoorden, bezorgde P. Vermeersch een der beste en klaarste kommentaren op de jongste huwelijksencykliek. Hoewel bondig, munt het werkje uit door zijn rijke en zeer juiste leer over het kristelijk huwelijk. Bizondere aandacht werd geleend aan de pauselijke uitspraak over de boosheid van het moderne huwelijksmisbruik. De abortus werd eveneens uitvoerig behandeld. Schr. bestemde dezen katechismus voor priesters — vooral biechtvaders — en ontwikkelde leeken: we kunnen geen veiliger gids aanduiden.
L. VAN HULLE, PR.

3. — Sociale Wetenschappen Opvoeding — Vrouwenbeweging

9388 **Aarts, J.** **37 : 32 : 34**
◆ SCHOOLRECHT, SCHOOLSTRIJD, SCHOOLWET IN NEDERLAND: Eerste gedeelte. — *Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Opvoedkundige Brochurenreeks nr 62), 1931, (19 × 15) 88 blz.* *fl. 1,10*

V — In dit 1e deel behandelt de schrijver: het schoolrecht voor 1798, het staatsmonopolie en den strijd om de vrijheid van 1798 tot 1848. Voor een 2e brochure behoudt hij voor: Vrijheid en strijd om het bestaan van 1848 tot 1920. Wie inzicht wil krijgen in de beteekenis van het schoolvraagstuk en wie de groote phasen van den schoolstrijd in Noord-Nederland wil kennen, moet deze brochure lezen. Ook voor Belgen biedt dit werkje veel interessants: zij leeren hier o. m. welke groote beteekenis het schoolprobleem had in de omwenteling van 1830.

Dr A. VERBIST

9389 **Brants, Karel** **34 : 32**
◆ DE STAATSINRICHTING VAN BELGIË. Beginselen van Grondwettelijk Recht en van Administratief Recht. — *Brussel, Standaard, 1931, 2e druk, (25 × 16) 304 blz.* *30 fr.*

V — De schrijver is een gezaghebbend specialist in Bestuurlijk Recht, en bovendien, sedert vele jaren schreef hij over het vak in keurig Nederlandsch. Geen wonder dus dat dit werk werd opgenomen in de Reeks van het Leuvensche Rechtsgenootschap. — De grondwet, de gemeente- en provinciewet worden hier verwerkt tot een organisch geheel, dat duidelijk en volledig de beginselen van ons grondwettelijk en administratief recht behandelt.

Adv. J. VALVEKENS

9390 **Orban, Paul Maurice** **34**
◆ DE STRIJD TUSSCHEN INDIVIDUALISME EN SOCIALISME IN HET RECHT. Enkele Beschouwingen omtrent de Leer van Léon Duguit en Maurice Hauriou. *Geïll. met 3 platen. — Brussel, Standaard, 1931 (25 × 17) 40 blz.* *7,50 fr.*

V — Een belangwekkend betoog. De invloedrijke stellingen der vermaarde Fransche juristen Duguit en Hauriou worden door Mr. Orban juist in hun kader geplaatst. Schrijver kiest geen standpunt tusschen de theorie van Duguit, die de rechtsnorme steunt op de maatschappelijke solidariteit, en deze van Hauriou — die zich katholiek positivist noemde — en die meende dat het recht dualistisch is. Van daar zijn ophefmakende « theorie der rechtsstichting » welke den strijd tusschen individualisme en socialisme in het recht op effen banen brengt. — Er is hier volstrekt geen spraak van politiek socialisme! — Dit boekje geeft meer dan een overzicht: het is een praktische wegwijzer naar verdere studie.

ADV. J. VALVEKENS

9391 **Rutten, G. C., o. p.** **30**
◆ SOCIALE STUDIE EN SOCIALE ACTIE. Handleiding voor jonge Geestelijken. *Vert. en bijgewerkt, uit h. Fransch dr Paul van Molle. — Brugge, Excelsior, 1932 (21 × 13) 288 blz.* *18 fr.*

V* — In zijn *Brief ter inleiding en aanbeveling* schrijft Z. E. Kard. J. E. van Roey : « De naam zelf van den schrijver is een vlag en wat deze

dekt behoeft geene aanbeveling... Zonder twijfel zullen zij (nl. de geestelijken) niet weinig verheugd zijn bij U in de leer te mogen gaan en zullen zij zich haasten het boek dat Gij voor hen geschreven hebt met erkentelijkheid te onthalen, met de zekerheid dat zij er een volledige uiteenzetting, heelemaal bijgewerkt, zullen in vinden van alles wat zij behooren te kennen op het stuk van sociale leer, sociale instellingen en sociale werken ». Deze zoo lofvolle aanbeveling kenschetst heel duidelijk het werk : *het is volledig* in dezen zin dat het alzijdig inlicht : klaar, zakelijk, over de hoofdzaak; verdere studie zal het hier geleerde gemakkelijk aanvullen voor zoover eenieders bijzondere werking dit zal eischen; *het is voor priesters bestemd* : enkel voor hen? Wij ontkennen geenszins dat ook leeken er nut uit kunnen halen maar voegen er nochtans bij dat zij meermalen zullen oordeelen : dat is niet bijzonder voor ons en hier en daar hadden wij wat meer verlangd. Het boek bestaat uit drie deelen: het eerste geeft inlichtingen en raadgevingen van meer algemeenen aard; het tweede beschrijft de voornaamste sociale werken (in den ruimeren zin van dit woord), de jeugdwerken en de werken voor volwassenen; het derde verstrekt wenken voor verdere studie, waarbij verschillende belangrijke onderwerpen — b. v. het Socialisme — kort maar zeer leerrijk behandeld worden. D[r] K. du Bois, S. J.

9392 **Troch, A. F., Ing. El.** **37 : 6**
◆ Schets eener Methodiek voor het Technisch Onderwijs. — *Antwerpen, Voor God en 't Volk, (24 × 16) 78 blz.* *8 fr.*

V — Het werk van Troch is goed voor 'n beginneling, doch hiervoor schrijf ik liefst geen recensie daar de brief welke erin afgedrukt is van mij is. G. V. E.

4. — Taalkunde

9393 **Dickens, Charles** **83 : 37 = 42**
A Christmas Carol. Met verklarende Aanteekeningen dr K. Ten Bruggencate. *Geïll. met penteekeningen en platen. — Den Haag, Wolters, (Of Olden Times and New) 1936, 20e druk (17 × 11) 125 blz.* *fl. 1,25*

V — Het herlezen van de mooiste kerstvertelling uit de Wereld-literatuur schenkt steeds 'n onverminderd genot. De rustige goedmenschelijkheid van de « Christmas Carol » druppelt geluk in de ziel. Socialer dan de meeste sociale romans — ook die van Dickens — is dit pretentielooze sprookje. Mooie, gekleurde plaatjes illustreeren 't boekje. Wat het kommentaar betreft, prefereeren we de schooluitgave van D[r] J. Grietens bij Opdebeek boven deze. Paul Hardy

9394 **de Vooys, C. G. N., D[r]** **4393 : 9**
Geschiedenis van de Nederlandse Taal in Hoofdtrekken geschetst. — *Groningen, Wolters, 1931 (22 × 16) 231 blz.* *geb. fl. 3,90*

V — De steller noemt zijn werk « een schets ». Men verwachte dus geen grondig noch volledig standaardwerk waarin we « de geschiedenis van de Ndl. taal » zouden weervinden. Voorstudie ontbreekt tot hiertoe al te zeer om dit ontzaglijk geheel, omvattend te beheerschen. Wat niet belet dat we door deze « grondlijnen » een degelijk geschiedkundig overzicht van de ontwikkeling der Ndl. Taal, systematisch, klaar en aantrekkelijk voorgesteld, rijker zijn. In groote historische periodes wordt dit overzicht ingedeeld. We krijgen een kijk

op ons Middelnederlandsch in zijn verschillende facetten. Daarna komt achtereenvolgens de 16e, 17e en 18e eeuw aan de beurt. De groeiende politieke centraliseering van af het einde van de 18e eeuw, het ontstaan van het Vereenigd Koninkrijk 1815-1830, dat stam- en taalgenooten weer bijeenbracht, levert stof voor het volgende hoofdstuk. Bij de behandeling van de negentiende eeuw geeft de politieke splitsing van Noord en Zuid aanleiding tot vier afzonderlijke betoogen over het verloop van het Nederlandsch in Noord-Nederland en Vlaanderen. Wees de steller ook wel eens terloops op de expansie van het Nederlandsch buiten Europa, het laatste hoofdstuk wordt uitsluitend gewijd aan een vluchtige schets van de geschiedenis van het Afrikaansch. In een aanhangsel « Anteekeningen » geeft de steller een vrij uitgebreide literatuur over het onderwerp en den « status quaestionis ». Een kaart van het Nederlandsch taalgebied en een naamregister zou men graag in de volgende uitgave, die even keurig afgewerkt mag verschijnen, het werkje zien verrijken. Een boek dat elkeen die zich iets of wat met het onderwijs in het Nederlandsch inlaat moet interesseeren, en dezen groote diensten kan bewijzen. Dr F. VANDERHEIJDEN

5. — Wetenschappen

9395 **Reindersma, W.; van Lohuizen, T., Dr** **53**

NIEUW LEERBOEK DER NATUURKUNDE. Voor Hoogere Burgerscholen met 5-jarigen Cursus, Lycea en Gymnasia: 3e DEEL. *Geïll. — Groningen, Wolters, 1931 (23 × 15) 322, 29 blz.* *fl. 3,25; geb. fl. 3,60*

V — Dit derde deel van dezen Cursus in de Natuurkunde is een waardig slot van den volledigen leergang. Wat in dit leerboek meest aan te stippen valt is moeilijk te zeggen : ofwel zijn glashelderheid, zijn heelemaal modern-zijn (denk even aan de telefonie met ongedempte golven, de tralies van Laue, de spectra van Bragg & van Barkla, de moderne theorieën omtrent atomenbouw) ofwel nog zijn nuchter oog ook voor praktische aanwending van de zuivere wetenschap (een schema, en daaronder: hoe moet de schakeling zijn om op twee verschillende plaatsen eenzelfde gloeilamp te kunnen aansteken? met daarnaast als alle uitleg « ga dat na »... wie zou het niet nagaan?) Ook in het Vlaamsche land wensch ik dit leerboek van Natuurkunde den hoogsten bijval: in geen enkele ernstige vakbibliotheek zou het mogen ontbreken. L. SENDEN, PR.

9396 **Sluiter, C. H., Dr** **5:1**

BOUW EN WEZEN DER MATERIE. *Geïll. — Zutphen, Thieme, 1930 (22 × 15) 200 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

V — Dit is van 't beste dat ik tot nog toe ontmoet heb op dit gebied. De samenstelling der stofdeeltjes, de verhouding dezer onderling met hunne hoedanigheden, de oorspronkelijke eigenschappen der kleinste stofelementen, de betrekkingen tusschen de stofelementen en het ether, het overdragen der kracht, met een woord al de nieuwe vragen der physica omtrent relativiteit, quantumtheorie, theorie van De Broglie; het wordt alles uiteengedaan en wel zoodanig dat zelfs niet ingewijde mathesisbeoefenaars het te vatten krijgen. Ik kan enkel den schrijver gelukwenschen, en zijn boek warm aanprijzen. Dr J. VAN MOLLE

9397 **van der Gen, C. A.** **58:63**

LANGS WEGEN EN DIJKEN. — ZOMERBLOEMEN. *Geïll. — A'dam, van Kampen, (Zilveren Verpoozingen) (15 × 10) elk 98 blz.* *geb. fl. 0,80*

V — We kunnen de schoonheid van de natuur zoeken in het groote en in het kleine: in een weide, een landschap; in een bloemkelk, een plant. Deze boekjes zijn voor hen, die dit laatste doen, geschreven. Goed genomen fotografieën hebben gelukkig de minder geslaagde teekeningen van vroegere jaren vervangen. Deze boekjes zullen met kennis van zaken de schoonheid in het gewone plantenleven laten bewonderen.

6. — Toegepaste Wetenschappen

9398 **Arendzen, G. en J. J. Vriend** **69**

BOUWKUNDE : DEEL II. Hand- en Studieboek voor den Bouwkundige en den Metselaar. *Geïll. — A'dam, Kosmos, 2 dln (25 × 17) 112 blz. fl. 2,50*

V — Het tweede deel van Bouwkunde door J. Vriend, is meer een studieboek voor den bouwkundige en den werkleider dan wel een handboek voor den metselaar, welke over het algemeen niet voldoende ontwikkeld is om den schrijver te volgen. Beschrijving en gebruik van natuursteen, kunststeen en baksteen volgen elkander op, doch hier dient aangemerkt dat al die soorten en vormen weinig bij ons in gebruik zijn. De bespreking over de mortels, kalk en cement is zeer goed, over beton had ik echter liever meer gezien, evenzoo over geperste en gegoten steenen. G. V. E.

9399 **Brans, P. H.** **621**

HOE BOUW IK DE BESTE ANTENNE VOOR RADIO-ONTVANGST. *Geïll. — Antwerpen « De Techniek », (Radiobibliotheek nr 8) (21 × 13) 83 blz. 15 fr.*

V — Niemand zou bepaald kunnen gissen, dat voor het zoo elementaire onderwerp van een antennebouw eene zoo uitgebreide dosis kennissen vereischt zijn. Aan zijne jarenlange ondervinding ontleent schrijver menig gedacht waarvoor, door tekort aan doorzicht, menig liefhebber onverschillig blijft. Vangdraad-aardverbindingen worden meestal als van bijbelang beschouwd, zoodat aan hunne opstelling doorgaans weinig juistheid wordt gegeven. Eene onberispelijke ontvangst wat betreft zuiverheid, sterkte en selektiviteit kan slechts bereikt worden door eene onfeilbare schakeling op « alle » gebied. Dit werkje instudeeren is de hoedanigheid eener degelijke antenne-konstruktie waardeeren. Allerhande bouwsoorten van alle mogelijke kombinatie's zijn behandeld. Het weze vereischt, dat de onverschilligheid in zake afwerking van den vangdraad bij onze amateurs-luisteraars ten ondergedrukt worde. De lezing van « Hoe bouw ik de beste antenne » is hen warm aanbevolen. G. V. E.

9400 **Coessens, R., Dr** **37 : 61**

◆ HET GESCHREI. — *Antwerpen, Pax, (Wonderheden uit het Leven onzer Kleintjes), (21 × 13), 30 blz. 3 fr.*

IV — In deze brochuur van 29 blz. verzamelt de schrijver allerlei over en rond het kinderschreien, waarvan veel aan niet-opmerkzame en bijzonder niet-ingelichte moeders zal ontsnappen. En nochtans is niet alles alleen theoretische bespiegeling; sommige puntjes hebben praktisch nut en daarom verdienen deze bladzijden wel in handen te komen der moeders. Jammer dat de taal nogal zwaar is en dat zoo talrijke fouten haar ontsieren. Dr J. LEBEER

9401 **Luyckx, J.** **621**
ZEVEN NETONTVANGERS VOOR GELIJK- EN WISSELSTROOM. Met volledige Constructieteekeningen. *Geïll. — Antwerpen, « De Techniek », (Radiobibliotheek, nr 7), (21 × 14) 64 blz.* *15 fr.*
V — Met de rasse ontwikkeling in de draadlooze den laatsten tijd waar te nemen, dringt zich bij den zelfbouwer meer en meer de behoefte op om zijn ontvangtoestel onafhankelijk te maken van de lastige accumulatoren-batterijen. Onbetwistbaar bieden de accu's in zake zuiverheid en standvastigheid van opname groote voordeelen. Daarentegen is, wat betreft de eenvoud van uitvoering en onderhoud, aan netspanningsaansluiting de voorkeur te geven. Het werkje van Luyckx geeft enkel de beschrijving van zeven liefhebbersschema's met volledige constructieteekeningen. Vooraf enkele belangrijke aanteekeningen omtrent wisselstroomlampen en plaatspanningsapparaten. Wie zijn toestel wil uitrusten op net-ontvangst raadplege het werkje van Luyckx.
G. V. E.

9402 **Rubbrecht, Raphaël, Dr** **61**
BEGRIPPEN OVER ALGEMEENE ZIEKTEKUNDE. — *Brugge, Verpleegsters H. Elisabeth, 1931, (26 × 15) 108 blz.* *10 fr.; 3 belga's*
IV — Dokter Rubbrecht zet met dezen bundel de reeks leerboeken voor zijne verpleegsters voort. Keurig aangeboden. Bijzonder keurig naar inhoud. Geen geleerdheid waar de verpleegster alleen verwaandheid mee opdoet; maar een uiterst degelijke uiteenzetting van wat ze moet kennen over ziekteverschijnselen, wil ze die kunnen waarnemen en wil ze haar rol van verpleegster naar behooren en geweten kunnen vervullen. Objectief, eenvoudig en praktisch, zullen deze begrippen door ieder verpleegster met vrucht worden gelezen en toegepast. Dr J. LEBEER.

7. — Schoone Kunsten

9403 ◆ **Taeymans, L., S. J.** **75**
CHRISTELIJKE KUNST. *Geïll. met 30 platen. — Alken, Bode v. h. H. Hart, 1930, (28 × 22) 105 blz.* *15 fr.*
V — Dit derde boekdeel doorloopt zoo wat heel de ladder van de oude Vlaamsche Kunstenaars, en zal er des te welkomer om wezen : Jan van Eyck, Justus van Gent, Hugo van der Goes, de meester van Flémalle, Memling, David, Albert Bouts, Jan Provost, Joost van Cleve, Jan Mandijn, Aertzen, Breughel, van Alsloot, Rubens, Geeraard Zeghers, van Diepenbeeck, Boeyermans, Smeyers, komen beurtelings ter sprake, en reiken een langen arm uit tot aan Herreyns, die het boek sluit. P. Taeymans denkt er in de verste verte niet aan ook maar met lossen draad een geschiedenis aan een te driegen — dat ware ten andere niet doenbaar omdat elk vervolg, een maand later verschijnend, herhalingen zou vergen; maar toch geeft zijn boek een bondig overzicht. Men kent de eigene manier van schrijver om een werk te bespreken : pittig, volksch, vol gezond verstand, in schijn zoo maar uit de pen gevloeid en van zelf sprekend, als er heel wat achter zit ; hier en daar een leuke bemerking die er een rake doet inslaan. Ik ken er die onderlegd zijn in de kunstgeschiedenis, en die elke maand, met vernieuwde belangstelling uitzien naar de kroniek van den Bode van het H. Hart. J. HALLEZ, PR.

9404 **Vogel, Albert** **801 : 79 : 1**
RHETORICA. Basis der Welsprekendheid. — *R'dam, Brusse, 1931, (25×18) 14, 396 blz.* *fl. 9,75; geb. fl. 11,75*
V — Men lette op titel en ondertitel : Rhetorica, basis der welsprekendheid : hiermee wilde de beroemde beoefenaar en leeraar der voordrachtkunst en welsprekendheid een studie leveren van die rhetorische wetenschap waarin alle schoon gesproken woord ten slotte wortelt. Die theorieën gaven ons de Grieksch-Romeinsche oudheid voor het psychische. Van de klassieke beschrijving der Rhetorika-elementen, geeft Schr. een zeer nauwkeurige en zuivere voorstelling; bij het moderne wetenschappelijk gedeelte, dat vooral betreft de vraagstukken van spreken en uiterlijk optreden, treedt hij in zeer omstandige studiën en onderzoek van theorieën. Deze gedeelten, men voelt het, moeten door het onderwijs verlevendigd worden (o. a. door teekeningen), want zooals zij hier staan zijn het soms zware brokken. Hoogstaand theoretisch werk, is het tevens een rijke en mooie praktische handleiding, zoo door de onschatbare persoonlijke ervaringen, besluiten en raadgevingen, waarin men ook den mensch A. Vogel met zijn verheffende bezieling hoort, als door het prachtig bijvoegsel van een 40 tal merkwaardige modelteksten, Nederlandsche, Fransche, Engelsche, Duitsche (behalve de vertaalde redevoeringen uit het Grieksch). A. Vogel schrijft een klare, volle didaktische taal. Zeer mooi werk. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9405 **X.** **77 : 66**
GEVAERT FOTO-HANDBOEK. *Geïll. — Oude God, Gevaert, 4e druk, (20×13) 288 blz.* *15 fr.*
V — Al te dikwijls zijn onze liefhebbers-fotografen aangewezen op vreemde of slordig vertaalde handboeken. Hier vindt men een schat van raadgevingen zoowel voor de verbruikers van Gevaert-producten als voor anderen. Het boek doet gezond modern aan, door zijn stemmig omslag met een zicht op het lieve torentje van O. L. Vrouw-ter-Sneeuw te Borgerhout. De tekst wetenschappelijk juist en in 't algemeen klaarder dan zoovele andere vulgarisatie-werken, doorloopt het gansche gebied van den proefnemer en is telkens door treffende voorbeelden opgeluisterd. Een deugdelijk handboek. AUG. OSSENBLOK-DRIES

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

9406 **Boeye, Eugenie** **81**
ZON EN SCHADUW. *Geïll. met 1 plaat. — Borgerhout, Regenboog (22 × 14) 48 blz.* *15 fr.*
IV — Waarom zou je boos zijn? Onschuldige rijmpjes van 'n verliefd hart. Nog wat populaire muziek daarop, en Vlaanderen is zes-en-veertig liedjes... « rijker ». A. VAN DE VELDE.

9407 ◆ **Demedts, André** **81**
JASMIJNEN. Verzen. — *Kortrijk, Steenlandt, 1930, 2e druk (26 × 20) 53 blz.* *20 fr.*
V* — De verzenbundel « Jasmijnen », die in Feb. '29 voor 't eerst van de pers kwam, en destijds ook in Boekengids (zie rec. 1929 n[r] 6023) zoo geestdriftig onthaald werd, mocht nu reeds zijn tweeden druk beleven. Thans kunnen we nog even de aandacht vestigen op de echt

keurige wijze, waarop « Jasmijnen » werd uitgegeven. De firma Steenlandt levert puik werk. B. G.

9408 **van de Maele, Fons** **81**
◆ VERZEKENS VOOR ONS VOLK. *2e Bundel. — Antwerpen, Standaard, 2e druk, (19 × 12) 103 blz.* *7,50 fr.*

V — « Wat » Fons v. d. Maele bezingt ? Hoeft ge niet te vragen, wanneer ge weet wat hij is : een flink, Vlaamsch, dwarsdoor Katholiek werkman. « Hoe » hij zijn volk, zijn huis en zijn arbeid bezingt ? Een apostel geeft méér dan literatuur; hij schenkt zijn gouden hart, en juist daarom zal hij ontroeren wie hem hoort of leest. Derhalve weze den werkman-dichter dubbel dank gezeid. JOZ. DE VOGHT, PR.

82. TOONEELLITERATUUR

9409 **Heyting, August** **82 : 81**
KAREL EN ELEGAST. Of de Koning en de Dief. Tragi-Komedie in vijf Bedrijven. — *Den Haag, Drukkerij « Luctor et Emergo » 193?, (24×16) 130 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2,90*

V — Hernieuwers van Middeleeuwsche teksten houden er gewoonlijk aan zoowel den inhoud als den vorm van het behandelde gewrocht te bewaren. De menigvuldige mislukkingen op dat terrein toonden genoegzaam dat steeds de inhoud het haalde op het kinderlijk-ontroerende van den vorm, en den vorm laat ontaarden in 'n soms potsierlijk nageboots en 'n lollig gerijmel. Heyting heeft bij de oude legende de logische en psychologische tekortkomingen doodeenvoudig aangevuld en schakels gefantazeerd waar deze ontbraken. Dit was praktisch en verstandig. Zoo b. v. in het bruuske slot van de middeleeuwsche legende wordt de weduwe van den lagen Eggheric zoomaar zonder uitleg den koenen Elegast tot vrouw gegeven. Of Elegast er mede gediend is, gissen we niet. Heyting begint echter met Elegast als den vroegeren verloofde van Hilda, Eggheric's vrouw te laten doorgaan. Juist om die vrouw te bezitten belasterde Eggheric z'n medehertog. August Heyting maakte van dit meesterstukje uit onze middeleeuwsche, letterkunde, 'n speelbaar stuk. De Karel-figuur is 'n brok realistische menschelijkheid. De viervoetige verzen bleven behouden en instede van aan het drama te schaden dragen zij rijkelijk bij tot het behoud van het warme middeleeuwsch karakter. PAUL HARDY

9410 **Pauwels, Willem** **82**
HET TESTAMENT. Guitig spel in één bedrijf. — *Wenduine, Putman (Fontein-Serie nr 4) 1931 (17 × 13) 48 blz.* *8 fr.*

V — Zoo 'n guitige spelen hebben wij bij honderden. In deze bewerking geen nieuw element, eerder oude trucs opgewarmd. Zooals in de meeste spelen van dien aard zijn de toestanden eerder gewrongen. Dat aan de taal meer zorg werd besteed, is ten slotte nog de grootste verdienste. FRANS HAEPERS

9411 **Roland Holst-van der Schalk, Henriette** **82 : 81 : 3**
DE MOEDER. Een Leekenspel. — *R'dam, Brusse, 1932, (26 × 18) 68 blz.* *fl. 1,25*

III* — De vragen van den dag voor het socialisme worden hier in gesprek- en dramavorm gedicht: krisistoestand in de partij, inzinking, strevingen in zake godsdienst, opkomen van nieuwe elementen zooals

fascisme, en ten slotte de vredeskwestie en de economische krisis. De gevatheid der gedachten, hun volle en rake toon, en de forsche rythmiek der taal, vooral de prachtige partijen van het Beschouwend Koor, zijn merkwaardig. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9412 ◆ **Steuperaert, Geert** **82**

DE EEUWIGE OPSTAND. Fantastisch Spel van de Toekomst in twee Deelen. — *Roeselare, Deraedt-Verboye, 1931 (22 × 15) 72 blz.* *8,50 fr.*

IV — Het opzet van dit spel is goed, alhoewel niet origineel, want de simultaan-tonelen (Kerkhof, binnenhuis, enz.) zijn van verouderd patroon! De taal van Steuperaert is vloeiend, maar wordt waarachtig té geaffekteerd waar ze uit boerenmond moet klinken (Fons, Dook, etc.) De « meeting » in deel I is bepaald mislukt. In de plaats van werkelike dramatiese *aksie*, krijgen we lam gezwam te horen, en wat verder in het twede deel gebeurt, is, qua tendens, zeker aktueel en goed verdedigd, maar 't komt slechts tot een botsing van *woorden*, nooit tot een werkelik *drama*, d. i. konflikts*handeling!* Steuperaert vertrouwt hier teveel op de formule van « afwisseling » (alternatieve verplaatsing van speelplan), daartoe genoopt door zijn vooropgezette en bindende tendens, maar of die formule aan het publiek iets zal doen *gevoelen* van de schrijnende oorlogsvloek, is wel zeer twijfelachtig, want de aandacht — slechts losjes vastgehouden door de tekst — moet te dikwijls verspringen naar de verschillende milieux. Dat is kino, geen toneel. Summa summarum: verdienstelik werk, ter wille van de gedachtegang aan te bevelen. Wanneer Steuperaert zijn apostoliese bedoeling te dienen vermag met een gebreidelde tekniek, zal hij werk leveren dat 100 °/o beter is dan deze « eeuwige opstand ». ANTON VAN DE VELDE.

9413 **X** **82**

ESMOREIT. Abel Spel uit de veertiende Eeuw naar het Hulthemsche Handschrift uitgegeven door C. G. Kaakebeen en Dr R. Verdeyen. — *Groningen, Wolters, 1931, 11e druk, (20 × 14), 77 blz.* *geb. fl. 1.10*

IV — De elfde druk van deze bekende schooluitgave verschilt van de vorige inzonderheid op twee plaatsen : voor de ontleening van de stof gaat de uitgever te rade bij een Amerikaansche geleerde mej. Schlauch, die een vergelijkende studie gemaakt heeft over de onschuldig veroordeelde koninginnen in de middeleeuwsche werken ; voor de herkomst van den modeltekst ontwikkelt hij de stelling die hij reeds verdedigde in zijn Beschouwingen over de abele spelen, nl. dat de Esmoreit zou stammen uit Oost-Brabant of Limburg. De uitgave is zeer nauwgezet en voldoet aan alle eischen van de wetenschap. Tevens is ze voldoende geannoteerd om gebruikt te worden door niet-specialisten.

Dr A. BOON, PR.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde rijpere lezers worden gelezen

9414 **Koster, Simon** **83.1**

DE RAZENDE SAXOFOON. — *A'dam, Wereldbibliotheek (Nieuwe romans) 1931, (19×12) 287 blz.* *geb. fl. 3,50;*

II — 'n Scherpe analyse van 't moderne grootstadsleven; het harde, dodende Berlijn, en terloops de geblazeerdheid van Engelse upper-ten. Koster boort — lächelnd! — met 'n bijna koude zekerheid z'n lancet in de nare, drukkende, wanhopige zielsellende van 't spesiale wereldje van sport en cocktail en sakso. Er is, in 't Engels milieu, de dekadente en richtingloze « standing » van lady Beaumont; er is het verwaande cynisme van Daverley; er is de kwâjongen — Loulou — die, onder 'n schijn van drang-naar-zelfstandigheid, 'n domme bakvis blijkt te zijn : flirt, auto, film... Er is nog 'n cocaïnomaan: Frau Molesca, aktriese waarvoor heel Berlijn op stelten staat. Ook nog nevenrollen zijn'r, alle typies gekontoerd, alle zonder ruggegraat. En eindelijk: Fred Alldorn, voornamelijk Fred Alldorn, artiest, uit de provinsie met één ruk in de grootstad gezwierd. Die Alldorn wordt de stakker van de geschiedenis. 't Eindigt met z'n zelfmoord. Omdat hij nog zoiets als 'n hart bezat dat goed was, en 'n verlangen naar iets dat op levensadel gelijkt. Ik zeg : *gelijkt*, want ten slotte is die Alldorn — n'en déplaise Simon Koster — ook maar 'n sul die in 't ondermaanse werd gesmakt om zich te laten bedodden! Teknies staat deze roman bewonderenswaardig op z'n poten. Met 'n direktheid, die je soms de indruk geeft van 'n scenario, wordt het hopeloze, ijdele, ledige, overdrukke, jachtende, krankzinnige gedoe van die mensen (of zijn 't mens*restanten*?) voorgesteld. 't Is haast niet om vol te houden, en je krijgt 'n hevige lust om iets te vernietigen, iets dat je weet de tragiese waarheid te zijn in dàt leven, iets dat je te spoken weet over heel de moderne wereld, iets dat je voelt vreten aan geheel onze verheidenste beschaving. Want van God en God's genade is er natuurlijk geen zweem. Hoe zou God.... en « the chocolate boys »? Hoe zou God en het yacht van dat uilskuiken van 'n Daddy? God en de cocaïne van Molesca? God en de stommelingen (van Berlijn of van de vier windstreken, 't kan me niet schelen !) die zich, was het opportuun, nog zouden voordoen als « martelaars » van de beschaving? En tóch zou God thuishooren in zo'n roman. Méér nog: Dàn eerst kwam er wellicht nog iets terecht, zoniet van de slappe satellieten, dan toch van 'n Alldorn... Maar waarom? Zou dan Koster — die toch uitsluitend 'n naakte, nuchtere film wou geven van dàt leven — zou Koster dan nog « modern » zijn geweest? Waarom *niet?* Doch hier raken we 't principiéle punt waarvoor Koster, naar ik vermoed, de schouders schokt. Intussen, met herniewde onderlijning van de literaire sterkte van dit boek, het vierkantste voorbehoud, qua invloed die er van kan uitgaan! ANTON VAN DE VELDE

9415 **Stoke, Melis** **83.9**

PATRIA. KRONIEK VAN DE THUISKOMST. — *Den Haag, H. P. Leopold, 1931 (21 × 15) 284 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

II-III — Recensie in de Romankroniek, nr 9371.

III. — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden

9416 **Aldrich, Bess Streeter** **83.1**

EEN FAKKEL IN HAAR HAND. *Vert. uit h. Engelsch dr A. E. de Vries. — Haarlem, Willink, (Bij den Haard-Serie) 1929 (19 × 14) 367 blz.* *fl. 2,90*

III-IV — Die fakkel is de liefde, maar nu echt eens de oude, goede liefde voor man en huis en kind. Heel dit stemmige boek vertelt, als in herinnering van oude, zonnige dagen, het wedervaren van een levendig

meisje, dat dappere vrouw, sterke moeder, trouw grootje wordt. En heel een Amerikaansch landverhuizers-leven leeft rond haar en groeit rond haar tot vredig levensbezit. Een boek voor bezadigde menschen.
E. BOELAERT, M. S. C.

9417 **Capi, Marcelle** **83,3 : 89**
EN MENSCHEN GINGEN VOORBIJ... *Vert. uit h. Fransch dr M. J. Premsela — A'dam, J. M. Meulenhoff, (Algem. Bibl. nr 193) 1931, (20 × 13) 236 blz. fl. 1,95; geb. fl. 2,95*
III — Dit boek is 'n bitter-scherpe aanklacht tegen de gruwelijkste dwaasheid der menschen : de oorlog ! Een aanklacht, — niet van 'n man als Remarque die streed aan 't front, — maar van 'n vrouw die 't leed der vrouwen heeft meebeleefd wanneer de mannen waren heengegaan om 't vaderland te verdedigen; van de vrouwen die nu 't zware mannenwerk vervullen in de wijnbergen en op 't veld tot zij er haast bij neervallen. Wanneer dan de vijanden en de vreemdelingen, de Duitschers en de Russen, hen komen helpen en zij beseffen hoe deze menschen ook hun broeders hadden kunnen zijn, dan rijpt in de vrouwenzielen, helaas te laat, het bitter zelfverwijt dat de oorlog 'n beschaming is voor 't menschdom waartegen zij zich niet hebben verzet. Bekorend door den soberen eenvoud,diep-ontroerend door de algemeenmenschelijkheid, werd de Fransche uitgave terecht bekroond met den « prix Séverine » omdat het boek zoo eerlijk en treffend de Vredes-idee dient. Licht voorbehouden lectuur. FR. CROLS, PR.

9418 **Courths-Mahler, H.** **83**
EINDELIJK VEREENIGD. *Vert. uit h. Duitsch dr Vuerhard-Berkhout — Zeist, Swartsenburg, (20 × 14) 182 blz. fl. 1,60; geb. fl. 1,90*
III-IV — Papa bezit millioenen, verwaandheid en een dochter. Voor die laatste droomt hij ad minimum een vorst en een hof. En 't lukt hem bijna. Doch daar is een simpel, arm baronnetje, die bij hem secretarist en zijn dochter wegkaapt en den fieltigen vorst ontmaskert. En papa is genezen ! — Tamelijk leuk. Maar ellendig alweer dat gedoe van dat schijn-huwelijk, waarvoor zelfs de brave lui hier te vinden zijn, en die scheidingsgedachte. Dat verkerft veel goede bladzijden. Een pleidooi te meer tegen kaste-tradities en voor buiten-standsch huwelijk uit liefde. Amoreel gehouden verhaal. De afgeluisterde scene in loge 8, hoe voorzichtig ook voorgesteld, maakt dit geen lectuur voor allen. Gewone ontspanningslectuur. A. VAN DEN DRIES, PR.

9419 **Courths-Mahler, H.** **83**
DE MENSCH DWAALT. *Vert. uit h. Duitsch dr A. Vuerhard-Berkhout. — Zeist, Swartsenburg, 1931, (20 × 14) 206 blz. fl. 1,60 ; geb. fl. 1,90*
III* — 't Gewone Courths-Mahler procedé: twee « high-life »-menschen die elkaar liefhebben, en na veel moeilijkheden elkaar krijgen. Hier lost het verongelukken van de fatale « derde » juist tijdig de gecompliceerde intrigue op. Schrijfster neemt het niet al te nauw met de « absolute », ethische waarde van de kristelijke huwelijkstrouw. Oppervlakkige lectuur. PAUL HARDY

9420 **Jordan, Elizabeth** **83.0**
HET GEHEIM VAN DE NACHTCLUB. *Bew. uit h. Engelsch dr C. C. Bender. — A'dam, J. M. Meulenhoff, (Nieuwe Serie) 1931 (20 × 13) 284 blz. fl. 1,95*

III-IV — Een jonge, zeer begaafde en werkzame man komt zoo bijna onverwacht terecht in een nachtclub van de Amerikaansche onderwereld. Dien nacht grijpt er een moord plaats. Hij wordt betrokken in het geval. Maakt duizend en nog angstige gebeurtenissen mee. Vecht altijd voor de verdediging van den onschuldig-betichte. Deze wordt vrijgesproken. Barry Cabot — de jonge man in kwestie — huwt met een meisje dat een heel nachtverleden achter zich heeft, doch zich gereclasseerd heeft. Samen beginnen ze een nieuw leven. — Dit boek is veel beter gestyleerd dan de vele avontuurromans. Om sommige bladzijden en meteen ook om het totale tekort aan positief-moreel begrip indexeeren we III-IV. M. VAN HOECK, PR.

9421 **Pirandello, Luigi** **83.8**

DE GOEDE ZIEL EN HET ZWARTE GEITJE. *Vert. uit h. Italiaansch dr H. P. Berdenis van Berlekom. Geïll. met figuren dr J. Franken Pz. — A'dam, Wereldbibliotheek, (W. B. verhalen nr 3) 1931, (17 X 12) 54 blz. fl. 1*

III° — Al is Pirandello nog zoo'n groote Piet, is 't ons niet duidelijk, waarom deze twee « vertellingen » moesten vertaald en in boekvorm uitgegeven. 't Is 't geheim van de Wereldbibliotheek. A. V. D. VELDE

9422 **van Schendel, Arthur** **83.1 : 83.9**

EEN ZWERVER VERLIEFD. *Geïll. met houtsneden van B. Essers. — A'dam, J. M. Meulenhoff, 1930, 7e druk (21 X 16) 186 blz. fl. 3,90; geb. fl. 5,50*

III* — In jeugdige liefde voor den jongen officier Rogier der keizerlijke benden, zou Mevena, een dochter uit de Pausgezinde familie Lugina, haren minnaar volgen in het leger. Tamalone, vanaf zijn knapen- en jongelingsjaren van huis gevlucht, daarna even in het klooster, thans zwerver, vindt hier zijn eerste werkelijke avontuur: het geleiden van Mevena in de vele omstandigheden die haar van Rogier scheiden; anderzijds heeft hij van Lugina last om dien te wreken op Rogier: het bijzonderste is dat hij daar te midden zelf zacht verliefd geraakt op haar. Rogier blijft haar niet trouw, daarop doodt hij hem. Mevena wordt gedood in een veemgericht: Tamalone neemt haar kindje op. — Waarachtig, een echt gegeven dat zijn plaats vindt tusschen de beste, aandoenlijke verhalen der epiek. De dichterlijkheid eigen aan het weifelende, maar jeugdzachte van Tamalone. Eindelijk de klare stemmingsflitsen van van Schendels schilderstalent. Mooi.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

circa 18 à 20 jaar en ouder
(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

9423 **Ayres, Ruby M.** **83**

DE PLANTER VAN DEN BOOM. *Nederl. Bewerking van Jkvr. H. Rappard. R'dam, De Combinatie, 1931, (20 X 14) 220 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

IV-P — Sally Lingfield is het beeld van het lichtzinnig Londensch meisje, dat flirt, nukt, duizend diensten aanvaardt van Philip Sanderson die met haar wil trouwen, tot dat zij zelf trouwt met een ander. Philip heeft den boom geplant, maar de vruchten komen een ander toe. — Zooals men ziet: een licht romannetje. Het mag nu goed geschreven en verhaald zijn en mooi uitgegeven, toch laat het onvoldaan. Als we even deze Sally-figuur met de Alma-figuur uit Streuvels' laatsten roman

vergelijken, dan hebben we het volledigste contrast tusschen egoïstische en offerende, tusschen wereldsche en hemelsche liefde. Laat de Vlaamsche lezer wel bedenken dat zijn raseigen schrijvers hem met volle grepen louter goud aanbieden, waar vreemden uit de wereldliteratuur slechts wat klatergoud voor zijn oogen laten schitteren.

J. LAUWERYS, PR.

9424 **Baillie, Reynolds, Mrs** **83.0**

HET VERLATEN KASTEEL. *Vert. uit h. Engelsch dr Cath. A. Dermout-Visser. — R'dam, van Waesberghe, 1930 (21×15) 341 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,85*

IV — Camiola France, een rijk Engelsch meisje, gaat bij haar meerderjarigheid op reis naar Transsylvanië en huurt er een oud verlaten kasteel tot zomerverblijf, in de buurt van haar vriendinnetje, dochter van een Oostenrijksch generaal. Esler, een kasteelbediende, wijdt haar in in de geheimen van 't gebergte en neemt haar mede op zijn zoektochten naar den Zwarten Draak: wat ze vinden zijn heete waterbronnen: hun fortuin is gemaakt! Esler maakt haar zijn waren naam en zijn liefde tot haar bekend: hij is de rechtmatige erfgenaam van 't oude slot en hij maakt Camiola tot kasteelvrouw. — Een prettig sprookjesverhaal uit een wondere sprookjeswereld, een naïeve idylle, rijk aan afwisseling en spanning. Echte volkslectuur, ook uiterlijk flink verzorgd. Aanbevolen. J. LAUWERYS, PR.

9425 **Courths-Mahler, H.** **83**

MAGDALA'S OFFER. *Vert. uit h. Duitsch dr A. Vuerhard-Berkhout. — Zeist, Swartsenburg, 1931, (20×13) 256 blz. fl. 1,50; geb. fl. 2,25*

IV-N — De geschiedenis van een vulgaire oplichterij: een vriend matigt zich de papieren aan van een stervenden vriend, en dus zijn zware erfenis. En daar is nu die reine Magdala, die, ondanks den druk van pijnlijke omstandigheden, zich offert tot het accepteeren van bindende condities van een erfenis: zij zal den schurk-bedrieger trouwen! Maar het bedrog lekt bijtijds uit door dat de... stervende vriend, de dood gewaande, plots weer verschijnt vol blos en bloed. Ge raadt het einde. Nog al bedenkelijk romantisme: met zoo iets is een roman gauwtjes ineengestoken. Ontspanningslectuur zonder meer. Voor volwassenen.

A. VAN DEN DRIES, PR.

9426 **Courths-Mahler, H.** **83**

HET NOODLOT DER LIEFDE. *Vert. uit h. Duitsch dr A. Vuerhard-Berkhout. — Zeist, Swartsenburg, 1931 (20 × 13) 205 blz. fl. 1,50; geb. fl. 2,25*

IV — Geschiedenis van een treffende gelaatsovereenkomst tusschen een ouden en jongen heer. De praatjes gaan. Om reden. Zoo vernemen we 't bestaan van een verleden: het is zijn zoon. Nu deze zoon heeft zijn hart verloren aan eene Lottemarie, de dochter van den oude. Oei, de twee geliefden zijn broeder en zuster! Toch niet, we vernemen dat zij de dochter inderdaad niet is van den oude. En voilà! Het verhaal sluit op drie huwelijken! Voor volwassenen. A. VAN DEN DRIES, PR.

9427 **Dudley, Owen Francis** **83.1**
◆

DE IJZEREN MONNIK. *Vert. uit h. Engelsch «The Masterful Monk» dr L. van den Biesen, S. J. — Den Haag, Govers, 1932, (22 × 16) 422 blz. fl. 4,50*

IV — Voortzetting van *De Schaduw over de Aarde* (zie bespr. 8669): dáár ging het over goddeloosheid en geloof, hier meer over zedelijkheid op onze dagen. Schr. verheft krachtig de stem van de rede en de geestelijke fierheid tegen de verderfelijke propaganda; zelfs formeel, met tot

kern te nemen een rede of tract, waarrond de roman dan geweven wordt: levendig en van onmiddellijk nut, zooals trouwens door het gansche boek heen de verschillende stemmingen van het katholiek geweten en hart, die met warmte voorgedragen worden. Zooals geweten, dankt Schr. alles, maar alles aan Benson, zóó dat hij hem overneemt met zijn tijdsbeeld (1906), en er de actualiteit dan maar gewoon binnenloodst. 't Blijft dus vooral tractroman, voorzeker weldadig. In meer absoluten zin gemeten, vrees ik dat dergelijke romanceering van katholiek leven, bij alle echtheid in den grond, wat gemaakt en effectjagend voorkomt: iets anders is toch het tragische doorbreken uit de diepte, zooals wij dit bij den waren katholieken roman denken.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9428 **Elzer, Margarete** **83**

IK BEMIN MIJN VROUW. *Vert. uit h. Duitsch dr Jhr R. H. Nahuys. — Zeist, Swartsenburg, 1931, (20 × 14) 190 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2.50*

IV — Cecily Morisson, het Amerikaansche Millionairskind huwt den rijken George Klingsham, daar ze van Peter, haar Duitschen verloofde niets meer verneemt, en hem van ontrouw verdenkt. Op huwelijksreis in Duitschland ontdekt ze 't graf van den verongelukten Peter, en verlaat haar man. Goede vrienden helpen echter de zaak in 't reine trekken. Margarete Elzer is de brave dochter van haar moeder: Mevrouw Courths-Mahler. Het schrijven van mondaine liefderomans is ook het symptoom van atavisme.

PAUL HARDY

9429 **Grey, Zane** **83**

DE SCHAAPHERDER VAN GUADELOUPE. *Vert. uit h. Engelsch dr M. Klein. — R'dam, De Combinatie, 1931, (20 × 14) 250 blz.* *fl. 2.25; geb. fl. 2,90*

IV-P — Clifton Forrest keert als invalied naar huis, maar zijn huis is het eigendom van zijn buurman Lundeen, die zijn vader ten onder bracht. Lundeen's dochter kan dit onrecht niet aanzien ; zij vlucht weg van Lundeen's compagnon, die haar huwen wil, en trouwt in 't geheim met Clifton. Doch de verzoening tusschen beide vaders en hun eigen geluk moeten nog ten koste van veel offers worden veroverd. — Niet alleen is het verhaal boeiend, maar ook waait er een geest van vredelievendheid uit op en daarom is de lectuur er van opbeurend en veredelend, al is er van godsdienst maar nauwelijks spraak.

J. LAUWERYS, PR.

9430 **Jansen, A. F., S. J.** **83.8 : 37 : 24**

◆ OUDERWEELDE. Schetsen uit het Gezinsleven naar Waarheid geteekend. *— Alken, Bode v. h. H. Hart, (20 × 14) 168 blz.* *8,50 fr.*

IV — Groote gezinnen zijn 'n zegen voor land en volk! Doch is die zegen niet dikwijls 'n last voor vader en meer in 't bijzonder voor moeder? Neen, vertelt P. Jansen in de schetsen, vele kinderen zijn 'n weelde voor de ouders indien deze hun kinderen goed en sterk opvoeden. En juist over die opvoeding en over wat daarmee direct verband houdt gaat het in deze schetsen, uit het leven gegrepen. Over biecht en H. Mis; over samenwerking van vader en moeder; over het leerstuk der eeuwige straf bij de eerste opvoeding; over de edele taak der moeder; over de roeping tot het priesterleven, enz. 't Is 'n opbeurend, leerzaam en hart-versterkend boek voor jonge en ook voor aanstaande moeders.

FR. CROLS, PR.

9431 **Grogger, Paula** **83.1 : 39**
◆ DE STEENEN POORT. *Vert. dr. E. Raedt-de Canter. — Antwerpen, Standaard, 1932, (21 × 13) 608 blz.* *70 fr.; geb. 85 fr.*

IV — Wat mag er nu zooal bijzonders zijn aan het leven van een dorpsbrouwer en zijn vrouw, met hun vier zonen en een pleegdochtertje? Ah ja, daar hebt ge 't al: de idylle natuurlijk van den oudste met dit meisje. Maar die idylle wordt dan opgenomen in een feller, grooter, dieperteruggrijpend geheel, t. w. de vloek van het bloed, van dat wilde, duivelsche bloed, die z. g. aan dien jongen zou kleven ten gevolge eener jeugdliefde der moeder voor een wilden jager. Zoodat het gansche avontuur wordt tot het wreede spel van duistere machten met de kleine menschen, inzonderheid met de moeder, en met de twee geliefden. Alles in het teeken van het taailevende Stiermarksche bijgeloof. Als achtergrond, een zeer menschelijk dorp, bepaald in den tijd der Napoleontische oorlogen. Niet zoozeer volstrekte oorspronkelijkheid noch allesdwingende tragiek, wat daarom niet beteekent dat zij het tragische niet zou bereiken : zie slechts de hoofdstukken : Lucas in de sneeuw, Regina's Meinacht, en vooral het huiverig grootsche slottafereel in het hooggebergte. Het zijn Undsetiaansche motieven, wat lichter en losser van zich af, als gemakkelijke schema's; maar dan gehanteerd op bijzonder frissche wijze, hoor, ja, meermaals, doorloopend zelfs met vaste hand en met vollen zwier. Zoo'n gemak in het mooie uitwerken van een warmgevoeld verhaal als hier, is gewoon verbazend. Maar heelemaal sympathie-afdwingend is die helle, direkte visie van taferee-len, vooral in gemoedelijke barokzonnigheid en in bonte folklorekleuren, en de nooitfalende schildering van natuur en land, dorp, dalen, bergen in het heerlijke Stiermarken. Ook ethnographisch belangrijk, daar deze gouw, zooals het elken reiziger die 't zij uit het bruine, ronde Beieren, 't zij uit het zuidersch-spetterende Tyrol komt opvalt, waarachtig dat heftige rastemperament heeft zooals Matheus het hier vertegenwoordigt, zoo'n soort duivelsche bliksem van uit de bergreuzen te midden der Zondagszonnige dalen. Ah! een mooi boek, een fresko zoo aangenaam, beeldenrijk, innig en flink! Ten zeerste aanbevolen!

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9432 **Russe, Ellen** **83.9**
◆ DE HEIRBAAN. — *A'dam, P. N. van Kampen, 1932 (23 × 15) 267 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

IV — Recensie in de Romankroniek, nr 9370.

9433 **Snieders, August** **83.9**
◆ VILLA PLADELLE. De Giftbrief van 't Jaar 922. — *Antwerpen, « Voor God en 't Volk » 1931, (20× 14) 105 blz.* *5,50 fr.*

IV-V — Een stuk geromantiseerde geschiedenis van Pladelle of te Bladel, Snieders' geboortedorp. Te veel ontleding van plaatsen en middel-eeuwsche costumen stoort den gang der geweldig dramatische vertelling. 't Is wel Snieders, doch niet op zijn best. JOZ. DE VOGHT, PR.

9434 **van Mieghem, R. C.** **83.0**
◆ ALS DE OOGEN OPENGAAN. — *Kortrijk, Vermaut, 1932 (19 × 12) 258 blz.* *20 fr.*

IV-V* — Recensie in de Romankroniek, nr 9372.

9435 **X.** **83 : 809**
DE HISTORIE VAN DEN VIER HEEMSKINDEREN. Uitgegeven naar den Druk van 1508, berustende op de Universiteitsbibliotheek te München door Dr G. S. Overdiep. *Geïll. — Groningen, Wolters, 1931 (22 × 16) 224 blz. geb. fl. 5,90*
IV — Deze eerste Groninger bijdrage voor taal- en letterkunde bevat den oudsten volledig bewaarden druk van de Historie der vier Heemskinderen, uitgegeven door Jan Severoen te Leiden in 1508. De tien houtsneden van den ouden druk zijn bij den tekst gevoegd op de 25 plaatsen waarover ze waren verdeeld. Ten bate van den ongeschoolden lezer worden in voetnota's en in een zeer beknopte woordenlijst enkele moeilijke woorden en vormen verklaard; ook werd een bescheiden interpunctie aangebracht. In een uiterst bondige inleiding wijst de uitgever op den tekst zelf en op zijn belang voor de betere kennis van onze ridderromans. Nu nog vermag dit volksboek te boeien door zijn grootsch opzet, zijn tragiek en zijn humor. — Welkom voor philologen en belangstellenden in onze Middelnederlandsche letterkunde. Dr A. BOON, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende Jeugd (14-15 jaar) geschikt

9436 **Defoe, Daniël** **83.0**
ROBINSON CRUSOË. *Bewerkt dr S. Gruys-Kruseman. Geïll. dr D. Tomkins. — R'dam, Bolle, 1929 (23 × 15) 176 blz. fl. 1,60; geb. fl. 2,50*
V — Het verhaal van den jongen Hamburger, die eerst in Marokkaansche slavernij en daarna, 18 jaar lang, eenzaam op een rotseiland nabij de Antillen leeft, heeft sedert twee honderd jaar reeds jong en oud bekoord, en terecht want het is boeiend, leerrijk en godsdienstig. De jeugd vooral zal erin leeren de weldaden van de beschaving en van het sociale leven te waardeeren en tevens zal de schranderheid, waarmede Robinson zich weet te behelpen, haar speurzin ontwikkelen. Bewerking, uitgave en illustratie werken mede om dit werk, ook nog op onze dagen, tot een lievelingsboek te maken voor de jeugd. J. LAUWERYS, PR.

9437 ◆ **Grietens, Juul** **83.8**
HEIDEVERTELLINGEN. — *Antwerpen, Opdebeek, 1932 (24×16) 168 blz. 15 fr.*
V — Recensie in de Romankroniek, nr 3973.

9438 ◆ **Hammenecker, Jan** **83.8 : 92.2**
ZOO ZUIVER ALS EEN OOGE. Over Ludgardis, Ida van Leuven en Aleydis. *Geïll. met penteekeningen v. Elza van Hagendoren. — Antwerpen, Opdebeek, 1931, (24 × 16) 117 blz. 12,50 fr.*
V — Een herdruk van het innig-vrome werkje dat ons de levensverhalen brengt van Ludgardis, Ida van Leuven en Aleydis (van Schaarbeek). E. H. Hammenecker weet op 'n bekoorlijke wijze den verteller en den stemmingsdichter te doen vergroeien tot een pieuzen oproeper van het wondere gebeuren dat wentelt rond deze drie heiligenfiguren. Het is als 'n herschrijven voor deze gezaligden, van de poëtische en levensrijke bladzijden uit een Legenda Aurea. Elza van Hagendoren teekende raak-aangepaste prentjes. Jammer maar dat papier en druk zoo erg veel te wenschen over laten. M. VAN HOECK, PR.

9439 **Karitas** **83**
◆ DE WAANZINNIGE KLUIZENAAR. *Met 1C illustraties van Joz. — Averbode, Abdij, (Lenteweelde-Bibliotbeek) 1931 (19 × 14) 200 blz.* *8 fr.*
V-VI-A — Dit avonturenboek zal door de jongens verslonden worden. Het lijkt ons hier en daar wel wat te schokkend voor jonge zenuwen. Toch komt — naar den titel van het laatste hoofdstuk — « alles weer terecht ». Levenslessen en cordate « klappen » zijn er genoeg te halen en te ontvangen uit dit avontuurlijk jeugdverhaal. Joz. heeft het zeer gevat geïllustreerd. M. VAN HOECK, PR.

9440 **Kyne, Peter B.** **83.0**
DE VOGELVRIJ-VERKLAARDEN VAN EDEN. *Vert. uit h. Engelsch « Outlaws of Eden » dr Betsy Kater.—Zeist, Swartsenburg, 1931 (21 × 16) 216 blz. fl, 2,50*
V — Twee avonturiersfamilies hebben zich een eeuw lang het volle bezit der Eden-vallei betwist en bevochten. De laatst-overgebleven erfgenamen — jongen en meisje — vereenigen zich om tegen een machtigen en sluwen indringer te kampen. Ze overwinnen en trouwen. En waarom is dit boek mij nu zooveel meer meegevallen dan zoovele overzouten Farr-West-romans? Omdat er door heel het ingewikkeld gebeuren van zelfrecht en kuiperij een paar zielen leven en groeien en omdat er uit het geheel tenslotte een gezond-optimistische en opvoedende levensbeschouwing straalt. Goed voor volksboekerijen.
E. BOELAERT, M. S. C.

9441 **Schippers, W.** **83**
HERMIEN. — *Den Haag, Voorboeve, (19 × 13) 143 blz. fl. 1; geb. fl. 1,25*
V — Hermien is de heerlijke dochter van een waschvrouw. Een rijke jongen komt er bij. Maar die past haar ten slotte niet. Ze laat hem. Wordt gezelschapsjuffer van een hersenzwakke, redt deze. Wordt rijk en neemt het verlaten zoontje van haar ten onder geganen vroegeren verloofde op. Een zeer gedempt, diep-kristelijk boekje. Velen zullen het te vroom-devoot vinden. Maar stille, bedaarde menschen zullen het genieten en allen zal het in zijn eenvoud goed doen.
E. BOELAERT, M. S. C.

9442 **van der Munnik, H. J.** **83**
STEILE PADEN. *Vrij naar het Engelsch. — 's Hage, Voorhoeve, (21 × 15) 168 blz. fl. 2,25; geb. fl. 3*
V-J-P — Een boeiend jongensboek; geschreven naar het typisch Engelsche model. De geest er van blijft puur menschelijk met protestantschen inslag. Dus niet het ideaal voor onze kath. boekerijen. M. VAN HOECK, PR.

9443 **Visser van Wouw, H.** **83**
◆ WAAROM NIET? JERUSALEM! — *Voorhout, Foreholte, 1932 (25 × 16) 11C blz. fl. 1*
V — Ja, met al onze grootscheepsche bewegingen (Indië, Nazi's, enz.) kunnen zekere droomplannen wel opkomen bij iemand : zóó, een nieuwe kruistocht. Ge zijt een doodgewoon bureelklerk, maar uw « hobby » is : geschiedenis der middeleeuwen. En, volgens een oude familieoverlevering, was een uwer voorvaderen als Hollandsch schipper een heldhaftig kruisvaarder. Laat dat nu in uw club tot stof van 't gesprek komen, u ophitsen, en thuisgekomen (vrouwtje is al naar bed) neemt gij nogmaals de geliefde boeken... Daar hebt ge 's nachts

dan de droom van een kruisvaart, nu, door u, met de vormen van het leven en de middelen der 20e eeuw, en de figuren uwer kennissen daartusschen. Zalig, wonder... en dramatisch eindigend. Maar 't ontwaken is na bij den droom. Een fantazie; als ontspanningslectuur, niet kwaad. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

VIA — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar

9444 **de Saeyer, Eug.** **83.0**
WONDERBARE REIZEN EN AVONTUREN VAN BARON VAN MUNKHUIZEN. *Geïll. dr N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (24×16) 112 blz. 12,50 fr.*
VIA — Hier krijgen we, door De Saeyer naverteld, de wonderbare avonturen van Baron van Munkhuizen bij zijn reizen te land, te zee, en onder de aarde. Zoo kan die verbluffende grootprater van 'n Munkhuizen onze kinderen weer 'n paar uurtjes jolijt bezorgen. De penteekeningen zijn wel leuk en de uitgave komt keurig voor.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9445 **Halewijn, Heer [Jan Lamers]** **83.0**
HET GEHEIM VAN EEMDAELE. *Geïll. dr Kees Meys. — R'dam, Bolle, (Goede Jeugd-Lectuur) (23 × 15) 198 blz. fl. 1.60; geb. fl. 2.50*
VIA-J — Twee moderne jongens komen met hun auto en motorfiets, met hun kennis van electriciteit en moderne techniek, in een middeleeuwsch kasteel aangeland, en leven er in volle middeleeuwen. Ze beleven er natuurlijk allerlei avonturen, worden als helden en toovenaars aanzien, ridder geslagen, enz. Ten slotte blijkt het maar een droom geweest te zijn, maar de jongens hebben dan toch prettig gedroomd en de lezer heeft prettig gelezen. Een succesboek voor jongens! F. VERMUYTEN, PR.

9446 **Kaiser, Elsa** **83**
DE TWEE ZUSJES. *Geïll. met 3 platen van Ella Riemersma. — A'dam, J. M. Meulenhoff, 1931, (25×16) 165 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,90*
VI-A-M-P — Een paar jaar uit 't bakvischjes-leven van Marietje van Velde tegenover de meer ernstige en verloofde zus, Annie. Voor grootere meisjes, voornamelijk uit onzen goeden stand, is het prettige en ontwikkelende lektuur. Gezellig geschreven, psychologisch fijn aangevoeld en met pedagogische strekking. Het tikje protestansche geest is niet hinderlijk. FR. CROLS, PR.

9447 **Roggeveen, Leonard** **83**
HET DRAAIORGEL VAN MENEER DONCKER. *Geïll. dr Willem Backer. — Den Haag, van Goor, 1931, (22 × 17) 175 blz. fl. 1,50, geb. fl. 2,50*
VIA-N — Prettig en vlot geschreven verhaal. Nochtans zal 'n hele voorraad typies-Hollandse (en ón-Nederlandse!) uitdrukkingen, die er in voorkomen, dit boek minder genietbaar maken voor de Vlaamse jeugd. Uitgave degelik verzorgd. A. V. D. VELDE

9448 **Scharrelmann, Wilhelm** **83.0 : 59**
HIENNERK DE HAAN. *Vert. dr Joh. Kuiper. Geïll. dr A. Weber. — R'dam, Nijgh & van Ditmar, 1931, (20 × 14) 183 blz. fl. 2,25*
VIA — Haantje op zwerftocht. Ontmoetingen en gepraat met allerlei andere dieren. Ook Cirkus. Prettige ontspanning voor kinderen. J. C.

9449 **van der Klei, Jac. en Veenbaas, Joh.** **83.8**
OUDE VERHALEN, MYTHEN EN SAGEN. Leesboek voor de hoogste Klassen. *Geïll. dr J. H. Isings. — Groningen, Wolters, 1930, 4e druk, (18 × 13) 123 blz.* *fl. 0,80*
VI-A-N — Wie ouden wijn in nieuwe vaten lust, grijpe hier gretig toe, want, al werden deze verhalen geschreven voor de hoogste klassen der lagere school, toch zullen vooral humaniora-studenten en oud-humanisten er deugd aan beleven. Immers, de oude sagen van Griekschen oorsprong die Ovidius zoo meesterlijk in 't Latijn verwerkte en de minder gekende oud-Germaansche sagen, welke beide reeksen zooveel kunstenaars hebben gepraamd om te pogen ze weer te geven in woord en beeld, vonden hier nieuwe vertolkers met de pen en met het stift. Het werkje is keurig in beide opzichten; het oorspronkelijk schilderend epitheton bleef bewaard en schept de passende atmosfeer: geen wonder dat, reeds na vier jaar, de vierde druk verscheen.
J. LAUWERYS, PR.

9450 ◆ **Winkeler, N.** **83.9**
YVO, Vaderlandsche Tafereelen uit het Begin der XII Eeuw. *Geïll. dr E. van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1931. Nieuwe geheel herziene Uitgave (24 × 16) 125 blz.* *12,50 fr.*
VI-A-J — Voor velen zal « Yvo » misschien wel ouwe romantische rommel lijken. Die moeten zich dan maar 'ns de moeite getroosten de inleiding van den schrijver te lezen. Ik wensch dat ze hem zouden gelooven. Het boek is 't geïllustreerde leven van Graaf Karel de(n) Goede met daarlangs de invloed van z'n edelen beschermer, Yvo ten Bossche. Ik zal 't boek gaarne in handen geven van m'n jongens.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

VI^B — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

9451 **Brinkgreve, Dien** **80**
STIEN EN HAAR BUURTJES. *Geïll. dr Sijtje Aafjes. — 's Hage, van Goor, (De nieuwe Serie, nr 3) 1931, (21 × 15) 150 blz.* *fl. 0,75, geb. fl. 1.20*
VI-B-N — 't Is netjes en braaf-kinderlik. Maar voor de *Vlaamse* jeugd mist dat boek alle spontane, kleurige en betoverende fantazie. Hoe is 't mogelik, met zó luttel zaaks, honderd-zestig bladzijden vol te krijgen? Verzorgde uitgave. ANTON V. D. VELDE.

9452 **Kiroul, Paul** **83**
DE KABOUTERS VAN KRAAIENSTEEN. *Geïll. dr Nelly Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (27 × 18) 40 blz.* *4 fr.*
VIB — Ditmaal heeft de schrijver in de altijd-boeiende kabouterkronijken gelezen hoe Kraaiensteen werd ten ondergang gedoemd, om wille van den jongen graaf, die gehoor gaf aan den booze en heelemaal in zijne macht geraakte. Weerom een pittig sprookje, rijk aan levenswijsheid en aan rake uitbeelding. J. LAUWERYS, PR.

9453 ◆ **Labberton, Mien** **88**
ALS DE KERSTKLOK LUIDT. Een Bundel Verhalen en Gedichtjes voor Kerstmaand. Liederen van E. Sypkens. *Geïll. met 7 platen dr L. van Bergen. — A'dam, J. M. Meulenhoff, 1931, (26×20) 168 blz. fl. 2,60; geb. fl. 3,90*

VI-B-M — Mooi boek voor brave kinderen. Goede vertellingen in verband met hun huiselijk leventje, hun gemoed en hun verbeelding. Gezond opvoedend tot kristelijke deugden. Zoo goed alsof het door een katholiek geschreven was. J. C.

VIC — KINDERLECTUUR

Voor beginnelingen van 6, 7, 8 jaar

9454 **Bobst, Hans** **087 : 81**

DE POPPENFEE. Een vroolijk nachtelijk Avontuur bij het mooie Speelgoed. *Geïll. met kleurplaten dr B. Braun-Fock. — Brussel, De wilde Roos, 1931 (21 × 19) 24 blz. geb. 15 fr.*

VI-C — De lezertjes worden in een tooverachtigen speelgoedwinkel verplaatst. Ze krijgen er heel wat te zien en zullen zonder twijfel aan de eenvoudige versjes veel plezier beleven. M. v. C.

9455 **Roggeveen, Leonard** **83**

DE BAARD VAN DAANTJE. *Geïll. dr schrijver. — Den Haag, van Goor, 1931, (20 × 16) 80 blz. geb. fl. 1*

VIC-N — Goed boekje voor beginnelingen, eenvoudig en bevattelijk geschreven, en door den schrijver zelf met aardige prentjes verlucht. ANTON V. D. VELDE.

9456 **Siebe, Josephine** **83**

HARLEKIJNTJE IN ZWITSERLAND. Een vroolijke Geschiedenis. *Ned. Bewerking van A. van Kempen. Geïll. dr E. M. Ten Harksen van der Beek. — A'dam, van Holkema & Warendorf, 1930, (21 × 15) 183 blz. fl. 1,75*

VIB-C — Hier wordt het vroolijke, oolijke Harlekijntje op een guitige wijze voorgesteld. Nochtans vind ik dat er geen verhouding is tusschen de lengte van het verhaal (± 180 bladz.) en het onderwerp dat me eigenlijk op jongere kinderen berekend, voorkomt. De smaakvolle illustratie verdient een bijzonderen lof. M. v. C.

9457 **X.** **087 : 81**

VOLKSRIJMPJES — BEN IK 'T WEL OF BEN IK 'T NIET (C. Marschak) — DE REIS DOOR PERZIË. *Vert. Geïll. dr Konaschewitsch. — Brussel, De wilde Roos, 1931 (22 × 19) 32 blz. geb. 15 fr.*

VI-B-C — Heel eigenaardig als illustratie die hier een groote rol speelt. Prettig boek voor kinderen. M. v. C.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

9458 **Bouwman, B. E. ; Verdenius, Th. A.** **809 : 37 = 43**

HAUPTPERIODEN DER DEUTSCHEN LITERATURGESCHICHTE NEBST LESEBUCH FÜR HÖHERE LEHRANSTALTEN. *Geïll. — Groningen, J. B. Wolters, 1931, 2e druk, (21 × 17) 400 blz. fl. 4.25; geb. fl. 4.75*

IV — Tevens een zeer algemeen overzicht van de voornaamste tijdperken en stroomingen der Duitsche letterkunde, en een bloemlezing met enkele kenschetsende bladzijden van de vooraanstaande schrijvers. Het eerste deel beslaat ongeveer een derde van het boek, en vermits het een nauw verband wil leggen tusschen politieke, ekonomische geschiedenis, beschavingsgeschiedenis en beeldende kunsten, is het rijk geïllustreerd. — De oud-hoogduitsche periode werd met opzet verwaarloosd; de middelhoogduitsche bondig geschetst. Alle teksten werden gemoderniseerd. Voldoende verklaringen in de voetnota's. — Warm aanbevolen aan onze leeraars in het Duitsch. Dr A. BOON, PR.

9459 **de Vooys, C. G. N. en Staverman, W. H.** **88**
UIT DE LITTERARISCHE FANTASIEN EN KRITIEKEN VAN CD BUSKEN HUET. Met een Inleiding en Aanteekeningen. *Geïll. met 8 platen. — Leiden, Sijthoff, 1931, 2 dln (19 × 12) 208, 225 blz.* *samen fl. 5*
IV — De bloemlezing uit het krities werk van B. H. bevat 15 opstellen over Noord-Nederlandse schrijvers en schrijfsters: twee over de 17e eeuw (Hooft, Cats), een over Staring, 10 over de meest vooraanstaande auteurs van zijn tijd (Potgieter als prozaschrijver en als dichter, Mev. Bosboom, van Lennep, Multatuli), over enkele haardpoëten (ter Haar, Bogaers, enz.) en over de literaire produktie van de jaren 75 à 85; een is het berucht essay *Een Avond aan het Hof* dat aanleiding gaf tot de Gids-krisis; eindelik het fragment *De Romantiek in Nederland*, een paar van de laatste bladzijden door Huet geschreven. Een voldoende keuze om zich enigszins rekenschap te geven van de aard en de waarde van Huet's kritiese arbeid. De tekst die hier geboden wordt, werd getrokken uit de oudste druk der kritieken in boekvorm. Als aantekeningen hoofdzakelik verklaring van de namen en toespelingen. Een bondige inleiding geeft een overzicht van Huet's ontwikkeling als kritikus en plaatst de gekozen stukken in verband met zijn levenswerk. — Vooral nuttig voor degenen die een dieper inzicht willen bekomen in de Noord-Nederlandse letterkunde voor 1880. Dr A. BOON, PR.

9460 **Kuypers, Julien** **88 : 809 : 37**
DE GOUDEN POORT. Bloemlezing ten dienste van middelbaar-en normaal-Onderwijs: DEEL C. *Geïll. — Antwerpen, De Sikkel, 1931, 2e druk, (24 × 16) 534 blz.* *28 fr.*
IV-N — Deze prachtige bloemlezing, als illustratie bedoeld bij 'n volledigen kursus der Nederlandsche letteren, bereikt dezelfde hoogte van keuze en kommentaar als de twee vorige leesboeken, A en B. De inleidende hoofdstukken treffen door hunne klaarheid, alsmede door hun persoonlijken kijk, zoowel op het wezen der literatuur als op de belangstellingscentra der studenten. Wat meer illustraties zouden echter niet hebben geschaad. Al kunnen we deze bloemlezing voor katholieke gestichten niet aanbevelen omwille van hare neutraliteit, toch wordt onze waardeering voor het meer dan verdienstelijk werk van Julien Kuypers er niet minder om. PAUL HARDY

9461 ◆ **Persyn, Jul., Dr** **88 : 92**
MIJN HART IS NIET HIER. Het Werk van Jeanne Vande Putte. Met een Schets van haar Leven en Werk. *Met portret. — Antwerpen, Standaard (23 × 15) 120 blz.* *18 fr.*
IV — Een der meesteressen van Jeanne Vande Putte schreef over dat hoog-begenadigd kind: « Jeanne, daar zat een acrobaatje in u: met uw lenig-lichte lijfje had je kunnen dansen, op 'n onzichtbaren draad. Met je vlugge vingeren had je goocheltoeren kunnen leeren... Muziek styleerde het rythme van je ziel: je had een plaats kunnen veroveren in de fijnste kwartetten... Op het tooneel kon je geweest zijn : de jonge heilige en even goed de chef van 'n guitige duivelsbende... En je had kunnen worden : de romancière van het jonge meisje, en de dichteres van het moederschap... » En met de beloften van al die wondere mogelijkheden werd zij 'n stil meisje vol huivering en ontzag voor het oneindige... Omdat haar scherp- en sterk-luisterende ziel ééns had gehoord: « Gods jachthoren aan den boschrand... hoe kan het zoete

wild weerstaan?... » En zij zelf vóórvoelde dat ze heel vroeg als 'n zwaluw die de koude vlucht, voorbij zou scheeren de eeuwige Lente in, naar God toe. Zullen we treuren, kind, zooals gij ééns weemoedig waart « omdat gij iets schoons zaagt sterven »? Gij de eerste zoudt het ons verwijten! « Uw Hart is niet hier ». Het is bij Gods liefste heiligen en dank aan deze bescheiden bladzijden uit uw werk « leeft uw dichtergave zoolang men Nederlandsch lezen zal ». FR. CROLS, PR.

9462 **Ritter, P. H., Dr** **84 : 92,8**

DE VERTELSTER WEERSPIEGELD. Leven en Werken van Ina Boudier-Bakker. *Geïll. met 50 platen. — A'dam, Nederlandsche Keurboekerij, 1931, (22 × 16) 265 blz.* *fl. 5.50; geb. fl. 6,90*

IV — Voorzeker, als som arbeid, respectabel: over schrijfsters leven nasporingen met archaeologische geestdrift verzameld, mits tal van personalia van den vereeringsvollen biograaf; daarna... uren en uren colleges of beschouwingen over het heele œuvre waarmede onbetwistbaar de schrijver goed vertrouwd is. Voor ons, na eerst zelf de moeite gedaan te hebben uit die veelheid te abstraheeren, zien wij weer eens van wat dichterbij het hanteeren van zekere romanmotieven, meest betreffend het moederschap. Wat schrijver ook (op enkele plaaten wel belangwekkend) zich moge inspannen om van dit alles iets « biologisch geniaal monumentaals, enz... » te maken, we krijgen veel te weinig steun van den kant der algemeene wijsgeerige gedachten : te pijnlijker doet dit dan aan wanneer men uit al dat grootsche komt tot het concrete en men b. v. valt op wezenlijk kleine dingen, zooals in zake stijl.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9. — Geschiedenis

9463 **Prims, Floris** **9 : 91**
◆
GESCHIEDENIS VAN ANTWERPEN : III. Onder Hertog Jan den Tweede (1294-1312). *Geïll. — Brussel, Standaard, 1931, (21×17) 301 blz.* *35 fr.*

IV — E. H. Dr Prims zet onvermoeid zijn Geschiedenis van Antwerpen voort. In dit derde deel gaat het over Antwerpen onder Hertog Jan II. Dus over nauwelijks 18 jaren die echter zoowel in staatkundig als in economisch en godsdienstig opzicht zeer belangrijk zijn. Achtereenvolgens behandelt de schrijver het politiek verloop, waarin hij Antwerpen eerst ziet in zijn betrekkingen met de vreemde vorsten of leenheeren om daarna het te hebben over het verloop der gebeurtenissen in de gemeente zelf. Verder krijgen wij een inzicht in het economisch en geestelijk leven van dien tijd in Antwerpen. Naast tal van nieuwe archiefstukken, die E. H. Dr Prims kon ontdekken en die tal van bijzonderheden uit deze periode op een gansch nieuwe wijze belichten, ligt de groote verdienste van dit boek wel in het feit dat E. H. Dr Prims al de gebeurtenissen plaatst in het kader van de Algemeene Geschiedenis en er alzoo in slaagt ons de werkelijke beteekenis en draagkracht van tal van feiten te doen inzien. Hier verrichtte de schrijver andermaal pionierswerk en velen zullen hem wederom dankbaar zijn om dit nieuwe boek. Dr J. UYTTERHOEVEN

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensie geplaatst, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C[o]

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27

ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken

Catalogen voor Bibliotheken

Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840

Telefoon 515,94

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Romans en Novellen

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). fr. 5.—
RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
MARIA BLASKO. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn. fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave. fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Gloed** fr. 13.50
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman. fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.** fr. 18.—
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren. fr. 10.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman. fr. 18,—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Vertaald uit het Hongaarsch door Dr A. Cardyn fr. 20.—
A. HULSMANS. — **Droomleventje** fr. 22,50
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb. fr. 8.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.** fr. 20.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22,50
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk) 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll. dr G. van Raemdonck. fr. 20.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Nieuw == Uiterst actueel

Lange en Korte Golf

Handleiding voor zelfbouwers van radiotoestellen voor lange-, korte- en ultrakorte golf-ontvangst, met vele nuttige wenken voor kortegolf luisteraars

door **M. W. H. GORTER.**

Met vele foto's en teekeningen.

Geb. 42 fr.

VLAAMSCHE BOEKCENTRALE

Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Een gebeurtenis in de Vlaamsche kinderliteratuur!

Dokter Slim en de Mikroben

door ANTON VAN DE VELDE

Geïllustreerd met 12 grappige teekeningen door G. VAN RAEMDONCK

Een Vlaamsch jeugdboek van hooge litteraire en pædagogische waarde! Het gegeven verplaatst ons in de wonderwereld der mikroben : nieuw dus van stof; maar ook ongewoon kleurvol en levendig van verwoording.

Geen moraliseerende preektoon, maar frissche, uitbundige fantasie met af en toe dichterlijke momenten en een ondergrond van diepere levenswijsheid die u weldoende aangrijpt.

Een festijn voor de verbeelding; een welkome versnapering voor oud en jong.

PRIJS : 20 FRANK

Een succesnummer voor onze Kinderbibliotheken!

— RADESKE —

door Anton VAN DE VELDE

'n Kwâjongensspel, waar de jeugd naar grijpen zal.

Prijs : 20 Frank

Aanbevolen vormende lectuur

M. E. BELPAIRE : Reukwerk 18,00
M. BIRCHER-BENNER : Vruchten en rauwe Groenten 13,00
JAN BOON : Radio Poëem 12,00
P. H. BRANS : Hoe bouw ik de beste Antenne 15,00
Storingen bij de Radio-Ontvangst 10,00
L. BURGER : Werkloos 35,00
P. CLEMENS : Maria Goretti 8,00
FR. CROLS : De Vrouwen uit het Evangelie 10,00
A. DE CUYPER : Liturgisch Handboek. 4 dln :
1. Roomsche Kerkgebouw 6,00
2. Dagheiliging door Mis en Officie 7,00
3. Kerkelijk Jaar 12.00
4. Levenswijding 8,00
H. DE GORTER : Hoe maak ik zelf een Televisie-Ontvanger? 14.00
A. DE LEEST : De blakende Oogst 14,50
F. HEIJDENDAL : Het Leven van Guido Gezelle 11,00
H. CHR. HELWIG : Moderne Schildersbedrijf geb. 110,00
R. HENZ : Het Wachtersspel 6,00
OCT. HUYSMAN : Pater Lazarus 8,00
N. IMELMAN: Koel-, Vries en IJsinstallaties 71,00
JOH. JöRGENSEN : Don Bosco 50,00
JAN LAUWERIKS : Moderne Woninginrichting 21,75
J. LUYCKX : Zeven Netontvangers voor Gelijk- of Wisselstroom 15.00
C. C. MARTINDALE : Het Moeilijk Gebod 11,00
Dr M. MEERTENS : De Godsvrucht in de Nederlanden, 2 dln elk 24,00
L. MICHIELS : Schroefdraad 22,50
P. H. MINDERMAN : De oude Fransche Keuken 47,25
H. MUCKERMANN : Nieuw Leven, 3^e dl : Huwelijk en Familie in het Godsrijk 7,50
A. KRARUP NIELSEN : China. De Draak ontwaakt 70,00
H. ROLAND HOLST : Guido Gezelle 27,50
H. J. SCHIM VAN DER LOEFF : Zielszieken 102,50
MGR TOTH TIHAMER : Met open Oogen door God's Natuur 14,00
J. VAN DEN EYNDE: De schamele Straatzanger 16,00
J. VAN DE PUTTE : Mijn Hart is niet hier 18.00
J. VAN HAL : Witte Vonken 12,00
J. P. VERHAAR : Moderne theosophische Beweging 71,50
G. WALSCHAP : Jan Frans Cantré 20,00
X. : Rauw Voedsel is gezond 14,50
B. ZUURE : Oeroendi-Krabbels 20,00

Aanbevolen nieuwere romans

PETER BARON : De Inktvisch fr. 24,—
AGATHA CHRISTIE : Het Geheim van de zeven Wijzerplaten 26,50
FRANZ HERWIG : De heilige Proletariër 24,—
JOAN KAT : Boot-Sirenen 35,—
BERTA RUCK : Arabella de Verschrikkelijke 26,50
BERTA RUCK : Harten-Drie 24,—
MIA SIEMER : De Man die den Moed had 35,—

ZWIERS : HOUTCONSTRUCTIE

Geb. 181.50 frank

Een Standaardwerk !

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Wie teekent er in ?

FEESTUITGAVE VAN

JAN VAN RUUSBROEC'S VOLLEDIGE WERKEN

in 4 deelen

Bezorgd door:

EE. PP. Dr STRACKE, Dr P. POUKENS, Dr L. REYPENS & Dr J. VAN MIERLO

Prijs bij inschrijving ing. in 4 dln: **fr. 200**

Jan van Ruusbroec - Leven en Werken

Bij inschrijving ingen. **75 fr.**; later **100 fr.**

— Te bestellen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen —

Te bekomen bij A. S. K. B.: **Zwart-verlakte IJzeren**

BOEKSTEUNEN

52 fr. het dozijn

WITTE ETIKETTEN

om op den rug der boeken te plakken

van 7 verschillende breedten 4 fr. de 1000

Ontspanningslectuur

- H. BOREL : Het Jongetje geb. 38,50
- P. BOURGET : Onze Daden volgen ons, 2 dln elk 21,75
- SHIRLY BRANDER : Hertog of Tuinman ? 4,00
- M. J. BRUSSE : BOEFJE 27,50
- E. CLAES : Black 18,00
- POL DE MONT : De gouden Distel 42,00
- K. ELSTER : Het Leven geeft en neemt 50,75
- CH. GARVICE : De Erfgename van den Graaf 4,00
- SELMA LAGERLÖF : Christuslegenden 22,00
- BELLOC LOWNDES : Gij zult niet doodslaan 4,00
- R. MAIZEROY : Als de Rozen... geb. 17,50
- H. MALOT : Blauw Bloed geb. 17,50
- A. O'FLANDERS : Iersche Legenden 14,00
- J. PASQUASY : Op den Drempel 15,00
- EDW. PEETERS : Bommetje en zijn Maats 15,00
- J. SCHEIRS : De Boetseerder der Smart, 3e druk 30,00
- THEO STAEL : Roll-Film 12,50
- A. THIRY : De Drie uit « Sinte Gerardus Majelle » en hunne vrouw 27,50
  - De Hoorn schalt 50,75
- F. TIMMERMANS :
  - Driekoningentryptiek 13,00
  - En waar de Ster 13,00
  - Hemelsche Salomé 13,00
  - Leontientje 13,00
  - Mijnheer Pirroen 13,00
  - Uit mijn Rommelkas 13,00
  - Zeer schoone Uren van Juffrouw Symforosa Begijntjen 13,00
- ARTHUR VAN SCHENDEL : Een Zwerver verdwaald 50,75
- E. VERMEULEN : Tegen Sterren en Wind 20,00
- E. VON HANDEL-MAZZETTI : Rita's Brieven, 3 dln, geb. elk 11,00
- LEW WALLACE : Ben-Hur 10,00
- P. WYNNTON : Het Meisje buiten de Muren 4,00
- A. WUYTS : Laaiende Vlammen 12,50

Ieder Bibliotheek moet bezitten :

Uit het Leven van Plant en Dier

door A. VAN DE WERF

Slechts Fr. 6,00

ROLL-FILM, door THEO STAEL

Prijs : 12,50 Fr.

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Kinder- en Jeugdlectuur

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1e en 2e Deel. elk fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk) fr 7.—
LOD. LAVKI. — **Nikkerke en Ikkerke.** Geill. (Pas verschenen) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één Jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het Scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**
1. **Mijn Zusterke.** (2e druk) fr. 7.— 4. **Mijn Vacantie.** (2e druk) fr. 7.—
2. **Mijn Broerke.** (2e druk). fr. 7.— 5. **Mijn Makkers.** fr. 7.—
3. **Mijn Professor.** (2e druk) fr. 7.— 6. **Mijn Vriend** fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. 10.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

ST AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr. Vermuyten. fr. 10.—
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door Dr J. Caeymaex. fr. 11.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen in het Evangelie** fr. 10.—
Kan. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreeken. fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8 —
MAUR. VAN HOECK. — **Het zaligende Lijden.** 2e uitgave. fr. 5 —
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. K. S. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Een Gebeurtenis!

Is verschenen:

ROMAN-REPERTORIUM

TITELLIJST VAN ± 20.000 ROMANS, ESSAYS, REISVERHALEN, TOONEEL- EN DICHTWERKEN, TEN GERIEVE VAN BIBLIOTHECARISSEN, GEESTELIJKEN, OPVOEDERS, JEUGDLEIDERS EN INTELLECTUEELEN, MET OPGAVE VAN ZEDELIJKE WAARDEBEPALING & VAKCIJFERS BEWERKT DOOR

A. S. K. B.

PRIJS: ing. fr. 45; geb. in linnen fr. 52.
BIJ INSCHRIJVING tot bij het verschijnen van het werk:
ing. fr. 40; geb. in linnen fr. 47.

Voor ieder die leiding te geven heeft,
voor ieder die leiding noodig heeft in zake boekenkeuze
IS DIT ROMAN-REPERTORIUM EEN KOSTBAAR BEZIT

Onontbeerlijk voor alle Bibliothecarissen, Geestelijken en Opvoeders!

Schrijf spoedig in!

In 1932 verschijnen de eerste deelen van DE

KATHOLIEKE ENCYCLOPEDIE

Het is een van A tot Z nieuw Standaardwerk, rijk geïllustreerd, modern van geest, met onderteekende artikelen van de meest vooraanstaande deskundigen; ruim 400 geleerden van Zuid en Noord werken samen met ongeveer 75 redacteuren.

Deze **katholieke** uitgave mag in geen katholiek huisgezin, dat wil openstaan voor het geestelijk gebeuren van onzen tijd, ontbreken.

Het werk zal verschijnen **in 24 deelen,** en over 6 jaar volledig zijn.
Elk deel zal ongeveer 800 kolommen à 70 regels beslaan.

De prijs per deel in linnen gebonden is 138 fr.; in halfleder 153 fr.

Inschrijvingen te zenden aan de: Vraag prospectus aan bij:

— Vlaamsche Boekcentrale —

CUYLITSSTRAAT, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
Mei 1932

V

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Romans en Novellen

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave).	fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave).	fr. 5.—
RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.**	fr. 12.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave)	fr. 8.50
MARIA BLASKO. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn.	fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave.	fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Gloed**	fr. 13.50
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman.	fr. 16.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.**	fr. 13.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman	fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman.	fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.**	fr. 18.—
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren.	fr. 10.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman.	fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman.	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman	fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman.	fr. 18.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman	fr. 18.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman.	fr. 15.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.**	fr. 5.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Vertaald uit het Hongaarsch door Dr A. Cardyn	fr. 20.—
A. HULSMANS. — **Droomleventje**	fr. 22,50
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.**	fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen.	fr. 17.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.**	fr. 20.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman	fr. 22,50
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk)	13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans.	fr. 5.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll. dr G. van Raemdonck.	fr. 20.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.**	fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.**	fr. 18.—

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Nieuw — Uiterst actueel

Lange en Korte Golf

Handleiding voor zelfbouwers van radiotoestellen voor lange-, korte- en ultrakorte golf-ontvangst, met vele nuttige wenken voor kortegolf luisteraars

door **M. W. H. GORTER.**

Met vele foto's en teekeningen.

Geb. 42 fr.

Een Gebeurtenis!

Is verschenen :

ROMAN-REPERTORIUM

TITELLIJST VAN ± 20.000 ROMANS, ESSAYS, REISVERHALEN, TOONEEL- EN DICHTWERKEN, TEN GERIEVE VAN BIBLIOTHECARISSEN, GEESTELIJKEN, OPVOEDERS, JEUGDLEIDERS EN INTELLECTUEELEN, MET OPGAVE VAN ZEDELIJKE WAARDEBEPALING & VAKCIJFERS BEWERKT DOOR

A. S. K. B.

PRIJS : ing. fr. 45 ; geb. in linnen fr. 52.
BIJ INSCHRIJVING TOT 1 JULI :

ing. fr. 40 ; geb. in linnen fr. 47.

Voor ieder die leiding te geven heeft,
voor ieder die leiding noodig heeft in zake boekenkeuze
IS DIT ROMAN-REPERTORIUM EEN KOSTBAAR BEZIT
Onontbeerlijk voor alle Bibliothecarissen, Geestelijken en Opvoeders!

Schrijf spoedig in!

DRUKKERIJ DE BIÈVRE

BRASSCHAET

TELEFONEN : **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**
Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.
MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931 : 65 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL:

TOONEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.
— *Redactiesecretaris* : ANTON VAN DE VELDE —
Beheer : « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL
Postcheckrekening nr. 162.68

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

Zr Ma. Teresa. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken :
I. Mijn Broertje en Zusje
II. Stoute Broer
III. Zus bij het Kribje
IV. Broer en Zus bij 't Opstaar

7.50 frank

B. Casimir. — Benneke
A. van Dijk. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. van Lies. — Klein Broertje
» Klein Zusje
Zr Ma. Teresa. — Ik zal je eens wat vertellen
Zr Ma. Teresa. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. De Waal. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. Burgers. — 'n Prettige Vacantie
B. A. van Haag. — Wim zijn Kabouterkoek
Lambert Lucasz (Kees Spierings). — Zoo 'n rare Chinees
A. L. Redus. — Kees de Does en z'n Politiehond
Kees Spierings. — Wim, de Blauwpit
Zr Ma. Teresa. — Twee Vriendjes
D. C. Visschers. — Een Kind van Java
B. V. Zwegers. — In 't Oerwoud

12.50 frank

Edgard. — Van Koning Orgeloes
H. Federer. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. van Gestel. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
Gabr. Moerdijk. — Een Gezellige Middag
Zr Ma. Teresa. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
Walterida. — Een Indisch Meisje
» Javaansche Legenden

15 frank

J. V. Burgers. — Klaveren Drie
Edgard. — Het witte Muisje
Moeder Mary Loyola. — Jezus van Nazareth
Zr Ma. Teresa. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
Kees Spierings. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. van den Berg. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. van den Berg. — De Koning van Tjilatjap
W. van den Berg. — De Vondeling van Simmerath
Francis J. Finn. — De Geheimzinnige Gids
B. C. Kloostermans. — Gods Volk
Max. — Giovanni
Hélène Pagès. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. Spalding. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
Kees Spierings. — De 6e van Meneer Franssen
Zr Ma. Teresa. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel: Op Reis
2e » Op Curaçao
F. Trautwein. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. van den Berg. — Rudi's Avontuur
Joannes Emonts. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
Lina Tervooren. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. Gross, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. Verbeeten. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. Heijnen. — Joolsingel No 1

30 frank

B. V. Zwegers. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

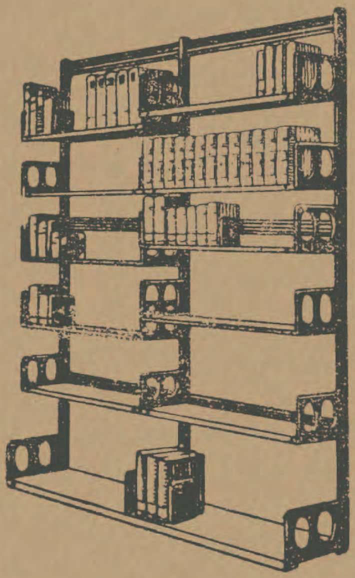

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

M. J. KOENEN'S

VERKLAREND HANDWOORDENBOEK DER NEDERLANDSCHE TAAL

(TEVENS VREEMDE-WOORDENTOLK)
VOORAL TEN DIENSTE
VAN HET ONDERWIJS

ZEVENTIENDE, VERMEERDERDE DRUK
UITGEGEVEN DOOR
Dr. J. ENDEPOLS

Met medewerking voor het Zuid-Nederlandsch van
Prof. Dr. R. VERDEYEN

PRIJS, GEBONDEN . . Frs. 40,—

Verkrijgbaar bij de Boekhandel en bij den Uitgever
J. B. WOLTERS
GRONINGEN, DEN HAAG, BATAVIA

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER -en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Christine : Arbeid adelt : 5,— fr. — Christa-Maria : 7,50 fr. — Kerstrozen : 7,50 fr.

De Saeyer : Sneeuwklokje : 7,50 fr. — Baron van Munkhuisen : 12,50 fr.

Fredrix : Wim : 7,50 fr. — Wim en zijn makkers : 12,50 fr.

Jos. Witlox : 't Heilig Paterke van Hasselt (Valentinus Paquay) 7,50 fr.

Carton de Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. Tweede herziene uitgave 12,50 fr.

Jan Hammenecker, Pr. : Zoo zuiver als een ooge 12,50 fr.

Pater Wuyts : Laaiende vlammen 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15,— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15,— fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

“ Geen Succes Zonder Organisatie Geen Organisatie Zonder R°ne° ,,

R°NE° organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mêe. Er zal niet tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

FOTOGRAFEER GOEDKOOPER !

vanaf 10 MEI 1932

worden de

GEVAERT

ROLL-FILMS

IN DE FORMATEN

6 x 9 en 6,5 x 11 met

8 BELICHTINGEN 8

GELEVERD

zonder prijsverhooging

VULHAARDEN

Cadé en Surdiac

de beste

H. ADINAU

20-24 Aerschotstraat

ANTWERPEN

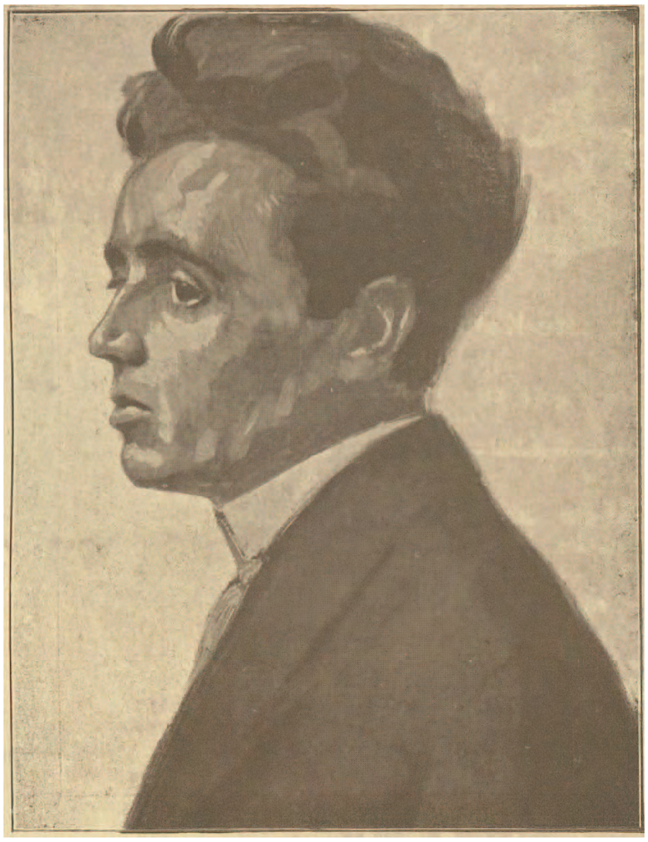

Richard DEWACHTER

Ellen RUSSE

NUMMER 5 TIENDE JAARGANG MEI 1932

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen
Postcheck: 241.02

Prijs voor België. — Abonnement: 35 frank. — Dit nummer: 5 frank.
Prijs voor Nederland. — Abonnement: fl. 3,50. — Dit nummer: fl. 0,50.

ELLEN RUSSE

DOOR

M. VAN HOECK, PR.

Deze Nederlandsche kunstenares heeft voor Vlaanderen alleszins zeer veel gepresteerd. Door hare voordrachten en lezingen over literaire, critische en cultureele vraagstukken; door hare meesterlijke vertalingen van buitenlandsche meesterwerken en door haar oorspronkelijk werk heeft ze de kunst en de cultuur — de Roomsche cultuur — buitengewoon gediend. Ze heeft recht op Vlaanderens erkentelijkheid.

* * *

Ze werd in '89 geboren in de omgeving van Leiden, waar het vlakke Nederland zoo mooi zijn kan (denk aan het kleurenwonder van de bloembollenvelden). In Leiden zelf — de toonaangevende universiteitsstad — liep ze school en maakte er, met schitterende resultaten, de H. B. S. (vijf-jarige cursus) door. Van huize uit werden haar onderricht en haar alzijdige vorming door haar Vader — die Nederlander was — en door haar Moeder — van Engelsche afkomst — sterk bevorderd. De atmosfeer van den hoogstaanden familiekring verruimde en verdiepte bij het vroeg-rijpe kind de schoolsche lessen. Van jongs af aan won ze er die verbazende gemakkelijkheid, het Nederlandsch en het Engelsch (hare voorkeurtalen) te beheerschen. Met moeder werd steeds Engelsch gesproken en geschreven. Beteekenisvol is het dan ook dat haar eerste jeugdwerk in 'n Engelsch jeugdblad werd opgenomen.

Samen met de voltooiïng van haar schoolklassen kaapte ze bij de Nederlandsche Toonkunstenaarsvereeniging 'n diploma weg in pianospel, muziek-pædagogie, muziekgeschiedenis en harmonie. Gelijktijdig

ook — en dit zegt heel wat voor de begaafdheid en de taaie werkzaamheid van 'n jong meisje — doorliep ze de vioolklassen van de muziekschool.

Daarna is ze naar Brussel overgekomen. Verdeeld door den lust om tooneelkunst ofwel muziek verder in te studeeren, volgde ze er de beide vakken: declamatiecursus en plastiek aan het Conservatorium en privaat-pianolessen bij Prof. Arth. De Greeff.

Als solo-pianiste trad ze te dien tijde op o. a. met het Utrechtsch Stedelijk Orkest. Toch bleef haar ondertusschen het tooneel aantrekken met 'n magnetische kracht. Ze trad op bij verschillende tooneelgezelschappen. Meestal openluchttooneel en hoofdzakelijk klassiek werk. (In Vondel's Peter en Pauwels was ze « Petronel »; in Adam in Ballingschap, « Eva », waarmee ze ook in Vlaanderen kwam).

Langzaam maar zeker won het de voordrachtkunst van de muziek. Daarheen werd dan ook haar streven en arbeiden georiënteerd. Ze gaf eerst lezingen met voordrachten (o. a. de in Vlaanderen zoo sterk-gewaardeerde en fel-gesmaakte Claudel-lezing, e. a.); richtte zich dan weer naar de literaire critiek (Papini, enz); ging toen over naar vertalingen (zie bibliographie) en zette zich ten slotte aan oorspronkelijk werk (id.): de vaste groei van de uitbeeldende tot de scheppende kunstenares die, opgevoed in de Anglicaansche kerk en in 1916 overgegaan naar de Roomsch-Katholieke Kerk, haar heele werk zet in het teeken van Roomsche waarheids- en schoonheidsopenbaring. Buitengewoon werd hare cultuur ten goede beïnvloed door haar vele reizen. Als klein kind mocht ze reeds met haar ouders mee naar het buitenland; als jong meisje kreeg ze verder gelegenheid om buiten de grenzen van de lage landen aan de zee, haar horizont te verruimen en aan de beschaving van andere landen de hare te toetsen en aan te vullen. Daarin zal wel de verklaring liggen van het veelzijdige en merkwaardig-evenwichtige in deze kunstenares, samen met haar veel-begrijpend en juist-voelend inzicht in eigen en vreemde cultuur. De vruchtbare harmonie van onderscheidene beschavingen vergroeid tot één levende eenheid in dit gansche leven, gericht naar en in dienstbaarheid aan de Waarheid, de Goedheid en Schoonheid.

Op lateren leeftijd werden die reizen met haar man voortgezet. Ook dan was het reizen haar geen doel an sich, geen trek om weg te zijn de vele wereldbanen langs, doch wel om contact te krijgen met vooraanstaande literatoren en kunstenaars, contact ook met het volk door het spreken van de landstaal en dus de mogelijkheid met dat volk mede te leven en het wondere geheim van de volkspsyche te ontsluieren. Veel heeft ze over die reizen in bladen en tijdschriften geschreven. Beurtelings kwamen Engeland, Frankrijk, Italie, Zwitserland en Tirol. En telkens wist ze haar reis-impressies te verheffen tot op dat waarachtige cultuurplan dat we verwachten van de aristocratie des geestes. Ze zocht de representatieve figuren op en ontmoette Chesterton, Belloc, Claudel,

Papini, Giuliotti, Arcari, Abbé Bremond, enz. Doch daarbij bleef het niet.

In haar oorspronkelijken arbeid « De Klokkenmaker van Venetië » en « De Heirbaan » wist ze, als scheppend artist, buitengewoon-gevat en dwarsdoor-levend haar reisherinneringen en studiemateriaal bloed en leven te geven.

Kenschetsend daarvoor en ook 'n bewijs voor haar assimilatievermogen en omwerkingsgave is zeer beslist, haar geschiedkundig roman «De Heirbaan», gesitueerd in dien roerigen Renaissance-tijd van gisting, van zoeken naar nieuwe vormen in kunst en wetenschappen, van opbouw, verwording en herwording in Kerk en maatschappij en culmineerend in het Concilie van Trente — de waarachtige internationale Volkenbond van dien tijd! — waarvan de buitengewoon-omvattende invloed zeer plastisch en pakkend wordt uitgebeeld, terwijl de spannende intrigue van dezen roman, waarin het sacramenteele karakter van den huwelijksband verheerlijkt wordt, dit werk opvoert tot 'n werk van en voor dezen tijd.

* * *

Mevrouw Ellen Russe, onder uw pseudoniem schuilt 'n hoogstaande vrouwe; bij U loopt de « auteursveder » geen gevaar op, « de tomber en quenouille ». We drukken van uit Vlaanderen, voor Vlaanderen en Nederland, den wensch uit dat U moge gegeven worden in lengte van jaren, in het heerlijke Bloemendaal, waar U zoo stemmig woont, te blijven arbeiden voor den uitgroei van de Roomsche kunst en de Roomsche cultuur, — vrucht van geestes-aristocratie — waaraan U geeft het beste wat U hebt: U-zelf!

BIBLIOGRAFIE van ELLEN RUSSE

A. — Oorspronkelijk Werk.

9464 ◆ DE HEIRBAAN. — A'dam, P. N. van Kampen, 1932 (23 X 15) 267 blz., fl. 2,90; geb. fl. 3,90 — IV*, † 83.9 — Rec. 9370; 9432.

9465 ◆ DE KLOKKENMAKER VAN VENETIË. Geïll. met 2 platen. — A'dam, van Kampen (Zilveren Verpoozingen), 1931 (15 X 10) 86 blz., geb. fl. 1,25 — V*, †, 83.9 — Rec. 9228, 9314.

B. — Vertalingen.

9466 ◆ BELLOC, HILAIRE : KERK EN GESCHIEDENIS. Vert. uit h. Engelsch. — Voorhout, Foreholte; Brussel, Standaard, 1927 (19 X 13) 120 blz., 18 fr. — IV* †, 26 : 27 — Rec. 3473.

9467 ◆ CHESTERTON, G. K. : KERK EN BEKEERING. Vert. uit h. Engelsch. — Voorhout. Foreholte; Brussel, Standaard, 1927 (19 X 13) 134 blz., (fl. 1,75); 18 fr. — IV*, 269 : 27 — Rec. 4355.

9468 ◆ CLAUDEL, PAUL : MARIA BOODSCHAP. Vert. uit h. Fransch. Niet in druk verschenen, 1925. Fragmentarische vertaling met verklaring der symboliek. — IV*, †, 82

9469 ◆ GHÉON, HENRI : DE DOODE TE PAARD. Vert. uit h. Fransch. Niet in druk verschenen, 1925. Opgevoerd door « Het Schouwtooneel ». — V, †, 82.

9470 ◆ MACKENZIE, COMPTON : ARME FAMILIE. Vert. uit h. Engelsch. — Tilburg, Het Nederlandsche Boekhuis (Keurboekerij), 1925 (16 X 11) 556 blz., fl. 1.70; geb. fl. 2,25 — V, 83 — Rec. 1085.

9471 ◆ PAPINI, GIOVANNI : GOG. Vert. uit h. Italiaansch. — 's-Bosch, Teulings, 1931: 1e en 2e druk; 1932 : 3e en 4e druk (20 X 14) 39, 396 blz., fl. 4,90; geb. fl. 5,50 — IV*, †, 83.3 — Rec. 9019; 9080.

9472 ◆ PAPINI, GIOVANNI : SINT AUGUSTINUS. Vert. uit h. Italiaansch. — Voorhout, Foreholte, 1930 (25 X 19) 271 blz., fl. 5,50; geb. fl. 6,50 (75 fr.; geb. 90 fr.) — IV*, †, 92 : 269 — Rec. 7864.

9473 ◆ PAPINI, GIOVANNI : UN UOMO FINITO. In voorbereiding voor najaar 1932; te verschijnen bij Teulings, te 's-Bosch, onder titel « Jeugdstormen ».

C. — **Compilatie**.

9474 ◆ HET BOEK DER ZIEKEN. Samengesteld door Ellen Russe. Voorwoord van Mgr Aengenent. Inleiding van L. J. Willenborg. Geïll. — A'dam, Fidelitas, 1931 (21 X 15) 248 blz., fl. 3,90; geb. fl. 4,50 — V*, †, 24.

9475 ◆ HET BOEK DER ZIEKEN. Samengesteld door Ellen Russe. Met voorwoord van Z. E. Kardinaal J. E. van Roey en inleiding van W. E. H. M. van Hoeck. Geïll. — Antwerpen, Standaard, 1931 (21 X 15) 240 blz., 40 fr. -- V*, †, 24 — Rec. 8929.

HET BOEK DER MAAND

9476 ◆ **RADÈSKE,** 'n Kwajongensspel door ANTON VAN DE VELDE (1)

Het kindertooneel wordt in Vlaanderen sedert 1830 met toenemende kunde en succes beoefend, van Prud. van Duyse af, via L. Scheltjens, J. Toussaint, J. Wytynck, L. Rock en J. Ballings, tot en met W. Putman, Paul de Mont. C. Lindemans, J. Melis en C. Eeckels, de apostel-ijverige priesters Poppe, Prims en Remtbaan medevermeld.

Ook Anton van de Velde over wiens jongste werk we het hier hebben, blijkt graag voor kinderen te schrijven. In verhaalvorm gaf hij « Duimpjes verdere Lotgevallen » 1924, « Prins Olik en Sire Bielewit » door Davidsfonds' Belleman aangekondigd als het tweede nummer van de Jeugdreeks 1932 en « Doctor Slim en de Microben », aangekondigd in « Boekengids ». Voor het tooneel is daar « Lotje », en nu « Radèske ».

Door den band worden ook op de Vlààmsche scène de traditioneele figuren uit de sprookjeswereld ter hulp geroepen om in een naar vermogen actueel en oorspronkelijk gebeuren, de vereischte atmosfeer en stemming te wekken. Duimpje, Roodkapje, Asschepoes, Blauwbaard en Sneeuwwitje, zijn herhaaldelijk van de partij. Luidruchtige nieuwelingen zijn padvinder en footballertje. Naast de profane kindervriendjes zijn daar ook vaak de grijze sinten, Niklaas en Pieter met of zonder een pertige trek duveltjes en engeltjes. Niet zelden treedt Ons Lieve Vrouwke mede op het verhoog en zeer actueel is Jezus in de Eucharistie of het Kruistochtertje.

Anton van de Velde slaat bewustelijk een oorspronkelijker toon aan. Hij ontkent de geheimzinnige kracht van het oud materiaal niet. Integendeel, wij ontmoeten bij hem de meest markante figuurtjes uit de sprookjeswereld van den onsterfelijken specialist Andersen : de op bezemstok zwevende tooverheks, het spinnige maar in-goede grootmoederken, het vinnig dwergenvolkske en de op heldendaden beluste jeugd. Zelfs waar van de Velde zijn zoo eigenaardige als up-to-date persoonlijkheid wil doen gelden, beproeft hij het op het oeroudste

(1) Radèske, 'n Kwajongensspel in 3 bedrijven, 5 tafereelen. Muziek van Joz. de Klerk. — Antwerpen, Vlaamsche Boekcentrale, 1932, (21 X 17) 72 blz. 20 fr.

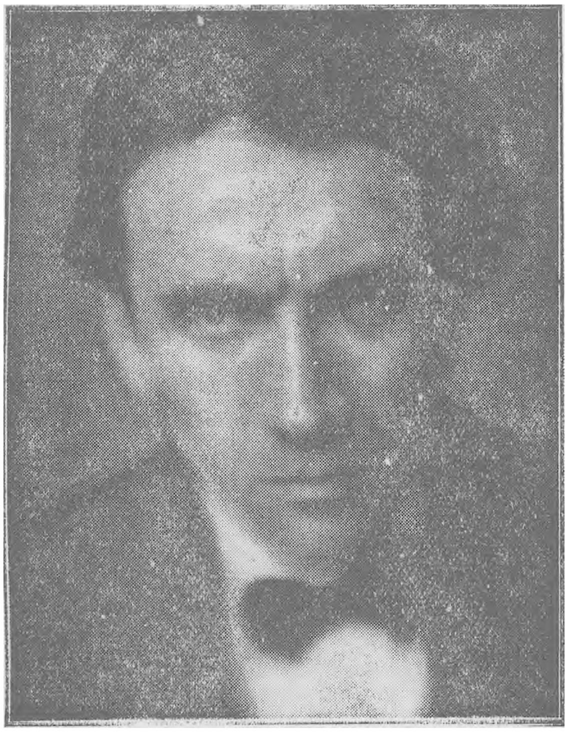

ANTON VAN DE VELDE

stramien : de sprekende dieren ! Het interessantste in « Lotje » getuigt ervan, en ook Kwik de papegaai, leidende rol in « Radèske ».

Natuurlijk, het specifiek van de Veldesche en mede het verdienstelijke en merkwaardige uit zijn kindertooneel, zit hem niet zoo maar in een paar personages.

De artistieke waarde hierbij beperken zou voor dezen kunstenaar vernietigend zijn.

Immers A. van de Velde is bij uitstek een *wondere fantast*. En de grilligste en de weelderigste droombeelden van zijn phantasie vermag hij in gloedvolle bewoording weer te geven: noch zijn bezielingsvermogen, noch zijn taalvaardigheid laten hem ooit in den steek, en dat is toch het principaalste en het zeldzaamste in soortgelijke gevallen. — Men heeft hem zelfs en terecht moeten waarschuwen zijn woordrijken mond en teugellooze verbeeldingskracht te beheerschen. « Radèske » bewijst andermaal hoe van de Velde voor gegronde critiek wel degelijk ooren heeft. — Deze hoofdtrek van kunstenaar-van de Velde moet dan ook doorheen gansch het werk merkbaar zijn, vooral als dit een sprookje is of een kindertooneelspel.

In « Radèske » is dit geschied. Omheen de klassieke en traditioneele pijlertjes van het genre, toovert onze kinderlijke fantast een van leven trillend en van woord en klank sproedelend oorspronkelijk gebeuren, oogen- en oorenlust, en hartsgenot mede, voor kleine en groote kinderen.

Ziehier met drie woorden, dit gebeuren : Bonneken's kleinzoon, rakker Radèske en zijn drie kornuiten hongeren naar boterhammen en groote daden. Een en ander vinden ze door toedoen van Jarbees, verwaaiden hofpoëet van den kwabbigen Groot-vizier, Blik Bar Aboem, en wel bij dezen, wanneer ze beloven zijn suikeren dochter, Candide, te redden uit de klauwen van een draak. Ze spelen dan dit stout stuk klaar door tusschenkomst en medehulp van een venijnige heks en haar Nikkers, van Kwik, den oolijken papegaai, Bot, vizier's bottenordonans, van de pedante en kruiperige heeren Punt en Komma, respectievelijk schoolinspecteur en onderwijzer. Als belooning om hun heldendaad

krijgen ze allen van Blik een zusterken, een prinseske, en Radèske, de generaal, een standbeeld op den koop toe.

Alle personages en motiefjes, boven vermeld of niet vermeld, werden door schrijver gehouden in 't zotte en 't fantastische met steunpunten in het werkelijke- en 't zieleleven.

Niet echter in de eerste plaats om die reden maar wel om deze volgende dient schrijver gefeliciteerd: hij schiep een stukje voor *kinderpubliek*. 1° Onder de personages van zijn spel nam hij een heel stel *groote menschen* op; 2° hij beeldde deze uit naar de *visie van kinderoogen*. Het is een feit dat kinderen liefst « groote » personen in hun doening afkijken en naäpen, en hierbij toch kinderlijk naïef en onbeholpen blijven. Wie zich ietwat inlaat met kinderpsychologie weet dit. Toch wordt deze zielkundige wet zelden toegepast op de planken. Meestal krijgen we kindertooneel, getrokken uit de *kinderwereld* en geschreven voor *gewoon theaterpubliek*. Dat is mis! Want terwijl vóór het naïeve gedoe van de babbelende acteurkens de vaders en de moeders schateren of weenen, blijft het kleine volkske haast onverschillig toekijken.

Met « Radèske » is dit uitgesloten. Het spel is dermate ontworpen, de rolverdeeling is van dien aard dat oud en jong er zijn gading vindt.

Trouwens voor den gedaagden toeschouwer is hier, naast het geestelijk klein-genot, spruitend uit rake typeering van sympathieke (Bonneken), leuke (Radèske, Heks met gevolg), zotbollige (Kwik) en groteske (Blik en zijn hof) personages, verwikkeld in dito toestanden en conflikties; naast de zinnebeeldig omsluierde satire op de snoeverij, den overmoed en het brood-idealisme van gestandbeelde helden, naast typeering en satire dus waar kinderen noch het fijne noch de scherpte van kunnen aanvoelen, is hier, zeg ik, voor de ouderen het literair genieten van een tekst die joept van intens pertig leven, die gist van geestigheid in bediedenis, in klank en in beeld, naïeve, kinderlijke speelschheid meestal, zeker, maar ook wel eens hoogere geestigheid, en.., spijtig nu, ook zout- en zinlooze: Jarbees ridicuul turksch b. v., en de zoogezegde woordspelingen van dit slag : « Botanieke hof, Hoffelike bot. »

Hierbij moet ik evenwel onmiddellijk waarschuwen tegen het al te lichtvaardig verketteren van dezen van de Veldeschen trek, dit jongleeren met rijmelende rammelende woordjes, blijkbaar veeleer van tel om hun muzikale waarde dan om hun begripswaarde. Wie een critisch oordeel wil vellen, houde die spetteringskes in hun verband met spel en mimiek. *Vaak is het een ter verscherping louter verklanken van expressief gebaren- of mimisch spel.*

Het « Alli! Alla! Pipe. pope. pagegaai » er door Radèske uitgeflapt (blz. 17) is en wil stellig niets anders zijn dan een muzikale en rhythmische steun bij de clownachtige pirouette waarmee Radèske het gebroebel van Jarbees afknapt om over te gaan tot de daad...

Dit alles zal dan vooral het gewoon theaterpubliek interesseeren. Niet het minst laatst vermelde puntje, één van de tooneeleigenaardigheden van dit zeer tooneelmatig spel. Want tooneelmatig is « Radèske » door en door. Niet alleen zijn er, in dezen, het gepast inlasschen van dansmotiefjes, en de muzikale begeleidings-mogelijkheden die de tekst biedt, twee factoren het theatergenre specifiek eigen. Niet alleen is er, verder, de stevige tooneelbouw van « Radèske », steviger dan van « Lotje »: hier komen de motieven zonder voorbereiding gewoon naast elkaar aanrijen, dààr schuiven ze netjes inéén en vormen een geheel — de ideale tooneelbouw blijft intusschen deze welke een gesloten *groei*

vertoont, logische en psychologische groei, echter bezwaarlijk te realiseeren in de klucht. — Maar er is vooral de overwegend pantomimische kracht van dit tooneelstuk, er is het schitterende mimisch spel, geboren uit een uitbundig en intensief naar buitenuit leven van de personages.

En dit juich ik met al de bewonderaars van de tooneelkunst en van de van de Veldsche in het bijzonder, dubbel toe, omdat dit exterioriseeren noodzakelijkerwijze gepaard gaat met een besnoeien van het literair gedeelte, hetgeen in het geval van de Velde beteekent *een zich leeren beheerschen.*

Vanwege een kunstenaar mild begaafd als Anton van de Velde is dit het gezegende voorteeken van de nakende rijpe, rijke zomerperiode in zijn scheppinpsloopbaan.

De uitgeverij Vlaamsche Boekcentrale zorgde voor een allereenvoudigste, keurige omslag : op roomkleurigen grond, de grasgroene titel met fiksche hand geschreven. « Mooi », zegt de bibliophiel, « maar niet practisch, denkt de regisseur, een paar herhalingen en ik houd het vuil beduimeld kaft in mijn handen. Gelukkig, de tekst werd gedrukt in klare, zuivere letter op stevig papier en is het inbinden waard. »

D[r] C. GODELAINE.

Naar Aanleiding van de eervolle Promotie van twee onzer Medewerkers

Voor Weleerwaarden Heer Maurits VAN HOECK

Meneer Pastoor, « Boekengids » feliciteert u blijmoedig nu ge, ex lijnwaadmarkt en schipperskwartier, gepromoveerd zijt tot herder in 't parochiale stalleken dat zoo bezorgd z'n muren saamhoudt rechtover « Help u zelve »...

Weleerwaarde Heer
MAURITS VAN HOECK

Uw nieuw jachtveld, o felle geestelijke draver, is 't erf van sinte Walburgis, die in haar tijd, ter wille van O. L. Heer, 't Kanaal overstak om in Germanië het Geloof Christi te vestigen. Dat is enkele honderde jaren geleden, en toen was zoo'n expeditie geen pleziertje, want 'n vorstlijk galjoot uit die eeuw was minder stabiel dan onze sint-Annekensboot, en 'r bestond geen V. T. B. voor komfort aan lage prijzen.

Maar komfort en geestelijke ijver spreken mekaar tegen. Wat niet zeggen wil dat dààrom de ruime grond, die in de Volksstraat sinds 25 jaar de fundaties van 'n nieuwe

kerk verwacht, nóg 'n kwarteeuw zou moeten braak liggen... M. a. w. : we wenschen u in de eerste instantie dan toch 'n tempel die aanzien en ruimte heeft, een die de groote schare kan overkoepelen; 'n populaire kathedraal waarin 'n pastoor van uw slag z'n slag kan slaan, en die groot genoeg is voor uw pastoraal hart en voor z'n groote liefde en z'n kristelijke ambities.

En we wenschen u de wederliefde van uw nieuwe parochie, met 'n klimaks en 'n uitbreiding van haar godsdienstig leven « en al wat daartoe helpen kan ».

't Zou kunnen gebeuren dat ge, door uw versche business, geen tijd meer vindt om boeken te schrijven (*) en geen rust meer voor 'n frischfonteinende inspiratie, en dat doopen en vormen en trouwen en katekismus en de heele rompslomp van 't nieuwe huishouden u binden en voortjagen — 't een én 't ander! — zonder respijt! En wat zou « Boekengids » daarvan zeggen, hij die u sinds jaren kent en waardeert als één der geweldigste medewerkers? Wel, « Boekengids » vertrouwt dat pastoor Van Hoeck niet zal versagen, en tusschen twee biechten in, of tusschen 'n mansardebezoek en 'n Te Deum, z'n pen zal blijven hanteeren « sans peur ni reproche »! 't Komt hier op neer, dat ge nu wel 'n hoogeren titel draagt en 'n hoogere en meereischende functie, maar dat intusschen uw oude liefde (et l'on revient toujours...) niet zal falen. Trouwens, ge woont nu dichter dan voorheen bij de Cuylitsstraat.

Alter Genosse, auf dir lastest die Freundestreue!

Voor Weleerwaarden Heer Leo SENDEN

De man van Physika en Chemie, schrijver van allerlei handboeken en zwierig-gevulgarizeerde wetenschappelijke boeken en boekjes, professor aan 'n zeer nijverig onderwijsinstituut, spil en beweegkracht van 'n kath. Volkshoogeschool, gentleman en fine spirit, is thans bestuurder van St Norbertusgesticht geworden. Algemeen applaus.

Als regelmatige medewerker van « Boekengids » wijden we hem 'n drievoudige fuzee: één voor z'n uitstekende promotie (erkenning van z'n waarde), één voor z'n werkkracht en kennis die, beide, in z'n benoeming worden bevestigd, en de laatste voor z'n warm-Vlaamsch-mensch-en-priester-zijn en om z'n eenvoudige maar overtuigd-denkende en doende wandel door Vlaanderen's bonte warande.

't Moge rector Senden gegeven zijn naast z'n bestuurstaak, nog véél te jonnen aan de gemeenschap, en niet alleen de hem toevertrouwde jeugd maar ook de « rijperen » te helpen naar breeder en hooger kultuur van ziel en geest. Want Senden's hart is zoo wijselijk aangelegd

(*) Voor zijn Bibliografie verwijzen naar het artikel dat Boekengids aan hem wijdde in zijn 7n Jaargang, bl. 161-165, nrs 6092-6106.

Weleerwaarde Heer LEO SENDEN

als z'n geest, en z'n geest zoo gevoelig als z'n hart. Met die twee kapitale deugden — en de drie goddelijke er bij! — heeft hij al jaren, door zon en schaduw, z'n naaste gediend en zal hij in de toekomst voortbouwen de soepele en toch strenge ogive van dat groote raam waardoor het licht van geloof en kennis ons zoo heerlijk en vertrouwd en warm tegenstraalt.

En ziezoo: dat geïmproviseerde oprecht-gemeende elegietje zullen we egoïstisch besluiten met de bede dat Z. E. H. Senden nog vele jaren « Boekengids » terzij zal blijven, want in de konstellatie onzer getrouwen is hij 'n « star ». Zonder affisje maar met eigen hooggekwotteerde waarde.

We zijn blij dat de Sinjoren u binnen hun vesting houden. En verwachten nog veel van uw kennis en uw werkkracht.

Bibliografie van W. E. H. Leo Senden

9477 COMPLEMENTEN DER STELKUNDE volgens het nieuwste Programma der Wetenschappelijke Afdeeling, Middelbare Normaalscholen, Technische Scholen, Ingangsexamen der Bijzondere en Militaire Scholen. — Brussel, Standaard, 1929, 26 fr.

9478 EERSTE BEGRIPPEN DER SCHEIKUNDE volgens het Programma der Lagere Normaalscholen, Middelbare Scholen en Oudere Humaniora. — Lier, van In & C°, 1924, (20 X 13) 122 blz. — Brussel, Standaard, 1931, 3ᵉ uitgave, 8,50 fr. — V,54 — Rec. 810.

9479 LEERBOEK DER MEETKUNDE volgens het Programma der Moderne en Oudere Humaniora, Lagere en Middelbare Normaalscholen. Menigvuldige Oefeningen in den Tekst.
DEEL I. VLAKKE MEETKUNDE. 4 eerste boeken: Landmeten en Waterpassen. — Brussel, Standaard, 1925 (21 X 14) 300 blz., 12,50 fr. — V,51 — Rec. 1784. — Thans 3ᵉ uitgave, 18 fr.

9480 DEEL II. MEETKUNDE IN DE RUIMTE. 4 laatste boeken. — Brussel, Standaard, 1927, (20 X 14) 197 blz., 15 fr. — V,513 — Rec. 3205.

9481 LEERBOEK DER STELKUNDE volgens het Programma der Moderne en Oudere Humaniora, Lagere en Middelbare Normaalscholen. Menigvuldige Oefeningen in den Tekst.
DEEL I. Vraagstukken en Vereveningen van den eersten Graad. — Lier, van In & C°, 1920 (20 X 13) — V,51 — Thans 7ᵉ uitgave, Brussel, Standaard, 12 fr.

9482 DEEL II. Vraagstukken en Vereveningen van den tweeden Graad; Financiëele Stelkunde gevolgd door de Tafels van Samengestelden Intrest, Annuïteiten en Aflossingen. — Lier, van In & C°, 1921, (20 X 13) 312 blz. — V,51 — Thans 4ᵉ uitgave, 18 fr.

9483 ◆ HET ONTSTAAN VAN HET LEVEN. Geïll. — Brussel, Standaard (Verhandelingen der Kath. Vl. Hoogeschooluitbreiding) 1931, (20 X 14) 53 blz., 2,50 fr. — V*,57 : 1 — Rec. 9044 (2ᵉ uitgave in druk).

9484 ONZE HUISINSEKTEN. Verschijnt eerlang.

9485 DE ORDE IN DE NATUUR. — Brussel, Standaard (Verhandelingen der Kath. Vl. Hoogeschooluitbreiding) 1932, (20 X 14) 2,50 fr.
◆

9486 PRAKTISCHE SCHEIKUNDE. Metalloïden en Metaalzouten, volgens het Programma der Middelbare Normaalscholen, Handelsscholen, Moderne Humaniora, Vakscholen. — Lier, van In & C°, 1923, (21 X 14) 456 blz. 15 fr. — V,546 — Rec. 190. — Thans 2e uitgave, 30 fr.

9487 TAFEL DER VOORNAAMSTE SCHEIKUNDIGE ELEMENTEN met hunne Atoomgewichten en Hoofdvalenties. Wandtafel in kleurendruk voor klas en laboratorium, 1924 (85 X 60) 3 fr.

9488 UIT HET HUISHOUDEN DER MIEREN. Geïll. — Leuven, Davidsfonds, 1929, 2 dln, (20 X 14) 136, 179 blz., elk 15 fr. — V,59 — Rec. 7173.

9489 UITTREKSELS UIT DE TAFELS VAN PEREIRE EN VIOLEINE. Samengestelde Intrest, Annuïteiten, Aflossingen. — Brussel, Standaard, 1921, 2,50 fr.

9490 DE VLIEGMACHINES. — Antwerpen, Kath. Vl. Hoogeschooluitbreiding, 1911 (20 X 14) — V,629.

Drie Kunstenaars overgeleverd aan de Literatuur

Ge kunt treuren over de krisis der fantasie in onze fraaie letteren en met mij tot de vaststelling komen dat vijf en zeventig procent onzer romanschrijvers en novellisten mogelijk knappe stiellui zijn, handig in de montage van een verhaal en vaardig in het schilderen van het pittoreske détail of het on-konventioneele type — vooral wanneer er een min of meer pathologische grondslag mee gemoeid is; de subtiele gave der verbeelding, dit geschenk der goden met zijn plotse verrukkingen en wondere, glanzende diepten, dat voor ons hijgend en sidderend hart de gouden poorten van het transcendentale openslaat en den armen sterveling iets reveleert van de bovennatuur en een smaak geeft van het goddelijke — voorwaar: dat is een zeldzaam kruid geworden in de letteren dezer eeuw. Er is een muffe geur van knusse, met sofa's en lampekappen gestoffeerde Hollandsche binnenkamers; er is een reuk van koestal en hoevekeukens, mitsgaders andere rustieke landbouwevocaties; een van high-life salons en een van de sloppen en armoesteegjes der grootstad; een van de machienhalle der fabriek en een van de studiekamer van den psycho-analist. De lui die « van stiel zijn » hebben hun fiches ingedeeld naar de diverse vakjes en soorten : romantische, realistische, psychologische, symbolische, heimatlige, grootstadsche, plattelandsche, paedagogische romans; — het lijstje vult ge zelf aan op uw gemak of ge slaat er een handleiding of bloemlezing op na waar ge alles in vakjes en schuifjes ingedeeld vindt. Maar de fantasie die bloed en leven geeft aan het kunstwerk, die destijds gold als een faktor sine qua non van elke kunst, de fantasie is sedert de ondergang van de romantiek zoek geraakt in de letterkunde. Het is een natuurlijk verschijnsel in dezen positivistischen en zakelijken tijd, hoor ik u zeggen. Misschien. Maar met evenveel recht zou ik kunnen vooropstellen dat ze er thans meer noodig is dan ooit, juist omwille van dezen

fantasieloozen tijd. Overigens is het een op te merken feit dat schrijvers als Ruyard Kippling, Carl Ewald, Waldemar Bonsels e. d. onder de meest gelezen auteurs van dezen tijd gerekend worden, zonder nog te spreken van de gedurige herdrukken die Andersen, Edgard Poe etc. beleven.

Dat de auteurs, die er voor zorgen tijdig vertrouwd te zijn met de desiderata van het boekenlezend publiek, er spoedig lucht van kregen welke richting de smaak hunner klienteel uitging, laat zich begrijpen. Ehrenburg's en Jacobsen zijn zeldzaam, en niets vermoeit den modernen stadsmensch zoozeer als teknische- en grootstadromans. Lyrisch proza aanvaardt alleen nog de redacteur van een litterair tijdschrift en de samensteller van een dito bloemlezing. En de psychologische roman zijn we sedert de schrijf-woede der ontwikkelde Hollandsche dames hartgrondig beu geworden — daargelaten nog dat ten slotte al onze kultuurmenschen zoo ontzaglijk banaal en oninteressant zijn, met allemaal dezelfde banale, leege, oppervlakkige zielen en leelijke driften die er niet mooier op worden door het napluizen. En dan hebben « ze » de geromanceerde biografie ontdekt: de mensch die uit een of ander oogpunt als « groot » gold, bekeken, ontleed, haarfijn onderzocht, ontkleed en in 't bereik van ieder gebracht, liefst met hun zwakke, pikante, maniakale, excentrieke zijden scherp belicht. En na Napoleon en Bismarck, na Edison en Willem de Zwijger kwamen de kunstenaars aan de beurt. — Zij, de eeuwige maniakken, de eeuwige zwakken, de eeuwige excentrieken, de eeuwige fantasten. Michel Angelo en Rafaël, Beethoven en Goethe, Mozart en Haydn passeerden de revue; zoodra het een sukses bleek te worden kwamen na de degelijke geromanceerde kunstenaars-biografieën de biografische kunstenaars-romans voor den dag. En alles laat voorzien dat we nog maar pas aan 't begin zijn.

Drie specimens dezer waarin het over min of meer populaire schilders gaat, heb ik het genoegen bij den sympathieken lezer in te leiden.

9491 THEUN DE VRIES deed het met **Rembrandt (III*)**, de tragische schilder van het licht en donker der Calvinistische Hollandsche volksziel. Het was voorwaar geen lichte taak, deze problematische, gekomplikeerde figuur in haar geestelijke ontwikkeling en haar dekadentie te volgen, zóó dat dit tragisch kompleks van wilde passie en steigerende levensdrift, van donkere fataliteit en immer-dreigenden waanzin, genietbaar werd en bruikbaar leesmateriaal voor den doorsnee-bibliotheeklezer. Theun de Vries had het zich inderdaad gemakkelijker kunnen maken. Doch zoo diplomaat was hij wel de ingewikkelde en tamelijk précaire episoden van Rembrandt s jeugd en huwelijksjaren met Saskia over te slaan, en pas een begin te maken met het boek na de dood van zijn eerste vrouw en zijn betrekkingen met Hendrickje. Aldus wordt ons echter de gelegenheid ontnomen een kijk te krijgen op dit belangrijke stadium van Rembrandt's kunstenaarsleven: de jaren van onstuimig en wild levensgenot, van ontdekken van den kunstenaar in zich en ontdekken van het leven; de intense driftige scheppingsdagen der

jeugd. Met des te meer liefde heeft Theun de Vries de psychologie gegeven van den rijperen man en den grijsaard : de man in het felste leven van drift en donkeren hartstocht die in zijn werk doorloopend zulke voorname rol speelden. Meer dan eens wordt zelfs de indruk gewekt dat dit passieleven te sterk op den voorgrond geschreven wordt en te uitsluitend gelden moet als motiveering van de komplexe persoonlijkheid van Rembrandt. Aldus staat de figuur van den schilder uitstekend geteekend in verhouding tot zijn tijd en tijdgenooten, en niet minder als individu, doch het verband met zijn werk is niet altijd duidelijk en helder. Later wordt dit anders : van den ouderling Rembrandt geeft de auteur een ongewoon krachtig en zuiver beeld : hier staat hij geteekend met zulk scherp en diep relief dat men deze figuur werkelijk niet zoo gemakkelijk kwijt raakt. Ook Hendrickje en Titus zijn uitstekend behandeld. Er zijn intusschen enkele figuren die de auteur plots kwijt raakt en waarvan ge naderhand vergeefs de terugkomst tegemoet ziet, o. a. Heiman Dullaert die ten slotte in het kultuurleven van deze eeuw een niet onbelangrijke figuur geworden is. Afgezien van dit alles is deze Rembrandt-biografie een werk dat voor Nederland de beteekenis heeft van een kultuurroman van groote allures.

9492 Ik mag met genoegen hetzelfde getuigen van **Jan Steen** (III*) van C. J. KELK, die als roman misschien knapper en vlotter geschreven is doch litterair beslist minder hoog staat. Evenals Rembrandt is Jan Steen de belichaming van één facet der Nederlandsche volksziel in de zeventiende eeuw; in dezelfde mate als Rembrandt de stugge, door noodlot geregeerde, gemouvementeerde problematiek en de huiverige donkerte der Kalvinistische ziel teekende, geeft Jan Steen de synthese van de luchtige oppervlakkigheid van de ongekomplikeerde en haast probleemlooze psyche van het verburgerlijkte en quasi dekadente katholicisme van dien tijd. Jan Steen is hier de Jan Steen uit zijn werk : luchtig, kommerloos, met vlagen van bandelooze levenslust en onbeheerschtheid, en boven alles een goedmoedig levensoptimisme met ook in het eigen leven een uitgesproken zin voor détail. De Heer Kelk beschikt over een zeldzaam vermogen om het karakter en den geest van een tijd uit te beelden: gansch dit boek dankt vrijwel hieraan zijn waarde. Ik heb echter een paar bladzijden aangeteekend die stylistisch niet te verantwoorden zijn, o. a. het tooneel van meester Dan met vader Steen, en de bedenkingen van Jan Steen in een van zijn pessimistische buien (blz. 96). Uit dit boek straalt een heerlijk, zij het ook oppervlakkig levensoptimisme en een fijn aanvoelen van de scheppingsvreugde, die zuster is van het kunstenaarsleed.

9493 Het boek van LEO DE LA FORGUE: « **Vincent, de Roman van een Genie** » (II-III*) staat daarnaast min als de biografie van een kunstenaar dan als een betrekkelijk zakelijk relaas van de ontwikkeling van den waanzin bij een artistiek temperament dat reeds in de jeugd voorbeschikt scheen tot dementie. Het is een geduldig onderzoek naar de aanleidingen en de feiten, in welk kompleks het kunstenaarschap toevallig als een der

faktoren geldt. Voor me is het verband tusschen den kunstenaar van Gogh en den tot waanzin voorbeschikten epileptieker nog niet gansch duidelijk. De zieke wordt hier behandeld en ook de kunstenaar. Hoe staan die twee tot elkaar? Welk verband is er tusschen den apostel uit den Borinage die zichzelf geeft zonder de minste réserve aan de doodgebeulde koolputters, en voor hen is als een profeet die het laatste sprankje geloof aan God en aan het leven wekt en brandend houdt, en zelf leeft als Job op den mesthoop of als een moderne Franciskus — en den lateren schilder der glanzende luchten van Provence en de bloeiende fruitboomen uit het noorden; welke verhouding was er tusschen den godsdienstfanatikus en den kunstenaar die kort daarop zonder de minste wroeging toegeeft aan het minste begeeren van het lijf en koelbloedig de meest demonische uitspattingen bedrijft tegen elke geestelijke levenshouding? Ik meen dat weinig kunstenaarsfiguren zoozeer als Vincent van Gogh een dankbare gelegenheid waren tot een onderzoek naar de kunstenaarspsyche in haar meest opgedreven verschijning. 't Spijt me dat de auteur van deze aanleiding geen ernstiger gebruik gemaakt heeft dan dit zuiver objektief en bijwijlen nogal rauw relaas van deze complexe en veelzijdige figuur, een der wonderbaarste vertegenwoordigers van het tot waanzin toe opgedreven genie en daarom een der echtste vertegenwoordigers van den mensch aan wie ondanks alles « veel zal vergeven worden ». ERNEST VAN DER HALLEN.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Letterkundige Prijs der Vlaamsche Provinciën. De keurraad bestaande uit de heeren Eeckhout, Geurts, Sabbe en Schmook heeft bij eenparigheid den prijs van 6000 fr. voor 1932, welke diende toegewezen aan het beste letterkundig werk gedurende het driejarig tijdvak 1929-1931 verschenen, toegekend aan den heer M. Roelants voor zijn werk « Het leven, dat wij droomden ».

De prijs van 1932 is bestemd voor het beste kinderboek in het tijdvak 1930-1932 uitgegeven. Tot beoordeeling zijn aangesteld de heeren Van den Berghe, Van den Dries, Van der Hallen en van Tichelen.

Ons Heerentooneel. Zoo luidt de titel van het jongste documentatiewerk dat onder redactie van W. E. H. Jan Bernaerts, zoo pas van de pers komt. In afwachting dat het verschijnen van het tweede deel, nl. de « Titellijst en Klapper », ons toelate over het heele opzet en zijn uitwerking te oordeelen, en er de aandacht aan te leenen die het verdient, willen wij voorloopig alle belangstellenden attent maken op deze belangrijke uitgave van de « Algemeene Tooneelboekerij ». Alle geestelijken, leeraars en jeugdleiders, kortom ieder die iets te stellen heeft met heerentooneel, zou zich dit standaardwerk — resultaat van 20 jaar ontginningsarbeid — moeten aanschaffen. Boekengids wenscht

den kranigen leider der Katholieke tooneelbeweging, den W. E. H. Jan Bernaerts en zijn medewerkers, van harte geluk om deze verdienstelijke prestatie. Ieder welvoorziene openbare boekerij moet « Ons Heerentooneel » aankoopen.

Te Hasselt heeft een groep letterkundigen het initiatief genomen eener hulde aan den verdienstelijken en te vlug vergeten Kempischen schrijver Alfons Jeurissen. Een komiteit werd samengesteld uit de heeren Jef Droogmans, Jef Leynen, Hubert Leynen, Jan Melis, Lambert Swerts en Adriaan Theatre. Er is spraak van de oprichting van een bronzen borstbeeld en de verspreiding eener vulgarisatiebrochuur over Jeurissen. Jan Melis neemt den dienst van sekretaris van het Comité waar.

Sigrid Undset de wereldbekende Noorsche Katholieke schrijfster en Nobelprijs-winnares werd in den loop dezer maand in haar vaderland gehuldigd omwille van haar vijftigsten verjaardag.

Emil Ludwig, de bekende schrijver van geromanceerde biografiën — zijn eigenlijke naam is Koch (hij was de zoon van den bekenden oogarts Dr. Koch die de tuberkuloos-bacillen ontdekte welke naderhand naar hem genoemd werden), doch deze Joodsche naam berokkende hem aanhoudend onprettige situaties — heeft het Duitsche vaderland verlaten en de Zwitsersche naturalisatie aangevraagd. Zoo ook Erik Remarque.

De Vlaamsche Vereeniging van Letterkundigen zal in Juni e. k. haar 25-jarig bestaan herdenken met allerlei feestelijkheden in de voornaamste steden. Bij deze gelegenheid wordt te Brussel een tentoonstelling ingericht welke gewijd zal zijn aan de Vlaamsche letterkunde vanaf 1830 tot heden. De periode 1905-1932 zal geheel worden bezorgd door de Vereeniging van Letterkundigen. Deze tentoonstelling zal tot einde September duren.

Op 8 Mei ll. werd **August Vermeylen** te Brussel gehuldigd ter gelegenheid van zijn 60n verjaardag. Hem werd een gedenkboek overhandigd met bijdragen van talrijke vrienden, kunstenaars, geleerden en politici, met vele illustraties, portretten en schetsen. Er had een banket plaats en een feestvergadering waarop Marnix Gysen, Maurits Roelants, en Achilles Mussche spraken over Guido Gezelle, Prosper van Langendonck en Karel van den Woestijne, terwijl Herman Teirlinck de verhouding van Vermeylen tot deze kunstenaars toelichtte.

De **Beernaertprijs** voor het tijdvak 1930-31 werd toegekend aan den dichter Gery Helderenberg (deknaam van E. H. Buyle, onderpastoor te Lede) voor zijn bundel « Smeltkroes ». De jury bestond uit de Heeren Sabbe, Streuvels, Teirlinck, J. Eeckhout en Achilles Mussche.

Een onderscheiding. Met genoegen vernemen we dat de Heer Leo Van Molle, inspecteur der O. B. voor Antwerpen en Limburg, gepromoveerd werd tot officier in de orde van Leopold II. Boekengids houdt er aan hem geluk te wenschen om deze eervolle onderscheiding.

Uitslagen der Examens voor Bibliothecarissen

Naar aanleiding van den Opleidingscursus voor Bibliothecarissen tijdens het verloopen winterseizoen te Antwerpen ingericht door het Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, had van 17n tot 20n en den 24n Mei, een officieele jury-zitting plaats. Maakten deel uit van de jury : H. Leo Van Molle, Staatsinspecteur der O. B.; E. H. Joris Baers, Diocesaan Inspecteur der O. B. en H. Lode Baekelmans, bibliothecaris der Stedelijke Volksboekerij.

Slaagden in het examen :

Met groote onderscheiding

Aerts, Julia	Schuelen		

Met onderscheiding

Bollen, Ferdinand	Maeseyk	Sablon, Frans	Halle
Caals, Lucia	Schooten	Sneyers, Karel	Gheel
Debruyne, Hektor	Ardoye	Vanbrabant, Edg,	Kessel-Loo
Heremans, Jozef	Schrieck	Van Regemortel, Lod.	Borgerhout
Heyrman, Irena	Antwerpen	Vervoort, Yvonne	Berchem
Monchy, Ferdinand	Merxem		

Met voldoening

Bertmans, Laurentius	Leuven	Michiels, Elsa	Niel
Corbet, Aloïs	Antwerpen	Pester, Maria	Deurne
De Koninck, Henriette	Antwerpen	Ruijssens, Jozef	Deurne
De Proost, Frans	Oud-Turnhout	Slegers, Peter	Lommel
De Rouck, Maria	Boom	Staes, Gustaaf	Binckom
Dewit, Alice	Antwerpen	Uleners, Bertha	Antwerpen
Eggenstein, Hugo	Berchem (Antw.)	Ulens, Maria	Esschen
Goemans, Anna	Wilryck	Van de Perre, Gustaaf	Okegem
Guinée, Pieter	Niel	Van Mol, Jan	Hoogstraeten
Heyrman, José	Antwerpen	Van Pottelberghe, Evar.	Sinaai (W.)
Huygens, Jan	Eeckeren	Van Poucke, Leo	Viersel
Leyssens, Louisa	Brasschaet-Heide		

We wenschen allen van harte geluk om hun welslagen en hopen dat ze eerlang als actieve krachten mogen optreden in de rangen onzer zoo ijverige bibliothecarissen.

0. — Werken van Algemeenen Aard

9494 **Roemans, Rob., Dr** **01 : 809**
BIBLIOGRAPHIE VAN DE MODERNE VLAAMSCHE LITERATUUR 1893-1930. 6e afl. — *Kortrijk, Steenlandt, 1932, 96 blz.* *10 afl. samen 100 fr.*
V — Zie Boekengids Maart '30 en Februari '32. In deze aflevering hebben we de bibliographie van De Vlaamsche Gids (1905-'30), De Gnoom (1896), Germania (1898-1905). Altijd even volledig en nauwgezet. Dr A. BOON, PR.

9495 **Roemans, Rob., Dr** **01 : 8**
KRITISCHE BIBLIOGRAPHIE VAN CYRIEL BUYSSE, GEVOLGD DOOR EEN BIBLIOGRAPHIE OVER CYR. BUYSSE. *Geïll. met 1 lino. — Kortrijk, Steenlandt, 1931 (26 X 20) 134 blz.* *35 fr.*
IV — Dit is het eerste nummer van een reeks Kritische Bibliographieën op Vlaamsche schrijvers. Een bondig inleidend woord van Ach. Mussche. Eerste deel : bibliographie van C. Buysse. I Gebundeld werk a) in 't Nederlandsch, b) in 't Fransch. II Tooneelwerk. III Inleiding tot werk van andere schrijvers. IV Medewerking aan verzamelwerk. V Medewerking aan Tijdschriften a) alphabetische volgorde, b) chronologische; proza, kritische bijdragen, varia. VI Vertalingen. VII Bloemlezingen met werk van Buysse. VIII Allerlei aanteekeningen. — Tweede deel: over het werk van Buysse. I Algemeene studies. II Over het Huldebetoon in 1911. III Over de huldiging van 1929. IV Beoordeelingen over elk afzonderlijk werk. Ten slotte, registers. Als bijlagen blz. 105-22, de Verslagen over den Gemeenteraad van Nevele, een satyrisch vlugschriftje van 1885 dat hier voor het eerst in druk verschijnt. Zooals blijkt uit den inhoud, een zeer volledig overzicht van en over het werk van den grooten romanschrijver. Van de meeste artikels wordt in een paar zinnen het essentieele gegeven, zoodat het ons mogelijk is ons een idee te vormen van al die verspreide en onbereikbare bijdragen. Een werk dat getuigenis aflegt van piëteit en volharding. Keurig uitgegeven. Dr A. BOON, PR.

2. — Godsdienst

9496 ◆ **Cotel, P., S. J.** **26**
CATECHISMUS DER GELOFTEN, ten dienste der Religieuzen. In Overeenstemming gebracht met het Kerkelijk Wetboek door E. JOMBART, S. J. *Uit h. Fransch, naar de 30e uitgave. — Leuven, Museum Lessianum, 1931, (18X12) 108 blz.* *5 fr.*
IV — P. Jombart bracht enkele wijzigingen aan 't gouden boekje van P. Cotel, dat al van in 1861 door de kloostergemeenten gretig werd ontvangen. In klaar gestelde vragen en antwoorden worden de verplichtingen, de beteekenis en de voordeelen van 't kloosterleven, de geloften in 't algemeen en in 't bizonder, bondig uitgelegd. Allerhande voorbeelden en toepassingen, hier en daar tusschengelascht, verduidelijken de begrippen. Onze Vlaamsche kloosters kunnen er nu ook, door deze vertaling, veel nut uit trekken. D. DE PAUW, O. P.

9497 ◆ **Depoorter, Joz.** **24**
VERBORGEN GROOTHEID EN ONGEKEND GELUK. — *Torhout, Becelaere, 1931, (19 X 13) 130 blz.* *9 fr.*

V-M — Wat te véél citaten, maar dat op zij gezet, wat 'n frissche beschrijving van de verborgen grootheid en 't ongekend geluk van 't kloosterleven. Die weg is de zekerste ter zaligheid; de veiligste om God te zoeken; de heiligste om, met Kristus, het lijdenskruis te dragen. 't Moet bekorend inwerken op 't meisjesgemoed — zoo belust op edelmoedige daden — zoo'n ideaal te hooren verkondigen. Ik acht het ook een groote verdienste, dat schrijver er niet voor teruggeschrokken is, veel nadruk te leggen op 't offer. Immers kloosterzielen moeten offerzielen zijn. Daarin ligt hun geluk. D. DE PAUW, O. P.

9498 **Jangakouw** **269 : 93**
◆ HET EENIG WARE. — *Antwerpen, Geloofsverdediging, 1931, (17× 12) 32 blz. 1,50 fr.*

V — Jangakouw, een bekeerde Jood, vertelt zijn pijnlijk dolen op weg naar de bevrijdende waarheid, die hij vond in het katholicisme. Dit boekje is de spontane uiting van een naar verovering smachtende apostelziel. Om zijn rasgenooten te winnen voor de waarheid, biedt hij hun, naast een lofzang der katholieke Kerk, een schematische voorstelling der bizonderste Oud-Testamentische, messianische voorspellingen, welke in de ware Christi-kerk vervuld zijn. — Met letterkunde heeft het boekje geen uitstaans. — Hoewel bestemd voor Joden, kan het ook bij anderen interesse wekken. L. VAN HULLE, PR.

9499 **Lescouhier, D., Kan. en van Assche, M., O. S. B.** **264**
◆ LITURGISCHE PLECHTIGHEDEN EN KERKELIJKE FEESTDAGEN. — *Brugge, Beyaert, 5e uitg., (20 × 13) 168 blz. 7 fr.*

V — Belangstelling voor liturgie is er genoeg tegenwoordig. Waar zooveel kristenen vroeger schier niets wisten over de Kerkelijke Plechtigheden, worden thans de kinderen liturgisch opgevoed, zoowel op de lagere school als op de middelbare. Een keurig handboekje hebben twee specialisten ineengestoken, waarin klaar en helder, de noodige inlichtingen te vinden zijn over de liturgische voorwerpen en gewaden, over 't H. Sacrificie der Mis, het toedienen der Sakramenten, de beteekenis der Sakramentaliën en de openbare gebeden, over de indeeling van 't Kerkelijk Jaar en de Feestdagen der Heiligen. Dit boekje moet niet alleen in elke boekerij aanwezig zijn, maar in elk huisgezin. 't Zal machtig bijdragen tot een dieper geestelijk leven van ons volk, tot een vurig meeleven met de Kerk. D. DE PAUW, O. P.

9500 **Lippert, Peter, S. J.** **92.2 : 24**
◆ GODS LIEVELINGEN. *Vert. uit h. Duitsch dr Jos. van Reusel, — Aarschot, Tuerlinckx-Boeyé, (18 × 13) 83 blz. 12 fr.*

IV-V — Diep is Pater Lippert doorgedrongen in de ziel van de doorgenade-bevoorrechten. Uitzonderlijk rake omschrijvingen geeft hij van de verschillende soorten van heiligen, legt 't wezen bloot van de heiligheid en stipt den invloed aan die van bevoorrechten uitgaat op de wereld. Die zeer persoonlijke gedachten worden vertolkt in een rustig beheerschte taal. De vertaler laat ons die genieten. Ontwikkelden — zelfs andersdenkenden — vinden in dergelijke geschriften genot en leiding. D. DE PAUW, O. P.

9501 **Pauwels, R. M., e. a.**
◆ IN 'T LICHT DER ENCYCLIEKEN: XI Voordrachten. — *Antwerpen, Geloofsverdediging, 1932, (22 × 14) 216 blz. 15 fr.*

IV* — De geestelijke voordrachten in St Caroluskerk te Antwerpen zijn het geestelijk event voor de katholieke intellectueelen en staan ook in de belangstelling van vele niet-geloovigen, twijfelaars of zoekers. Ontegensprekelijk heeft dat initiatief van de Antwerpsche Dominikanen reeds buitengewoon veel goed gedaan. Stilaan worden deze reeksen een volledig levenstractaat over dogmatica, moraal, kath. economie, enz., berekend op dezen tijd. Want telken jare passen de inrichters hun program aan, bij de loopende vraagstukken die in de verschillende levensbeschouwingen ophef maken. Deze problemen worden dan in het licht van de kath. leer voorgesteld en verklaard. Na de groote en beteekenisvolle encyclieken van Paus Pius XI — verschenen in '31 — was het weer een juist inzicht in de nooden van den tijd en in het volle begrip van de kerkelijke vitaliteit, dat de keuze deed vallen op een verklaring van deze encyclieken: Casti Connubii en Quadragesimo Anno. De namen van de voordrachtgevers staan borg voor de waarde der lezingen. Toch meenen we dat, dit jaar vooral, én om inhoud én om vorm, deze reeks tenminste de vroegere evenaart. Er loopt een vaster lijn door de opeenvolgende voordrachten. We wenschen dit boek in de hand van alle intellectueelen. Het is uitermate nuttig, practisch, up-to-date studiemateriaal, voorgebracht naar den geest en in de taal van den tijd. (Dat de waarde-erkenning van de kerkelijke predicatie er veel bij wint, kunnen we met onverholen vreugde constateeren). Een wensch: voor een volgende reeks, een uitgebreide index of doelmatiger nog, een zaak- en trefwoordregister. Aan de Antwerpsche Dominikanen « proficiat » en dank. M. VAN HOECK, PR.

9502 ◆ **Plus, Raoul, S. J.** 24

DE H. EUCHARISTIE. *Vert. uit h. Fransch dr A. P. P. Kluivers. — 's Bosch, Teulings (20 × 14) 119 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 2,25*

V — Waar P. Plus spreekt of schrijft over de begrippen : offergeest, mystiek lichaam, liefde en eenheid in de Kerk, heeft hij steeds een warmen toon. Het werkje als geheel is eèn gewone, eenvoudige uiteenzetting der leer over de H. Eucharistie. Hier en daar, tusschen de overigens simpele uiteenzetting, een treffend woord. Aangehaalde voorbeelden en trekken onvermijdelijk uit vrome histoire de France, met een militaire tint. Och? Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9503 ◆ **Swinnen, J., pr.** 24

JEZUS IN MIJ. 25 Voorbereidingen tot de H. Communie bewerkt naar het H. Evangelie. — *Vlijtingen, Patronaat, 1931, (14 × 10) 102 blz.* *4 fr. ; geb. 5,50 fr.*

V — Van de heerlijke vruchten der H. Kommunie, komt, bij vele christenen, maar weinig terecht, omdat zij onvoldoende zijn voorbereid. Om daarin te verhelpen, deze 25 voorbereidingen : bestaande uit 'n Evangelieverhaal met korte meditatie. Zoo leert de ziel in de Eucharistie der Evangelischen Kristus kennen, en wordt in haar opgewekt de devote gesteltenis, waardoor ze de vruchten der H. Kommunie kan plukken. P. DE PAUW, O. P.

9504 ◆ **van de Santvoort, Theod.** 264 : 24

ZOO BID IK. Misboekje voor de kleinsten. *Geïll. — 's-Bosch, Malmberg, 1932, 15e druk (17 × 11) 32 blz.* *1,50 fr.*

VI-C — Een prettig misboekje voor de kleine kinderen. De typographische lettergreep-zetting zal hun het lezen zeer vergemakkelijken. De

eenvoudige tekst is berekend op den echten zin van het offer, wat liturgisch van groote waarde is. Daardoor wordt het boekje 'n voorbereiding tot het gebruik van het kleine Missaal. Teekeningen maken alles aanschouwelijk. M. VAN HOECK, PR.

9505 **X.** **24**
◆ VOOR HET TABERNAKEL. — *Tongerloo, St Norbertus Boekhandel, 1931, (17 × 11) 145 blz.* *8 fr.*

V — De weg naar 't Tabernakel wordt niet heel druk bewandeld. Dit heeft een noodlottigen weerslag op ons leven. 't Bezoek aan 't Allerheiligste, 't bijwonen van 'n lof of 'n H. Mis zijn genadevolle oogenblikken. Is uw ziel er sprakeloos en onbeholpen, koel en oppervlakkig, neem dan dit keurig boekje mee. Die onderhoudjes van de ziel met den Eucharistischen Kristus, zijn zeer eenvoudig en gemoedelijk, vol kinderlijk geloof en aanbiddende liefde. P. DE PAUW, O. P.

3. — Sociale Wetenschappen Opvoeding — Vrouwenbeweging

9506 **Ballings, M., S. J.** **24 : 37**
◆ GOD IN DE NATUUR. — *Alken, Bode van het Heilig Hart, 1932, (19 × 13) 185 blz.* *8,50 fr.*

V — Weer 'n werk uit het geestelijke arsenaal, wat is het Jezuïetenklooster te Alken. Nummer zooveel van de zeer interessante reeks over dogmatische, moreel-sociale, paedagogische kwesties die van dit klooster uit den weg heeft gevonden naar duizenden lezers hier en in Nederland. Het is, meenen we, het beste boek dat de werkzame P. Ballings in de Alken-serie liet verschijnen. Te gelegener stonde werd van de andere werken — zooals daar zijn : Roeping, Excelsior, Reinheid, Radicaal, en Wilskracht — al het goede gezegd en geschreven. dat ze verdienen. Degelijke leer, warme overtuiging, mededeelzame begeestering : dit alles gesteld in 'n taal zoo frisch en levend dat weinigen het hem zullen nadoen. « God in de Natuur » toont ons Gods gelaat in den spiegel der schepping. De Godsbewijzen die daarin te lezen zijn. De doelmatigheid in het rijk der natuur. Heel de wereld één opgang naar God. We bevelen dit werk — dat niets wegheeft van 'n aggressief-polemisch of beperkt-apologetisch boek — ten zeerste aan. Als 'n tweede boek bij uitleeningen, uitstekend. Als vormend-instructief, uitstekend. M. VAN HOECK, PR.

9507 **Ceurremans, K.** **37**
GLOBALE, VISUEELE LEESMETHODE. Beknopte Handleiding. — *Antwerpen, « De Sikkel », 1931, (20 × 14) 49 blz.* *6 fr.*

V — Met zijn Globaal Visueele Leesmethode heeft K. Ceurremans in ons land beslist de meest logische toepassing gemaakt van de bevindingen die de Kinderpsychologie in de laatste 30 jaar heeft gedaan. Psychologisch is het beginsel dat hij huldigt onaanvechtbaar. De leesmethodiek moet in onze lagere scholen nieuwe banen op, en deze beknopte handleiding, waarin de schrijver om de beurt behandelt : de grondslagen, de bestanddeelen der methode, de practische uitwerking en den gang voor leeslessen, zal den onderwijzer oriënteeren in de nieuwe richting. Dr A. VERBIST.

9508 **Cooper, John, Prof.** **37 : 2**
◆ ALS ONS GODSDIENSTONDERWIJS NOG OOIT GEZOND WIL WORDEN. *In het Nederl. bewerkt dr Dr A. Decoene & Dr Fr. de Hovre. — Antwerpen, Standaard-Boekhandel, 1932, (24 × 16) 48 blz.* *5 fr.*

V — Deze mooie brochure is eigenlijk de algemeene inleiding tot de « Handleiding der Godsdienstvorming voor Middelbaar, Normaal en Technisch Onderwijs » door Prof. J. Cooper, waarvan de drie deelen in den loop van het jaar 1932 zullen verschijnen. De verdeeling is als volgt: I) Wat behandeld uit de moraal? — II) Wat behandeld uit de Geloofsleer? — III) Wat bestudeerd uit de Geschiedenis? — IV) Wat te behandelen uit de Apologetica? — V) Wat dient bestudeerd uit de Ascese? — De hoofdgedachte van de brochure is te antwoorden op de vraag bl. 11 gesteld : « Indien het ons doel is in de zedelijke opvoeding onze studenten niet alleen het katholiek ideaal te doen kennen, maar hen ook te leeren tot dat ideaal op te leven, moet dan ons zedenkundig onderricht *koud-didactisch en cerebraal* blijven? » Het antwoordt luidt: « Het zedenkundig onderricht moet evenzeer het hart raken, en indruk maken op het gevoel en het dynamische stuwvermogen der jeugd ». Voorwaar een nuttige wenk! Nochtans, eerst en boven alles : *waarheid, klaar bewezen waarheid,* met innige *overtuiging,* en *dan* het overige ; dit « overige » is vooral de taak van den bekwamen, overtuigden, godsdienstleeraar, die gelukkig zal zijn wenken te vinden in een goed handboek. Koud-didactisch zijn, is doodend; enthousiasme alleen, is op zand gebouwd : de waarheid aantrekkelijk, beminnelijk maken en totaal doen beleven : dat is ideaal. Onderhavige brochure bevat buitengewoon goede wenken in dit opzicht. Laten we hopen dat de volledige leergang aan alle verwachtingen zal beantwoorden. M. DAISOMONT.

9509 **Mal, L. en Castelain, L.** **34 : 65**
BEGINSELEN VAN BURGERLIJK RECHT EN HANDELSRECHT ten dienste van het technisch Onderwijs. *Vert. uit h. Fransch dr G. Janssens. — Brussel, De Boeck, 1931, (21 × 13) 179 blz.* *19 fr.*

V — Dit werkje geeft een beknopt overzicht van het kapittel der Verbintenissen uit het Burgerlijk Wetboek, en behandelt daarna het handelsrecht. Het kan als handleiding dienst bewijzen in het technisch onderwijs. Adv. J. VALVEKENS.

9510 **van der Mandere, H.** **9 : 32**
DE VOLKENBOND IN WOORD EN BEELD. Wat hij is, deed, wil, moet zijn. — *Brussel, De wilde Roos, (24 × 16) 96 blz.* *13,75 fr.*

V — Een beknopt maar degelijk overzicht van het ontstaan en de werking van den Volkenbond. Met een inleidend woord door E. Vandervelde. Dr J. A. G.

9511 **van Dievoet, Emiel en Rondou, Jozef** **34 : 63**
◆ DE VERPACHTING VAN DE LANDEIGENDOMMEN der Openbare Besturen en Instellingen. — *Leuven, Belgische Boerenbond, 1930, (23 × 16) 44 blz. 7 fr.*

V — Bondig, zakelijk en klaar. Een reeks formulieren maakt de toelichting van de wet zoo duidelijk mogelijk. Onmisbare handleiding voor alle belanghebbenden. Adv. J. V.

9512 **van Hees, Gilles** **37**
DE SCHOOL. Een theoretisch-praktische Inleiding ten behoeve van aanstaande Onderwijzers en Onderwijzeressen. — *Groningen, Wolters, 1931, (21 × 15) 278 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,25*

V — Dit is het 3de deel uit de « Paedagogiek » welke bezorgd wordt door L. C. T. Bigot en Gilles van Hees. Wijl de eerste twee deelen respectievelijk behandelden, de « Psychologie » en « Het Kind », geeft dit 3e deel vooreerst een inwijding in de moderne schoolsystemen, klaar gesteld en flinke karakteristiek van elk schooltype. In het 2e hoofdstuk vindt men uiterst belangrijke zienswijzen omtrent de methodiek der leervakken; schrijver kent de meest actueele richtingen. Het 3e hoofdstuk, over « Opvoeding », vinden we erg schraal en voor katholieken onbevredigend. Wellicht heeft de schrijver er geen groot belang willen aan hechten, dit hoofdstuk beslaat slechts 20 bladzijden op de 278. De laatste drie hoofdstukken behandelen zeer beknopt : School en hygiene; samenwerking tusschen School en Huis; Schoolwetgeving. Een handboek dat beslist bij vele onderwijzers nieuwe gezichtspunten zal open zetten. Dr A. VERBIST.

9513 **van Hoof, Arthur** **37 : 6**
◆
DE ZIEKE PLEK VAN ONS TECHNISCH ONDERWIJS. Pedagogische Richtlijnen voor den Uitbouw van het Normaal Technisch Onderwijs. — *Turnhout, Drukkerij der Vakscholen, 1931 (22 × 14) 100 blz.* *7 fr.*

IV — De heer Van Hoof kent het Technisch Onderwijs zooals het thans is. Als ervaren paedagoog toont hij een schreeuwend tekort aan, wijl hij tevens *de* richting en de middelen aanwijst. Schrijver is voor ons land een pionier op 't gebied der industriepaedagogiek. Al wie last van opvoeding draagt in vak-, nijverheids-, beroeps- en technische scholen, moet dit doeltreffend werk van den knappen stylist bestudeeren; hij en zijn leerlingen zullen er hun groot voordeel mee doen.
Dr ALFONS VERBIST

9514 **Wiltschut, Willem** **37**
◆
OPSTELPLAATJES voor Roomsch-Katholieke Scholen. Nrs 9, 10, 11, 12. *Den Haag, van Goor Zonen, (20 × 15) elk 24 blz.* *per deeltje fl. 0,30*

VI-B — 't Opstelonderwijs, beschouwd als einddoel van ons moedertaal-onderwijs is van kapitaal belang voor de algemeene vorming want: « pour apprendre à penser, apprenez à écrire ». Zelfs onze kleinsten in 5e en 6e leerjaar moeten reeds flink in die richting gestuwd worden. En deze frissche, kleurrijke plaatjes zijn nu eens werkelijk psychologisch aangepast zoowel aan de idyllische als aan de avontuurlijke fantazie der kinderhoofdjes, en zullen 't opstel-onderwijs 'n heele stap verder brengen. Ernstig aanbevolen. PAUL HARDY.

9515 **X.** **324**
HET FEDERAAL STATUUT. Referendum. — *Berchem, « De Nieuwe Jeugd », (22 × 14) 80 blz.* *7,50 fr.*

V — Het maandblad, De Nieuwe Jeugd, schreef een Referendum uit naar aanleiding van het federaal statuut. Een eerste reeks, meestal sibillijnsche en ontwijkende antwoorden wordt gebundeld in deze brochure. M. G.

4. — Taalkunde

9516 **Geerebaert, A., S. J.** **47 : 4393**
◆
BEKNOPT LATIJNSCH-NEDERLANDSCH WOORDENBOEK. Voor het Humaniora-Onderwijs. — *Luik, Dessain, 1932, (23 × 17) 544 blz.* *44 fr.*

IV — Of nu wel iemand in Vlaanderen beter voorbereid was om een Latijnsch-Nederlandsch Woordenboek uit te geven als Pater Geerebaert?

De man, die een bijna volledig stel schoolteksten van onze Latijnsche en Grieksche schrijvers, naast een vrij aanzienlijk getal klassieke boekjes met kommentaar de wereld inzond, en daarbij af en toe nog wetenschappelijke philologische bijdragen leverde, die man moest honderde fiches bezitten over de eerste en tweede en derde beteekenis van vele woorden. Op een goeien morgen heeft deze « fellow » van den stoeren arbeid zich aan zijn werktafel gezet, gewroet op gevaar af er een neurasthenie bij te halen, en... hier ligt de vrucht van dit koppig aanhouden, van dit Benediktijnsch geduld : een lexicon dat 16,500 woorden verklaart op 544 blz. met dubbele kolom. Het typographisch uitzicht doet duidelijk en rustig aan — wat van groot belang is voor woordenboeken — en staat m. i. boven dit van zijn Noord-Nederlandsche broeders. Wat de innerlijke waarde betreft, vallen een twaalftal peilingen en vergelijkingen met de Woordenboeken van van Wageningen-Muller, en van Muller-Renkema geheel uit in 't voordeel van den Vlaamschen geleerde, vooral als men het aantal pagina's 1500 en 1000 dezer boeken vergelijkt met het bondig nieuwe werk. Ook de verhouding der prijzen, ongeveer 125 en 75 fr. tegen 44 frank voor den nieuweling, werkt de door de krisis verslapte beurzen in de hand. Bij de op-weg-zijnde vervlaamsching van het M. O. wordt dit lexicon een onmisbaar instrument voor onze jonge latinisten. Ook de leeraars die het ernstig meenen met hun eigen studie zullen het zich aanschaffen, alhoewel de groote van Wageningen hun zeer groote diensten blijft bewijzen. Dr I. VAN HERCK

9517 **X.** **83.8 = 52 : 37**

DETECTIVE STORIES. With an Introduction, Vocabulary and explanatory Notes by M. C. J. Büchli. *Geïll. dr Hans Borrebach. — Groningen, Noordhoff, 1932, (20 × 14) 154, 24 blz.* *fl. 1,35; geb. fl. 1,85 + 0,15*

V — Vele leeraars in de vreemde talen zullen het met mij eens zijn, dat het bereikte resultaat van hun onderwijs rechtstreeks evenredig is aan den inhoud van de gecommenteerde teksten. Daarom verdient er lof gezwaaid over het initiatief: 'n keur van detective-verhalen te hebben klaargemaakt voor schoolgebruik. Langs angst- en prikkellektuur naar woordenschat-verrijking! De beste en meest boeiende uit deze bloemlezing zijn de «stories» van Conan Doyle, Freeman, Chesterton en Bailey. 'n Nauwkeurige woordenlijst, die echter reeds meer dan 'n allerelementairste kennis van het Engelsch veronderstelt, vergezelt dit gelukkig boekje. — Sterk aangeraden. PAUL HARDY

5. — Wetenschappen

9518 **Dorsman, L., Cz. ; van der Klei, Jac.** **58**

PLANTENGROEI EN -BLOEI. Leesboek voor de hoogste Klassen der Lagere School : 2. UITHEEMSCHE PLANTEN. *Geïll. met fig. en 3 kleurplaten dr Joh. Briedé. — Groningen, Wolters, 1931, 2 dln (18 × 13) 148 blz.* *fl. 0,85*

VP — Zelden zal men zoo'n interessant leesboekje in handen krijgen als deze « Plantengroei en -bloei ». Boeiend en tevens degelijk is de trant. Men heeft wat aan deze lezing. Vormend is ze en meer, ze leert de wondere natuur liefhebben. L. SENDEN, PR.

9519 ◆ **Rubbrecht, Raphaël, Dr** **61 : 57**

BEGRIPPEN OVER MICROBEN- EN PARASITENLEER. *Geill. met penteekeningen. — Brugge, Excelsior, 1931, 2e druk, (21 × 14) 62 blz.* *6 fr.*

V — In Boekengids, recensie nr 1794, verscheen reeds een lovende kritiek over dit werkje, waarvan de 2° druk nu voorligt.

9520 **Rubbrecht, Raphaël, Dr** **61 : 59**
◆
BEGRIPPEN OVER ONTLEEDKUNDE EN VERRICHTINGSLEER. *Geïll. — Brugge, Excelsior, 1931, 3° druk, (22 X 14) 91 blz.*

V — Dit werkje, waarvan nu de derde druk verschenen is, werd reeds in Boekengids, recensie nr 3620, lovend beoordeeld door Dr van Huffelen.

9521 **Thijsse, Jac. P., Dr** **83.8 : 58 : 59**

UIT DE LEVENDE NATUUR. Een serie Leesboekjes voor de hoogste Klassen der Lagere School. *Geïll. dr Sj. Kuperus. — Den Haag, D. A. Daamen, 1931, 4 deeltjes, (19 × 13) 124, 114, 105, 106 blz.* *elk fl. 0,85*

V — Thijsse vertelt zeer onderhoudend, ook hier, over al het merkwaardigs dat planten- en dierenwereld en het landschap daarbij, eender waar of wanneer, bieden aan wie open oog heeft voor natuurschoon. De opstellen in deze vier boekjes samengebundeld verschenen eerst in het natuurwetenschappelijk tijdschrift « De levende Natuur ». Vandaar de titel ook. Voor grooteren zoowel als voor jongeren uitstekende *vormende* lectuur die gretig overigens zal ter hand worden genomen.

9522 **van den Houten, J. M.** **58 : 63**

KAMERPLANTEN. *Geïll. met 50 afbeeldingen. — R'dam, Brusse, (Reeks voor liefhebberijen), 1931, 2° druk, (22 × 17) 80 blz.* *fl. 1,50*

V — Er is geen mensch die niet van bloemen houdt. Maar zeldzaam zijn zij, die bloemen kunnen kweeken. Dit boekje, dat sluit met « geen dag zonder bloemen» ,kan daaraan verhelpen. Naast menigvuldige gegevens omtrent kweek en verzorging, brengt het vele, soms zeer artistieke foto's, die ongetwijfeld zullen bijdragen tot ontwikkeling van den goeden smaak. Wie zijn huis in bloemen wil zetten, moet dit boekje koopen.

7. — Schoone Kunsten

9523 **Duiker, A.** **79**

HANDLEIDING VOOR DE LICHTE-ATHLETIEK. *Geïll. met photo's. — Groningen, Noordhoff, 1930, (21 X 14) 207 blz.* *fl. 2,40*

V — « De Athletiek wordt helaas nog maar dikwijls te gekunsteld naar voren gebracht ». Daartegen zijn stem te verheffen, is het hoofddoel van schrijver in dit werk. Hij leert dan een en ander over de winter- en de zomertraining, met voorbereidende oefenstof. Om de athletiek meer bekend te maken zullen zijn leerstelsels over de verschillende onderdeelen — met talrijke foto's aanschouwelijk voorgesteld — van dien tak der lichamelijke opvoeding heel wat bijdragen. Volledigheidshalve krijgen we nog wat theorie over terreininrichting en het te gebruiken materiaal, terwijl voor de geïnteresseerden 'n ellenlange lijst met de voornaamste records het boek sluiten. P. D.

9524 **Walschap, Gerard** **84 : 76 : 92.7**

JAN FRANS CANTRÉ. *Geïll. met 1 portret en 17 houtsneden. — Mechelen, Het Kompas, (De Vrije Bladen, Jg 9, schrift 3) 1932 ,(23 × 15) 64 blz.*
jaarabonnement D. V. B. 80 fr.

IV — We mogen treuren om Jan Frans Cantré's vroegtijdig overlijden.

G. Walschap wijdt aan z'n gedachtenis en aan z'n kunst enkele schone bladzijden (De 4 eerste reppen wat te ekskluzief... over Walschap om ad hoc te zijn!) met warme overtuiging en liefde geschreven. Ook over de houding en de taak van de moderne kunstenaar in 't algemeen wordt in dit boekje gerept. We moeten sociaal zijn, en los van het knechtend individualisme. Dat is geen niewe boodschap, maar 't is goed dat ze nog eens kernachtig werd herhaald, en dubbel goed dat 't geschiedde in dit schrift, gewijd aan Cantré die bewust uit en voor z'n volk heeft gewerkt. De « Vrije Bladen » zorgden voor 'n mooie uitgave met afdrukken van enkele van Cantré's lino's en blokken.

ANTON VAN DE VELDE

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

9525 ◆ **Dante, Alighieri** **81**

DE GODDELIJKE KOMEDIE. *Vert. uit h. Italiaansch dr Betsy van Oyen-Zeeman. Met Inleiding van B. H. Molkenboer, O. P. — Haarlem, Tjeenk Willink, 1932, (20 × 15) 16, 705 blz.* *geb. fl. 4,90*

IV* — De inleiding zegt terecht: Ziehier een goed gekozen vorm van Dante-vertaling t. w.: vers, rijmen, in terzinen, doch in tegenstelling met Dante die slechts sleepende rijmen gebruikt, hier wisselend slepend en staand rijm. Zeker, daardoor gaat verloren die betooverende deining die als iets van de eeuwigheid weergeeft. Maar het voordeel is zeer groot: uitsluitend vrouwelijk rijmende gedichten hooren wij, Nederlanders, niet graag; maar vooral met de staande rijmen openen wij een onvergelijkelijk grooteren woordvoorraad (werkwoord, monosylben enz.) waardoor het leelijk woord- of zinsverdraaien tot een minimum herleid wordt. In feite gaan ons deze verzen vloeiend van de tong, muzikaal; en, wonder, ze hebben als een vanzelfsprekende klaarheid bewaard. Alles verraadt meesterschap over het eenvoudige, levende woord. Ook het rijm heeft iets natuurlijks. Het werk is tevens betrouwbaar. Een puike vertaling, eenige matte deelen daargelaten, natuurlijk. — Van dit betoog gaat er volgens mij geen woord af: vroegere vertalers hebben verdiensten in ander opzicht, deze Nederlandsche Commedia schijnt wel de meest gegeerde te mogen heeten, De uitgave is nog met aanteekeningen voorzien, en is materieel mooi en handig. Een prachtwerk.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9526 ◆ **Monstrey, O., C. SS. R.** **81 : 24**

GUIDO GEZELLE EN HET ALLERHEILIGSTE SACRAMENT. — GUIDO GEZELLE EN DE ALLERHEILIGSTE MAAGD. — UIT GUIDO GEZELLE'S ZIELELEVEN. — ZIELESTONDEN. — *Brugge, Beyaert, 1931 (17 × 12) 50, 68, 43 en 70 blz.*
2,75; 3,50; 2,50; 3,75 fr.

V — *Gezelle en het Allerheiligste Sacrament*: hoe Gezelle's gedichten tot eer van het Allerheiligste ontstonden met een bloemlezing van de mooiste gedichten. Opgedragen aan de jongens en meisjes van den E. K. *Gezelle en de Allerheiligste Maagd*: hoe Gezelle bovenal was een Mariavereerder; hoe hij van in zijn jeugdverzen tot in zijn laatste gedichten, Maria bezong bij tij en ontij. *Uit Gezelle's zieleleven*: hoe Gezelle vroom en innig bidden kon, hoe hij in gedichten uit z'n schoone ziel gesproten als zuiver water uit de bron, van ziel tot ziel met Jezus spreken kon. Met 'n inleiding van priester Poppe zaliger.

Zielestonden : van P. Monstrey zelf. Poëzie in proza van 'n gevoelige ziel, gevoelig voor al wat er schoon is in de godsvrucht, in de natuur, in de eenzaamheid wanneer we Gods adem van nabij aanvoelen. Schattige boekjes die ruime verspreiding verdienen omdat ze Gezelle dichter brengen bij 't gewone volk en langs Gezelle om de waarde der eeuwige dingen, onder 'n mooien vorm, aanprijzen. FR. CROLS, PR.

9527 **Simons, Jozef** **81**
◆ VOLKSLIEDJES EN VERZEKENS. *Geïll. met linosnede. — Borgerbout, Vlaamsche Geluiden (21 × 15) 77 blz.* *8 fr.*
V — Enkele simpele liedekes van den verteller J. Simons. Simons verzen kunnen absoluut niet opwegen tegen z'n novellen. Hier zijn het meest gelegenheidsdichtjes, handig wel doch meer niet.
M. VAN HOECK, PR.

9528 **van Waas, Wim** **81**
DE ZILVEREN BOOT. — *St Niklaas, Meerpoel, (22 × 16) 56 blz.* *13 fr.*
V — Een eerste bundeltje gedichten. Pot-pourri van modernistische invloeden. Niettemin : talent, jonge frischheid en een mooie belofte. Goed heil. M. GIJSEN.

82. TOONEELLITERATUUR

9529 **Henz, Rudolf** **82**
HET WACHTERSSPEL. *Vert. dr Frans Haepers. — Antwerpen, Tooneelgids, 1932, (21 × 14) 40 blz.* *6 fr.*
V — 'n Stevig gebouwde eenakter die 'k aan tooneeldilettanti warm aanbeveel. Haepers vertaalde hem goed. Storende zetfouten; bij gebeurlike heruitgave flinke korreksie a. u. b.! A. v. D. VELDE.

9530 **Roland Holst-van der Schalk, Henr.** **82 : 309**
WIJ WILLEN NIET. Een Anti-Oorlogsspel. — *R'dam, Brusse, 1931, (25 × 17) 64 blz.* *fl. 1,25*
III — Bedr. I schildert de toestanden: oorlogsverminkten, proletariaat en kapitaal, economische krisis, en het opdagen van een nieuw redder, Michaël, de apostel van het verzet. II brengt ten tooneele de eerste proef met het nieuwe plan, III Michaël valt als offer, dat echter vruchtbaar zal zijn. Schr. vat zooals gewoonlijk post midden in de aktualiteit, en houdt haar aandacht dan vooral gespannen op de innerlijke twisten in het socialisme. Daardoorheen jaagt zij dan een adem van idealisme, ditmaal echter niet zoo aesthetisch-mooi als b. v. in de koren van De Moeder; hier willen handeling en woord rechtstreeks de aandacht en de hartstochten van het volk treffen, en zijn daarom nogal simpel en ruw van vinding. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9531 **Tanghe, Aug. en Clement, Daniel** **82**
ROOSJE, Operette in 1 Akt. — *Wenduine, Putman, 1930, (18 × 13) 48 blz.*
IV — Een operette op het gewone, banale liefde-thema. Alles wordt onnatuurlijk binnen het raam van één bedrijf gedrongen. De taal klinkt kunstmatig, de overgangen zijn te plots. FRANS HAEPERS

9532 **van de Velde, Anton** **82**
◆ RADÈSKE. Kwajongensspel in drie Bedrijven, vijf Tafereelen, Dansen en Deuntjes van Jos. de Klerk. — *Antwerpen, Vlaamsche Boekcentrale, 1932, (20 × 17) 85 blz.* *20 fr.*
V-VI — Zie bespreking als Boek der Maand, onder nr 9476.

9533 **van Rompuy-Janssens, Tine** **82**
ZE IS VERLIEFD. Blijspel met Zang in één Bedrijf. — *Wenduine, P. Putman, 1929, (18 × 13) 42 blz.* *8 fr.*
V — Geen meesterstuk, zal ook wel de bedoeling niet geweest zijn, maar voor ons armzalig damesrepertorium een hoogst verdienstelijk spel. Geen gepreek, geen gezeur, een paar flinke typen, leuke toestanden, plezierig spel en een goede strekking. Onze dames-tooneelkringen aanbevolen. Als ontspanningslectuur goed voor een verloren half uurtje.
FRANS HAEPERS.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

I — VERBODEN LECTUUR

9534 **Fabricius, Johan** **83.9**
KOMEDIANTEN TROKKEN VOORBIJ. — *Den Haag, Leopold, 1931, (21×15) 332 blz.* *fl. 3,90; geb. fl. 4,90*
I — 't Eerste lijvige deel van 'n trilogie. Hier dus ook maar 'n beoordeling over een derde van het geheel. Deze roman uit het achttiendeews Italië heeft in z'n bouw, in z'n gebondenheid en preciesheid, en in de fijnheid van z'n stijl een groote literaire waarde. Een van de prima oorspronkelik-Nederlandse werken van de naoorlogse tijd. En toch ongeschikt, wijl tal van tonelen — vaak in de meest virtuoze bladzijden — moreel niet te verantwoorden zijn. Vooral de verhouding tussen monsignore, de bisschop van Todi, en Marietta, het uitbesteed komediantekind, die van beschermelinge tot bisschoppelike boelin wordt gepromoveerd!, is van zo'n bedenkelike atmosfeer dat 't zelfs de breedstgezinde lezer ergert. Gesteld dat zelfs *die* passages niet pervers zijn *in opzet en bedoeling*, en hoezeer ook de passionele scènes literair te verantwoorden zijn, b. v. wijl 'n preciese weergave van dekadente typen uit 'n dekadente tijd, dan nog blijft het feit dat juist de schijnbaar tendensloze, vlijmscherpe uitbeelding van enkele figuren, als de herbergier Vacca, de bisschop, de bisschopsmeid, de abdis, Marietta, Virginia, de opgelichte non en andere, dit boek maakt tot 'n meeslepende, gevaarlike lektuur. Zullen de twee volgende delen der trilogie ook troebele toestanden uit dit eerste boek opklaren? Wat geschiedt later met Marietta? Che lo sa? Dat moet Fabricius weten, maar, in afwachting, deze « Komedianten », spijts grage erkenning van hun artistieke en psychologiese waarde, op de zwarte lijst, asjeblief!
ANTON VAN DE VELDE.

II — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde rijpere lezers worden gelezen

9535 **de Laforgue, Leo** **83.1: 92.7**
VINCENT. DE ROMAN VAN EEN GENIE. *Vert. uit h. Fransch dr P. Raëskin. — A'dam, Scheltens & Giltay (21 × 16) 302 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3.90*
II-III* — Zie bespreking in de Romankroniek onder nr 9493.

9536 **Dreiser, Theodore** **83**
CARRIE. *Vert. dr Willy Corsari. — Den Haag, H. P. Leopold, 1931, (21×15) 484 blz.* *fl. 4,50; geb. fl. 5,50*

II — Het samenleven van een door Chicago aangelokt meisje eerst met een handelsreiziger, dan met diens vriend, een gehuwd chef; en hoe deze laatste aan lager wal geraakt, terwijl zij zelf, in de tooneelwereld gekomen, een zeker hoogtepunt bereikt, doch van wankelenden aard. Even voelen wij wel iets van den titanengreep van Amerika (der jaren 90); maar zoo geen greintje ziel of geest van ietwat beteekenis bij die menschen! Hoewel het voor die onbeduidende menschen wel echt en waarachtig schijnt te zijn. Kortom wij onderschrijven het rake oordeel van Klabund over Dreiser: « Nee, hoor, hij blijft in het stoffelijke steken » en als stylist en romancier: « houterig en werk van een inboedelbeschrijver ». Ongeschikt voor onze lezers.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9537 **Goll, Iwan** **83**

STERVEND EUROPA. *Vert. dr Evert Straat. — A'dam, Gulden Ster, (20 × 14) 120 blz.* *fl. 1,75; geb. fl. 2,50*

II — Een tot in het laatste vezeltje inwendig vermolmde en geledigde wereld, en naar buiten toe een monsterachtig gemekanizeerd leven; plus, etterbuilen van ellende, en last not least, het laatste greintje hart of gemoed sinds lang uitgedoofd: zóó is Parijs in zijn straat- en nachtleven. Schrijver schopt er heen, sleurt het voort, blaast het aan stukken, en voorzeker is er in zijn grijnslach, iets dat echt siddert. De vorm is die van het Russische ingebeeld verhaal, en wel op zijn felst als tempo en toonhoogte. Expressionistisch-scheppende verbeelding en poëzie, vol spetterende kwinkslagen en nagelnieuwe beeldspraak. Hoewel hier wordt uitgegaan van een nihilistisch standpunt, is het toch ook voor ons een wakkerschudden voor het inderdaad stervende Europa!

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9538 **Panzini, Alfredo** **83.9 : 83.1**

XANTIPPE. Kleine Roman tusschen het Antieke en het Moderne. *Vert. uit h. Italiaansch dr Dr A. van Wallinga. — A'dam, Gulden Ster, (Serie « De Verre Kim ») (21 × 14) 176 blz.* *fl. 2; geb. fl. 2,90*

II* — Sokrates in scherp-humoristische tafereelen, voornamelijk de Xantippe-anekdoten, de wijsheidsleer en het proces. Schrijver is geboren humorist en de stof vloeit hem frisch toe met dit onderwerp. Nu moet men een tweevoudigen toon vaststellen bij hem: eenerzijds gevoel voor waarheid, voor het goede, voor Sokrates' spiritualisme; maar daar tegenover ook veel spottende skepsis. Misplaatst is zijn al te vrij omspringen met Kristus en Kristene zaken. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9539 **Sèstito, Manlio** **83.1**

EEN VROUW HEEFT GEWEEND. *Vert. uit h. Italiaansch dr Dr Annie van Wallinga. — A'dam, Gulden Ster (21 × 16) 192 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

II — Het liefdeleven van een zondares uit de gegoede wereld. Eenige dochter van een universiteitsprofessor die haar niet begrijpt en van een moeder die ze verwaarloost, romantisch en overgevoelig van aard, ontwaakt ze heel jong tot genot en liefde, wordt bedrogen en bedriegt, en is ten laatste als rijpe vrouw de schuld dat een jongen zich voor haar in den dood stort. Berouw en biecht aan een priester die haar toestand niet begrijpt: zal nu de revolver een eind maken aan haar verwoeste leven? — Een pakkende voorstelling van de ellende die het zinnelijk leven nasleept. Zeer sober verteld, zonder overbodige beschrijving of literaire mooiigheden, in zeer korte kapittels die het verhaal iederen

keer een heele schrede vooruithelpen. — Om wille van het onderwerp en van de zwoele atmosfeer streng voorbehouden. Dr A. BOON, PR.

9540 **Smith, Helen Zenna** **83.3 : 89**

GIJ, VROUWEN. *Vert. uit h. Engelsch dr Yge Foppema. — Alkmaar, Schuyt; Antwerpen, De Techniek, 1931, (20 X 14) 245 blz.* *fl. 3,25*

II-III — Een oorlogsboek over het leven van Engelsche ziekenverpleegsters en chauffeuses. Van de eerste tot de laatste bladzijde : één vloek over den oorlog en één bijtende spot over woord-patriotisme. Om het vrouwelijke gemoed groeit de korst van uiterlijke hardheid. Doch des te dieper slaat het onmenschelijke werken dat vrouwenhanden hadden te doen; dès te feller gaat de kreet naar vrede. Er zijn bladzijden in dit boek die geschreven zijn met 'n scherp-realistisch inzicht dat plastisch, huiverbeelden weet te teekenen. Tweespalt tusschen het idealisme waarmee ze vertrokken waren en de ontzenuwende, doodende brutaliteit van elken dag. Diepe klove tusschen de meisjes-aan-het-front en de vergaderende en volunteers-werkende moeders te lande. Om meer dan één bladzijde zetten we III, indexeering hier en daar geforceerd tot II. M. VAN HOECK, PR.

9541 **Undset, Sigrid** **83.1**

EDELE HAMMER'S GROOTE LIEFDE. *Vert. uit h, Noorsch dr M. J. Molanus-Stamperius. — A'dam, Gulden Ster, (22×16) 192 blz. fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

II-III — Een der menigvuldige romans van vóór Sigrid Undset's bekeering, uit de reeks : rond liefde en huwelijk van de alleenstaande jonge vrouw in het stadsleven. Men weet hoe zij in dit thema een begin van de absolute waarheden en wetten, boven het naturalisme uit, heeft zien doorschemeren, in casu, dat boven het wisselvallige en ontgoochelende van passie of gedroomd liefdeleven daar nog staat : het te leven leven, met zijn waarde. De moeilijkheid bij deze gedachtestelling is natuurlijk : ons te overtuigen dat het geen pis-aller is, maar integendeel een trap hooger. Hier beschrijft zij de liefde van Edele Hammer voor een twintig jaar ouderen man, dat is : vooral moeilijkheid om tot klaarheid te komen tegenover malkaar, onder meer ook wegens andere betrekkingen die zij daarnaast gehad hebben. Hoort bij de groep *Martha Oulie* en *Lente*, dus dezelfde atmosfeer en dezelfde verhaaltrant. In den grond toch een naturalistisch boek, tot en met de onmisbare zelfmoordpoging inbegrepen. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

III. — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden

9542 **de Vries Theun** **83.1 : 92.7**

REMBRANDT. — *R'dam, van Loghum Slaterus, 1931, (21 X 16) 351 blz.* *fl. 3.90; geb. fl. 4.90*

III* — Zie bespreking in de Romankroniek onder nr 9491.

9543 **Kelk, C. J.** **83.1 : 92.7**

JAN STEEN. — *Mechelen, Het Kompas, 1932, (21 X 16) 302 blz. 56,56 fr.*

III* — Zie bespreking in de Romankroniek, onder nr 9492.

9544 **von Maltzahn, E.** **83**

VANWAAR ZIJT GIJ? Roman uit het moderne Leven. *Vert. uit h. Duitsch. — Zwolle, La Rivière & Voorhoeve, 2e druk, (21×15) 255 blz. fl. 3; geb. 3,90*

III-P — Mevrouw Burgdorf dweept met moderne theoriën over vrijheid en liefde en heeft veel aanhang bij de jongeren die onder de bekoring komen van haar suggestie. Denk even: geen zonde, geen kruis, geen zelfverloochening. De mensch is alles en God wordt een vraagteeken. Het leven uitleven, vrije jeugdvorming, vrije liefde. — Dit boek geeft het verhaal van twee harer slachtoffers; eene sterft, doch met de genade van het berouw; de andere ontkomt gelukkig aan haar fatale greep. — Een tendenz-roman, zeer knap geschreven. Hij hoort echter niet thuis in onze boekerijen omdat het boek geschreven is *in een uitgesproken protestantschen geest* en omdat, Goddank, die moderne theorie in ons land vrijwel onbekend is. FR. CROLS, PR.

9545 **X.** **83.8**

ITALIAANSCHE NOVELLEN. *Vert. uit h. Italiaansch dr Mary Robbers. — A'dam, Mij v. g. e. g. Lectuur, 1931, (18 × 12) 226 blz. fl. 1,75; geb. fl. 2,75 (1 gld = 14 fr.)*

III — Een keuze uit de moderne Italiaansche novellistische literatuur: twaalf schrijvers werden uitverkoren om ons een indruk te geven van wat het huidige Italië op dit gebied presteert. Onder die twaalf enkele reeds bekende namen: Pirandello, Deledda, Papini; de andere hier minder- of onbekend, al verschenen van de meesten reeds werken in Nederlandsche vertaling: Panzini, Chiesa, Cicognani, Beltramelli, Borgese, Bontempelli, Moretti, Fracchia, Monicelli. Voor onderwerpen en trant, een groote verscheidenheid: dramatisch en comisch, folkloristisch en humoristisch. Buiten een paar die speciaal-Italiaansche toestanden behandelen, gewone onderwerpen, zelfs niet op ongewone manier uitgewerkt. In beknopte inleidingen tracht Romano Guarnieri de persoonlijkheid van de uitverkorenen te kenschetsen. Een interessante bundel, vlotte vertaling. Dr A. BOON, PR.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

circa 18 à 20 jaar en ouder

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

9546 ◆ **Cordens, F. J. A. L.** **83.3**

NACHTVORST. — *Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, (Luxe Roman-Serie) 1929 (21 × 15) 12, 292 blz. fl. 3,25; geb. fl. 4,25*

IV — Rond een staking bij een niet gesyndikeerd katholiek nijveraar. Biedt schrijver gelegenheid om te wijzen op het vele kleine en zwakke zoowel bij conservatieve katholieken als bij demokratische katholieken op geloofs-, politiek en sociaal gebied. Die gedachten steekt hij in een min of meer romanachtig verhaal om ze levendiger en concreter te laten spreken. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9547 **Courths-Mahler, H.** **83.0**

MIJN GROOTE LIEFDE. *Vert. uit h. Duitsch dr P. van Linter. — Zeist, Swartsenburg, (20 × 14) 215 blz. geb. fl. 1,90*

IV — De roman der trouwe liefde. Och, ze waren goed en gelukkig gehuwd, maar noodlottige omstandigheden — schrijfster heeft geen last of leed om er bij de vleet te vinden — scheiden ze brutaal en seffens. Maar zie nu: zij durft den langen tocht aan naar het verre land waar haar man toeft, doorworstelt erge gevaren, lijdt groote ontberingen, spaart geen moeite. En het slottooneel op het Indische veld, waar de ontploffing haar dreigt in stukken te rijten, is van goed en boeiend effect. En dat alles om de verdenking van ontrouw te dooden in haar man. Voor volwassenen. A. VAN DEN DRIES, PR.

9548 **Courths-Mahler, H.** **83.0**
VERKOCHTE ZIELEN (Rose Rietberg). — *Zeist, Swartsenburg* (*20× 14*) *190 blz.* *geb. fl. 1,90*
IV — Het meisje is van goeden huize en komt, met een vriendinnetje, in den vreemde aangeland onder den dwang van zeer benarde omstandigheden, maar ook in de macht van vieze meneeren en een geheimzinnige madame. Tot hun ontzetting ontdekken zij dat zij slachtoffers zijn van handelaars in blanke slavinnen. Een meisje, zelve slachtoffer van dien beruchten handel, redt hen echter. En als de man van de keus van haar hart voor het meisje daagt ten slotte, gaat er wat zon op aan het eind van het verhaal. — Dit scabreus thema wordt kiesch en in zeer voorzichtige termen behandeld door schrijfster, die er wel voor zorgt dat de goeden het alweer glad afwinnen en de slechten het erg te boeten hebben. Dàt redt deze roman. Gewone ontspanningslectuur. A. VAN DEN DRIES, PR.

9549 **Dealtry, Kit** **83.0**
VALGA'S VERTROUWEN. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek* (*2C × 14*) *224 blz.* *fl. 1* (*4 fr.*)
IV — 'n Brave jongen zit vast in de klauwen van gewetenlooze spionnen, waarbij 'n vrouw voor wiens liefde hij eens bedankte. Valga, z'n verloofde blijft in hem gelooven ondanks de gemeenste beschuldigingen. Ontspanningslectuur zonder veel beteekenis. PAUL HARDY

9550 ◆ **Dewachter, Richard** **83.1**
LEVENSVLAM. — *St Amands-aan-Schelde, Boekdrukkerij Wils, 1932* (*22× 16*) *240 blz.*
III-IV — Dit is nu géén boek met literaire pretensies, en géén « duisterbloed »-ig neerdrukkend proza, en géén analyse van erfelikheidssimptomen, en géén « Neue Sachlichkeit »-op-zóveel-eksemplaren, en voorál, God zij dank! geen pseudo-jongeren-produkt met seniele inhoud! Wat dit boek wél is: 'n gezonde, eerlike, openhartige, rustige weergave van 'n eenvoudig en ongekunsteld leven, dat door z'n gezondheid, eerlikheid, openhartigheid en rust zeldzaam is — en schoon. En nu moge 't zijn dat alle zielen niet zó kalm evoluéren als die van Aloies Verspecht schijnbaar doet, en dat velen onder ons 'n torment te dragen hebben dat ons vaak overluifelt en néérjukt, ach wat! Zullen wij 't torment overwinnen met 'n stuk proza dat van wanhoop en neurose in alle voegen kraakt? Of is 't heroïsme, zichzelf te ontlasten « des Bösen » in 'n boek, dat ànderen zwaarmoedig maakt en dus het torment van ziel tot ziel uitbreidt? Het is 'n groter en beter iets, z'n lezende evennaaste optimisties mee te voeren langs paden die gemeenschappelik zijn, en hem te spreken in klare, frisse zieletaal die lijnen van licht kan wekken in ieders horizont. We zitten zó verstikt in pathologiese literatuur, dat we blij zijn om de goede warmte van zo'n « Levensvlam », en om de verademing in 'n beetje natuurlike lente en zomer! Laat de Parnassus grinniken om wat « literair » in dit boek aanvechtbaar is, om wat, onder de taalkundige mikroskoop, zal geklasseerd bij onakademiese ketterijtjes, basta! Aloies Verspecht is me hartelik welkom, ook zónder humaniteitsdiploom! En ten slotte : « Levensvlam » biedt — indien 't dan toch ook *literair* moet bekeken — 'n soepele soberheid van woord en wending die de lektuur fris maakt van A tot Z. Dit boek heeft z'n weg gevonden.
ANTON VAN DE VELDE.

9551 **Oyen, Henry** **83.0**
DE BAANBREKER. *Vert. uit h. Engelsch dr J. G. H. v. d. Bovenkamp Jr. — 's Gravenhage, Kruseman, (De Moderne Serie, Deel 70) 1931, (21 × 15) 342 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 3,25*
IV — Niet in de Far-West, doch in 't meer ontgonnen en meer beschaafde Noorden speelt dit Amerikaansch verhaal zich af. 't Leven is dan ook minder ruw uitgebeeld, maar toch leeft er de onverzettelijke koppigheid der farmers, die niet wijken willen, zelfs niet voor de moderne cooperatiegedachte, welke Martin Calkins wil doen indringen. Niets minder is er van noode dan de sluwberekende aanval van Mr Keener om de oogen te doen opengaan. Meteen gaan ook de oogen van den baanbreker open, wanneer hij ze afkeert van Keeners nichtje, een steedsche lichtekooi, om ze te laten vallen op Hattie Lee, het simpele doch ontwikkelde boerenmeisje uit zijn buurt: zoo is de overwinning dubbel en volledig. J. LAUWERYS, PR.

9552 **Rhodes, Kathlyn** **83.0**
WAAR DE ROULETTE DRAAIT. *Vert. uit h. Engelsch dr Cath. A. Dermont-Visser. — 's Gravenhage, Kruseman, 1931, (20 × 13) 332 blz.* *fl. 2,15*
IV-P — Het eerste deel van 't verhaal sluit af met den zelfmoord van Bertha White, de vriendin van Valentine Rivers; het tweede, met den tragischen dood harer moeder, die haar naar de speeltafel heeft gezonden: deze twee feiten hebben zulken weerslag op het jonge meisje en de jonge vrouw, dat zij van hare speelzucht te Monte Carlo geneest en voor Lee Hausell een vrouw vol toewijding en zelfopoffering wordt. De strekking is dus uitstekend en veredelend, al is 't midden eenigszins protestantsch en mondain. J. LAUWERYS, PR.

9553 **Rijnsdorp, C.** **83.1 : 269**
KONINGSKINDEREN. — *Baarn, Koning, 1931, 5e druk, (21 × 16) 316 blz.* *fl. 3; geb. fl. 3,90*
IV*P — Dit boek is het verhaal van de bekeering van een volksmensch die zich van de Kerk had afgewend en nu stilaan langs een langen en moeilijken weg, ondanks verdachtmaking en gepraat, naar het volle leven der genade opklimt; daarin wordt hij gesterkt en geholpen door de vrouw, die hij na jaren scheiding en misverstand heeft mogen tot echtgenoote nemen. Maar tevens is het ook het verhaal van een heele christengemeente, van de dominee en de domineesvrouw met de diakenen en ouderlingen tot de gewone leden en de kinderen. Ieder heeft zijn eigen geschiedenisje, zijn zorgen en zijn kommer; en al die draadjes loopen door malkaar tot één groot verhaal. — Alhoewel zuiver protestantsch, niets stootends voor ons katholieken. Dr A. BOON, PR.

9554 ◆ **Scheirs, Jef** **83.1**
EÉN KINDJE EN TWEE VELOS. — *Dendermonde, Van Lantschoot, 1931, 2e uitg. (22 × 16) 208 blz.* *15 fr.*
IV — Deze volksroman, waarvan een tweede, net gedrukte uitgave op de boekenmarkt verscheen, werd destijds in Boekengids 1927, recensie 3430, zeer gunstig besproken.

9555 **Withe, Grace Miller** **83**
POLLY UIT HET STORMLAND. *Vert. uit h. Engelsch dr L. D. A. P. van Son. — Den Haag, Kruseman, (De Moderne Serie, deel 69) 1931, (21 × 15) 272 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 3,25*

IV — Polly, het arme visschersmeisje heeft zich ten doel gesteld hare medebewoners van het armzalig dorpje te helpen en bij te staan in allen nood. Robert een rijke jongen wordt op haar verliefd; na allerlei tegenkantingen en moeilijkheden vinden ze malkaar. Nogal romantisch en onwaarschijnlijk. Ontspanningslektuur. Dr A. CARDYN, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende Jeugd (14-15 jaar) geschikt

9556 **de Kinder, Constant** **83.9 : 39**

DE HOED VAN DEN LANGEN WAPPER. Een hedendaagsch Sprookje. *Geïll. dr E. Van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1931 (25 × 16) 147 blz. 15 fr.*

V-VI-A-J — 'n Folkloristisch kijkje in het Antwerpen der XVIe eeuw. 'n Plezierig boekje. De schrijver pakt het zeer origineel aan om in zoo'n wereldje van 't verleden binnen te leiden. Met de schamele kritiek van onzen eigen tijd waarmee de auteur meent z'n boek te moeten inleiden, kan instemmen wie wil. Ons jongens zullen 't avontuurlijk ding gaarne doorlezen en vermoedelijk... onzen eigen tijd interessanter vinden.

JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9557 **Evans, E. R. G. R., Admiraal** **83.0**

HET GEHEIM VAN KAPITEIN MERION. *Vert. uit h. Engelsch dr H. M. Leopold. Geïll. met 5 platen dr Ellis Silas. — Zutphen, W. J. Thieme & Cie, 1931, (22 × 15) 296 blz. fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

V-VI-A-J — Kapersavonturen. Volgens het gewone recept, zoo avontuurlijk mogelijk. Er komt niet veel in voor om het ten minste wat prettig te maken. J. C.

9558 **Knoop, B.** **83.0 : 91**

DE ZEEROOVER VAN VUURLAND. *Vrij naar het Duitsch. Geïll. met 3 platen. — Utrecht, Kemink, (Jeugdserie: Altijd Mooi), (19× 14) 228 blz. geb. fl. 1,25*

V — Het negentiende en laatste hoofdstuk van dit boek vat alleen meer gebeurtenissen samen dan al de andere hoofdstukken er beschrijven: dit om te zeggen dat we hier niet met een gewoon sensatieroman hebben te doen, maar dat de schrijver ook uitvoerig land en volk van Vuurland heeft willen bekend maken. Een gewoon lezer vindt dit misschien wat langdradig; in 't laatste hoofdstuk vindt hij echter een verrassing, zoowel als kapitein Gulbrandson die den zeeroover nazet in de meening dat het zijn eigen zoon is en ervaart dat hij zich deerlijk heeft vergist, wanneer hij zelf in de handen valt van den Amerikaan, dien hij als zijn opzichter beschouwde. Ondertusschen heeft zijn zoon bij de inlanders menschlievend werk verricht door hen te beschaven en tegen den zeeroover te verdedigen. Al maakt het boek geen gewag van katholieke leering, toch maakt het daarom een goeden indruk en uit menige bladzijde spreekt er ook een milde geest van geloof en Godsbetrouwen. J. LAUWERYS, PR.

9559 **Lantermans, K.** **83**

JAN KRUM. — *Neerbosch, Neerbosch' Boekhandel, (24× 16) 186 blz. fl. 1,90*

V-P — Jan Krum is een ouwe boer ergens uit de Betuwe, die na een stormige jeugd zich wijdt aan catechisatie en jeugdvereeniging. Bij het 40-jarig bestaan van het werk moet hij op kosten van de kas naar den Bondsraad in Den Haag. De hoofdbrok van het verhaal zijn de avonturen van dat « eenvoudig boeremins » in de Residentiestad : hij moet er logeeren bij graaf van Limburg en weet zich bij die hoogadellijke lui niet al te slecht uit den slag te trekken. — Het begin is nogal lang van stof,

maar eens dat het verhaal afspeelt in Den Haag, loopt het prettig en vlot van de hand. — Speelt in protestantsche kringen, maar bevat niets stoorends voor katholieken. Nogal veel Betuwsch dialekt.

Dr A. BOON, PR.

9560 **Ruck, Berta** **83**

ARABELLA DE VERSCHRIKKELIJKE. Een vroolijke Liefdesroman. *Vert. uit h. Engelsch dr Teo de Witte. — Tilburg, Nederlandsche Boekhuis,* (*19* × *14*) *279 blz.*

V — Maar ja, dat is het, een vroolijke roman en Arabella is nog zoo kwaad niet geteekend al is ze dan ook de zondenbok van het heerenhuis. Maar dat oorlogsslot om haar dorpschen eersten vrijer terug te vinden, verraadt toch het ersatzprodukt. Ontspanning zonder meer.

E. BOELAERT, M. S. C.

9561 **Sanden, Arie** **83.8**
◆
DEN DAG VAN VANDAAG. — *Ekeren, Drukkerij C. van Hoof, 1932* (*20*× *14*) *101 blz.* *6 fr.*

V — Arie Sanden heeft andermaal 'n serie schetsen gebundeld. Al staan ze niet op de hoogte van « Een Wereldje » toch stellen we ze heel wat boven z'n « Kluispraatjes ». Ze zijn frisscher, leniger, minder op een en zelfde leest geschoeid. Goed voor onze volksboekerijen. P. V. J. teekende voor dit boekje 'n plezante titelplaat. Druk en papier laten te wenschen over.

M. VAN HOECK, PR.

9562 **van Wijhe-Smeding, Alie** **83.1**

HARLEKIJNTJE. — *R'dam, Nijgh & van Ditmar, 1931* (*21*× *16*) *360 blz. 58 fr.*

V-P — Andermaal een jongentje, een negenjarig, zijn leven op die jaren en zijn ziekte en dood. Er zijn lachjes en achjes, beiden, geestigheid en ontroering. Schrijfster beschikt over een zeer levendig talent van waarnemen, schilderen, kinderzieldoorschouwen, en mooi fantazeeren in de sprookjessfeer. Haar zeer scherp penseel geeft een nieuwe glans aan het op en top klein-Hollandsch onderwerp. Eenige tafereelen zijn bepaald e lang. Onze kleine jongens zullen wellicht wat moeilijk het Hollandsch verstaan. Het kristelijk gemoedsleven werd niet vergeten; het is niet het minst gelukte deel in het leven van Daantje Diddes.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

9563 **Boon, Jan** **84**
◆
RADIOPOEEM. 6 × 15 min. Golflengte 337,8 m. — *Mechelen, Het Kompas, 1932,* (*19* × *12*) *110 blz.* *12 fr.*

V — Jan Boon, hoofdredacteur van De Standaard is een onzer zeerschaarsche Vlaamsche journalisten. Hij is ook journalist in dit radiopoeem dat in den jare 1931 in 6 maal 15 minuten op golflengte 337,8 voor K. V. R. O. en N. I. R. voorgedragen werd. Een frissche spontaneiteit, 'n veerkrachtige soepelheid, 'n raak-journalistieke terminologie, doch bovenal 'n suggestieve stemmingskracht, 'n plastisch etsen, en 'n atmosferiek oproepen van bevindingen en impressies : dat is Jan Boon op z'n best. En zóó is hij hier. Daarbuiten vinnig en scherp, gentlemanlijk geestig en raak up-to-date (ook in de verwoording). — 'n Radiolezing is 'n vorm van journalistiek. Wie met het microfoon en de afstemmers iets of wat bekend is, weet dat. En 't is omdat Jan Boon 'n

journalist is, dat hij ook voor het microfoon den radio-stijl vast heeft. Ook met het oog daarop bevelen we de lezing van dezen bundel aan, want 'n lezing voor het microfoon is heel wat anders als 'n « spreekbeurt » op 'n podium of 'n « sermoen » op den kansel. Het Kompas gaf het boekje zeer sierlijk, zeer voornaam uit. M. VAN HOECK, PR.

9564 **Brants, K.** **88 : 83.3 : 37**

HELDEN VAN DE DAG. Werkers voor ons allen. Een Leesboek voor onze opgroeiende Jeugd van 12 Jaar en daarboven op Scholen voor lager en voortgezet Onderwijs: 1e en 2e DEEL. — *Groningen, Wolters, 1931, 2 dln, (20 × 14) 118 en 120 blz.* *elk fl. 0,85*

VI-A-B — Deze keurig-verzorgde leesboekjes brengen 'n kentering in het « held »-begrip, dat de schooljeugd steeds te verwerken krijgt, hoofdzakelijk in de lessen van Geschiedenis. De ware helden echter zijn de dagelijksche helden van den geest die tusschen ons, als gewone stervelingen, hun hard, meestal miskend leven leven : de moeder van het talrijk kroost; de haringvisscher, de oude dorpsdokter, de ziekenverpleegster; de scheepsstoker, enz. Zij zwoegen voor ons; trouw aan hun plicht of aan hun idealisme. Het begrijpen van deze nobele karakters zal het sociaal bewustzijn en de sociale plicht van onze jeugd verstevigen. Deze leesboekjes zijn *neutraal* gehouden in dien zin dat de religieuze helden van onzen tijd niet worden behandeld. Indien 'n aanvulling te dezer vervollediging mogelijk moest zijn, zoo waren deze leesboekjes 'n ideaal. Sterk aanbevolen. PAUL HARDY.

9565 ◆ **Eeckhout, Joris** **84 : 92.8**

EEN INLEIDING TOT KAREL VAN DE WOESTIJNE. *Geïll. met 8 platen. — Gent, L. van Melle, 1932, (23 × 18) 146 blz.* *25 fr.*

IV — Voor zoover als de kring van Van de Woestijne's « intimes » me bekend is, kon niemand beter dan Eeckhout deze « Inleiding » geschreven hebben. Dat zij in haar beknoptheid wel iets té abrupt voorkomt; dat Eeckhout af en toe — door verering van z'n dichter verleid — onder de temptasie van 'n gongoristiese elegie bezwijkt; dat zijn uitspraken soms té subjektief zijn of met 'n apodikties klankje, dat alles stoort ten slotte zo luttel bij de verdienste van dit warm-getinte, sommair- aangezette, portret van V. d. W. In dit honderdtal bladzijden zit in elk geval de geordende stof, de algemene lijn, zelfs de fundamentsbouw voor 'n uitvoerig en definitief werk over de geniale dichter; 'n werk dat door de overige, reeds vroeger door Eeckhout aan V. d. W. gewijde, « Bloemlezing », « Herinneringen » en « Profielen », zou kunnen vervolledigd. Deze « Inleiding » is (behalve 't karakterloos omslag) met veel zorg gedrukt. De fotos, die er in voorkomen, zijn modellen van klisjeewerk. Alleen snap ik niet de noodzaak om de dichter a) vóór z'n werktafel, b) in zijn tuin, c) vóór z'n tuinvijver te reproduceren... Schluss! Van de Woestijne zaliger heeft in Joris Eeckhout 'n piëteitvolle heraut, die z'n gedachtenis dient met kennis en liefde. ANTON VAN DE VELDE.

9566 **Weijland, Marie** 88

LEVENSERNST EN LEVENSVREUGD. Bundel Proza en Poëzie. — *Delft, G. Niessen, 1930 (20×14) 95 blz.* *fl. 1.75; geb. fl. 2,50*

V-VI-A-M — Mooie stukjes, poëzie en proza, over blijde en ernstige levens-incidenten. De moralizeerende toon doet niets van de waarde af, integendeel. De stukjes poëzie kunnen als deklamatie-stukjes dienst doen. Aanbevolen, ook voor aankomende jeugd, vooral voor meisjes van af 14-15 jaar. FR. CROLS, PR.

89. OORLOGSLITERATUUR

9567 **Rodion, Markovits** **83.3 : 89 : 93**

NIEUWS VAN HET OOSTELIJK FRONT en DE HEL IN SIBERIË. *Vert. dr. J. Nikolics. — R'dam, De Combinatie, (20 × 14) 304 blz. fl. 3,25; geb. fl. 3,90*

III — Veertien jaar na de oorlog komen de indrukken los... En zij die in de barbaarse moerlemeye met hun hart en hun ziel hebben geleden, verklanken tans passieloos, maar des te duideliker, de onmenselike ellende van die tijd. — Typies is wel 't feit dat b. v. 'n Barbusse, die *tijdens* de oorlog, dus op 't oogenblik der grootste leed-intensiteit, z'n « Feu », « Enfer », e. a. publiceerde, zo spoedig van de markt verdween, hij die toch tendensieus opstandig schreef, en wiens woorden als zoveel aanklachten waren, of als zoveel kreten van 'n afgejakkerd dier uit de grote mizerie-kudde, terwijl de tegenwoordige publikasies 'n gretige afzet vinden... In 't eerste naoorlogse decennium hebben de oud-oorlogsmannen gezwegen. Was die stilte nodig voor 'n kristalizasie van hun gedachten, of werd de lezers-massa zelf, in haar roes van pseudo-bevrijding, niet ontvankelik geacht voor oorlogsboeken? Wat er ook van zij, 'n Remarque heeft voor z'n « Im Westen... » het juiste moment gekozen, en ook z'n werk is op zichzelf het beste dat in zijn genre over de oorlog werd geschreven. Ik weet niet of Rodion met z'n « Nieuws van het oostelijk Front » eenzelfde sukses zal boeken want m. i. bereikt hij niet de egale hoogte van « Im Westen... », maar waar Remarque het voornamelijk over het frontleven heeft, met terloops 'n kijk « à l'arrière », daar tekent Rodion in hoofdzaak het leven der Hongaarse krijgsgevangenen in Siberië. Even kalm en schijnbaar tendensloos als Remarque, maar met af en toe, 'n teveel aan détails dat de lezer vermoeit vooral in 't twede deel van dit lijvig boek. *Gevormde lezers* mogen de lektuur best aan, en dat *ze 't lezen!* Want nooit kan er genoeg gedaan tegen de gruwel van de oorlog, en de lektuur van zo'n boek is 'n uitstekend erudisiemiddel voor hen die de oorlog slechts kennen op afstand of langs 'n zogezegd « geïdealizeerde » kant!

ANTON VAN DE VELDE

9. — Geschiedenis

9568 **Cordemans, H., Dr** **32 : 9**
◆
DE TWEEDE SPAANSCHE REPUBLIEK. — *Brussel, N. V. Standaard-Boekhandel, (Kath. Vl. Hoogeschooluitbreiding-Verbandeling nr 296-297) 1931, (20 × 13) 108 blz. 5 fr.*

V — Een omstandig en flink gedocumenteerd overzicht van de lastige geboorte der tweede Spaansche Republiek. Haar voorspel wordt uitvoerig geschetst en haar eindverloop kan de lezer stap na stap volgen.

Dr J. A. G.

9569 **Kramer, J. G. en van der Klei, Jac.** **83.8 : 9**

FEITEN EN VERHALEN. Leesboek over de Vaderlandsche Geschiedenis: 2e DEEL. *Geïll. dr J. H. Isings. — Groningen, Wolters, 1931, (18×13) 160 blz. fl. 0,85*

V-N — Als uitgeverswerk, een lust voor 't oog: druk, papier en platen, piekfijn. Vele Vlaamsche uitgevers mogen bij de firma Wolters om les gaan. Als inhoud: zeven en dertig verhalen uit de Noord-Nederlandsche geschiedenis, van het twaalfjarig bestand af tot en met de oprichting van den volkenbond, verteld in een stijl, welke de jeugd van meetaf te

pakken heeft. Pedagogische waarde voor onze Vlaamsche jeugd? Het boek is op en top neutraal, een produkt van 't officieelste laïcisme. Voor de ontwikkeling van den *nationalen* zin bij de Noord-Nederlandsche jeugd is deze bundel best geschikt. Doch waar we meermaals boeken en boekjes aan den cultus van « chez nous » gewijd, als onnationaal werk, vooral in de opvoeding, te weren hebben, mogen we dan twee maten en twee gewichten gebruiken ten gunste van een andere vreemde natie? J. MEERBERGEN, PR

9570 **Kurtz, G. H., Dr** **9**
WILLEM III EN AMSTERDAM. 1683-1685. — *Utrecht, Kemink en Zoon, 1928, (24 × 15) 225 blz.* *fl. 2,50*
V — Willem III die in het Europa van zijn tijd als beteugelaar van de heerschzucht van Lodewijk XIV optrad en die dan ook een zeer verreikende buitenlandsche politiek voerde, steunende op Engeland, kwam meermalen in botsing met het handelscentrum A'dam dat om economische belangen te vrijwaren de politiek van Willem III niet goedkeuren kon. Deze gespannen toestand voerde tot een geregeld conflict en na 1685 tot een oplossing. — Dr Kurtz heeft het verloop van die crisis aan de hand van archivalia en van de modernste literatuur vrij diepgaand behandeld. Dr J. A. GORIS.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

9571 **Erens, Frans** **91 : 7**
◆ STILLE STEDEN. *Geïll.— Antwerpen, De Sikkel, 1931, (24× 15) 46 blz. 37,50 fr.*
V — St Anna ter Muiden, Damme en Sluis, dikwijls opgezocht door schilders en schrijvers, en dan weergegeven met de fijne tinten der oude dingen, den huiver der stilte, de wijde zeelucht, een beetje weemoed of humor. Erens leest steeds aangenaam als keurig stylist. In feite ging het hem hier om een bibliophielen-uitgave (de tekst is van 1906); en die is puik. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9572 **Kuyper, H. S. S.** **91 : 9 ; 72**
VAN FRANKRIJK VOORHEEN EN THANS. — *Kampen, Kok, 1930 (21 × 16) 270 blz.* *fl. 3,25; geb. fl. 4,25*
III-P — Schrijfster is de dochter van den Calvinistischen staatsman Kuyper. Dit boek behandelt Parijs in zijn monumenten gezien, verdeeld volgens de geschiedenis. Zeer uitdrukkelijk van Calvinistisch standpunt uit. Als aanhang eenige bladzijden over de Fransche Alpen.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9573 **Leurs, Stan, Prof. Dr Ir, e. a.** **91 : 72**
◆ STEDEN EN LANDSCHAPPEN: VII. DE BEGIJNHOVEN. *Geïll. — Antwerpen, De Sikkel, 1931, (24 × 18) 49 blz.* *35 fr.*
IV — Het zevende nummer der uitgave: « Steden en Landschappen » van den Vlaamschen Toeristenbond is effenaf puik, innerlijk en uiterlijk. De Begijnhoven zijn een stuk van onze geschiedenis, een bekoorlijkheid van enkele onzer Vlaamsche steden. Nu die met ondergang bedreigd zijn, doet het ons dubbel deugd, in een boekdeel, als in een kostbaar schrijn, bijeengebracht te zien al 't merkwaardige dat daar geborgen zit. Vier specialisten spanden hun krachten saam tot dit doeleinde: Dr Stan Leurs, Dr van Mierlo, L. Philippen en Dr Stefens. Wij vernemen van hen de geschiedenis der Begijnhoven, hun sociaal-economische beteekenis, hun architekten en hun mystieken bloei. Een hoofdstuk had

ik er nog bij gewenscht : De Begijnhoven in de letterkunde. De taal is op enkele bladzijden wat al te gebrekkig. Maar de omslag van 't boek, en de 92 kunstfoto's die den tekst illustreeren, zijn onberispelijk-mooi. Vooruit langs dien weg. D. DE PAUW, O. P.

9574 **Vandorpe, A.** 91
◆ BELGISCH CONGO. Een boek voor ons Vlaamsche Volk. *Geïll. met 17 platen en figuren. — Oostakker, O. L. Vr. van Lourdes, 2e druk, (25×16) 256 blz. 13,50 fr.*

V — Een uitgebreide studie over de Congo-kolonie. Juister misschien 'n handboek over Belgisch-Congo : de historische wording ervan ; de aardrijkskundige, natuurwetenschappelijke gegevens; folklore; bestuur van de kolonie; de voornaamste tropenzichten, enz. Als slot komt 'n verslag der Congo-reizen eerst van Prins, dan van Koning Albert. Een interessante serie reproducties illustreeren het werk. Bedoeld werd natuurlijk niet, 'n handboek met synthetisch opzet. Het werd meer (om zeggens bijna uitsluitend) documentair gesteld. Daarom zal het voor leeraren zeer nuttig zijn en graag gelezen worden door allen die over de kolonie willen ingelicht worden. M. VAN HOECK, PR.

9575 **Verschueren, J., S. J.** 91
ALGEMEENE ATLAS VOOR BELGIË. — *Groningen, Wolters, 1931, 4e druk, (29×23) 75, 14 blz. 36 fr.; gec. 35 fr.; geb. 40 fr.*

V — Deze atlas beleeft reeds zijn vierden druk. Wie hem nog niet bezit kunnen wij er nogmaals onder aanbeveling naar verwijzen. Pater Verschueren's Atlas zetten we gerust naast « Modern Woordenboek », het één als het ander: uiterst degelijk, verzorgd werk. S. B.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

9576 **de Nolf, Aug., C. SS. R.** 92.2
◆ DE EERBIEDWAARDIGE PATER PASSERAT van de Congregatie des Allerheiligsten Verlossers, 1772-1858. *Met 2 portretten. — Brugge, K. Beyaert, 1932 (22 × 18) 244 blz. 16 fr.*

V — Nog een onbekende die Pater Passerat. Maar 't licht mocht geplaatst op den kandelaar. Die heilige man bewees onschatbare diensten aan zijn congregatie en ook aan de Kerk van Rome. Wat hij voor zijn roeping deed grenst aan 't heldhaftige. De geest van St Alfonsus zat in hem, daarbij stond hij onder invloed van Pater Clemens Hofbauer, was zelf voor alles een man van gebed en hooge deugd, bekleedde achtereenvolgens zware posten in zijn congregatie, stichtte een 50-tal kloosters en verspreidde de Redemptoristen over heel Europa. Wat 'n zwerver hij is geweest, leest ge in dit boek, wat 'n steun voor Rome, wat 'n bestrijder van Regalisme, Febronianisme, Josephisme, wat 'n apostel! Zijn leven en werk moet gekend! Daartoe helpt ons dit geestdriftige boek, dat eveneens den zielenarbeid schetst der Paters Redemptoristen, die na jaren van verdrukking en verjaging tot heerlijken bloei zijn gekomen en in Gods Kerk schitteren als gegeerde en vurige volksmissionarissen. D. DE PAUW, O. P.

9577 **Howe, S. E.** 93
LOSSE KARWEITJES. *Vert. uit h. Engelsch dr Ds J. van Bruggen. Geïll. met portret. — Nijkerk, Callenbach, 1929, (20×15) 263 blz. fl. 2,50; geb. fl. 3,25*

III — 't Relaas der werkzaamheden en ervaringen van schrijfster — de

vrouw van een dominee — die, gelast met verscheidene opdrachten, onder den oorlog vooral vele landen doorkruiste, en er een goed hart en tevens een geest van proselytisme meedroeg, bizonder voor haar broeders de Russen. Ze laat u kijken in de ziel der soldaten en der ongelukkigen met welke ze in voeling kwam, en geeft terloops het proces der Russische omwenteling. Doch in welk land ook deze bedrijvige vrouw vertoeft, tijd tot het neerpennen van reisimpressies of beschrijvingen heeft ze niet te over, die blijkt heelemaal in beslag genomen door werken van liefdadigheid, en 't verspreiden van... bijbels. Ontwikkelde katholieke lezers kunnen, tot hun baat, opmerken in dit boek wat ijver, ook bij andersgezinden, vermag. JOZ. DE VOGHT, PR.

9578 **L. E.** **92 : 84**

ANNETTE VON DROSTE-HÜLSHOFF. — *Zeist, Ruys (17× 12) 83 blz fl. 1,20*

V — 'n Korte levensschets van de zeer bekende en sympathieke Duitsche dichteres. 'n Enkele keer voelen we de atmofeer aan van 't landelijke Westfalen en krijgen we inzicht in de teer-besnaarde ziel van Annette von Droste. Buiten dat blijft het bij 'n oppervlakkige kennismaking. Mooi uitgegeven en voor aankomende meisjes, prettige lectuur.

FR. CROLS, PR.

9579 ◆ **Marlier, A., S. J.** **92 : 266**

PATER LIEVENS. *Geïll. — Leuven, Davidsfonds, 1931, (19 × 13) 127 blz.*

V-VIA — Pater Marlier herschreef z'n groote Lievens-monographie in 'n rakeren vulgarisatie-vorm. Qua talis weer eerste-rangwerk. Het boeit van het begin tot het einde. De felle episodes uit het leven van dezen voorvechter en voorlooper — die 'n « zeere-looper » is geweest — filmeeren aan uw oog voorbij. De platen in koperdiepdruk illustreeren instructief en « atmosferisch » het prachtwerkje. Deze levensschets is *uitstekende* missielectuur van uitzonderlijk-vormende kracht. Aan schrijver en uitgever, hartelijk proficiat. De bibliothecarissen zorgen vandaag nog voor de bestelling van dit boek. M. VAN HOECK, PR.

9580 ◆ **May, J. Lewis** **92.2**

JOHN HENRY NEWMAN. *Vert. uit h. Engelsch dr F. J. Wahlen. — Voorhout, Foreholte, 1931 (21 × 17) 369 blz. 75 fr.; geb. 90 fr.*

IV — Over de schoone figuur van Newman kan men ons nooit genoeg spreken. Ziehier thans weer een getuigenis van innige bewondering en vereering, van de hand van een High-Churchman (wat, tusschen haakjes, geen bezwaar van beteekenis meebrengt). Geen theologisch-wijsgeerige studie; zelfs maakt het geen aanspraak op geschiedkundige nieuwheid. De biographie wordt schetsmatig gevolgd, en zoo mist zij weliswaar de volheid van een achtergrond of fresko: wel leven er enkele episoden door een eigen, flinken toon en wordt de bekoorlijke atmosfeer met warmte geweven rond de figuur. En Schrijver heeft een verbeeldingrijk talent. Maar waar het in den grond om gaat, 't is het sympathiek maken van het mooie van Newman's ziel en woord, van zijn Vergiliaansche muzikaliteit: laat die brokken nu al wat te vaak omwonden zijn met elegante uitweidingen, anderzijds door de overvloedige, prachtige en aesthetisch-ontleden aanhalingen en teksten, biedt het boek in zijn geheel een mooi, leerrijk en voornaam beeld van den hoogst aantrekkelijken apologeet en dichter.

D[r] JORIS CAEYMAEX, PR.

9581 **Orsenigo, Cesare** **92.2**
◆ Leven van den heiligen Carolus Borromeus. *Vert. uit h. Italiaansch dr A. M. Dijkveld. Met portret. — Voorhout, Foreholte, 1929, (20 × 15) 447 blz.* *fl. 4,50; geb. fl. 5,25*

V — Het magistrale werk van Dr Ces. Orsenigo — nu pauselijk nuntius in Hongarije — verscheen ter gelegenheid van de eeuwfeesten, waarmede in 1910, heel Italië de herinnering aan het leven en den arbeid van den grooten Milanees, den H. Carolus Borromeus, omluisterde. Wie nu dat overvolle leven van dezen prins der Kerk wil leeren kennen, wie tot in de ziel wil tasten van den beroerden tijd waarin hij leefde, en nagaan hoe diep en breed zijn invloed ging, late dit werk niet ongelezen. In de inleiding merkt de schrijver aan dat « meer de logische volgorde dan de volgorde van den tijd werd in acht genomen ». Deze nota is voor den lezer van groot belang, omdat daardoor verklaard wordt de sterk-psychologische kracht die van dit werk uitgaat. Van die zijde uit is het wel — mutatis mutandis — te vergelijken met Papini's St Augustinus. Leven en werk van St Carolus zijn een openbaring en het moet ons wel beschamen dat we zoo weinig afweten van de geweldige kerkelijke figuren die zoo hun tijd hebben overheerscht. Stralend komt ook uit dit boek naar voren de *Heilige*, die zijn grootmenschelijkheid opvoerde tot duizelingwekkende hoogten en toch nimmer het contact met het reëele verloor. Kard. Orsenigo's werk is een *monument* van kerkelijke grootheid. Pater Dijkveld schonk ons een schitterende Nederlandsche onthulling van dit monument.

M. Van Hoeck, pr.

9582 **Rolland, Romain** **92 : 78**
Hændel. *Bewerkt dr Mr G. Keller. Geïll. met 17 platen. — Den Haag, Kruseman, (Beroemde Musici, 18), (24 × 16) 163 blz. fl. 2,75; geb. fl. 3,75*

V — Het werk van Rom. Rolland over Händel is inderdaad te oud om nog te voldoen aan de eischen van volledigheid op het gebied der biografische studie. Schrijver bekent ronduit, dat hij Rolland's werk als grondslag nam, doch het omwerkte en aanvulde op grond van gegevens uit later studie der Händelbiografen als Leichtentritt, Volbach en Flewer. Niet zoozeer, betreft dit de « kunst » van Händel zelf, door Rolland scherp en bondig in het licht gesteld, dan wel den levensloop van den meester. De bibliografische nota's werden zooveel mogelijk in den tekst verwerkt of achteraf in reeks aangegeven, (hetgeen de lezing vergemakkelijkt). Er werden ook enkele illustraties aan toegevoegd. Op die wijze kregen we van Keller een Händelbiografie in Nederlandsche taal die Rolland gunstig vervangt op het Nederlandsch taalgebied en op de noodige nieuwheid bogen kan. In een trits van hoofdstukken (leven, kunstenaar, werk) krijgen we in « Händel » een zakelijk en meteen veelomvattend inzicht in 's kunstenaars waarde en beteekenis. — Ik zou hier graag mijn spijt bij uitdrukken dat er geen synthesis werd gewijd aan « Händel als vrucht van zijn tijd », die de Barok-natuur in eenklank brengen kon met het streven van zijn tijd en van zijn volk. Want met het oog op de kultuur-historische beteekenis van iedere kunst is dit wel noodzakelijk. Wellicht kan dit, bij een eventueele heruitgave, worden beproefd. — Intusschen zijn wij Keller dankbaar dat hij de Kruseman-Serie verrijkt heeft met een biografie van een groot meester, studie die als zóódanig op volledigheid aanspraak maken kan en een grondslag heeten mag tot verdere studie voor wie het wenscht. Dit werk zal een plaats krijgen in de bibliotheek van ieder musicus en in iedere openbare boekerij. Dr Floris Van der Mueren

9583 **Salvator, Pater, o. f. m.** **83 : 92.2**
◆ EEN HEILIGE MET KLAK EN KLOMPEN. Of het Leven van Matt Talbot in 10 Schuifkens. — *Hasselt, Voor ons Volk (17 × 13) 45 blz.* *1,50 fr.*

V — Het geweldige offerleven van den Ierschen arbeider voor het volk verteld door P. Salvator. En goed en treffend verteld. « Deze heilige Proletariër » moge 'n zegen worden voor al de arbeiders. Dat P. Salvator hem zoo juist typeert is 'n mooie verwezenlijking van wat we van zoo'n leven vragen. Vroeger schreven we reeds over Glynn's werk (Matt Talbot) dat hopen we — zooals deze brochure — wel in elke boekerij zal komen. M. VAN HOECK, PR.

9984 **Séverin, Jules** **92.2**
◆ LEVEN VAN PATER LINTELO. *Bewerkt en vert. uit h. Fransch. Geïll. met een foto. — Averbode, Norbertijner Abdij, 1930 (20 × 14) 476 blz.* *20 fr.*

V — De goede Pater Lintelo leeft en spreekt in dit boek. Een voorbeeld voor alle priesters-kloosterlingen, voor alle eucharistische zielen. Die man, met zwakke gezondheid, heeft wonderen van werkkracht tot stand gebracht. België en Frankrijk heeft hij voor 't Eucharistisch leven gewonnen; op alle eucharistische Congressen was hij aanwezig; door woord en pen heeft hij geijverd, voor de veelvuldige communie van de kinderen zoowel als van de geloovigen, vóór dat de pauselijke decreten verschenen waren. Terecht wordt hij genoemd: de Apostel der dagelijksche communie. Heel zijn leven staat in 't teeken van 't apostolaat. Van zijn vruchtbaar en heilig apostolaat verhaalt ons deze levensschets. Pater Lintelo, de apostel van de Eucharistie, de apostel van 't H. Hart, de apostel van O. L. Vrouw is een glorie van de Jezuietenorde in België. De eenheid, de schoonheid en de rijkheid van dit apostolaat hebben we te zoeken in zijn inwendig zieleleven, breedvoerig, in deze van leven trillende bladzijden, medegedeeld. Een boek voor al onze Katholieke Boekerijen. D. DE PAUW, O. P.

9989 **Teijssen, M. R.** **92**
◆ GROOTE MANNEN. Korte Levensschetsen voor de rijpere Katholieke Jeugd: 3e en 4e DEEL. VAN ALLE NATIËN. *Geïll. (19 × 13) 237, 240 blz.* *elk fl. 1,25; geb. fl. 1,75*

V — Levensbeelden van mannen met een wereldvermaardheid en van een beteekenis. die niet beperkt bleef tot een volk, maar heel de menschheid geldt, zoo wordt dit werk aangekondigd in het voorwoord. De inhoudstafel zegt dadelijk dat de schrijver een gelukkige keuze deed. Deel III handelt over Mozart, de Pastoor van Ars, Edison, Flandrin, Pater Mathew, Pasteur, Franklin; deel IV over James Watt, Pater Damiaan, Windthorst, Rubens, Kolping, Washington, en Paus Pius X. — Niet minder gelukkig dan die keuze, is de manier waarop deze levensbeelden geschetst worden: ze zijn zeer onderhoudend geschreven, en, alhoewel in enkele bladzijden geen diepgaande studie kan gegeven worden, toch voldoende om den lezer toe te laten zich een gedacht te vormen over die helden die groot waren door hun deugd, hun kunst of hun wetenschap. Ook wordt, waar het pas geeft, met nadruk gewezen op de plaats die de godsdienst inneemt in het leven dezer grooten. — Dit boek kan uitstekende diensten bewijzen aan studiekringen en jeugdvereenigingen. F. VERMUYTEN, PR.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Vormende Lectuur

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk)	fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk)	fr. 5.—
M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.**	fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens**	fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.**	fr. 15.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.**	fr. 20.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.**	fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.—; 2e deel	fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.**	fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar:** II. Poëzie.	fr. 8.50
JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.**	fr. 13.50
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.**	fr. 30.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.**	fr. 13.—
FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.**	fr. 16.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie**	fr. 10.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e, 3e en 4e Deel. elk	fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters.** geb.	fr. 10.50
P. KORNYEY. — **Claudia.**	fr. 7.—
Zr M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten.	fr. 15.—
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel.	fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieder en zijn Tijd.** 3 deelen, elk	fr. 20.—
Dr FLORIS PRIMS. — **Naar het Geluk**	fr. 5.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.**	fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St Carolus. 1724.**	fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727)	fr. 30.—
L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave	fr. 75.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droom en Daad.** (4e dr.)	fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.**	fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen**	fr. 30.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk)	fr. 13.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade.	fr. 27.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig Speelverhaaltje	fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** 'n Kwajongensspel	fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedrijven.	fr. 10.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.**	fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave.	60.—
DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht	fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk)	fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen: Lenore.**	fr. 6.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.**	fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht.	fr. 20.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk	fr. 25.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 6e 7e 8e en 9e jaargang elk fr. 50.—; 10e jaargang	fr. 35.—
Missiebibliografie	fr. 7.—
Modelcataloog StMichiel: 3e en 4e deel. elk fr. 5.—; 5e deel	fr. 8.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3e druk)	fr. 5.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C°

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27

ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken

Catalogen voor Bibliotheken

Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840

Telefoon 515,94

VLAAMSCHE BOEKCENTRALE

Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Een gebeurtenis in de Vlaamsche kinderliteratuur!

Dokter Slim en de Mikroben

door ANTON VAN DE VELDE

Geïllustreerd met 12 *grappige teekeningen* door G. VAN RAEMDONCK

Een Vlaamsch jeugdboek van hooge litteraire en pædagogische waarde! Het gegeven verplaatst ons in de wonderwereld der mikroben : nieuw dus van stof; maar ook ongewoon kleurvol en levendig van verwoording.

Geen moraliseerende preektoon, maar frissche, uitbundige fantasie met af en toe dichterlijke momenten en een ondergrond van diepere levenswijsheid die u weldoende aangrijpt.

Een festijn voor de verbeelding; een welkome versnapering voor oud en jong.

PRIJS : 20 FRANK

Een succesnummer voor onze Kinderbibliotheken!

— RADESKE —

door Anton VAN DE VELDE

'n Kwâjongensspel, waar de jeugd naar grijpen zal.

Prijs : 20 Frank

Aanbevolen vormende lectuur

M. BALLINGS : God in de Natuur	8,50
M. E. BELPAIRE : Reukwerk	18,00
M. BIRCHER-BENNER : Vruchten en rauwe Groenten	13,00
JAN BOON : Radio-Poëem	12,00
P. H. BRANS : Hoe bouw ik de beste Antenne	15,00
Storingen bij de Radio-Ontvangst	10,00
L. BURGER : Werkloos	35,00
COOPER, DECOENE, DE HOVRE : Katholiek Levensideaal	26,00
FR. CROLS : De Vrouwen uit het Evangelie	10,00
H. DE GORTER : Hoe maak ik zelf een Televisie-Ontvanger?	14,00
» Lange en korte Golf geb.	42,00
A. DE LEEST : De blakende Oogst	14,50
A. DRAGON : Pater Pro	15,00
J. EECKHOUT : Inleiding tot Karel van de Woestijne	25,00
F. HEIJDENDAL : Het Leven van Guido Gezelle	11,00
H. CHR. HELWIG : Moderne Schildersbedrijf geb.	110,00
R. HENZ : Het Wachtersspel	6,00
OCT. HUYSMAN : Pater Lazarus	8,00
N. IMELMAN : Koel-, Vries- en IJsinstallaties	71,00
H. JOANNES EUDES : Magnificat	17,50
JOH JÖRGENSEN : Don Bosco	50,00
G. KNUVELDER : De Mythe Nederland	29,00
JAN LAUWERIKS : Moderne Woninginrichting	21,75
P. LIPPERT : Gods-Lievelingen	12,00
J. LUYCKX : Zeven Netontvangers voor Gelijk- of Wisselstroom	15,00
C. C. MARTINDALE : Het Moeilijk Gebod	11,00
J. LEWIS MAY : John Henry Newman	75,00
L. MICHIELS : Schroefdraad	22,50
P. H. MINDERMAN : De oude Fransche Keuken	47,25
H. MUCKERMANN : Nieuw Leven, 3e dl : Huwelijk en Familie in het Godsrijk	7,50
A. KRARUP NIELSEN : China. De Draak ontwaakt	70,00
P. PAUWELS, e. a.: In Licht der Encyclieken	15,00
H. ROLAND HOLST : Guido Gezelle	27,50
F. T. RONSE : De Heilige Joseph	18,00
H. J. SCHIM VAN DER LOEFF : Zielszieken	102,50
M. STEYAERT : Praktisch Boekhouden	18,00
MGR TOTH TIHAMER : Met open Oogen door God's Natuur	14,00
J. VAN DEN EYNDE: De schamele Straatzanger	16,00
J. VAN DE PUTTE : Mijn Hart is niet hier	18,00
A. VAN DUINKERKEN : Katholiek Verzet	29,00
J. VAN HAL : Witte Vonken	12,00
K. VAN HOEK : Man en Macht	45,00
J. P. VERHAAR : Moderne theosophische Beweging	71,50
A. VERMEERSCH : Katechismus van het Christelijk Huwelijk	5,00
G. WALSCHAP : Jan Frans Cantré	20,00
PETER WUST : De Krisis van het Westersch Menschdom	8,00
B. ZUURE : Oeroendi-Krabbels	20,00
X. : Rauw Voedsel is gezond	14,50

Aanbevolen nieuwere romans

PETER BARON : De Inktvisch	fr. 24,—
AGATHA CHRISTIE : Het Geheim van de zeven Wijzerplaten	26,50
FRANZ HERWIG : De heilige Proletariër	24,—
JOAN KAT : Boot-Sirenen	35,—
BERTA RUCK : Arabella de Verschrikkelijke	26,50
BERTA RUCK : Harten-Drie	24,—
MIA SIEMER : De Man die den Moed had	35,—

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Wie teekent er in?

FEESTUITGAVE VAN

JAN VAN RUUSBROEC'S VOLLEDIGE WERKEN

in 4 deelen

Bezorgd door:

EE. PP. Dr STRACKE, Dr P. POUKENS, Dr L. REYPENS & Dr J. VAN MIERLO

Prijs bij inschrijving ing. in 4 dln: **fr. 200**

Jan van Ruusbroec - Leven en Werken

Bij inschrijving, ingen. **75 fr.**; later **100 fr.**

— Te bestellen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen —

Ontspanningslectuur

FL. L. BARCLAY : De Rozenkrans	36,25
H. BOREL : Het Jongetje geb.	38,50
P. BOURGET : Onze Daden volgen ons, 2 dln elk	21,75
SHIRLY BRANDER : Hertog of Tuinman?	4,00
M. J. BRUSSE : Boefje	27,50
E. CLAES : Black	18,00
POL DE MONT : De gouden Distel	42,00
K. ELSTER : Het Leven geeft en neemt	50,75
CH. GARVICE : De Erfgename van den Graaf	4,00
P. GROGGER : De Steenen Poort	70,00
W. HERCHENBACH : De Bedelares van Rovignano	15,00
SELMA LAGERLÖF : Christuslegenden	22,00
BELLOC LOWNDES : Gij zult niet doodslaan	4,00
R. MAIZEROY : Als de Rozen... geb.	17,50
H. MALOT : Blauw Bloed geb.	17,50
A. O'FLANDERS : Iersche Legenden	14,00
J. PASQUASY : Op den Drempel	15,00
EDW. PEETERS : Bommetje en zijn Maats	15,00
A. ROWLANDS : Althea's Huwelijk	4,00
J. SCHEIRS : De Boetseerder der Smart, 3e dr.	30,00
THEO STAEL : Roll-Film	12,50
R. STARR : Berlinda kiest haar Man	4,00
A. THIRY : De Drie uit « Sinte Gerardus Majelle » en hunne vrouw	27,50
De Hoorn schalt	50,75
F. TIMMERMANS :	
Driekoningentryptiek	13,00
En waar de Ster	13,00
Harp van St Franciscus	50,00
Hemelsche Salomé	13,00
Leontientje	13,00
Mijnheer Pirroen	13,00
Uit mijn Rommelkas	13,00
Zeer schoone Uren van Juffrouw Symforosa Begijntjen	13,00
ARTHUR VAN SCHENDEL : Een Zwerver verdwaald	50,75
J. VERDOKEN : Het Kind v. d. Galeiboef	12.50
E. VERMEULEN : Tegen Sterren en Wind	20,00
E. VON ADLERSFELD-BALLESTREM : Witte Rozen	17,50
E. VON HANDEL-MAZZETTI : Rita's Brieven, 3 dln, geb. elk	11,00
LEW WALLACE : Ben-Hur	10.00
STAF WEYTS : De Donkere Weg	15,00
P. WYNNTON : Het Meisje buiten de Muren	4,00
A. WUYTS : Laaiende Vlammen	12,50

Ieder Bibliotheek moet bezitten:

Uit het Leven van Plant en Dier

door A. VAN DE WERF

Slechts Fr. 6,00

ROLL-FILM, door THEO STAEL

Prijs: 12,50 Fr.

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Kinder- en Jeugdlectuur

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.**
8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1e en 2e Deel. elk fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk) fr 7.—
LOD. LAVKI. — **Nikkerke en Ikkerke.** Geill. (Pas verschenen) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één Jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het Scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.— **4. Mijn Vacantie.** (2e druk) fr. 7.—
2. Mijn Broerke. (2e druk). fr. 7.— **5. Mijn Makkers.** fr. 7.—
3. Mijn Professor. (2e druk) fr. 7.— **6. Mijn Vriend** fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. 10.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

ST AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr. Vermuyten. fr. 10.—
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door Dr J. Caeymaex. fr. 11.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen in het Evangelie** fr. 10.—
Kan. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreeken. fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8 —
MAUR. VAN HOECK. — **Het zaligende Lijden.** 2e uitgave. fr. 5 —
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. K. S. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

PAS VERSCHENEN : EEN SUCCESNUMMER !

Radèske!

'n Kwajongensspel in 3 bedrijven, 5 tafereelen

door

Anton VAN DE VELDE

Dansen en Deuntjes van Jos DE KLERK

Een gedroomd spel voor de prijsuitdeeling en voor feestvoorstellingen in Colleges, Scholen, Patronaten en Jeugdwerken.

Elke Boekerij moet dit bezitten!

Zie de bespreking als « Het Boek der Maand »

Prijs: 20 frank

In 1932 verschijnen de eerste deelen van DE

KATHOLIEKE ENCYCLOPEDIE

Het is een van A tot Z nieuw Standaardwerk, rijk geïllustreerd, modern van geest, met onderteekende artikelen van de meest vooraanstaande deskundigen; ruim 400 geleerden van Zuid en Noord werken samen met ongeveer 75 redacteuren.

Deze **katholieke** uitgave mag in geen katholiek huisgezin, dat wil openstaan voor het geestelijk gebeuren van onzen tijd, ontbreken.

Het werk zal verschijnen in **24 deelen**, en over 6 jaar volledig zijn.
Elk deel zal ongeveer 800 kolommen à 70 regels beslaan.

De prijs per deel in linnen gebonden is 138 fr.; in halfleder 153 fr.

Inschrijvingen te zenden aan de: Vraag prospectus aan bij:

— Vlaamsche Boekcentrale —

CUYLITSSTRAAT, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
Juni 1932

VI

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Romans en Novellen

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). fr. 5.—
RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
MARIA BLASKO. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn. fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave. fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Gloed** fr. 13.50
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman. fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.** fr. 18.—
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren. fr. 10.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman. fr. 18.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Vertaald uit het Hongaarsch door Dr A. Cardyn fr. 20.—
A. HULSMANS. — **Droomleventje** fr. 22,50
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb. fr. 8.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.** fr. 20.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22,50
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk) 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll. dr G. van Raemdonck. fr. 20.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Al deze boeken zijn te bekomen bij
A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Nieuw — Uiterst actueel

Lange en Korte Golf

Handleiding voor zelfbouwers van radiotoestellen voor lange-, korte- en ultrakorte golf-ontvangst, met vele nuttige wenken voor kortegolf luisteraars
door **M. W. H. GORTER.**
Met vele foto's en teekeningen.

Geb. 42 fr.

Een Gebeurtenis!

Is verschenen :

ROMAN-REPERTORIUM

TITELLIJST VAN ± 20.000 ROMANS, ESSAYS, REISVERHALEN, TOONEEL- EN DICHTWERKEN, TEN GERIEVE VAN BIBLIOTHECARISSEN, GEESTELIJKEN, OPVOEDERS, JEUGDLEIDERS EN INTELLECTUEELEN, MET OPGAVE VAN ZEDELIJKE WAARDEBEPALING & VAKCIJFERS BEWERKT DOOR

A. S. K. B.

PRIJS : ing. fr. 45 ; geb. in linnen fr. 52.

Voor ieder die leiding te geven heeft,
voor ieder die leiding noodig heeft in zake boekenkeuze
IS DIT ROMAN-REPERTORIUM EEN KOSTBAAR BEZIT
Onontbeerlijk voor alle Bibliothecarissen, Geestelijken en Opvoeders !

Schrijf spoedig in !

DRUKKERIJ DE BIÈVRE

BRASSCHAET

TELEFONEN : **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**

Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.
MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931 : 65 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOONDEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz'
— *Redactiesecretaris* : ANTON VAN DE VELDE —
Beheer : « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL
Postcheckrekening nr. 162.68

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

ZR MA. TERESA. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken :
- I. Mijn Broertje en Zusje
- II. Stoute Broer
- III. Zus bij het Kribje
- IV. Broer en Zus bij 't Opstaan

7.50 frank

B. CASIMIR. — Benneke
A. VAN DIJK. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. VAN LIES. — Klein Broertje
» Klein Zusje
ZR MA. TERESA. — Ik zal je eens wat vertellen
ZR MA. TERESA. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. DE WAAL. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. BURGERS. — 'n Prettige Vacantie
B. A. VAN HAAG. — Wim zijn Kabouterkoek
LAMBERT LUCASZ (KEES SPIERINGS). — Zoo 'n rare Chinees
A. L. REDUS. — Kees de Does en z'n Politiehond
KEES SPIERINGS. — Wim, de Blauwpit
ZR MA. TERESA. — Twee Vriendjes
D. C. VISSCHERS. — Een Kind van Java
B. V. ZWEGERS. — In 't Oerwoud

12.50 frank

EDGARD. — Van Koning Orgeloes
H. FEDERER. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. VAN GESTEL. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
GABR. MOERDIJK. — Een Gezellige Middag
ZR MA. TERESA. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
WALTERIDA. — Een Indisch Meisje
Javaansche Legenden

15 frank

J. V. BURGERS. — Klaveren Drie
EDGARD. — Het witte Muisje
MOEDER MARY LOYOLA. — Jezus van Nazareth
ZR MA. TERESA. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
KEES SPIERINGS. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. VAN DEN BERG. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. VAN DEN BERG. — De Koning van Tjilatjap
W. VAN DEN BERG. — De Vondeling van Simmerath
FRANCIS J. FINN. — De Geheimzinnige Gids
B. C. KLOOSTERMANS. — Gods Volk
MAX. — Giovanni
HÉLÈNE PAGÈS. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. SPALDING. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
KEES SPIERINGS. — De 6e van Meneer Franssen
ZR MA. TERESA. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel: Op Reis
2e » Op Curaçao
F. TRAUTWEIN. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. VAN DEN BERG. — Rudi's Avontuur
JOANNES EMONTS. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
LINA TERVOOREN. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. GROSS, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. VERBEETEN. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. HEIJNEN. — Joolsingel No 1

30 frank

B. V. ZWEGERS. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

" Geen Succes Zonder Organisatie Geen Organisatie Zonder R°ne° ,,

R^O^NE^O^ organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mêe. Er zal niet tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

FOTOGRAFEER GOEDKOOPER !

vanaf 10 MEI 1932

worden de

GEVAERT ROLL-FILMS

IN DE FORMATEN

6 x 9 en 6,5 x 11 met

8 BELICHTINGEN 8

GELEVERD

zonder prijsverhooging

VULHAARDEN

Cadé en Surdiac

de beste

H. ADINAU

20-24 Aerschotstraat

ANTWERPEN

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK
IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

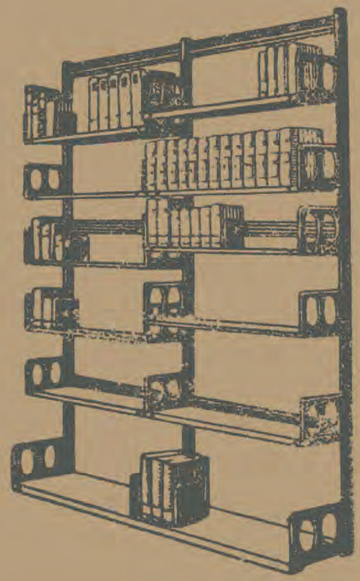

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

UITGAVE VAN
J. B. WOLTERS
GRONINGEN
DEN HAAG
BATAVIA

Dr. J. B BESANÇON
EN W. STRUIK

PRÉCIS HISTORIQUE ET ANTHOLOGIE DE LA LITTÉRATURE FRANÇAISE

Twee deelen gld. 9,50

Voor beminnaars der Fransche letterkunde, ook niet-studeerenden, is dit onschoolsche werk een aangenaam handboek. *Het Vaderland.*

L. OPDEBEEK

UITGEVER

Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER -en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Christine : Arbeid adelt : 5,— fr. — Christa-Maria : 7,50 fr. — Kerstrozen : 7,50 fr.

De Saeyer : Sneeuwklokje : 7,50 fr. — Baron van Munkhuisen : 12,50 fr.

Fredrix : Wim : 7,50 fr. — Wim en zijn makkers : 12,50 fr.

Jos. Witlox : 't Heilig Paterke van Hasselt (Valentinus Paquay) 7,50 fr.

Carton de Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. Tweede herziene uitgave 12,50 fr.

Jan Hammenecker, Pr. : Zoo zuiver als een ooge 12,50 fr.

Pater Wuyts : Laaiende vlammen 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15,— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15,— fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

NUMMER 6 TIENDE JAARGANG JUNI 1932

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Organ van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen
Postcheck: 241.02

Prijs voor België. — Abonnement: 35 frank. — Dit nummer: 5 frank.
Prijs voor Nederland. — Abonnement: fl. 3,50. — Dit nummer: fl. 0,50.

ANTON VAN DE VELDE

EN ZIJN JONGSTE WERK (*)

DOOR Dr C. GODELAINE

Onder het bereik van mijn hand, ik hoef ze niet eens uit te steken, ligt nu al een paar jaren, half afgewerkt, een studie over de tooneelproductie van A. Van de Velde. Herhaaldelijk heb ik ze vóór me gehad met het vaste inzicht en de stille hoop er mee gedaan te krijgen. Maar, alsof de duivel er zich mee moeit, telkens komt er iets in den weg loopen en wordt het handschrift ter zij gelegd.

Wie al te dienstvaardig is, en dienstvaardigheid blijkt één van mijn zeldzame hoedanigheden te zijn, wie elk beroep op zijn bereidwilligheid meent te moeten beantwoorden, versnippert zijn tijd, versnippert, als ik, de al te schaarsche uren die hij, buiten deze gewijd aan het beëedigd emplooi, aan vader-, vriend- en gastheerschap, mag besteden aan vrij werk, en krijgt een ietwat breed opgezet product niet van het getouw.

Naast het belet uit dienstvaardigheid, is er dan voor mij A. Van de Velde zelf! Zijn nijvere muze laat hem noch mij met rust. Steeds ligt versch brood op de plank, en ge moet een rappe zijn, wilt ge bijblijven.

Laat mij het hier eens zeggen : Ik begrijp ze niet wie er over klagen op de boekenmarkt zoo weinig scheppend werk van onze « jongeren » aan te treffen.

Primo, die heeren schijnen uit het oog te verliezen, dat de mannen en vooral, want ze waren legio, de vróúwen uit het « broeitijdperk » van de psycho-analyse en de natuur-copie, die naast schrijverstalent de

(*) DOCTOR SLIM EN DE MICROBEN. 'n Wonderlijke geschiedenis voor de jeugd. Met teekeningen door Georges van Raemdonck. Antwerpen, Vlaamsche Boekcentrale, (20 × 16), 100 blz., 18 fr.

noodige dosis geduld en het dito stel stalen zenuwen bezaten om onversaagd aan 't peuteren en 't pluizen en 't kluiven te blijven, dat die zielezifters, uit één levend model plus zijn milieu, een tweehonderd bladzijden lange stof vermochten te rafelen! Terwijl de scheppers — en op uw één hand telt ge nu de « schepsters » — van producten naar het huidig procédé : kunst weze synthetisch van inhoud, suggestief en direct van vorm, een vracht zakelijke dingen moeten te zeggen hebben, willen ze het niet samengebald zien op een paar kolommen.

Secundo, de klagers mogen niet vergeten, hoe de knapsten onder de jongeren zich afsloven als criticus, regisseur of voordrachtgever, enne... met de Pen-club haast om de week met de knieën onder tafel moeten zitten en maar huldigen: vijftigers, geridderde, bekroonde en wat weet ik al voor onsterfelijke artisten.

Dit alles vreet heel wat kostelijken tijd ! En toch leveren ze veel scheppend werk af, de jongeren.

Kijk, ik neem A. Van de Velde — en zit meteen in mijn onderwerp! — Hij is van '95, zegge, heden 37 jaar. Laat hem nu ook van kindsbeen af gedroomd hebben van, en gedaan aan kindertooneel, zelfs als knaap voor het tooneel hebben gehandschrift, toch pas in 1920, nl. met de bekroning, door de stad Antwerpen, van zijn libretto « Fredegonde », zette hij officieel zijn schrijversloopbaan in. Welnu, van 1920 tot op heden, dus over een tijdsspanne van twaalf jaar, liet Van de Velde, niettegenstaande zijn wankele gezondheid, een paar jaren afbeulend reizend-regisseurswerk enne een half dozijn verhuizingen, dertien stuks kunstwerk verschijnen.

Hier gaan ze : *Fredegonde*, lyrisch drama, 3 bedr. 1920 hs. *De booze Geest*, dorpsconflict, 3 bedr. hs. (1). *De gekke Gast*, bekroond in 1921 en gedrukt in '24 onder titel : *De zonderlinge Gast*, tooneelspel, 3 bedr. *Christoffel*, dramatisch spel in 4 deelen, werd de clou van het 2e Kath. Nederl. Tooneelcongres, April 1924, en mede een mijlpaalke in de vernieuwing der theaterkunst in Vlaanderen. Ook in '24, *Duimpjes verdere Lotgevallen*. Dan, 1925, de fel omstreden maar glorieuse eerste constructivistische tooneelproeve bij ons, *Tijl I*, gekke historie in 4 kapittels. Als intermezzo, 1926, het pertige *Lotje*, speel-verhaaltje in 3 deelen. 1928 het aristocratisch lyrisch speelken *Sinte Lutgardis*, mariage mystique van tooneelkunst met literatuur. De tragische theater-ballade in 2 deelen, *Halewyn* in 1929, forsche poging tot het gebald naar buiten uit leven van een hooggespannen, schrijnend zielsconflict. *Tijl II*, in 4 kapittels, stuift van de pers in 1930, naar bouw weer constructivistisch, naar geest bitter humoristisch, overslaand in blijdschap, fierheid en dolle uitgelatenheid. En nu zoo pas, onverhoeds, als om den achterstand van het steriele jaar '31 in te halen : *Radèske*, het kwajongensspel in 3 bedr. waarover ik het had in het Meinummer van dezen jaarg. ; de wonderlijke geschiedenis

(1) In tijdschrift « Dietsche Warande en Belfort » verscheen 1922 : *Het Blanke Kleed*, spel van het oosten in 3 bedr. ; 1926, derde deel van den dramatischen Cyclus *De Vloek*.

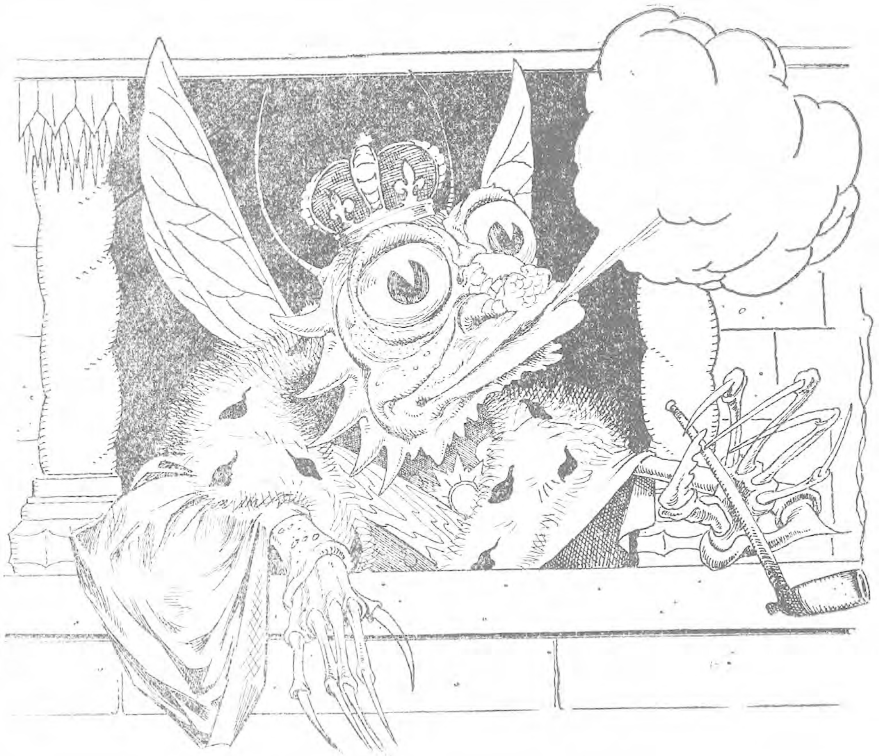

Penteekening uit « Dr Slim en de Microben »

van *Doctor Slim en de Microben*, waarover beneden een woordje, en ten slotte *Prins Olik en Sire Bietekwiet*, 2e nummer van Davidsfonds' jeugdreeks 1932.

Een vruchtbaar schrijver, zou het niet?! Voor menig vooraanstaand jongere kan zoo'n certificaat afgeleverd. Laat me echter nu bij Van de Velde blijven en van de gelegenheid die me geboden wordt, gebruik maken om boven vermelde mededeeling uit te werken tot een schets van schrijver zijn wezen en zijn oeuvre.

A. Van de Velde verwezenlijkt, naar het uiterlijke en het innerlijke, en dit in den edelsten zin van het woord, den kunstenaar zooals wij hem ons graag voorstellen.

Op het beenderig en bleek gelaat de mijnende verwoesting van een uiterst getourmenteerde ziel, van een rijke, nobele maar hypergevoelige en nooit voldane ziel, die, naast oogenblikken van opperste zaligheid en kinderlijke vreugd, uren en dagen kent van mismoed en bitterheid.

En met dezen rijnschen geest deesemt de zelfbewuste kunstenaar die Van de Velde is, de werkstof die hij vóór krijgt : nu eens beslist overhellend naar het dramatische, zie Fredegonde, De Zonderlinge Gast, Christoffel en Halewyn, dan naar het schril tegengestelde, zie de zotbollige, schampere en hoogkomische producten Lotje, Radèske en Doctor Slim. Volledig en krachtig persoonlijk treedt hij naar voren in zijn, z'n bitterheid overschaterende gekke histories, Tijl I en II. Hier

bespeelt hij vrijelijk en met ongemeene virtuositeit de gansche gamme van zijn grillig humeur. Zijn hart kan dan wrang en zerp zijn, zijn geest vlijmend sarcastisch en vol verzet, maar in wrok of haat of wanhoop ontaardt zijn stemming niet. « Ueber'm Sternenzelt muss ein lieber Vater wohnen », ook Van de Velde gelooft in die waarheid vast en sterk, zijn werk zingt het herhaaldelijk Schiller en Beethoven na.

In den artist Van de Velde overheerscht de fantasie. Ze is bijzonder prikkelbaar. Op den zachtsten, lichtsten wekroep slaat ze los in de grilligste, eigenaardigste en aanschouwelijkste arabesken.

Aan de overgevoeligheid en de vivaciteit van deze zijn verbeelding — en vaak liet Van de Velde er zich met zichtbaar welgevallen door behéérschen — danken we stellig de schitterendste bladzijden uit onze tooneelletterkunde, maar ook enkele van de rammelendste en holste — de mimisch steunende kracht van heel wat klank- en rhythmenrijke spetteringen niet te na gesproken. —

Het lijdt niet de minste twijfel dat dikwijls de al te ijverige vinnigheid van zijn fantasie, bijgesprongen door een extra-bijdehandsche verwoordingskracht, den schrijver gedachten- en gevoelsbronnen uit hoofd en hart heeft gegapt, ze in een verblindende werveling van beelden, lijnen, klanken en woorden heeft omgetooverd en opgezwierd vooraleer ze geheel en grondig waren uitgediept en afgewerkt. Die weelderige fantasie liet als het ware den schrijver den tijd en de gelegenheid niet zijn stof rustig en bezonken uit te bouwen.

Ze heeft dan ook, dans ses heures de folle exubérance, alvast de intrinsieke waarde van Van de Velde's œuvre benadeeld, afbreuk gedaan aan de constructieve stevigheid ervan, en, tooneeloptisch gesproken, menige hoofdlijn doen vervluchtigen tot een wegdoezelende schaduw.

Maar anderzijds, uit dit euvel blijkt zonneklaar de ongemeen rijke kunstenaarsbegaafdheid van A. Van de Velde. Woekeren met de fantasie en het woord is een speelken waaraan een tooneelschrijver zijn vingers moet verbranden, waaraan hij zal ten ondergaan, zoo hij niet door nature werd bedeeld met een al doorzinderende inspiratiekracht, en bovendien met een scheppingsvermogen dat grootsche plannen aankan en die grootscheepsche plannen en bonte droomen plastisch en in actie *ziet* in de ruimte.

Van de Velde is uit dit zeldzaam hout gesneden. Was zijn visie eng, schraal en laag bij den grondsch, hoe zou hij ons hebben kunnen geven de breedopgezette, mimisch sterk suggestieve werken : Christoffel, Tijl, Halewyn? Doorvoer hem niet een vurige scheppingsdrang, zijn spetterende en van vitaliteit trillende spelen in barokstijl zouden in mekaar stuiken tot een vormloozen hoop klatergouden spul, tot een ijlen, ziellloozen woordenrommel, waar de knapste regisseur geen ruggegraat, de geestdriftigste bezetting geen warm bloed en leven zouden in krijgen.

Kortom, A. Van de Velde heet ik een eersterang kunstenaar. Als artist mag hij grootkunst aan : zijn bezielingsvermogen, fantasie, gevoel

Penteekening uit « Dr Slim en de Microben »

en zeggingskracht zijn berekend op ondernemingen met weidsche allure. Als mensch is hij rijk en nobel geaard en... gestraft met een temperament dat hemzelf en zijn onmiddellijke omgeving wel eens tot last zal zijn maar den zelfzuchtigen kunstgenieter dieper en afwisselender genot verstrekt.

Nu, beheersching als kunstenaar, en als mensch ruimer en hooger cultuurleven, dit zijn op den waardemeter van zijn kunnen de kapitale punten waarop Van de Velde het oog moet houden, want daar rondom schommelt de naald nog onrustig.

« Maar, dit zijn zoodanig belangrijke eigenschappen dat wie zelfs de eerste niet bezit, geen « meester » is. »

Stellig, Van de Velde heeft echter met « Halewyn » ontegensprekelijk bewezen dat hij, in dezen, een « meester » kan worden. Hij heeft sedertdien bewezen dat hij zich vermag te beheerschen en te bepalen bij het noodzakelijke.

Wat de innerlijke waarde van zijn gedachten- en gevoelswereld betreft, hier is nog wel wat te doen.

Ik ga een en ander onmiddellijk illustreeren aan de hand van Van de Velde's jongste werk « Doctor Slim en de Microben. »

In *Duimpje's verdere lotgevallen* dat dagteekent van 1924, had A. Van de Velde het overbekende onderwerp verder uitgewerkt naar de traditioneele formule : aaneenrijgen, met driegdraad, van de meest wonderbare en tooverachtige gebeurtenisjes afspelend beurtelings in 't dieren-, planten- en sterrenrijk, in de lucht, de zee en den ondergrond, met pratende, alvast met rede en verstand begaafde vogels, visschen, feeën, nikkers, met koningen, prinsen en prinsessen, een enkele keer met gewone menschen.

Dit honderdpootig vertelsel onderscheidt zich door Van de Veldesche verbeeldingsorgie, losgekomen over geheel het sprookjesgebied. Het is vlot geschreven en zonder acrobatisch spel met woord en klank, zelfs in nogal neutrale taal en stijl. Verdienstelijke kinderlectuur maar, zooals heden in Vlaanderen heel veel in dit genre, niet transcendant.

9589 ◆ **Dr Slim en de Microben** is dat wel, maar dan van technisch standpunt bekeken en uit een oogpunt van oorspronkelijkheid, een oorspronkelijkheid die niet verbluft door het spitsvondige, vernuftige, uitzonderlijke maar aangenaam verrast door den haast genialen eenvoud — het ei van Colombus! — en de begrenzing binnen de natuurlijke orde der dingen.

Ziehier bondig saamgevat waarover het gaat. Wij maken mee de markante phasen uit het kortstondig leven van een doctor, bij name Slim, menschlievend van aard — vooral voor zijn armste kliënten — maar origineel van karakter en cultuurprimair in doen- en denkwijze. Hij heet een specialiteit in microbenkunde te zijn: hij ontdekte nl. bij toeval in de restanten van een vleeschblikje een bloeienden en flink georganiseerden stam microben ; en elke diagnose ging sedertdien natuurlijk die richting uit.

Van de Velde houdt dit eerste motief in komischen toon; zonder misprijzen tegenover den geneesheer, integendeel, maar scherp ironisch ten overstaan der geneeskunde.

Op dit motief wordt een tweede geënt. Schrijver liet het niet bij de ontdekking van het microbenvolkske. Hij werkt zijn eigen gelukkige vondst uit. Doorheen het aanvankelijk schamel, dan door toeval en omstandigheid befaamd en ietwat lachender, plots afgeknakt leven van Dr Slim, verstrengelt Van de Velde het zeer bewogen wedervaren van een trek microben op zoek naar een aardsparadijs — zoowaar een volksverhuizing! — bij Slim, ja op en in Slim.

Ik hoef niet te zeggen dat, in de rangorde der belangstellingen zoowel vanwege den schrijver als vanwege den lezer, het tweede motief de eerste plaats bekleedt. Wat niet beteekent dat het andere minder goed werd verzorgd. Neen, de humoristieke aanleg van den schrijver vindt er vaak een geschikt operatieterrein. Bovendien, wat deze wonderlijke geschiedenis aan geestelijk gehalte bevat, dient haast uitsluitend in dit, het Slim-motief, gezocht. Maar op dat punt moeten we straks terugkomen.

Wat er ook van zij, het transcendante van dit nieuw werk zit hem in het microbenmotief. En wat ik desaangaande boven bedoelde met « oorspronkelijkheid die niet verbluft enz. » werd al aardig belicht door hetgeen ik met een paar woordjes in de opgave van den korten inhoud mocht suggereeren. Laat het me nog even toelichten. Naast de vondst der pittoreske volksverhuizing, is er dan onder meer dit: Het afbrokkelen van den volksstam. Een groep, samengesteld uit luiaards en oude wijven liet zich na een korten tocht verleiden door den beboschten pels van Slim's doode kat. Bevrijd van dezen klagenden nasleep, zetten de flinkst uitgeruste elementen van de karavaan de reis voort, onder het geleide van koning Mik en diens verkenner, de sluwe Klomp.

Van deze groep krijgen we dan de lotgevallen verteld samen met het levensverloop van Dr Slim: De start op Slim's werktafel, na onverkwikkelijke incidenten om stijfsel- en inktpot, per vliegmachien, nl. op den rug van de bromvlieg Pimpernel, naar een ander land, lokkend in den maneschijn, zegge Slim's kop. En daar, van zijn neus, in microbenterminologie « spelonk », via zijn oorschelp ofte « gang met geluid » en zijn mond ofte « krater », naar het hooge noorden toe, Slim's kalen knikker, waar de uitgeputte landverhuizers eerst dreigden te verzuipen in de golvende zoutwaterperels op den gletscher van door beroerte geslagen Slim, en wat later, te bevriezen, toen de dood in Dr Slim alle geestesvuren had gebluscht. Dan tiegt de karavaan weer verder de wereld in.

Met het Microben-motief boorde Van de Velde een bron aan waarvan de ontdekking hem buiten twijfel heeft doen trillen van hooggespannen verwachting. Zijn fantasie, geprikkeld door zoo uitzonderlijk een buit, moet hem bij het bemijmeren en bedroomen van het onderwerp hebben geplaagd en gefolterd. En dat ze er op belust was de gekste bokkesprongen uit te halen, spreekt van zelf.

Maar de *meester*, bewust van de bijzondere gelegenheid hem geboden, hield het hoofd koel en spande strak de teugels.

Geen enkel werk van Van de Velde, en geen enkel uit de jongste productie in Vlaanderen tenzij « De Daad die verloren liep », een stukje van A. Van Cauwelaert in het Goethe-nummer van Dietsche Warande en Belfort, getuigde zoo opvallend van een volledige beheersching bij het scheppen.

Nergens wordt geofferd aan de zoo verleidelijke detailkunst, nergens aan literaire mooidoenerij of aan taal-impressionisme. « Vorm en inhoud zijn **één** » maar, ***soberheid over gansch de lijn.***

En toch geen armoede of schraalheid. De gebroeders Grimm, de wereldberoemde schrijvers van « Kinder- und Hausmärchen », stellen in een glasheldere, rustige, warme taal. Die van A. Van de Velde is artistieker, ze is schattig, frisch, springlevend, volksch en toch zoo zuiver naar woord en constructie.

Eén proefje uit den tekst, het gansche boek werd op dit peil gehouden :

« Doctor Slim had op z'n vork een lading eend met tomaten klaar liggen, genoeg om iemand voor drie dagen te vullen. Wijd gaapte z'n lachende mond, en de lading verdween met één reuzenhap! En dadelijk daarop dronk hij een fikschen teug uit z'n roemer, smekkend en zalig als 'n kind ».

Wie hierbij niet watertandt, moet maar met den Dooper in de woestijn gaan sprinkhanen eten!

Geen armoede ook in den bouw. Het leven van Dr Slim krijgt zijn natuurlijk verloop. Maar weer, enkel het essentieele wordt gegeven : wat de hoofdtrekken van Slim's wezen kan belichten en de afwikkeling van het dubbel gebeuren motiveeren.

Hetzelfde geldt voor de Microben. In dit verhaal sluiten de feiten evenwel chronologisch nauwer aan elkaar. Con amore worden ze uitgewerkt, maar van peuteren is nergens kwestie.

Ik heb boven de bijzondere gaafheid van de techniek geprezen, zegge, den klassiek soberen, rustigen, helderen, beheerschten uitbouw. Hierbij een paar restricties. In de phasen uit Slim's leven is er wel een en ander dat riekt naar willekeur en opzet. B.v. De reddende sympathie van Kipsla voor Slim en de rol die ze vervult in de afwikkeling van het verhaal.

En ik beweer niet dat de twee hoofdmotieven zouden vergroeid zijn tot een onscheidbaar geheel. Ik kan ze mij zelfs afzonderlijk voorstellen.

Spijtiger en erger is echter dit: Een artistiek zoo hoogstaand werk als het onderhavige, had meer moeten geven dan het ons nu biedt.

Buiten het weldadig humaniteitsgevoel van Slim, het fijne zout dat ons hart verheugt en het aesthetisch genot voortspruitend uit de technische en literaire knapheid van dit werk, is er haast geen geestelijk voedsel te rapen.

Waaraan danken én Andersens « Bilderbuch ohne Bilder » én Van Eeden's « Kleine Johannes » hunne onsterfelijkheid?

Aan de vele en zeldzame hoedanigheden die ze in mindere of meerdere mate gemeen hebben met « Doctor Slim en de Microben ». Maar vooral aan wat we in deze wonderlijke historie in wat laag procent aantreffen, nl. aan wat den tekst onuitgesproken in den geest en het hart van den lezer aan 't roeren brengt, zegge in het diepste innerlijke van den mensch.

En een waarachtig kunstwerk beteekent voor zijn lezers een geestelijke en moreele aanwinst...

HET BOEK DER MAAND

Felix Timmermans: « De Harp van Sint Franciscus »

door Anton VAN DE VELDE

9590 ◆ V — Van Breughel naar Franciscus..., 'n sprongesken à la Timmermans, doch wie er voor huivert, kunnen we dadelijk gerust stellen: *De harp* wil devotelijk klinken en gedempt. Moeten wij ons daarover onvoorwaardelijk verheugen?

't Lijkt me dat ons in dit boek iets van den waarachtigen Timmermans ontvalt. De bonte kapriolen van Pallieter, de tribulatieën van Breughel waren 'n thema waarop met onbeknelde geestdrift kon gefantaseerd; levens zóó rijk en rumoerig, met 't oolijk lokkend gepijp van Pan's fluit...; typen die, niet gebonden aan dogma of beginsel, vrij en vroolijk hun slag mochten slaan, d. i. den slag van Timmermans' hart, in den roes van levenslustigen mensch in volle natuur!

De gezonde drift van dit tweetal, Pallieter en Breughel, en 't algemeen humane van hun avonturen in 'n optimistisch bestaan, gooiden deur en venster open (ook in den boekwinkel!), en uit de Liersche « fontaine de Jouvence » kwamen duizenden drinken in graag geslurp omdat 't zoo lekker was in dezen neurose-tijd.

In Franciscus was slechts éven 'n zweem van die levensopstuiving mogelijk : de jongelingsjaren van Bernardone. Maar hier schuilde meteen 'n gevaar: té boud gaan kleuren het rumoer van 't avondlijk stadje Assisi met de zottebellen van carnaval en 't kwijnende refereyn onder geliefde balkoenen..., met de meidekens en de taveernen, met den zaligen Chianti en 't romantisch gekruis van jaloersche degens. Timmermans heeft 't gevaar vermeden, en in 'n paar korte bladzijden Franciscus' jeugd vastgelegd. Dàt is merkwaardig, want het zelfbreidelen tegenover de verlokking van 'n joepende grandezza als zoo'n Bernardone in z'n bewogen jonkheid, moet den auteur (zat het z'n hart niet dwars?) wel genoopt hebben tot 'n vàster knijpen van z'n pen! En eens die periode voorbij, ging Timmermans 'n ruimte binnen die nieuw was voor hem, en van 'n andere weelderigheid dan de hartstochtelijke bosschages zijner vroegere tochten. Hier was het geleidelijk uitgezuiverde leven van 'n *zuidersch*-hevige ziel in 'n wereld die lyrisch echoot op den zang van den unieken Franciscus. Is Timmermans in dezen wandel nog de — soms wel weemoedig — lachende conterfeiter van *Anne-Marie*, *Pallieter*, *De pastoor...*, *Naar waar de appelsienen...*, *Breughel?* Met andere woorden: Vinden we in deze « Harp » de malsche, volksche melopeeën van z'n vroeger werk terug, en de door-en-door-Vlaamsche kleur en klank van woord en wending, dus Timmermans-tout-court zooals hij na den oorlog aan ons firmament gerezen is: wondere maar dadelijk vertrouwde ster van onzen literairen hemel? Dat raakt terug de vraag die 'k bij 't begin van dit opstel neerschreef.

En daarop kan geantwoord dat, in de « Harp », onze vos wel iets van z'n pluimen schijnt te verliezen, doch dat hij z'n streken niet verloor. Het is 'n beetje onnatuurlijk, je voelt het soms zeer scherp, hoe Timmermans in dit boek z'n hart vasthoudt, en soms z'n mond tot 'n psalmplooi dwingt om niet te bezwijken onder de drift van z'n oerkrachtig kunstenaarinstinkt dat niet gewend is te plooien naar wet en regel. Want wel kan men wijzen op z'n ouder werk (cfr. voor-oorlogsche jaren) waarin sporen aanwezig waren van 'n neiging naar mystische atmosfeer en verstilling van het zinnelijke, maar in die jaren had Timmermans zichzelf nog niet gevonden, en de wereld wist ook luttel van z'n bestaan. Eerst na Pallieter — en diens onthaal — herkende hij zich : dàt bleek de weg te zijn. Maar die weg liep door de Begijnenbosschen en over de heuvelen van 't vette Brabant! Dat hij thans nestelt in Perugia, of daaromtrent, om er de zielsevolutie van Franciscus na te speuren en te vertellen met klank en kleur, is op zichzelf — en vooral voor den katholiek — wel 'n welkom feit, maar de vingeren van onzen Lierenaar kunnen niet zóó gedwee de snaren van z'n « Harp » knijpen of — hoor! — daar bimbamt sint Gummarus al dadelijk over de lichte en lichtende lyriek van Franciscus heen! Waarmee ik beduiden wil dat in dit boek geen consequente factuur te vinden is. Timmermans moest — om zichzelf te zijn — 'n Franciscus hebben geschreven die daverde als 'n boerenkermis. 't Zou niet Franciskaansch geweest zijn, goed, maar nù krijgen we in deze ruim drie honderd pagina's 'n dualisme dat overal tusschen de regels opduikt: de zichtbare behartiging van een verstilden verhaalgang én het vocabulair dat bladzij na bladzij krielt van allerlei Timmersmansiaden die beter thuishoorden in Pallieter e. a. Zoodoende is dit werk, als strekking of bedoeling en woordmateriaal wel 'n bont maar ietwat verbijsterend weefsel geworden. Ten slotte dus geen algeheele bevrediging. De pertige broek van Pieter komt door de pij van Frans te voorschijn.

En wat buitendien — en wellicht als gevolg van die inconsequentie welke Timmermans misschien heeft aangevoeld — nog méér wijst op het boven beweerde dualisme, is *de taal* van dit boek. Ik laat aan de puriteinen 't genoegen van zich krom te ergeren aan de overdonderende taalslordigheid van dit werk, en ik laat aan de ànderen, die juichen om wat zij noemen « dichterlijke vrijheid », het genot van die vrijheid, maar 'n Fons van de Maele heeft de pretentie van 'n zuiver — zij 't nog zoo simpel — woord; Timmermans is door de bloeiende jaren heen *met opzet* slordig geworden! Er is mij geen enkel boek van hem bekend waarin dat opzet zoo luidruchtig-duidelijk en meteen zoo verzwakkend voorkomt. Mij goed, hoor, maar zoo'n experiment kan je in geen vijf van je boeken volhouden of je struikelt. Is de goede gemeente (de Hollandsche incluis) zóó joviaal aangelegd dat ze bestendig een schrijfwijze verduwen zou die erger is dan ons ergst particularisme in illo tempore? Dat heeft met stijlvrijheid niets te maken. Maar nog eens: anderen mogen zich ergeren in die quaestie van materiaal, ik heb 't hier vooral over den bouw en z'n bedoeling gehad, en

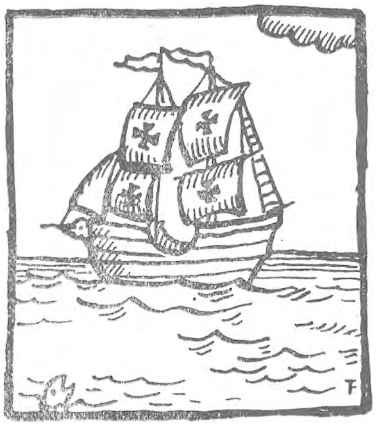

juist de blijkbaar opzettelijke slordigheid van Timmermans' stijl in dees boek beduidt m. i. dat hij geen uitweg wist met dit uitzonderlijk schrijversdualisme. Franciscus schrijven, goed, maar er zou ditmaal gezocht naar woord en wending die — zonder aan den geest van 't boek te schaden — ten minste, bij gebrek aan luidkeelsch plezier, de Liersche formule in eer hielden. En hoezeer ik aanvaarden wil dat de « Harp » een mooi boek is — qualitate qua Timmermans — vind ik het een inzinking in de voortbrengst van dezen auteur. Het is een boek van Felix geworden ; 't had het boek van Frans moeten zijn. En al zijn de laatste vijftig bladzijden méér verinnigd en soberder dan de rest van 't werk, kan het Gesamtbild daardoor bezwaarlijk gered worden.

Moet Timmermans nu uit deze beoordeeling afleiden dat het specifiek-katholieke of religieuze onderwerp *niet* tot zijn domein behoort? *Integendeel!* Maar de heele quaestie komt neer op het « distinguo ». Niet àlle heiligenfiguren, niet àlle thema's onzer religieuze of profane, regionale of nationale of universeele geschiedenis en tradities leenen zich tot 'n Timmermanspen. Ik wil hier terloops nog even wijzen op zijn vroeger experiment met « Karel en Elegast ». Vergelijk de oude, oorspronkelijke — heerlijke! — versie van dit verhaal met Timmermans' bewerking, en 't valt u dadelijk op dat de « variatie » op 't oude thema een verarming beduidt.

Doch vele onderwerpen — vooral dan deze die vergroeid zijn met 't geloof en de zeden van Dietschland, zijn aangewezen op de scheppings- en herscheppingskracht van een schrijver als Timmermans die, beter dan wie ook in Vlaanderen, de suggestieve en kleurrijke kunst van het vertellen beheerscht.

Tweemaal heeft Timmermans zich gewaagd aan zuidersche heiligen (Catharina van Sienna in « De hemelsche Salomé » en Franciscus in « De Harp ») en tweemaal is 't gebleken dat hij té sterk en té overdadig Vlaming is in denken, schrijven, gelooven, gevoelen, om zich soepel genoeg te kunnen bewegen onder 'n zuiderschen hemel, en tweemaal is 't voornàmelijk gebleken dat de armoe en onthechting, zooals *die* beide heiligen nastreefden, zij 't ook in hevige zielslichterlaai, bezwaarlijk zuiver-scherpe contoeren kregen door 'n penseel dat druipt van Pallieteriaansche « boter en heunink » !

Intusschen blijft er in onze eigen gouwen ruimte genoeg voor Timmermans' inspiratievlucht. Ook dàn — en dat zal, naar ik vermoed, wel de verwachting van geheel ons kristen Vlaamsche erf zijn — wanneer hij zich oriënteeren blijft naar het hooger doel dat hem als kristen Vlaamsch auteur is voorbestemd.

En wat het *middel* betreft, kan retrospectief best gewezen op de innige heerlijkheid van z'n « Kindeken Jezus in Vlaanderen », z'n « Driekoningentryptiek » e. a.

Zoolang het onderwerp Vlaamsch is of in Vlaanderen kàn getransponeerd, is Timmermans prinselijk zichzelf, en niets belet hem daarbij

z'n eigen deun te zingen voor en uit den eigen stam, zoo in 't zotte als in 't vroede, zoo in de pertigheid van den dagenmelker als in de meuige vroomheid van onze heiligen.

Uw eigen volk, Timmermans, én 't volk van overal wenschen u als *Vlaming* te gevoelen en te genieten. Gij zijt met uw eigen veeren zóó rijk getooid dat ge uitheemsche pluimage kunt missen.

Maar met dat al kan gerust beweerd dat de *Harp* een boek is dat gemakkelijk zal verspreid. In elk geval mogen de boekerijen zich in volle peis Timmermans, Franciscusverhaal aanschaffen; 't zal gegeerd worden vooràl door het eenvoudig volk dat zoo graag z'n heiligenfiguren populair en « dichterbij » behandeld ziet.

EEN OPHEFMAKEND BOEK

FRANZ HERWIG : De heilige Proletariër (*)

9591 ◆ **IV*** — De schrijver van dit ophefmakend boek is niet meer. In Augustus '31 overleed hij. Toch was hij nog getuige van het felle succes van zijn Proletariër, getuige ook van het stof dat er omheen opwolkte. Idem in Nederland, wanneer dit boek met de buitengewoon belangwekkende inleiding van Cor Hesseling in prachtig Nederlandsch verscheen.

Herwig werpt het probleem op van den modernen, aan-den-tijd-geadapteerden apostolaatsvorm. Hij incarneert zijn gedachte in den persoon van Sebastiaan die, priester-monnik, zijn abdij verlaat — met de goedkeuring van zijn abt — en gaat leven onder de heffe van het verwaarloosde en god - vergetene volk; die enkelen eerst, later meerderen aantrekt door de wondere kracht van zijn voorbeeld en valt onder het schot van 'n revolutionnair en godshater.

(*) Vert. uit h. Duitsch. Met een Inleiding van Cor Hesseling. — Geïll. dr H. Schoonbrood. — Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, 1932, 2e druk (19 × 14) 148 blz., fl. 1,75; geb. fl. 2,50.

Het thema, het opzet van Herwig is van een buitengewoon-actueel belang. Het ontgaat aan niemand, vooral in de grootstad, hoe meerdere *vormen* van apostolaat niet meer berekend zijn op onzen tijd en het bewijs wordt geleverd door de groote massa verlorenen of afgedwaalden waarop we geen vat meer weten te hebben. Laten we mekaar goed verstaan : door deze constatatie worden de eeuwig-jonge principepen van de oratio en het jejunium (waarop de nieuwste encycliek van den Paus : Caritate Christi Compulsi gebouwd staat) in geenen deele geschokt. Het gaat niet om het *wezen* van het apostolaat doch om den *vorm* er van. Hoe kunnen we best een greep krijgen op een individu, op 'n massa die van de Kerk, die van God verwijderd is? O. i. heeft Herwig op 'n acute wijze willen uitteekenen de absolute noodzakelijkheid van het leekenapostolaat als 'n directe en overtuigende modus van apostolaat, waardoor de Kerk, de Gods-idee door een leek (want Sebastiaan zal enkel op het laatst zijn priesterschap bekend maken) aan de leeken wordt teruggebracht. In dezen zin althans dat ze de rechtstreeksche weg-bereiders en baanbrekers zijn voor het werk der genade. M. a. w. de Johannes-de-Dooper-roeping en -taak; de taak ook van 'n Derde-Ordeling of 'n Oblaat.

Deze gedachten zijn niet nieuw. In het werk van Herwig hebben velen aanstoot gevonden, wellicht omdat hij deze apostolische leeken-opvatting tot de uiterste consequenties heeft doorgevoerd en saamgebald in een per se bovenmenschelijk-sterk individu; omdat de verantwoording van de (impliciete en mogen we zeggen officieuse) reductio ad statum laïcalem kerkrechtelijk zeer te discussieeren valt; omdat zijn meening, door een generaliseeren er van ten zeerste gevaarlijk, zelfs roekeloos is als 'n wagenis; omdat het realiseeren van dien apostolaatsvorm, zooals het in dit boek geschiedt midden in 'n moderne grootstad, ons te fel slaat om het gedurfde van zoo'n risico.

Toch meenen we dat het de oogen van meer dan een zal openen en dat, waar de oer-oude en onverwoestbaar-jonge prudentia leiding geven kan, stuwen en remmen, binnen het kader van de Kerk, 'n Sabastiaan-figuur voor onzen tijd, terug gaat doen denken aan de heroïsche zelfvergetenheid en het harde offer der eerste strijd-eeuwen van het katholicisme waar de directe actie van persoon op persoon zoo scherp loskwam voor de « dwaasheid van het Kruis ».

Wie denken mocht dat Sebastiaan zelf de grondprinciepen, gebed, boete en voorbeeld over boord werpt, leze zijn woord aan den hem interviewenden journalist (bl. 123-124).

Wanneer komt de vertaling van Herwig's « Die Eingeengten »?

M. Van Hoeck, pr.

ROMANKRONIEK

Opruiming wegens einde-seizoen

9592 H. Baart de la Faille-Wichers Hoeth: **De Jongen (V).** Ze staan allebei op den omslag afgebeeld : hij, de jongen, en zij, het meisje. Ze staan daar zooals alleen een verliefd paartje kan staan, maar dan zoo kinderlijk, zoo onbeholpen, zoo beminnelijk-naïef dat ge onmiddellijk met die twee sympathiseert en de sceptische bedenkingen omtrent de vriendelijke schrijfster met den ingewikkelden naam, die nog eens wil beproeven onze aandacht te verschalken met de origineele lotgevallen van twee verliefde, elkaar al of niet vindende harten, verjaagt. Er is dan ook aan dit boek nog wat anders oorspronkelijk dan de naam der schrijfster : hier wordt het geluk verhaald van twee arme-menschen-kinderen die door de bijna sprookjesachtige goedheid van hun omgeving, in staat gesteld worden het geluk te ontmoeten waarop ten slotte elk mensch recht heeft. Misschien vindt ge dit gegeven weinig origineel, en dat is het ook. Maar het wordt een belangwekkende originaliteit dat het leven aan twee jonge menschen zich zoo onwezenlijk mooi en optimistisch openbaart en de menschen zelf overvloeien van mildheid en edelmoedige inzichten omtrent die twee — een kreupel schommelmeisje in een pension en een huisknechtje bij een dokter, beide kinderen uit het soort huisgezinnen die het materiaal leveren voor rachitis-klinieken, tuberkulose-sanatoria en toezicht-huizen. Ik heb er een vaag vermoeden van dat juist dit ongewoon optimisme en deze mildheid van het leven die we zoowat ontwend waren in onze romanliteratuur, dit boek zoo prettig maken en zulke bijval bezorgen — ik lees dat dit reeds de tweede druk is binnen korte tijd. — En ten slotte zal ook de vlotte, wat oppervlakkige maar in elk geval van haar vrouwelijke Nederlandsche kollega's gunstig afwijkende stijl, daarin ook wel voor iets tusschen zijn. Het is een boek om mee te nemen naar zee of vakantie-pension, en vooral voor wie een uurtje de krisis, Lausanne, het taalstatuut en Lindbergh wil vergeten.

9593 Sophie de Jongh : **Het laatste Bezoek (IV).** Dit is een boek van stille tragiek en heroïek. Een min of meer aan lager wal gesukkeld, overigens intellectueel en zedelijk zeer hoogstaand man, verblijft in een familie-pensioen voor abnormalen en zedelijk-dekadenten, om in de nabijheid te kunnen blijven van zijn zoon die verpleegd wordt in een gesticht voor abnormalen. Hij is gescheiden van zijn vrouw en zijn kinderen die hij eens in 't jaar mag bezoeken in het huis zijner vrouw, doch dit gebeurt telkens in de pijnlijkste omstandigheden denkbaar, zonder dat er eenige toenadering tot z'n vrouw merkbaar is of zonder dat hij er in kan gelukken tot de intimiteit zijner kinderen, die in volle bakvisch- en vlegeljaren zijn, door te dringen. En wanneer dit ten slotte toch éénś lukt en hij tot de bevinding komt van de geestelijke verlatenheid der jongelui en de dringende noodzakelijkheid dat ze een vertrouwd vriend en leider om zich hebben om te praten over de groote

vraagstukken van het leven, verneemt hij meteen dat hijzelf, het feit dat hij er is, zoowel als het jaarlijksch bezoek dat hem moreel hoog houdt, het voornaamste beletsel zijn tot hun geluk. En hij besluit dat dit zijn laatste bezoek zal zijn, om hunnentwil zal hij ook dit korte geluk offeren. Ge kunt met mij vinden dat dit gegeven niet zoo bijster origineel is in onze tegenwoordige letterkunde en dat er inderdaad werkelijker en dieper problemen in het leven bestaan dan dit hier, maar dan zal ik er dadelijk bijvoegen dat Sophie de Jongh dit boek vlot en luchtig gehouden heeft, zonder de fatale diepzinnigheden en zonder uit te pakken met het intellektualisme van de thans zoo goedkoope psycho-analyse die ge in elke fatsoenlijke roman gedoseerd vindt. Het is overigens niet alleen dragelijk geschreven, maar er ademt een goedheid en een zuiver aanvoelen van het leven uit dit boek, dat ik me met plezier zal blijven herinneren uit deze zonlooze lentedagen.

9594 **Kentering (III-IV*)** van P. BURGERSDIJK-KOLKMEYER verhaalt het tamelijk banale en onbelangrijke huwelijksavontuur van een niet nader omschreven Hollandsch meisje dat met een jong ingenieur gehuwd is en met hem naar Indië reist, waar ze langzaam van elkaar vervreemden en waar het vrouwtje een liaison beleeft met een kollega van haar man, die op 't laatste oogenblik brutaal verbroken wordt door het verongelukken van haar vriend in een casu. Voor zoover ik vermoeden kan brengt dit ongeluk van den huisvriend de twee, die op het punt zijn van elkaar te scheiden, weer bijeen: het vrouwtje gaat naar Holland om haar geschokte zenuwen en gezondheid in orde te laten komen, en hij blijft achter in het verre tropenland dat voor hem, evenmin blijkbaar als voor de andere Europeërs die er arbeiden, nog illusies bergt. Overigens zijn de drie huwelijken waarover hier gesproken wordt, grondig mislukt; twee vrouwen loopen van hun respektievelijke echtgenooten weg, de derde wordt enkel door een ongeluk weerhouden van de overspelige daad die ze in den geest al bedreven heeft. Het lijkt zoowat geschreven om de illuzievolle jonggetrouwde Hollandsche vrouwtjes even te dwingen tot nadenken voor ze na de eerste reis in het huwelijksbootje, de tweede reis in den oceaanstoomer zouden wagen naar het verre Indië, waarover het blijkbaar geestiger is te lezen in romans dan er zijn huwelijksgeluk aan te wagen. Ik wil aannemen dat dit een loffelijk doel is vanwege Mevrouw P. Burgersdijk-Kolkmeyer; litterair kan ik dit boek echter niet au sérieux nemen. Maar als een nostalgieke lezeres me schrijft dat ze er vijf kwartiers prettiger mee doorgebracht heeft dan de figuur op den omslag zou laten vermoeden, ben ik bereid dit te gelooven.

En om eindelijk weer eens een boek te bespreken dat door een
9595 man geschreven werd: NICO ROST's **Levensberichten (III*)** houden zoowat het midden tusschen de betere reportage en de verhalende biografie. Dit boek van Nico Rost getuigt van een schitterend journalistiek talent en een stylistisch vermogen waarover slechts enkelen — Constant van Wessem, A. den Doolaard en Theun de Vries, om de

besten te noemen — beschikken. Nico Rost behandelt hier in radio-stijl het gerechtelijk avontuur dat Paul Verlaine beleefde met Rimbaud te Mons — wij zouden zeggen : te Bergen — en waarvoor hij anderhalf jaar opgesloten bleef in de staatsgevangenis aldaar. Deze reportage is veruit de beste der vijf; de auteur staat hier met zijn eigen persoonlijkheid ook meer op den voorgrond en redt aldus dit verhaal voor verstarring. De reportage over het krimineele leven van Manulescu is een der merkwaardigste gegevens over een geval van een niet-alledaagsche geestelijke afwijking die gebaseerd was op het idee-fixe: rijk worden. Wondere facetten der Russische ziel en voor ons haast onbegrijpelijke episodes uit de vooroorlogsche revolutionaire beweging in Rusland ontdekt hij in het avontuurlijke leven van Azew, een van de leiders der sociaal-revolutionaire partij in het vooroorlogsche Rusland, die een groot aantal politieke aanslagen organiseerde of zelf verrichtte, en tevens een spion was der politieke politie tegen dezelfde partij, — en de hardnekkige bevechter van het bolchevisme. Victor Iwanowitsch Stafana, alias Sawinkow, die vóór den oorlog een der leiders en heftigste partijgangers was der revolutionaire beweging met terroristische methodes om de dekadente monarchie omver te werpen, en na de revolutie van '17 een der radikaalste bevechters werd der bolchewistische regeering, deels om wille van plotse gewetensbezwaren tegen het terrorisme als wagen om een zegevierende revolutie tot stand te brengen. Tot Sawinkow einde Augustus 1924 zich plots gevangen komt geven in Rusland en zijn houding ten overstaan der Russische regeering voor het gerecht verdedigt, nadat hij in de politieke kringen te Parijs en te Londen achter de schermen gekeken had en de zekerheid kreeg dat alleen de Russische nijverheid die heeren diplomaten zoo plots voor dit rebelsche land interesseerde. En als deze wondere man en romanschrijver met het eeuwig-opstandig hart en de even hardnekkige strijd voor de wisselende en telkens tegenstrijdige gedachte, ondervindt dat in de toekomst het vertrouwen van de Russische regeering, die hij gansch zijn leven zoo hardnekkig gediend en even hardnekkig bestreden had, hem ontzegd was, doodt hij zichzelf nadat hij in een novelle getuigd had hoezeer hij zijn eigen wezen en levenshouding doorzien had. De laatste schets is een apologie van den ook hier bekenden Amerikaanschen journalist John Reed, die het destijds tegenover gansch de wereld opnam vóór de methode en de staatsopvatting van het nieuwe moderne Rusland. Ik wil Nico Rost de beleediging niet aan doen te getuigen dat dit boek van hem literatuur is. Het is honderdmaal beter : het is leven : eerlijk, diep brandend en waarachtig. Het kan heusch niet dienen als tijdverdrijf binst een regenachtig week-end te Knokke. Maar het opent verten en verrukkelijke diepten over het wondere en eeuwig-onrustige dat is : de ziel van den mensch in dezen getoermenteerden tijd.

ERNEST VANDER HALLEN.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

De dood heeft onmeedoogend deze laatste dagen huis gehouden in de kringen onzer Nederlandsche letteren. Vooreerst stierf Zaterdag morgen, 11 Juni ll. **de heer Leo Simons**, stichter en oud-leider der Wereldbibliotheek, en een groot vriend der Vlamingen aan wie de Vlaamsche letterkunde en de Vlaamsche letteren in 't algemeen veel te danken hebben. Hij werd geboren op 1 Oogst 1860 in Den Haag, deed daar H. B. S., studeerde aan de Kensington Kunstschool te Londen, aan de Teekenakademie in Den Haag en de Polytechnische School te Delft, en ging naderhand te Leiden studeeren in de Nederlandsche Letteren. Hij werd redakteur van « Het Tooneel », litterair adviseur eener Londensche uitgeverij en stichtte ten slotte de Mij voor goede en goedkoope lektuur.

Daags na het overlijden van Leo Simons overleed te St. Maartensdijk bij Utrecht de Vlaamsche dichter en romanschrijver **René de Clercq**. Sedert einde '18 verbleef hij als politiek banneling in Holland. Vóór den oorlog was hij een der schitterendste vertegenwoordigers der Vlaamsche lyriek : hij liet zich gelden als een der zuiverste volksdichters met diep-godsdienstige inhoud welke we ooit bezaten : zijn gedichten werden voor een groot deel getoonzet door Lieven Duvosel en Emiel Hullebroeck. René de Clercq werd geboren te Deerlijk in 1877, studeerde te Tielt en te Kortrijk, promoveerde in de Germaansche filologie te Gent in 1902, en was achtereenvolgens leeraar aan de Athenea te Nijvel, te Oostende en te Gent. Toen de oorlog uitbrak schaarde hij zich langs den kant der Vlaamsche Aktivisten. Hij was overtuigd dat zijn dichterschap de politieke aktie niet uitsloot, ook al moest hij er lyrisch aan ten onder gaan : de laatste jaren was hij socialist geworden en neigde ten slotte bedenkelijk naar het pantheïsme. Zeker is het dat zijn revolutionnaire lyriek van na 1915 litterair niet moest onderdoen voor zijn vroegere heimatgedichten. We willen hopen dat deze zwerver bij God de rust mag gevonden hebben die hem binst zijn leven ontzegd was.

Ook **Jan Hammenecker**, de bekende priester-dichter overleed Maandag 13 Juni te Westrode-bij-Wolvertem alwaar hij sedert enkele jaren pastoor was. Hij was geboren te Mariakerke-op-de-Schelde op 2-10-1878, deed zijn humaniora en priesterstudies te Mechelen, werd priester gewijd in 1905, leeraarde aan het Kollege te Aarschot en aan de Middelbare Staatsjongensschool te Schaarbeek. Naderhand werd hij onderpastoor te Londerzeel en pastoor te Westrode. Hij gaf eenige verzenbundels uit *Verzen* (z. j.); *van Christus Apostelen* (1913) *Oorlogsgetijden* (1919) en een paar prozawerken : *Zoo zuiver als een Ooge* (z. j.); *Voor een Ziel* (1922) *Colloquia I* (1924) en *Colloquia II* (1927). Hammenecker was in hoofdzaak een zeer komplatief-aangelegd dichter die de onderwerpen zijner gedichten gaarne zocht in de mystiek en de godgeleerdheid : vaak ontsnapte hij slechts aan het gevaar van tot

cerebraliteit te vervallen, dank zij z'n zeldzaam lyrisch vermogen. In de reeks der Vlaamsche priester-dichters was hij een der zeldzame wezenlijk-begaafden, en alvast een der zuiverste lyrische temperamenten, We bidden God, met wie Hammenecker zoo vertrouwelijk omging in zijn werk, dat hij de ziel van onzen medewerker de eeuwige rust mag gunnen.

Ten slotte **overleed de veelomstreden dichter Frederik van Eeden** in zijn landhuis te Walden, waar hij sedert twee jaar de langzame dood van den moegestreden mensch verbeidde. Ondanks zijn veelzijdige activiteit schrijven we: de dichter, omdat al zijn werken, ook zijn tooneelstukken, zijn romans, zijn beschouwend proza en kritische arbeid hoofdzakelijk beheerscht werden door den dichter. Zelfs zijn sociale opvattingen en arbeid stond in het teeken van zijn humanitair dichterschap. Frederik van Eeden was een der zeldzame kunstenaars, in Nederland, feitelijk de éénige, die zijn idealistische denkbeelden in praktijk wilde brengen, in plaats van het te laten bij de voorzichtige theorie zooals de meeste, door het socialisme aangeblazen dichters. Heel zijn leven heeft hij geijverd voor een billijke sociale orde en een gelukkiger gemeenschap, en begon daartoe met zichzelf, -een houding die op zichzelf verbluffend van eenvoudige logika kan schijnen maar in feite heel wat beroering wekte in de kringen der dichters van dertig jaar terug. Hij schreef reeds in zijn eerste periode, midden volle literair individualisme, deze merkwaardige woorden: « Neen, ik houd niet van literatuur... van kunst... van poëzie, maar ik houd van menschen. Ik heb kunst niet lief om kunst, maar om den mensch die haar gemaakt heeft. » Zijn liefde tot den mensch dreef hem tot de bekende kommunistische proefneming te Walden en zijn coöperatiepoging die heel zijn vermogen opslorpten; ze dreef hem ten slotte ook in de armen van Kristus dien hij vond in de Kerk van Rome. Hij ontving het heilig Doopsel in de Benediktijner Kerk te Oosterhout in 1920. Met hem ging een wonder komplekse, maar onder alle oogpunten hoogstaand mensch heen. God zal hem genadig zijn.

2. — Godsdienst

9596 **Brekelmans, Joh., pr.** 264
◆ DE HEILIGE KERK AAN HET ZIEKBED HARER KINDEREN. Gebeden bij de H. Communie der Zieken, bij het H. Oliesel en den Pauselijken Zegen in het Stervensuur en eenige Gebeden der Stervenden volgens het Rituale Romanum. — *Den Bosch, Teulings, 4e druk, (13×9) 83 blz. 2,50 fr.*

V — Een ideale handleiding, beknopt en gemakkelijk, voor allen die den priester bijstaan, bij het uitreiken der H. Kommunie aan zieken, en het toedienen der laatste HH. Sakramenten. De Latijnsche tekst stelt hen in staat te antwoorden op de gebeden van den priester, terwijl de Nederlandsche vertaling hun den weg opent tot die rijkopborrelende bron van heerlijke, zalvende kerkelijke gebeden. Moge dit boekje binnendringen in elk kristen huisgezin om er aan ziekbed en stervenssponde troost en stichting te brengen. L. VAN HULLE, PR.

9597 **Cattellion, S. Th. L., o. p.** 23
◆ BEKNOPTE SUMMALEER VAN SINT THOMAS. Godsleer — Zedenleer — Genadeleer — Sakramentenleer — Verlossingsleer. — *Lier, Van In & C°, 1931, (17 × 11) 119 blz. 9 fr.; geb. 11 fr.*

V — Een poging, enkel een poging om de zee der dogmatische en zedelijke theologie in de Summa vervat, in het schelpje van een « beknopte » samenvatting te concentreeren. De toegang tot St. Thomas leer wordt er niet gemakkelijker om. Misschien kan het boekje dienstig zijn voor Thomasgenieters met drukke bezigheden. Maar wie spiegelt zich in het water van het schelpje en werpt zich niet liever in volle zee. L. VAN HULLE, PR.

9598 **Cruysberghs, Mgr.** 24
◆ LICHAAM EN ZIEL. — *Antwerpen, Geloofsverdediging, 1932, (17 × 13) 118 blz. 10 fr.*

IV* — Dit onderwerp is, in den vollen zin van het woord, up to date. Op grond van 'n systeem dat in theoretische betoogen wordt vooropgezet en verdedigd en om wille van 'n atmosfeer die geschapen wordt b. v. door pers, film en mode (om enkel daarbij te blijven) heeft een dwars-door verkeerde, niet-kristelijke opvatting, ingang gevonden in de massa, waardoor de beteekenis van lichaam en ziel wordt vervaagd en verkeerd wordt verklaard. En dit met al de practische gevolgen van een doorgevoerd stelsel. Mgr Cruysberghs ziet hier een der groote problemen van den tijd in het oog en laat er over gaan en erin binnendringen het licht van onze katholieke opvatting. Hij doet het met zijn gekende beheersching van de stof, met zijn juiste, doorvoelde uiteenzetting en inslaande verwoording. Mgr Cruysberghs is een onzer allerbeste redenaars en — dit komt niet zoo dikwijls voor — onzer beste redenaars-schrijvers. O. i. heeft hij in dit werk nog direkter, nog gebondener gesproken en geschreven dan vroeger. Er zit meer vaart in zijn zinnen. Meer gebaldheid in de structuur ervan. Persoonlijk kunnen we niet anders dan ten zeerste ons er om verheugen. Deze voordrachtenreeks — die ook door K. V. R. O. — werd uitgezonden is doelmatig-modern katholicisme. Aan alle intellectueelen, leiders en leidsters, warm aanbevolen. M. VAN HOECK, PR.

9599 **de Cuyper, A.** 264
◆ DE GESCHIEDENIS DER H. MIS.

Sobry, J.

ONZE HEERLIJKE ROL IN HET H. MISOFFER.

X.

MISTEKSTEN VOOR HET VOLK : O. L. VROUW LICHTMIS. — *Steenbrugge, Abdij (Ora et Laboraserie), 1932, (15× 10) 24, 72, 24 blz. 1 fr.; 2 fr.; 1 fr.*

V — In deze historische schets, welke getuigt van een rijke belezenheid en een kritisch oordeel, beperkte E. H. De Cuyper zich tot die gegevens, welke noodig zijn tot een beter begrijpen en een devoter volgen der huidige ceremoniën onzer gezongen mis, vooral der parochiale hoogmis. — E. H. Sobry bezorgde een uitmuntende handleiding voor leiders (sters) der studiekringen onzer Katholieke-aktievereenigingen, welke dit jaar den uitleg der misgebeden in hun godsdienstig programma schreven. — Nr 3 stelt de gewone geloovigen in de mogelijkheid de plechtigheid op O. L. Vrouw Lichtmis inniger mee te leven. — Aanbevolen. L. VAN HULLE, PR.

9600 **de Cuyper, A.** 264
◆ LITURGISCH HANDBOEK : 3e DEEL. Het Kerkelijk Jaar. — *Leuven, Brugge, Abdij, 1930 (19 × 13) 175 blz.* *9 fr.*

V — In het 1e deel van zijn Liturgisch Handboek beschreef E. H. De Cuyper het Roomsche Kerkgebouw, de gewijde plaats, waar de Kerk heiligt. In het 2e leert hij den dag heiligen door de H. Mis en het H. Officie. In dit 3e deel handelt hij over de heiliging van het jaar. Volgens de ware opvatting der Liturgie heeft hij het « Eigen van den tijd » ingedeeld in twee kringen: den Kerstkring en den Paaschkring. In het deel over het « Eigen der heiligen » houdt hij met voorliefde stil bij de iconographie. Klaar en methodisch, eenvoudig en beknopt, levendig en gemoedelijk, doorspekt met korte aanhalingen uit Gezelle's kerkelijke poëzie, stemt dit handboek tot eerbied en warme liefde voor God, zijn Kerk en haar wonderschoone liturgie. 't Bisdom Brugge kreeg een bevoorrecht plaatsken. Gaarne zagen we een rijker literatuuropgave bij sommige punten. Bestemd voor de vierde en de derde; 2 midd. kl.; 2 en 3 norm. jaar, zal dit werk ook bij anderen welkom zijn.

LEO VAN HULLE, PR.

9601 **Dekkers, M. F.** 23
◆ ROOMSCH-KATHOLIEKE GODSDIENSTLEER : 3e DEEL. DE KATHOLIEKE GENADELEER. — *'s Bosch, Teulings, 13e druk, (19 × 13) 128 blz.* *fl. 0,70*

V — De bijval die de « Roomsch-Katholieke Godsdienstleer » van Z. E. H. Dekkers geniet, vermeerdert van jaar tot jaar. En geen wonder: in drie mooie boekjes wordt behandeld: de katholieke geloofsleer, de katholieke zedenleer, de katholieke genadeleer. Het deeltje dat de laatst aangeduide stof behandelt ligt nu voor ons in *dertienden druk*. Even als de andere deeltjes munt dit boekje uit door klaarheid en degelijkheid; nochtans is het niet bijzonder geschikt voor *zelfstudie*, maar eerst en vooral als *leidraad* bij het onderwijs : met degelijken uitleg en aanvulling vanwege den Godsdienstleeraar, zal dit boekje zeer goed aan zijn doel beantwoorden. Mocht het nog helpen veel goed stichten, en de lichtbrengende Waarheid in de zielen storten om tot de heiligmakende daad te doen overgaan. Een zeer verdienstelijk werkje!

M. DAISOMONT, PR.

9602 **Dondeyne, A.** **264**
◆ De heilige Mis. Haar wezen en haar plaats in ons leven. — *Steenbrugge, Abdij, (Liturgisch Volksapostolaat) 1932, (18 × 13) 28 blz.* *2 fr.*

V — Drie paneeltjes : de plaats van Kristus in ons leven, het wezen van het H. Misoffer, de juiste omlijning van zijn plaats in het leven van de Kerk en den enkeling. Een deugdelijke leidraad voor priesters gelast met de godsdienstige opvoeding van het volk. L. Van Hulle, pr.

9603 **Kreuser, Dr Martin** **24 : 396**
◆ Jezus, de Heiland der Vrouw. *Vert. uit h. Duitsch dr A. Postel en L. Schoenmakers. — Uden, Boekhandel St Willibrordus, 1930, (17 × 12) 163 blz.* *fl. 1*

V — Dit is een zeer mooi boek. Een levenwekkend werk. Er is diepgang van gedachten, er is een rustige zekerheid die ademt in een atmosfeer van innige beschouwing. Dit werk richt zich meer tot de ontwikkelden — ook om den vorm waarin het werk gegoten is. Doch we raden het ten zeerste aan voor al onze vrouwenorganisaties; de proosten en de bestuursleden zullen er een heerlijke stof tot verklarende lezing of korte aanspraken ontdekken. De Heiland treedt op ons toe als de Redder der Vrouw in onze maatschappij, als de Samaritaan, als de Vredebrenger. De climax tot de hoogste werkelijkheden is schitterend uitgewerkt. De vertaling is uitstekend. De uitgave juweelig.
M. Van Hoeck, pr.

9604 **Lucas** **81 : 24**
◆ Miserere. *Verlucht met 7 houtsneden dr P. Engels. — Rijswijk, Kruisvaarders van St Jan, 1931, (16 × 12) 110 blz.* *fl. 2*

V — Veertig meditatie-gedicht-gebeden telkens op een halfvers van psalm Miserere. Een ware gloed van Godsgevoel heerscht in die stukjes, waar de harde schal van gerechtigheid en de snikken van schaamte afwisselen met de cello-teederheid van barmhartigheid en liefde. Heelemaal gedragen op beelden welke met groote zorg uitgewerkt zijn: de toon eveneens is hooggestemd, rythmisch-keurig, en toch steeds klaar. Naast Hammenecker, Molenaar, Theophilus en Palau te plaatsen. De uitgave is mooi. Dr Joris Caeymaex, pr.

9605 **Maritain, Jacques** **2 : 37**
◆ Religion et Culture. — *Paris, Desclée, (Questions disputées, nr 1) 1930, (19 × 12) 115 blz.* *7 Fr. fr.*

IV* — Een prijzenswaardig initiatief : de uitgave van deze nieuwe serie van omstreden problemen. De verwarring in de geesten is zoo groot, de verwikkelingen op sociaal, politiek en ekonomisch gebied zoo ontzettend dat, allerwegen, er vraag is naar heldere begrippen en gezonde oplossingen. Maritain werpt hier in 't midden zijn thomistische bespiegelingen over Godsdienst, Kultuur en Beschaving, fel en scherp, en belicht er mee tal van hedendaagsche stroomingen. Overheerlijk zijn het tweede en derde hoofdstuk waar hij aantoont dat de Katholieke Godsdienst 't recht en den plicht heeft alle kultuur te doordringen en zoowel dient te zorgen voor het eeuwig heil der zielen als voor 't tijdelijk welzijn der menschheid. Zijn blik op de moderne wereld en op de heiligheid der Kerk is vastberaden en moedig. Die merkwaardige gedachten zijpelen nu door in de geesten onzer tijdgenooten, om die tot de overtuiging te brengen, dat we, niet langer, mogen voortbouwen aan den toren van Babel, maar moeten beginnen alles te zetten op de juiste plaats. D. De Pauw, O. P.

9606 **X.** **24 : 05**
◆ HANDLEIDING DER BONDEN VAN HET H. HART: 3e Deel. Gewestelijk Congres van Berchem 17-18 Juli 1931. — *Mechelen, Sekretariaat Bonden v. h. H. Hart (18 × 13) 158 blz.*

V — De bekwame en werkzame leider der Bonden van het H. Hart, E. Pater Meeus, S. I., weet op 'n heerlijke wijze de werking langs rechte banen te leiden. Wat hij verwezenlijkt voor het Vlaamsche land is een der doeltreffendste Katholieke Actie-daden die kunnen worden gedacht. Dit verslag is er een sprekend bewijs van. Beginselen en toepassing liggen vast. Met dit werkje heeft elke geestelijke bestuurder en hebben de propagandisten een buitengewoon-doelmatig vade-mecum. Het kan stof leveren en richting geven voor het werk der Bonden overal, zoowel in de grootstad als op den buiten. Dit compendium kome in de handen van al degenen die hun taak van dezen tijd willen verstaan, ze willen aanvaarden en uitwerken. M. VAN HOECK, PR.

9607 **X.** **264 : 396**
◆ HEER, ZEGEN ONS... DE ZEGEN GODS OVER DE MOEDERLIEFDE. — *Abdij, Steenbrugge, Liturgisch Volksapostolaat, (Leef met de Kerk, Nr 1) 1932, (17 × 11) 32 blz.* *1 fr.*

V — In dit, met zorg uitgegeven boekje zijn samengebracht uit Ritual en Misboek al de liturgische zegeningen die betrekking hebben op het gezin, het huis, de moeder en de kinderen. — Moge dit boekje bijdragen om goed en veelvuldig gebruik te maken van de zegeningen der Kerk, die bronnen van genade zijn ons allen tot zegen. FR. CROLS, PR.

3. — Sociale Wetenschappen Opvoeding — Vrouwenbeweging

9608 **Auer, Ludwig** **37**
◆ NIEUWE WEGEN NAAR 'T OUDE DOEL. *Vert. uit h. Duitsch* « Alte Ziele-Neue Wege oder : Die Aufgaben des Cassianeum. » *dr Fr. S. Rombouts. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (20 × 14) 229 blz.* *fl. 2,25*

IV* — L. Auer was — wij weten het — een sterk-mooie persoonlijkheid, en hij die was een simpel dorps-onderwijzertje in Beieren, is uitgegroeid tot een der knapste en werkzaamste pedagogen van Duitschland, tot organisator van de bovenste plank, zooals blijkt uit zijn pedagogium-stichting Cassianeum, tot een pionier der katholieke pers en last not least tot een paladijn der pedagogiek in streng en zuiver Roomschen zin. Maar in alles en vooral in zijn pedagogiek klopte de polsslag van den Godsdienst: deze toch was voor hem de eenig veilige basis voor onderwijs-opvoeding. Daarvoor riep hij op katholieke pedagogiek, katholieke opvoeders, katholieke opvoedingsmethodes! En 't kittelt me van vreugde waar ik hem hoor zeggen dat het gezin het centrum is van het opvoedingswerk. — Dat alles vertelt u Fr. Rombouts; neen, dat vertelt u Auer zelf, die de — hier vertaalde — historiek neerpent van zijn leven en streven onder dien suggestieven titel. En lees daarbij nu Fr. Rombouts' mooie, synthetische inleiding op Auer's leven, werken en pedagogiek. Een selecte uitgave. A. VAN DEN DRIES, PR.

9609 **Cooper, J.;Decoene, A.; de Hovre, Fr.** **24 : 37**
◆ HET KATHOLIEK LEVENSIDEAAL. Handleiding bij de Godsdienstige Vorming voor middelbaar, normaal en technisch Onderwijs: 1e DEEL. — *Antwerpen, Standaard, 1932, (25 × 17) 268 blz.* *25 fr.*

IV — Hoe dit boek werd gemaakt? Door medewerking van den lesgevenden, ervaren schrijver, van de raadgevende medeleeraars, van de eerlijk criticeerende leerlingen zelf, en dat binst de spanne van 15 jaren! Eenig, niewaar. Deze handleiding — een beginselboek! — is dan een heerlijke proeve van godsdienstonderwijs voor de rijpere jeugd, die reeds kennis heeft van de godsdienstwaarheden, daarover meer weten wil, vooral in verband met het moderne leven. Want zie, dat is de ongemeene waarde ervan: Cooper heeft het land aan dor tractaat, verouderde methode, en plant u zoo maar rats voor een moderne vraagstukvanwat aard ook. Up to date en nieuw. Niks volledig maar ruim materiaal genoeg. Niks stof-uitputtend, maar altijd nog suggereerend en de baan open latend voor aanvulling, zelfstudie en vrije bespreking. Een wegwijzer voor het voor het christelijk beleefde leven, schreef zeer juist Pater Brouwers. In zeer eenvoudigen, klaren trant, en in een vlotlezende, goede vertaling. Een degelijk werk, dat thuis hoort in school, in studiekring, op elke studeertafel: en 't is nog maar nummer één van een trilogie! A. VAN DEN DRIES, PR.

9610 **Dewey, John** **37 . 3**
SCHOOL EN MAATSCHAPPIJ. *Vert. uit h. Engelsch dr Dr Tj. de Boer. Geïll. met 5 platen. — Groningen, Wolters, (Bekende Paedagogen) (20×13) 218 blz.* *geb. fl. 2,50*

IV* — In zijn inleiding tot dit werk geeft Dr Tj. de Boer inzicht in de wijsbegeerte en de paedagogiek van Dewey. Deze philosophie is sociologisch en evolutionistisch, ze kan ons katholieken niet bevredigen. In het 2e deel van het werk lezen we Dewey's opvattingen over School en Maatschappij. Geweldig gaat hij te keer tegen de luister- zwijg- en stilzitschool. Hoeveel goeds er ook moge te rapen zijn in zijn beschouwingen over: School en het Leven van het kind; Verspilling in het Schoolwezen; Psychologie van het Schoolwerk; Ontwikkeling der Aandacht, toch is er overdrijving en éénzijdigheid. De paedagogiek van Dewey kan een christen gemoed niet behagen. Dr A. VERBIST

9611 **Fröbel, F. W. A.** **37**
OPVOEDING VAN DEN MENSCH. *Vert. dr J. M. Telders. Met portret — G.oningen, Wolters, (Bekende Paedagogen) (19 × 13) 332 blz.* *fl. 2,90*

IV* — « Men is gewoon te zeggen, dat men wat Fröbel op praktisch gebied geleverd heeft, dankbaar kan aanvaarden, maar dat men zijn levensbeschouwing maar moet laten voor wat zij is: onvruchtbare speculaties en droomerijen. Welnu, ik ben het daar in het geheel niet mede eens, en ik ben van oordeel dat, als Fröbel werkelijk nog iets voor het nageslacht zal beteekenen, men den geheelen Fröbel moet nemen en zijn levensbeschouwing in de eerste plaats. » Zoo spreekt Dr Gunning in zijn inleiding tot de studie van Fröbels werken, en hij verwijst ook naar het overeenkomstig oordeel van Stanley Hall. Voor ons, katholieken, al is het dat Fröbels protestantsche godsdienst sterk naar pantheïsme helt, en dat meer dan één van zijn gedachten, in dit werk uitgedrukt, zoowel verkeerd als orthodoxe kan worden opgevat en verklaard, al is het dat er in katholiek opzicht een groote leemte in zijn beschouwingen bestaat, *toch kan dit, dunkt me, een wat gevormden lezer geen*

kwaad doen. Integendeel de studie van een levensopvatting waarin God, niet alleen de oorsprong, maar de gedurig werkende kracht is van een opvoedingsstelsel, waarvan de godsdienst grondslag, merg en leven is, voldoet onzen geest en rust ons uit van al die neutrale en leege opvoedingstheorie en praktijk, die maar al te veel in katholieke inrichtingen en huisgezinnen geduld worden. Heel interessant is het ook na te vorschen, hoe Fröbel is « de ware voorlooper der hedendaagsche wetenschappelijke paedagogie, die in menig opzicht slechts is komen bevestigen, wat Fröbel ons reeds geleerd had. » En wie wat rechtvaardigheids- en waarheidszin heeft, vindt daar ook een oprecht genot in. Spijtig dat de Nederlandsche vertaling de lange, ingewikkelde Duitsche perioden behield, die van dit werk een lastig verteerbaar lectuur maken. Doch 't nut en 't intellectueel genot loont de moeite. M. I.

9612 **Gervasius, O. M. C.** **37**
◆
DE GEHOORZAAMHEID. —*Tilburg, Jongensweeshuis (Opvoedkundige Brochurenreeks nr 64) 1923, (20×15) 94 blz.* *fl. 1,20*

V* — Elke pedagoog weet dat hier betreden wordt een domein van de hoogste waarde in de moderne opvoedkunde. Om midden klemmen en voetangels den vasten, veiligen weg te weten, is daar Pater Gervasius, de man die ons leidde door de algemeene en de bijzondere Deugd-pedagogiek, en die ons dadelijk zegt dat hij zelf aan de hand van St Thomas gaat. Goed zoo. Onder die schets is het goed te leeren den weg tusschen vrijheid en gezag, de ganschheid van het probleem, de gehoorzaamheid als plicht en als deugd, haar soorten en eigenschappen. Na al dat theoretische, krijgt gij wat practische beschouwingen over de opvoeding tot gehoorzaamheid van kleuters, schoolgaande kinderen en rijpere jeugd. Deze lectuur is geen vermeiend wandeltochtje, maar een leerrijke studie: ze is dan ook bestemd voor ontwikkelden. De oplossing van het probleem hangt af van de levensbeschouwing, zegt schrijver zeer gepast: hij zoekt ze dan ook in katholiek licht. Maar wat hij vond in die stralen, dank zij zijn vroeden geest, zijn hart, zijn ervaring, is voedsel en leven van de beste soort. A. VAN DEN DRIES, PR.

9613 **Leys, Maria** **33**
◆
EENIGE BESCHOUWINGEN OVER DE VROUWELIJKE BEDIENDEN. — *Antwerpen, Vrouwelijke Bediendenvereeniging, 1931, (19×13) 160 blz.* *5 fr.*

V — Zeer interessante beschrijvingen van eene die gezien, meegevoeld en meegeleefd heeft. Ook bevelen wij allen warm er de lezing van aan en op de eerste plaats aan wie, als werkgever of om godsdienstige of sociale werking, meer rechtstreeks in betrekking komen met vrouwelijke bedienden en zich hunne cultureele en zedelijke belangen meer bijzonder moeten aantrekken. Ze zullen er heel concreet alles in aantreffen wat ze moeten weten om zich beter van hunne edele taak te kwijten want de schrijfster verbergt niets van hetgeen ze vaststelt: noch het bedenkelijke of zelf het slechte; ze zegt alles, altijd heel kiesch maar toch duidelijk. Dit werk is een *proefschrift* voor het bekomen van den titel van *Maatschappelijke Assistente.* Een proefschrift dat eer aandoet én aan de schrijfster, én aan de Katholieke Sociale School onzer Christelijke Arbeidstersorganisatie te Brussel, én aan de Vrouwelijke Bediendenorganisatie, te Antwerpen. Dr K. DU BOIS, S. J.

9614 **Rombouts, S., Fr.** **92.2 : 37**
◆
DON BOSCO ALS OPVOEDER. — *Tilburg, R. K. Jongensweeshuis (Opvoedk. Brochurenreeks, nr 51) (20×13) 94 blz.* *fl. 1,20*

IV — Dit is nu vooreerst niet het wetenschappelijk-uitgewerkt leven van Don Bosco, ook niet de synthetische uiteenzetting zijner opvoedingsmethode zooals Auffray die ons gaf in het Fransch. Maar wel: het populair boek, dat u te praten weet al keuvelend over dien grooten man, over zijn kolossaal practisch beleid en over zijn dadig leven waaruit het romantisme niet geweerd bleef. Schrijver blijft zijn rol zoo heusch getrouw, dat hij verwijlt en te haperen hangt aan het rijk, weelderig anecdotisme van dit leven. Als initiatiewerk, uitstekend, en ik zie het graag in de handen van jonge opvoeders. Een naklank van Don Bosco's heerlijke feesten. Het blijve er niet bij!

A. VAN DEN DRIES, PR.

9615 **van Duyvendijk, P. ; Visser, J. B.** **37**

SCHOOLOPVOEDING EN-ONDERWIJS. — *Groningen, Wolters, (23 X 14) 245 blz.* *fl. 2,50; geb. fl. 2,90*

IV* — Met het verschijnen van dit derde deel na *Nieuwe Zielkunde* en *Nieuwe Geschiedenis der Paedagogiek*, is dit handboek voor opvoedkunde volledig. Zegge ik al dadelijk dat het ons geeft wat ervan kan vereischt: inzicht in het wezen der schoolopvoeding, aanduiding van de groote lijnen der algemeene methodiek en der bijzondere methodiek. Wat stellers er aan toevoegen over het schoolwezen met aard en aantal der scholen, zal wel bedoeld zijn voor den Hollandschen student en lezer. Uitweiden over dit alles valt buiten dit bestek. Principieel beschouwd: stellers stellen « zoo objectief mogelijk de meeningen naast en tegenover elkaar », goed, maar dààr ligt een eerste punt: gebrek aan oorspronkelijkheid. Wat hebben wij ten slotte aan nomenclatuur en namen, zelfs citaten? Juxtapositie trouwens is geen eenheid. Ze hebben « niet geschroomd om eigen opvatting er aan toe te voegen »: waarom die schroom om eigen weg te gaan? Waarom dan de uitvoerige uiteenzetting van andermans meeningen? *Door het werk ademt een dwars door Protestantsche geest.* Al komt uit hun pen wel een Roomsch naampje, van wat Holland nu heeft aan Roomsch schoolwezen en pedagogen wordt niet gerept. Ze stellen zich aan als de verdedigers — en eerlijk en trouw — van de christelijke school op basis van christelijke godsdienst en moraal, maar versta wel: in Protestantsch-christelijken zin. Is het daarom dat ze wel wat verre gaan in 't bespreken der middeleeuwen en het zoogenaamd verbalisme ervan ruw aandikken? Dat neemt niet weg dat ook de Roomsche pedagoog en studax zijn bate halen kan uit deze ernstig doorgewerkte bladzijden. De lange vragenlijst op 't eind is zeer welkom.

A. VAN DEN DRIES, PR.

9616 **van Vlierberg, J.** **39 : 58**

HET SYMBOLISME DER BLOEMEN. Een folklorische Vlaamsche Zant. — *Dendermonde, van Lantschoot, 1936 (22 X 14) 95 blz.*

V — « Mij spreekt het al een tale » zou de schrijver Guido Gezelle mogen nazeggen; die taal verstaanbaar te maken aan « zoo menig mensch die gaat voorbij », de taal die het schrijverke schrijft: « den eeuwigen naam van God », lag in zijne bedoeling. Want die taal is op de eerste plaats de godsdienstige taal die door de Vlaamsche volksziel in 't hart der Vlaamsche bloemen werd ingestort. Het Vlaamsche bloemenepos verhaalt ons immers op treffende wijze van Oud en Nieuw Verbond, van God en de heiligen, van de H. Kerk en het liturgisch jaar, van deugden en ondeugden. En niet in de natuur alleen, maar ook in de kunst werd aan de bloemen een sprekend symbolisme toegekend. Met op dit alles de aandacht zijner tijdgenooten te vestigen

heeft de schrijver gedaan wat eens een Franciscus van Assisië, een Adam van Sint Victor en een Pieter de Mora voor hun tijdgenooten deden: in zulk een gezelschap te staan is geen geringe eer en blijk van verdienste. J. LAUWERYS, PR.

9617 **Rutten, P. C., O. P.** **23 : 31**
◆ DE ZELFMOORD. — *Antwerpen, Geloofsverdediging (Godsdienstige en sociale Trakten, 1932 nr 1), (17 × 12) 34 blz.* *1,50 fr.*

V — Belangrijke gegevens omtrent den zelfmoord zelf (aantal, omstandigheden, aanleidingen er toe, enz.) en de beoordeeling ervan door niet-katholieken. Is het positieve deel, m. a. w. de uiteenzetting der leer en der voorschriften der Kerk, wel voldoende uitgebreid, eenvoudig, doorslaand voor den gewonen lezer? Vooral meer ontwikkelden zullen deze brochure met nut lezen. Dr K. DU BOIS, S. J.

9618 **X.** **324**
DEBAT VOS-RUBBENS, gehouden te Leuven op 12 November 1931. — *Antwerpen, De Nieuwe Jeugd, 1932, (21 × 14) 72 blz.*

IV — Door den K. Vl. Bond van Leuven werd op 12 November een debat ingericht tusschen de Heeren Volksvertegenwoordigers Vos en Rubbens, die ieder hun standpunt uiteenzetten in zake de uiteindelijke doelstelling van de Vlaamsche Beweging en het middel om dit doel zoo vlug mogelijk in zijn geheel te bereiken. Dit debat werd stenografisch opgenomen en ligt thans voor ons, uitgegeven als nr 6 door De Nieuwe Jeugd. Als documentatie en studiemateriaal zal dit debat voor iedereen uiterst welkom zijn. Dr J. UYTTERHOEVEN.

4. — Taalkunde

9619 **Everett-Green, Evelyn** **37 : 42 : 83.0**
A CHILD WITHOUT A NAME. Met Vocabulary. Adapted and annoteted by Dra H. R. S. van der Veen. — *Groningen, Wolters, (The young People's Library) 1930, (16 × 10) 107, 24 blz.* *fl. 0.70*

V — Na 'n schipbreuk wordt op 't strand 'n jongentje gevonden; 't kan zich echter z'n naam niet meer herinneren. 'n Rijke jonker neemt de knaap onder z'n bescherming; nadien vindt hij z'n moeder terug en 't donkere verleden wordt opgeklaard. 'n Mooi verhaal dat de belangstelling van onze Engelsch studeerende jeugd wel vierklauwens zal veroveren. Paedagogisch: heel braaf. Die mooie, knusse boekjes van « The young People's Library » hebben steede zoo'n bepaald « charme » over zich. PAUL HARDY

9620 **X.** **4393 : 43**
HET BRUGSCHE LIVRE DES MESTIERS EN ZIJN NAVOLGINGEN. LE LIVRE DES MESTIERS DE BRUGES ET SES DÉRIVÉS. I. LIVRE DES MESTIERS; II. GESPRÄCHBÜCHLEIN; III. RYGHT GOOD LERNYNG; IV. VOCABULAER. Inleiding door Dr Jan Gessler. — *Brugge, Consortium der Brugsche Boekdrukkers, 1931. 6 dln (26 × 19) 54, 52, 52, 34, 54, 68 blz.* *125 fr.*

III* — E. P. Fr. Callaey heeft uitstekend gewezen op de waarde der oude tweetalige leerboekjes, gesprekboekjes : « zij verplaatsen ons plotseling volkomen in het leven onzer voorouders... Wij dringen door tot in hun binnenkamer, zetten ons, nadat wij met hen hebben gebeden, naast hen aan een welvoorzienen disch. Wij volgen hen op hun werk,

vergezellen ze naar de markt, de herberg, en ja ook op reis en op bedevaarten. We krijgen een overzicht zoo van het huiselijke als van het maatschappelijke en het godsdienstige leven ». Gelijk op welk gebied men zich plaatst, men smekt aan het sappige dier boekjes : onder meer aan de drievoudige schakeering van het Brugsch (XIVe eeuw), het Limburgsch (id.) en het Antwerpsch (begin XVIe eeuw). We hebben hier dus een wetenschappelijke praestatie van eersten rang van de hand van Dr Jan Gessler : geschiedkundige inleiding over het werk van den « walscen scoelmeestere », over zijn benuttiging door den grooten Caxton, over de verstandige, niet slaafsche navolgers in Limburg en te Antwerpen; en uit het geduldig en scherp kritisch onderzoek komt daar dan de oude tekst klaar en schoon te voorschijn met zijn eigen klank en vorm en geest. Ook materieel een lust om in te bladeren.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

5. — Wetenschappen

9621 **Langdon-Davies, John** **5**

DE GROEI VAN ONS WERELDBEELD. Van den Oermensch tot Einstein. *Bewerkt door Yge Foppema. Geïll. met 15 platen. — 's Hage, Leopold, 1932, (24 × 17) 292 blz.* *fl. 3,90 : geb. fl. 4,90*

I — Naarmate de wetenschap zich meer en meer uitbreidt, is het minder noodig voor den uitleg der verschijnselen in het heelal, beroep te doen op de Godheid. Boek met pantheïstische strekking, en zeer oppervlakkig, soms anecdotisch. Men ziet niet in waarom het noodig was daarvan een zoo verzorgde overzetting in het Nederlandsch te laten verschijnen. Niet te lezen werk. Dr J. VAN MOLLE, PR.

9622 **Molenbroek, P., Dr; Mulder, J., Dr** **53**

LEERBOEK DER NATUURKUNDE. Met een groot Aantal Vraagstukken. Voor Hoogere Burgerscholen en Gymnasia: 2e DEEL. LEER VAN HET LICHT, VAN HET MAGNETISME EN DE ELECTRICITEIT. *Geïll. — Groningen, Wolters, (24 × 16) 336 blz,* *fl, 3,75*

V — Dit leerboek der natuurkunde, heel modern in zijn opvatting, is tevens klaar en helder in zijn uiteenzetting. Doorgaans wordt er weinig tijd verspild aan feiten van bijkomstigen aard — alleen het hoofdstuk handelend over de statische elektriciteit is wat lang gerokken, kan vereenvoudigd — het hoofdzakelijke wordt duidelijk en tevens bondig behandeld. Wat het stel oefeningen aangaat, hier in Vlaanderen heeft men daar weinig aan, daar hier te lande de cursus hoofdzakelijk proefondervindelijk en niet zoozeer wiskundig wordt opgevat. In Nederland houden ze er meer aan steeds alles te becijferen: of de belangstelling van het studentenpubliek volgens dezelfde kromme toeneemt, daar valt aan te twijfelen. Alles samengenomen een zeer aan te bevelen handleiding. L. SENDEN, PR.

9623 ◆ **Senden, Leo, pr.** **5 : 21**

DE ORDE IN DE NATUUR. *Geïll. met 9 platen. — Brussel, Standaard, 1932, (20 × 14) 76 blz.* *2,50 fr.*

V — Een bundeltje dat met belangstelling zal gelezen worden. Het bevat eenige losse grepen uit de algemeene orde die in de natuur kan worden vastgesteld. De gunstig gekende schrijver laat hier eens te meer zijn gaven van treffende en levende voorstelling, gelden.

Dr J. VAN MOLLE, PR.

7. — Schoone Kunsten

9624 **Pols, André M.** **92.7 : 78**

VAN DE ALTENBURG NAAR DE HOFGAERTNEREI. Een Hoofdstuk uit 't Leven van Liszt. *Geïll. met 3 platen. — Antwerpen, S. V. Lectura, 1932, (21 × 16) 104 blz.* *30 fr.*

III — De mensch ontdekken in het genie en het genie in den mensch, behoort tot de moeilijkste taak van den biograaf die in het kunstwerk den schepper oproepen wil. Het is de taak van edel geschakeerde zielen de « menschelijke » dingen te meten en te beoordeelen als achtergrond van sublieme scheppingskracht. Er is Liszt: de adellijke ziel en de sublieme kunstenaar. Er is de wonderbare virtuoos. Er is de eerbiedwaardige meceen der broeders in de kunst. Er is het scheppend genie. Doch er is ook het levensnet met zon en weelde en... Caroline. Alleen een broze hand mag de broze waarheid belichten. A. Pols heeft in dit essai iets ervan benaderd met ziel en doorzicht. Hij heeft langs den Liszt-mensch ons meer vertrouwd gemaakt met den Liszt-schepper. Hij ontmoet hem ook te Antwerpen gedurende zijn herhaalde bezoeken tusschen 1854 en 1886. Naast de vereerende tegemoetkoming die hij er genoot, wordt er ook in de pers de maat van het onbegrip nopens den « mensch » aangegeven. Een mooie studie die een mooi mensch mooi belicht. F. V. D. M.

9625 **Vermeulen, Matthijs** **78**

DE EENE GRONDTOON. — *Mechelen, Het Kompas, (« De Vrije Bladen » Maandschrift, afl. 4-5) 1932, (23 × 15) 82 blz. Abonnement D. V. B.: 80 fr.*

V* — Zooals de schrijver het zelf bemerken doet, verschenen deze opstellen in De Telegraaf (1915-1920), behalve de twee eerste stukken over Corn. Dopper, die verschenen in De Amsterdammer en De Nieuwe Amsterdammer. Het gaat er dus om gelegenheidsopstellen die een kritischen kijk geven op de Nederlandsche belangstelling voor eigen muziek en Europeesche literatuur. Te dezer gelegenheid krijgen we bedenkingen over Dopper, Mengelberg, e. a. N. Nederl. musici, die getuigen van een onomwonden vrijmoedigheid. Schönken, Brahms, Grieg, Mahler, Strauss, Korngold, Ravel, Diepenbrock en vele anderen worden er bij gelegenheid van uitvoeringen besproken. Daar het er niet gaat om een *stelling*, waarin de verscheidene kapittels een organische rol zouden spelen, gaat het ook bezwaarlijk om het als een geheel te bespreken en de betwistbare opinies naar voren te brengen. We zeggen liever dat dergelijke journalistische gelegenheidsstudies hun groot nut hebben, om de rake opmerkingen waarmee ze zijn doorspekt en bizonder om de vrijmoedige objectiviteit waarmee daarin kunst, kunstenaars en richtingen worden getoetst. Bij de vorming van een beredeneerde opinie en het afleeren van elk aprioristisch denken zijn dergelijke opstellen een prikkel. Dr FL. VAN DER MEUREN

9626 **Worp, J.; van Milligen, S.** **78**

ALGEMEENE MUZIEKLEER. *Bew. naar den 11n druk dr Sem Dresden. — Groningen, Wolters, 1931 (24 × 16) 444 blz.* *fl. 5,25; geb. fl. 5,90*

V — Worps' en v. Milligen's « Algemeene Muziekleer » werd hier door S. Dresden bewerkt « met de bedoeling de inzichten van dezen tijd omtrent rythme, melodie en harmonie, omtrent de grondslagen dus voor elk muziek-onderwijs, tot hun recht te laten komen. Hij laat oude

waarheid in nieuwe formuleering opnieuw tot hun recht komen ». De nieuwste verschijnselen worden er behandeld, en wel als een gestadige evolutie sinds Wagner. Enkele nummers uit de oude uitgave werden weggelaten. Vele nieuwe kwamen in de plaats. De harmonieleer, die men in bijzondere handboeken behandeld vindt, werd hier kort behandeld. Laten we hier, ter inzage, de inhoud lezen: Melodieleer; Accoordenleer; Harmonieleer; Vormleer; Acoustiek; Instrumentenleer; Practische wenken; Register van namen en woorden... Het boek is zeer mooi uitgegeven met overvloedige illustratie, en werd bovendien zeer methodisch gesteld. 't Zal overbodig zijn het vertrouwen in te roepen voor een didactisch werk dat gemaakt werd door bekende didactiekers die in het onderwijs hunne ondervinding opdeden. Wij wijzen liever op het groot belang dat dit werk, als « *Nederlandsch* » werk heeft voor de Vlaamsche musici. Als nauwgezette handleiding met didactisch illustratiemateriaal is dit boek uitstekend en kan vervangen *alles* wat we zoo ongeveer in gebruik weten aan in het Fransch-gestelde handboeken over de techniek. De Vlamingen vinden er meteen de terminologie die er in elke tak van 't muziekbedrijf in Nederland aanvaard werd. Elk leeraarmusicus *moet* dit werk bezitten. Dr Fl. Van der Mueren

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

9627 **Angelus van Jezus' H. Hart, Fr., O. C. D.** **81 : 92.2**
◆ Hemelbloemen. *Geïll. dr P. Justinus, O. C. D. — Torhout, Becelaere, 1932, (19 × 12) 284 blz.* *20 fr.*

V — « Deze schamele verzekens zullen zeker niet ontsnappen aan de kritiek » meent schrijver. Zijn vrees is ongegrond : immers in zijn voorbericht voorkomt hij alle kritiek, wanneer hij zijn verzekens noemt : « simpele liedekens voor Gods lieve Heiligen en dingetjes zonder beslag ». 't Kan bezwaarlijk beter gezegd. Joz. De Voght, pr.

9628 **Elegast** **81**
Verzen. *— Soest, Zonneveld, (19 × 13) 80 blz.* *fl. 1,95*

IV — Er is, in den laatsten tijd, heel wat van minder gehalte op de markt gekomen dan deze « Verzen ». — Liederen van een gekwetste, die zijn leed en zijn hang « naar de oude landen » uitzingt op een wijze die u soms te pakken krijgt. Niet altijd. Want alhoewel lyriek doorgaans een kam op de snaar zet, toch moet de klank duidelijk genoeg tot ons komen, om erbij te genieten. Denk nu maar niet dat de getormenteerde à la Lamartine doet: « le soir ramène le silence — assis sur ces rochers déserts ». Hij kan u heel oolijk bekennen: « Ik voel me staan in de donkere stad — een stompje cigaret in mijn hand — als een verloren advertentie — in een groote krant. » Er komen in deze « Verzen » nog wel herinneringen aan een en ander leermeester voor, wat men zal betreuren, daar deze dichter blijk genoeg levert zich zelf te kunnen wezen. Ten bewijze o. m. : « En wij? — Twee droomen die over elkaar — als wolken staan — als wolken traag, als wolken zwaar, — twee droomen die over elkander gaan. » En « ascendere » b. v. en « Eerst zonk de zon in nacht — dan kwam de wind — die ons een vreemd lied bracht — Wij zijn nu blind — Ik ga alleen — Gij ook. Ik hoor uw voet — soms op een steen... — Waar heb ik u ontmoet? — Maar dat waart gij niet — dat was een droom — dat was een heel mooi lied — uit een bloeiende kerseboom. — Of zijt gij het toch? — want ik ben blind. Gij

ook. Ik weet het nog : — wij noemden elkander : kind. — Toen was er zon en gelach — tusschen ons, elken keer. — Nu wordt het nooit meer dag, — nooit meer. » — Dit maar om te zeggen dat Elegast niet onder Javaansche zon moet zitten om zijn eigen lied te zingen.

JOZ. DE VOGHT, PR.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde rijpere lezers worden gelezen

9629 **Gobsch, Hanns** **83.3 : 309**

WAAN-EUROPA-1934. Een Visioen. *Vert. dr Jef de Leau. — Zeist, De Torentrans, 1932, 2e druk, (20 × 14) 275 blz.* *35 fr.; geb. 50 fr.*

II-III* — Gobsch roept een internationaal toekomstbeeld op waarop Europa, en in Europa, Frankrijk en Italië het sterkst staan belicht. Hij waarschuwt in 'n kort inleidend woord dat de staatstypen die hij uitteekent niet doelen op dezen of genen « groote » van dezen tijd doch incarneeren 'n gedachte, 'n levensbeschouwing. Hoofdzakelijk wentelt en woelt alles rondom de hoofdfiguur van den pacifist Brandt, 'n roemrijk gevechtsvlieger uit het Fransche leger '14-18, geworden vurig socialist op ethischen grondslag en bovenal pacifist. Zijn droom en daad zijn vol van de ééne gedachte : Vrede à tout prix. Hij treedt op in het parlement en daarbuiten tegen 'n heele wereld; weet millioenen te begeesteren en te brengen onder den ban van zijn idee, doch alles stort ineen omdat Europa nog niet rijp is voor zijn opvatting en omdat in de eigen partij 'n roekeloos optreden — vrucht van 'n niet voldragen mentaliteit — 'n hopelooze verwarring zaait en 'n oorlog ontketent waarin heel Europa ten onder gaat. Heel het werk vaart door de internationale staatsliedenkringen; in de milieus waar over het lot der volkeren wordt beslist. Het is magistraal geschreven met 'n gespannenheid die nergens verzwakt. De razende rit van motoren, de bliksemvlucht van een aero's de zenuwschokkende en uitputtende activiteit van hoogspanningswerk davert van de eerste tot de laatste bladzijde, onverzwakt. Geen tijd om op adem te komen. Nerveus en jachtig siddert dit visioen in U na. Bladzijden zijn er in van 'n grootsche, moderne epiek. Bladzijden met 'n meesterschap over dialogen die zijn 'n 20-eeuwsch toernooi van op-en-top gewapende kampers. Doch Brandt haalt het niet, omdat Europa nog niet is wat hij waande. — Er gaat van dit boek — men vergeleek het met Remarque's Im Westen en stelde het als *het* vredes-boek tegen *dat* oorlogsboek — 'n geweldige hunker uit naar vrede. Het staat heel en al op socialistischen grondslag gebouwd. Van de Vredekracht van het pauselijke Rome of van de leer der Kerk, geen woord. M. VAN HOECK, PR.

III. — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden

9630 **Burgersdijk-Kolkmeijer, D.** **83.1: 325**

KENTERING. — *R'dam, Brusse 1931 (22×17) 124 blz. fl. 1,90;geb. fl. 2,75*

III-IV* — Bespreking in de Romankroniek nr 9594.

9631 **Rost, Nico** **83.1 : 92 0**
LEVENSBERICHTEN. — *Den Haag, De Baanbreker, 1931 (22 × 15) 144 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,75*
III* Zie de bespreking in de Romankroniek, onder nr 9595.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

circa 18 à 20 jaar en ouder
(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

9632 ◆ **Burger, Lisbeth** **83.3 : 33**
WERKLOOS. *Bewerkt dr Dé Tas. — Brussel, Standaard, (23 × 15) 232 blz. 35 fr., geb. 50 fr.*
IV — Hier wordt in den vorm van een verhaal, over werkloosheid gemoraliseerd. De opvatting der schrijfster is gezond en verheven: ze laat de stoffelijke maar vooral de zedelijke ellende der werkloosheid, den neerdrukkenden en verbitterenden invloed er van scherp uitkomen; ze wijst er tegelijk op hoe God nochtans wil dat de mensch uit deze beproeving zijn nut zou halen en er heilzame lessen uit zou trekken en zet ten slotte aan tot opbeurend apostolaat onder de werkloozen. De beschouwingen van godsdienstigen aard zijn weinig bezielend en als a-confessioneel. Het verhaal is nogal sleepend en de aangeslagen preektoon wel eens hinderlijk. Dr K. DU BOIS, S. J.

9633 **de Jongh, Sophie** **83.1**
HET LAATSTE BEZOEK. *A'dam, P. N. van Kampen, (21 × 15) 172 blz. fl. 2,75: geb. fl. 3,50*
IV — Bespreking in de Romankroniek nr 9593.

9634 ◆ **Herwig, Franz** **83.3**
DE HEILIGE PROLETARIËR. *Vert. uit h. Duitsch, met inleiding dr Cor Hesseling. Geïll. dr H. Schoonbrood. — Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, 1932, 2e druk (19 × 14) 148 blz. fl. 1,75; geb. fl. 2,50*
IV* — Besproken onder nr 9591.

9635 **Houwink Hzn, R.** **83.8**
DRENTSCHE NOVELLEN EN TYPEN. — *Assen, van Gorcum & C° (Nieuw Drentsch Mozaïk : Nieuwe reeks nr 1) 1932 (21 × 15) 64 blz. fl. 1,25*
IV — Korte verhalen, eenvoudig-gemoedelijk geschreven zonder literaire bedoeling. Wegens 't speciale Drentsch dialect, past dit boekje beter in de boekerijen van boven de Moerdijk. FR. CROLS, PR.

9636 ◆ **Leynen, Hubert** **83.8**
KEMPISCHE VERHALEN. — *Borgerhout, Vlaamsche Geluiden, (1932, nr 1) (21 × 15) 96 blz. 7 fr.*
IV — Kempische Verhalen waarin de geur van brem en heide. De Kempische typen die naar voren worden gebracht zijn niet altijd van de schoonste, doch meestal écht. H. Leynen is, voor zooveel ik weet, een onzer jongeren, een die vertellen kan, en indien een gezonde zelfkritiek zijn vertelkunst mag leiden, zal hij ons nog mooie brokken te genieten geven. JOZ. DE VOGHT, PR.

9637 **Ljeskow, N. S.** **83 : 3**
DE PRIESTERS. *Vert. uit h. Russisch dr S. van Praag. — A'dam, Gulden Ster, (22 × 16) 352 blz. fl. 3,90; geb. fl. 4,90*

IV — De geestelijken van het stadje Stargorod in hun streven voor het goed te midden allerhande kuiperijen, streven dat tevens hun eigen geestelijken opgang bevordert. Een onvergetelijke groep: de deken, zal ik maar zeggen, Sawelü Toeberozow, begaafd, verstandig, waardig zonder stijfheid, in zijn eerste ambtsjaren op groote daden gericht, daarna een weinig conservatief-berustend zonder eenige laagheid nochtans, om te eindigen in heilige heldhaftigheid; naast hem, stille schaduw, de invrome, inzachte « onderpastoor » Zacharias Benefaktow (hoort ge dien naam?); maar vooral de diaken-en-baszanger Achilla Denietsjin, die reus en dat geweldig groot natuurkind (weerom hier die Kozakkennaam), heel en al physische psychische leefkracht, zijn leven lang de kerk ten dienst op zijn onschuldig-gewelddadige manier, maar die, bij het licht dat hem opgaat bij Toeberozows dood, ook tot hoogere klaarheid ontwaakt en dan zijn offer ook brengt, namelijk: zijn reuzenkracht - en - bloed - en - leven. Zij bewegen op een drievoudigen achtergrond, telkens raak belichaamd: 1. de landeigenaars, met een wrangen bloei van romantiek boven tanende grootheid (de dwerg der gravin), 2. de eeuwig te duchten onderduimsche bureaucratie, niet het minst die van het Synode (de levensechte gewetenlooze arrivist Termosesow), eindelijk 3. het opkomend revolutionnaire getij (de razende primair, onderwijzer Prepotenski). De hekeling noch schreeuwerig noch « gruebelnd », maar bezonken en doordringend. Trouwens het gansche boek, bij allen kleurenrijkdom en het boeiende van het verhaal, bezit zuivere epische rust: te recht roemt de vertaler den roerenden eenvoud van middelen en de daardoor bereikte heerlijke grootheid. En soms toch kabinetstukken daartusschen die wonderschoon glanzen: zoo dit onweder dat over Toeberozow beslist; ook, Achilla de doodenwake houdend. Dit nog: heelemaal geschikt voor ons volk dat een Edw. Vermeulen bezit. En men kon er gerust het katholiek ruitje of kruisje vóór zetten. Die zeer groote Ljeskow dient ruim verspreid; hij is een prachtig en uitstekend verhaler, een der beste vertolkers van het zoo diep « menschelijke » wezen, doen en spreken der Russen.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9638 **Lofting, Hugh** **83.0**

DOCTOR DOLITTLE'S TUIN. *Bew. dr G. W. Elberts. Geïll. — R'dam, Nijgh & van Ditmar, 1931, (22 × 16) 334 blz.* *43,50 fr.*

IV-V° — Over het zeer merkwaardige Londen-Villapark van Dr John Dolittle. De talrijke Londengeschiedenissen zijn in hun primitieven eenvoud meesterstukjes van vertelkunst en psychologie. Dan vernemen we ook van D^r^'s wonderbaarlijke reis naar de maan op den rug van de reuzenmot. Wat daar gebeuren zal vernemen we wel in 'n volgend deel. Spijtig dat we wegens « één » van die vele onbetaalbare penteekeningen 'n klein voorbehoud moeten maken. PAUL HARDY

9639 ◆ **Scheirs, Jef** **83**

DE BOETSEERDER DER SMART. *Geïll. met lino's van M. Vermeulen. — Deurne, Tijl, 1932, (19 × 14) 219 blz.* *30 fr.; geb. 42 fr.*

IV — Op twee jaar tijds beleeft deze mooie, katholieke roman een derden druk. Wij verheugen ons om dit sukses. Wij herhalen en onderlijnen wat E. H. Eeckhout in 1930 op deze plaats schreef, rec. 7644: Dit verheffende, veredelende werk heeft in alle volksbibliotheken een aangewezen plaats.

9640 **Undset, Sigrid** **83.8**
ARME LEVENS. *Vert. uit h. Noorsch dr M. J. Molanus-Stamperius. — A'dam, Gulden Ster, (22 × 16) 260 blz.* *fl. 3,90; geb. fl. 4,90*
III-IV — Twee schetsen en vier uitgebreide novellen. In de schetsen laat schrijfster ons een ontroerden blik werpen in den zorgelijken toestand van kleine huisstielmenschen. De novellen behandelen 1. « les parents pauvres » van een jonge man met goede positie, en de vernederingen die hun ondersteuning begeleiden; 2. de waan van eene oudere typiste dat de chef die met de jongste van het kantoor trouwt, eigenlijk hààr wilde; 3. van fijn-naaister tot demi-mondaine, een dwaze droom die opgewekt wordt onder den invloed van een fuif met een student; (schrijfster neemt het niet op voor die twee, doch beklemtoont te vurig hunne gronden) 4. de huishoudster van een weduwnaar die hem moet zien trouwen met iemand anders dan met haar. Natuurlijk telkens het nijpende van geldzorg, van schamelheid, ondergeschiktheid, en dan meer bepaald droomen van vrouwengeluk die, 't zij wegens ouderdom, 't zij afwezigheid van bevalligheid op teleurstelling uitloopen. Droeve dalende lijn, droeve vereenzaming, een paar maal toch wat gemilderd door geloof. Het al getrokken uit feiten en toestanden van het werkelijke leven: daarom, zoo het boek vast niet opbeurend werkt, het geeft een kijk op werkelijkheden. Schrijfster beheerscht technisch met gemak haar stof. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende Jeugd (14-15 jaar) geschikt

9641 **Baart de la Faille-Wichers Hoeth.** **83.1**
DE JONGEN. — *Arnhem, van Loghum Slaterus, 1931, 2e druk, (20 × 14) 252 blz.* *32,50 fr*
V — Bespreking in Romankroniek nr 9592.

9642 **Bieger, N. K.** **83.0**
FLIPS INDISCHE LOTGEVALLEN. *Geïll. dr Pol Dom. — Alkmaar, Kluitman (23 × 15) 202 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 2,50*
V — « Voor jongens van 10 tot 15 » lijkt mij wel iets te sterk, vermits Flips gevoelens van 't begin af zoo naar Irene trekken. Verder komen er wel wat velerlei lotgevallen in voor en ook een paar onbelangrijke hoofdstukken. Maar over zijn geheel genomen, zal het boek wel veel jongens boeien. Goed. E. BOELAERT, M. S. C.

9643 **Boonen, Jaak** **83.8**
◆ ALLERLEI MENSCHEN. — *Brugge, Excelsior, 1931 (20 × 14) 156 blz. 12 fr.*
V — Lektuur voor allen, jawel, maar of allen ermee gediend zullen zijn, kan ik me moeilijk indenken. Want schrijver bekeek zijn « allerlei menschen » door een beslagen bril, en praat er over op een toon en een wijze die doet vragen : as-je-blief, man, willen we even over wat anders, want mijn tijd is gemeten. Een andermaal brenge hij sappige, springlevende kerels voor, menschen in de Mei. JOZ. DE VOGHT, PR.

9644 **Bower, B. M.** **83.0**
DE DONDERVOGEL. *Vert. dr J. van den Bovenkamp. — R'dam, De Combinatie, 1929 (20 × 14) 182 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 3,25*
V — Een prettig avonturenverhaal. Het speelt in Amerika, de held is een vlieger die met zijn machien « De Dondervogel » allerlei streken uithaalt. Vooral zijn verhouding tot zijn verloofde brengt veel humor in het verhaal. Aangename ontspanningslectuur. Dr A. CARDYN, PR.

9645 **Feith, Jan** 83
DICK EN IK. Een Boek over Klein- en Groot-, van Wereld- en Levens-Toerisme. *Geïll. dr den schrijver. — 's-Hage, Leopold, 1932 (25 × 19) 158 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*
V° — Slaagt er niet in geestig te zijn. Hier en daar misschien een trekje. Maar meest onbeduidend en tamelijk flauw. Weinig mee te maken, al eens niet als ontspanning. En evenmin een prettig jongensboek. J. C.

9646 **Gail, Otto Willy** 83.0
PER RAKETVLIEGTUIG NAAR DE MAAN. *Vert. dr F. L. V. Julien. Geïll. met 8 platen. — Leiden, Sijthoff, 2e druk, (21 × 15) 231 blz.* *fl. 3,25*
V — Avontuurlijk heel zeker; overvloedige wonderen der natuurkunde en der techniek daarin vervlochten, wat op zekere punten wel interessant is. Onvermijdelijk gaat het te ver. Ontspanning. J. C.

9647 **Petersen, M.** 83
PRINSES ILSE. Een sprookje uit het Harzgebergte. *Bew. dr Anna vander Hallen. Geïll. dr N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (27 × 18) 32 blz.* *3 fr.*
V — Dit is: de loop van de Ilse in sprookjesvorm beschreven. Een zéér lieve vertelling van Marie Petersen. — Anna vander Hallen geeft ze ons in een wel verzorgde vertaling. JOZ. DE VOGHT, PR.

9648 **Rath, E. J.** 83.0
VOOR DE TWEEDE MAAL NIET WIJZER. *Vert. dr E. B. — A'dam, Holland, (19 × 13) 163 blz.* *geb. fl. 2,25*
V — Polly en Dick zijn een jaar getrouwd, krijgen ruzie en willen uit-eengaan. De huisdokter wil ze genezen door een aardig experiment. Hij geeft ze allebei een pil in waardoor ze alles vergeten wat sedert een jaar gebeurd is. Ze zijn dus opnieuw onbekenden voor malkaar, maar ze geraken opnieuw verliefd en alles gebeurt weer zooals een jaar te voren. Goede ontspanningslektuur. Dr A. CARDYN, PR.

9649 ◆ **Snieders, August, Dr** 63.8
DE SPEELDUIVEL. Uit het Leven van een Kassier. — *Antwerpen, « Voor God en 't Volk », 1932, (21 × 14) 230 blz.* *10 fr.*
V — De *Speelduivel*. Hm, dat zegt genoeg. Of vraag het aan Mijnheer Lens, dat fameus kassiertje die te lange vingeren had en eindigde bij de Cellebroers: Goddank, was er een flinke jongeman, die zijn gezin redde omdat hij vast hield aan de oude goeie spreuk : Eerlijk duurt het langst. Conscience schreef ook daarover zijn roman. — *Verborgen geluk* wordt hier ook opgenomen. Een schoone novelle over dien armen neef die bij den rijken oom scheef onthaald werd, rijk werd door oppassen, een nummer der loterij, en nog rijker werd door nog oppassen en zijn kranig, engelachtig vrouwke Betsy. — Opvoedende literatuur, die voor ons menschen gedroomd is. En die stille Dr A. Snieders, die hier zijnen tijd schetsen wilde, bijt zijnen tijd toe, schamper en bitsig soms en geeselt hem met kwinkslag en ironie. Moest hij nu nog leven! Prachtlectuur voor volksboekerijen, met erin de polsslag van katholieke doorvoeling. Verzorgde uitgave. A. VAN DEN DRIES, PR.

9650 I **Thomassen, Marius** 4393
TAALKUNDIG PRENTENBOEK. 50 geïllustreerde Woordafleidingen. — *Den Haag, Leopold, 1932 (26 × 19) 50 blz.* *geb. fl. 1,95*

V-VI-A — Een nieuwigheid, zoo'n prentenboek dat u door teekening en korten uitleg een aantal woorden die wij dagelijks gebruiken hun zin en geschiedkundigen smaak geven, b. v. dollar, candidaat, kalender, gesmeerd, aan de kaak stellen, sandwich, enz. enz. 't Is klaar en netjes verzorgd. « Goal » zal echter wel niet komen van Fr. gaule (stok, lat) maar wel van geôle (uit Lat. caveola, van cavea, cage, gevang, bak) zooals blijkt uit Eng. goaler (spreek uit: niet « gooler », doch « djieler » naar het Fr. geôlier, vroeger « djéolier », thans « jolier »).

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9651 **Timmermans, Felix** **83.9**

DE HARP VAN SINT FRANCISCUS. *Geïll. — A'dam, P. N. van Kampen & Zn (21 × 15) 324 blz.* *50 fr.*

V — Zie de bespreking hiervan als « Het Boek der Maand », nr 9590.

9652 ◆ **van de Velde, Anton**

DOCTOR SLIM EN DE MICROBEN. 'n Wonderlijke Geschiedenis voor de Jeugd. *Geïll. dr G. van Raemdonck — Antwerpen, Vlaamsche Boekcentrale, (20×16) 100 blz.* *18 fr.*

V-VI-A — Zie bespreking in het hoofdartikel onder nr 9589.

9653 **Volk, Gordon** **83.0**

HET DRAMA IN DEN VUURTOREN. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (20 × 14) 223 blz.* *fl. 1 (4 fr.)*

V — Een geleerde vuurtorenwachter heeft het geheim ontdekt, om de zwaartekracht op te heffen. Maar wondere Indiërs loeren er op. En nu juist redt zijn nichtje een schipbreukeling, die door oom voor spion aanzien en met den dood bedreigd wordt. Maar oom valt dood neer en de geredde wordt natuurlijk aangehouden. De wondere Indiërs treden in 't strijdperk om het geheim te bemachtigen, vinden het, maar vinden er den dood bij, en als dan de huishoudster bekend heeft, dat zij zelf den geleerde vermoordde, kan nichtje trouwen met haar schipbreukeling. Is dat nu niet leuk? Meer is het in geen geval, hoor.

E. BOELAERT, M. S. C.

9654 **Wallace, Edgar** **83.0**

EEN GEVAARLIJK GEHEIM. *Vert. dr J. van den Bovenkamp, Jr. — R'dam, De Combinatie, 1930 (20 × 14) 224 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

V — Een fantastisch detectievenverhaal met felle anti-Duitsche strekking. Het gaat over een plan om gansch de wereld uit te hongeren en aan de genade van Duitschland over te leveren. De intrigue zelf is zoo onwaarschijnlijk als maar mogelijk is. Dr A. CARDYN, PR.

9655 **Wells, Carolyn** **83.0**

EEN GEHEIMZINNIGE VERDWIJNING. *Vert. dr Th. Boslooper. — R'dam, De Combinatie, 1930, (20 × 14) 220 blz.* *fl. 2,25 ; geb. fl. 2,90*

V — Een detectivenroman. Een eenzaam kasteel aan den oever der zee, een onderaardsche gang die op de zee uitkomt, een geheimzinnige moord en een verdwijning die nog geheimzinniger is : wat wilt ge nog meer om de belangstelling gaande te houden tot het einde toe, Ontspanningslektuur. Dr A. CARDYN, PR.

9656§ ◆ **Zuure, Bernard, Dr** **83.8 : 266**

OEROENDI-KRABBELS. *Geïll. met 30 platen. — Tielt, Lannoo, 1932 (21 × 15) 238 blz.* *20 fr.*

V — Wie de « Vulpenkrassen » van Pater Zuure kent zal naar deze krabbels grijpen. Het is het type van ideale missielectuur, want Pater Zuure is missionaris dwars en door en schrijver dwars en door. Zijn werk is ontegensprekelijk mee van het allerbeste dat we in het Nederlandsch kennen en wat we afweten van buitenlandsche missielectuur kan amper de vergelijking met dit werk doorstaan. Als ontspanningslectuur is het geknipt: Pater Zuure vertelt en etst als geen tweede. Doch te gelijkertijd is zijn werk, vormend, hoogstaand. De psyche van het negervolk; de zin en de veruitwendiging van hun geloofs- en gemoedsleven; de zeer-interessante geographische en ethnologische gegevens voeren dit boek — zooals ten andere het heele œuvre van P. Zuure — tot gedroomde vormende lectuur. De uitgave, de reproducties zijn mooi.

M. VAN HOECK, PR.

VIB — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

9657 **Kiroul, Paul** **83**
◆
'T KAPELLETJE VAN ZEVENBERGEN gevolgd door NOORTJE KABOUTER. *Geïll. dr N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (27×18), 24 blz. 2,50 fr.*

VI — Twee sprookjes van minder gehalte dan Paul Kiroul gewoon is te geven. In 't eerste praat hij zelf te veel; in het tweede blijkt, wat onhandig, O. L. Vrouwke door de kabouters geholpen! Onschuldig wel.

JOZ. DE VOGHT, PR.

9658 **Teresa, Ma, Zr** **92.2 : 83.2**
◆
EEN VOLKSKIND. — Het Leven van Margaretha Sinclair voor Kinderen naverteld. *Geïll. — 's-Bosch, Malmberg, 2 dln (21×14) 109, 115 blz. 11 fr.*

VI-B-C-M — 't Eenvoudig-heilig leven van 't arme volkskind uit Schotland, voor kinderen van 6 tot 12 jaar, prettig verteld. Ideale leesboekjes voor kinderen. FR. CROLS, PR.

9. — Geschiedenis

9659 **Claassen, Vict.** **9**
◆
OVERZICHT VAN DE NIEUWSTE GESCHIEDENIS. *Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, 1931, (20 × 16) 458 blz. fl. 3*

V — Een goed leesboek dat heelwat meer geeft dan het aangekondigd Overzicht. Het is een leerboek van 450 blz. waarin de Nieuwste Geschiedenis knap werd behandeld. Het eerste gedeelte over de Fransche Revolutie is veruit het best geslaagd, maar gansch het werk getuigt van een persoonlijke visie: herhaaldelijk geeft de schrijver een verrassenden kijk op persoonlijkheden en gebeurtenissen. Het werk is zeer duidelijk en overzichtelijk geschreven. Een verdienste is gewis dat de strijd der katholieke kerk in de XIXe eevw zeer goed werd bahandeld. Een goede aanwinst dus! Dr J. UYTTERHOEVEN.

9660 **Commissaris, Aug. C. J.** **9**
LEERBOEK DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS: 1e DEEL. Oudheid en Middeleeuwen tot ± 1270. *Geïll. — 's-Bosch, Malmberg, 1932, (23×15) 312 blz. 35 fr.*

V — Een flink leerboek, eenvoudig, duidelijk, zeer overzichtelijk, daarbij rijk geïllustreerd door afbeeldingen die rechtstreeks aansluiten bij den tekst, uit den tijd zelf zijn genomen ofwel behooren tot de beste wetenschappelijke reconstructies, dus geen phantasieplaatjes. Ook de kaartjes zijn zeer duidelijk. Het eenig bezwaar dat wij tegen dit leerboek

opperen is dat de schrijver gemeend heeft omwille van de gevolgde methode, die overigens zeer goed is, de middeleeuwen slechts te moeten behandelen tot ± 1270. Daardoor ontstaat er een spijtig tekort, dat moeilijk in een volgend deel zal aangevuld worden. Voor 't overige een flink leerboek. Dr J. UYTTERHOEVEN

9661 **van der Veen, J. H.** **9**
DE FRANSCHE TIJD. *Geïll. — Hilversum, Schaafstal, 1930, (25 × 16) 160 blz. fl. 2*
IV — Een zeer degelijke en uitvoerige schets van de gebeurtenissen, de gewoonten en beschavingstoestanden in Holland gedurende den Franschen tijd. Wie dit land gedurende deze periode wil bestudeeren zal in dit leerboek een veilige gids vinden. Graag hadden wij echter wat meer vernomen over godsdienst en eeredienst. Dr J. UYTTERHOEVEN

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

9662 **Brugmans, G.** **83.1 : 92.8**
GEORGE SAND. Een Leven van Liefde. *Geïll. met 13 platen. — Baarn, Hollandia, 1932, (21 × 15) 315 blz. fl. 2,50; geb. fl. 3,25*
IV — Een romantische biographie van de beroemde schrijfster. Haar bewogen leven wordt in dit boek op een gevoelige, sentimenteele wijze gerelateerd. Literaire waardeering blijft achterwege. M. G.

9663 **Claassen, Vict.** **92: 37**
◆ ROBESPIERRE. *— Met 1 portret. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, 1931 (19 × 15) 190 blz. fl. 2*
IV — Waar dezen laatsten tijd vooral in verband met de stroomingen in onze hedendaagsche maatschappij, het leven en streven van Robespierre weer fel bestudeerd wordt, wilde de schrijver van dit boek den niet-gestudeerden een inzicht geven in den persoon en de ideeën van Robespierre, zooals hij die opgediept heeft uit de meest moderne historische werken en bronnen. Achtereenvolgens bestudeert hij het werk en het streven van Robespierre in de voornaamste uitingen van zijn bedrijvigheid, om te besluiten « Waar de Revolutie en in haar oorsprong, en in haar wezen en in een groot deel van haar werk veroordeeld moet worden, daar zal R. door partijdige traditie ten onrechte tot symbool van bloeddorstige wreedheid vervormd, nooit of nimmer aanspraak kunnen maken op vergoeliking en nog veel minder op waardeering ». Een degelijk boek dat wij ter lezing zeer aanbevelen omdat het oordeel van velen er zal door gewijzigd worden. Dr J. UYTTERHOEVEN

9664 **Hammenecker, Jan, pr.** **92.2**
◆ LEVEN EN MARTELDOOD VAN S. ALENA. *— Dendermonde, van Lantschoot, (23 × 16) 32 blz.*
V — « Waarom niet eens eenvoudig verhalen? » vraagt schrijver in zijn woord-vooraf tot den lezer. Hij deed het reeds in « Zoo zuiver als een ooge », « Felicitas » e. a. en doet het hier derwijze naar wensch « dat de geur der middeleeuwen niet teenemaal er uit gevlogen zij ». In stillen dank vraag ik nu: S. Alena, spreek Gij voor hem ten beste, opdat deze, die zoo devoot over U schreef, voor goed met U vereenigd weze! JOZ. DE VOGHT. PR.

9665 **Janssens, Al.** **92 : 2**
◆ JOANNA DEDEMAECKER. Een Mystieke uit het Land van Aalst (1600-1631) *— Brussel, Standaard, 1931, (20 × 12) 56 blz. 7,50 fr.*

V — « Het seltsaem ende wonderbaer leven » van Joanna Dedemaecker, begijntje te Aalst, gemaakt en beschreven door den Aalsterschen koordeken Fr. van Schonenberg, welke was « bicht-vader van deselve Joanna in de leste ses iaeren van haer leven » wordt hier door P. Al. Janssens, missionnaris van Scheut, naverteld. « Het Aalstersch begijntje staat in de groote lijn van onze Dietsche mystieken, en we herkennen in haar de beste karaktertrekken van onze Vlaamsche kristene menschen: eenvoud, diepe eerbied voor heilige dingen, gestadig verkeer met de onzichtbare wereld, — maar dit alles gesublimeerd in volkomen afgestorvenheid aan zichzelf en algeheele omvorming in Christus » (blz. 56). Met schrijver vertrouwen we « dat haar aandenken mag in eere blijven onder ons volk, dat meer en meer gevaar loopt zijn ware grootheid te vergeten, en zich niet genoeg bewust is dat het leeft op heiligen grond ». Dit boek zal aan iedereen goed doen, ook buiten de kloostermuren. J. MEERBERGEN, PR.

9666 **Stanislas** **92.2**
◆ DE HEILIGE MARGARETA MARIA. Leerlinge van Jezus' H. Hart. — *Alken, Bode van het H. Hart (19 X 12) 52 blz.* *3 fr.*

V — Een heel leerrijke brochuur. 't Kloosterleven en de opgang van de hoogbegenadigde ziel in offer en deugd, om haar roeping te verwezenlijken : de heraut te zijn van Jezus' Heilig Hart. Heel de H. Hart-devotie die wij thans kennen, ontleende de Kerk aan Margaretha's openbaringen. 't Ontstaan dier devotie en haar verspreiding worden terloops gegeven, wijl 't leven van de heilige in treffende hoofdstukjes wordt uitgelijnd. P. DE PAUW, O. P.

9667 **Turneysen, Eduard** **8 : 92**
DOSTOJEFSKY. *Vert. dr J. Jac. Thomson. Geïll. met portret. — Zeist, Ploegsma, 1930, (19 × 12) 101 blz.* *fl. 1,75*

IV* — I. Aan alle kruispunten heeft hij de sfinx geplaatst die ons zal tegenhouden : mensch, wat is dat: mensch-zijn?! Er is maar één zaak en het is die kosmisch-ethische vraag. Maar ziet! Die berg aan wiens voet wij kruipen, dat absolute, transcendente, God m. a. w., die is juist de werkelijkheid van waaruit alleen ons zijn aldus « bedingt » wordt. II. Ziehier nu drie merkwaardige sprongen daarheen : 1°) Wie den zin der dingen zoekt in ons leven, hier, aan deze zijde, vindt den dood, en leert dat het leven is in God (Raskolnikoff); 2°) Is er misschien een knooppunt der twee sferen, b. v. in de erotiek? Neen (Karamazoff); 3°) Maar wàt kan, dat is : in de menschenwereld komen en er staan met niets anders in de handen dan het goddelijk element van uit die overzijde, en dit begeleid met een soort vredeslicht (De Idioot). III. Uit naam van het onaardsche worden dan neergehaald : 1°) cultuur en maatschappij wegens hun titanisch uitcijferen van God; 2°) godsdienst en kerk wegens het vermenschelijken, ontzenuwen en vervangen van God. Dat leidt tot Iwans uitvinding: het satanisch atheïsme, eerst bestaande in onverschilligheid tegenover de vraag : echte (onaardsche) of valsche (aardsche) God, en later in afkeer, tegen beter weten in, zelfs van den transcendenten, zuiveren God. Maar hier schaft Dost. eenigszins redding met zijn hoop op uiteindelijken vrede Gods. En daarvan heeft hij reeds boodschappen. Niet op speciaal godsdienstig of zedelijk plan, maar in zekere, als vrije Godscharismen openbloeiende lichtuitstralingen uit den mensch, vooral bij kinderen, ook bij zondaars. Ten slotte blijft toch wel de « zin voor God » zooals hij in Sossima leeft, Dost.'s diepste woord. Twee opmerkingen nog : omdat alle apologetisch denken hem vreemd is, vindt zijne praktische gematigdheid tegenover Czaar en kerk hare

verklaring; en zijn idee fixe van het « heilige Rusland » komt op rekening van het betrekkelijke, waaraan hij niet ontsnapt. 'n Brok scherpe anatomie. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9668 **van Beusecom, H. G., Dr Ir** **92 : 32**
GANDHI en zijn Beteekenis voor de Toekomst van Britsch-Indië. *Geïll. met buitentekstplaten. — Den Haag, De Algemeene Boekhandel v. inw. en uitw. Zending, 1936, 4e druk, (20 × 14) 93 blz.* *fl. 1,40*
IV — Dit boekje is een vrij goede inleiding tot het begrijpen van het edele en gewichtige werk dat Gandhi in Indië ondernomen heeft. Het exposeert de feiten die onder Gandhi's invloed gebeurd zijn en geeft een overzicht op zijn levensbeginselen. De zakelijke kennis van het onderwerp en de behandeling der stof maken het zeer waardevol. Op den wijsgeerigen en metaphysischen ondergrond van Gandhi's werking wordt geen critiek uitgeoefend, al wordt zijne houding tegenover het christendom vluchtig behandeld. Voor wie het groote werk van Fülop Miller niet aandurft, is dit boek een welgekomen Ersatz. Het is daarbij heel en al up to date. Dr J. A. GORIS.

9669 **van der Linden, C., S. J.** **92 : 266**
◆ PATER DE SMET, S. J. Apostel der Roodhuiden. — *Leuven, Vlaamsche Drukkerij, Xaveriana, (Missiehelden, nr 3) 1931 (18 × 14) 120 blz.* *6 fr.*
V — Weer een flink missieboek uit de flinke Xaveriana-serie. — Ten voeten uit wordt het beeld geteekend van Pater De Smet, van zijn jonge jaren af (z'n Samson-jaren) tot aan zijn dood. Klaar wordt het geweldige werk, de reuzeninspanning van dezen missieheld belicht. Het Far-West uit onze jeugdlectuur, met z'n fantastische romantiek en bittere realiteit, leeft in dit werk. Warm aanbevolen. Wie dan daarbuiten nog leest de brieven van den « Grooten Zwartrok » (een deel verscheen in de Xaveriana) zal een prachtig stuk missiegeschiedenis beleven.
M. VAN HOECK, PR.

9670 **van Dongen, Kees** **92 : 75**
REMBRANDT. Holland, vrouwen, kunst. *Vert. dr A. de Rosa. Met portret v. d. schrijver. — A'dam, Andries Blitz, (20 × 12) 162 blz. fl. 1,50;*
III — Mogelijk vergis ik mij, maar hier wordt Emil Ludwig (Kunst- en Levenslot) al te zichtbaar nagedaan, min de diepgaande ontleding van mensch en kunstenaar, en met aandikking van het zinnelijke en het bohemersche. Nu, zoo ge het te stout gesproken heet, zal ik zeggen : 't is Ludwigs Rembrandt losser geschreven, eerder met bravade dan met die diepe rust. Levenstrillend zegt de schilder van Dongen den schoonheidsdoem van den kunstenaar, doch wat betreft Rembrandts droomwereld blijft hij te algemeen, waar Ludwig en anderen durven zeggen : Rembrandts denken en Godsgevoel. Men stuit al eens op een dwaas woord, maar leest het boek als een in letterkundig opzicht fraai essay.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9671 **van Mierlo, J., S. J.** **92.2**
◆ DE DIENAAR GODS ADOLF PETIT, S. J. « Apostel van den Goeden Meester». *Met portret.—Alken, Bode v. h. H. Hart, (19× 14) 330 blz. 16 fr.*
V — 'k Herinner me hoe eens P. Petit, S. J. over de speelplaats kwam waar wij, rakkersche studenten, onze zenuwen uitvierden met luid gejoel en lawaai. En opeens, ginder 'n heel klein paterke dat over de plein ging... eenvoudig en vriendelijk groetend, en ons dol spel viel stil... We hadden instinctief gevoeld: er was 'n Heilige langs ons gegaan.

Over dat in-goed, heilig paterke Petit brengt ons E. P. J. van Mierlo, S. J. 'n levensbeschrijving die bij zeer velen zal welkom zijn en, laat ons hopen, ook vele priesters en leeken tot den strijd om de heiligheid zal aansporen. P. Petit was 'n Gentenaar, van zeer geringe afkomst: hij is Vlaming gebleven in zijn eenvoud, in z'n oprechtheid, in zijn gemoedelijkheid, in z'n ziel. In deze biografie komen én het schoon-rijk leven van den heilige, én z'n heerlijke stichtingen, én de geest van zijn spiritualiteit tot hun recht. Aanstaande jaar hooren we zeker uit dit werk voorlezen in de jaarlijksche Seminarie-retraite; intusschen past het werk in 't boekenrek van priesters en kloosterlingen en ook in onze volksboekerijen die nu precies zoo overrijk niet zijn aan degelijke levensbeschrijvingen van Heiligen. Welke taak P. van Mierlo ook aanpakt: steeds is ze verzorgd en af. Wij zijn hem dankbaar om dezen nieuwen Roomschen rijkdom. FR. CROLS, PR.

9672 **Vroklage, B. A. G., S. V. D.** **92 : 266**
◆ MGR PETRUS NOYEN, eerste apostolische Prefect der Soenda-Eilanden N. O. I. Een karakterbeeld. *Geïll met 1 pl. + 1 kt. — Uden, Boekh. St Willebrord, 1931 (22 × 14) 192 blz.* *fl. 1*

V — Bij het doorbladeren kan dit boek wel even afschrikken om zijn gedrongenheid in lange perioden; maar bij het lezen zelf merkt men dit niet meer, omdat er een groot-denkend en hard-werkend mensch uit opleeft. Mgr Noyen heeft vooral beteekenis, omdat hij het onderwijs wist te plaatsen in het middelpunt van het missiewerk. Uitmuntende missielektuur. E. BOELAERT, M. S. C.

9673 **Wagemakers, F. D.** **92.2: 37**
◆ MARCELLIN CHAMPAGNAT, zijn Leven, Daden en Ideeën. — *Tilburg, R. K. Jongens-Weeshuis, (Opvoedkundige Brochurenreeks nr 56) 1930. (20 × 13) 93 blz.* *fl. 1,20*

V — Het leven en streven van Marcellin Champagnat, den stichter van de Broeders Maristen. Zijn leven bewijst hoe een moedig volgehouden taak tot blijvende resultaten lijdt. In het tweede deel wordt vooral over de opvattingen van Marcellin Champagnat over de tucht gehandeld. Al klinkt hier en daar een detail verouderd, de opvatting blijft door en door gezond en zal met voordeel door elk schoolmensch gelezen worden. Het is een interessant nummer meer in de degelijke Opvoedkundige Brochurenreeks. FRANS HAEPERS

9674 **X.** **92.2**
PATER EMMANUEL D'ALZON (1810-1880) EN DE CONGREGATIE DER PATERS ASSUMPTIONISTEN. *Met 24 platen, — Kapellen-op-den-Bosch, Paters Assumptionisten, 1931, (21 × 15) 80 blz.* *5 fr.*

V — Een zaakrijk werkje, met warme liefde geschreven, waarin ons het leven en het beeld geschetst wordt, van een dier katholieke voormannen, die door woord en daad zooveel hebben bijgedragen tot den bloei der Kerk in Frankrijk in de vorige eeuw. Meteen krijgen wij een beknopte geschiedenis van de wording en den groei van de kongregatie der Assumptionisten, het hoofdwerk van P. d'Alzon. — Bedoeld als propagandaschrift bezorgt het alle noodige inlichtingen over de kongregatie. L. VAN HULLE, PR.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Vormende Lectuur

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—

JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—

M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens** fr. 9.—

M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.** fr. 15.—

M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—

M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.50

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.—; 2e deel fr. 7.50

M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar :** II. Poëzie. fr. 8.50

JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.** fr. 13.50

Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** fr. 30.—

FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—

FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** fr. 16.—

FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—

JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e, 3e en 4e Deel. elk fr. 20.—

JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters.** geb. fr. 10.50

P. KORNYEY. — **Claudia.** fr. 7.—

Zr M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten. fr. 15.—

W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—

Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk fr. 20.—

Dr FLORIS PRIMS. — **Naar het Geluk** fr. 5.—

Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—

Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St Carolus. 1724.** fr. 30.—

Dr FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727) fr. 30.—

L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave fr. 75.—

A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droom en Daad.** (4e dr.) fr. 15.—

A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—

KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—

ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—

ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade. fr. 27.—

ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig Speelverhaaltje fr. 9.—

ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** 'n Kwajongensspel fr. 20.—

ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedrijven. fr. 10.—

E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—

MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave. 60.—

DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht fr. 18.—

DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—

DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen : Lenore.** fr. 6.—

DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—

DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht. fr. 20.—

C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 6e 7e 8e en 9e jaargang elk fr. 50.—; 10e jaargang fr. 35.—

Missiebibliografie fr. 7.—

Modelcataloog StMichiel : 3e en 4e deel. elk fr. 5.—; 5e deel fr. 8.—

Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3e druk) fr. 5.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C°

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

VLAAMSCHE BOEKCENTRALE

Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Een gebeurtenis in de Vlaamsche kinderliteratuur!

Doctor Slim en de Mikroben

door ANTON VAN DE VELDE

Geïllustreerd met 12 grappige teekeningen door G. VAN RAEMDONCK

Een Vlaamsch jeugdboek van hooge litteraire en pædagogische waarde! Het gegeven verplaatst ons in de wonderwereld der mikroben : nieuw dus van stof; maar ook ongewoon kleurvol en levendig van verwoording.

Geen moraliseerende preektoon, maar frissche, uitbundige fantasie met af en toe dichterlijke momenten en een ondergrond van diepere levenswijsheid die u weldoende aangrijpt.

Een festijn voor de verbeelding; een welkome versnapering voor oud en jong.

PRIJS : 20 FRANK

Een succesnummer voor onze Kinderbibliotheken!

— RADESKE —

door Anton VAN DE VELDE

'n Kwâjongensspel, waar de jeugd naar grijpen zal.

Prijs : 20 Frank

Aanbevolen vormende lectuur

M. BEEKMAN: God, Mensch, Techniek, Wetenschap 56,50
M. E. BELPAIRE : Reukwerk 18,00
M. BIRCHER-BENNER : Vruchten en rauwe Groenten 13,00
JAN BOON : Radio-Poëem 12,00
P. H. BRANS : Hoe bouw ik de beste Antenne 15,00
Storingen bij de Radio-Ontvangst 10,00
L. BURGER : Werkloos 35,00
COOPER, DECOENE, DE HOVRE : Katholiek Levensideaal 26,00
P. COTEL : Catechismus der Geloften 5,00
J. CREUSEN : Het Kloosterleven 30,00
FR. CROLS : De Vrouwen uit het Evangelie 10,00
H. DE GORTER : Hoe maak ik zelf een Televisie-Ontvanger? 14,00
» Lange en korte Golf geb. 42,00
A. DE LEEST : De blakende Oogst 14,50
A. DRAGON : Pater Pro 15,00
J. EECKHOUT : Inleiding tot Karel van de Woenstijne 25,00
F. HEIJDENDAL : Het Leven van Guido Gezelle 11,00
H. CHR. HELWIG : Moderne Schildersbedrijf geb. 110,00
R. HENZ : Het Wachtersspel 6,00
J. HUBER : Spelend Arbeiden geb. 42,00
OCT. HUYSMAN : Pater Lazarus 8,00
N. IMELMAN: Koel-, Vries- en IJsinstallaties 71,00
JOH JÖRGENSEN : Don Bosco 50,00
G. KNUVELDER : De Mythe Nederland 29,00
JAN LAUWERIKS : Moderne Woninginrichting 21,75
EM. LUDWIG : Abragam Lincoln geb. 56,50
J. LUYCKX : Zeven Netontvangers voor Gelijk- of Wisselstroom 15,00
J. MAGNUSSEN : Mijn Thuiskomst 3,75
C. C. MARTINDALE : Het Moeilijk Gebod 11,00
P. MARTINIANUS : Om den Missiepost 8,00
J. LEWIS MAY : John Henry Newman 75,00
L. MICHIELS : Schroefdraad 22,50
M. MOLENAAR : Mechtild de Begijn 29,00
H. MUCKERMANN : Nieuw Leven, 3e dl : Huwelijk en Familie in het Godsrijk 7,50
A. KRARUP NIELSEN : China. De Draak ontwaakt 70,00
J. PERSYN : Studiën en Lezingen, 2 dln elk 20,00
H. ROLAND HOLST : Guido Gezelle 27,50
F. T. RONSE : De Heilige Joseph 18,00
H. J. SCHIM VAN DER LOEFF : Zielszieken 102,50
M. STEYAERT : Praktisch Boekhouden 18,00
M. STOKS : Het Kruismysterie van Konnersreuth 18,25
» Nénette 18,25
S. STREUVELS : Tieghem, 't Vl. Lustoord 8,00
MGR TOTH TIHAMER : Christus Koning 20,00
» Met open Oogen door God's Natuur 14,00
J. VAN DEN EYNDE: De schamele Straatzanger 16,00
J. VAN DE PUTTE : Mijn Hart is niet hier 18,00
A. VAN DUINKERKEN : Katholiek Verzet 29,00
J. VAN HAL : Witte Vonken 12,00
K. VAN HOEK : Man en Macht 45,00
J. B. VAN LOGHEM : Holland geb. 127,00
TH. VAN TICHELEN : De Godsmannen uit het Oud-Testament 20.00
J. P. VERHAAR : Moderne theosophische Beweging 71,50
A. VERMEERSCH : Katechismus van het Christelijk Huwelijk 5,00
G. WALSCHAP : Jan Frans Cantré 20,00
PETER WUST : De Krisis van het Westersch Menschdom 8,00
B. ZUURE : Oeroendi-Krabbels 20,00
X. :Rauw Voedsel is gezond 14,50

Aanbevolen nieuwere romans

PETER BARON : De Inktvisch fr. 24,—
AGATHA CHRISTIE : Het Geheim van de zeven Wijzerplaten 26,50
FRANZ HERWIG : De heilige Proletariër 24,—
JOAN KAT : Boot-Sirenen 35,—
BERTA RUCK : Arabella de Verschrikkelijke 26,50
BERTA RUCK : Harten-Drie 24,—
MIA SIEMER : De Man die den Moed had 35,—

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B.,Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Wie teekent er in ?

FEESTUITGAVE VAN

JAN VAN RUUSBROEC'S VOLLEDIGE WERKEN, IN 4 DEELEN

Bezorgd door:

EE. PP. Dr STRACKE, Dr P. POUKENS, Dr L. REYPENS & Dr J. VAN MIERLO

Prijs bij inschrijving ing. in 4 dln: **fr. 200**

Jan van Ruusbroec - Leven en Werken

Prijs: ingen. **100 fr.**

— Te bestellen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen —

Ontspanningslectuur

FL. L. BARCLAY : De Rozenkrans 36,25
H. BOREL : Het Jongetje geb. 38,50
P. BOURGET : Onze Daden volgen ons, 2 dln elk 21,75
SHIRLY BRANDER : Hertog of Tuinman ? 4,00
P. BROMBERG : Hannie Helmer geb. 42,00
M. J. BRUSSE : Boefje 27,50
E. CLAES : Black 18,00
R. DANIELS : De Penge 12,00
POL DE MONT : De gouden Distel 42,00
J. DERKSEN : De ware Geschiedenis van Rob, den Foxhond 19,00
A. DE VLETTER : Paljas 42,00
R. DEWACHTER : Levensvlam 20,00
K. ELSTER : Het Leven geeft en neemt geb. 72,00
O. EVERAERT : De striemende Zweep 18,00
CH. GARVICE : De Erfgename van den Graaf 4,00
P. GROGGER : De Steenen Poort 70,00
W. HERCHENBACH : De Bedelares van Rovignano 15,00
SELMA LAGERLöF : Christuslegenden 22,00
BELLOC LOWNDES : Gij zult niet doodslaan 4,00
R. MAIZEROY : Als de Rozen... geb. 17,50
H. MALOT : Blauw Bloed geb. 17,50
TOM MIX : Mijn Leven en Avonturen in het wilde Westen geb. 42,00
JO NABBEN : Go's Taak 13,75
De Mei der Zigeuners 18,25
A. O'FLANDERS : Iersche Legenden 14,00
J. OTERDAHL : Een uit Velen geb. 72,00
De Familie Kruse geb. 72,00
J. PASQUASY : Op den Drempel 15,00
EDW. PEETERS : Bommetje en zijn Maats 15,00
A. ROWLANDS : Althea's Huwelijk 4,00
E. RUSSE : De Heirbaan 41,00
J. SCHEIRS : De Boetseerder der Smart, 3e dr. 30,00
THEO STAEL : Roll-Film 12,50
R. STARR : Berlinda kiest haar Man 4,00
A. THIRY : De Drie uit « Sinte Gerardus Majelle » en hunne vrouw 27,50
De Hoorn schalt 50,75
F. TIMMERMANS :
Driekoningentryptiek 13,00
En waar de Ster 13,00
Harp van St Franciscus 50,00
Hemelsche Salomé 13,00
Leontientje 13,00
Mijnheer Pirroen 13,00
Uit mijn Rommelkas 13,00
Zeer schoone Uren van Juffrouw Symforosa Begijntjen 13,00
ARTHUR VAN SCHENDEL : Het Fregatschip Johanna Maria geb. 56,50
E. VERMEULEN : Tegen Sterren en Wind 20,00
E. VON ADLERSFELD-BALLESTREM : Witte Rozen 17,50
C. M. VREUGDENHIL : Uit Freekje's Leven geb. 56,50
LEW WALLACE : Ben-Hur 10,00
STAF WEYTS : De donkere Weg 15,00
P. WYNNTON : Het Meisje buiten de Muren 4,00
A. WUYTS : Laaiende Vlammen 12,50

Ieder Bibliotheek moet bezitten :

Uit het Leven van Plant en Dier

door A. VAN DE WERF

Slechts Fr. 6,00

ROLL-FILM, door THEO STAEL

Prijs : 12,50 Fr.

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Kinder- en Jeugdlectuur

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4[e] en 5[e] druk).	**elk** fr. 8.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.**	fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.**	fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.**	fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons	fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons	fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons.	fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen	fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons	fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")**	fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2[e] druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.**	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1[e] en 2[e] Deel.	**elk** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2[e] druk).	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk)	fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.**	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk)	fr 7.—
LOD. LAVKI. — **Nikkerke en Ikkerke.** Geill. (Pas verschenen)	fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één Jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis**	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje**	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het Scoutsleven. (2e druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**	
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.— **4. Mijn Vacantie.** (2[e] druk)	fr. 7.—
2. Mijn Broerke. (2[e] druk). fr. 7.— **5. Mijn Makkers.**	fr. 7.—
3. Mijn Professor. (2[e] druk) fr. 7.— **6. Mijn Vriend**	fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.**	fr. 8.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.**	fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.**	fr. 10.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken.	fr. 10.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes.	fr. 10.—

Godsdienst

ST AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr. Vermuyten.	fr. 10.—
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door D[r] J. Caeymaex.	fr. 11.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen in het Evangelie**	fr. 10.—
Kan. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreeken.	fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck	fr. 8 —
MAUR. VAN HOECK. — **Het zaligende Lijden.** 2e uitgave.	fr. 5 —
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.**	fr. 6.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. K. S. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

PAS VERSCHENEN : EEN SUCCESNUMMER !

Radèske!

'n Kwajongensspel in 3 bedrijven, 5 tafereelen

door

Anton VAN DE VELDE

Dansen en Deuntjes van Jos DE KLERK

Een gedroomd spel voor de prijsuitdeeling en voor feestvoorstellingen in Colleges, Scholen, Patronaten en Jeugdwerken.

Elke Boekerij moet dit bezitten!

Zie de bespreking als « Het Boek der Maand »

Prijs: 20 frank

In 1932 verschijnen de eerste deelen van DE

KATHOLIEKE ENCYCLOPEDIE

Het is een van A tot Z nieuw Standaardwerk, rijk geïllustreerd, modern van geest, met onderteekende artikelen van de meest vooraanstaande deskundigen; ruim 400 geleerden van Zuid en Noord werken samen met ongeveer 75 redacteuren.

Deze **katholieke** uitgave mag in geen katholiek huisgezin, dat wil openstaan voor het geestelijk gebeuren van onzen tijd, ontbreken.

Het werk zal verschijnen in **24 deelen**, en over 6 jaar volledig zijn.
Elk deel zal ongeveer 800 kolommen à 70 regels beslaan.

De prijs per deel in linnen gebonden is 138 fr.; in halfleder 153 fr.

Inschrijvingen te zenden aan de: Vraag prospectus aan bij:

— **Vlaamsche Boekcentrale** —

CUYLITSSTRAAT, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
Juli-Augustus 1932

VII

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

KATHOLIEKE JEUGDLECTUUR

EDGARD : Van Koning Orgeloes	12,50
EDGARD : Het witte Muisje	15,00
H. FEDERER : Een Nacht in de Abruzzen	12,50
H. FEDERER : Sisto en Sesto	12,50
FR. FINN : De Held van de Misisipi	29,00
A. VAN DE VELDE : Doctor Slim en de Microben	18,00
A. VAN DE VELDE : Radèske	20,00
A. VAN DE VELDE : Woe's wondere Wandel (ter perse)	

Ontspanningslectuur

FL. L. BARCLAY : De Rozenkrans		36,25
H. BOREL : Het Jongetje	geb.	38,50
P. BOURGET : Onze Daden volgen ons, 2 dln	elk	21,75
P. BROMBERG : Hannie Helmer	geb.	42,00
M. J. BRUSSE : Boefje		27,50
POL DE MONT : De gouden Distel		42,00
J. DERKSEN : De ware Geschiedenis van Rob, den Foxhond		19,00
A. DE VLETTER : Paljas		42,00
R. DEWACHTER : Levensvlam		20,00
K. ELSTER : Het Leven geeft en neemt	geb.	72,00
P. GROGGER : De Steenen Poort		70,00
SELMA LAGERLÖF : Christuslegenden		22,00
R. MAIZEROY : Als de Rozen...	geb.	17,50
H. MALOT : Blauw Bloed	geb.	17,50
KEES MEEKEL : Blanke Slavin		36,25
TOM MIX : Mijn Leven en Avonturen in het wilde Westen	geb.	42,00
JO NABBEN : Go's Taak		13,75
De Mei der Zigeuners		18,25
A. O'FLANDERS : Iersche Legenden		14,00
J. OTERDAHL : Een uit Velen	geb.	72,00
De Familie Kruse	geb.	72,00
J. PASQUASY : Op den Drempel		15,00
E. RUSSE : De Heirbaan		41,00
THEO STAEL : Roll-Film		12,50
R. STARR : Berlinda kiest haar Man		4,00
ST. STREUVELS : Natuur		25,00
Gevoel en Leven, 2 dln	elk	25 00
A. THIRY : De Drie uit « Sinte Gerardus Majelle » en hunne vrouw		27,50
De Hoorn schalt		50,75
F. TIMMERMANS :		
Driekoningentryptiek		13,00
En waar de Ster		13,00
Harp van St Franciscus		50,00
Hemelsche Salomé		13,00
Leontientje		13,00
Mijnheer Pirroen		13,00
Uit mijn Rommelkas		13,00
Zeer schoone Uren van Juffrouw Symforosa Begijntjen		13,00
ARTHUR VAN SCHENDEL : Het Fregatschip Johanna Maria	geb.	56,50
E. VON ADLERSFELD-BALLESTREM : Witte Rozen		17,50
C. M. VREUGDENHIL : Uit Freekje's Leven	geb.	56,50
STAF WEYTS : De donkere Weg		15,00

Aanbevolen nieuwere romans

PETER BARON : De Inktvisch	fr. 24,—
AGATHA CHRISTIE : Het Geheim van de zeven Wijzerplaten	26,50
FRANZ HERWIG : De heilige Proletariër	24,—
JOAN KAT : Boot-Sirenen	35,—
A. MORRISON : Het verdwenen Elftal	25,50
BERTA RUCK : Arabella de Verschrikkelijke	26,50
BERTA RUCK : Harten-Drie	24,—
BERTA RUCK : Op zoek naar een Bruid	25,50
MIA SIEMER : De Man die den Moed had	35,—

ROLL-FILM, door THEO STAEL

Prijs : 12,50 Fr.

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Kinder- en Jeugdlectuur

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.**
8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1e en 2e Deel. elk fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Nikkerke en Ikkerke.** Geill. (Pas verschenen) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één Jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het Scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.— **4. Mijn Vacantie.** (2e druk) fr. 7.—
2. Mijn Broerke. (2e druk). fr. 7.— **5. Mijn Makkers.** fr. 7.—
3. Mijn Professor. (2e druk) fr. 7.— **6. Mijn Vriend** fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll.
dr G. van Raemdonck fr. 18.—
ANTON VAN DE VELDE — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** Een Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. 10.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen
van August Verstreken. fr. 10.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

ST AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr.
Vermuyten. fr. 10.—
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar
den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door Dr J. Caeymaex. fr. 11.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
Kan. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreeken. fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Het zaligende Lijden.** 2e uitgave. fr. 5.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr 6.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

ZR MA. TERESA. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken:
I. Mijn Broertje en Zusje
II. Stoute Broer
III. Zus bij het Kribje
IV. Broer en Zus bij 't Opstaan

7.50 frank

B. CASIMIR. — Benneke
A. VAN DIJK. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. VAN LIES. — Klein Broertje
» Klein Zusje
ZR MA. TERESA. — Ik zal je eens wat vertellen
ZR MA. TERESA. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. DE WAAL. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. BURGERS. — 'n Prettige Vacantie
B. A. VAN HAAG. — Wim zijn Kabouterkoek
LAMBERT LUCASZ (KEES SPIERINGS). — Zoo 'n rare Chinees
A. L. REDUS. — Kees de Does en z'n Politiehond
KEES SPIERINGS. — Wim, de Blauwpit
ZR MA. TERESA. — Twee Vriendjes
D. C. VISSCHERS. — Een Kind van Java
B. V. ZWEGERS. — In 't Oerwoud

12.50 frank

EDGARD. — Van Koning Orgeloos
H. FEDERER. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. VAN GESTEL. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
GABR. MOERDIJK. — Een Gezellige Middag
ZR MA. TERESA. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
WALTERIDA. — Een Indisch Meisje
Javaansche Legenden

15 frank

J. V. BURGERS. — Klaveren Drie
EDGARD. — Het witte Muisje
MOEDER MARY LOYOLA. — Jezus van Nazareth
ZR MA. TERESA. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
KEES SPIERINGS. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. VAN DEN BERG. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. VAN DEN BERG. — De Koning van Tjilatjap
W. VAN DEN BERG. — De Vondeling van Simmerath
FRANCIS J. FINN. — De Geheimzinnige Gids
B. C. KLOOSTERMANS. — Gods Volk
MAX. — Giovanni
HÉLÈNE PAGÈS. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. SPALDING. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
KEES SPIERINGS. — De 6e van Meneer Franssen
ZR MA. TERESA. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel: Op Reis
2e » Op Curaçao
F. TRAUTWEIN. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. VAN DEN BERG. — Rudi's Avontuur
JOANNES EMONTS. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
LINA TERVOOREN. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. GROSS, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. VERBEETEN. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. HEIJNEN. — Joolsingel N° 1

30 frank

B. V. ZWEGERS. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

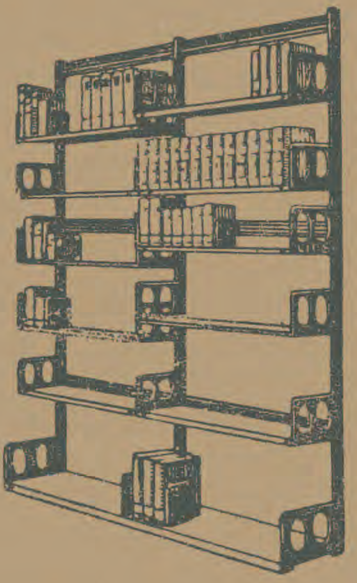

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

UITGAVE VAN
J. B. WOLTERS
GRONINGEN
DEN HAAG
BATAVIA

B. E. BOUWMAN EN TH. A. VERDENIUS

DEUTSCHE LITERATURGESCHICHTE

Twee deelen gld. 6,25

Behalve voor schoolgebruik ook voor zelfstudie uitstekend geschikt als inleiding in de literatuur. Een keurig verzorgde uitgave. *De Drie Talen.*

VERKRIJGBAAR BIJ DEN BOEKHANDEL EN BIJ DEN UITGEVER.

L. OPDEBEEK

UITGEVER

Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER -en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Christine : Arbeid adelt : 5,— fr. — Christa-Maria : 7,50 fr. — Kerstrozen : 7,50 fr.

De Saeyer : Sneeuwklokje : 7,50 fr. — Baron van Munkhuisen : 12,50 fr.

Fredrix : Wim : 7,50 fr. — Wim en zijn makkers : 12,50 fr.

Jos. Witlox : 't Heilig Paterke van Hasselt (Valentinus Paquay) 7,50 fr.

Carton de Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. Tweede herziene uitgave 12,50 fr.

Jan Hammenecker, Pr. : Zoo zuiver als een ooge 12,50 fr.

Pater Wuyts : Laaiende vlammen 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15,— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15,— fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

"Geen Succes Zonder Organisatie Geen Organisatie Zonder R°ne°"

R°NE° organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mée. Er zal niet tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

Gevaert Film

IS DE GOEDE VRIEND DIE ALLE MOOIE INDRUKKEN VAN UW INTERIEUR ● UW VACANTIEREIS ● UW VERBLIJF AAN ZEE EN IN 'T BERGLAND VOOR ALTIJD BEWAARD

Gevaert

ZIJN SUPERIEURE KWALITEITEN EN GEMAKKELIJK EN AANGENAAM GEBRUIK VERZEKEREN STEEDS UITMUNTENDE RESULTATEN !

VULHAARDEN

Cadé en Surdiac

de beste

H. ADINAU

20-24 Aerschotstraat

ANTWERPEN

NUMMER 7 TIENDE JAARGANG JULI-AUGUSTUS 1932

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Organ van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen
Postcheck: 241.02

Prijs voor België. — Abonnement: 35 frank. — Dit nummer: 5 frank.
Prijs voor Nederland. — Abonnement: fl. 3,50. — Dit nummer: fl. 0,50.

DE HARP VAN LIER

DOOR ANTON VAN DE VELDE

God geve Timmermans 'n lang leven, en ons nog veel van z'n werk! Felix is nu zoowat op den tweesprong van veertig en vijftig jaar gekomen. Zomer is 't geworden voor Vlaanderen's plezanten gaardenier. Tegenwoordig wacht de kunstwereld niet meer totdat de artiest in z'n kist verhuisd is, om hem lof te brengen met fijfer en cymbaal, of hem te begraven na 'n uppercut met venijnige vuist. 't Is misschien best zoo. Over Timmermans is reeds 'n geweldige berg waardeering en kritiek gestort: geleerde woorden, vleiende worden, calvinistische preeken, lyrische frazes, weinig sarcasme en veel liefde. Knakke recensies óf halve kranten met literaire specerij, wetenschappelijke dissertaties, tot zelfs 'n thesis heeft hij moeten slikken. 't Is aan zijn royalen geest voorbij gegaan als mist in den morgen, want hij wist de zon glanzen en, zonnekind, was z'n gezonde kop niet ontvankelijk voor gezwam. Marieken zat aan z'n zij, en er was 'n rustig huis vol schoone dingen en met het schoonste: z'n kinderen. De Nethe vloeide dichtbij, en van uit z'n zoldervenster kon hij de vallei zien met 'r weelderig groen en de symphonieën van dageraad en deemstering, en de vele blije koleuren die door z'n oogen werden gedronken als ambrozijn voor z'n ziel. En làchen mocht hij om de kletskousen die, met veel orthodoxie, over z'n pen en palet aan 't twisten sloegen; lachen om den knieval van uitgevers allerhande; om de secure onnoozelheid van dien braven Nederlander die drie honderd kilometer ver gereisd was... om met eigen oogen de « begijnenbosschen » te zien; lachen om 't buiten- (en 't binnen-) land dat plots weer eens 'n Vlaming in Vlaanderen ontdekte; lachen om z'n Europeesch-zijn in 't provinciegat dat we Lier noemen of « Lierre » naar

de zeer vroede wetten der Brusselsche tweetaligheid. Hij werd onderdak gebracht bij « Nieuwe Gids » en « Van nu en straks », maar die twee huishoudens maakten ruzie, en de gast bleek niet ingeschreven in hun « burgerlijken stand ». Hij kreeg advies uit Holland, Duitschland, Frankrijk, Italië, Hongarije, enz. Zijn laden geraakten vol van platonische en fulminante verklaringen. Liersche comités liepen saam voor vieringen, fanfares daverden vóór z'n gevel; Van Boeckel smeedde rozentakken; sjokoladefabrikanten doopten hun producten naar z'n werk; er kwamen sigaren, tabak en Liersche vlaaikens onder 't patroonschap van Pallieter; er togen begankenissen naar Lier voor den stoet van « Lierke plezierke »; Felix en Marieken lieten zich « trekken » in 't kostuum van Pirroen's tijd...; Breughel werd herbegraven te Brussel, maar 't liep verkeerd omdat ze daar te veel verwant zijn aan Max en Manneken-Pis, en 't was Timmermans alleen die den boel redde met 'n grafrede die geen grafrede was.

Sla er gerust geheel onze literatuurgeschiedenis op na, nergens vindt ge 'n tweeden joviaal-komenden en -overwinnenden Caesar als Timmermans, en nergens hoort ge 'n tweeden pacifieken maar klaroenenden bevrijdingskreet als die welke na den oorlog onder de Liersche vlag (en voornamelijk uit 't hart van Pallieter) heeft geklonken.

En we mogen Timmermans dankbaar zijn om dien kreet die lucht en licht bracht in onze benauwde literaire kapel, en we mogen naar hem opzien — vooral de getabbaarde kapelmeesters — omdat hij zichzelf is geworden en gebleven, los van klieken en theorieën, los van het exclusivisme van Noordnederlandsche « jongeren, jongsten en allerjongsten », los van het nagepraat der Zuidnederlandsche epigonen die aan hun zooveelste isme hun jeugd en talent verprutsen, los van de « Weltschmerz » zoowel als van de « Neue Sachlichkeit ». Timmermans is Timmermans, en klasseer hem nu willekeurig dààr of dààrbij, ge valt bedrogen uit. Hij is zichzelf, hij is Vlaming, hij is dat wonderlijke en heerlijke mengsel van geloof en zinnelijkheid, dat groote, blijde kind dat uit 'n vervoerd gebed recht naar 'n kermiskraam kan dansen, en dat in beide stonden evenveel oprechtheid en gemoedsrijkdom biedt; 't groote kind dat zich gééft met de spontane weelde van woord en zang en kleur, van rhytme en verbeelding, van spot en meelij, van vreugde voor 't leven en huiver voor den dood.

Er is, buiten Gezelle en Streuvels, wellicht geen Vlaamsch schrijver te noemen zoo onafhankelijk als (ten minste de na-Pallietersche) Timmermans. (1) Nog is de tijd niet gekomen om hem « vast te leggen » in 'n beslissende studie, want hij zit — gelukkig! — nog lang niet aan z'n laatste boek, maar er ligt, reeds in 't afzonderlijk beschouwen van z'n voorbije werken, zooveel bekoring in zijn scheppende veelzijdigheid en meteen in de harmonie van stijl en atmosfeer welke die veelzijdigheid dan toch weer tot 'n schoone eenheid maken, dat 't de moeite loont

(1) Onafhankelijkheid hier bedoeld als niet-gebonden aan of beïnvloed door moderne richtingen en tendenzen. Met en na Pallieter is Timmermans vrij zijns weegs gegaan.

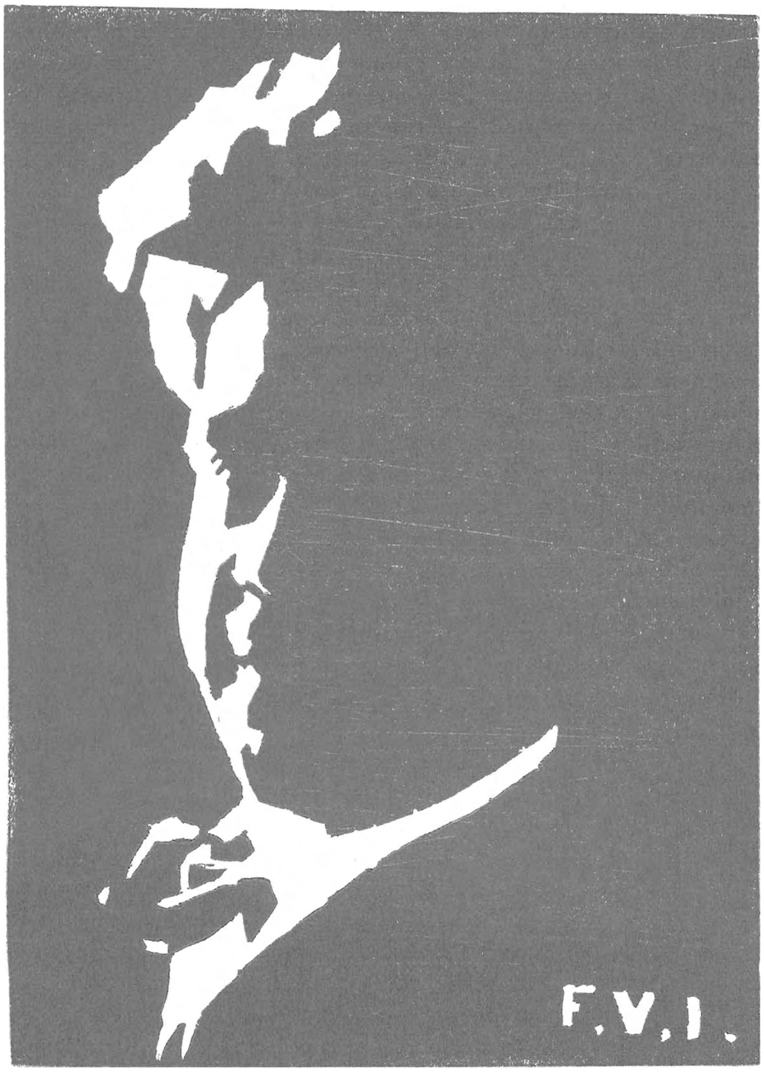

FELIX TIMMERMANS

boek na boek terug op te slaan, verband te zoeken, evolutie, gehalte van ieder werk in 't bizonder en het algemeen-bereikte literaire peil.

In afwachting dat ruimer tijds- en plaatsbestek die analyse mogelijk maakt, 'n bondig overzicht van 'n paar belangrijke levensepisoden en van z'n voornaamste werken.

Vooreerst dan, en om één kort kapittel te overzien : Timmermans heeft zich tweemaal *zelfstandig* aan tooneel gewaagd en tweemaal is het 'n mislukking geworden. *Holdijn* was z'n eerste en laatste tragedie (1907) en *De hemelsche Salome* z'n eerste drama (1929-30), doch geen van beide had dramatische spier, hoogstens een niet vertrouwd procédé van

indeeling in bedrijven en tooneelen. De stukken die, uit 'n paar boeken, werden gedramatiseerd, dankten hun stevigheid en... sukses aan de knapheid van E. Veterman. Op zichzelf lijkt die samenwerking van 'n prototypisch Vlaming met 'n even prototypisch Hollander wel paradoksaal, maar ditmaal hebben « les extrêmes » mekaar toch doelmatig aangevuld. Timmermans had de mannekens en de literaire schermen gemaakt, en Veterman kende de knepen om stof en materiaal spielfaehig te maken. Van daar de bijval van *De Ster, Mijnheer Pirroen, De pastoor.* Ook het *Kindeke Jezus in Vlaanderen* werd gedramatiseerd (door Henri Brochet) maar dit stuk heeft 't nooit kunnen halen op z'n voorgangers. Of Timmermans dan *geen* dramatisch temperament bezit? Temperament genoeg, maar het *vak* zelf bleef hem vreemd, en z'n natuurlijke gaven vloeien zoo mild in een vaak overdadigen vloed van woord en beeld, dat 't den rijken dichterlijken en vooral picturalen prozaïst niet doenbaar valt z'n eigen schatten te beknellen in den leest der dramaturgie, die op gespannenheid en beperking van het woord is aangewezen. Wou Timmermans tooneel schrijven, hij zou ofwel gaan werken, willens nillens, aan 'n repertoire dat bij de romantiek der jaren '90 thuis hoort (en hij is verstandig genoeg om dat experiment niet te wagen), ofwel zou hij z'n eigen bron, alvast gedeeltelijk, moeten afdammen, en zelfs indien dat 'n aanwinst voor onze dramaturgie mocht beduiden, werd het een nog grooter verlies voor onze literatuur.

* * *

Indien er voor de volksvertelkunst (Timmermans' domein) *één* groote en machtige factor van inspiratie bestaat, dan is 't wel de overlevering van de eene generatie aan de andere in sproke en boert en cluyte en poppenspel en stoeterij. Uit vaders mond heeft de jonge Felix de eerste fantasmagorie van 'n onwerkelijke en toch zoo vertrouwde wereld meegekregen. De kindergeest vergaarde onbewust de stof die rijpen zou en gedijen, wanneer 't kind man geworden was, tot de typisch-Vlaamsche verhalen van de Liersche *Driekoningen* en van *'t Kindeken Jezus*. En in den avondschemer teekende vader kleurige prenten die door den knaap, nog onbeholpen, werden nagepeuterd, zooals ook de jonge Breughel die krabbelde op de muren en balken van z'n zolderkamer. In dàt rustige familiale gedoe, in die gezonde traditie van menschen die met 'n open oog en 'n malsche tong door 't leven gingen, zonder driftigheid maar met 't aloude «God ziet ons» in hun simpel blazoen, ligt de oorsprong van Timmermans' latere mooiste verhalen. Doch die initiale indrukken zouden langen tijd overwoekerd blijven door velerlei vreemd gewas. Eer de zinnelijk-vonkende *Pallieter* verscheen (1912) en het sereene en zoo humane *Kindeken Jezus in*

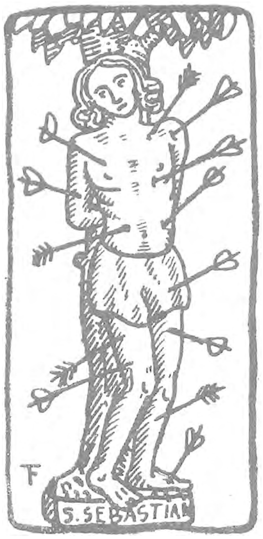

Vlaanderen (1916); eer *Symphorosa* haar weemoedige verliefdheid voor Martienus uitzuchtte (1917); eer de camée-deftige freule *Anne-Marie* in (1919) *Mijnheer Pirroen* in (1922) en nadien de *Driekoningentryptiek* (1923) *En waar de ster...* in (1924) verschenen, en eer *'t Keerseken in de lanteern* (1920), *Schoon Lier* (1925), *Het hovenierken Gods* (1927), *Breughel* (1927-'31) en eindelijk *De harp van St Franciscus* (1932) ons verrijkten met hun vele kwaliteiten van stijl en vizioen, folklore en typeering, kortom met hun Vlaamsche schoonheid, had Timmermans de nauwe bochten van een crisis doorgemaakt waarin hij, mét zijn toenmalige kunstverwanten, ging liefhebberen aan levenssystemen op wankelen grond. Dat was de tijd van de *Schemeringen van den dood* (1909), waarin Maeterlinck's geest rondwaart in pathologisch-obsedeerende vaagheid; ook *Holdijn* was verwant aan de impressionistische sfeer van Maeterlinck's dramatiek. Er werden gedichten geschreven over liefde (miskende, natuurlijk, of hopelooze!) en dood, en die werden gelezen bij kaarslicht in 'n mysterieuze stilte. De fantasie zocht 'r voedsel in ijl en beklemmend gedroom over godsbestaan en eeuwigheid, over fatum en hiernamaals, over de « wetenschap » van nieuwlichters en over de formulen die 'n nieuwe wereld zouden ontsluiten, de wereld van de stilte, het rijk van den geest. 'n Huis moest liefst gebouwd met donkere gangen en 'n ver schemerraam, want de « Princesse Maleine « en de « Sept filles d'Orlamonde » konden geen zon verdragen! 'n Begijnhof was de uitverkoren oazis voor diepzinnige spokerij. Oude folianten (genre « Zwarten Ambroos ») werden doorbladerd, en de doodskop grijnsde op tafel en boekenrek. Ze gingen, de zoekers, 't licht zoeken in den kelder, en sloten daartoe hun luiken voor den heerlijken dag die buiten gloriede, en voor den klaroenenden wind over de velden, en voor de bolle wolken aan den hemel.

Wel kreeg noch astrologie, noch theosofie het ingeboren katholieke gehéél klein, maar wat daar van overschoot, was niet veel méér dan het (ik zou haast zeggen : esthetisch) aanvoelen, dus het uiterlijke of oppervlakkige van godsdienst en godsvrucht. De *Begijnhofsproken*, die rond dien tijd (1908) geschreven werden, in samenwerking met Antoon Thiry, bewijzen hoe Timmermans in 'n slop zat waar het, weliswaar attractieve, vlammetje van 't oude geloof slechts bezwaarlijk en accidenteel kon opflakkeren tusschen donkere wanden. 't Was slechts na veel dolage (die daarom niet altijd naargeestig was!!) en nadat hij op 'n gasthuisbed den dood van nabij had geproefd, dat hij ineens, als 'n onverwacht-spetterende bron, doorheen de nevels het licht zag, de zon, die weldra over 't land van den triomfator Pallieter gudsen zou, brekend

door alle donkere dijken heen! En van toen af is hij geworden wat hij geroepen was te zijn en wat zijn vader en moeder reeds vroeger in hem hadden verwekt: de rijke en sappige verteller die menschen blij maakt naar hart en geest en die zelf de nieuwe wereld heeft ontdekt waarin de hemel bevruchting is en de aarde 'n ontvankelijk-weligen schoot en het leven één hymne aan een quasi-pantheïsme met practische toepassing. Zoo verliep — in breede trekken geschetst — Timmermans' evolutie. En die is vermoedelijk in haar eindstadium getreden: Nu is God weer op z'n plaats, en z'n heiligen worden met groote liefde op de « Harp » bezongen; nu is de harmonie en 't evenwicht van aardsche en bovenaardsche dingen haast volkomen hoorbaar in Timmermans' laatste werken; nu is de tijd van z'n grootste geven daar, in de volle mildheid van z'n kunstenaarschap en onder den peiselijken luifel van z'n oud vaderlijk geloof. Nu is Timmermans de volgroeide boom, en in z'n takken zingen blijde vogelen vele.

*
* *

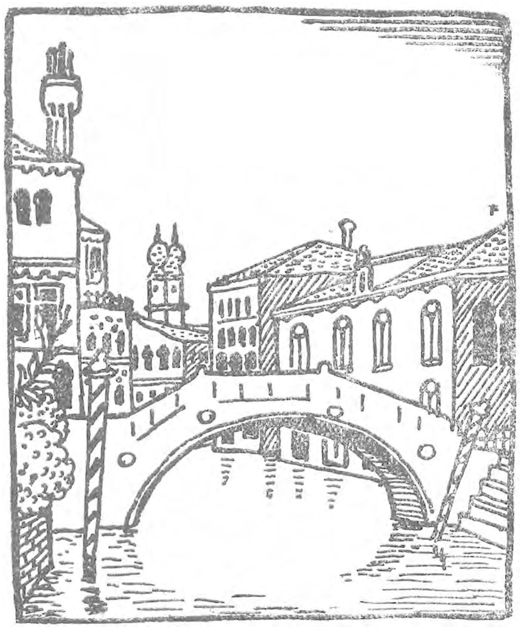

Ik schreef, bij het begin van dit artikel, dat de golfslag van 's menschen oordeel niet-beroerend aan Timmermans' geest is voorbijgegaan. Dit moge verheugend zijn, maar minder gunstig stemt allicht het feit dat ook — ten minste in z'n werk — *'s levens tragiek* (*) even ongevoeld aan dien geest is ontgaan. En wie, kunstenaar en voerder van gedachten en ver-beelder van vreugde en pijn, van strijd en leed; wie, die uit 't eigen leven de bijtende of schrijnende, verheffende of neerdrukkende, kortom de diep-menschelijke werken put, en uit de doornen van eigen smart de kroon vlecht die, hoe zonloos ook, toch heerlijk kan zijn en majestatisch voor geheel 'n volk, wie zou niet gevoelen dàt gebrek aan dramatische essentie en, méér nog, aan tragiek, dat in Timmermans' oeuvre 'n leegte laat, en ons, ten slotte, boek na boek doet neerleggen met 't gevoel van 'n zalige maar vluchtige dronkenschap en diepere onvoldaanheid?

Het zal waar zijn dat Timmermans' werk *blijft* bestaan, ook voor de

---

(*) Hier bedoel ik niet z'n eigen crisis (in de « Schemeringen »-periode) die trouwens ook nooit de afmeting van 'n tragedie heeft gehad!

veel latere toekomst, maar dan zal dit werk nooit kunnen beschouwd noch als tijdspsyche, noch als de echo van het gemeenschapsleven, noch als de uiting van 'n persoonlijkheid die in 'n eeuw van strijd allerhande heeft geleefd. 't Zal de literaire nalatenschap zijn van 'n rijken enkeling, 'n « Einsiedler » in Vlaanderen, een die z'n verleden vizioenen heeft gepenseeld, met woord en verf, in 'n rustig burgershuis aan de Nethe een die zelfs te Amsterdam of te Keulen of te Warschau nóg die Nethe zag, en die den heelen kosmos herleidde tot de kontoeren van z'n eigen verbeelding en tot de malsche rondingen van 'n Brabantsch landschap. Rijkdom, voorzeker, indien je 't interpreteeren wilt als de « individueelste expressie.., enz. », maar minder rijk indien je de meening deelt dat 'n kunstenaar het volk van z'n tijd én het volk van de toekomst iets méér moet meegeven dan de Brabantsche tuinen Babylons. Eén kracht is de zijne : die van 't onverbasterd Vlaamsch-zijn in gedachte en werk, en dat geeft ons volk jolijt dat weldoend is en welgekomen. Doch jammer is 't dat die kracht niet ver genoeg spant om ook 't heroïsche aan te durven, de heldhaftigheid van den strijd van enkeling en gemeenschap, sociaal en ethisch, psychologisch en in hun natuur en metaphysiek.

We zullen echter om dit gemis niet treuren en veeleer — met 'n grein egoïsme — onze handen reiken naar den horen van overvloed dien Timmermans voor ons uitschudt, want er is ook een opportunistische filozofie mogelijk, namelijk de gereedelijke en blijde aanvaarding van de zonnige en zomersche Liebesgaben uit Fee's rijkvoorziene mars. Al was hij slechts de verwekker van oude Vlaamsche vizioenen of alleen de heer van 't vrome en vroolijke Breughelland, dan nog bleven er genoeg redenen om ons over zijn scheppen en schrijven te verheugen, en genoeg titels om z'n naam te bestendigen over de verdere generaties heen. Die titels? Vlaming, dichter, kunstenaar van 't zuiverste water.

Moeder Vlaanderen tooit zich met z'n schoone parelen, en de zon ketst er vlammen uit als vuurwerk.

Timmermans is onze glorieuze zevenslager.

Bij 't afsterven van Dr Frederik van Eeden

(17 Juni 1932)

De beteekenis van zijn bekeering.

In 't 1930 Novembernummer van « Boekengids » heeft Dr K. Elebaers de ontwikkelingsgang van Frederik van Eeden kort maar typisch en fijnzinnig saamgevat. Een goeie maand vóór zijn dood hebben wij zelf in zeer groote lijnen het leven van den rechtzinnigen doler nog verhaald in ons apologetisch maandschrift « De Waarheid » (Mei 1932). Noch het een noch het ander zullen we hier herhalen of herschrijven.

Nu in de zomersche dagen Frederik van Eeden in den Heer is ontslapen om de nooit vertanende of dalende zon van goddelijke Waarheid voor eeuwig in aanbidding te aanschouwen, nu krijgt elk van zijn ontwikkelingsperioden een klaarduidelijker uitgesproken karakter en nu eerst zullen we beseffen welke beteekenis deze bekeering heeft voor ons katholieken voornamelijk en ook wel voor de niet-katholieken.

Moe en afgetobd door de steeds opgeloopen fiasko's heeft Frederik van Eeden de oplossing van alles ontdekt in de katholieke kerk en is rechtzinnig tot haar toegetreden en heeft zich gevoeld een kind van God en een broeder van ons allen. — 18 Febr. 1922. — Het nieuws van deze bekeering werd overgeseind van kring tot klub. Veel katholieken hebben zich daarover fier getoond. Begrijpelijk, omdat zulke eminente figuur in de literatuur met zijn eigen leven — en dat is nog wat meer dan de boeken en de literatuur zelf — getuigenis aflegde, dat het katholicisme alleen kan voldoen. Toen tevens is een nieuw drama voor Frederik van Eeden begonnen: want de afzijdigheid van vrienden en de smaad van zijn tegenstanders hebben hem voorzeker pijnlijk getroffen, voornamelijk als hij werd gescholden door een Albert Verwey o. m., die schreef: « Van Eeden roept God aan. Maar ik, als ik God was, zou antwoorden: Mensch, maak eerst dat je voelt wat je me te zeggen hebt; zoek dan de taal en de beeldspraak waar je 't in zeggen wilt: — Mijn wet is de wet van de eeuw waar je in geboren bent: Wie rethorica schrijft liegt. » —

Ook katholieken, zonder het te weten, hebben van Eeden, gedwongen tot dingen die hij liefst niet had gedaan. Heeft hij niet meer dan eens bekend dat hij zoo noode in 't publiek optrad om te getuigen van zijn overgang tot de Kerk, zijn vreugde en zijn voldoening? In de uitzegging van dat nieuwe leven in de genade moesten bijna onvermijdelijk onnauwkeurigheden voorkomen, omdat er ook een groei is en een ontwikkeling en een bedegenheid in het geestelijke, ascetische en mystieke leven van het goddelijke, van de genade in den mensch We hebben van Eeden dit tekort absoluut niet kwalijk genomen. Maar in het leven van Frederik van Eeden, gelijk het voor de wereld zal bewaard blijven in zijn werken (waar hij steeds iets van zijn persoonlijkheid en de ebbe en den vloed van zijn denken en zijn voelen veruitwendigde in vormelijke schoonheid) zal er een zeker tekort

Dr Frederik VAN EEDEN

worden opgemerkt. Immers het is hem niet gegund geweest gelijk aan bekeerlingen als A. Retté, J. K. Huysmans, J. Jörgensen en anderen, zijn volle beleving van het katholicisme te weerspiegelen in zijn werken. Het zuivere katholieke werk van van Eeden is gering in vergelijking met al het overige dat hij schreef. Natuurlijk de hoeveelheid mag niet als tegengewicht opgeworpen van de hoedanigheid; doch de hoedanigheid van het katholieke kunstwerk van dezen bekeerling mogen wij in een zekere geestdrift niet overschatten. Daarop afgaande en steunende en geen zin hebbend voor het mysterieuze dat hangt over de laatste levensjaren van Frederik van Eeden zullen er wellicht, na enkele jaren, essayisten de uitkomst van hem minimalizeeren.

Wat voor de wereld is een ontgoocheling, naar het woord van A. van Duinkerken, is voor hem en ook voor ons, geworden een viktorie.

De laatste jaren van *het leven* van Frederik van Eeden leggen daarvan een doorslaand bewijs af, omdat de grootste zegepraal is deze van zijn eigen leven door alle wisselvalligheden heen te stabilizeeren in het onvergankelijke goede en schoone.

Waarom heeft Frederik van Eeden, die een goed mensch was en dat toonen wou in woord en daad, als dokter, als dichter, als leider, als voordrachtgever, waarom heeft hij in zijn zoeken en zijn wroeten, zijn systemen en zijn inlichtingen overal een fiasko opgeloopen en heeft hij zich zelf steeds schaakmat gezet zoodat hij een nieuw spel moest herbeginnen? Hij, die lang reeds vóór de ethische dichters, die door de oorlogswoede waren gebeten en het algemeen menschelijke als een nieuw evangelie over de loopgrachten en de grenzen heen in hun zangen uitschalmeiden, de menschen aansprak als zusters en broeders, met een aksent dat doordrong tot het gemoed en met een kordaatheid die het individualisme van de tachtigers ergerde! Hij die voor dat broederschap, die rechtvaardigheid en die liefde onder de menschen propaganda maakte in Amerika; hij, die zijn eigen fortuin waagde aan en verspeelde in de vereenigingen « Gemeenschappelijk Grond-Bezit » (G.G.B.) en de kolonie-stichting « Walden »; hij, die zelf staking-leider was en als een profeet zich voordeed; hij, die onder den oorlog persoonlijk aandrong bij Lloyd Georges om vrede en verzoening! Waarom is hij steeds mislukt? Hij was een dichter, een onpraktisch mensch, wordt geantwoord. Misschien wel is dat *één* reden. Kom, laten we niet lang redeneeren of zoeken. « Zijn groote fout is geweest, schreef hier K. Elebaers, alles te willen doen door eigen kracht. » Er was hem iets bijgebleven van het hoogmoedige uit de school der hernieuwing. En « Nisi Dominus ædificaverit, in vanum laboraverint ». De psalmist had reeds lang te voren gezongen : « Indien de Heer niet bouwt, in 't ijle zullen ze arbeiden ». De Godsgedachte had van Eeden wel niet uit zijn literair werk gebannen, integendeel; maar praktisch had hij God en de zuivere leer van het Evangelie en de Kerk buiten zijn leven gelaten. Daarom is dat leven zoo dikwijls op een fiasko uitgeloopen; zoodra echter hij, die het dogma niet kan aanvaarden, als een kind het « Credo » heeft gebeden en zijn hoofd deemoedig heeft gebogen boven de doopvont, heeft zijn waar leven een aanvang genomen.

Onlangs nog hoorde ik voordragen « Alles voor U », Met gesloten oogen moet men het beluisteren, want van Eeden doet er afstand van alles : zijn oogen, zijn handen, zijn gansche wezen; hij brengt het in offer voor God. Er zijn nu twee geschriften — ik zou ze haast dokumenten durven noemen — die moeten bewaard blijven om met zekerheid aan de wereld te kunnen toonen dat in de tijdspanne dat Frederik van Eeden ons weinig of niets meer heeft geschonken aan literair werk de eigenlijke opgang, de climax, is begonnen. Het kurieuze van het geval : ze zijn niet van zijn hand. Het eerste is de brochuur: « Frederik van Eeden als katholiek » door E. v. E. (Uitg. G. G. G., nr 377). Het weze

me gegund slechts deze bladzijden in 'n paar regels saam te vatten. Frederik van Eeden is gegriefd geworden door de aanvallen; hij is op den koop toe dan geworden een behoeftige grijsaard, lijdend aan een onherstelbare ziekte; zijn gedachten en zijn beelden wemelden dooreen, hij kon zich niet meer goed uitdrukken. De slag van de bekeering werkt naar binnen. « We zijn onwillekeurig in hem teleurgesteld omdat wij iets uitwendig schoons verwachten, waar God het anders gewild heeft. » God scheen aanvaard te hebben de offerande van al zijn krachten toen hij dichtte « Alles voor U ». In van Eeden groeide er nu een sublieme geestelijke kern. De brochuur die dateert van Juni 1930 eindigt hierop: « Een troost is het te weten dat hij, al kent hij zelfs den weg in zijn eigen huis niet meer, den weg naar het Vaderhuis gevonden heeft en nu geduldig staat te wachten tot hem wordt opengedaan. »

Ik meen wel dat de grootste apologie van den bekeerling Frederik van Eeden ligt in het offer en het martelaarschap van zijn laatste jaren, die tot nu toe voor en door de groote wereld onbekend en tamelijk onverschillig zijn gebleven en voorbijgegaan.

Hoe dit dood geloopen leven en streven ten slotte een triomf, een veroveren van de rust is geworden, heeft ook de niet-katholiek aangevoeld en bekend. Hier schrijf ik als tweede dokument over, met een paar kursiveeringen, wat Henri Borel getuigde in « Het Vaderland » enkele dagen na de begrafenis van D[r] Frederik van Eeden : « Ik heb de begrafenisplechtigheid tot het einde bijgewoond en was ook van plan, omdat men er op aangedrongen had, bij het graf een en ander te memoreeren over van Eedens beteekenis als dichter en denker. Edoch, de begrafenis was er een volgens den Katholieken ritus, met de absoute en andere ceremoniën, en eindigde met het uitspreken door den officieelen priester van het « Onze Vader ». Ik ben geen katholiek, maar voel daarom toch wel de ontzaggelijke wijding en beteekenis van een indrukwekkend gebed als het « Onze Vader ». *Het kwam me toen volkomen overbodig voor, nog eens te gaan spreken over van Eeden's beteekenis in de literatuur,* en dit is de eenige reden, waarom ik het toen beter vond te zwijgen.

Wie, als ik, kort te voren, den overleden dichter had zien liggen in zijn studeerkamer, die chapelle ardente was geworden, *met een uitdrukking van zóó verheven rust op zijn gelaat, in welk een sfeer van verlossing en bevrijding, die alle geleden smart er van uitgewischt had, dat men voelde hoe hij thans ganschelijk ontstegen was aan de aarde, zal begrijpen, hoe weinig het er nu nog toe doen kon te praten van litteraire verdiensten en dergelijke onbelangrijk geworden dingen.* Eenmaal « der Welt abhanden gekommen » zijnde, in zóó verheven, serene rust en godsvrede, kon hier, vond ik, na het Onze Vader door mij moeilijk iets gesproken zijn, dat reden van zeggen had ».

Let wel, het litteraire werk wordt hier vergeten vóór de aangrijpende schoonheid van het onuitsprekelijke dat de ziel aanvoelt.

We moeten er ons in schikken dat Frederik van Eeden ons,

menschen soms zoo verhangen aan de literatuur, zijn laatste etape naar het vaderhuis en zijn voelen en zieleleven van genade niet heeft vertolkt in een taal en een tempo als van « De kleine Johannes », « Het Lied van Schijn en Wezen » of « Paul's Ontwaken ». Na zijn rechtzinnige overkomste en de overgave aan het lijden moeten we toch ten slotte bekennen dat het een geslaagd leven is. Er hangt een mysterie over de ontknooping maar we gelooven in dat mysterie omdat God het zoo gewild heeft en ons een groote les schijnt te spellen.

Hier komt me te binnen de slotscène van C. Verschaeve's Verbiest:

« Wie niets meer heeft, heeft recht op God....
Uw heilgen denken 't zoo!... God! Kom en draal niet!
Uit mijn vernietigd leven stijgt dit hopen
Woestijnen wijd uw sterrenhemel in! »

A. NUYENS, DOMINIKAAN.

ROMANKRONIEK

Ik heb voor de lezers van deze kroniek de verrassing van drie Vlaamsche romans ineens — en dat in vollen pruimentijd. Drie romans, — dat wil zeggen zooveel als anders in even zooveel maanden. En al beantwoorden deze drie boeken alle in meerdere of mindere mate aan het praedicaat « Vlaamsch » in den dubbelen zin die dit woord in onze Nederlandsche letteren de laatste jaren verworven heeft — toch getuig ik met vreugde dat ze, wat betreft de geest, absoluut niet moeten onderdoen voor de doorsnee-Noordnederlandsche roman, al staat deze laatste stylistisch merkelijk hooger en al grijpt hij schijnbaar dieper in de wondere diepten van het menschelijk hart.

9675 Tegenover het nieuwe boek van THEO BOGAERTS **Vastenavond (III-IV)** sta ik een beetje perpleks. Inderdaad heeft deze fantast met zijn vreemde geheimzinnige vertellingen ontzaglijk bijgedragen tot het herstel der fantasie in onze epische letteren en is hij een der zeer zeldzamen die er in Vlaanderen toekomen een verhaal op te bouwen zonder dat we er een oogenblik aan herinnerd worden dat er zoo wat een massa ingrediënten schijnen te bestaan zonder dewelke een fatsoenlijke « Vlaamsche » roman ondenkbaar is. Nu speelt ook dit boek grootendeels in een dorp van Waasland, waar de boeren heel wat meer dom, laf, zelfgenoegzaam — enfin « boer » — schijnen te zijn dan in de andere dorpen van dit land — de oorzaak dezer rancune van Theo Bogaerts tegenover den dorpsmensch ware misschien een denkbare stof voor een volgende roman — en de toestanden zijn er niet minder middeleeuwsch dan bijvoorbeeld te Beernem of in gelijk welk ander dorp uit de romans van Buysse. Echter verheugt het me dat de boer hier van uit een gansch andere gezichtshoek beschouwd wordt dan dit der traditioneele folkloretypen uit onze Brabantsche dorpen. In dit boek vertelt een man zijn bittere levenservaringen vanaf het oogenblik dat zijn vader, een bekend financier, ten onder ging in een failliet,

tot na zijn vrijlating uit het gevang waar hij tien jaar gezeten had, beschuldigd van moord op den kasteelbaron-burgemeester die een aanslag had beproefd op zijn verloofde. Om gansch dit leven hangt dezelfde duistere tragiek die ge in haast elk boek van dezen auteur weervindt en die u gevangen houdt in haar atmosfeer van vreemd leed en fataliteit. Ik moet erkennen dat ik, in de oppervlakkige wisseling van gedurig nieuwe en vlugdoorgejaagde lektuur, dagen lang ongewoon gebonden gebleven ben aan dit boek, al is de figuur van den tragischen doler wiens naam op een omslag staat, me eigenlijk vreemd gebleven. Tusschen de peripetieën van dit vreemde avontuur heeft de auteur enkele aktualiteiten geweven die we gaarne in onze letteren als tijdsdokumenten weervinden, maar waarvan hij naar het mij voorkomt te zeer een persoonlijk gebruik gemaakt heeft. Zoo b. v. de ontvangst van de Vlaamsche letterkundigen door den Belgischen Koning ter gelegenheid der opvoering door het V. V. T. in het Brusselsch paleis, waarbij Theo Bogaerts zich een prachtgelegenheid verzekert om den « vorst » allerlei lieftallige gevoelens en inzichten ten opzichte van Vlaanderen in de schoenen te schuiven. Het is een uiterst beminnelijke geste vanwege den auteur, die vooral te Brussel zal geapprecieerd worden, zijnde een excellente poging tot litteraire pacificatie van de gemoederen die in Brussel meer de belichaming zien der oorzaken van de bestendiging onzer verdrukking, dan beminnelijke inzichten ten overstaan onzer nationale verwachtingen. Maar het wordt pas bedenkelijk wanneer Bogaerts zich waagt aan een zeer lyrische episode uit een toekomstige IJzerbedevaart, waar franskiljonsche heeren bezit genomen hebben van den toren ; de klok Nele naar beneden werpen, en de gendarmen bevel geven om met blooten sabel de tragedie van drie jaar terug, te herbeginnen. Maar op het oogenblik dat de handen de hoogte in gaan om heusche bommen te werpen naar — enfin, de rijkswacht, — verschijnt plots als in een operette, de koning : hij loopt naar de mikrofoon, jaagt de troepen naar hun kazernes, valt de « leiders van het volk, waaronder er waren die voor het vrijheidsideaal in de gevangenis hadden gezeten » om den hals, verklaart, zooals een Middeleeuwsche keizer dat hij zijn ministers in ongenade laat vallen, kust de zwart-gele vlag, en doet zoo nog meer dingen van dien aard die mij een oogenblik hebben doen oogknipperen en paf staan. Ik zegde overigens reeds dat deze auteur de fantasie in onze letteren bezig is te herstellen. Ik wil voor mijn vriend Theo Bogaerts hopen dat dit boek hem een mooie dag geen onverwacht en minder prettig sukses bezorgt in een of andere Brusselsche krant. Dat we heel het geval niet zoo serieus moeten opnemen blijkt uit een der volgende bladzijden waar ge leest dat de ministers, dezelfden die destijds in ongenade gevallen waren, een tijd naderhand nog steeds aan 't zoeken zijn naar de « juiste formuul », welke in de hoofdstad, de woonplaats van zooveel verstandige menschen, een moeilijk iets om vinden schijnt te wezen. — Overigens wil ik gaarne erkennen dat dit boek stylistische kwaliteiten bezit en een knapheid aan kompositie

verraadt die in onze Zuidnederlandsche letteren een uiterst zeldzaam bloemeke blijkt te zijn. Ik wil voor den sympathieken auteur hopen dat hij in een volgend boek een optimistische toon treffen zou en een militante vaardigheid die van een strijd van leven op dood van een volk geen operetten-episode maakt en met alle respekt voor de rechten der fantasie, zoo'n beetje de zaken met een beetje realiteitszin behandelt, — sans rancune, vriend Bogaerts.

De tragiek der voorbije oorlogsjaren wordt nu pas wakker bij onze Vlaamsche auteurs. Jammer genoeg weten ze zelden de juiste verhouding te vinden tegenover het diepe leed dezer jaren en ontgaat hen het bewustzijn van het grootsche dat door deze nieuwe tijd werd ingezet. Ik heb er een vaag vermoeden van dat dit het gevolg is van welhaast drie eeuwen kultuurloosheid en deemoedig aanvaarden van allerlei leed dat zich boven hen opstapelde zonder dat ze er zich dierven tegen verzetten.

9676 ◆ OSWALD EVERAERT's novelle **De striemende Zweep (IV)** is een typische illustratie van deze mentaliteit. De jonge man om wie het hier gaat verliest binst zijn frontjaren zijn beide ouders, huwt met een meisje waarvan hij later verneemt dat ze een kind gehad heeft van een Duitschen officier; hij mishandelt haar : ze brengt een kind ter wereld en sterft. Hij wordt zinloos van verdriet, naderhand vermoordt een vrouw hem met een bijlslag op het oogenblik dat hij haar kindje met een scheermes wil te lijf gaan in een oogenblik van verbijstering. « Er spatte bloed en ook hersenen op haar en haar kind... 't Bloed was tot onder de kamerdeur gestroomd » — zooals in het liedje van de terriebele moord op den pastoor van Nijlen. — Und das Lied ist aus. Voor de rest : de gewone dorpstoestanden, waarbij een tyrannieke baron-burgemeester en diens boemelende zoon niet ontbreken. 't Is misschien heel reëel, maar eigenlijk al grondig versleten. Zes jaar terug kreeg ik ruzie met een vriend van me, omdat ik zoo ongeveer hetzelfde had geschreven over een gelijkloopend boek van Gust van Cauwelaert: ook de zes laatste jaren hebben dus nog geen vernieuwing gebracht. Ik vraag nu nog eens aan de vriendelijke lezers dezer kroniek: waar blijft onze vlammende, hartstochtelijk-bezeten katholieke literatuur die afbreekt met dit alles en beproeft door te dringen tot de gedachte welke aan het huidige geslacht zin en beteekenis geeft? Dan zal zulk werk ook litterair op een hooger plan staan, en stylistisch een beetje ernstiger zijn. Ik sla op goed valle 't uit het boek open en lees: « De tranen botsten uit Maïda's oogen en spatten open op de roode vloersteenen, » Neen maar...

Wie STAF WEYTS is weet ik niet: ik vermoed een jonge man, blakend van idealisme en heerlijke strijdlust voor allerlei mooie en goede
9677 ◆ dingen. Zijn novelle **De donkere Weg (IV)** getuigt er voor. Echter geloof ik dat zulk idealisme vorm en zin moet krijgen in een kunstwerk dat hooger staat dan een ander boek: een novelle als deze moet schoon en heftig geschreven worden, en niet in den stijl van een onderwijzer die zich waagt aan een goedgemeend kinderboek. 't Gaat

hier om twee vriendinnen die allebei het diploma van onderwijzeres behaalden : ze zweren in plechtige lyrische zinnen trouw aan God, Vlaanderen, kloosterroeping en allerlei andere verheven dingen. Doch terwijl een der twee inderdaad in 't klooster gaat, komt de andere terecht in een onderwijsgesticht in de stad, waar ze kennis krijgt met een socialistisch onderwijzer, en zedelijk ten onder gaat. Ten slotte schijnt echter alles nog voor mekaar te zullen komen. 't Is allemaal goed en mooi bedoeld, maar wat naïef en goedkoop. De meisjes praten in het eerste kapittel over allerhande mooie dingen; deklameeren Gezelle en Rodenbach, zingen Vlaanderen van Veremans en zoo meer. Maar de gloed en de diepte die zulk thema moet leven en zin geven; de kracht waarmee vooral dergelijke dingen moeten behandeld worden, de stijleering die de vorm moet zijn van een idealistisch boek, ontbreken hier geheel. 't Spijt me voor Staf Weyts. Nu kunt ge alleen zeggen : 't is een mooi katholiek boek voor bibliotheeklezers, — terwijl we dringend, dringend nood hebben aan hoogstaande katholieke literatuur.

Ten slotte heb ik een mooie verrassing voor de luidjes die deze dagen naar zee of bosch trekken en op zoek zijn naar een prettig boek. Het is, voor zoover ik weet, de eersteling van een nieuwe schrijfster, JOSINE REULING, waar twee en half dozijn van haar vrouwelijke Hol-
9678 landsche collega's een fatsoenlijk punt kunnen aan zuigen. **Sara Vierhout (IV)** vertelt pretentieloos en zeer prettig over de verhouding van een gescheiden tooneelspeelster tot haar twee dochters: een boek zonder begin en zonder einde. Misschien ook tamelijk leeg en zonder levensorientatie, maar verbazend plezierig geschreven, met allerlei rake details en geestig etrekken. 't Is waarlijk een verademing midden de hoop taaie nonsens die de Hollandsche romanliteratuur geworden is. Meer goed kan ik van dit boek niet zeggen : neem het mee op een luie avond, en ik beloof u een prettig paar uren. En de eerste keer dat ge diezelfde naam op een nieuw boek ziet staan zult ge u het boek aanschaffen.

ERNEST VANDER HALLEN.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Ter gelegenheid van het toekennen van den Beernaertprijs aan **E. H. Buyle** werd deze dichter Zondag 10 Juli ll. gehuldigd te Lede, zijn verblijfplaats. E. H. Joris Eeckhout sprak de feestrede uit terwijl de parochianen van den gevierden dichter — E. H. Buyle is onderpastoor te Lede — op hunne manier aan de hulde deelnamen met optocht en feestelijke bijeenkomst.

Florence Barclay, waarvan we laatst het overlijden meedeelden, heeft een roman nagelaten welke ze schreef toen ze 22 jaar was, en die thans uitgegeven wordt onder den titel « Guy Mervyn ». Hij zal ook in 't Nederlandsch verschijnen.

Van Charlie Chaplin wordt een roman aangekondigd: voor hij in

boek verschijnt wordt hij dit jaar nog overgedrukt in « Wonam's Home Companion ».

Eenige perspectieven voor het a. s. boekenseizoen: Wasserman schrijft aan een boek over den Afrika-onderzoeker Stanley; van Galsworthy gaat verschijnen een nieuwe roman, getiteld: « Flowering wilderness »; van Sinclair Lewis wordt aangekondigd een boek over « de Amazone aan de Wallstreet », de Amerikaansche zakenvrouw. Lion Feuchtwanger heeft een nieuwe roman voltooid over Flavius Josephus, getiteld: « Josephus ».

Het laatste snuifje in de Duitsche romanliteratuur is een detective, verhaal in de « Litterarische Welt », waarvan telkens het vervolg geschreven wordt door een ander auteur. De reeds gepubliceerde hoofdstukken zijn van de hand van Döblin, Hülsenbeck, Ebermayer-M. Hausmann en Kurt Hauser.

Lambrecht Lambrechts overleden. Bij het ter perse gaan vernemen we het overlijden, te Gent, van dezen schrijver. In een volgende levering zullen wij een uitvoeriger bijdrage wijden aan zijn leven en werk.

Inlichtingspost

9679 Op de laatste getypte Staatslijst, 1932, nr 2, kwamen enkele boeken voor waarvan we niet onmiddellijk de waarde konden opgeven. Ten gerieve van de belangstellenden deelen wij hierna de ontbrekende inlichtingen mede.

BOENS, DAAN : De Man die zijn Vrouw verkocht (II, 82.1)

BORCHARDT, JULIAAN : Het historisch Materialisme (III*, S, 30 : 33 : 90)

COSTER, DIRK : Dostojevski — De Wedloop (IV*, 84 : 17)

DE DONCKER, MAURITS : Kwatrijnen (IV, 81)

DROOGLEVER, FORTUIJN : Het Organisme eener groote Stad (IV, 35 : 38)

ELOESSER, ARTHUR : De Duitsche Literatuur sinds 1880 (IV, 809)

GIJSSELS, WILLEM: Liederen (IV, 81)

HOUWINK, ROEL : Maria (I-II, T, 83.8)

LEHMANN-RUSSBüLDT, OTTO : De bloedige Internationale (IV, 309)

LIEK, ERWIN : Het Wonder in de Geneeskunde (IV*, 61 : 15)

MONTEYNE, LODE : Spiegel van het modern Tooneel in Vlaanderen (IV, 809 : 82 : 79)

SPAULL, H. : De Strijd om Vrede (V-VIa, P, 83.8 : 309 : 91)

TEIRLINCK, H. : De wonderlijke Mei (II, 83.1)

VAN KRANENDONK, A. G. : De Engelsche Literatuur sinds 1880 (IV, 809)

2. — Godsdienst

9680 **Bernadot, M. V., o. p.** **24**
◆ VAN DE H. EUCHARISTIE TOT DE H. DRIEËENHEID. *Vert. uit h. Fransch dr Dom P. Verberne. — 's Bosch, Teulings, 1932, 3e geheel herziene en belangrijk vermeerderde druk, (14 X 9) 266 blz.* *7,50 fr.; geb. 12,50 fr.*

V — De 3e druk brengt ons een flinken stap vooruit. De kern van het boekje bleef nagenoeg onaangeroerd, de vorm onderging enkele wijzigingen waardoor het won aan duidelijkheid. De belangrijkheid van het eukaristisch offer en van de devotie tot het H. Hart treedt nu meer naar voren. Met goedkeuring van P. Bernadot werd het in een Mariakleedje gehuld. Onnoodig de vele goede hoedanigheden van dit meesterlijk kommunieboekje te herhalen. (cfr Boekengids nr 7522).
L. VAN HULLE, PR.

9681 **Çanti-Haoma** **29**
DE WITTE VLAM. De Geschiedenis van een Inwijding. — *Baarn, Hollandia, 1930, (22 × 16) 194 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,75*

II-T — Theosophische mystiek. Een verkeerde berekening is het Oostersche mystiek met de Westersche, kristene te willen dooreenweven; Oostersche taal in Westersche woorden, dat gaat niet. Geef mij een begrip der Oostersche mystiek, geef mij zelfs de authentieke Oostersche mystische boeken, goed; maar wat heb ik aan zoo'n woekerbloei van louter verbeeldingen, met heel de kristene leer daarin ondergebracht mits geheele verminking? Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9682 **Clément, Hippoliet, E. P.** **24**
◆ VOLMAAKTER LEVEN. *Vert. uit h. Fransch dr P. Gregoor Clément. — St Truiden, Redemptoristenklooster, 1931, (23×15) 444 blz.* *20 fr.*

V — Weer een overschoon boek dat toegankelijk geworden is voor onze Nederlandsche kloostergemeenten. Novicen en geprofesten zullen er in grasduinen met genoegen. De leer der volmaaktheid, in dit boek bijeengebald, is kloek en gezond. Schier alle ascetische schrijvers van naam werden geraadpleegd. En zoo hooren we hun meening over de behandelde punten, door den samensteller naar voren gebracht. Na 't wezen der volmaaktheid en de vereischten er toe ontwikkeld te hebben, wordt er lang stil gestaan bij de middelen ter volmaaktheid : gebed, ingetogenheid en andere oefeningen, en de beletselen ertegen, om in een laatste gedeelte de verschillende trappen der volmaaktheid voor te leggen waarvan, opzettellijk, de weg der vereening, stiefmoederlijk werd behandeld. — Aan de kloosterlingen ten warmste aanbevolen. D. DE PAUW, O. P.

9683 **de Jonge, L., S. J.** **271**
◆ DE ORDE DER JEZUIETEN. Schets van haar Wezen en Werken: IIIe DEEL. NIEUW LEVEN EN NIEUWE STRIJD, 1773 ± 1914. *Geïll. — Wassenaar, H. J. Dieben, (19 X 13) 427 blz.* *fl. 2,75; geb. 3,25*

V — Dit derde deel volledigt op de gelukkigste wijze dit belangrijk werk. Al staan we betrekkelijk dicht bij de behandelde periode, toch is er veel te zoeken en te bestudeeren geweest, en is er ons veel leerrijks over mee te deelen. Hiermede hebben we nu een degelijk Nederlandsch werk over dit onderwerp. Als grondslag hebben wel reeds vroeger bekende werken gediend, maar daarbij heeft de schrijver toch ook een

aantal oorspronkelijke stukken voor het eerst mogen benuttigen. Dat deze geschiedenis, voor de laatste halve eeuw, « meer een schema dan een schets moet heeten », vermindert hare belangrijkheid niet. F. P.

9684 ◆ **Hoornaert, Rod.** **24 : 264**

BREVIERGEBED VOOR DE VROME CHRISTENEN. — *Brugge, Abdij Steenbrugge, (Ora et Labora Serie) (15 X 10) 42 blz.* *1.50 fr.*

V — Het is een nooit genoeg geprezen verdienste der liturgische beweging voor een talrijke schaar geloovigen den weg te hebben gewezen naar die rijk-opborrelende bron van echt katholieke godsvrucht: het Missaal. De voormannen dier beweging willen thans een stap verder in de ingeslagen richting: onze vrome kristenen overtuigen, dat ze naast het misboek de voorkeur dienen te geven aan het brevier, boven de menigvuldige private gebedenboeken. Hiertoe zal deze brochuur haar steentje bijdragen. Het nauw verband tusschen missaal en brevier wordt er goed in belicht, evenals de volledigheid en uitmuntendheid die het Kerkelijk Officie terecht doen bestempelen, als de echte levenswekkende ademhaling van gansch het mystiek lichaam van Kristus. — Aanbevolen aan « vrome » kristenen en aan hen die het willen worden. L. VAN HULLE, PR.

9685 ◆ **Lippert, Peter, S. J.** **25**

TWEEËRLEI MENSCHEN. *Vert. uit h. Duitsch dr Jos. van Reusel.* — *Aarschot, Tuerlinckx-Boeyé, 1932, (18 X 13) 302 blz.* *24 fr.*

IV — Ik zou 't misschien wel 'n handboek van de geestelijke volmaaktheid kunnen noemen, want in eigenaardigen vorm het complex der veelvuldige levenservaringen van den menschenkenner Lippert S. J. De goeie hoedanigheden van 'n mensch zitten hem bepaald niet in uiterlijkheden, wel in de verborgen, want diep-innerlijke rechtgeaardheid van z'n geestelijk wezen. Schrijver laat — spijtig al te abstract — 'n heelen schouwburg menschen defileeren in sterk contrast tegenover mekaar. Daar gaat dan de schifting. We indexeeren IV omdat het voor middelmatig onderlegden 'n heelen toer blijken zal dergelijken kost meditatief tot geestelijk bezit om te werken. Laat 'n elite het bepaald probeeren. De uitgave is handig, — om vasthouden meen ik — ; de letter is onzuiver, en dat maakt de lezing — laat het woord'ns door — .... minder handig. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9686 ◆ **Samuël, P.** **24**

HET GEESTELIJK LEVEN. Verklaard en uitgelegd voor Religieuzen en hen die naar Volmaaktheid streven. — *Rijswijk, Kruisvaarders van St Jan, (21 X 14) 384 blz.* *fl. 3,50; geb. fl. 4,50*

V — Onder vorm van handboek of leergang in ongeveer 800 vragen, het geestelijk leven, theorie en praktijk. Zeer verheugend is het verschijnen van dit werk, vooral omdat het, voor het eerst in onze taal, de stof volledig en stelselmatig, ja organisch behandelt. Het theoretisch gedeelte legt op zeer degelijke, heerlijke wijze den grondslag van het bovennatuurlijk leven, nl. onze inlijving in Christus en de werking van het leven van den H. Geest in ons. Hier wordt (zooals schrijver het vooraf zegt) vooral gevolgd Kan. Mahieu in zijn uitnemende werken: die leer, hier nogmaals stevig voorgedragen, boet niets in van hare heerlijkheid. Niet minder degelijk is de volledige, levende en steeds praktische leiding voor het bovennatuurlijke streven der ascese, leiding, die weliswaar ophoudt vóór de hoogten der ingestorte beschouwing,

doch krachtig tot dàârheen voert. Mooi en sterk beeld van het gansche geestelijke zieleleven. Een verder en laatste deel behandelt de middelen tot opgang welke meer bepaald in de beoefening der godsvrucht liggen. Ik meen niet dat men beters kan verlangen: 't is alles zoo gezond, grondig, beproefd, en tevens bezield (niet het minst met den Franciskaanschen adem), en immer bevattelijk. Voor ons allen, priesters, seminaristen, novicen, kloosterzusters, vurige leeken, waarlijk *het boek* van leer en leiding over het geestelijk leven. Om propaganda voor te maken! Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9687 **Stoks, Martin, C. ss. R.** **92.2 : 24**
◆ HET KRUISMYSTERIE VAN KONNERSREUTH. *Geïll. — Maastricht, Gebr. van Aelst, 1930, 3[e] verb. uitgave, (24 × 15) 96 blz.* *fl. 1,25*

V* — Dit vulgarisatie-werk over de gestigmatiseerde Therese Neumann van Konnersreuth is reeds aan zijn derde uitgave, en die dateert van '30. Sindsdien kwam op de boekenmarkt zwaarder werk over dit wonderlijk stigmatisatiegeval. Dit werkje blijft nog thans welgekomen, omdat het voor de groote gemeenschap bedoeld is, want relatief eenvoudig en onbevooroordeeld gevend: de historische waarneming van het wonder dat zich bij Therese voltrekt, de onvoldoende verklaring van de ongeloovige wetenschap en, met alle voorbehoud voor gebeurlijke uitspraak der kerk, de vaststelling van goddelijke Voorzienigheidsactie in de begenadigde van Konnersreuth. Bepaald geschikt voor den gewonen man met 'n gezond gevormden geest. Degelijke illustraties verluchten het werk. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9688 **Theophilus** **24**
◆ CHRISTUSUREN: 2[e] DEEL — *Brussel, Gudrun, 1931, (18 × 12) 76 blz. 20 fr.*

V — Aanbeveling behoeven deze stille stonden bij Christus zeker niet meer. Maar laat mij zeggen, hoe goed ze hier ook in de missie doen, hoe heerlik het is die jeugdige begeestering te hervoelen voor Jezus, Koning en Vriend van ons hart, hoe verkwikkend ook die jonge liefde voor een mooi gedacht en een mooi woord. De vlekkeloos-verzorgde, frissche uitgave alleen reeds is hier een echte verpoozing. Moge dit boekje van schoonheid, mogen vooral de bladzijden van missieliefde, die onder de beste te rekenen zijn, nog vele harten verblijden en vele zielen versterken. E. BOELAERT, M. SS. C.

9689 **van Dorp, P.** **23 : 28**
◆ HET STRALENDE FEEST. — *Den Haag, Govers, 1932, (19×13) 61 blz. fl. 0,45*

V — De schrijver breekt, voetje voor voetje, kalm redeneerend, de protestansche vesting af, en bouwt terzelfder tijd de waarheid der Roomsche Katholieke Kerk op. De methode is geen droge saaie uiteenzetting; de schrijver weet zijn stellingen in boeiende samenspraken in te kleeden. Zeer nuttig voor godsdienstige studiekringen, staat dit boekje ook op zijn plaats in de brochurenstand van onze kerken. Keurig uitgegeven. E. HENDRICKX, PR.

9690 **van Term, Jac. P.** **29**
◆ DRIEHOEK, DELTA EN DAVIDSSCHILD. Studiën over algemeene en Joodsche Vrijmetselarij. Met circa 400 Citaten en 20 Afbeeldingen. — *Hilversum, P. Brand, 1931, (22 × 18) 234 blz.* *fl. 4,25; geb. fl. 5,25*

IV — Jac. P. van Term is een verdienstelijk man om zijn studiën en het ontmaskeren van de vrijmetselarij. Vroeger gaf hij reeds uit: « Het

ontstaan, streven en einddoel der vrijmetselarij » en « Van heidendom tot paganisme. Studiën over vrijmetselarij ». Nu dit derde deel, dat meer een monografie is en wil bewijzen « dat de maçonnieke organisatie gesproten is uit een bepaalde geestesstrooming *in* het Jodendom en *onder* de Jodenheid ». Hij vangt aan met het geven van de Joodsche begrippen — geest en leer — die zoozeer strooken met de grondstellingen van de vrijmetselaars-orde ». Als hij verder dan de algemeene vrijmetselarij omschrijft d. i. de erkenningen, de historische groei, de symboliek, de vormen, de ritualen — deze laatste zijn tamelijk breedvoerig behandeld — dan gaat hij niet te werk als een fantast maar haalt hij zijn gegevens bij de zoogezegde klassieke auteurs van de vrijmetselarij en hij geeft de teksten en de teekens, die niet zuiver Joodsch-kabbalistisch zijn gekenmerkt maar ook andere elementen opnemen. Hieruit blijkt de groote dokumentarische waarde van dit werk. In een laatste kapittel behandelt hij in een dozijn bladzijden de Joodsche Vrijmetselarij, die ten slotte een wereldmacht wil uitoefenen. In dit boek moeten we geen volledige geschiedenis van de Vrijmetselarij zoeken, maar we worden er rijkelijk ingelicht over haar doening en streven. Hoezeer zij ook godsdienstige symbolen en teekens heeft overgenomen, het is alles een bespotting van den godsdienst en een verderven van het geluk van de menschen. Aan de vrijmetselaars kan dat boek niet onbekend blijven, maar ze zullen ook wel voelen hoezeer ze ontmaskerd zijn. Ik zou dat werk van Jac. P. van Term noemen een vulgarisatie voor de ontwikkelden. Zeer dienstig voor sommige studiekringen.

A. NUYENS, O. P.

9691 ◆ **van Tichelen, Th.** **22 : 23**

DE GODSMANNEN UIT HET OUD TESTAMENT. *Met 1 plaat. — Antwerpen, Geloofsverdediging, 1932, (21×15) 328 blz.* *20 fr.*

V — Liefdevol wist God Israel, zijn uitverkoren volk in zijne voorzienigheid te leiden, vaak door wonderbaar ingrijpen, meest echter door het uitkiezen van zijn mannen, « de Godsmannen », om door hen zijn volk te bereiken. Deze mannen zou Van Tichelen doen herleven. Niet zoozeer hun volledig uitgesponnen levensloop, maar hun persoon, lijf en ziel, zooals ze geplant stonden voor de oogen van hun tijdgenooten. Een prachtig geslaagd opzet: in chronologische orde trekken zij voorbij: patriarken met Abraham voorop, rechters, koningen en profeten, treffend getypeerd, fonkelend van 's schrijvers volbloedige kleurentaal. Een onweerstaanbare bekoring gaat uit van de krachtige figuren der twee groote profeten Isaias en Jeremias, zooals ze hier herleven midden de moeilijkheden, welke het rijk Juda met ondergang bedreigden. Sommige karakterkoppen, vooral onder de rechters, zijn meesterlijk uitgehouwen. De geschiedenis van het uitverkoren volk, vanaf de stamvader Abraham tot en met Kristus, waarin het Oud-Testament zijn bekroning vond, ligt hier frischlevend voor ons open Het werk is een rijke aanwinst voor de Bijbelsche geschiedenis, waaruit vooral veel te leeren valt voor hen die handboeken van gewijde historie schrijven ten gebruike van het middelbaar onderwijs. Het tekort aan een goede landkaart doet zich spoedig aanvoelen. Mochten wij bij een 2e uitgaaf ook een ietwat uitgewerkt zaakregister wenschen? De titelplaat met het forschig Mozesbeeld van Michelangelo is een goede keus voor 't boek. Warm aanbevolen: priesters zullen bij de lezing ervan hun bijbelkennissen opfrisschen en allen zullen er waar genoegen aan beleven. In geen enkele bibliotheek mag het ontbreken.

L. VAN HULLE, PR.

9692 **X.** **24**
◆
KORTE HANDLEIDING TOT DE THEOLOGIA MYSTICA OF HET BESCHOUWENDE LEVEN. Naar een handschrift uit het jaar 1492. *Vert. dr Dr A. Stracke, S. J. — Antwerpen, Neerlandia (Bloemen van ons geestelijk Erf) 1932, (25 × 17) 104 blz.* *15 fr.*

V* — Deze korte Handleiding tot de Theologia Mystica werd getrokken uit een handschrift van het einde der 15e eeuw dat berust in de Bibliotheek van het Collegium Maximum S. J. te Leuven en eigenlijk bestaat uit 31 geestelijke traktaatjes van een Westvlaamsch kloosterling. Hier hebben we vier sermoenen : het eerste van den Zondag voor Hemelvaart, een algemeene inleiding tot het beschouwende leven; het tweede op O. H. Hemelvaart, de voorwaarden tot het beschouwend leven; het derde van den Zondag na den feestdag en een voortzetting van het voorgaande; het vierde op Sinksendag, over de kunst der beschouwing. Belangrijk om den inhoud: een bevattelijke uiteenzetting van de beschouwing, en om de beschavingsgeschiedkundige waarde.
Dr A. BOON, PR.

3. — Sociale Wetenschappen Opvoeding — Vrouwenbeweging

9693 **Bigot L. C. T.** **37**
HET KIND. — *Groningen, Wolters, (Paedagogiek) (21 × 14) 137 blz. fl. 1,90*

III-IV* — Als inleiding, eenige opmerkingen over opvoeding, standpunt van den opvoeder. Dan de studie van de ontwikkeling en de opvoeding van het kind. Als planverdeeling, zooals bij andere paedagogen de verschillende levensperioden: kleuter, kind, knaap, puber. Het blijft bij de hoofdzaken. Af en toe wat literatuur en bibliographie. Zeer nuttig, maar,.. waarom vermelden als kinderpedagoog enkel Dr Schuyten voor ons land ? De lijst der literatoren over het kind is ver van volledig. Het hoofdstuk: Beroepskeuze is er wat al te vlug bijgesleurd. En er is méér. 't Zit hem juist in die inleiding en in « dat standpunt van den opvoeder. » Ik lees: « Wat de mensch ziet als het einddoel van zijn *leven* — en dit hangt ten nauwste samen met zijn godsdienstige overtuiging — dat behoeft de opvoeding niet te bereiken. Dat einddoel is levenstaak en niet opvoedingstaak.» Oei, hier staat schrijver rechtstreeks tegenover de katholieke leer. En hoe verklaart hij dan in den volgenden zin dat « het doel der opvoeding moet gezocht worden in het leven. »? Contradictio in terminis. Voort zegt hij dat de opvoeding tot doel heeft « het kind zoo te leiden dat het wordt een mensch,... krachtig-willend en verrichtend datgene, *wat hij als goed erkent.* » Pardon: datgene wat goed is! De wetten der deugd worden niet bepaald door de willekeur van den mensch, zeker niet van het kind. Weg met de vrij-onderzoekshorzel! Voorts vind ik de bewering dat het gevoel voor goed en kwaad-*zelfs tot* 16 jaar nog zeer weinig ontwikkeld is, veel te radikaal en onjuist. Gereserveerd. A. VAN DEN DRIES, PR.

9694 **Broeders, John** **74 : 37**
NIEUWE STROOMINGEN IN HET TEEKENEN OP DE LAGERE SCHOOL. UIT VIJFTIEN JAREN PRAKTIJK. *Geïll. — Antwerpen, De Sikkel, (25 × 17) 64 blz.* *16 fr.*

IV — Onder de scherpe snee van « De Sikkel » komt, na andere leervakken, het teekenonderricht aan de beurt. Om inderdaad heel wat

woekerplanten weg te wieden. Nu het problema is heusch niet simplistisch. Schrijver zet hier het vernieuwingsproces klaar uiteen, met het stavend waarom erbij, De vroede en bevoegde man doet het flink, puttend al maar door in 15 jaren praktijk. Wat hij te zeggen heeft over de — wel wat vluchtige — historiek, over het verwerpelijke van Pestalozzi's teekenprinciepen, over het meer orienteeren van het teekenonderricht, naar psychologische bevindingen en nieuwere schoonheidseischen, de wijze waarop de vernieuwing werd geleid in de verscheidene onderdeelen en klasgraden, is goed en degelijk werk en moge er velen meetrekken, al zijn er wellicht nog heel wat die zijn aanval op Pestalozzi te streng achten of vreezen dat hij soms te ver zich waagt op 't gebied van handenarbeid, of wenschen in de teekenvormen wat meer godsdienstvoorstellingen. A. VAN DEN DRIES, PR.

9695 **Bijvoet, W. J. C., Mr** **33 : 34**

DE GOUDCLAUSULE EN HET RECHT. Voordracht gehouden voor de Nijmeegsche Notariëele Debatingclub op 12 Januari '32. — *Nijmegen, Dekker, van de Vegt & van Leeuwen, (25 × 16) 40 blz.* *fl. 1*

V* — Een interessante rechtskundige studie, welke evenwel op het Nederlandsch recht steunt en daarom — behalve voor specialisten — minder belangwekkend in ons land. K. B.

9696 **Huybrechts, Marcel** **33 : 24**

◆ ONTWIKKELING DER INTERNATIONALE ARBEIDSORGANISATIE EN DE HOUDING DER KATHOLIEKEN. *Geïll. met 4 platen. — Antwerpen, Geloofsverdediging (Godsd. en soc. Trakten, 1932, Nr 2), (17 × 12) 36 blz.* *2 fr.*

V — In een 30-tal blz. wordt ons hier onvermijdelijk zeer beknopt maar methodisch gezegd wat tot de oprichting der Internationale Arbeidsorganisatie bracht, hoe deze ingericht is en hoe ze werkt. Moge deze brochure vele katholieken tot een juister inzicht brengen van hetgeen de « *Organisatie* » is en zoo het heilzaam doel bereiken dat de schrijver zich stelde. Dr K. DU BOIS, S. J.

9697 **Schilgen, Hardy, S. J.** **37 : 24 : 57**

◆ GIJ EN « HIJ ». *Bew. uit h. Duitsch dr een Nederl. Priester. — Voorbout, Foreholte, 1931, (21 × 14) 306 blz.* *fl. 1,50*

IV-M — Geen grooter weldaad voor de jeugd dan 'n schoon en heilig ideaal! 't Ideaal in dit boek aan de jeugd voorgehouden is de deugd van reinheid, van zuiverheid. Want dit is wel de zeer bijzondere waarde van dit mooi en goed boek dat, naast de kiesche voorlichting over de bestemming der vrouw volgens 't plan der voorzienigheid, naast de bespreking der vele gevaren van onze moderne, losse en laksche wereld voor de jonge meisjes, de schrijver met frisschen moed en kranigen durf, de deugd van zuiverheid leert hoogschatten als de waarborg der echte vreugd en de bron der hoogste genade. En niet 't minst treffend zijn de hoofdstukken gewijd aan de maagdelijkheid en aan Maria, 't voorbeeld voor elke vrouw. Een boek waarin 't jong meisje eigen waardigheid leert waardeeren en leert beseffen. Waarom zij eerbied dient te eischen van wie éénmaal haar levensgezel zal zijn. Waar al te licht wordt omgesprongen met moraal en eerbaarheid, houdt de schrijver de zuiverheid voor als 'n ideaal, dat strijd en offers vraagt doch 'n ideaal zoo hoog- benijdenswaardig dat het die strijd en offers overwaard is. Dit boek verdient alleszins 'n plaats in 't boekenrek van ouders, priesters, opvoeders die het te gepasten tijd ter lezing zullen

geven aan de meisjes die verkeeren of in de branding staan van 't leven. In onze katholieke boekerijen mag 'n eereplaats voorbehouden blijven aan dit boek doch de bibliothecaris zal 't niet elk meisje in handen geven. FR. CROLS, PR.

9698 ◆ **Triebels, L., Mr** **25 : 3**

HOOFDLIJNEN DER ENCYCLIEK QUADRAGESIMO-ANNO. — *Utrecht, Dekker, v. d. Vegt & v. Leeuwen, 1932, (24 × 16) 24 blz.* *fl. 0,75*

V — Deze brochure geeft ons, na een *inleidend woord* van Prof. Mr J. M. Aalberse, de rede door den Heer Triebels gehouden op de vergadering van de R. K. Staatspartij, op 27 November 1931. Hij stipt de « hoofdlijnen » van den wereldbrief duidelijk maar onvermijdelijk zeer beknopt aan; die van het derde deel waarlijk *te* beknopt. Waarom in het land der bedrijfsorganisatie-pogingen niet meer daarover gezegd?

Dr K. DU BOIS, S. J.

7. — Schoone Kunsten

9699 **de Ghelderode, Michel** **75 : 92**

PROSPER DE TROYER. *Vert. uit h. Fransch dr Wim Doevenspeck. Geïll. — Kortrijk, Steenlandt, (33 × 26) 39 blz.* *35 fr.*

III — Een opstel van de Ghelderode bespreekt men zoo maar niet koud en kalm : men denkt aan dynamiet, aan gistingen van poëzie en redevoering: in elk geval kleurrijk genoeg, en vooral heel zeker uit de ziel van een scheppend dichter en kunstenaar, die u intuïtief naderbrengt bij een kunstbroeder. Daarnevens eenige formidabele (!) zetten over kritiek, publiek, enz. Vertaling uitstekend. Dr J. CAEYMAEX, PR.

9700 **Citroen, Paul** **75**

PALET. Een boek gewijd aan de hedendaagsche Nederlandsche Schilderkunst. *Geïll. met 88 afbeeldingen. — A'dam, De Spieghel, (25 × 21) 150 blz.* *fl. 7.50; geb. fl. 9*

IV — «Dit boek geeft een «querschnitt» van de schilderkunst, die heden in Holland, en door Hollanders in het buitenland geproduceerd wordt. De keuze der schilders gebeurde zoo dat bij alle noodzakelijke beperking een toch zoo volkomen mogelijk beeld tot stand kwam der verschillende en zeer talrijke stroomingen, richtingen en doeleinden onzer schilderkunst » zoo zegt het inleidend woord, en terecht, het hangt inderdaad een vrij volledig beeld op. Het boek wil vooral het beeld laten spreken; en dan den schilder zelf; aan iederen kunstenaar werd een inleidend woord, een voorlichting, een idee gevraagd; de jongeren in 't algemeen nemen dat voorstel ernstig op; de ouderen gaan er op in met een kwinkslag. Ter overweging, deze zin van Kor Postma : « de Nederlandsche schilderkunst is dood; er ontbreekt een collectieve bezieling voor een groot en nieuw probleem; ze hebben hier klakkeloos de problemen van over de grenzen overgenomen en min of meer naar eigen aard geinterpreteerd » — zoo morsdood zal ze echter niet zijn, en kwam ze zeker niet voor op de retrospectieve te Brussel, — hoe zij er dan ook scheen te lijden aan groeikwaal. Mondrian zorgt voor de note comique; deze heer, te Parijs verblijvend, schrijft ten gerieve van zijn landgenooten zijn beschouwingen in de zoetgevooisde taal, om armen en beenen te breken over de « qui » en « que » 's die als puntige

keien zijn fleurig proza versieren. Dat noemt men in 't Fransch « baragouiner », en de heer Mondrian zou zich waarlijk sierlijker en gemakkelijker uitdrukken in eigen taal om met grooten omhaal te zeggen dat een nieuwe tijd is aangebroken. Als overzicht, als reproducties, zeer aan te bevelen. J. HALLEZ, PR.

9701 **Jansen, Daan** **84 : 26 : 7**

KERK EN KUNST. *Geïll. met 6 platen. — Zeist, Ruys, (Praktisch Christendom) (21 × 16) 6C blz. fl. 1,25*

III-P — Schrijver draagt het Kristen heiligdom in zijn basilikale, romaansche en gothische glorie een warm hart toe. Daarvan getuigt zijn mooi overzicht dier klassieke tijdvakken, met voorbeelden. Wat zijn betoog dan is? Roomsche leer en liturgie, dit blok van een cultisch kristendom kan hij niet aanvaarden: dus niet aan liturgie, hoe mooi ook, doen in Prot. tempels: die dienen te blijven leekenzaal, huis van het woord, ook van de vrees en van het diep Godlovende volk. Een eigen Calvinistische Kerkkunst moet volgens hem betracht worden, op sobere wijze. Hoe vurig zouden wij menschen zooals schrijver willen binnenleiden over de kloof heen naar ons volle leven! Ik moet eene verkeerde voorstelling omtrent de Mis aanstippen bl. 52, 2e al.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9702 ◆ **Swaen, A. E. H., Prof.** **9 : 73 : 75**

DE VALK IN DE ICONOGRAPHIE. *Geïll. met 11 afbeeldingen. — Maastricht, Gebr. van Aelst, (21 × 16) 35 blz. fl. 1*

V — Naar aanleiding van den valk die gewoonlijk op de vuist prijkt van St Bavo, doet de geleerde professor een wandeling door de iconographie om aan te toonen dat de edele vogel, ook bij beelden b. v. van St Jeroen, doelt op hun hooge afkomst. J. HALLEZ, PR.

9703 **van Weddingen, R.** **709**

HANDLEIDING VAN KUNSTGESCHIEDENIS. Ten gebruike van de Middelbare Scholen, en lagere klassen van Colleges en Athenea, alsmede van het Normaal en Voortgezet Onderwijs. — *Brussel, A. de Boeck, 1931, (24×16) 132 blz. 14 fr.*

V — Het werk vult zeker eene groote leemte aan en bewijst stellig veel dienst; het klasseert, en is een wegwijzer. Schrijver legt er nadruk op dat zulk werk gesproken commentaar vergt. Het is in twee deelen gesplitst : verloop der algemeene kunstgeschiedenis van de voorhistorische tijden af en geschiedenis der kunst in België. Deze verdeeling werd aangebracht naar de lessen van geschiedenis gedurende de studiejaren, en is dus aangepast aan het algemeen programma; misschien ware het beter uit te gaan van de kunst der eigene streek, maar ik hoor schrijver al aanstonds opwerpen dat zoodoende het kunstonderricht tegen niets zou aanleunen en in de lucht zou hangen. Dergelijk werk is steeds wat apodictisch, wat scherp in de uitspraken, dat ligt in de lijn, en ik zal schrijver niet aanwrijven als fout wat schier onvermijdelijk is. Mag ik nochtans vragen wat minder voortvarend te zijn met sommige uitspraken, als deze over Claude Lorrain, de grootste landschapschilder der wereld? Ik zie ook niet goed in waarom, voor de Barok, welke ten andere moet uiteen worden gehouden met Renaissance, Frankrijk zoo ineens naar voren wordt gehaald; Italië, Vlaanderen, Beieren en Spanje spelen er toch de hoofdrol in; en het zwaartepunt wordt slechts in de 18de eeuw naar Parijs verlegd. Dat zijn echter kleine feilen voor een waarlijk verdienstelijke handleiding, waaruit leerlingen en leeraars veel nut zullen halen. J. HALLEZ, PR.

9704 **Vogel, Albert** **80.8 : 792**
VOORDRACHTSKUNST. Theoretische en practische Beschouwingen. — *Arnhem, van Loghum-Slaterus, 1931, 2e uitg. (19 X 13) 194 blz. 36,25 fr.*
IV — Vogel's studie zouden we liefst noemen een zeer belangrijk en ietwat aristocratisch-poseerend vulgarisatiewerk ten bate der voordrachtskunst. In Vlaanderen wordt ze te weinig gediend en te weinig gewaardeerd. Vogel deelt, bewerkt, ontleedt de stof op bevattelijke klare wijze, raakt terloops alle studiemateriaal in minder of meer omvangrijk opstel aan en concentreert in zijn prettig uitgegeven boekje de theoretische gegevens met de ervaringen uit zijn professoraat. Toch is het werk van b. v. een Verhagen rijker aan materiaal, wat de studie der klassiekers betreft, maar dit terzij gelaten, kunnen we beamen dat ook Vogel zijn doel te bereiken weet, al gaat het langs anderen weg. De conclusie dringt zich op: Neem B. Verhagen's « Prosodie » en Vogel's « Voordrachtskunst »; daarmee kan je voort en mag je gerust zijn dat je, mits energie en... talent natuurlijk, de hoogte bereikt van wat Vogel in « neutrale » taal noemt : « het eeuwige Licht! »
ANTON VAN DE VELDE

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

9705 **de Mont, Pol** **81**
BLOEMLEZING UIT ZIJN POEZIE. — *Bezorgd en toegelicht dr Dr George Meir. Met een portret. — Antwerpen, De Sikkel, 1932, (25 X 16) 317 blz. 45 fr.*
III — Een wel verzorgde uitgave van « De Sikkel », en met blijkbaar veel kunde en piëteit heeft Dr G. Meir aan deze Bloemlezing uit Pol de Mont's poezie gewerkt. De gedichten werden gerangschikt naar den datum van de eerste uitgave der vele bundels. Best ook. Zoo krijgen we een beeld van datgene wat steller de « evolutie » van den dichter noemt. Doch of er na '85 nog veel spraak zijn kan van evolueeren, zal wel niemand beweren.Beters heeft P. d. M. nadien niet gegeven, en tot een ander genre kwam het ook niet. Wel deed hij wat aan 't berijmen eener legende, maar dan had ik liever b. v. zijn eigen Kerstlegende herlezen dan er een paar in te vinden waarvan het beste deel een middeleeuwschen onbekende dient toegezegd. Jawel, P. de M's dichterlijke bede werd verhoord: hij is niet de eerste maar ook niet de laatste in Vlaanderens dichtersrij. Maar wanneer men deze Bloemlezing heeft doorgemaakt, blijft men bij 't oordeel dat sedert jaren over hem werd geveld: een veelzijdig en begaafd dichter, die wegens te veel gevlinder en te weinig zelf-kritiek niet heeft beantwoord aan de verwachting welke men, te recht, bij zijn eerste optreden van hem mocht hebben. Jammer. Berten Rodenbach, een tijdje zijn studiemakker en vriend, is de sterke, mannelijke jongeling die onze jeugd bezielen blijft; Pol de Mont werd en bleef de weeke, zinnelijke, wiens werk niet kan aanbevolen worden. JOZ. DE VOGHT, PR.

9706 **van Tichelen, Hendrik** **81**
VAN EEN KLEINE WERELD. *Geïll. dr Elzavan. — Antwerpen, De Sikkel; Santpoort, C. A. Mees, 1930, 2e herz. druk, (24 X 18) 127 blz. 28 fr.*
V-VI-A — Voor de kleine wereld iets van lekt-mijn-lippeke, frisch, gezond, lachlust en leven. De meeste versjes zitten zóó vol rhythme, dat muziek ze moeilijk onderlijnen kan. Jammer dat Van Tichelen kost

wat kost « neutraal » wil blijven. Dit heeft, hier en daar, zijn gemoedelijke inspiratie gefnuikt, en een dichtje geschaad. Anders een prachtig werk. Ook « De Sikkel » verdient een pluimpje met deze uitgave.

JOZ. DE VOGHT, PR.

82. TOONEELLITERATUUR

9707 **de Ghelderode, Michel** **82**

DE ZEVEN HOOFDZONDEN. — *Vert. uit h. Fransch dr J. Contrijn. — Kortrijk, Vermaut, 1931, (19 × 14) 89 blz.* *16 fr.*

III — De graatmagere teringlijder, Barnum en zijn dikke Hansworst trommelen het geacht publiek op, voor de laatste voorstelling met hun wassenbeelden. Een « Mensch », zedelijk en physisch een wrak, komt er azen op wat zinnelijk genot. Hij valt echter in slaap op een trede van de barak en wordt er door een nachtmerrie bekropen : hij gaat op rabot met de wassenbeelden die blijken de zeven hoofdzonden te zijn. Eén onder hen, Onkuisheid, houdt hem nog in haar macht. De andere zijn te verouderd en uit de mode. Ze belanden in een bar. Daar spookt in den Mensch de gedachte een moord te begaan. Dit motief wordt uitgewerkt in het 3e bedr.. We vinden er den Mensch terug in de barak. Hij zal er den eigenaar van de wassenbeelden, Barnum, vermoorden, maar zoover komt het niet. Hij wordt uit zijn norsen droom gewekt door Hansworst die de barak aan 't afbreken is en hem den dood van Barnum meedeelt. Uit het verhaal blijkt dat deze in ijlkoorts doorleefde wat de Mensch droomde. Na de nachtmerrie schijnt de mensch te walgen van de zonden. De uitbeelding van wat in *Droomtoestand* wordt doorgemaakt, is een oud procédé. Idem het belevendigen van beelden, wassen of andere. De verdere verwerking, en zij is persoonlijk, vermag ons niet doorloopend te bevredigen. Schrijver heeft hier bitter weinig te vertellen. Het hoofdpersonage, de Mensch, is niets meer dan een vulgaire wellusteling. Hij verkoopt grootendeels « gazettepraat » en « gemeenplaatsen ». De incarnatie van de internationale vertwijfeling, wat hij wilde zijn, is hij niet geworden, laat staan een verpersoonlijking van den twintigste eeuwschen rationalist. Het interessante zit hem niet in wat hij te zeggen heeft, maar hoe hij het zegt. Wij glimlachen vaak met de zeer eigenaardige, kleurige, wel eens al te vulgaire uitdrukkingen waarmee schrijver zijn tekst doorspekt. Dit is natuurlijk een trek die alvast op het tooneel niet als een verdienste mag aangerekend. 't Is gewoon boerenbedrog. De technische verwerking kan me al evenmin bevredigen. Daar valt nog al wat te kijken. Enkele shetches, waaronder deze met Onkuisheid, vooral die welke afspelen in de bar zijn schrijnend macabre en soms erg pikant. Maar toch wordt er meer gepraat dan er gebeurt, en van handeling in den tooneelkundigen zin van het woord, is er geen sprake. Een kijk- en praatstuk. De vertaling door J. Contrijn is goed. Hij vertaalt echter nog veel te letterlijk. Zijn vereenvoudigde spelling steunt niet op vaste wetten. Echte anarchie.

Dr C. GODELAINE

9708 **Entbroukx, Arie** **82**

OM EEN KUS VAN COLOMBIEN. Vroolijke Zang- en Tooneelfantazij in één Bedrijf. Muziek van N. Belet. — *Kortrijk, Vermaut, 1932, (19 × 14) 46 blz.* *12 fr.*

V — Tweede variatie door Entbroukx op het Colombien-thema. De eerste, « De Serenade aan Colombien » — gerecenseerd onder nr 9163 — was gehouden, overwegend, in 't amoureuze, en met Colombien in de

bezetting. De tweede, « Om een kus van Colombien », enkel met mannenrollen, is gehouden in 't zotte. Vooral uit de rol van den sentimenteelen Pierot viel veel weg. Het stukje is er lichter door geworden; ook minder hartstochtelijk. Het kan zonder aanstoot te geven, vóór katholiek publiek opgevoerd. De klinkende geestige rijmkens op wisselende maat, leenen zich uitstekend tot muzikale verwerking. Dr C. GODELAINE.

9709 ◆ **van Vlaenderen, Michel** **82.1 : 22**

DE TRAGEDIE VAN JUDAS. Spel in vier Bedrijven (9 episodes). — *Kortrijk, Vermaut, 1931, (19 × 14) 163 blz.* *20 fr.*

V — Episoden gelicht uit het openbaar leven van Jezus en psychologisch tot een geheel verbonden, uitgaande van een centrale figuur : Judas. Psychische ontwikkelingsgang: Judas' geestdriftig geloof in den Messias (B. I). Zijn hoop op Jezus, bevrijder der verdrukten, onverschrokken geuit tegenover de nijdige Rabbi's en het laag bij den grondsche volk (B. II). Zijn schrijnende twijfel aan de verwezenlijking van het nieuwe rijk (B. III). Zijn haat en vandaar zijn laag verraad, met laattijdige wroeging. Een paar episoden zijn zuiver dramatisch uitgewerkt: strijd tusschen Judas en de incarnatie van Satan (hoogtepunt 5e epis.), of innerlijke strijd. Meestal echter wordt gebouwd op uitdrukking van gemoedstoestanden bij Judas, bij de menigte, bij de Rabbi's. Dank zij krachtige bezieling, krijgen we een aanschouwelijke veruiterlijking daarvan, met of zonder woord. Nergens zielloos gepraat. De tekst, gehouden in vrij rhythme en gesteld in glasheldere en verzorgde taal, werd herleid tot zijn allereenvoudigste en allernoodzakelijkste gedaante. In het laatste bedrijf zijn het nog enkel korte expressieve en suggestieve uitroepen, die bij lectuur zelfs wat mager en gestukkerd aandoen. Ik zou niet durven beweren dat in de opvoering de figuur van Judas stellig het gebeuren zal beheerschen, bij lectuur heb ik dien indruk niet met zekerheid. Gespeeld zal deze tragedie echter wel een aangrijpend geheel vertoonen. Literair en artistiek blijkt dit spel pretentieloos; tooneelkundig heeft het groote verdiensten, al is het procédé hier aangewend dan ook niet zuiver tooneelmatig. Dr C. GODELAINE

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde rijpere lezers worden gelezen

9710 **Corsari, Willy** **83**

NUMMERS. Roman uit het Cabaret-leven. — *Den Haag, Leopold, 1932, (22 × 15) 314 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

II-III — We komen met dit verhaal in een heel bizonder wereldje dat voor de lezers onzer katholieke boekerijen een gesloten boek is en moet blijven : het wereldje van de cabaretten en revues met zijn eigenaardige opvattingen over liefde en leven. Midden in de « nummers », de oppervlakkige voortdurend afwisselende artisten, plaatst schrijver een danseresje dat bij de anderen als een « heilig boontje » doorgaat omdat het toch liefde en leven als iets ernstigers opneemt dan flirtage, maar dat zijn liefde wijdt aan een cyniek en geblaseerd leider van het cabaret.

Niet voor onze lezers om wille van een paar zinnelijke bladzijden, en inzonderheid om wille van de zwoele en amoreele atmosfeer die er over hangt. Dr A. Boon, pr.

III — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve, zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden

9711 **Courths-Mahler, H.** **83**

De verstooten Dochter. *Nederlandsche Bewerking dr Chr. Adamson. — Zeist, Swartsenburg, 1932, 2 dln (20 × 14) 216, 215 blz. elk fl. 1,50*

III — 'n Lichtzinnig sensatie-roman... 'n Vrouw, beeldschoon natuurlijk, was verliefd geraakt op 'n armen kunstenaar, en trouwt 'n schatrijken zakenman die alleen maar 'n dertigtal jaren ouder is dan zijzelf. Na 'n jaar of zes gaat z'er met haar vroegeren lieverd vandoor, de wereld in, en laat haar dochterken achter. De wettige vader gaat aan z'n vaderschap over dit kind twijfelen, en stuurt het jonge schepseltje bij familie in het buitenland. Als niet haar oom daar was, om erger martelie af te weren, dan ware 't voor haar gewoon 'n hel. 'n Onhebbelijke tante en dito nicht hebben namelijk haar erfdeel broodnoodig. Bedenk de mogelijke ervaringen waar zoo'n arm wicht bij 'n feuilleton-auteur noodzakelijk doorheen moet... Blaas even uit en... wees gerust, d'r is 'n ridder die waakt en het beklagenswaardig menschenexemplaar gaat weldra in geld en in liefde verdrinken. Ze moet alleen maar 'n paar overledenen betreuren. Haar lekkere moeder zelf, tweemaal weduwe nu, is vol berouw om 't hoekje komen kijken en gauw binnengehaald. Joz. Van den Eynde, pr.

9712 **Dostojefsky, F. M.** **83.1**

De Idioot. Roman in vier Deelen. *Vert. uit h. Russisch dr J. Jac. Thomson. — Arnhem, van Loghum Slaterus, 1932, 2e druk, (19×13) 850 blz. fl. 3,90*

III* — Vorst Myschkin, ontslagen uit een sanatorium voor toeval en idiotie, verschijnt in de wereld als een soort wonder en een voorbestemd slachtoffer : dadelijk wordt hij een middenpunt dat allerlei laags op zich trekt, maar dat aldoor zelf uitstralend werkt. Hij wordt geslingerd tusschen een liefde (Aglaja) die normaal mooi zou kunnen verwezenlijkt worden, en een andere (Nastasja) deels uit verlossingsgedachten jegens deze ongelukkige, deels uit fatale aantrekking tot haar ontstaan. Rogothin, de medeminnaar doodt Nastasja vóór dat zij met Myschkin zal trouwen. Daarop hervalt hij in zijn kwaal. Hoe men het draaie, het grondgegeven is klinisch : epilepsie, met, zooals dat voorkomt; hypertrophie van het gevoel, van den drang tot onmiddellijk goeddoen. Toch moet erkend dat Dost. de pathologie betrekkelijk tot een minimum herleid heeft. Maar 't pijnlijke blijft. Doch, om tot de kern te gaan, moet men het volgende inzien: dat oerpsychische, wat het geheel voorzeker bepaalt, staat nochtans niet op zich zelf, maar daarnaast staat een wereld van rationeelen aard, en welk een sterke! Nu moet het psychische dit rationeele doorvloeien, en daarvan verwacht Dost. dat gedachte, leven en waarheid op een gansch nieuwe, treffender wijze zullen te voorschijn komen. Is dit zoo? Ongetwijfeld: en daaraan zijn te danken die overheerlijke brokken, zoo ge wilt scheppende zielkunde, zoo machtig, bewogen en levendig (op dit stuk zijn er maar twee namen: Dost. en Shakespeare, en dan de Rus meermaals de eerste). Ook reeds in het uitbeelden van « gewone » menschelijkheid (de Jepantschins), zoodat elk lezer daar heerlijke dingen zal vinden. Wie echter minder op heeft

met het ander soort menschen van Dost., uit zijn arsenaal van overspannenen, dronkaards, leugenaars, enz., die zal wel eens roepen: genoeg! al heerscht hier ook een geweldige fantazie, een hoogkomiek, die toch tevens toegankelijk is. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9713 **Monteyne, Lode** **83.1**

DE TWEEDE LENTE VAN MENEER QUISTWATER. — *Brussel, De wilde Roos, 2e druk, (23 × 16) 175 blz.* *20 fr.*

III — Alles werd gezegd over de Antwerpsche realisten van rond 1910, Baekelmans, Vermandere e. a. Onnoodig er bij dezen 2en druk op terug te komen. Alleen dat bij Monteyne wat schuine praat, nogalwel zinnelijkheid en de gewone paapsche figuratie is. Wijl het echter als realisme bedoeld is (en humoristisch ook wel geslaagd mag heeten), is het niet zoo erg, ten minste voor gezette menschen.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9714 **van Wessem, Constant** **83.7 : 92 : 78**

LISZT. Romantische Jaren van een Pianist. — *Maastricht, Leiter-Nypels, 1931 (20 × 14) 140 blz.* *fl. 2,50; geb. fl. 3,50*

III — Schr. laat ons een uurtje leven te midden der Fransche romantiekers: de figuren, de levenswijze en uitspattingen der Parijzer kringen leenden zich tot stof voor een aantal losse tafereeltjes. Schr. wil niet heel diep en uitgebreid zijn, doch mag daarom niet oppervlakkig genoemd worden: indien men iets mist, zou het eerder zijn een zekere volheid en meesleepende zwaai. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

circa 18 à 20 jaar en ouder
(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

9715 **Ayres, Ruby M.** **83**

ONDOORDACHT GETROUWD. *Vert. dr H. Harting. — Den Haag, Kruseman, (19 × 13) 306 blz.* *fl. 2,15; geb. fl. 2,90*

IV — Een jong evervaren dorpsmeisje trouwt een officier uit de hoogere kringen. De familie van dezen schaamt zich over de jonge vrouw en zij voelt zich diep ongelukkig, vooral daar ze iemand anders leert beminnen. De dood van haar man brengt de oplossing. Om de lichtzinnigheid waarmede met het huwelijk wordt omgesprongen aan volwassenen voorbehouden. Dr A. CARDYN, PR.

9716 **Bogaerts, Theo** **83.1**

VASTENAVOND. *Geïll. dr Floris Jespers. — Kortrijk, Steenlandt, 1932 (22×15) 200 blz.* *35 fr.*

IV* — Zie bespreking in de Romankroniek, nr 9675.

9717 **Courths-Mahler, H.** **83**

DE GESLUIERDE VROUW. *Vert. uit h. Duitsch. — Zeist, Swartsenburg, 1932, (20 × 14) 207 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 2,25*

IV — Ontspanningslectuur van romantisch allooi: hoe 't eindelijk gevonden geluk naar binnen gaat in 't slot van 'n vermeenden blauwbaard. Aan wonderen van onverwachte verwantschap verwacht men zich bij dergelijke auteurs al dadelijk; die verwonderen ons dan verder niet zoozeer. 'n Paar akeligheden werden mildelijk en sober geteekend.

JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9718 **Courths-Mahler, H.** **83.0**
HET VERDWENEN DOCUMENT. *Nederlandsche bewerking dr Chr. Adamson. — Zeist, Swartsenburg, 1932, (20 × 14) 255 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2,60*
IV — Het verdwenen document of hoe de rechtmatige erfgenaam, na tribulaties vele en allerhande, aan z'n wettig eigendom en aan 'n vrouw komt. Ontspanningslectuur voor volwassenen.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9719 **Everaert, Osw., Dr** **83.1**
DE STRIEMENDE ZWEEP. — *Tongerloo, S. Norbertus' Boekhandel, 1932, (19 × 14) 175 blz.* *18 fr.*
IV — Zie bespreking in de Romankroniek, nr 9676.

7920 **Foppe, Magda** **83.8**
ALS DE KNOPPEN ZWELLEN. — *A'dam, van Kampen, (20 × 14) 176 blz.*
fl. 2.75; geb. fl. 3.75
IV — Enkele verhaaltjes uit 't leven van kinderen en van aankomende jongens en meisjes. Alledaagsche verhaaltjes, leuk en frisch verteld en psychologisch uitgediept. Om wille van 'n drietal schetsen, indexeeren we het boek onder IV.
FR. CROLS, PR.

9721 **Grünwald, Levy** **83**
OM HET OUDE GELOOF. — *A'dam, J. L. Joachimsthal, 1929 (21 × 15) 156 blz.* *fl. 1*
IV° — Een feuilleton-gegeven. Onschuld, verleiding, val, boete, redt ding, apotheose. Het eenige interessante aan het verhaal is dat het afspeelt in een Joodsch milieu en ons vele gebruiken, toestanden leerkennen aan dit midden eigen. Dit is echter onvoldoende om het tot een lezenswaard boek te maken.
FRANS HAEPERS

9722 **Ilf en Petrow** **83.0**
DE TWAALF STOELEN. Humoristische Roman. *Vert. uit h. Russisch dr S. van Praag. — A'dam, J. M. Meulenhoff, 1931 (19 × 12) 290 blz.*
fl. 1,95; geb. fl. 2,75
IV — Op het sterfbed van zijn schoonmoeder verneemt een voormalig bourgeois dat zij tijdens de omwenteling een schat verborgen heeft in een stoel uit hun mobilair. Ge kunt denken! Dat wordt eene prima-opgave voor een dolle avonturenjacht, geleid door een meester-in-allestreken: in dit opzicht reeds een verbluffende dolgekke avonturenroman. Maar niet minder geestig en kostelijk zijn de honderd komische situaties uit het Sovjetleven van nu. Ongetwijfeld humoristisch.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9723 **Leynen, Hubert** **83.8**
◆ KEMPISCHE VERHALEN. — *Borgerhout, Vlaamsche Geluiden, 1932, (21 × 15) 93 blz.* *7 fr.*
IV — 'n Reeks waarvan enkel 'n paar verhalen sterker kunnen behagen. De literaire vorm ervan is verouderd en weigert ons de directheid van aanvoeling, die we van onze novellisten thans gingen vragen. De auteur schijnt — en 't is wel spijtig — precies geen voorliefde te hebben voor 'n « happy end ». Z'n dingetjes loopen zwaar en zwart uit. Dergelijke uitkomsten krijgen we dagelijks in de krant, en als 'n novelle dan alleen, als hier, ontspanning bedoelt, laat de zon dan even onze leeskamer binnen.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9724 **Reuling, Josine** **83.1**
SARA VIERHOUT. — *R'dam, Nygh & van Ditmar, 1932, (22 × 16) 156 blz. fl. 2,50; geb. fl. 3,50*
IV — Zie bespreking in de Romankroniek, nr 9678.

9725 ◆ **Simons, Jozef** **83.8**
MASTENTOPPEN. Pijnappels uit de Antwerpsche Kempen. — *Tongerloo, St Norbertus' Boekhandel, 1932, 3e vermeerderde druk (19 × 15) 283 blz. 25 fr.; geb. 35 fr.*
IV-V — Italië noch Scandinavië noch Spanje kunnen Simons ontrouw maken aan z'n Kempische Heimat. Best zoo! Taai als de pezen van de dennen zit z'n liefde tot de Kempen geworteld in z'n hart. In dit boek heeft Simons definitief z'n Kempische verhalen gebundeld. Ze loopen over een heel aantal jaren van Simons' vertellersloopbaan doch in alle vindt men den oolijken Oelegemschen guit en fijnkijker terug. Meer dan eens werd reeds in Boekengids — en terecht — gewezen op den specifiek-volkschen verhaaltrant van dezen heimatschrijver.
M. VAN HOECK, PR.

9726 **Taylor, Katharina Haviland** **83**
IN EN UIT DE ZORGEN. *Vert. dr G. W. Elberts. Geïll. dr Nora Schnitzler. — Leiden, A. W. Sythoff, (24 × 16) 170 blz. fl. 2.40*
IV-N — Twee jonge-meisjes die zelfstandig optreden en werken, hun ouders die wegens ziekte en kleine kinderen in de zorgen zitten, uit de zorgen helpen en — fine finali — beiden aan den man geraken. Plezierig vertelt, doch speelt in 'n Amerikaansch-neutraal midden en is ook geen kinderlectuur.
FR. CROLS, PR.

9727 **Vuyk, Beb** **83**
VELE NAMEN. Novelle. — *Mechelen, Het Kompas (De vrije Bladen, 9e Jg nr 1) 1932 (24 × 15) 32 blz. (abonnement D. v. B., 80 fr.)*
IV — Zijn vader was een Indo, een verbitterd man, omdat hem een verwachte bevordering geweigerd werd om geen andere reden dan de kleur. In die atmosfeer van verbittering en menschenschuwheid groeit het zoontje Hank op. Na den dood van zijn vader gaat ie naar Holland, studeert daar aan de Universiteit, maar blijft een eenzaat en een vreemdeling voor iedereen. De vriendschap en genegenheid van een meisje-studente begint zijn stugheid te ontdooien, tot hij slachtoffer wordt van een auto-ongeval : zijn rechterhand is heelemaal verpletterd. Zoo wordt hij een mismaakte naar lichaam en ziel. Raak en nerveus, in bondige gehakte zinnen wordt vooral het zieleleven ontleed van die ontwortelden, voor wie de anderen niets anders zijn dan « vele namen ».
Dr A. BOON, PR.

9728 ◆ **Weyts, Staf** **83.1**
DE DONKERE WEG. — *Mechelen, Het Kompas, 1932 (21 × 14) 160 blz. 15 fr.*
IV* — Zie bespreking in de Romankroniek, nr 9677.

V — LECTUUR VOOR ALLEN
ook voor aankomende Jeugd (14-15 jaar) geschikt

9729 **Delachaux, A.** **83.9**
DE DUIVEL DER MORBIHAN. — *Leiden, Sijthoff (20 × 14) 188 blz. fl. 1,50*
V — Een der ontelbare verhalen uit den strijd der Royalisten tegen de

Republiek : hier de kunstgrepen van een van Charette's luitenanten, hoe hij de Blauwen verschalkt, onverschrokkenheid en list aan den dag legt, alles als een ridder. 't Pistool spreekt natuurlijk mee. Goede ontspanningslectuur. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9730 **de Wolf, Karel** **83**

UIT HET LEVEN VAN TOONTJE TUYMELAERE EN MAATJE MUS. *Verlucht dr Jules Fonteyne. — Antwerpen, De Sikkel, 1932, (20 × 13) 75 blz. 100 fr.*

V — Is dit een antwoord op Sabbe's Bariseele's, ook geïnspireerd door Brugsch mizerievolkje van den ouden tijd? Een antwoord van het volstrekste optimisme op het overdreven pessimisme? Een huisje van plaggen, twee leute- en liefdezieltjes, zestien Tuymelaerekens, vroom en vroolijk, een gulden bruiloft! Nu, dit daargelaten, zullen we zeggen dat hier te fleuren en te geuren gezet wordt het honigpotje van kinderlijk, schoon-onnoozel en ook ziele-schoon klein Oud-Vlaanderen, iets wat tegelijk zeer fijn, deugdelijk gezond en plezierig smaakt. De Wolf was zoowel een lieflijk verteller, als een ware geestigaard en een virtuoos in de muziek van het Brugsche woord. Maar daarbij, die allermooiste, eveneens door en door Brugsche prentjes van den uitstekenden Jules Fonteyne! Toch iets schoons, niettegenstaande tijd en wereld, dit lieflijk hoekje Vlaamsche folklore-inspiratie, waaraan wij ook veel van Timmermans te danken hebben. Een zeer mooie uitgave.
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9731 **Ferris, James Cody** **83.0**

TWEE DAPPERE JONGENS. Een Verhaal van Cowboys en Veedieven. *Bewerkt dr H. P. van Nyenrode. Geïll. met 4 platen. — A'dam, J. M. Meulenhoff, 1931 (25 × 16) 220 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,90*

V — 'n Verhaal uit het wilde Westen, naar loffelijke gewoonte opgesierd met de klassieke waaghalzerijen van 'n farmer met z'n jongens en z'n dienstvolk op zoek naar brutale veedieven. De trant is niet zoo bijster boeiend en zal wel even de dapperste cowboy-liefhebbers vervelen. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9732 **Ingwersen, G.** **83**

DE DAS. *Geïll. — A'dam, Bosch, (24 × 16) 165 blz. fl. 2.25; geb. fl. 2,90*

V-P — Krijn, Piet van der Steur, Rinus e. a., jongens uit de achterbuurt gaan naar « 't Zaaltje » bij de juffrouw, wier naastenliefde van die bengels wat maken wil. Ze leert die kereltjes van alles en nog wat en nu... een das breien. Maar elke les vangt ze aan met een voorlezing of vertelling uit den Bijbel, en benuttigt elke gelegenheid om hen betrouwen op God in te prenten. Want ze kennen Hem niet, en hooren thuis ook niks over Hem. Piet, een drommelsche vlegel, krijgt betrouwen, bidt, en bekomt de plaats van loopjongen in een modemagazijn. En zijn loon brengt thuis, waar ze zwarte sneeuw zien vliegen, wat zon binnen. Zijn woord en zijn voorbeeld leiden vader tot inkeer, ook vader Krijn die wegens diefstal werd ontslagen. Door Piet's toedoen bekomen beiden een betrekking. En tante die Piet, met het zondagsche pak van Oom zaliger in 't nieuw had gestoken, wanneer hij zich aanbieden zou voor loopjongen, krijgt zijn « gebreijen » das. — Soms wel saai, vooral het eerste kapittel. Doch goede kinderpsychologie, en een flinke methode om verwilderde bengels te schaven. En, alhoewel het verhaal uit een *protestantsch* midden is gegrepen, zal het boek bezwaarlijk de onzen kunnen schaden. JOZ. DE VOGHT, PR.

9733 **le Feuvre, Amy** **83**
HAAR EIGEN KEUZE. — *'s-Hage, Voorhoeve, 1930 (21×15) 263 blz. fl. 1,90*
V-P — Een niet-interessant geschreven, langdradig werk, waarin de protestantsche geest overheerscht. Na allerhande wederwaardigheden ontmoet ze den jongen « van hare keuze » terug. Werken als deze kunnen onze boekerijen niet verrijken. M. VAN HOECK, PR.

9734 **Lofting, Hugh** **83.0**
DOCTOR DOLITTLE'S WOONWAGEN. *Bew. dr G. W. Elberts. Geïll. — R'dam, Nijgh & van Ditmar, 1931 (21 × 15) 352 blz. 43,50 fr.*
V — Misschien wel 't beste, 't zuiverste van deze zeer hoogstaande serie. Hugh Lofting is 'n dichter van verbazende originaliteit. Zoomin als de sprookjes van Andersen mogen deze Dr Dolittle-phantasieën zoo maar zonder meer gedoodverfd worden als « Kinderlektuur ». Deze periode uit Dr John's gelukkig en begenadigd bestaan gaat over den drukken tijd, toen hij z'n kanarie-opera regisseerde, die bij de opvoering Paganini's persoonlijke bewondering afdwong. Boeken als dit maken u gelukkig. Welk bevoegd criticus in Vlaanderen pakt Hugh Lofting 'ns aan? PAUL HARDY

9735 ◆ **Nabben, Jo** **83**
DE MEI DER ZIGEUNERS. *Geïll. dr G. Tielens. — Maastricht, Gebr. van Aelst (22 × 17) 79 blz. fl. 1,25*
V — Het boeiend verhaal van 'n zigeunermeisje dat, te vondeling achtergelaten, door 'n paar barmhartige menschen wordt opgenomen. Ten koste van haar leven zal ze later dankbaar haar pleegouders voor onheil van dreigende zigeuners behoeden. We krijgen dan ten slotte 'n verheugende ontknooping. Dat zigeunervolk zich minder om 'n menschenleven bekommert en nogal licht met revolvers en messen speelt is natuurlijk peper en zout voor dit soort litteraire kost.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9736 **Roeland, F. M.** **83**
DOOR DEN STORM. *Geïll. dr Edm. van Offel. — Antwerpen, L. Opdebeek, 1932, 2e herz. druk (24 × 16) 80 blz. 7,50 fr.*
V — Kees Reuter, een flink student en joviaal makker, kreeg een fiets, en rijdt er mee naar school. Moet op een avond, door een stormweer den dokter halen voor zijn stervende moeder. Wordt getroffen door een omgewaaiden boom. Komt in 't gasthuis te recht en verneemt er moeders dood. Overgebracht naar huis, doorworstelt hij den strijd van een jong-wegkwijnend leven en sterft een schoonen dood. Een stichtend boek, met tevens heel wat literaire waarde. JOZ. DE VOGHT, PR.

9737 ◆ **Sniedere, J. R., Dr** **83**
DE GOOCHELAAR. Uit het Bestaan der Vrijdenkers onzer Eeuw. — *Antwerpen, « Voor God en 't Volk », 2 dln (21 × 14) 258, 296 blz. 12,50; 13,75 fr.*
V — Overbekend, dit verhaal van den ouden Renier, dat hij, zelfs langer uitgewerkt, schreef in zijn hóógen leeftijd, onder de smart van de dwangwet van '79. Want deze dwarsdoor katholiek denkende, voelende en handelende man leed onder het ongodisme zijner dagen, de vrijdenkers onzer eeuw, zooals hij ze noemde, de trawanten van den duivel, zooals hij ze geeselde. De kunst kreeg daardoor wel erge kreuken af en toe, maar er zinderde een heerlijk geloof en stoere

overtuiging in, die hij beleed tot redding zijner volksmenschen. Nog is voor den modernen lezer die les uit het verleden leerrijk en noodig, want ook, 1879 mag nooit vergeten! A. VAN DEN DRIES, PR.

9738 **Stofkoper, L. A.** **83.8**

OP EN OM DEN NOORDZEEBOULEVARD. *Geïll. met 9 platen. — Middelburg, G. W. den Boer, 1931, 4e druk (20 × 14) 142 blz. fl. 1,40; geb. fl. 2,15*

V — Een reeks prettige schetsen geteekend op het Noordzeeboulevard te Vlissingen (in den volksmond den « Boule »). Stofkoper heeft met veel geest en hart het wereldje van het Vlissingerstrand meegemaakt; het met een scherp oor beluisterd en met een scherp oog afgekeken. — Het heele dagelijksche leven van visschers en bootslieden, van loodsen en stuurlui-aan-wal vertelt hij ons in prettigen trant, meest in flinken dialoog. Eenvoudig worden daar heel wat mooie daden, zonder opzetting of bluff, voor de voeten gegooid. Misschien zal het dialect bij meer dan een 'n moeilijkheid zijn. Het boekje is zeer mooi uitgegeven en keurig van foto's voorzien. M. VAN HOECK, PR.

9739 ◆ **van Passen, Robert** **83.8**

ZON OVER HET BOSCH. — *A'dam, P. N. van Kampen, (20 × 14) 152 blz. fl. 2,50*

V — Tot op zekeren graad heeft schrijver onze sympathie veroverd met zijn zonnig lofzingen op het leven, het schoone en goede leven dat van God getuigt, en verder met zijn zachtzinnigheid. Op menige plaats maakt hij ons weer simpel en klein als kinderen, en dat doet goed. Een woudschilder is hij evenwel niet, evenmin een natuurkundige op wandel: zijn woud, als geheel, is eerder abstrakt, en in dien zin komt het wel iet of wat uit onze oude schoolleesboeken, maar dan netjes opgefrischt : de zeldzame bladzijden waar hij eigenlijk beeldt zijn fraai. Hij is best in het doorloopend lyrische. Het opzetten van sprookjes gaat hem minder goed van de hand. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9740 ◆ **X.** **83.8 : 37**

MEISJESZIELEN. — *'s Bosch, Mariënburg. (G. G. G. nr 347) 1931, (15 × 9) 24 blz. fl. 0,20*

V — Vier schetsen van meisjes-zielen door 'n diep-voelende kloosterzuster geteekend. 'n Pleidooi voor de hooge taak der opvoeding die de ouders hun kinderen dienen te geven. FR. CROLS, PR.

9741 ◆ **X.** **83 : 379**

VRIEND OF VIJAND. — *Brugge, De Bron, 1932, (21 × 16) 80 blz. 3.50 fr.*

IV-A — In verhaalvorm wordt hier het alcoholisme met zijn gevolgen uiteengezet: de reusachtige hoeveelheid alcoholische drank, die jaarlijks in ons land wordt verbruikt, de fabelachtige sommen geld die er aan uitgegeven worden, de invloed van den alcohol op familieleven, veiligheid bij het werk, uithoudingsvermogen, helderheid van geest, enz. Door den aantrekkelijken vorm zullen de lessen gemakkelijk ingang vinden, en zoo is dit boekje een strijdmiddel te meer tegen het alcoholisme. Ten zeerste aanbevolen voor scholen, boekerijen, prijsuitdeelingen. Antialcoholische boeken verspreiden, is apostelwerk!

F. VERMUYTEN, PR.

VIA — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar

9742 **Aldus, G. A.** **83 : 37**
BLINDE HENDRIK. *Geïll. met 4 platen. — Den Haag, Voorhoeve, 2e druk, (20 × 14) 93 blz.* *fl. 0,95; geb. fl. 1,65*
VI-A-P — Dit boekje werd geschreven tot bevordering van den arbeid voor onvolwaardige arbeidskrachten, en vertelt de opvoeding van een blindgeboren jongen tot een nuttig en gelukkig mensch. Het is gedemptwijdingvol verhaald en boezemt eerbied en belangstelling in voor ongelukkigen. Echt iets ook, om onze kinderen weer verstandig te leeren lezen en niet louter met oogen en verbeelding. Het protestansche tintje is vroom-geloovig en zal weinig hinderen. Prachtig voor zwakke, ongelukkige kinderen. E. BOELAERT, M. S. C.

9743 **Christine** **83**
DE JONGE SCHILDER. *Geïll. met penteekeningen v. N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (24 × 16) 62 blz.* *5 fr.*
VI-A — Een jongen, die aanleg heeft tot schilderen, verlaat zijn pleegouders en gaat naar de stad om zijn weg te maken, wordt een groot kunstenaar en vindt zijn moeder weer. Een simpel maar goed verhaal. F. VERMUYTEN, PR.

9744 **Conté, Lode** **83**
DARTELE SCHOOLJEUGD. *Geïll. dr Y. Gerard. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (24 × 15) 120 blz.* *12,50 fr.*
VI-A — 'n Reeks bonte episoden uit het Antwerpsche rakkersleven, en dan zoo eenvoudig gekrabbeld dat we onze jongens daarmee alvast 'n paar leuke ontspanningsuurtjes bezorgen. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9745 **Demers, Dina** **83**
OP WOLSKEN. *Geïll. dr N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, 3e herz. druk, (24 × 15) 168 blz.* *15 fr.*
V-VI-A — De roerende geschiedenis van 'n familie die 'n oogenblik financiëel ten onder, en door de wilskracht van vader en moeder en den goeien geest van de kinderen er na enkele jaren gelukkig bovenop geraakt. Het genoeglijke van 't boek zit hem meer in enkele mooi-gekonterfeite huiselijke tooneeltjes dan wel in den minder artistiek afgelijnden gang van 't verhaal. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9746 **Dickens, Charles** **83**
GOEDE SPOKEN. *Vrij naar h. Engelsch dr Marc Vix. — Geïll. dr C. van Campen. — Deurne, Onze Jongens- en Meisjesboeken (nr 35) 1932, (24 × 16) 16 blz.* *1 fr.*
VI-A-B — Een tamelijk mager afkooksel van het gekende Kerstverhaal van Dickens. Het is een aansporing tot goed-zijn. F. VERMUYTEN, PR.

9747 **Eekhof, Joh. W.** **83.0**
HET GEHEIME GENOOTSCHAP. Speurdersavonturen van de Vossenpatrouille. *Geïll. dr den schrijver. — Utrecht, Nederlandsche Jongeren Boekerij, (23 × 16) 180 blz* *fl. 1,75; geb. fl. 2,50*
VI-A-J — Op leuk-boeiende wijze worden de speurders-avonturen der Vossenpatrouille verteld : hoe zij de Happy Fellows te slim zijn en hoe

zij zelfs de schuil- en bergplaats van strandschuimers weten te ontdekken. Een flink jeugdboek, mooi uitgegeven en geïllustreerd.
J. LAUWERYS, PR.

9748 **J. v. d. P.** **83.8 : 379**
◆ DE JEUGD VOOROP! — *Brugge, De Bron, 1932, (21 × 16) 48 blz. 2,25 fr.*
VI-A — Deze bloemlezing van het beste uit de Nederlandsche, Duitsche en Engelsche antialcoholische literatuur voor de jeugd, moet welkom zijn in de school en de jeugdboekerij, omdat ze de groote verdienste heeft vormend en tevens boeiend te zijn. Ze bevat in bonte afwisseling 25 korte verhaaltjes, lessen en gedichten. Om de lessen over alcoholisme en matigheid op te luisteren, is dit het aangewezen boek. Dank zij den geringen prijs, kan het ook als prijsboek in ruime mate verspreid worden. Geïllustreerd met fijne teekeningen in schaduwbeeld. F. VERMUYTEN, PR.

9749 **Kiroul, Paul** **83**
BERTEN SNULLEMANS. — *Geïll. door Nelly Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (27 × 18) 56 blz. 5 fr.*
VI-A — Een boeiend sprookje vol fantasie, doch, mijns erachtens, te ingewikkeld om, vooral bij de ontknooping, door kinderen te worden gesnapt. JOZ. DE VOGHT, PR.

9750 **Naveau, V.** **83.8**
JONGENSLEVEN. *Geïll. dr Edm. van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, 2e druk (27 × 18) 64 blz. 7,50 fr.*
VI-A-B — Dit « gemoedelijke, wilde jongensboek » — zoo werd het in Boekengids bij zijn eerste verschijnen begroet (rec. 426) — is wellicht het beste dat wijlen V. Naveau, onze vroegere medewerker, naliet. We mogen het een suksesboek heeten : het wordt in onze boekerijen druk gevraagd. « Jongensleven » werd thans heel wat netter uitgegeven.

9751 **van Abkoude, Chr.** **83.0**
IN HET LAND VAN UNCLE SAM. *Geïll. dr Jan Lutz. — Alkmaar, Kluitman, (23 × 15) 256 blz. fl. 2; geb. fl. 2,90*
VI-J-A-B — De jeugd van tegenwoordig wil het vrije en vreemde avontuur, en onwaarschijnlijkheid valt haar evenmin op als de onmogelijkgele kleur van M. Smith's overjas op den omslag van dit boek. Schrijvers van jeugdboeken weten dat best en van Abkoude weet den jongen van nu evengoed mee te sleepen als P. Finn ons vroeger meesleepte. Maar... bij P. Finn zat er richting in, die wel eens tendenz genoemd wordt en toch feitelijk alleen opvoeding beteekent. Anders is Tom Tikker, met zijn papegaai, een leuke en dappere jongen, die de groote Amerikaansche dranksmokkelaars er fijn laat inrekenen. E. BOELAERT, M. S. C.

9752 **van Osenbruggen, Cor** **83**
DOORTRAPPEN. *Geïll. dr Nans van Leeuwen. — Den Haag, van Goor, 1931, (22×15) 212 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,75*
VI-A — Een gezin komt in nood door de werkloosheid van vader. Onder de leuze « Doortrappen » weet moeder door de moeilijkheden heen te komen en bij allen den moed hoog te houden. Terwijl vader in Indië werk gaat zoeken, worden de kinderen bij familieleden ondergebracht en beleven er allerlei avonturen, die heel aangenaam verteld worden. Een prettig boek, maar neutraal. F. VERMUYTEN, PR.

9753 **van Schalkwijk, J.** **83.0**
EEN OCEAANVLUCHT MET HINDERNISSEN. *Geïll. dr Pol Dom. — Alkmaar, Kluitman, (23 × 15) 203 blz.* *fl. 1,60; geb. 2,50*
VI-A-B — In de eindelooze reeksen Hollandsche jeugdboeken is deze Oceaanvlucht geen uitblinker, verre van daar. Het gegeven is wel boeiend genoeg, maar wordt wat ongebonden voorgezet en eindigt op een sisser. E. BOELAERT, M. S. C.

9754 **Wallace, Edgar** **83**
DE HERTOG IN DE VOORSTAD. *Vert. uit h. Engelsch dr G. R. — A'dam, Seyffardt, (19 × 13) 231 blz.* *fl. 1,50; geb. fl. 2,25*
V — Dit humoristisch verhaal, dat zich in een voorstad van Londen afspeelt kan den lezer een paar uur aangename ontspanning verschaffen. Dr A. CARDYN, PR.

9755 **Wallace, Edgar** **83 : 89**
TAM. Een sportief Verhaal van Vliegers, Vliegmachines en Oorlog. *Vert. uit h. Engelsch dr J. Lamers. — A'dam, Seyffardt, (19 × 14) 219 blz.* *fl. 1,50; geb. fl. 2,25*
V — Dit oorlogsverhaal munt uit door den levendigen toon en den frisschen humor. Aangename ontspanningslektuur. Dr A. CARDYN, PR.

VI^B — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

9756 **Kiroul, Paul** **83**
VROOLIJK FRANSJE. *Geïll. dr N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932 (27 × 18) 30 blz.* *3 fr.*
VI-B — Vroolijk Fransje, die niet van werken houdt, wordt naar Luilekkerland overgeplaatst, waar het werken verboden is. Al spoedig heeft hij van het nietsdoen genoeg, is gelukkig terug naar huis te kunnen gaan en wordt een flinke jongen. Prettig verteld, lijk Kiroul dat kan. F. VERMUYTEN, PR.

9757 **Mennekens, J.** **83**
DE BEEK. *Geïll. dr N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (27 × 18) 15 blz.* *1,75 fr.*
VI-B — Een bekoorlijk sprookje van een booze stiefmoeder en een verdronken kind. F. VERMUYTEN, PR.

9758 **Mennekens, Jef** **83**
DE VERKEERDE WERELD. *Geïll. dr E. van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1932 (27 × 18) 16 blz.* *1,75 fr.*
VI-B — Uit een droom vernemen we hoe 't er in de verkeerde wereld uitziet. Niet erg interessant. F. VERMUYTEN, PR.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

9759 **de Vooys, C. G. N.; van den Bosch, J. H.; Tinbergen, D. C.** **88 : 37**
LETTERKUNDIG LEESBOEK. Voor hoogere Burgerscholen, Gymnasia en Kweekscholen. 1e DEEL *Geïll. — Groningen, Wolters, 3e druk (20 × 16) 500 blz.* *fl. 4,25; geb. fl. 4,75*
IV*-P — Hierin werden gebloemleesd de meest interessante fragmenten uit onze literaire geschiedenis, vanaf het Middelnederlandsch tot aan

Justus van Effen. Accurater werk dan dit zal in « deze lage landen » wel zeer zeldzaam wezen. De samenstellers hebben zich ingespannen voor 'n zware taak en deze met philologische scrupulositeit tot 'n goed einde gebracht. De stukken zijn aldus gekozen dat ze 't « beste » geven en tevens geen lacune's laten in den historischen gang. Alles is gecommenteerd, geïnterpreteerd zelfs, zoodat ook voor den leek dit alles geen koude, taalkundige stof blijft, maar kunstenaars en persoonlijkheden zal opdringen aan z'n goeden smaak en z'n literaire kennis. Voor allen, die de Nederlandsche letterkunde ernstig doormaken is dit « leesboek » van 'n illustratieve noodzakelijkheid. Plichtshalve mogen we echter niet nalaten te vermelden dat ook teksten uit den « *Staten-bijbel* » werden opgenomen. PAUL HARDY

9760 **Houwink, Roel** **84 : 809**

INLEIDING TOT DE HEDENDAAGSCHE NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE. *Geïll. — Groningen, Noordhoff, 1932, (26 × 16), 67 blz.* *fl. 1,20; geb. fl. 1,50*

IV* — Een overzicht van de hedendaagsche Nederlandsche letterkunde als hulpmiddel voor onderwijzers en hoofdonderwijzers die daarover in Nederland examen moeten afleggen. Vooral wordt aandacht geschonken aan de litteraire uitingen van jongeren en jongsten, in het kader van hun tijd en in historisch verband met de voorafgaande periode, in hun nationalen oorsprong en hun internationalen samenhang. 34 blz. voor Noord-Nederland, 6 voor Vlaanderen (volgens schrijver om herhalingen te vermijden !). Als vertrekpunt Perk en de Nieuwe Gids, bij ons Gezelle (10 regels). Als register de namen van de besproken auteurs met één of meer kenmerkende geschriften. — Kan dienst doen voor een betere kennis van de tegenwoordige Hollandsche literatuur; voor Vlaanderen hebben we niets dan een paar algemeenheden.
Dr A. BOON, PR.

9761 **Poelhekke, M. A. P. C.** **88 : 809**
◆
TAALBLOEI. Letterkundig Leesboek voor H. B. S., Gymnasia, Kweek- en Normaalscholen. 4^e Herziene en verkorte uitgave, bewerkt door Gerard Brom en Herman de Man. — *Groningen, Wolters, 1931* (*21 × 15*) *280 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,25*

V — Dit katholiek letterkundig leesboek van Poelhekke-zaliger de « zeer wijze » heeft onder de bekwame handen der bewerkers grondige wijzigingen ondergaan. Bedroevend echter dat dit weerom moest geschieden ten nadeele onzer Vlaamsche literatuur. De Hollandsche jongeren kregen flink hun aandeel. De reeds vroeger-geoogste roem van dit zeer degelijk werk moge volstaan als aanbeveling. PAUL HARDY

9762 **Ruusbroec, Jan van** **84 : 92.8 : 24**
◆
LEVEN EN WERKEN. *Geïll. met 9 platen. — Mechelen, Het Kompas, 1931 (25 × 16) 440 blz.* *100 fr.; geb. 125 fr.*

V* — Door de zorgen van het Ruusbroecgenootschap te Antwerpen, verscheen bij het jubeljaar van zijn gelukzaligen patroon een lijvig Gedenkboek: koninklijke hulde door de kenners onzer Middelnederlandsche mystiek aan den doctor divinus et mirabilis gebracht. Na een geestdriftig inleidend woord van den voorzitter P. Stracke, een logisch stel van twaalf bijdragen in broederlijke samenwerking geleverd door reguliere en seculiere geestelijken, zelfs door een leek. *De Eeuw van Ruusbroec* (P. Poukens en P. Reypens): een beeld van de politieke en sociale wisselvalligheden en van de godsdienstige gistingen in de

14^e^ eeuw. *De Bronnen van zijn Leven* (Dom Lindeman), een critisch onderzoek over de echtheid en geloofbaarheid van de getuigen die over R. inlichtingen hebben nagelaten. *Zijn Leven en Karakter* (P. Stracke), een eerste hoofdstuk over zijn jeugd en zijn verblijf te Brussel; een tweede over Groenendaal tot aan zijn dood. *Zijn Vriendenkring* (Dom. Huyben): de Karthuizers van Herne, de Clarissen te Brussel, de Keulsche kluizenaars, de Duitsche Godsvrienden, Geert Groote, de barones van der Marck. *Zijn mystieke Leer* (P. Reypens), de meest kenmerkende trekken: inkeerende mystiek met exemplaristischen ondergrond en een ghemeyn leven. *R. als Prozaschrijver* (P. Van Mierlo): eerst zijn tekortkomingen als men hem met Hadewijch vergelijkt, dan de verdiensten van zijn didaktischen volksstijl. *R. Levensbeeld der Jeugd* (J. Bergen): in hoeverre zijn werk op de Vlaamsche jeugd kan inwerken. *R.'s Heraut* (P. Verschueren), hoofdzakelijk over den minderbroeder Henric van Erp. *R.'s Eeredienst* (P. Athanasius van den H. Paulus): een geschiedkundige schets van den eeredienst en van de zaligverklaring met als bijlage een critische uitgave van de *Relatio* van Thomas a Jesu van 1623. *Geschiedenis van het Klooster van Groenendaal* (P. Verjans). *Iconographie van R.* met 9 illustraties (P. Reypens), een critische studie van al wat we als mogelijke portretten van Ruusbroec bezitten. *Beschrijvende Bibliographie van en over J. v. R.* (R. Roemans): opgave van de hss. en van 237 gedrukte nummers. — De bloote opsomming van den inhoud en van de medewerkers staat borg voor de waarde van dezen bundel.— Royaal uitgegeven door het Kompas. Wat te veel storende drukfouten.

Dr A. BOON, PR.

9763 **Tinbergen, D. C., D^r^; De Vooys, C. G. N., D^r^** **88 : 809.37**

LETTERKUNDIG LEESBOEK. Voor Hoogere Burgerscholen, Gymnasia en Kweekscholen: 2^e^ DEEL. — *Groningen, Wolters, 1930, 2^e^ druk (21 × 17) 554 blz.* *fl. 4,25; geb. fl. 4,75*

IV*-N — 'n Logische voortzetting van het eerste deel, dat we vroeger bespraken. Dit gaat vanaf de 18^e^ eeuw tot op onze dagen. Marsman en Authanie Donker worden nog opgenomen. De Zuid-Afrikanen krijgen 'n flink, welverdiend aandeel. Deze bloemlezing wil echter niet zoozeer als de vorige aanspraak maken op volledigheid. Daar dit in de literaire overproductie der twee laatste eeuwen toch maar tot versnippering zou leiden. Belangrijke verschijnselen der auteurs worden op den voorgrond geplaatst, in dezen zin echter dat er b. v. uit de « Camera » niets werd opgenomen, om de wijselijke reden dat ieder literatuur-studeerende verondersteld wordt dit werk integraal te hebben doorgemaakt. Afzonderlijke stukken over taal- en stijlevolutie van de hand van Prof. de Vooys werden na elke periode te geschikter plaatse ingelascht. Ten slotte: 'n leesboek dat met geleerdheid, vakkennis, goeden smaak en 'n practischen kijk is saamgesteld. Aan allen die de Geschiedenis onzer Letterkunde met ernst willen doormaken kunnen wij als illustratief handboek niets degelijkers aanbevelen. PAUL HARDY

9764 **van Assenede, Diederik** **83 : 809 : 4393**

FLORIS ENDE BLANCEFLOER. Verkorte Uitgave, van Inleiding en Woordverklaringen voorzien door Dr W. L. D. van den Brink. *Geïll.* — *Groningen, Wolters, (Luceum-Herdrukken, nr 8) 1932, (21 × 15) 74 blz, geb. fl. 1.25*

IV* — Voor pasbeginnende lezers van Middelnederlandsche teksten een schooluitgave van een onzer mooiste verhalen. Door weglaten van

uitvoerige beschrijvingen, herhalingen van motieven en enkele moeilijke zinnen werd het verhaal merkelijk ingekort en van 4000 verzen tot 2200 gebracht. De tekst werd vereenvoudigd, eenigszins genormaliseerd; de spelling aan de hedendaagsche aangepast : een hachelijke onderneming niet zonder gevaar en waartegen veel bezwaren kunnen ingebracht worden. Een paar opmerkingen : waarom het schrabben van *mi* in 562 Waartoe dient het punt in 3616 ? — Voor oningewijden kan deze uitgave dienst bewijzen. — In den tekst werden eenige houtsneden opgenomen uit oude volksboeken. Twee facsimile's van hss.

Dr A. BOON, PR.

9765 **van de Bilt, E. F.; Jacob, W. en Wijffels, H.** **83.8 : 9**
◆
GESCHIEDKUNDIGE BLOEMLEZING uit de Nederlandsche Letteren. Voor het Katholiek Middelbaar en Gymnasiaal Onderwijs en de Hoofdaktestudie. *Geïll. met 10 platen. — 's Bosch, Malmberg, (21 × 15) 368 blz.* *35 fr.*

V — Het eerste deel van deze geschiedkundige bloemlezing werd in het Februarie-nummer besproken onder 9214. Dit tweede deel gaat van 1830 tot de literatuur van heden. De traditionele indeling : Romantiek, Terugkeer tot de Werkelikheid, Zuid-Nederlandse Schrijvers in de XIX[e] en XX[e] Eeuw, Letterkunde der laatste Jaren, Zuid-Afrikaanse Letterkunde. Vlaanderen krijgt ongeveer 60 blz.; de Hollandse Katolieken een goede 100. Natuurlik veel ouwe bekenden, maar ook tamelik veel nieuwe gezichten en stukken, vooral onder de jongeren. Voor onze katolieke onderwijsgestichten goed bruikbaar; voor alle leraars in Nederlands zeer aan te bevelen. D[r] A. BOON, PR.

9. — Geschiedenis

9766 **Elias, H. J., D[r]** **9 : 324**

ONZE WORDING TOT NATIE. Inleiding tot de Geschiedenis der Vlaamsche Beweging. — *Kortrijk, Steenlandt, (De Phalanks, nr 2) 1932, (23 × 15) 120 blz.* *20 fr.*

IV — In deze 100 bladzijden wil D[r] Elias aantoonen hoe de Vl. Beweging in haar dubbele richting van Belgisch- en Vlaamsch-nationale beweging aanknoopt bij ons verleden, de beteekenis en de historische draagwijdte dezer twee strekkingen nagaan, en aldus de Vlaamsche Beweging als taal- en als nationale beweging inschakelen in de Belgisch-nationale en in de Nederlandsch-nationale geschiedenis. Dit doel wordt flink verwezenlijkt in dit kalm, objectief maar diep inslaand betoog, waarin, achtereenvolgens behandeld worden: Naar de eenheid der Nederlanden; de wording van Zuid-Nederland; de strijd om de Taalwetgeving; de Vlaamsche gedachte. Als aanhangsel een knap pleidooi : « Voor een geschiedenis der Vl. beweging ». Deze helder geschreven brochure bevelen wij ten zeerste aan ter studie aan al wie een objectief inzicht krijgen wil in de Vl. Beweging.

D[r] J. UYTTERHOEVEN

N. B. — **Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.**

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Vormende Lectuur

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.** fr. 15.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel **12.—**; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II.** Poëzie. fr. 8.50
JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.** fr. 13.50
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** fr. 30.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** fr. 16.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e, 3e en 4e Deel. elk fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters.** geb. fr. 10.50
P. KORNYEY. — **Claudia.** fr. 7.—
Zr M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten. fr. 15.—
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk fr. 20.—
Dr FLORIS PRIMS. — **Naar het Geluk** fr. 5.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St Carolus. 1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727) fr. 30.—
L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave fr. 75.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droom en Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade. fr. 27.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig Speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** 'n Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedrijven. fr. 10.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave. 60.—
DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen : Lenore.** fr. 6.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht. fr. 20.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 6e 7e 8e en 9e jaargang elk fr. 50.— ; 10e jaargang fr. 35.—
Missiebibliografie fr. 7.—
Modelcataloog StMichiel : 3e en 4e deel. elk fr. 5.— ; 5e deel fr. 8.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3e druk) fr. 5.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

VLAAMSCHE BOEKCENTRALE

Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Een succesnummer voor onze Kinderbibliotheken!

— RADESKE —

door Anton VAN DE VELDE

'n Kwâjongensspel, waar de jeugd naar grijpen zal.

Prijs : 20 Frank

Aanbevolen vormende lectuur

M. BEEKMAN: God, Mensch, Techniek, Wetenschap 56,50
M. E. BELPAIRE : Reukwerk 18,00
M. BIRCHER-BENNER : Vruchten en rauwe Groenten 13,00
JAN BOON : Radio Poëem 12,00
P. H. BRANS : Hoe bouw ik de beste Antenne 15,00
Storingen bij de Radio-Ontvangst 10,00
L. BURGER : Werkloos 35,00
COOPER, DECOENE, DE HOVRE : Katholiek Levensideaal 26,00
D. COSTER : Nieuwe Geluiden 42,00
P. COTEL : Catechismus der Gelofte n 5,00
J. CREUSEN : Het Kloosterleven 30,00
FR. CROLS : De Vrouwen uit het Evangelie 10,00
H. DE GORTER : Hoe maak ik zelf een Televisie-Ontvanger? 14,00
» Lange en korte Golf geb. 42,00
A. DE LEEST : De blakende Oogst 14,50
CH. DIX : De verzorging van onzen Tuin geb. 74,50
A. DRAGON : Pater Pro 15,00
J. EECKHOUT : Inleiding tot Karel van de Woestijne 25,00
J. P. FOKKER : Het eigen Huis 71,00
Het Hollandsch Interieur 71,00
Tuinen in Holland 71,00
F. HEIJDENDAL : Het Leven van Guido Gezelle 11,00
H. CHR. HELWIG : Moderne Schildersbedrijf geb. 110,00
R. HENZ : Het Wachtersspel 6,00
J. HUBER : Spelend Arbeiden geb. 42,00
OCT. HUYSMAN : Pater Lazarus 8,00
N. IMELMAN: Koel-, Vries- en IJsinstallaties 71,00
JOH. JØRGENSEN : Don Bosco 50,00
G. KNUVELDER : De Mythe Nederland 29,00
JAN LAUWERIKS : Moderne Woninginrichting 21,75
EM. LUDWIG : Abragam Lincoln geb. 56,50
J. LUYCKX : Zeven Netontvangers voor Gelijk- of Wisselstroom 15,00
I. MAGNUSSEN : Mijn Thuiskomst 3,75
C. C. MARTINDALE : Het Moeilijk Gebod 11,00
P. MARTINIANUS : Om den Missiepost 8,00
J. LEWIS MAY : John Henry Newman 75,00
L. MICHIELS : Schroefdraad 22,50
M. MOLENAAR : Mechtild de Begijn 29,00
H. MUCKERMANN : Nieuw Leven, 3e dl : Huwelijk en Familie in het Godsrijk 7,50
A. KRARUP NIELSEN : China. De Draak ontwaakt 70,00
J. PERSYN : Studiën en Lezingen. 2 dln elk 20,00
H. ROLAND HOLST : Guido Gezelle 27,50
F. T. RONSE : De Heilige Joseph 18,00
H. J. SCHIM VAN DER LOEFF : Zielszieken 102,50
M. STEYAERT : Praktisch Boekhouden 18,00
M. STOKS : Het Kruismysterie van Konnersreuth 18,25
» Nénette 18,25
S. STREUVELS : Tieghem. 't Vl. Lustoord 8,00
MGR TOTH TIHAMER : Christus Koning 20,00
» Met open Oogen door God's Natuur 14,00
J. VAN DEN EYNDE: De schamele Straatzanger 16,00
J. VAN DE PUTTE : Mijn Hart is niet hier 18,00
A. VAN DUINKERKEN : Katholiek Verzet 29,00
J. VAN HAL : Witte Vonken 12,00
K. VAN HOEK : Man en Macht 45,00
J. B. VAN LOGHEM : Holland geb. 127,00
TH. VAN TICHELEN : De Godsmannen uit het Oud-Testament 20,00
J. P. VERHAAR : Moderne theosophische Beweging 71,50
A. VERMEERSCH : Katechismus van het Christelijk Huwelijk 5,00
G. WALSCHAP : Jan Frans Cantré 20,00
PETER WUST : De Krisis van het Westersch Menschdom 8,00
B. ZUURE : Oeroendi-Krabbels 20,00
X. :Rauw Voedsel is gezond 14,50

Iedere Bibliotheek moet bezitten :

Uit het Leven van Plant en Dier

door A. VAN DE WERF

Slechts Fr. 6,00

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Co

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27

ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken

Catalogen voor Bibliotheken

Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840

Telefoon 515,94

Nieuw = Uiterst actueel

Lange en Korte Golf

Handleiding voor zelfbouwers van radiotoestellen voor lange-, korte- en ultrakorte golf-ontvangst, met vele nuttige wenken voor kortegolf luisteraars

door M. W. H. GORTER.

Met vele foto's en teekeningen.

Geb. 42 fr.

Wie teekent er in ?

FEESTUITGAVE VAN

JAN VAN RUUSBROEC'S VOLLEDIGE WERKEN, IN 4 DEELEN

Bezorgd door:

EE. PP. Dr STRACKE, Dr P. POUKENS, Dr L. REYPENS & Dr J. VAN MIERLO

Prijs bij inschrijving ing. in 4 dln: **fr. 200**

Jan van Ruusbroec - Leven en Werken

Prijs: ingen. **100 fr.**

— Te bestellen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen —

DRUKKERIJ DE BIÈVRE

BRASSCHAET

TELEFONEN: **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**

Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.

MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931: 65 frank.

BEHEER: NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL:

MOONDEELGIDS

Redactie: E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.

— *Redactiesecretaris*: ANTON VAN DE VELDE —

Beheer: « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Postcheckrekening nr. 162.68

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Romans en Novellen

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). fr. 5.—
RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
MARIA BLASKO. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn. fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave. fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Gloed** fr. 13.50
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman. fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.** fr. 18.—
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren. fr. 10.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man. Roman.** fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman. fr. 18.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Vertaald uit het Hongaarsch door Dr A. Cardyn fr. 20.—
A. HULSMANS. — **Droomleventje** fr. 22,50
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb. fr. 8.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.** fr. 20.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22,50
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk) 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll. dr G. van Raemdonck. fr. 18.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Een gebeurtenis in de Vlaamsche kinderliteratuur!

Doctor Slim en de Mikroben

door ANTON VAN DE VELDE

Geïllustreerd met 12 grappige teekeningen door G. VAN RAEMDONCK

Een Vlaamsch jeugdboek van hooge litteraire en pædagogische waarde! Het gegeven verplaatst ons in de wonderwereld der mikroben: nieuw dus van stof; maar ook ongewoon kleurvol en levendig van verwoording.

Geen moraliseerende preektoon, maar frissche, uitbundige fantasie met af en toe dichterlijke momenten en een ondergrond van diepere levenswijsheid die u weldoende aangrijpt.

Een feestijn voor de verbeelding; een welkome versnapering voor oud en jong.

PRIJS: 20 FRANK

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

PAS VERSCHENEN : EEN SUCCESNUMMER !

Radèske !

'n Kwajongensspel in 3 bedrijven, 5 tafereelen

door

Anton VAN DE VELDE

Dansen en Deuntjes van Jos DE KLERK

Een gedroomd spel voor de prijsuitdeeling en voor feestvoorstellingen in Colleges, Scholen, Patronaten en Jeugdwerken.

Elke Boekerij moet dit bezitten!

Zie de bespreking als « Het Boek der Maand »

Prijs: 20 frank

In 1932 verschijnen de eerste deelen van DE

KATHOLIEKE ENCYCLOPEDIE

Het is een van A tot Z nieuw Standaardwerk, rijk geïllustreerd, modern van geest, met onderteekende artikelen van de meest vooraanstaande deskundigen; ruim 400 geleerden van Zuid en Noord werken samen met ongeveer 75 redacteuren.

Deze **katholieke** uitgave mag in geen katholiek huisgezin, dat wil openstaan voor het geestelijk gebeuren van onzen tijd, ontbreken.

Het werk zal verschijnen in **24 deelen**, en over 6 jaar volledig zijn.
Elk deel zal ongeveer 800 kolommen à 70 regels beslaan.

De prijs per deel in linnen gebonden is 138 fr.; in halfleder 153 fr.

Inschrijvingen te zenden aan de: Vraag prospectus aan bij:

— Vlaamsche Boekcentrale —

CUYLITSSTRAAT, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
September-October 1932

VIII

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

KATHOLIEKE JEUGDLECTUUR

EDGARD : Van Koning Orgeloes	12,50
EDGARD : Het witte Muisje	15,00
H. FEDERER : Een Nacht in de Abruzzen	12,50
H. FEDERER : Sisto en Sesto	12,50
FR. FINN : De Held van de Misisipi	29,00
A. VAN DE VELDE : Doctor Slim en de Microben	18,00
A. VAN DE VELDE : Radèske	20,00
A. VAN DE VELDE : Woe's wondere Wandel (ter perse)	

Ontspanningslectuur

FL. L. BARCLAY : De Rozenkrans 36,25
H. BOREL : Het Jongetje geb. 38,50
P. BOURGET : Onze Daden volgen ons, 2 dln elk 21,75
P. BROMBERG : Hannie Helmer geb. 42,00
M. J. BRUSSE : Boefje 27,50
POL DE MONT : De gouden Distel 42,00
J. DERKSEN : De ware Geschiedenis van Rob, den Foxhond 19,00
A. DE VLETTER : Paljas 42,00
R. DEWACHTER : Levensvlam 20,00
K. ELSTER : Het Leven geeft en neemt geb. 72,00
P. GROGGER : De Steenen Poort 70,00
SELMA LAGERLÖF : Christuslegenden 22,00
R. MAIZEROY : Als de Rozen... geb. 17,50
H. MALOT : Blauw Bloed geb. 17,50
KEES MEEKEL : Blanke Slavin 36,25
TOM MIX : Mijn Leven en Avonturen in het wilde Westen geb. 42,00
JO NABBEN : Go's Taak 13,75
De Mei der Zigeuners 18,25
A. O'FLANDERS : Iersche Legenden 14,00
J. OTERDAHL : Een uit Velen geb. 72,00
De Familie Kruse geb. 72,00
J. PASQUASY : Op den Drempel 15,00
E. RUSSE : De Heirbaan 41,00
THEO STAEL : Roll-Film 12,50
R. STARR : Berlinda kiest haar Man 4,00
ST. STREUVELS : Natuur 25,00
Gevoel en Leven, 2 dln elk 25,00
A. THIRY : De Drie uit « Sinte Gerardus Majelle » en hunne vrouw 27,50
De Hoorn schalt 50,75
F. TIMMERMANS :
Driekoningentryptiek 13,00
En waar de Ster 13,00
Harp van St Franciscus 50,00
Hemelsche Salomé 13,00
Leontientje 13,00
Mijnheer Pirroen 13,00
Uit mijn Rommelkas 13,00
Zeer schoone Uren van Juffrouw Symforosa Begijntjen 13,00
ARTHUR VAN SCHENDEL : Het Fregatschip Johanna Maria geb. 56,50
E. VON ADLERSFELD-BALLESTREM : Witte Rozen 17,50
C. M. VREUGDENHIL : Uit Freekje's Leven geb. 56,50
STAF WEYTS : De donkere Weg 15,00

Aanbevolen nieuwere romans

PETER BARON : De Inktvisch	fr. 24,—
AGATHA CHRISTIE : Het Geheim van de zeven Wijzerplaten	26,50
FRANZ HERWIG : De heilige Proletariër	24,—
JOAN KAT : Boot-Sirenen	35,—
A. MORRISON : Het verdwenen Elftal	25,50
BERTA RUCK : Arabella de Verschrikkelijke	26,50
BERTA RUCK : Harten-Drie	24,—
BERTA RUCK : Op zoek naar een Bruid	25,50
MIA SIEMER : De Man die den Moed had	35,—

ROLL-FILM, door THEO STAEL

Prijs : 12,50 Fr.

VLAAMSCHE BOEKCENTRALE

Guylitsstraat, 27, Antwerpen

Een succesnummer voor onze Kinderbibliotheken!

— RADESKE —

door Anton VAN DE VELDE

'n Kwâjongensspel, waar de jeugd naar grijpen zal.

Prijs : 20 Frank

Aanbevolen vormende lectuur

R. AMUNDSEN : Mijn Leven als Ontdekkingsreiziger 42,50
M. BEEKMAN: God, Mensch, Techniek, Wetenschap 56,50
M. E. BELPAIRE : Reukwerk 18,00
J. BERNAERTS : Ons Heerentooneel, met « Klapper » fr. 100; geb. 110,00
M. BIRCHER-BENNER : Vruchten en rauwe Groenten 13,00
JAN BOON : Radio Poëem 12,00
P. H. BRANS : Hoe bouw ik de beste Antenne 15,00
Storingen bij de Radio-Ontvangst 10,00
L. BURGER : Werkloos 35,00
COOPER, DECOENE, DE HOVRE : Katholiek Levensideaal 26,00
D. COSTER : De Ned. Poëzie in 100 Verzen 43,00
Nieuwe Geluiden 42,00
P. COTEL : Catechismus der Geloften 5,00
J. CREUSEN : Het Kloosterleven 30,00
FR. CROLS : De Vrouwen uit het Evangelie 10,00
B. DE CRAENE : De Volksmenner 18,00
H. DE GORTER : Hoe maak ik zelf een Televisie-Ontvanger? 14,00
» Lange en korte Golf geb. 42,00
A. DE LAPPERENT : Bewerkte Vuursteen en de Ouderdom van den Me.sch 2,50
A. DE LEEST : De blakende Oogst 14,50
W. DE VEER : De Priester 18,25
A. DE VLEESCHAUWER : Rond het vraagstuk der Gezinsvergoedingen 10,00
R. DEWACHTER : Therese Neumann de Bode van Konnersreuth geb. 10,00
CH. DIX : De verzorging van onzen Tuin geb. 74,50
A. DRAGON : Pater Pro 15,00
K. DU BOIS : Rome en de sociale orde 7,50
J. EECKHOUT : Inleiding tot Karel van de Woestijne 25,00
J. ELIAS : Onze Wording tot Natie 20,00
J. P. FOKKER : Het eigen Huis 71,00
Het Hollandsch Interieur 71,00
Tuinen in Holland 71,00
F. HEIJDENDAL : Het Leven van Guido Gezelle 11,00
H. CHR. HELWIG : Moderne Schildersbedrijf geb. 110,00
R. HENZ : Het Wachtersspel 6,00
J. HUBER : Spelend Arbeiden geb. 42,00
OCT. HUYSMAN : Pater Lazarus 8,00
N. IMELMAN: Koel-, Vries- en IJsinstallaties 71,00
K. JACOBS : Vier Radiopraatjes tot zieke Menschen 1,00
JOH JÖRGENSEN : Don Bosco 50,00
G. KNUVELDER : De Mythe Nederland 29,00
JAN LAUWERIKS : Moderne Woninginrichting 21,75
EM. LUDWIG : Abragam Lincoln geb. 56,50
Mussolini's Gesprekken 29,00
J. LUYCKX : Zeven Netontvangers voor Gelijk- of Wisselstroom 15,00
I. MAGNUSSEN : Mijn Thuiskomst 3,70
C. C. MARTINDALE : Het Moeilijk Gebod 11,00
P. MARTINIANUS : Om den Missiepost 8,00
J. LEWIS MAY : John Henry Newman 75,00
L. MICHIELS : Schroefdraad 22,50
M. MOLENAAR : Mechtild de Begijn 29,00
H. MUCKERMANN : Nieuw Leven, 3e dl : Huwelijk en Familie in het Godsrijk 7,50
A. KRARUP NIELSEN : China. De Draak ontwaakt 70,00
J. PERSYN : Studiën en Lezingen, 2 dln elk 20,00
H. ROLAND HOLST : Guido Gezelle 27,50
F. T. RONSE : De Heilige Joseph 18,00
H. SCHAEPMAN : Napoleon 12,00
H. J. SCHIM VAN DER LOEFF : Zielszieken 102,50
M. STEYAERT : Praktisch Boekhouden 18,00
M. STOKS: Kruismysterie van Konnersreuth 18,25
» Nénette 18,25
S. STREUVELS : Tieghem, 't Vl. Lustoord 8,00
MGR TOTH TIHAMER : Met open Oogen door God's Natuur 14,00
J. VAN DEN EYNDE: De schamele Straatzanger 16,00
J. VAN DE PUTTE : Mijn Hart is niet hier 18,00
P. VAN DEN TEMPEL : God-Mensch 7.00
A. VAN DUINKERKEN : Katholiek Verzet 29,00
J. VAN HAL : Witte Vonken 12,00
K. VAN HOEK : Man en Macht 45,00
A. VAN HOVE : Het Mirakel 20,00
J. A. VAN KRANENDONK-DUFFELS : Gezondheidsleer 36.00
J. B. VAN LOGHEM : Holland geb. 127,00
TH. VAN TICHELEN : De Godsmannen uit het Oud-Testament 20.00
J P. VERHAAR : Moderne theosophische Beweging 71,50
A. VERMEERSCH : Katechismus van het Christelijk Huwelijk 5,00
G. WALSCHAP : Jan Frans Cantré 20,00
PETER WUST : De Krisis van het Westersch Menschdom 8,00
B. ZUURE : Oeroendi-Krabbels 20,00
X. : Leven der Eerw. Moeder Pacifica 35.00
X. :Rauw Voedsel is gezond 14,50

Iedere Bibliotheek moet bezitten :

Uit het Leven van Plant en Dier

door A. VAN DE WERF

Slechts Fr. 6,00

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Vormende Lectuur

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2ᵉ druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2ᵉ druk) fr. 5.—
M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.** fr. 15.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1ᵉ deel 12.—; 2ᵉ deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar :** II. Poëzie. fr. 8.50
JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.** fr. 13.50
Dʳ J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIᵉ eeuw in het Oosten.** fr. 30.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** fr. 16.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2ᵉ, 3ᵉ en 4ᵉ Deel. elk fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters.** geb. fr. 10.50
P. KORNYEY. — **Claudia.** fr. 7.—
Zʳ M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten. fr. 15.—
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
Dʳ JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk fr. 20.—
Dʳ FLORIS PRIMS. — **Naar het Geluk** fr. 5.—
Dʳ FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dʳ FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St Carolus. 1724.** fr. 30.—
Dʳ FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727) fr. 30.—
L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave fr. 75.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droom en Daad.** (4ᵉ dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2ᵉ druk) fr. 13.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade. fr. 27.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig Speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** 'n Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedrijven. fr. 10.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave. 60.—
DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2ᵉ druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen : Lenore.** fr. 6.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht. fr. 20.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 6ᵉ, 7ᵉ, 8ᵉ en 9ᵉ jaargang **elk fr. 50.— ;** 10ᵉ jaargang **fr. 35.—**
Missiebibliografie fr. 7.—
Modelcataloog St Michiel : 3ᵉ en 4ᵉ deel. **elk fr. 5.— ;** 5ᵉ deel **fr. 8.—**
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3ᵉ druk) fr. 5.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

“ Geen Succes Zonder Organisatie
Geen Organisatie Zonder R°ne° „

R°NE° organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mêe. Er zal niet tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

Gevaert Film

IS DE GOEDE VRIEND DIE ALLE MOOIE INDRUKKEN VAN UW INTERIEUR ● UW VACANTIEREIS ● UW VERBLIJF AAN ZEE EN IN 'T BERGLAND VOOR ALTIJD BEWAART

Gevaert

ZIJN SUPERIEURE KWALITEITEN EN GEMAKKELIJK EN AANGENAAM GEBRUIK VERZEKEREN STEEDS UITMUNTENDE RESULTATEN!

VULHAARDEN

Cadé en Surdiac

de beste

H. ADINAU

20-24 Aerschotstraat

ANTWERPEN

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Kinder- en Jeugdlectuur

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk).	elk fr. 8.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.**	fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.**	fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons	fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons	fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons.	fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen	fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons	fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")**	fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2e druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.**	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1e en 2e Deel.	elk fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk).	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk)	fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.**	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk)	fr 7.—
LOD. LAVKI. — **Nikkerke en Ikkerke.** Geill. (Pas verschenen)	fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één Jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis**	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje**	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het Scoutsleven. (2e druk)	fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**	
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.— **4. Mijn Vacantie.** (2e druk)	fr. 7.—
2. Mijn Broerke. (2e druk). fr. 7.— **5. Mijn Makkers.**	fr. 7.—
3. Mijn Professor. (2e druk) fr. 7.— **6. Mijn Vriend**	fr. 7.—
THEO STAEL. — **Roll-Film**	fr. 12.50
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll. dr G. van Raemdonck	fr. 18.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.**	fr. 8.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.**	fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** Een Kwajongensspel	fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.**	fr 10.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Woe's wondere Wandel**	fr. 18.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken.	fr. 10.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes.	fr. 10.—

Godsdienst

ST AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr. Vermuyten.	fr. 10.—
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door Dr J. Caeymaex.	fr. 11.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie**	fr. 10.—
Kan. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreeken.	fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck	fr. 8.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.**	fr 6 —

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

NUMMER 8 TIENDE JAARGANG SEPTEMBER-OCTOBER 1932

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Organ van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen
Postcheck: 241.02

Prijs voor België. — Abonnement: 35 frank. — Dit nummer: 5 frank.
Prijs voor Nederland. — Abonnement: fl. 3,50. — Dit nummer: fl. 0,50.

WILLEM NIEUWENHUIS

— DE ROOMSCHE JOURNALIST —

door PAUL HARDY

Evenals de handeldrijvende schoolmeester, die z'n leerlingen rangschikt naar verhouding der kwantiteit sigaren, welke hij aan hun onderscheidelijke vaders jaarlijks afzet, heeft de journalist van thans er de idee van z'n roeping bij ingeschoten.

De begrippen: journalistiek en elementaire eerlijkheid, zijn bijna tot tegenstellingen uitgegroeid. Zelfs in de katholieke journalistiek is wat er overblijft van hun ethische vorming bij vele journalisten licht verteerbare kost geworden. Beroepsmisvorming, maar ten onkoste van de vrome goê-gemeente, die in haar braafheid slikt al wat er in het blad wordt voorgeschoteld. 't Katholicisme predikt 'n leer van oprechtheid; de hedendaagsche pers houdt zich aan het « lieg er maar op aan, broers, hoe waarschijnlijker, hoe beter ». De Kerk stuurt de besten van haar kinderen als onbaatzuchtige beschavers naar de negers; in de journalistiek verkoopen de sterkste talenten der liga voor vette prijzen de principen van hun jeugd aan dikke zakenlui of groot-industrieelen om de middelmatige persoonlijkheid of het dubieus fabrikaat dier heeren langs politieke loopbruggetjes veilig aan boord te brengen.

n' Kristen mentaliteit is aan de journalistiek gansch vervreemd geworden.

Daarom kijken we met zooveel sympathie naar dezen Amsterdamschen Maasbode-redacteur: 'n man, die aan z'n onbenijdenswaardig baantje nog steeds een achtste gebod toevoegt. Iemand, die, al is hij in z'n creatieven arbeid de kamers der dialectiek en der didactiek

nog niet ontvlucht, op journalistisch en essayistisch terrein werk geleverd heeft dat hem op het litteraire voorplan schuift, en hem in de rangen der geloovigen 'n commandeursplaats verzekert.

Willem Nieuwenhuis: prototype van den oprecht-kristen journalist! 'n Eenvoudig mensch, die met z'n volledig mensch-zijn binnensluipt in de hachelijkste, de meest gecompliceerde situaties van dezen tijd, en ze ridiculiseert met den brillanten humor van den doorsnee-Hollander, die niet bang is ook wel 'ns komisch te worden;

die niet vrij is van patriotieke emoties;

die in het Rembrandtiaansch-Joodsche Amsterdam iets oostersch weet te ontdekken, en in z'n polemiek ten velde tegen al wat maar rood of rooder is;

'n fijnbewaard kunstenaar die het schijnt te houden met Gertrud von Le Fort aan 'n « Kunst ist etwas zweiten Ranges » — die beseft hoe groot de invloed der schoone letteren op den bouw der Roomsche kultuur steeds geweest is en blijven zal; maar toch geen moment vergeten kan dat het leven meer is dan de literatuur; het leven, niet omdat het schoon is, lijk Ruskin het 'ns meende, maar het leven om zichzelf « tout court »;

die apostel is in z'n kunst, en ervan bewust is dat het schrijven van 'n boek niet slechts de eene of andere litteraire zelfbevrediging is, maar het uitstrooien van het zaad der eeuwigheid;

die zich verwant voelt aan Chesterton omwille van dat absoluut-middeleeuwsche houvast van den genialen Engelschen praatvaar;

die in Andersen en het sprookje gelooft omwille van het sprookje zelf — het « ondeugende » sprookje dat « als zoodanig » de magistraten van de literatuur zoo zelden bevredigen zal, omdat ze achter ieder sprookje, achter iederen regel nog 'n heele boel andere zaken trachten te ontdekken.

Willem Nieuwenhuis heeft de schoonheid, de « joy for ever » lief, met 'n romantische vereering, omdat zuivere schoonheid ons steeds langs haar eigen weg ter goedheid voeren zal — goedheid als afstraling der volkomen goedheid: God. Met 'n verfijnde genieterspiëteit proeft en ondergaat hij het kunstwerk om van het geschapen litterair gewrocht steeds op te klimmen tot den ongeschapen Schepper. Al wat kettersch is weerlegt hij: orthodox en positief; tekst na tekst neemt hij onder de vlijm, verft het geheel in zacht-ridicule tinten tot op het moment wanneer het dogma zich aan z'n kritiseerenden geest opdringt. Dan wordt z'n woord braaf-lyrisch, z'n toon: vrouwelijk en zacht; dan metamorphoseert de zwaar-op-de-handsche, boven Moerdijksche scribent zich plots in 'n heiligen heide-pastoor, die voor de oogen van z'n kneuterboerkens de mystieke geneugten van het hiernamaals optoovert.

Er is in Willem Nieuwenhuis — den essayist — iets van Newman's idealen « gentleman », diegene « who never inflicts pain ». Er is niets in hem van den dondergod Bloy, — 'n meldenswaardige uitzondering in de schaar onzer jongere katholieke critici. — Midden zijn scherpste kritiek

behoudt hij 'n zachte galanterie die rijkelijk en sympathiek aandoet. Hij laat het nooit bij slagen alleen: steeds handelt hij als de goede biechtvader, en zalft. Zoo ligt hier voor me de diepe studie over Shaw's « St. Joan » uit den essay-bundel « Verkenningen ». Luister 'ns : « Hij (Shaw) kon niet tot Haar (Jeanne d'Arc) bidden om haar voorspraak, want dit had hij niet leeren verstaan: hij kon alleen iets armzaligs doen, hij heeft een tooneelstuk voor Haar geschreven. Dat was iets armzaligs. doch we vergeten niet dat de Heer Bernard Shaw alles deed wat hij kon. »

Willem NIEUWENHUIS

Willem Nieuwenhuis — de « krantenman » lijk hij zichzelf noemt — die naar de vijftig gaat is reeds sinds 1907 verbonden aan de « Maasbode », waarin hij z'n zeer gewilde en diep-ingaande beschouwingen schreef over kunst, tooneel en maatschappelijke toestanden. In z'n journalistieke functie was hij achtereenvolgens werkzaam te Rotterdam, Parijs, en thans te Amsterdam. In vele katholieke tijdschriften heeft hij geschreven. « De Beiaard », « Roeping », « De Gemeenschap » leverden z'n bijdragen. Sommige van z'n journalistieke polemieken aangaande locale politiek, Sovjet-Rusland en dies meer, werden nadien om reden van hun populariteit in brochure-vorm uitgegeven.

De beste van z'n redactioneele verhandelingen bundelde hij in « *Een Brokkenhuis* » (1922). Hierin toont hij zich de sterke denker, iemand die 'n scherpen en juisten kijk heeft op de nooden van dezen tijd; 'n dagbladschrijver van 'n zeer uitzonderlijke kwaliteit, omdat hij diep doordacht heeft wat hij te schrijven waagt. In dit boek 'n paar studies van blijvende beteekenis. Z'n diepe ontleding van Goethe's Faust, waar hij uit het Faust-Mephistopheles-Gretchen conflict de theorie eener driehoeks-tragedie opbouwt van Goethe's psyche. Midden het Goethe-delirium van dit jaar had dit prachtig opstel gerust 'n herdruk mogen beleven. Eenheid moet men in dit « Brokkenhuis » heelemaal niet zoeken. Naast interessante tooneelkritiek, origineele gedachten over Benson, van Scheltema en Dante, ook stemmingskunst —

« droomen is een geweldige activiteit » zegt Nieuwenhuis — in 'n meesterlijk rustigen stijl, waar de klassieke metafoor nooit verdrongen wordt door 'n even-uit-den-band-springende, quasi-gedurfde beeldspraak.

Door z'n « *Chesterton* » leidde hij in 1927 den grootmeester van her paradox officieel in bij het Nederlandsche volk. Deze « Chesterton » waarin de schrijver al de facetten van z'n geniaal studieobjekt doet flikkeren in hun zonrijkste tinten, zou moeten schering en inslag zijn voor ieder die zich voor Chesterton — op welkdanig van z'n diverse domeinen ook — interesseert.

Verleden jaar gaf Nieuwenhuis ons 'n nieuwen essay-bundel : « *Verkenningen* » op het gebied der huidige geestesstroomingen. Hieruit blijkt eens te meer z'n juiste intellectueele peilen, z'n beproefde en ervaren opinie, z'n katholieke universeele kennis en belezenheid. Meer bezonken nog dan z'n vorige reeks opstellen zijn deze, waar hij alle uitingen van Europeesche literatuur in wijze objectiviteit toetst aan het ware leven, waar alle woeste wateren effen vloeien langs oevers van rust en geleidelijkheid.

Op het terrein der religieuse kunst stelde Willem Nieuwenhuis zich als program 'n eigen vormenspraak te vinden voor het eigene van het Nederlandsch godvruchtig leven. Zoo schreef hij in opdracht van het Sinte Bernulphushuis 'n korte, beschouwende studie over religieuse plastiek : « *Het Steenen Gebed* » waarin hij den strijd aanbindt tegen de industrieele on-artistieke kerkversiering die 't gebedsleven der gemeenschap ver-spieszburgerlijkt.

Niet alleen als tooneelcriticus, maar ook als tooneelschrijver heeft Nieuwenhuis gepresteerd. Recentelijk verschenen van hem nog in « De Gemeenschap », z'n sterk didactisch getinte « *Dans der Uren* ». Voor enkele jaren gaf « Leeslust » z'n « *Hemelsche Banden* » uit, dat alhoewel van geringe beteekenis, toch deze verdienste heeft, 'n probleem aan te durven dat voor 't « gros » der katholieke auteurs « taboe » schijnt. Op den vooravond van den vijfden Nederlandschen Katholiekendag werd verleden jaar in het Stadion te Amsterdam 'n mysteriespel van hem opgevoerd. Nieuwenhuis mist voorzeker « la bosse de la dramaturgie ». Z'n tooneelwerk vermindert in zekere mate de litteraire beteekenis, die hij door zijn hoogstaanden essayistischen arbeid ten volle waard is. Dit mysteriespel : « *Triomf der Levenden* » alhoewel zwaar van symboliek en puur van taal, ontbeert alle kwaliteiten, technisch als dramatisch, om tot 'n machtig conflict, waarvan de stof hier met overschot voorhanden was, stevig uit te groeien.

De stevigheid van Willem Nieuwenhuis ligt in z'n journalistisch leiderswoord. Hij blijft de eenvoudige fijnbesnaarde, de honderd procent militante kristen, die veel gekeken, veel gelezen en heel veel geloofd heeft en z'n in 'n eucharistischen balsem gedrenkte levensbeschouwing in dezen, voor onze huidige samenleving brutalen zin formuleeren durft : « Niets behoeven wij dan een weinig Brood en een weinig Wijn en de Hand Die bindt en ontbindt ».

Bibliografie van Willem Nieuwenhuis

9767 ◆ EEN BROKKENHUIS. — A'dam, van Munster, (21 × 16) 272 blz., fl. 3,50; geb. fl. 4,90 — IV, †, 84 : 809 : 82: 79 (Rec. 9857)

9768 ◆ CHESTERTON. — Roermond, Romen & Zn, 1927, (19 × 15) 158 blz., 22,50 fr. — IV, †, 84 : 92 (Rec. 4160).

9769 ◆ DANS DER UREN. — (Verschenen in « De Gemeenschap ») — IV, †, 82.

9770 ◆ HEMELSCHE BANDEN. — Antwerpen, Leeslust, 1928, (22 × 17) 72 blz. 15 fr. — IV, †, 82 (Rec. 4515).

9771 ◆ HET STEENEN GEBED. — Moderne Religieuse Beeldhouwkunst en Kleinplastiek. Geïll. met 68 platen. — Utrecht, De Gemeenschap, 1929, (19 × 14), 107 blz, fl. 2. — V, †, 84 : 73 (Rec. 9809).

9772 ◆ TRIOMF DER LEVENDEN. Een Mysteriespel in drie Gedeelten. — Hilversum, Brand, 1931, (19 × 13) 62 blz., fl. 1 — V, †, 82 (Rec. 9814).

9773 ◆ VERKENNINGEN. — Hilversum, Brand, 1931, (21 × 15) 247 blz., fl. 2,90 — V, †, 84 (Rec. 8813).

Een welkom Documentatiewerk

« ONS HEERENTOONEEL » onder redactie van Jan BERNAERTS, pr.

9774 ◆ Onder de cultuur-organismen waarop Vlaanderen fier mag zijn, neemt de Algemeene Tooneelboekerij alvast een der meest vooraanstaande plaatsen in. Machtig heeft zij bijgedragen om bij ons volk den tooneelsmaak te louteren, en om spel en regie in nieuwe banen te richten. Wat zij sinds meer dan 20 jaar aan geduldigen ontginningsarbeid heeft gepresteerd, weet ieder die « Tooneelgids » volgde. Maar niet iedereen behoort tot de veteranen dezer beweging; niet iedereen mag er zich om verheugen de afleveringen alle zorgvuldig bijgehouden te hebben. En al hadden wij ze volledig bij de hand, dan nog zou 't een lastig werk zijn om onder die duizende besprekingen een gepast tooneelwerk op te zoeken. Nu het terrein der bestaande Nederlandsche — vertaalde zoowel als oorspronkelijke — tooneelliteratuur nagenoeg doorgewerkt is, wordt het mogelijk een overzicht te geven van wat ons eigen tooneelrepertorium respectievelijk zooal biedt aan geschikte stof voor dames, meisjes, kinderen, heeren en gemengde groepen.

Na « Ons Kinder- en Damestooneel » — waarin de besprekingen gebundeld werden van de stukken voor dames, voor meisjes en voor jongens tot het veertiende jaar — is ook « Ons Heerentooneel » voor uitgave aan de beurt gekomen, waarin al de recensies zijn opgenomen van de stukken en alleenspraken uitsluitend met heerenrollen geschreven.

Wie voortaan als verantwoordelijke leider van een jongenspatronaat onderwijsgesticht of inrichting voor mannelijke jeugd en meer gevorderde heeren, iets te maken heeft met het uitkiezen van een geschikt tooneelwerk, zal in « Ons Heerentooneel » een handig en vertrouwbaar repertorium vinden, waarin naast den aard van het tooneelstuk en de opgave

Brussel. Algemeene Tooneelboekerij, 19, Pletinckxstraat, 1932, 2 dln (24 × 16) 905, 342 blz., samen 100 fr.; geb. 110 fr.

van het aantal bedrijven en personen, tevens met een conventioneel teeken (⁰ — ongeschikt; *g* = goedgekeurd) de moreele en tooneelkundige waarde aangegeven staat. Dank zij de uitvoerige recensie die over elk stuk gegeven wordt, is dit werk al even nuttig voor hen die als leeraars in de Nederlandsche literatuur over den inhoud en de waarde van bepaalde tooneelwerken wenschen te worden ingelicht, — inlichtingen die meestal nergens anders zijn te vinden.

In « Ons Heerentooneel » worden meer dan 3.500 besprekingen in de alfabetische *volgorde der auteursnamen* bijeengebracht, terwijl de « *Klapper* » door opgave van allerlei lijsten in andere volgorden het opzoeken van bepaalde tooneelstof in de hand werkt.

Naast de alphabetische « *Titellijst* » met verwijzing naar de plaats waar de bespreking voorkomt; naast lijsten van de stukken, gerangschikt 1) volgens hun respectievelijk aantal bedrijven, 2) volgens het behandelde thema, — krijgen wij ten slotte een lijst van Belgische, Nederlandsche en Zuid-Afrikaansche uitgevers.

Wat deze lijsten te beteekenen hebben voor hem die een geschikte tooneelstof te zoeken heeft, zal wellicht blijken uit de opgave van enkele hoofdingen uit de themalijst als : bijbelspelen, passiespelen, paaschspelen, eucharistische spelen, Mariaspelen, heiligenlevens, missiespelen; stukken voor St Niklaasdag, nieuwjaar en vastenavond; tooneelwerken met Vlaamsche, anti-militaristische, anti-alcoholische of sociale strekking, stukken over vader, moeder, kind, enz.; stukken uit school-, studenten-, tooneel-, soldaten- of kunstenaarsleven; detective-spelen; tooneelstof verband houdend met pers, lectuur, sport, lied, enz.

Zoo'n werk konden zij alleen leveren die sedert jaren, dag in dag uit, de duizende nummers der Algemeene Tooneelboekerij hanteerden en doorpluisden, om aan de vragen te voldoen van de honderde belangstellenden die wel wisten wat ze wilden, maar zelf den weg niet kenden door dien doolhof van auteursnamen en titels. Ik denk hier aan de heeren Lod. Rock en Arm. Van Veerdegem, de voormalige en de huidige bibliothecarissen van A. T. B.; de laatste heeft met deze keurlijsten tot gemeengoed gemaakt wat jarenlange ervaring hem geleidelijk liet ontdekken.

In « Ons Heerentooneel » wordt ten gerieve van wie dit bizonder soort tooneelstof aanbelangt, een keuze geboden uit de ontzaglijke massa besprekingen verschenen in « Tooneelgids », maar systematisch geselectionneerd, ingedeeld en gerangschikt. Mocht nu binnen afzienbaren tijd ook « Ons gemengd Tooneel » nog verschijnen dan zou hiermee dit kostbaar documentatiewerk volledig zijn gebundeld. Met de drie deelen van dit reuzewerk zal de Alg. Tooneelboekerij een grootsch cultuur-monument hebben opgebouwd dat andere landen, ons, Vlamingen, mogen benijden; een standaardwerk dat gegroeid is uit den schanderen geest, den doelvasten wil en de taaie werkkracht van den leider onzer katholieke Vlaamsche tooneelbeweging, W. E. H. Jan Bernaerts; maar dat tevens de collectieve prestatie is van tientallen noeste

werkers, die sinds jaren aan deze ondankbare ontginningstaak hun beste krachten wijdden. Daarom is katholiek Vlaanderen hun dankbaar.

Maar niet in woorden, wel in daden moet deze dank geuit. Al wie de leiding waar te nemen heeft van een tooneelgroep in patronaat, K. A. J., studentenbond, werkmanskring, boerengilde of onderwijsgesticht, moet « Ons Heerentooneel » aankoopen. Ieder leeraar moet het bij de hand hebben; elke welvoorziene openbare boekerij moet het bezitten om het aan belangstellenden bekend te maken en het bij gelegenheid ter inzage te geven. JORIS BAERS, PR.

Nog een Vlaamsch Jeugdboek dat meetelt

Prins Olik en Sire Bietekwiet[*]

door ANTON VAN DE VELDE

De gestrenge scherprechters, de « Europeeërs » zoowel als de vaderlijke critici van 't Onzent, moeten, dunkt me, instemmen met wie beweert dat literair Vlaanderen te wege is zich gunstig te onderscheiden: Op gebied van de *poëzie* was er van de Woestijne, van het *tooneel* zijn daar H. Teirlinck, A. van de Velde, Paul de Mont, van den *roman*, C. Buysse, F. Timmermans, M. Roelants, G. Walschap, van het *beschrijvend proza* Stijn Streuvels, om het bij de hoofdgenres en enkele markante figuren te laten.

Op het *sprookje*, het breedopgezet, literair en artistiek sprookje, had zich tot voor korten tijd nog geen onzer vooraanstaande schrijvers ernstig toegelegd. Het sprookje schijnt nochtans bijzonder geschikt om te reageeren tegen een naturalistische kunstopvatting, reactie die ook bij ons reeds eenige jaren doende is. En toch moet het niet verwonderen dit genre haast onbeoefend te zien. Het richt zich in opperste instantie tot de allerjeugdigste lezers, dies wordt het door de schrijvers allicht gekleineerd en te min geacht. Er is vooral dit: het sprookje eischt vanwege den beoefenaar naast de onontbeerlijke kunstenaarsgaven van fantasie en gevoel, den heden zeldzamen trek : kinderlijke onbevangenheid, en wel deze die nooit vervalt tot kinderachtige naïveteit.

Wie de artistieke, hoogere sproke aanwil — en daarover gaat het hier — moet dubbel en dwars kunstenaar zijn, en tevens een doorgoed mensch met een romantisch gemoed.

Anton van de Velde bleek, in dezen, voor Vlaanderen de uitverkoren artist te zijn.

9775 ◆ Na *Prins Olik en Sire Bietekwiet*, zijn derde proeve in het genre, — « Radèske » hoort thuis onder de rubriek tooneel — valt daaraan niet langer te twijfelen.....

Doorheen de tijden hebben humoristen en moralisten bij het kiezen

(*) Met penteekeningen van G. van Raemdonck. — Leuven, Davidsfonds, (Jeugdreeks nr 8) 1932, (19 × 16) 102 blz.

van hun proefkonijnen, een zwak gehad voor bepaalde beroepen. Von Wehrhahn uit Hauptmann's « Biberpelz » opende de stoet van belachelijke rechters die de tooneelgeschiedenis kwamen opvroolijken. Ook professors hebben herhaaldelijk een beurt gekregen : wereldberucht is H. Mann's « Professor Unrat ». Sedert Molière zijn de groteske doktoors niet meer van de planken. Koningen en prinsen hebben eeuwen terug, de schoone droomen van de kinderen gevoed, maar ook zij zijn in handen gevallen van de nuchtere democratie. Spot en sarcasme is gaan regenen op al de gouden en vergulde steunpilaren der oude hiërarchie.

In het onderhavige werk van Anton van de Velde wordt het heele zootje in een heksenketel gegooid : een rentenierende, aftandsche koning en dito koningin, een moderne, guitige, volksche prins, een opruierige generaal, een opportunistische scholaster, een verwaaide professor in de alchemie, een primitieve burgemeester, een zondebokkig snijderke, een waard met gezond verstand en een op 's koningszoon ver- en door hem geliefd herbergsprinseske.

Het doen en laten van deze disparate maatschappelijke ingredienten krijgt schrijver gaar gekookt tot een prettig, vaag hoogkomisch, steeds boeiend en bij beurten spannend verhaal met een, en ik druk daarop, geestelijk en sociaal nuttige beteekenis.

Het gebeuren — want aanschouwelijk, plastisch, als handeling, is de stof verwerkt — wordt gevoed door twee hoofdstroomingen: de oùdere, zegge de historie van Sire Bietekwiet's vadsig, zelfzuchtig, nutteloos leven dat leidt naar volledig isolement en verzet, de móderne, zegge de avontuurlijke historie van den oolijken, populairen, wilskrachtigen, gezonden Prins Olik met zijn versleten gevolg.

Beide hoofdstroomingen ontspringen uit één bron. Bietekwiet, verwend door de zalige stilte om hem: de koningin zat te Baden met jicht en de eerste minister was op reis, gaat snakken naar algeheele rust, zendt zijn nukkig en eigenzinnig zoontje op studietocht en ontslaat hofhouding en ministers. Hier boren we dan twee bijmotieven aan: gepensionneerde krijgsminister, generaal Bluts, ruit de boerenbevolking op tegen den koning, hij stuurt aan op het presidentschap van het 2ᵉ Rijk; en de waard Brimborius, vader van het op kroonprins-verliefd Anneken, wekt klanten en vrienden op tot trouw aan 't vorstenhuis.

Hoofdstroomingen en bijmotieven waaieren dan verder uit, tot ze stilaan weer convergeeren naar het uitgangspunt: om Bietekwiet's burcht wordt tusschen getrouwen en ongetrouwen slag geleverd, terwijl Sire zelf, binnenshuis en meer dood dan levend, met het moedige Anneken het verloop van het gevecht afwacht. Hij gaat er zijn kroon en zijn huid bij laten als daar opeens Olik met een legertje vagebonden opdaagt en de overrompelde koningsgezinden ontzet. En ten paleize wordt het democratisch huwelijk voltrokken van Prins Olik met Anneken. Door den lande tiegt nu de eens zeemzoeterige minnestreel en « leert aan de boeren heerlijke zangen van werk en vree ».

Een verhaal dus met een stevig gebinte. Wel wordt er als verband tusschen onderdeelen af en toe een trucje aangewend dat wat sleet begint te vertoonen, als b. v. het omwisselen van rol en kleeren tusschen Olik en Joren, maar de verdere verwerking blijft eigenaardig en oorspronkelijk. Daar is in de afwikkeling ook niets dat wanklinkt, en buiten den hoofdtoon valt. Geen kleinigheid, als men in aanmerking neemt de honderden fijne en vernuftige zetjes en trekjes die de hoofdlijnen samenstellen of opsmukken.

De artisticiteit van dit nieuwe product is weer alleszins van het beste allooi. Gewoon verbluffend is de vorm : een bespraaktheid die grenst aan het wonderbare, in taal en stijl. Ik heb wel een paar keeren opgemerkt dat het woord en zelfs de daad niet vast zaten aan het karakter en het temperament van het betrokken personage. B. v. Als Joppe Joren den cipier van het gevang wil vermurwen dan praat hij met een zoo gespleten en radde tong dat ik hem niet meer herken.

Wat het komische betreft, het zit hem vooral in het geestige woord en de gekke situaties maar ook wel in de karakters der personages, en dat is beter. De galerij literaire typen werd niet met een eenheid verrijkt. Dit gebeurt trouwens uiterst zelden, en dan, het was er blijkbaar den schrijver om te doen vooral *wantoestanden* te belichten op maatschappelijk en staatkundig gebied. En daarin is hij geslaagd en wel zonder zijn artistieke schepping te verlagen tot tendentieus maakwerk.

Om dit boek zullen de groote en de kleine Davidsfondsers A. van de Velde die het schreef, G. van Raemdonck die het verluchtte met suggestieve teekeningen en Davidsfonds' hoofdbestuur dat het in de Jeugdreeks opnam, hartelijk dankbaar zijn. Dr C. GODELAINE.

HET BOEK DER MAAND

« Miete » door **Mevr. Steph. CLAES-VETTER** (*)

9776 ◆ III-IV — In dit tijdschrift werd er reeds verschillende malen afgegeven op de vrouwelijke auteurs, vooral uit Holland, die de boekenmarkt met haar middelmatige produkten overstelpen : zeer weinig koren onder veel kaf. Wij mogen in alle geval Nederland dank weten dat het een van de vertegenwoordigsters van dat talrijk lot aan Vlaanderen heeft afgestaan. Tot nog toe was de roman uit den gegoeden burgerstand van de grootstad een zeldzaam verschijnsel in onze Katholieke Vlaamsche letterkunde : we hadden enkel eenige romans van Mej. Duykers, nu bezitten we in de twee eerste romans van Mevrouw Claes-Vetter zeer verdienstelijke werken op dat gebied. Toen in 1926 *Stil Leven* verscheen, werd het met veel sympathie begroet (cfr recensie van E. vander Hallen in *Boekengids* nr 2504) : heelemaal oorspronkelijk van opzet, door-en-door-Vlaamsch hoewel het in zeer gegoede kringen van onze verfranschte hoofdstad afspeelt, gansch doordeesemd met den geest van het Evangelie en van de Katholieke zedeleer en toch met

(*) Antwerpen, N. V. Leeslust, 1932 (17 × 12) 560 blz. 25 fr.

Mevr. Steph. CLAES-VETTER

kloeken moed de moeilijkste vraagstukken uit den modernen tijd aandurvend. — *Miete* is het tweede deel van dit verhaal: het behandelt het tweede huwelijk van Alice Verhaeren met den ouderen Dr Dehaese en de kentering in het leven van Tante Miete door haar huwelijk met Gaston Leroux. Het gaat niet op hier den gang van het verhaal in een paar regels samen te persen; laat ik eenvoudig wijzen op de prachtige figuren die Mevrouw Claes-Vetter in dezen roman van een gezin heeft geschapen: Alice Verhaeren « die ze twee keeren weduwe had zien worden: eerst het zachte schepseltje dat alleen gewenscht had met haar beide kinderen in haar klein huisje een stil vergeten leven te leiden, daarna de vrouw die haar schouders onder het leed had gezet met verbeten mond en strakken blik » ; de onvergetelijke Tante Miete, een der prachtigste typen uit onze Vlaamsche literatuur ; Dr Dehaeze ; het heerlijk geidealiseerde figuurtje van Bébé; de bijfiguren als Gaston, Colleen, doctores de Ramac, een rij die kan geplaatst worden naast het beste wat we bezitten. — Laat ik ook wijzen op het voornaam en keurig Nederlandsch, waaraan we bij ons niet gewoon zijn, op den vlotten dialoog en de sobere beschrijving, op de delikate wijze waarmee de zeer kiesche vragen als onthouding en kinderbeperking, verhouding tusschen man en vrouw, echtscheiding worden behandeld (juist om wille daarvan, geen boek voor kinderen, maar enkel voor gevormde lezers). Door N. V. Leeslust smaakvol uitgegeven.

Dr A. Boon, pr.

ROMANKRONIEK

Het is een wonder iets, de uitgeverij en boekenproduktie anno 1932.

Onder de boeken die op uw werktafel terecht komen en waarvan de titels allerhande problemen en angstwekkende aktualiteiten oproepen — ik citeer hier in de orde zooals ze toekwamen: Het Bolsjewisme, Gesprekken met Mussolini; Het 2e Vijfjarenplan; De Jeugd getuigt: Zoo zijn wij!; De Droomfabriek; Waan-Europa — dienen zich een hoop

werken aan welke men gewoon is te rangschikken onder de rubriek « letterkunde », en waarvan men in hoofdzaak na moeizame lektuur kan getuigen dat ze perfekt overbodig zijn — zoowel als artistiek verschijnsel — van welk standpunt uit men bezwaarlijk het overgroot aantal dezer romans au sérieux kan nemen, dan als eigenlijke lektuur voor den doorsnee-lezer, die men moeilijk zou kunnen interesseeren voor de roman-literatuur 1932. Niet alleen overbodig : zeldzaam fruit, mooie kleeren en kostbare meubileering beantwoorden strikt genomen als weelde-artikelen evenmin aan een noodzakelikheid, en toch kunnen ze een rol spelen in het kultuurleven van een volk of een enkeling, als elementen van verfijning en levensstijl. Van vijf en tachtig procent onzer Nederlandsche romanproduktie ben ik echter onmiddellijk bereid te getuigen dat ze noch in de eene noch in de andere richting een element zijn in de geestelijke opvoeding en de kultuur der Nederlandsche volksgemeenschap. De zaak is deze dat de auteurs van deze boeken ten slotte niets te zeggen hebben, geen gedachte verdedigen of geen levensbeschouwing dekken.

In deze orde van gedachten kan de bundel zeereis-reportages van
9777 P. VERHOOG « **Van Havens en Zeeën** » **(V)** me slechts matig interesseeren, al zal ik gaarne toegeven dat voor dit soort verhalen nog een dankbaar publiek zou kunnen gevonden worden. Ik lees op de laatste bladzijden van dit boek dat P. Verhoog nog enkele andere titels van dit soort op z'n aktief heeft — die alle, voor zoover de citaten uit recensies laten vermoeden — door een, ik zou bijna zeggen: kinderlijk bewonderend publiek van recensenten enthoesiast onthaald werden. Ook deze bundel zal dit lot niet ontgaan, voor zoover deze brave en gewillige soort menschen, waarvan elk krantje of weekblad er een paar beschikbaar heeft, nog paf staan voor het handige taal-impressionisme waarmee de auteur hier inderdaad handig jongleert, om Willem Kloos jaloersch te maken. Luister naar dit luminisme over de Schelde door de Polderlanden : — « Bochtig windt de stroom de beemden door, jachtend naar de Noordzee, tij-kavelingen rippelend in de rondingen, rechtuit strepend achter de conische lichtboeien, die flauw-scheef meehellen hun rasterwerk lantaarn-torentje over de eb. Oostwaarts neigend, zwichtend voor 't rauw gezwiep van de Westerstormen, die heel 't winter-jaargetij van over Engeland heen 't Polderland bestoken, staan de boomen langs de dijken, lang-gereide hekjes van scheeve stam-spijltjes onder het boom-groen, doorkruisend met den witten grindweg mee het vele, naar de brokkeling van roode pannen-daken, » — enzoovoorts. Ten slotte zou ik een boek als dit nog het meeste krediet gunnen : het brengt althans een beetje romantiek, een beetje durf en gevaar, een beetje zeelucht en ruimte in onze fatsoenlijke huiskamer en in onze brave romanliteratuur.

CONSTANT VAN WESSEN, die verleden jaar sterk de aandacht op zich vestigde door zijn « Lessen in Charleston », schreef, à bout de fantaisie,

9778 het niet-banale leven van den « **IJzeren Maarschalk** » **(III-IV*)** Generaal Daendels die het opperbevel voerde over het Hollandsche patriottenleger tijdens de Fransche revolutie en het Keizerrijk — van welk boek de grootste verdienste is dat het ons een martiaal, echt on-hollandsch Hollander leert kennen die eens niet doet denken aan koeien, boter, weiden, kanalen en windmolens; een kerel die ook in het Duitschland, het Italië of Vlaanderen van nu geen kwaad figuur zou slaan. Ik heb dit boek om die reden met stijgende verwondering en interesse gelezen, met bewondering zelfs voor de wondere, komplekse figuur van dezen krijgsman-organisator met zijn fantastische ambities en diktatoriale allures; een man die te groot was voor zijn tijd en zijn omgeving en mijlen uitgegroeid boven zijn karakterlooze, suffe, burgerlijke en bekrompen omgeving die hem in 't geniep tegenwerkte en belasterde. Ik hou van dit soort menschen. — Wat het aandeel van den auteur aan dit heroïsch en tegelijk tragisch leven betreft; ik heb tienmaal meer respect voor de historisch-dokumentaire arbeid van van Wessem te dezer gelegenheid, dan bewondering voor de litteraire kwaliteiten van dit boek, dat me wel wat haastig en vlak geschreven schijnt, en niet altijd de tragische diepte laat vermoeden van het leed dat ten slotte elk uit-stekend mensch moet ondergaan bij den triomf der geniepige en intrigeerende kleine zielen rond hem.

A. den Doolaard die dit magnifieke stuk brandend leven « De laatste Ronde » uitgaf, dat ondanks zijn heidensche levensvizie nog jaren een monument in het proza van deze jaren zal blijven, schreef
9779 onder den titel « **Druivenplukkers** » **(II-III)** een nieuw, niet minder heftig en geëxalteerd epos aan het brandende leven als zijn voorlaatste, maar ook niet minder hedonistisch. De ééne lijn in dit verhaal is moeilijk te trekken; 't is tegelijk een verheerlijking van het sterke arkadische wijnbouwersleven met zijn festijnlijke, bruisende hoogdagen van den pluk der wondere zomervruchten, en de krachtige vreugde van den mensch die als een prins heerscht over de hektaren wijngaard; de hoop en de illusie van een groot stuk van Zuid-Frankrijk — en tevens een stuk drama uit het hevig bewogen, sterk geprononceerd driften- en gevoelsleven van de kosmopolitische bende plukkers; dit alles onder de felle laaiende zon van 't Zuiden, kleurig als een Spaansch stierengevecht, wild en hartstochtelijk, fantastisch en speelsch als een operette, met heftige wraak en gereede messen. Maar voornamelijk is 't een feest van laaiende zon, diep hartstochtelijk leven en paradijselijke bucolische genoegens. De auteur is zoo vriendelijk in een slotnota te vermelden in welke steden der wereld hij dit boek schreef binst 1930-'31; in Frankrijk, Holland, Tcheko-Slowakije, Duitschland en een deel steden waarvan ik den naam hier voor 't eerst hoor; — onvermijdelijk wordt het dan dat dit boek, neergepend in hotelkamers van luxe-steden binst een doorloopend verlof, waarbij het verblijf voortdurend geörienteerd is naar prettige genoegens, té gemakkelijk de stempel draagt van dit kosmopolitisme en de oppervlakkige blik van wie op ontspanning uit is

en zich door zijn eigen geestdrift en bewondering op sleeptouw laat nemen. Dit is de reden waarom deze overigens knap geschreven roman te zeer buiten het leven staat, te operette-achtig en te eenzijdig aandoet. 't Is ten slotte te veel literatuur en te weinig diep leven. Maar nog eens: 't is een sterk stuk proza — iets wat ge té zelden van een Nederlandsche roman kunt getuigen om het hier te verzwijgen.

ERNEST VANDER HALLEN

RADIO-RECENSIES

Op verzoek van de K. V. R. O. zal voortaan om de veertien dagen een radiopraatje worden bezorgd door het A. S. K. B. Door de medewerkers van « Boekengids » zullen die literaire en andere werken worden besproken welke, om hun bizondere verdiensten aan onze katholieke luisteraars mogen worden aanbevolen, of om eenige reden een bespreking wettigen.

Deze radio-recensies wisselen af met de veertiendaagsche « filmbesprekingen » en worden, over ander week, telkens Donderdags te 7 1/4 uur voorgelezen.

Z. E. H. Prof. Dr Boon zette den 16 September deze nieuwe reeks praatjes in met een hoogstwaardeerende bespreking over «MIETE», den merkwaardigen, jongsten roman van Mevr. Claes-Vetter, waarvan het eerste deel, « Stil Leven », enkele jaren geleden zoo'n gunstige pers mocht genieten.

Dit eerste graag aanhoord en werkelijk interessant praatje zal wel een allerbeste reclame zijn geweest voor de volgende « Boekenrubriek », gelijk Vlaamsche Radiogids ze betitelt.

Donderdag 29 September kwam **Anton van de Velde** aan de beurt met « DE HARP VAN ST FRANCISCUS ». Met de hem eigen taalvirtuositeit sprak hij zijn genoegen uit over het verschijnen van dit heiligenleven. Door zijn romantisch opzet brengt het den Poverello nader tot den gewonen mensch, die anders nooit het lezen van een hagiografisch werk zou aandurven. Hij wist naar behooren de litteraire verdiensten van deze door-Vlaamsche Fioretti-beeldekens te waardeeren, maar verzuimde niet — en terecht — eens delicaat, maar niettemin heel kordaat te wijzen op de onvergeeflijke taalslordigheden waarvan het boek krioelt. Timmermans is wel « het Zonnekind van onze Nederlandsche literatuur », maar dat geeft hem niet het recht, om op sloeffen en in hemdsmouwen naar de hoogmis te gaan! En dat doet hij zoo ongeveer — mutatis mutandis, wel te verstaan — in dit boek. Wij betreuren het oprecht met ieder die maar eenig gevoel heeft voor taalzuiverheid.

Boekengids wenscht met A. van de Velde dat onze vriend Timmermans voortaan, als representatieve drager onzer cultuur, wat meer zelfkritiek mag aan den dag leggen.

Deze schaduwzijde zal de bibliothecarissen wel niet beletten allen

dit door en door Vlaamsche en Timmermans'che boek voor hun bibliotheek aan te schaffen. 't Zal menig minder vertrouwden lezer een spoorslag zijn om nadien eens een Jörgensen ter hand te nemen en zich voorgoed te verzoenen met onze te lang versmade heiligenlevens.

Wie belang stelt in deze radio-recensies — en dat zullen alle bibliothecarissen wel doen, — schakele Donderdags af op K. V. R. O., te kwart over zeven.

« Boekengids » heeft thans langs den aether om een nieuw gehoor gevonden en een actieterrein veroverd dat niet mag worden onderschat. Paraat als steeds te voren, telkens hun medewerking werd ingeroepen, zullen onze recensenten ook deze nieuwe taak waardig en gewetensvol weten waar te nemen, tot voorlichting van het katholieke luisteraarspubliek, ook van datgene dat nooit langs ons tijdschrift zelf zou kunnen worden bereikt.

Wij zijn de K. V. R. O. dankbaar om het genomen initiatief, om den hierdoor gegeven blijk van gezonde saamhoorigheid tusschen cultuurorganismen, die met dezelfde Vlaamsche katholieke principes, maar ieder met eigen middelen, tot den cultureelen opbouw van herwordend Vlaanderen willen bijdragen. J. B.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Gerhart Hauptmann viert op 15 November a. s. zijn 70e verjaardag, te welker gelegenheid in Duitschland allerwege groote feesten worden ingericht. Reeds worden in sommige steden verschillende voorstellingen zijner tooneelstukken gegeven, terwijl voor een paar weken te Breslau een tentoonstelling werd ingericht, gewijd aan den dichter en aan zijn werk. Gerhart Hauptmann werd geboren te Bad Salzbrunn in Silezië, op 15 November 1862. Hij schreef een aantal tooneelstukken, aanvankelijk sterk romantisch, later naturalistisch. In 1932 werd hem de groote Goethe-prijs toegekend door de stad Frankfort a/Main, bedragend tienduizend mark. »

De stad Bourges vierde op 20 Oogst ll. de 300e verjaring der geboorte van L. Bourdaloue, den grootsten Franschen kanselredenaar. Hij trad op 15-jarigen ouderdom in de societeit Jesu. In 1668 werd hij naar Parijs gezonden met het oog op zijn talent als kanselredenaar; vanaf 1672 werd hij hofpredikant van Lodewijk XIV, hoewel hij ongemeen radikaal en onverbiddelijk optrad. Hij stierf den 13n Mei 1704, 72 jaar oud. Men noemde hem reeds tijdens zijn leven « De koning der predikanten, en de predikant der koningen.»

De bekende populaire dichter **Lambrecht Lambrechts** overleed te Gent op 12 Juli ll., en werd op 15 Juli in alle stilte begraven. Hij was een wroeter op gebied der muziekgeschiedenis, en een uitstekend dichter van populaire liedjes en operetteteksten. Hij schreef « Limburgsche Novellen », een bundel gedichten : « Rond het Klavier » en een

zeer militant-Vlaamschen roman « Het Wingewest », benevens een ontelbaar aantal liederen en bijdragen over muziek en muziekgeschiedenis in « Muziekwarande » dat hij samen met Emiel Hullebroeck opstelde. — Lambrecht Lambrechts werd geboren te Hoesselt-bij-Hasselt, was leeraar aan de Middelbare school te Ronse, aan de Normaalschool te Lier, te Gent en te Blankenberge. Hij schreef een aantal liederteksten, gedichten en bijdragen onder de pseudoniemen : R. L. Doornkapper en Jan van Hasselt.

Het past hier met piëteit te herinneren aan den heer Eugeen Leën, die lang in den Beheerraad van het A. S. K. B. den Limburgschen Gouwbond van het Davidsfonds vertegenwoordigde. De heer Leën stond bekend als een ijverig wroeter voor de bibliotheekbeweging en het Vlaamsch kultuurleven in het algemeen, en was tevens een der eersten die den stoot gaf tot het oprichten van « Boekengids ». Hij stierf schielijk te Hasselt op 20 Oogst 1932, zeventig jaar oud. R. I. P.

Zondag 11 September werd de dichter **Gentil Antheunis** gevierd te Oudenaarde. In het eenvoudige burgershuis waar hij geboren werd, heeft men een gedenkplaat ingehuldigd. Het is een eenvoudige bronzen plaat met de beeltenis van den dichter, en het opschrift: « Hier werd geboren dichter, toondichter Gentiel Antheunis. 1840-1907. Het stadsbestuur en de bevolking hebben hem herdacht en deze plaat onthuld den 11 September 1932 ».

Ook Halle, het kleine Brabantsche stadje, heeft Hendrik Conscience, die men daar als hun medeburger beschouwt, gevierd op 18 September, met een akademische zitting, waar het woord werd gevoerd door Toussaint van Boelaere, Z. E. H. Prof. A. Boon, Pol Ami en Prof. Stan Leurs, en een grandioos banket.

Ingemetselden. Bij de N. V. Het Nederlandsche Boekhuis te Tilburg, verschijnt binnenkort Franz Herwig's grootste literair-sociale roman « Ingemetselden ».

Franz Herwig

De auteur tracht in dit boek een beeld te geven van de onderste lagen eener samenleving, van de schreiende ellende en de duldelooze verworpenheid in Groot-Berlijn.

Op het einde van het vorige jaar verscheen bij dezelfde uitgeversfirma Franz Herwig's « De heilige Proletariër ». Dit boek werd met zooveel belangstelling ontvangen, dat reeds na een paar maanden een herdruk noodzakelijk was geworden. « De heilige proletariër » is de sleutel op het geheele verdere literair-sociale œuvre van dezen grooten auteur. Wat in « De heilige Proletariër » in legendarischen vorm werd aangeduid, wordt hier weergegeven in schrille, schrikwekkende, maar toch ook genade-doorlichte realiteit. Als een andere Dostojefski geeft Herwig hier — alhoewel niet zonder meer —

het boek der ellendigen, der ontwortelden, der vervloekten, van de ingemetselden, die geen vreugde kennen, geen uitkomst zien, geen hoop hebben, die ten onder gaan in haat, schande, diefstal, moord, prostitutie...

Franz Herwig schrijft, alhoewel niet voor kinderen, op een nobele, kuische, ingehouden wijze. Hij wil ons beter maken, ons wakker schudden: vergeet niet, de meest verachte en ongelukkige zijn ook onze broeders en zusters!

De Nederlandsche vertaling werd verzorgd door den jongen letterkundige Jos. Panhuysen. De illustraties tusschen den tekst en de bandteekening zijn van den bekenden teekenaar H. Schoonbrood.

De katholieke Encyclopaedie: Het eerste deel op komst. Met groot genoegen deelen wij mede, dat nog deze maand een tweede prospectus van de Katholieke Encyclopaedie verschijnen zal.

Men herinnert zich ongetwijfeld het eerste prospectus van deze prachtig opgezette uitgave, dat onverdeeld gunstig is ontvangen en dat vooral inlichtingen verschafte over den eigen aard van de Katholieke Encyclopaedie in het algemeen, en de plannen van technische uitwerking in het bijzonder.

Het tweede prospectus, ongeveer honderd bladzijden groot, zal de volledige lijst aller medewerkers alsmede hun portretten bevatten en tevens proeve van bewerking zijn.

Dit nieuwe prospectus bedoelt een afspiegeling te wezen van het geheele werk, waarvan **in het najaar het eerste deel** verschijnt.

De Katholieke Encyclopaedie zal niet minder dan 225 gekleurde landkaarten bevatten, afgezien van vele andere in kleiner formaat. Deze kaarten zullen speciaal voor de Katholieke Encyclopaedie worden geteekend en wel door den bekenden kartograaf Prof. Carolus Streit uit Weenen, die ook den grooten Vaticaanschen « Atlas Hierarchicus » ontwierp.

Ongeveer 4000 buitentekst-illustraties in koperdiepdruk zullen De Katholieke Encyclopaedie verluchten. Wanneer wij daarbij gewag maken van ± 3000 afbeeldingen binnen de tekst en ± 300 gekleurde buiten de tekst, dan geven deze mededeelingen ongetwijfeld niet alleen een beeld van de uitwendige en inwendige verzorging aan de Katholieke Encyclopaedie besteed, maar zij scheppen terecht hooge verwachtingen van deze unieke, belangrijke uitgave!

Inschrijvingen te nemen bij «Vlaamsche Boekcentrale», Antwerpen.

Op 5 Oogst ll. overleed de bekende Noord-Nederlandsche romancier Israël Querido op 58-jarigen leeftijd. Hij was sedert verscheidene weken lijdende. Querido was uit Joodsche ouders geboren te Amsterdam; hij wist zich van diamantkloover en horlogemaker op te werken tot een vooraanstaande figuur in de Nederlandsche letterkunde. In zijn romans openbaarde hij zich als een zeer hartstochtelijk temperament, begaafd met een verbeelding welke aan het fantastische

grensde. Hij had een voorliefde voor het sterk gekleurde woord, was licht theatraal en overladen van beelden. Zijn romans zijn sterk naturalistisch, in den geest van Zola, en hij propageerde heftig het socialisme. Om beide redenen zijn vrijwel al zijn boeken beslist onbruikbaar.

Henri Borel heeft een werk klaar dat een groot aantal brieven bevat van Frederik van Eeden zaliger' van 1889 af tot hem gericht, waarin veel intiems over zijn omgang met, en zijn verhouding tot de Tachtigers, over zijn eigen werk en over Walden.

HOEKJE VAN DEN BIBLIOTHECARIS

Staatstoelagen aan de Openbare Boekerijen

Een nieuwe verlaging van de staatstoelagen aan de openbare boekerijen werd, naar we uit goed-ingelichte bron vernamen, in 't vooruitzicht gesteld. Er zou nog eens spraak geweest zijn van een nieuwe vermindering met 15 °/o. Daar er op de toelagen voor het dienstjaar Sept. 1931-Sept. 1932 reeds een bezuiniging van 35 °/o werd toegepast, zouden de boekerijen aanstaande jaar nog amper de helft bekomen van de vroeger toegekende subsidies.

Ook heeft het Alg. Verbond van Katholieke Boekerijen het als een plicht beschouwd te protesteeren tegen den voorgestelden bezuinigingsmaatregel. De toelagen aan de O. B. zijn al miniem genoeg dan dat er nog verder zou aan getornd. Er zijn waarachtig andere uitgaven te besnoeien dan deze! We hopen dat er met dit protest zal worden rekening gehouden en dat we ons op zijn allerminst over een statu quo in het peil der toelagen zullen mogen verheugen.

INLICHTINGSPOST

Op de jongste staatslijst kwamen enkele boeken voor waarvan de waarde ons niet bekend was; hier laten wij deze titels volgen met hun respectievelijke indexeering:

TOUSSAINT VAN BOELAERE F. : Anthea (IV*, 81)

VAN DE MOORTEL, M. : Van uit den Grond (III, S, 81)

VAN TICHELEN, H. : Een Kijkje in de Brieven en het Leven van H. C. Andersen (V, N, 84 : 92.8)

0. — Werken van Algemeenen Aard

9780 **Bernaerts, Jan, pr.** **01 : 82**
◆ ONS HEERENTOONEEL. Verzameling Besprekingen van meer dan 3500 Tooneelstukken voor Heeren, met afzonderlijke Titellijst en uitvoerigen « Klapper ». — *Brussel, Alg. Tooneelboekerij, Pletinckstraat 19, 1932, 2 dln (24 × 16) 9C5, 342 blz.* *1CC fr.; geb. 110 fr.*

IV — Besproken en aanbevolen onder hoofding « Een welkom Documentatiewerk, nr 9774.

2. — Godsdienst

9781 **Depoorter, Joz., pr.** **24 : 266**
◆ EEN GROOT IDEAAL VOOR EEN JEUGDIG HART. — *Torhout, Becelaere, 1932, (18 × 12) 42 bl.* *3,50 fr.*

V — Enkele treffende gedachten zijn in dit boekje, naar voren gebracht, over de doorgaans al te weinig gewaardeerde roeping tot « Missiebroeder ». Dat dit een verheven levensideaal uitmaakt toont schr. met bezieling aan, waar hij, in den missiebroeder, doet uitkomen : de kloosterling en de apostel. Een boekje om onder onze werkjongens te verspreiden. 't Kan niets dan goed stichten en roepingen verwekken.
D. DE PAUW, O. P.

9782 **Marmion, Columba, Abt van Maredsous** **24**
◆ CHRISTUS IN ZIJN MYSTERIËN. Geestelijke liturgische Conferenties. *Vert. uit het Fransch dr W. van Neylen. — Lier, Taeymans, 1931, 2e druk, (19 × 13) 591 blz.* *2C fr.*

IV — 't Verwondert geenszins dat heruitgaven gewaagd worden van de werken van Dom Marmion. Zijn die nu wel precies geschreven in een prachtige taal, de inhoud is zoo degelijk, zoo doorzaaid met schriftuurteksten en zoo doorsapt met een vurig geloof dat eenieder er door getroffen geraakt. Hoe schoon toch weet hij den God-Mensch voor ons te doen leven in zijn mysteriën. Die mysteriën, welke de H. Kerk ons herinnert in den loop van 't Liturgisch Jaar, laat hij ons overwegen, met klem nochtans, er op drukkend dat die mysteriën schatten van verdiensten zijn en genaden, Kristus immers leeft nog. Door geloof en liefde kunnen wij met Hem in aanraking komen. Deze schoone meditaties voeren ons weer zoo dicht bij Kristus, dat wij van dat boek moeten houden, als van een gevonden schat. D. DE PAUW, O. P.

9783 **Rongen, Hieronymus, Fr. O. Cist. R.** **24**
◆ GESPREKKEN MET CHRISTUS. *Geïll. met 1 plaat. — Averbode, Norbertijner Abdij, (17 × 13) 188 blz.* *6 fr.*

V — Een zeer eigenaardig boekje, dat de biecht bevat van den modernen mensch. Tegenover de zoogezegde zaligheden van de wereld stelt deze schrijver-trappist, de zaligheden van de bergrede. Dit in een taal die, jong en frisch, glinstert van beelden, en gansch is aangepast aan onzen tijd. Hij legt Kristus' woorden in den mond, die recht op den man af, klinken; rake bedenkingen, die in een nieuw daglicht zetten: den zin en de waarde van de Evangelische zaligheden voor ons leven.
D. DE PAUW, O. P.

9784 **Tertullianus** 24
◆ OVER HET SCHAAMTEGEVOEL. OVER DE AANMANING TOT KUISCHHEID. OVER DE MONOGAMIE. AAN MIJNE ECHTGENOOTE. OVER DEN TOOI DER VROUWEN. OVER DE VRAAG OF DE MAAGDEN ZICH MOETEN SLUIEREN. OVER DEN KRANS. OVER DEN MANTEL. OVER DEN DOOP. OVER HET VASTEN. OVER HET BEROUW. OVER HET GEDULD. OVER HET GEBED. OVER DE SCHOUWSPELEN. *Bew. uit h. Latijn dr H. V. Meyboom. — Leiden, A. W. Sijthoff, (Oud-Christel. Geschriften in Nederl. vert. nr 46) 1931, (22×15) 404 blz. fl. 6.*
III — 'k Schrijf hier een passus over uit deze vertaling van enkele geschriften van Tertullianus : « Waar God is, daar is kuischheid, daar is waardigheid. Met welk overleg dan zullen wij de kuischheid zonder het hulpmiddel er toe, dat wil zeggen : zonder de waardigheid betrachten? Hoe echter zullen wij de waardigheid aanwenden zoodat zij dienstbaar is aan de kuischheid, tenzij zoowel in het gelaat als in den tooi en in de aanschouwing van den ganschen mensch gestrengheid wordt omgedragen? ». Dit citaat geeft een gedacht en van den inhoud en van de vertaling. Voor de bibliotheken onzer Vlaamsche Mannenkloosters kan dit werk zijn nut hebben want, al zijn sommige hoofdstukken van minder belang, andere blijven eeuwig-actueel en niet 't minst in onze moderne tijd die, onder menig opzicht, 'n heropflakkering is van het heidendom. De naam van hoogleeraar Dr Meyboom staat borg voor 'n zuiver-wetenschappelijke vertaling. FR. CROLS, PR.

9785 **Theophilus** 24
◆ CHRISTUS UREN III. — *Brussel, Gudrun, 1931, (19 × 12) 72 blz. 20 fr.*
V — Dezelfde gloed van gevoel, dezelfde gedachtenvlucht, dezelfde innerlijkheid, dezelfde kunst, die wij destijds aanstipten voor de eerste serie Christus-uren vinden we hier weer. Ook 't thema bleef onveranderd : de liefde. Zoo is eveneens de zee: altijd eender en altijd anders. Waar de kunsttaal beantwoordt aan de innerlijke gloed is er schoonheid. Enkele malen werdt die harmonie gebroken (bl. 53-58), daar zijn 't slechts schoone woorden en klanken zonder meer. Prachtig uitgegeven. Voor al onze priesters en ontwikkelde vromen. D. DE PAUW, O. P.

9786 **Thomas van Aquino, Heilige** 23 : 264
◆ THEOLOGISCHE SUMMA : XXII. OVER DE SACRAMENTEN (III, Q. 60-72). *Latijnsche en Nederlandsche tekst, uitgegeven door een groep Dominicanen. — Antwerpen, Geloofsverdediging, 1932, (24 × 15) 16, 458 bl. 30 fr.*
IV — Dit reuzenwerk, door de Paters Dominikanen met evenveel durf als kennis ondernomen, schiet goed op. Het nieuw deel, het XXIIe, omvat een eerste reeks vragen (III, q. 60-72) uit het belangrijk en uitgebreid traktaat over de sakramenten. Sint Thomas handelt er achtereenvolgens over de sacramenten in het algemeen: hun noodzakelijkheid en uitwerkselen, hun merkteeken, oorzaken en aantal, en over het doopsel en het vormsel in het bizonder. Dezelfde goede hoedanigheden welke bij het bespreken der vorige deelen werden aangestipt, vinden wij hier terug. Onnoodig er verder over uit te weiden. De uitgave dankt voor een groot deel haar waarde aan het feit dat de Latijnsche tekst bladzijde voor bladzijde de Nederlandsche vertaling vergezelt. De intellektueele, katholieke Vlamingen zijn de ieverige vertalers dankbaar om hun flinke praestatie en zullen gaarne hun godsdienstkennis verrijken door de studie van den grooten Aquiner. — Ware het niet wenschelijk bij een gebeurlijke tweede uitgaaf een handiger formaat te kiezen?
L. VAN HULLE, PR.

9787 **Tihamér, Tóth D^r** **25**
◆ SERMONEN OVER KRISTUS' KONINGSCHAP. Gehouden in de Kerk der Pazmany-Universiteit te Budapest gedurende 't Akademisch Jaar 1926-27. *Vert. uit h. Hongaarsch. — Averbode, Norbertijner Abdij, 1932, (20 X 14) 424 blz.* *20 fr.*
IV-V — 't Thema van Kristus' koningschap, bij ons behandeld door Mgr Picard en Mgr Cruysberghs, werd eveneens aangepakt door Mgr Tóth Tihamér, den Hongaarschen hoogleeraar, schrijver van zeer gewaardeerde werkjes voor de jeugd. Zijn onderwerp heeft hij langs alle zijden bekeken, grootsch gezien, en uitgewerkt in een monument van merkwaardige welsprekendheid. Na 't onderzoek van 't begrip van Kristus' Koningschap en diens recht toont hij ons Kristus als Koning van de kerk, het vaderland, de priesterschap, Koning der ziel, der kinderen, der jongelingen, Koning der familie, der lijdenden, der vromen, der moeders enz. enz. Preeken naar mijn zin, die tintelen van leven, die blaken van zieleliefde, die doorkruid zijn met anekdoten en voorbeelden uit de geschiedenis, de H. Schriftuur en het leven; preeken die de hoogste waarheden eenvoudig-treffend vertolken, die alle toehoorders boeien; preeken vol verborgen geleerdheid, vol verborgen kunst, preeken die op jacht gaan naar zielebuit. Een pluimpje voor den vertaler.
D. DE PAUW, O. P.

9788 **van Bergamo, Cajetanus Maria, O. M. Cap.** **24**
◆ DE KLOOSTERLING IN DE EENZAAMHEID. Een Tiendaagsche Retraite voor Religieuzen. *Vert. uit h. Italiaansch dr Dr P. Silv. van Vecbel, O. M. Cap. — Rijswijk, Kruisvaarders van St Jan (21 X 14) 176 blz.* *fl. 2; geb. fl. 3*
V — Voor de jaarlijksche retraite onzer kloosterlingen is dit werk van P. Cajetanus van Bergamo uitstekend geschikt. De groote waarheden worden bondig, boeiend ter overweging aangeboden aan den kloosterling die nog geen heilige is of die 't denkt te zijn. Dit boek geeft voor elken dag voldoende stof voor meditatie, geestelijke lezing en opwekking van liefdegevoelens. Van een groote doelmatigheid en van gansch bizondere waarde zijn de verschillende gewetensonderzoeken. Novicen en bejaarde kloosterlingen worden hier krachtdadig aangevuurd tot de verwezenlijking van de kloosterlijke volmaaktheid. Voor al onze kloostergemeenten. D. DE PAUW, O. P.

9789 **X.** **24**
◆ NIEUWE EVA. Door een Norbertijn van Tongerloo, priester van Maria. *— Tongerloo, Volksapostolaat, 1932, (18 X 12) 48 blz.* *2 fr.*
IV — 'n Schattig boekje waarin 'n bescheiden priester samenvat wat Maria voor ons was en wat wij voor Maria moeten zijn. Maria door zich metterdaad aan te sluiten zoo innig mogelijk bij de Verlossingsdood van Jezus werd medeverlosseres, uitdeelster aller genaden, met één woord : werd onze Moeder. Ten opzichte van Maria's liefde-daad kunnen wij niet anders worden dan: liefde-slaaf van Maria. Bijzonder geschikt voor Meimaand-lezingen of preeken. FR. CROLS, PR.

3. — Sociale Wetenschappen
Opvoeding — Vrouwenbeweging

9790 **Aarts, J.** **37: 32 : 34**
◆ SCHOOLRECHT, SCHOOLSTRIJD, SCHOOLWET IN NEDERLAND : Tweede Gedeelte. *— Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, 1932, (19 X 15), 166 blz.* *fl. 2,10*

V* — Wie diep inzicht krijgen wil in de beteekenis van den honderdjarigen schoolstrijd bij onze Noorderbroeders, leze dit werk. Deze overzichtelijke verhandeling — strijkend in dit tweede deel over een halve eeuw strijds — bepaalt zich niet bij den algemeenen historischen gang der feiten, of ook niet bij het voorschotelen van wat « parate kennis » aan de hoofdacte-candidaten (och, dat is van rechtstreeks Hollandsch en schoolsch nut), maar ook den buitenstaander en - lander maakt het vertrouwd met stroomingen, theorieën, partijen en programma's. En wij kijken met jaloersche oogen naar die van den Moerdijk.... A. VAN DEN DRIES, PR.

9791 ◆ **de Roeck, S.** **32 : 33**

HET VIJFJARENPLAN IN DE SOVJETUNIE. — *Brussel, Standaard, 1932, (20 × 14) 49 blz.* *2,50 fr.*

V — Zakelijke en zeer duidelijke uiteenzetting van hetgeen het « *Vijfjarenplan* » is en van hetgeen de Sovjet's tot stand brachten op economisch gebied. K. B.

9792 **Foerster, Fr. W., Dr** **37 : 23**

SEXUEELE ZEDENLEER EN OPVOEDKUNDE. *Vert. uit h. Duitsch dr G. Simeons. — Voorbout, Foreholte, 1931, 3e herz. druk, (21 × 15) 220 blz.* *fl. 2,80*

IV* — Dit « nieuw betoog van oude waarheden » gaat zijn gang, ook bij ons menschen. Hoe het komt ? Omdat zulk delikaat problema, dat erg aan de orde van den dag staat, beroerd werd met zulke « priesterlijke handen ». Geen voortvarendheid, maar met ernst en groote omzichtigheid doorwandelt hij het problema. In geen van zijn werken trekt Foerster zoo heftig en grimmig te velde tegen vele princiepen der moderne opvoedkunde en hervormingsethiek, als in dit; en ik meen wel dat hij hier het dichtst de katholieke levensbeschouwing benadert : dat zegt genoeg zijn onverholen en uitdrukkelijke bewondering voor de katholieke ascese, de heiligen der oude kerk, het katholiek celibaat. Zijn pleidooi voor de onontbeerlijkheid der ascetische beoefening en voorbeelden, — zijn toon is soms schamper in den aanval en het verweer — is eenig. Katholiciseerende tendenz van den protestant, die eerlijk is en schrijft. De vertaling is verzorgd. A. VAN DEN DRIES, PR.

9793 ◆ **Leemans, Victor** **32 : 35**

DE ANSCHLUSS EN DE DUITSCH-OOSTENRIJKSCHE TOLUNIE. — *Brussel, Standaard, 1931, (20 × 14) 38 blz.* *2,50 fr.*

V — Het ware schier onmogelijk meer te zeggen in zoo'n klein bestek als dit der « Verhandelingen » ! Daarbij schaadt beknoptheid hier niet aan de duidelijkheid; men getrooste zich derhalve de inspanning welke vruchtbare lezing dezer brochure vereischt. K. B.

9794 ◆ **Nuyens, A. J., O. P.** **3 : 77 : 2**

WAARHEEN MET DE FILM ? — *Antwerpen, Geloofsverdediging (Godsd. en soc. Trakten, nr 3) 1932, (17 × 12), 34 blz.* *2 fr.*

V — Een flink, cordaat vlugschrift van den jongen Dominicaan, Pater Nuyens. Hij ziet de zaken in, zeer reëel. Constateert de feiten en trekt de conclusies die 'n katholiek te trekken heeft. Dat is nu eens geen struisvogelpolitiek ! Intusschen juichen we hartsgrondig de Kath. Filmcentrale in haar persactie door Docip toe. Dat is de weg dien we opmoeten (ook voor de Pers in het algemeen). Dan komt er leiding, dan komt er klaarheid en dus kathol. filmmentaliteit. Moge dit boekje door zeer velen gelezen worden ! M. VAN HOECK, PR.

9795 **van Coppenolle, Em.** **32 : 63**
◆ DE BELGISCHE POLITIEK VAN DE VOLKSWONING. — *Brussel, Standaard (Economisch-Sociale Bibliotheek), 1932, (26 × 16) 256 blz.* *36 fr.*

V — De titel van het werk geeft duidelijk aan waarover het handelt : wij krijgen eerst enkele beschouwingen over « *de grondslagen van het vraagstuk* » en « *het loon en de bestaansvoorwaarden van het arbeidersgezin* » ; hierop volgt de beschrijving der woningpolitiek, inz. voor wat betreft de gezondheid, het bouwen, het crediet, de premies, de huishuur; eindelijk vernemen wij het « *algemeen resultaat van 12 jaar woningpolitiek* », nl. tot 1931, en deelt de schrijver ons zijn « *Besluit* » mee. De schrijver heeft geen moeite gespaard om deze zakelijke studie op een rijk documentatiemateriaal te steunen, dat hij geschikt wist te benuttigen; wij hadden evenwel daarbij wat meer willen vernemen van een persoonlijk onderzoek naar woningtoestanden, hetwelk ons als het ware tastbaar had moeten maken welke de practische gevolgen zijn van de bemoeiingen der openbare macht ten gunste van de volkswoningen.

Dr K. DU BOIS, S. J.

4. — Taalkunde

9796 **Brouwers, L., S. J.** **4393**
◆ HET JUISTE WOORD. Beteekenis-Woordenboek der Nederlandsche Taal. — *Turnhout, N. V. Brepols, 1931, (22 × 16) 1094 blz.* *60 fr.*

V — Het juiste woord ! Daar komt het op aan voor wie met sukses zijn gedachten wil voorstaan, hetzij mondeling, hetzij per schrift. En dat woordenboeken hiertoe niet kunnen volstaan is ons duidelijk. Woordenboeken immers geven van het opgezochte woord de verschillende beteekenissen aan, zij brengen ons evenwel niet van de gedachte zelf, die we willen vertolken, tot het woord. Het boek van P. Brouwers is er op berekend in die opvallende behoefte te voorzien. Volgens een bepaalde methode — nl. een classificatie die in haar bouw vooral rekening houdt met de denkwetten van ons abstraheerend verstand — worden de « gedachten » gerangschikt en wordt men in staat gesteld om, uitgaande van een bepaald woord dat slechts bij benadering een bepaalde gedachte weergeeft of verwant is met tal van andere geschikter termen die ons ofwel onbekend zijn of niet te binnen vallen, het juiste, gepaste woord te vinden. Een uitgebreid *alfabetisch register* brengt ons onmiddellijk in de *woordenlijst* zelf, op het spoor van het woord dat we noodig hebben. Dit beteekenis-woordenboek is een schitterende bekroning van wat we aan woordenboeken bezitten. Het kan aan *elk* intellectueel uitstekende diensten bewijzen. S. B.

9797 **de Maar, H. G. ; de Maar, J. E.** **42 : 65 : 37**
INLEIDING TOT DE ENGELSCHE HANDELSTAAL. — *Groningen, Wolters, 1931, 2 dln (19 × 14) 118, 180 blz. fl. 1.40, geb. fl. 1.60; fl. 1.70, geb. fl. 1.90*

V — Handelstaal is in feite 'n vaktaal die, wat woordenschat, idioom en stijl betreft van de algemeene en van de litteraire taal sterk afwijkt. In Groot Britannië en de Vereenigde Staten, als commerciëele mogendheden bij uitstek, staan we voor 'n handelstaal die volkomen haar eigen weg gaat. Zij, die meenden het Engelsch onder den duim te hebben, en op zekeren dag de opdracht kregen nu 'ns handels-Engelsch te gaan doceeren zullen hierover volledig akkoord gaan. Stellers van onderhavig meer dan verdienstelijk werk hebben dit alles terdege begrepen en doen u het middel aan de hand om op eenvoudige wijze en in betrekkelijk korten tijn het « Commercial English » den baas te worden. Elk

hoofdstuk bestaat nl. uit vier gedeelten : 1. Enkele snuifjes uit de spraakkunst noodig tot het begrijpen van 'n zakenbrief; 2. idioom (degelijk en « to the core »); 3. de kern van de les : de correspondentie (vertaal- en geheugenoefeningen, gemakkelijk aan te passen); 4. thema: als proef op de som, en als voorbereiding voor eigen correspondentie. We mogen gerust verzekeren dat deze boekjes al wat gelijkaardig is in den schaduw stellen, en we raden iedereen sterk aan, die zich het handels-Engelsch wil eigen maken, of het moet onderwijzen, zich zoo spoedig mogelijk deze twee deeltjes aan te schaffen. PAUL HARDY

6. — Toegepaste Wetenschappen

9798 **Brans, P. H.** **621**

PRAKTISCHE STORINGSBESTRIJDING AAN HET ONTVANGTOESTEL. *Geïll. — Antwerpen, « De Techniek », (Radiobibliotheek, nr 9) (21 × 14) 21 blz. 5 fr.*

V — Hoe ontstaan storingen, waar ontstaan ze en hoe kunnen ze geweerd worden? Op deze vragen antwoordt P. H. Brans kort en bondig. Vooral de middelen tot bestrijding van plaatselijke storingen zijn voor de amateurs zeer belangrijk JOZEF VAN DEUN

9799 **de Gorter, M. W. H.** **621**

HOE MAAK IK ZELF EEN TELEVISIE-ONTVANGER. *Geïll. met 29 figuren. — A'dam, Kosmos, 1932 (19 × 13), 64 blz. fl. 0,95*

V — Om aan televisie-ontvangst te doen, is in allereerste plaats vereischt, dat den liefhebber de principes der radio-televisie kenne. Verder moet hij in den bouw, door een ondervindingrijk persoon bijgestaan worden. In een en ander helpt u bovengenoemd werk. De schrijver weze om zijn prestatie geluk gewenscht. JOZEF VAN DEUN

9800 **de Gorter, M. W. H.** **621**

LANGE EN KORTE GOLF. Handleiding voor Zelfbouwers van Radio-Toestellen voor lange-, korte- en ultra-korte Golf-Ontvangst. Met vele nuttige Wenken voor K. G. Luisteraars. *Geïll. met 71 foto's en teekeningen en twee bouwschema's op ware grootte. — A'dam, Kosmos, 1932, (25 × 20) 112 blz. geb. fl. 2,90*

V — Een modelwerk van klaarheid en belangrijkheid. Een reeks onmisbare wenken voor den liefhebber-zelfbouwer. Theoretische en praktische gegevens omtrent lange-, korte- en ultra-korte golf-ontvangst. Het werk is verduidelijkt door een 70 tal klare foto's en teekeningen, en in zijn geheel vormt het een lijvig boek, dat terecht den radiotechniekers kan aanbevolen worden. Ir G. VAN ERMEN

9801 **Dix, J. F. Ch.** **63**

DE VERZORGING VAN ONZEN TUIN. Practisch Handboek voor het Kweeken en Verzorgen van Bloemen, Boomen, Struiken, Fruit, Groenten. *Geïll. met 120 afbeeldingen en 3 kleurplaten. — A'dam, Kosmos, 1932 (23 × 16), 222 blz. geb. fl. 4,90*

V — Een uitgebreid « practisch handboek » voor alle tuinliefhebbers, klaar gesteld en schitterend geïllustreerd. Ons is geen ander werk bekend, dat het bij deze uitgave kan halen. — Aan de prachtuitgaven die N. V. Kosmos de laatste maanden op de markt bracht, lijkt geen einde te zullen komen. Heerlijk!

9802 **Gaupin, G. ; Vorlat, P.** **42 : 86 : 65**
COURS DE CORRESPONDANCE COMMERCIALE FRANÇAISE. — *Bruxelles, A. de Boeck, 1932, (24 × 15) 307 blz.* *28 fr.*

9803 **Luyckx, J.** **621**
DRIELAMPS WISSELSTROOM BANDFILTER-ONTVANGER, TYPE W B F 3. Met dubbel Bandfilter en Hoogfrequentlamp met variabele Steilheid. *Met 2 schema's, afzonderlijk. — Antwerpen, De Techniek (Radiobibliotheek, nr 11) 1932, (23 × 15) 24 blz.* *7 fr.*
V - Om zijn talrijke en belangwekkende werkjes over radio is schrijver reeds voldoende gekend. In aanpassing aan den tegenwoordigen eisch schreef hij dit belangrijk werkje. De hedendaagsche liefhebber bouwt graag eenvoudig! Welnu, we verwijzen hem naar nr 11 der Radiobibliotheek, waar hij een schema vindt naar zijn streven. Voeding op het wisselstroomnet, met slechts drielamp in bandfilter! Klaar en bondig weergegeven. Ir G. VAN ERMEN

9804 **Luyckx, J.** **621**
EENKNOPSONTVANGER A W 3 sd. Met Schermroosterdetector en HF-Lamp met veranderlijke Steilheid (Wisselstroom). *Met 1 schema, afzonderlijk. — Antwerpen, De Techniek (Radio-Bouwschema's) 1932, (23 × 15) 12 blz.* *5 fr.*
V — Men streeft hedendaags buiten de selectiviteits- en weergavehoedanigheden, eveneens naar eenvoud van bediening. In dit werkje vinden wij de beschrijving van een toestel dat aan bovengemelde eigenschappen voldoet. Jonge liefhebbers vinden al de gewenschte gegevens voor wat bouw en behandeling van het apparaat betreft.
Ir G. VAN ERMEN

9805 **Luyckx, J.** **621**
VIJFLAMPS WISSELSTROOM. BANDFILTER-SUPER, TYPE WBS 5. *Met 2 schema's afzonderlijk. — Antwerpen, De Techniek (Radio-Bouwschema's) 1932, (23 × 15) 16 blz.* *7 fr.*
V — Zijn vervat in het werkje : het schema en een fotoaanzicht van een 5 lamper met bandfilter. De vereischte wenken tot het bouwen en het in-bedrijf-stellen. Het Type WBS5 is een super met uitstekende eigenschappen van selectiviteit, getrouwe toonweergave en krachtige auditie. Ir G. VAN ERMEN

9806 **Philp, Chas. G.** **621**
TELEVISIE. Wat het is. Hoe het werkt. *Bew. dr D. C. van Reyendam. Geïll. — Alkmaar, Schuyt ; Antw., De Techniek, (21 × 14) 83 blz.* *21,75 fr.*
V — Een prachtig werkje dat onder betrekkelijk klein volumen de mysteriëen der televisie veropenbaart. Allerbelangrijkst voor hen die in het « Draadloos-zien » een helderen kijk willen krijgen. Schrijver vat het onderwerp geheel langs den theoretischen kant op, zonder in de beschrijving van een of ander handelsmerk over te gaan. In een van zijn laatste hoofdstukken weerlegt hij de kritiek die tegen de televisie inwerkt, en doet duidelijk aan het licht komen dat *alle* moeilijkheden kunnen overwonnen worden. De volmaaktheid ligt voor de deur en slechts enkele jaren scheiden ons nog van het totaal ingeburgerd zijn van deze moderne draadlooze toepassing. JOZEF VAN DEUN

9807 **van Dijck, J. G. R., Ir** **621**
PRAKTISCHE TELEVISIE. *Geïll. met 28 fig. — Antwerpen, De Techniek (Radiobibliotheek, nr 10), 1932, (23 × 15) 48 blz.* *15 fr.*

V — Korte beschrijving der televisie-uitzending en ontvangst met verklaring der onderdeelen. Samenstelling van een bouwdoos voor televisie-ontvanger, systeem «Telehor». Zeer belangrijk zijn de gegevens voorkomende in « Fouten bij Televisie-Ontvangst », waar schrijver den amateur een twaalftal storingen door middel van duidelijke schetsen opheldert. JOZEF VAN DEUN

9808 **Weber, E. P.** **05 : 621**
RADIO-JAARBOEK 1932. *Geïll. — A'dam, Strengholt, 1932, (19 X 13) 441 blz.* *fl. 1.90; geb. fl. 2.50*
V — Op een heel oorspronkelijke manier geeft Weber in zijn jaarboek het woord aan een vijftigtal vooraanstaande Nederlandsche radiotechnicussen over een menigvuldig tal vraagstukken betreffende de radioactie. Ieder schrijver geeft op korte en niettemin klare wijze de grondslag van zijn bijzonder onderdeel of specialiteit, en zoodoende wordt zoowel de techniek als het kultureel belang der draadlooze besproken. Het werk mag bijzonder aanbevolen en dient vooral in het bezit te zijn van elken radioliefhebber. Ir G. VAN ERMEN

7. — Schoone Kunsten

9809 ◆ **Nieuwenhuis, Willem** **73 : 24**
HET STEENEN GEBED. Moderne religieuse Beeldhouwkunst en Kleinplastiek. *Geïll. met 68 platen. — Utrecht, De Gemeenschap, 1929, (19 X 14) 107 blz.* *fl. 2*
V — De geest des Heeren is niet slechts activiteit, maar ook rust, de diepe rust van het gebed. Schrijver staat op de bres om z'n volk op te voeden tot gebed in schoonheid; hij trekt ten velde tegen 't knoeiwerk en de wanstaltigheden die thans onze kerken « versieren », en stelt met blijdschap vast, dat de herleving in de katholieke plastiek 'n voltrokken feit is. De photo's van 'n zeventigtal religieuse beeldhouwwerken werden in dit boekje bijeengebracht. 'n Overvloed van schoonheid. Kunstenaars als Adam Winter, Alois Senoner, Termote, Cantré en zooveel anderen, die door hun werk rijkdom en zielsvoltooiïng schenken aan de godsvrucht, die in het leven iets van-zelf-sprekends is en tot alle begrijpen voert: « Nous ne comprenons les choses, que si nous nous mettons avec elles dans le même état de prière » heeft Paul Claudel 'ns geschreven. PAUL HARDY

9810 **Worp, Jos. ; van Milligen, S.** **78**
KLEINE MUZIEKLEER. Naar den zeventienden Druk geheel opnieuw bewerkt door Sem Dresden. — *Groningen, Wolters, 1932, (21 X 14) 220 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2,25*
V — Deze « Kleine Muziekleer » is — in den grond — de « Algemeene Muziekleer » in verkorten vorm die we eertijds bespraken. Om zijn volledigheid en de methodiek der verklaring hebben we die algemeene muziekleer zeer geprezen. Bizonder ook verblijdde het ons, eenmaal en voorgoed te kunnen wijzen op een degelijk Nederlandsch vakboek voor onze studenten. Die « Kleine Muziekleer » zal nog een ruimer publiek bereiken; de omvang is kleiner en de kostprijs minder hoog. De degelijkheid werd hierdoor niet aangetast. Dit boek heeft bovendien zijn proeven geleverd: het beleeft immers zijn 17e druk! Schrijver achtte het goed, ter gelegenheid dezer heruitgave, de stof derwijze te herzien, dat eenerzijds kon worden bekort en anderzijds kon worden aangevuld, ook met het oog op moderne begrippen. Wij bevelen deze « Kleine Muziekleer » ten zeerste aan. Dr FL. VAN DER MUEREN

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

9811 **de la Fontaine** 81
TABLES CHOISIES. *Geïll dr Stuyvaert.* — *Paris, Desclée de Brouwer & Cie,* *(20 × 15) 128 blz.* *12 Fr. fr.*
V-VI – Nieuwe, keurige uitgave van de beste fabels uit het werk van den grooten dichter. M. v. C.

82. TOONEELLITERATUUR

9812 **Ballings, Jac.** 82
◆ 'T PASTOORKEN EN DE ARME MAN. Tooneelschets in een Bedrijf. — *Antwerpen, Jos. Janssens, 1932, (26 × 13) 23 blz.* *7 fr.*
V — Hoe als 'n genade, hartelijke goedheid 'n armen verschoppeling met maatschappij en leven verzoenen kan. 'n Ontroerend spel en zeer gaaf van vorm. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9813 **Keuninckx, Jan, pr.** **82:266**
◆ WILDE STRIJD. Spel van Missieroeping in 3 Schuifkens. — *Mechelen, de Stassartstraat, 16 (22 × 14) 64 blz.* *12,50 fr.*
IV — Wilde en harde strijd tusschen Custos en Demon om de ziel van Elze; harde strijd ook in de ziel van Grietje, Elze's zuster, om te beantwoorden aan de stem van Christus die Grietje oproept tot missiezuster. Opgevoerd door flinke krachten, onder leiding van 'n zeer bekwaam regisseur, is 'n dankbaar succes verzekerd. Voor meisjeskringen. FR. CROLS, PR.

9814 **Nieuwenhuis, Willem** **82**
◆ TRIOMF DER LEVENDEN. Een Mysteriespel in drie Gedeelten. — *Hilversum, Paul Brand, 1931, (19 × 13) 62 blz.* *fl. 1*
V — Dit mysteriespel, zwanger van massaliteit en symboliek, suggereert den triomf der schepselen, die geloovig zijn, idealistisch en zich voor de genade ontvankelijk stellen, op het kwaad. Dit spel, dat diepte mist en z'n heil zoekt in woordenweelde op het bombastische af, kan onder sterke regie, met 'n stel geroutineerde acteurs en figuranten, wanneer dictie en spreekkoor grootscheeps zijn uitgevoerd, als openluchttooneel 'n machtige prestatie worden. Kwestie maar dat het manco aan conflikt, uitdieping en actie door degelijke massaregie wordt goedgemaakt.
PAUL HARDY

9815 **van de Velde, Ed.** **82**
◆ KATJANG. Spel van Kinderleed, in vier Bedrijven. — *Alkmaar, Vink, 1932, (19 × 13) 141 blz,* *fl. 2*
V — Dit tragi-comisch spel grijpt plaats in een door Broeders bestuurd pensionaat. Hollandsche rakkers van rond de 14 jaar hebben het gemunt op een pas uit Indië overgekomen studiemakker, Hans de Vries. Uit de botsing tusschen afgunst, bij de hardvochtige bengels, en eergevoel, bij het meer verfijnd Hanske, plus de weifelende houding der Eerw. Broeders, ontstaat het dramatisch conflict. Dit conflict laait krachtig genoeg om levendig en suggestief tooneelspel te verwekken. Schrijvers

grondige kennis én van de Broeders én van de rakkers komt de innerlijke waarde van het stuk nog verhoogen. Pas in B. 4 wordt de psychologie voelbaar geweld aangedaan omwille van de tendenz. Daarbij, de dialoog is gehouden in een bijzonder snijdige en karakteristieke conversatie-taal die warm levend aandoet. Ten slotte, het stuk zit goed in de voegen, en de bedrijven, op het laatste na en dat is heel jammer — sluiten gelukkig en knap af. Werkelijk een aanwinst voor het jeugdtooneel. Dr C. GODELAINE

9816 **Wuyts, Salesius, o. f. m.** **82 : 266**
◆ TEDDY WORDT MISSIONARIS. Kindertooneel in 4 Bedrijven. — *Antwerpen, Missieklokje (Oever 12) 1932, (21 × 16) 46 blz.* *8 fr.*
VIA — 'n Plezierig missiespelletje voor kinderen, met heel de bonte illustratie van kinderkamer-dingen. Toonaard : herinner U even 't kwapertig-leuke « Lotje » van Anton van de Velde. Dient natuurlijk minder als lectuur, dan wel om onmiddellijk op 'n kindertheater tot 'n spelletje gemonteerd te worden. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9817 **Ysabie, Reinier** **82 :266**
◆ DRIE KERELS UIT VLAANDEREN. Missiedrama in vier Bedrijven. — *Leuven, Aucam, (Missietooneelfonds), 1931, (21 × 15), 77 blz.* *18 fr.*
V — Hoe gewezen pauselijke zouaven, drie pootige kerels uit het West-Vlaamsche, ter verdediging van de missionarissen naar het missieland uitwijken en heerlijk sneven aan de heerlijke taak. 'n Volksstuk om onze missieavonden roerend te illustreeren en dat, zonder hooge artistieke pretentie, den gewonen man devotelijk boeien zal en innerlijk bewegen. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde rijpere lezers worden gelezen

9818 **den Doolaard, A.** **83**
DE DRUIVENPLUKKERS. — *A'dam, Querido, 1932, (19×11) 304 blz. fl. 3,50*
II-III — Voor bespreking, zie romankroniek nr 9779

III. — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden

9819 **Droonberg, Emil** **83.0**
GOUDSTAD. — *Zeist, Swartsenburg, 1932, (20 × 14) 237 blz.* *fl. 2,40*
III-IV Uit den romantischen tijd toen de boorden van den Klondike nog hun bedrieglijke putten openstelden voor eenige honderden Europeesche sukkelaars en gelukzoekers. Herbert Escher, goudgraver en journalist: verder 'n eerlijke kerel. Door laster geraakt hij z'n verloofde kwijt, wordt het mikpunt van 'n paar schurken, waarvan één de moeder van z'n meisje vroeger tot echtbreuk bracht. Alles komt natuurlijk in orde. Droonberg vermag niet, als b. v. Zane Grey de gesuggereerde grootschheid der vlakte in stijgende lijn vol te houden. Avonturenlectuur van tweede categorie. PAUL HARDY

IV LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

circa 18 à 20 jaar en ouder

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

9820 **Brame, Charlotte M.** **83.0**
IN STILTE GETROUWD. — *Haarlem, Hollandscbe Bibliotheek, (nr 15) 1932, (20 × 14) 223 blz.* *4 fr.*
IV — Bedektelijk trouwt 'n edelman het burgersmeisje van zijn keuze De ouwe hertogin die alleen maar aan 'n wordende liefde gelooft, rukt de jeugdige menschen van elkaar. Beide gaan wanhopig hun lijdensweg, langen tijd, tot ze elkaar in eindelijk gelukkige toenadering weervinden. 'n Boeiend recreatief boek. JOZ. VAN DEN EYNDE.

9821 **Brand, Max** **83.0**
DE BANKROOVERS. *Vert. dr Henr. Rapþard. — R'dam, De Combinatie, 1932, (20 × 14) 235 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 2,90*
IV — 'n Eerlijke kerel die uit verbittering zich gaat aansluiten bij 'n bende geroutineerde bankroovers. 'n Aanslag. Epische vlucht en achtervolging door de wijde prairiën. Karakters: schematisch nogal juist geteekend. Wild-West lectuur, niet van de minste soort. PAUL HARDY

9822 **Claes-Vetter, Stephanie** **83.1**
◆ MIETE. — *Antwerpen, N. V. Leeslust, (17 × 12) 460 blz.* *25 fr.*
III-IV — Gerecenseerd en aanbevolen als « Het Boek der Maand » onder nr 9776

9823 **Deeping, Warwick** **83.0**
ALS LIEFDE OVERWINT. *A'dam, Nederlandsche Keurboekerij, (17 × 11) 247 blz.* *fl. 0,70*
IV — Twee mannen strijden om de liefde van een vrouw te winnen. De gelukkige overwinnaar heeft echter nog af te rekenen met de wraakplannen van zijn mededinger. Maar alles komt wel in orde. Ontspanningslektuur Dr A. CARDYN, PR.

9824 **Garvice, Charles** **83**
DE ERFGENAME VAN DEN GRAAF. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (nr8), 1932, (20 × 14) 224 blz.* *4 fr.*
IV — Hoe 'n arme schilder 'n rijke graaf blijkt, en over 'n heele collectie hindernissen heen, de gelukkige bruidegom wordt van de rijke erfgename van den ouden graaf. Nou ja, niks werkelijkheid daaraan... Weet ik immers ook, maar voor gewone menschen, 'n paar uren fluweelige romantiek om de saaie werkelijkheid van 'n stommen regendag te vergoeden. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9825 **Garvice, Charles** **83.0**
DE KASTEELVROUWE. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, 1932, (20 × 14) 221 blz.* *4 fr.*
IV — Een oud kasteel is het schouwspel van dit verhaal waarin de gewone gegevens voorkomen: geheimzinnige verdwijningen, moord, bedrog, teruggevonden papieren en personen en ten slotte het huwelijk van den held en de heldin. Ontspanningslectuur. Dr A. CARDYN, PR.

9826 **Garvice, Charles** **83.0**
DE VERDWENEN BRIEF. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, 1932, (20×14) 222 blz.* *4 fr.*

IV — Hoe z'r toe komen met mekaar te trouwen en hoe ze in dat schijnbaar gedwongen huwelijk mekaar zoo seffens verlaten... De brief die alles moest goed maken verdween en moet 'n gaaf instrument worden in de handen van wie man en vrouw van elkaar verwijderd willen houden... Ten slotte gloort natuurlijk 'n uitkomst vol graaggelezen dingen. Recreatieve lectuur voor grooteren. JOS. VAN DEN EYNDE, PR.

9827 **Gerard, Dorothea** **83.1**
JOZEF MAYER'S ONDERGANG. *Vert. dr Christ. Kamp. — A'dam, L. J. Veen, (22 × 16) 216 blz. fl. 2,50; geb. fl. 3,25*
IV — Graaf Rutkowski heeft zijn Galicische bosschen moeten afstaan aan den ondernemenden nijveraar Mayer, en leeft met zijn dochter als philosoof op een paviljoen dat men hem overgelaten heeft. Tegenstelling, vrij partijdig doorgevoerd, tusschen kultuurmensch en parvenu of liever slaaf van den arbeid. Maar Mayer heeft een zoon: idylle van Rudolf en Katinka — nogal prettig gemaakt door een zeker aanvoelen van het natuurschoon. Het derde element van Galicië, nl. de Joden, komt er ook tusschen, die maken het Mayer onmogelijk en hij moet opkramen. Brave, gemakkelijke sentimentsroman, nogal verouderd natuurlijk. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9828 **Gregory, Jackson** **83.0**
GOUDKOORTS. *Vert. dr M. Servaas. — R'dam, De Combinatie, 1929, (20 × 14) 250 blz. fl. 2,25; geb. fl. 3,25*
IV — Julian Valk, de edele, nobele cowboy. Blondino, de verwaten, goddelooze schurk, de duvel in levenden lijve, waaraan alle goede menschelijkheid vreemd is. Strijd tusschen beiden om goud en om 'n meisje. En de triomf is Blondino, ei zoo na! Als hij in 't zand moet bijten. Interessante kijk op het leven der goedzoekers. Boeiend.
PAUL HARDY

9829 **Gregory, Jackson** **83.0**
NAAR HET PARADIJS. *Vert. dr J. G. H. v. d. Bovenkamp Jr. — 's Hage, Kruseman (Moderne Serie nr 72), (21 × 15) 312 blz. fl. 2,25; geb. fl. 3,25*
IV — De gemeene actie van 'n schurk die àl z'n vroegere bekenden uit den weg wil ruimen, en zich beschermd voelt door z'n ambt als « sheriff ». Boeiende verwikkelingen waarin de kranige Garry Moneton z'n doel bereikt en 't meisje krijgt dat hij liefheeft. Gregory weet met virtuositeit 'n gebeuren op- en uit te bouwen. Verdienstelijke Far-West lectuur. PAUL HARDY

9830 **Lowndes, Belloc, Mrs** **83.0**
GIJ ZULT NIET DOODSLAAN. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (nr 7), 1932, (20 × 14) 221 blz. 4 fr.*
IV — Een meisje overkomen achtereenvolgens verscheidene ongelukken die haar telkens aan den dood blootstellen. Telkens wordt ze gered door een jongen dokter. Het komt uit dat die ongelukken handig werden voorbereid door haar voogd die haar geld begeert. Natuurlijk eindigt het verhaal met het huwelijk der twee jonge helden. Dr A. CARDYN, PR.

9831 **Morrison, Arthur** **83.0**
HET VERDWENEN ELFTAL. Een humoristisch Verhaal. *Vert. uit h. Engelsch dr T. de Witte. — Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, 1932, (19 × 14) 274 blz. fl. 1,75; geb. fl. 2,50*

IV — De verdwenen diamant blijkt geborgen in eene der fleeschen uit 'n heel dozijn. Van het gansche stelletje wordt er eene geledigd en de overigen gaan bij openbare veiling de richting in van de vier windstreken. Dan 'n heele bende op zoek naar flesschen en hun gebeurlijk kostelijken inhoud, 'n reeks hindernissen, 'n paar of twee moorden en 'n onverwachte verloving. Zeer gewone ontspanningslectuur.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9832 **Rowlands, Effie Adelaide** **83**
ALTHEA'S HUWELIJK. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (nr 10), 1932, (20 × 14) 222 blz.* *4 fr.*
IV — Een romantisch verhaal. Het groot getal nuttelooze personnages en episoden maakt den gang van het verhaal nogal traag en vervelend. Ontspanningslectuur. Dr A. CARDYN, PR.

9833 **Ruck, Berta** **83.0**
OP ZOEK NAAR EEN BRUID. Een vroolijke Liefdesroman. *Vert. uit h. Engelsch dr F. van Velsen. — Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, 1932, (19 × 13) 300 blz.* *fl. 1,75; geb. fl. 2,50*
IV — 'n Jolig romannetje voor volwassenen : 'n Leuk meisje tegen h'r zin verloofd met 'n dorren meneer, wordt zooveel als verplicht voor 'n frisschen jongen man uit de buurt 'n gepaste bruid te zoeken... Drie tegenvallers... en dan wordt ze zelf de gelukkige bruid van den jongen kerel die haar past. Gezond verteld en verbazend geestig geschreven.
JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9834 **Starr, Richard** **83.0**
BELINDA KIEST HAAR MAN. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (nr 9), 1932, (20 × 14) 222 blz.* *4 fr.*
IV — Hoe door 'n heele boel boeiende dingen heen, de miskende Belinda ten slotte den man vindt met wien ze 'n zonnige toekomst te gemoet kan. 'n Onschuldige ontspanning. JOZ. VAN DEN EYNDE,

9835 **Thiry, Antoon** **83.8**
◆ GASTEN IN HET HUIS TEN HALVEN. *Geïll. dr Leo Meurrens. — Leuven, Davidsfonds, 1932, (20 × 14) 176 blz.* *15 fr.*
IV — We moeten eens te meer het « Davidsfonds » geluk wenschen om dezen ten-onrechte weinig gelezen verteller dichter bij ons volk te hebben gebracht. Naast 'n paar van minder gehalte bevat deze bundel van de beste vertellingen uit Thiry's rijke productie. Ik denk b. v. aan « 't Kloempke » en aan « Meneer Michel ». Deze vertellingen schijnen juist wat ze niet zijn : oppervlakkig en leutig. In luchtigen toon vertelt de schrijver over de incidenten van gevariëerde gemoedslevens, en tokkelt de snaren van tragischen zielestrijd. Deze « gasten » hebben in zich dat wat des dichters was. Ze komen in aanrijding met het leven dat voortholt en hun in gehavenden toestand achterlaat langs den weg. Ook in de poversten hier beneden worstelt en woelt de harde menschelijkheid in al haar wrangheid en haar luttel plezier. Dat Thiry hèn verkoos en niet de vele anderen doet niets af aan z'n kunstenaar-zijn — integendeel! PAUL HARDY

9836 **Thiry, Antoon** **83 : 324**
DE HOORN SCHALT. — *A'dam, Querido, 1931, (20 × 12) 336 blz.* *fl. 3,50*
IV — Onder den oorlog in de Vlaamsche provinciestad. Na de eerste

dagen van angst en vertwijfeling neemt het leven weer z'n gewonen gang. Bij den kunstmeubelmaker Storme is Luc de jongste aan 't front. Jan z'n oudere broer heeft zich hals over kop in het activisme geworpen ondervindt echter hevige tegenkanting van z'n familie : Vader Storme, wars van eender welk geweld, Emil, de verloofde van z'n zuster, die tot de z.g. « passieven » behoort; z'n oom, Mijnheer Bergmans, allen raden aan Jan z'n actie af, maar Jan werkt door. Het activisme groeit, en wordt degelijk georganiseerd en velen beginnen zich reeds te verzoenen. Als Luc van 't front thuiskomt en z'n wedervaren vertelt worden de geesten meestal tot zekerheid gebracht. Wapenstilstand. Ineenstorting van het activisme. Jan wijkt uit naar Holland. De roman sluit met het ontstaan der frontpartij en de eerste naoorlogsche parlementairé verkiezingen. In dit werk heeft Thiry beproefd de droomerig-poëtische atmosfeer van z'n kleinsteedsche verhalen er onder te krijgen, wat hem maar ten deele gelukt is. Rondom den hoofdpersoon groepeeren zich nog de bekende Liersche burgerluidjes in hun oude Thiryaansche doening, en deze zijn dan litterair nog het meest verdienstelijk. Om 'n betoogend tendenz-werk te schrijven zit Thiry blijkbaar nog te veel vast aan z'n genre. Actie, de eerste vereischte van zoo'n roman, zit er niet in. Al rijst de handeling, hier en daar door lange programmatische uiteenzettingen onderbroken, in 'n zekeren climax, in de laatste hoofdstukken wordt ze slapper en slapper om stillekens dood te gaan. Omwille van het onderwerp is deze roman begrijpelijkerwijze interessant omdat hier 'n rasschrijver aan het woord is over 'n phase van z'n leven toen hij zelf midden in de branding stond. « De Hoorn schalt » is tevens van documentaire beteekenis voor al wie belang stelt in de evolutie der Vlaamsche geschiedenis en haar meest romantische periode, het aktivisme.

PAUL HARDY

9837 **van der Linden, Leo** **83.8**

KAZERNETYPEN. — *Borgerhout, Vlaamsche Geluiden (22 × 16) 96 blz. 7 fr.*

IV — 'n Slordig-uitgegeven ding dat met literatuur weinig uitstaans heeft. Schrijver schetst in herinnering aan z'n diensttijd enkele soldaten en gradés-figuren ten-voeten-uit. Al verontschuldigt de auteur zich op voorhand, er is voor lui die vermogen de pen te hanteeren in Vlaanderen toch nog wel wat anders te doen, dan dit. Ik schaar me onder de vlag van Herakliet en wenschte dat Leo van der Linden wel wat anders had gewild dan de misvatting der goede-gemeente over den « leutigen troep » 'n ietwat te verstevigen.

PAUL HARDY

9838 **van Passen, Robert** **83.1**

PEPELTJE. — *Baarn, Hollandia, (20 × 14) 156 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,75*

IV — Het mooie, rijke Pepeltje moet vaarwel zeggen aan haar leventje-zonder-zorgen, want vader ging failliet. Ze gaat op kantoor en 't brutale leven klauwt haar vast. Onwaardig gedrag van 'n geilen directeur. Oprechte liefde van Pepeltje voor 'n stillen jongen, die haar op 't einde van de markt bedriegt. Dan breekt het broze Pepeltje. 'n Droomnatuur die niet opgewassen is tegen 't leven, en aan 't leven ten onder gaat. Van Passen duwt geen remmen op z'n lyriek. Die stemming van zoeten weemoed weet hij vol te houden: dat is in ieder geval 'n verdienste. Ik zal geen klokken gaan luien over de litteraire persoonlijkheid en de romankunst van van Passen, nee hoor! Laten de heeren rechters der belletrije maar 'ns schokschouderen om van Passen. Pepeltje gaf mij toch midden den dynamischen en psychoanalystischen baaierd van de literatuur dezer dagen eenige oogenblikken die waren als 'n frissche dronk van schuimwijn in 'n zwaar festijn.

PAUL HARDY

9839 **van Wessem, Constant** **83.9**
DE IJZEREN MAARSCHALK. Het Leven van Daendels, « Soldat de Fortune ». — *A'dam, De Spieghel; Mechelen, Het Kompas, 1932, (21 × 15) 352 blz. 56,50 fr.; geb. 71 fr.*
III-IV — Wel geknipt om in een reeks « geromanceerde levens » aan de spits te komen : een jeugdig samenzweerder tegen Oranje in naam der nieuwe vrijheden der Fr. Omwenteling; later in de Bataafsche Republiek en het nieuwe Koninkrijk, generaal die o. a. Rusland meemaakt, dan goeverneur-generaal van Java, weer afgezet, eindigend op de ongezonde Goudkust. Eer- en heerschzucht, twisten en vijandschap, groote daden en menige tegenslag, alles in de atmosfeer van 1800 in Holland en Europa. Het historische lokt altijd; dat weten die schrijvers van geromanceerde levens; ten slotte een ersatz-genre, dat de moeite bespaart een echten roman te bouwen : wat de lezer nogal gauw voelt. Maar het leest toch, jawel. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9840 **Warren, J. Russell** **83.0**
SYLVIA VERVANGT DE VORSTIN. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (nr 16), 1932, (20 × 14) 222 blz. 4 fr.*
IV — 'n Meisje van vervallen adel moet voor de rechten van haar moeder naar den vreemde. Daar wordt ze gedwongen de plaats in te nemen van 'n vorstin in doodsgevaar, maakt mee 'n bloedige communistische revolutie door en — daar is natuurlijk 'n trouwe ridder bij betrokken — geraakt ten slotte uit de branding weg naar zonnig huwelijksgeluk toe. Boeiende ontspanning zonder meer. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende Jeugd (14-15 jaar) geschikt

9841 ◆ **Duykers, L.** **83**
JEANJEAN. *D'après le texte flamand original «Jantje» par J. Munaut, — Paris, Desclie, de Brouwer en Cie, 1930, (19 × 15) 212 blz. 7 Fr. fr.*
V-VIA — Smaakvolle uitgave. Heel goede vertaling van een allerliefste kinderstudie. M. v. C.

9842 **Fletcher, J. S.** **83.0**
DE ONTBREKENDE SCHAKEL. *Vert. uit h. Engelsch « Dead Men's Money » dr J. van Rossum. — A'dam, Nederl. Keurboekerij, (17 × 11) 245 blz. fl. 0,70*
V — Een detective-roman. Twee geheimzinnige moordgevallen staan aan 't begin van dit verhaal. Na allerlei verwikkelingen en akelige avonturen wordt de dader ontdekt. Louter ontspanningslectuur.
Dr A. CARDYN, PR.

9843 **Marsh, George** **83.0**
VAN DE GRENZEN DES DOODS. *Vert. dr M. Servaas. — R'dam, De Combinatie, 1930, (20 × 14) 207 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,90*
V-VIA-J — 'n Zeer gevaarlijke tocht van 'n jongen Amerikaan met 'n half-bloed die ervaren is in 't roeien, visschen, jagen e. z. m. De tocht gaat naar 'n onbekend stroomgebied; na vele avonturen komen ze veilig thuis, na den vader van den half-bloed gered te hebben, die gevangen zat bij Indianen. Voor aankomende jeugd en grootere jongens.
FR. CROLS, PR.

9844 **Mennekens, Jef** **83**
CANZONETTA. *Geïll. dr N. Degouy. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (24× 15) 88 blz.* *10 fr.*
V — Canzonetta is een dweepend meisje, dat hoog oploopt met een sprookjesdichter. Ze ontmoet hem, zonder hem te kennen, vertelt hem van haar bewondering, en hoe ze hem zich voorstelt, en de dichter maakt zich niet kenbaar, om haar een teleurstelling te besparen. Later leert ze hem toch kennen, en de dichter schrijft een sprookje, dat Canzonetta heet. Erg droomerig en sentimenteel. FR. VERMUYTEN, PR.

9845 **Pasquasy, Josette** **83**
◆ OP DEN DREMPEL. *Geïll. dr L. Meurrens. — Leuven, Davidsfonds (Volksreeks, nr 238), 1932, (20 × 14) 192 blz.* *15 fr.*
V — Van de jonge, schoone liefde van Dora en Marinus die, ondanks de nijdige veete tusschen hun beide vaders, eindelijk toch op den drempel staan van 't geluk. 'n Uitgave uit de Volksreeks van 't Davidsfonds waaraan jong en oud zullen snoepen, die houden van 'n eenvoudig, gemoedelijk, Vlaamsch verhaal. Want 't is 'n verhaal uit de lieve Limburgsche heimat en zoo komt 't gebeuren zoo dicht bij ons te te staan. Strenge kritiekers zullen terecht wat meer diepgang wenschen wat de psychologie der hoofdfiguren betreft; en wat minder trukjes en maakwerk in 't aaneenstikken van het verhaal. Hoe dreigen bijna tweemaal de zeer onschuldige minnebriefjes 'n tragische rol te moeten spelen! Doch laat ons niet vitten op kleinigheden : J. Pasquasy kan schrijven en zal eer ze aan 'n nieuw roman begint te schrijven, wachten tot de volle rijpte er is en dan komt hij springlevend uit haar pen en hart. En tot ons aller vreugd en genot wordt zij 'n tweede Louisa Duykers! FR. CROLS, PR.

9846 **van de Velde, Anton** **83**
◆ PRINS OLIK EN SIRE BIETEKWIET. *Geïll. met penteekeningen van G. van Raemdonck. — Leuven, Davidsfonds (Jeugdserie nr 8), 1932, (19 × 16) 102 blz.* *11 fr.*
V-VI-A — Zie bespreking onder den titel « Nog een Jeugdboek dat meetelt », nr 9775

9847 **Verhoog, P.** **83**
VAN HAVENS EN ZEEËN. — *R'dam, Brusse, 1932, (22× 17), 158 blz. fl. 2,50*
V — Voor bespreking, zie romankroniek nr 9777

9848 **Vernet, Madeleine** **83.8 : 309**
DE OLIJFTAK. Een Vredesboek voor de Jeugd. *Vert. uit h. Fransch dr J. Feitsma. — Geïll. dr Kl. Reinders. — A'dam, Arbeiderspers, 1932, (26×19) 178 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2,50*
V — Een vredesboek voor de jeugd. Beter bijtitel kon op dit boek niet passen. In deze enkele novellen, voor aankomende jeugd geschreven doch die niet zonder ontroering ook door volwassenen zullen gelezen worden, wordt de gedachte van vrede onder de volkeren en van internationale broederschap, meesterlijk gediend. Liefde voor de menschheid, ook voor vroegere vijanden, en afschuw voor elken oorlog: dat is de hoofdgedachte van dit prachtboek. Moge dit boek bijdragen tot een zonniger toekomst waarin de menschen geen haat meer kennen.
FR. CROLS, PR.

9849 **Vincent, Jacqueline** 83
◆ MAMAN DU CIEL. — *Paris, Desclée de Brouwer & Cie, 1930, (19 X 15) 231 blz.* *7 Fr. fr.*
V — Wie leest er graag iets in den aard van de werken van Fr. Finn of P. Hublet? Schrijfster heeft het kind bestudeerd en geeft ons een heel mooi verhaal van een klein, sympathiek meisje dat een groot leed met moed weet te dragen. Zulke toestanden bestaan ofschoon het misschien voor sommigen overdreven schijnt. Kindertranen zijn heel dikwijls het bewijs van een ernstige, innige smart waar veel volwassenen, die het kind niet gadeslaan, soms te licht over heen gaan. Dit is een frisch en gezond boek dat we warm aanbevelen. M. VAN COPPENOLLE

9850 **Welters, Ad.** 83.8 : 24
◆ LEGENDEN VAN DE STERRE DER ZEE. *Geïll. dr G. Tielens. — Maastricht, Gebr. van Aelst, 1930, (16 X 12) 107 blz.* *fl. 1,25*
V — Met oprechte liefde voor « De Sterre der Zee », 'n antiek wonderbeeld van O. L. Vrouw; met 'n teere naïeveteit in den klank van zijn woord zooals 'n kind wanneer 't vertelt over moeder, zoo hervertelt de schrijver deze legenden die als klimop oprankten rond de oude O. L. Vrouwekerk van Maastricht en haar genadebeeld. Men hoeft geen Maastrichtenaar te zijn om deze legenden en sagen, zoo eenvoudig-mooi verteld, met heel bijzonder genot te lezen. Netjes uitgegeven en met stemmige plaatjes versierd. Voor alle katholieke boekerijen en voor alle lezers. FR. CROLS, PR.

VIA — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar

9851 **Brinkgreve, Dien** 83
ALS PLEEGDOCHTER BIJ TANTE NEL. *Geïll. dr H. Borrebach. — Den Haag, van Goor, (De nieuwe Serie nr 19) 1932, (20 X 15) 132 bl. fl. 0,75; geb. fl. 1,20*
VIA-B-M — Roerende episoden uit het leven van 'n paar jonge meisjes, die om moeders ziekte, bij 'n doorgoeie tante worden uitbesteed : hoe ze daar leukweg h'r dagen doordoen, die wildzang van 'n Mies er 'n heele boel vinniger wordt en gedienstiger, en hoe ten slotte de gansche familie in 'n gelukkigen thuis weer samenkomt. 'n Prettig ding voor onze schoolmeisjes, voor velen van hen 'n leerzaam ding dat hun den weg wijst naar 'n beetje meer hartelijkheid. JOZ. VAN DEN EYNDE, PR.

9852 **Eekhof, Joh. W.** 83
DE AVONTURIERS. Uit het Dagboek van een Zwerverstrio. *Geïll. dr H. Borrebach. — Utrecht, Kemink en Zn (Nederl. Jongeren Boekerij) (22 X 15) 219 blz.* *fl. 1,75; geb. fl. 2,50*
VIA-J — Een jongensboek dat in pittige taal de avonturen verhaalt van drie jongelui die op trektocht gaan door Noord-Nederland. De nachtelijke avonturen worden meestal ingezet door Flip, een slaapwandelaar, die dan ook een groote rol speelt in gansch het boek. — Boeiend verteld, met hier en daar een fijne beschrijving. Neutraal.
F. VERMUYTEN, PR.

9853 **Fredrix, Emiel** 83
FRED OP REIS MET DE TREKVOGELS. — *Geïll. met penteekeningen v. E. van Hagendoren. — Antwerpen, Opdebeek, 1932, (25 X 16) 86 blz.* *7,50 fr.*
VI-A — Fred, die een groote dierenvriend is, wordt door een heks in

vogel veranderd. Hij gaat dan met de trekvogels op reis, ziet en leert veel onderweg, en wordt van de betoovering bevrijd als hij weer thuis komt. Goed verteld, en hier en daar ook leerzaam. F. VERMUYTEN, PR.

9854 **Latzarus, M. T.** **83.2 : 92.2**
◆ L'EMOUVANTE HISTOIRE DE SAINTE SALSA, PETITE MARTYRE AFRICAINE. *Geïll. dr H. Brochet. — Paris, Desclée de Brouwer, (21 × 22) 79 blz. 12 Fr. fr.*
VIA-B-M — Heel roerend verhaal van een jonge Afrikaansche heilige. De taal is echt kinderlijk en zoo fijn-gevoelig. Daarom ook is het een echt mooi kinderboek. Bijzonderen lof verdienen teekeningen en uitgave. M. v. C.

VIB — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

9855 **des Granges, René** **83.2 : 087**
◆ LA PETITE NELLIE DU DIEU SAINT, Miracle enfantin. *Geïll. dr Annie Storez. Paris, Desclée de Brouwer, 1930, (20 × 21) 37 blz. 10 Fr. fr.*
VIB-C-M — Hoera voor dit kinderboekje! Mocht het door vele andere gevolgd worden, even keurig, even aantrekkelijk. Stichtende lectuur voor kinderen die zich tot hun eerste kommunie voorbereiden. Ik ben er zeker van dat kleine — en misschien ook wel grootere — meisjes het met genot zullen lezen en herlezen. M. v. C.

9856 **Selleger-Elout, J. M.** **83**
LAURIENTJE. *Geïll. dr B. Midderigh-Bokhorst. — Den Haag, van Goor, (24 × 20) 175 blz. geb. fl. 2,90*
VIB-N — Uit 't kinderleven van Laurientje, een fatsoenlijk net meisje uit 't arme volk en haar bewondering voor Marien, haar groote broer die alles kan, van niets schrik heeft zelfs niet van de nachtspoken van 't kasteel. — We zouden graag zeggen : 'n kinderboek van 't bovenste schap, zeer aardig vertelden met mooie plaatjes geïllustreerd, maar voor onze kinderen verlangen we lectuur met meer opvoedende waarde en met dieper godsdienstigen zin. 'n Enkele keer is er in dit boek spraak over God, maar telkens op zeer vage wijze of het een onwezenlijk iets is dat maar bestaat in de kinderverbeelding. 't Spijt ons dat we bij dit overigens éénig kinderboek wat taal, vertelling en uitgave aangaat, dit voorbehoud moeten maken. FR. CROLS, PR.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

9857 **Nieuwenhuis, Willem** **84 : 809 : 82 : 79**
◆ EEN BROKKENHUIS. — *A'dam, van Munster, (21 × 16) 272 blz. fl. 3,50.*
IV — « Wij zijn nu in den tijd van groote verhuizing der idealen » zegt Willem Nieuwenhuis, en zit op vinkeslag met z'n journalistiek agenda op z'n knie, noteerend en bepeinzend al wat in deze vreemde, Kristusloze wereld geschiedt : literatuur, tooneel, actualiteiten van socialen en individueelen aard en de vele zaken waar 'n tooneelcriticus zich zooal mee bezighoudt als hij z'n uitgangsdag heeft : 't is dan dus dat hij thuis blijft. Van uitzonderlijk belang in dezen rijken bundel van 'n goed mensch zijn de « Aanteekeningen over Goethe's Faust » waar hij de eenheid bestudeert tusschen het leven van den dichter en z'n werk. « Een Brokkenhuis » is 'n *interessante* bundel om de degelijkheden over Goethe, van Scheltema en diverse tooneelopvoeringen; 'n *artistieke* bundel : om de rustige litteraire genoegdoening die over u komt opgewaaierd uit de verscheidenheid der origineele « Overpeinzingen

van 'n Amsterdammer ». Weinigen in Nederland beschikken over zoo'n stijl die in al z'n klassieke rust en braafheid toch frisch en up-to-date aandoet; 'n *bundel van nog grooter beteekenis*, omdat Nieuwenhuis doorheen z'n eruditie en z'n stemmingskunst overal de heldere akkoorden laat opklinken van z'n katholiek geloof : het « leitmotiv » van z'n leven en z'n werk. PAUL HARDY

9858 ◆ **van Duinkerken, Anton** **84 : 23**

KATHOLIEK VERZET. — *Hilversum, Brand, 1932, (21 × 16) 200 blz. fl. 2,90*

IV* — Na z'n « Hedendaagsche Ketterijen » is dit apologetisch werk van van Duinkerken heelemaal geen inzinking. Als wijsgeerig en theologisch geschoold katholiek stelt hij tegenover het absolute syllogisme der middeleeuwen — tijdperk dat hij in z'n volheid begrepen heeft — de psyche van het vitalistisch en aprioristisch denken van dezen tijd, in z'n volle daglicht. Het kind is vader van den man, daarom kan de moderne mensch aan de genade niet meer gelooven omdat aan hem het rationalisme direct is vooropgegaan, dat tusschen onzen tijd en de middeleeuwen alle bruggen heeft laten springen. Van Duinkerken toetst z'n stellingen aan het betonvaste, gearriveerde inzicht van den katholiek die de geestelijke verhoudingen kent en zonder bang te zijn te veel gerucht te maken aan alle deuren slaat en aan alle sloten rammelt der huidige geestesproductie. Hij wint aan klaarheid op z'n vroeger essayistisch werk door duidelijke argumenten en bezadigden toon. Deze jonge Hollander beschikt over talenten die hem toelaten tot zelfs « the upper ten » der moderne geestesstroomingen te roskammen. Z'n schitterende aftakeling van Gide en Proust b. v. werpen totaal nieuwe en onvermoede aspecten op deze twee auteurs en hun werk. Anton van Duinkerken is 'n genade voor het katholieke Nederland. « Zijn essay zal voortleven door de kracht van zijn cultureele waarde » heeft Feber over hem geschreven. PAUL HARDY

9859 ◆ **van Gorp, J., D^r^** **84 : 92.8**

GOETHE (1749-1832) — *Brussel, Standaard (K. V. Hoogeschooluitbreiding, Verh. nr 300) 1932, (20 × 14) 58 blz. 2,50 fr.*

IV — Wie in dit jubeljaar eenigszins vertrouwd wil worden met het werk en de persoonlijkheid van den Duitschen meester, vindt in deze bondige uiteenzetting een goede schets van Goethe's leven in verband met zijn omgeving en met de groote geestesstroomingen van zijn tijd, met een beknopte ontleding en bespreking van de voornaamste werken. Klaar voorgesteld, vlot verteld, zonder eenigen ballast van discussie over de ontelbare twistvragen nopens Goethe's werk en persoonlijkheid.

Dr A. BOON, PR.

9. — Geschiedenis

9860 **Denucé, J.** **9 : 7**

DE ANTWERPSCHE « KONSTKAMERS ». INVENTARISSEN VAN KUNSTVERZAMELINGEN TE ANTWERPEN IN DE 16e EN 17e EEUWEN. *Geïll. met 16 platen. — Antwerpen, De Sikkel, (Bronnen voor de Geschiedenis van de Vlaamsche Kunst : II), 1932, (25 × 17) 402 blz. 180 fr.*

V — Het tweede deel van de « Bronnen voor de geschiedenis van de Vlaamsche kunst » geeft meer dan honderd inventarissen van kunstverzamelingen die in Antwerpen tijdens de 16^e^ en 17^e^ eeuw bestonden. Wie met de stof niet vertrouwd is kan zich niet voorstellen welk een

schatten de patriciershuizen van dien tijd borgen. De passie van het verzamelen was tot onbegrijpelijke hoogte opgedreven: men hoeft slechts de doeken te bezien die deze « konstkamers » verbeelden en waar men merkt hoe de doeken tot aan de zoldering werden opgehangen lijk in een magazijn en zonder eenigen smaak, om dit te beseffen. Het boek van Dr Denucé is onmisbaar studiemateriaal voor wie zich met de geschiedenis van ons artitiek leven in vorige eeuwen wil bezighouden. Het is uitstekend geïllustreerd met 16 zeer interessante platen. Dr J. A. GORIS

9861 **Prims, Floris** 9
◆
ANTWERPIENSIA 1931 (Vijfde Reeks). Losse Bijdragen tot de Antwerpsche Geschiedenis. *Geïll. — Antwerpen, De Vlijt, 1932, (21×15), 390 blz. 25 fr.*

V — Andermaal heeft Eerw. Heer Prims zijn Bijdragen in 1931 in de Gazet van Antwerpen verschenen, laten bundelen, en andermaal ook zullen deze losse studiën bij de vele lezers uiterst welkom zijn. De gebundelde studiën zijn in drie reeksen te klasseeren. Een eerste reeks omvat de bijdragen die betrekking hebben op de Antwerpsche gebeurtenissen uit het begin der XIVe eeuw, in een tweede reeks worden bepaalde Antwerpsche localiteiten, hoven en huizen bestudeerd, en in een derde reeks maken wij kennis met enkele Antwerpsche instellingen waarvan het historisch verloop wordt geschetst. In deze bijdragen geeft de E. H. Dr Prims ons het resultaat van zijn talrijke opzoekingen, die in menig geval een gansch nieuwen kijk op personen of instellingen geven. Wie in historische lectuur belang stelt zal met genoegen deze bijdragen lezen. Dr J. UYTTERHOEVEN

9862 **van Laar, Albert** 9
HISTORISCHE DWALINGEN aan de Waarheid getoetst. — *Brussel, De wilde Roos, 1927 (20 × 13) 105 blz. 12,50 fr.*

III — Een weidsche titel voor werk van geringe beteekenis. Men zou iets verwachten als de slotsom en eindovertuiging van een leven aan geschiedkundige navorsching gewijd... en men vindt betweterigheid en neerhalen van al wat groot is, uit haat tegen het kristendom vooral. Een rare normaalschoolleeraar, die aan sloopings- en knieswerk doet!
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

9863 **Duchaussois, Petrus Johannes, Oblaat van Maria** 91 : 266 : 39
◆
IN DE IJSVELDEN VAN DEN POOLCIRKEL. INDIANEN EN ESKIMO'S. *Vert. uit h. Fransch dr P. Peskens O. M. I. Geïll. met 16 platen + 1 kaart. — Leuven, Vl. Drukkerij, 1931, 2e druk (22 × 16) 368 blz. 25 fr.*

V — Wie aan missie-aktie doet, kent dit boek. Wie liefde heeft voor de missie, leest het. Wie van edele of ook maar van levensgevaarlijke avonturen houdt, verslindt het. Het is een der allerbeste missieboeken die bestaan. Moge dus ook deze tweede, bijgewerkte druk dadelijk uitverkocht zijn. E. BOELAERT, M. S. C.

9864 **Gemmeke, M. J. M.** 38 : 91
NEW-YORK EN POLITIE. *Geïll. met figuren en 38 platen. — A'dam, Jacob van Campen, 1932, (21 × 15) 101 blz. fl. 1,50; geb. fl. 2*

IV — Inspecteur van politie Gemmeke van Amsterdam is op bezoek geweest bij zijn collega's uit New-York. Hij heeft in een vrij aardig vulgariseerend boekje zijn opmerkingen omtrent de organisatie van dit

corps meegedeeld. Als beleefd gast zegt hij geen woord over corruptie en andere leelijke zaken die men in dit verband wel eens vernoemd heeft gehoord. Een aantal goed gekozen plaatjes verluchten den tekst.
Dr J. A. GORIS

9865 **Mulder, G. J. A.** **91**
OVERZICHT DER AARDRIJKSKUNDE: 2e DEEL. EUROPA; DE VREEMDE WERELDDEELEN; OVERZICHT DER WISKUNDIGE AARDRIJKSKUNDE. — *Groningen, Wolters, 1929, 2 dln, (19 × 12) 108 blz.* *fl. 1.25; geb. fl. 1,50*
V — In een honderdtal bladzijden wordt deze uitgebreide stof behandeld. 't Is dan ook werkelijk « een overzicht » slechts dat echter flink ineensteekt en het belangrijkste geeft. Dr J. UYTTERHOEVEN

9866 ◆ **Tuinstra, Fons** **84 : 39 : 91**
DE ZIEL VAN LIMBURG. — *Maastricht, Gebr. van Aelst, 1932, (19 × 13) 144 blz.* *fl. 1,50*
IV — Belangwekkende en aangename proeve om den Maastrichtschen volksaard te bepalen, afgaande zoowel op introspectie als op wetenschap. Vrij van woordkramerij, helder en zorgvuldig in het bekijken der werkelijkheid, fijn en warm in het aanvoelen van den polsslag. In vier secties wordt Limburg, ik zal niet zeggen onder anatomisch mes, maar onder een fijnen oogstraal genomen: als Romaansch, Germaansch, katholiek, Nederlandsch, in de zeer bijzondere schakeering welke die elementen dààr vertoonen : ontegenzeggelijk een levendig en, ik herhaal het, een zuiver beeld van een volksaard, dat een model mag heeten voor soortgelijke studies op andere deelen van het Dietsche volk. Het schaadt hoegenaamd niet, integendeel, dat schr. enkele malen kritisch optreedt, vooral in 3 en 4, waar hij onderscheidenlijk als diepkristen en in verband met Rijksnederland, zoowel zijn diepgevoelde fierheid uitspreekt als dat hij gemoedelijk nuchtere wenken geeft. Eenigszins bevreemdend is het voorbijzien der letterkunde als uiting van den volksaard, zooals b. v. bij Franquinet, Hurrelbrinck, enz. Aanbevolen, vormend, tevens prettig. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9867 **Wielenga, B., Dr** **91 : 24**
DE HEERLIJKHEID VAN HET OOSTEN. Indrukken van een Reis naar de Landen rondom de Middellandsche Zee. — *Kampen, Kok, 1930, (21 × 15) 400 blz.* *fl. 4,90; geb. fl. 5,90*
IV-P — De klassieke Bedevaart naar het H. Land met de Fabre-line, meegemaakt door een Hollandsch dominee. Schrijver stelde zich als lezerskring voor inzonderheid de gemeente, en aarzelde dan ook niet het stichtelijke naar voren te laten treden. Kristelijke lectuur, die goed sticht, *voor geloovige protestanten.* Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

9868 ◆ **Arts, Jos. M., O. P.** **92.2**
DE HEILIGE ALBERTUS DE GROOTE, BISSCHOP EN KERKLEERAAR. *Met 1 plaat. — Gent, Veritas, 1932, (23 × 15) 212 blz.* *18 fr.*
IV-V — Voor enkele maanden werd Albertus de Groote, — bij 't groote publiek nog een onbekende — heilig verklaard en uitgeroepen als kerkleeraar, Patroon der geleerden en Patroon van den vrede. Door zijn merkwaardige persoonlijkheid en geleerdheid heeft hij heel de 13e eeuw overheerscht en een invloed uitgeoefend die nog niet is uitgestorven.

't Dwingt verbazing af wat al werken deze Dominikaan heeft nagelaten over natuurlijke en gewijde wetenschappen, wat al bedrijvigheid hij aan den dag heeft gelegd als leeraar, als provinciaal, als bisschop en als kruisvaartprediker. En onze bewondering groeit nog als we bij zooveel geleerdheid aantreffen kinderlijken eenvoud en heiligen levenswandel. De schrijver vertelt ons dit alles met liefde en piëteit. Hij streefde er naar de historische lijn van dit rijke leven te trekken met een zekere verwaarloozing van de psychologische en de hagiographische. Zekere bladzijden (bl. 26, 27, 28 en bl. 168) moesten in nota staan, want zij werken remmend op den lezer. Als uitgave is dit boekje zeer keurig.
D. DE PAUW, O. P.

9869 **Broeckaert, Norbertus, o. f. m.** **92 : 666**
◆ MGR TRUDO JANS. Een Limburgsch Martelaar. *Geïll. met 17 platen. — Leuven, Davidsfonds, (Volksreeks, nr 241) 1932, (20 × 14) 181 blz. 15 fr.*
V — Een uit de bloedige missie. China vergt vele offers. Het begon met den vroegtijdigen dood van Pater Verbist, den grooten pionier, die stierf eenzaam en verlaten. Verder gaat het over de lijken van honderden stille helden (nog huivert de na-angst van den wreeden Boksers-krijg) tot op deze dagen toe. De Franciscanen betaalden zwaar hun tol, o. m. bij den marteldood van den Limburgschen minderbroeder, den groote-in-eenvoud, wiens naam is Mgr Trudo Jans, voor wien Pater Norbertus deze biographie schreef, tintelend van leven, doorgloeid van missionarisvuur en grootsch van hoogsten adel in het sublieme offer. Tolle, lege ! M. VAN HOECK, PR.

9870 **Broeders, T. W.** **92 : 37**
◆ GEERT GROOTE EN ZIJN INVLOED OP HET ONDERWIJS. — *Tilburg, R. K. Jongensweeshuis (Opv. Brochurenreeks, nr 61) 1931, (20 × 15) 64 blz. fl. 0,80*
IV-V* — Wàt te denken over dat katholieke Réveil dat de Nederlandsche literatuur der 14-15e eeuw kenmerkt en den typischen naam draagt van « Moderne Devotie », en wélke waren de gevolgen, de invloedsfeer, de bijzonderste kopstukken ervan? Dat alles vindt ge hier in deze verhandeling, sterk als gecondenseerde melk. Iets nieuws? Toch niet; steller hield trouw grootboek over de feiten, gebruikt handig de bronnen en geeft een ietwat populair bedoelde synthese. Een korte levensschets van Geert Groote en een wandeling naar elk zijner fameuze stichtingen. Doch, naar mijn bescheiden oordeel, is dat alles te louter historisch en materiaal van feiten en blijft voor ons uit, een studie op de pedagogische principes of methodiek van Geert Groote. En dit laatste mocht wel verwacht van deze studie, als opgenomen in de Opvoedkundige Brochurenreeks. A. VAN DEN DRIES, PR.

9871 **Schous, Marie** **92.2**
◆ MARIE ADELHUIS VAN NASSAU. Groothertogin van Luxemburg. *Met 16 platen. — 's-Bosch, Mosmans, 1932, (21 × 16) 164 blz. fl. 1,90*
V — Dit is een heerlijk levensbericht van deze hoogstaande Vrouwe, die als Vorstin de volheid van haar geloof met uiterste consequentie beleefde. We willen het niet ontleden, niet wijzen op de levensrijke vroomheid van dit adellijke meisje; op haar beginselvastheid, op haar dwars-door-apostolische levensopvatting, op haar felle kracht in het aanvaarde lijden, op haar grootschen offergeest en grootschere offerdaad. Een levensbeschrijving als deze reikt boven het individueele uit: er gaat 'n buitengewoon-vormende kracht van uit en is overtuigend voor het respect dat God heeft voor elk temperament en voor ieders

levenswerk. Van dien kant uit is'het geroepen om ook bij andersdenken den heel wat goed te doen. Het werd zeer mooi uitgegeven. We raden hetheel speciaal aan als vrome lezing in jeugdvereenigingen van meisjes uit alle standen. Ieder vindt er levenslessen uit te rapen.

M. VAN HOECK, PR.

9872 **van Hoek, Kees** **84: 92**
◆
MAN EN MACHT. Een Serie Interviews. *Verlucht met portretten en autogrammen. — Hilversum, Brand, 1932, (21 × 15) 327 blz.* *fl. 4.50*

V* — Man en Macht is in reportage-vorm een levensfilm, een overzicht der vele gedachtenstroomingen en verwezenlijkingen van het internationaal wereldgebeuren van dezen tijd, gevat in de plastische uitbeelding van gekende personaliteiten. Cultureele geschiedenis van een ras-journalist en slagvaardig interviewer die de oude en de nieuwe wereld bereisde. Kees van Hoek levert met dit werk, journalistiek van grooten stijl. De keuze van de ge-interviewden (hij bestrijkt de vele domeinen der sociale gemeenschap), is buitengewoon interessant en representatief. Hij weet dat hij schrijft voor een krant (de eendagsbloem!) doch weet alles te verheffen op 'n plan dat z'n essay hoogere' absolute waarde geeft. Hij reflecteert, door de moment-opname heen, het duurzame beeld. Vooral heeft hij, wat voor 'n journalist-interviewer, het specifiek waardevolle is, atmospherische kracht in het oproepen van personen en milieus. Daardoor bizonder leeft dit belangwekkende werk. Het boek is, royaal verlucht met zeer-mooie photo's, prinselijk uitgegeven.

M. VAN HOECK, PR.

9873 **van Mierlo, J., Dr, S. J.** **92.2**
◆
DE DIENAAR GODS, ADOLF PETIT, S. J., « Apostel van den Goeden Meester. » *Met een portret. — Alken, Bode v. h. H. Hart, 1932, (19×14), 324 blz.* *16 fr.*

V — Pater Petit was, naar zijn eigen getuigenis, om drie redenen klein: klein van naam, klein van gestalte en klein door zijn simpelen oorsprong. Doch om zeer vele redenen is hij groot en al die redenen liggen saamgevat in het bijschrift aan den titel van P. van Mierlo's werk toegevoegd: Dienaar Gods, Apostel van den Goeden Meester. Heel het leven van dezen kloosterling is de verwezenlijking van dat woord geworden. Want al zijn krachten heeft hij met bovenmenschelijke inspanning gegeven aan den Meester en door Hem aan de duizenden en duizenden die hij bereikte en waarop hij het stempel van zijn geest drukte, door zijn geschreven en zijn gesproken woord, doch bovenal door de transcendentale kracht van zijn voorbeeld. Pater van Mierlo schreef een stichtend werk dat leidinggevend is voor allen.

M. VAN HOECK, PR.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C°

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

ZR MA. TERESA. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken :
- I. Mijn Broertje en Zusje
- II. Stoute Broer
- III. Zus bij het Kribje
- IV. Broer en Zus bij 't Opstaan

7.50 frank

B. CASIMIR. — Benneke
A. VAN DIJK. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. VAN LIES. — Klein Broertje
» Klein Zusje
ZR MA. TERESA. — Ik zal je eens wat vertellen
ZR MA. TERESA. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. DE WAAL. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. BURGERS. — 'n Prettige Vacantie
E. DROUVEN S. J. — De Eed van den Inlander
B. A. VAN HAAG. — Wim zijn Kabouterkoek
LAMBERT LUCASZ (KEES SPIERINGS). — Zoo 'n rare Chinees
A. L. REDUS. — Kees de Does en z'n Politiehond
KEES SPIERINGS. — Wim, de Blauwpit
ZR MA. TERESA. — Twee Vriendjes
D. C. VISSCHERS. — Een Kind van Java
B. V. ZWEGERS. — In 't Oerwoud

12.50 frank

EDGARD. — Van Koning Orgeloes
H. FEDERER. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. VAN GESTEL. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
GABR. MOERDIJK. — Een Gezellige Middag
ZR MA. TERESA. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
WALTERIDA. — Een Indisch Meisje
Javaansche Legenden

15 frank

J. V. BURGERS. — Klaveren Drie
EDGARD. — Het witte Muisje
MOEDER MARY LOYOLA. — Jezus van Nazareth
ZR MA. TERESA. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
KEES SPIERINGS. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. VAN DEN BERG. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. VAN DEN BERG. — De Koning van Tjilatjap
W. VAN DEN BERG. — De Vondeling van Simmerath
FRANCIS J. FINN. — De Geheimzinnige Gids
B. C. KLOOSTERMANS. — Gods Volk
MAX. — Giovanni
HÉLÈNE PAGÈS. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. SPALDING. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
KEES SPIERINGS. — De 6e van Meneer Franssen
ZR MA. TERESA. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel: Op Reis
2e » Op Curaçao
F. TRAUTWEIN. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. VAN DEN BERG. — Rudi's Avontuur
JOANNES EMONTS. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
LINA TERVOOREN. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. GROSS S. J. — De betooverde vallei
M. S. GROSS, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. VERBEETEN. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. HEIJNEN. — Joolsingel N° 1

30 frank

B. V. ZWEGERS. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

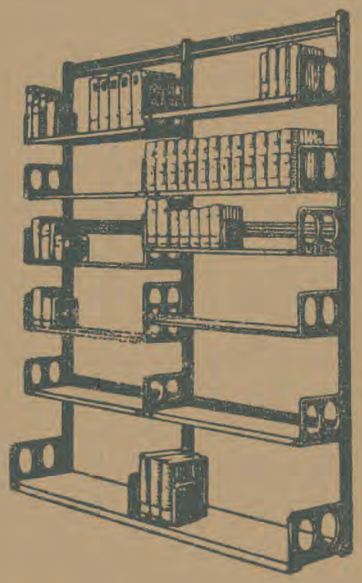

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

Zoo juist verschenen

J.-B. BESANÇON
Professeur à un lycée moderne à La Haye
et W. STRUIK
Professeur à une école secondaire à Amsterdam

PRECIS HISTORIQUE ET ANTHOLOGIE DE LA LITTERATURE FRANÇAISE

Avec de nombreuses illustrations, à l'usage des lycées classiques et modernes
DEUXIÈME PARTIE
QUATRIÈME EDITION

Prijs ing. gld. 4,25 — geb. gld. 4,90

Verkrijgbaar in den Boekhandel en bij den Uitgever
J. B. WOLTERS — GRONINGEN, DEN HAAG, BATAVIA

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER -en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Christine : Arbeid adelt : 5,— fr. — Christa-Maria : 7,50 fr. — Kerstrozen : 7,50 fr.

De Saeyer : Sneeuwklokje : 7,50 fr. — Baron van Munkhuisen : 12,50 fr.

Fredrix : Wim : 7,50 fr. — Wim en zijn makkers : 12,50 fr.

Jos. Witlox : 't Heilig Paterke van Hasselt (Valentinus Paquay) 7,50 fr.

Carton de Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. Tweede herziene uitgave 12,50 fr.

Jan Hammenecker, Pr. : Zoo zuiver als een ooge 12,50 fr.

Pater Wuyts : Laaiende vlammen 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15,— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15,— fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

Nieuw = Uiterst actueel

Lange en Korte Golf

Handleiding voor zelfbouwers van radiotoestellen voor lange-, korte en ultrakorte golf-ontvangst, met vele nuttige wenken voor kortegolf luisteraars
door **M. W. H. GORTER.**

Met vele foto's en teekeningen.

Geb. 42 fr.

Wie teekent er in?

FEESTUITGAVE VAN

JAN VAN RUUSBROEC'S VOLLEDIGE WERKEN, IN 4 DEELEN

Bezorgd door:
EE. PP. Dr STRACKE, Dr P. POUKENS, Dr L. REYPENS & Dr J. VAN MIERLO
Prijs bij inschrijving ing. in 4 dln: **fr. 200**

Jan van Ruusbroec - Leven en Werken

Prijs: ingen. **100 fr.**

— Te bestellen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen —

DRUKKERIJ DE BIÈVRE

BRASSCHAET

TELEFONEN: **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**

Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.
MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931: 65 frank.

BEHEER: NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL:

MOONDEELGIDS

Redactie: E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.
— *Redactiesecretaris*: ANTON VAN DE VELDE —

Beheer: « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL
Postcheckrekening nr. 162.68

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Romans en Novellen

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave).	fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave).	fr. 5.—
RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.**	fr. 12.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave)	fr. 8.50
MARIA BLASKO. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn.	fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave.	fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Gloed**	fr. 13.50
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman.	fr. 16.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.**	fr. 13.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman	fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman.	fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.**	fr. 18.—
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren.	fr. 10.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man. Roman.**	fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman.	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman	fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman.	fr. 18.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman	fr. 18.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman.	fr. 15.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.**	fr. 5.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Vertaald uit het Hongaarsch door Dr A. Cardyn	fr. 20.—
A. HULSMANS. — **Droomleventje**	fr. 22,50
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.**	fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen.	fr. 17.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.**	fr. 20.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman	fr. 22,50
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk)	13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans.	fr. 5.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll. dr G. van Raemdonck.	fr. 18.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.**	fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.**	fr. 18.—

Een gebeurtenis in de Vlaamsche kinderliteratuur!

Doctor Slim en de Mikroben

door ANTON VAN DE VELDE

Geïllustreerd met 12 grappige teekeningen door G. VAN RAEMDONCK

Een Vlaamsch jeugdboek van hooge litteraire en pædagogische waarde! Het gegeven verplaatst ons in de wonderwereld der mikroben: nieuw dus van stof; maar ook ongewoon kleurvol en levendig van verwoording.

Geen moraliseerende preektoon, maar frissche, uitbundige fantasie met af en toe dichterlijke momenten en een ondergrond van diepere levenswijsheid die u weldoende aangrijpt.

Een festijn voor de verbeelding; een welkome versnapering voor oud en jong.

PRIJS: 20 FRANK

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

PAS VERSCHENEN : EEN SUCCESNUMMER !

Radèske!

'n Kwajongensspel in 3 bedrijven, 5 tafereelen

door

Anton VAN DE VELDE

Dansen en Deuntjes van Jos DE KLERK

Een gedroomd spel voor de prijsuitdeeling en voor feestvoorstellingen in Colleges, Scholen, Patronaten en Jeugdwerken.

Elke Boekerij moet dit bezitten!

Zie de bespreking als « Het Boek der Maand »

Prijs: 20 frank

In 1932 verschijnen de eerste deelen van DE

KATHOLIEKE ENCYCLOPEDIE

Het is een van A tot Z nieuw Standaardwerk, rijk geïllustreerd, modern van geest, met onderteekende artikelen van de meest vooraanstaande deskundigen; ruim 400 geleerden van Zuid en Noord werken samen met ongeveer 75 redacteuren.

Deze **katholieke** uitgave mag in geen katholiek huisgezin, dat wil openstaan voor het geestelijk gebeuren van onzen tijd, ontbreken.

Het werk zal verschijnen in **24 deelen**, en over 6 jaar volledig zijn.
Elk deel zal ongeveer 800 kolommen à 70 regels beslaan.

De prijs per deel in linnen gebonden is 138 fr.; in halfleder 153 fr.

Inschrijvingen te zenden aan de: Vraag prospectus aan bij:

— Vlaamsche Boekcentrale —

CUYLITSSTRAAT, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
November 1932

IX

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Romans en Novellen

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave).	fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave).	fr. 5.—
RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.**	fr. 12.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave)	fr. 8.50
MARIA BLASKO. — **Marusja.** Vert. dr. Dr A. Cardyn.	fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave.	fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Gloed**	fr. 13.50
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman.	fr. 16.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Miete.** Roman	fr. 27.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.**	fr. 13.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman	fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman.	fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.**	fr. 18.—
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren.	fr. 10.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman.	fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman.	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman	fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman.	fr. 18,—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman	fr. 18.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman.	fr. 15.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.**	fr. 5.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Vertaald uit het Hongaarsch	fr. 20.—
A. HULSMANS. — **Droomleventje**	fr. 22,50
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.**	fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen.	fr. 17.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.**	fr. 20.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman	fr. 22,50
K. VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk)	13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.**	fr. 5.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll. dr G. van Raemdonck.	fr. 18.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Woe's wondere Wandel.** Geill. dr Christine Van de Plas.	fr. 18,—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.**	fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.**	fr. 18.—

Een ophefmakend Boek voor dezen Tijd

INGEMETSELDEN

Wereldstad-Roman door

FRANZ HERWIG

Prijs: 56,50 frank

Te bekomen bij A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

“ Geen Succes Zonder Organisatie Geen Organisatie Zonder R^o^ne^o^ ,,

R^O^NE^O^ organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mêe. Er zal niet tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

DE FILM VOOR DONKERE DAGEN EN SNELLE OPNAMEN

VULHAARDEN

Cadé en Surdiac

de beste

H. ADINAU

20-24 Aerschotstraat

ANTWERPEN

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat 27, Antwerqen

Ontspanningslectuur

Fl. L. BARCLAY : De Rozenkrans 36,25
H. BOREL : Het Jongetje geb. 38,50
P. BOURGET : Onze Daden volgen ons, 2 dln elk 21,75
P. BROMBERG : Hannie Helmer geb. 42,00
M. J. BRUSSE : Boefje 27,50
POL DE MONT : De gouden Distel 42,00
J. DERKSEN : De ware Geschiedenis van Rob, den Foxhond 19,00
A. DE VLETTER : Paljas 42,00
» » De Zusjes van Paljas 36,25
R. DEWACHTER : Levensvlam 20,00
K. ELSTER : Het Leven geeft en neemt geb. 72,00
P. GROGGER : De Steenen Poort 70,00
SELMA LAGERLöF : Christuslegenden 22,00
R MAIZEROY : Als de Rozen... geb. 17,50
H. MALOT : Blauw Bloed geb. 17,50
KEES MEFKEL : Blanke Slavin 36,25
TOM MIX : Mijn Leven en Avonturen in het wilde Westen geb. 42,00
JO NABBEN : Go's Taak 13,75
De Mei der Zigeuners 18,25
J. OTERDAHL : Een uit Velen geb. 72,00
De Familie Kruse geb. 72,00
J. PASQUASY : Op den Drempel 15,00
E. RUSSE : De Heirbaan 41,00
R. SNIEDERS : De Schaarslijper, 2 dln 20,50
THEO STAEL : Roll-Film 12,50
R. STARR : Berlinda kiest haar Man 4,00
ST. STREUVELS : Natuur 25,00
Gevoel en Leven, 2 dln elk 25,00
De Vlaschaard 20,00
A. THIRY : De Drie uit « Sinte Gerardus Majelle » en hunne vrouw 27,50
De Hoorn schalt 50,75
F. TIMMERMANS :
Driekoningentryptiek 13,00
En waar de Ster 13,00
Harp van St Franciscus 50,00
Hemelsche Salomé 13,00
Leontientje 13,00
Mijnheer Pirroen 13,00
Uit mijn Rommelkas 13,00
Zeer schoone Uren van Juffrouw Symforosa Begijntjen 13,00
V. VAN GISBERGEN : De Leeuwen van Pallas' Helm 12,50
ARTHUR VAN SCHENDEL : Het Fregatschip Johanna Maria geb. 56,50
E. VON ADLERSFELD-BALLESTREM : Witte Rozen 17,50
C. M. VREUGDENHIL : Uit Freekje's Leven geb. 56,50
A. WELTERS : Legenden van de Sterre der Zee 18,25
STAF WEYTS : De donkere Weg 15,00
X. : De Jeugd voorop 2,25

ROLL-FILM, door THEO STAEL

Prijs : 12,50 Fr.

DRUKKERIJ DE BIÈVRE

BRASSCHAET

TELEFONEN : **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**

Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.
MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931 : 65 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOONDEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.
— *Redactiesecretaris* : ANTON VAN DE VELDE —
Beheer : « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL
Postcheckrekening nr. 162.68

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C[o]

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Vormende Lectuur

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.** fr. 15.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.— ; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar :** II. Poëzie. fr. 8.50
JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.** fr. 13.50
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** fr. 30.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** fr. 16.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e, 3e en 4e Deel. elk fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters.** geb. fr. 10.50
P. KORNYEY. — **Claudia.** fr. 7.—
Zr M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten. fr. 15.—
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieder en zijn Tijd** 3 deelen, elk fr. 20.—
Dr FLORIS PRIMS. — **Naar het Geluk** fr. 5.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St Carolus. 1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727) fr. 30.—
L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave fr. 75.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droom en Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade. fr. 27.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig Speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** 'n Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedrijven. fr. 10.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave. 60.—
DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen : Lenore.** fr. 6.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht. fr. 20.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk 2 deelen. elk fr. 25.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 6e, 7e, 8e en 9e jaargang **elk fr. 50.— ;** 10e jaargang fr. 35.—
Missiebibliografie fr. 7.—
Modelcataloog StMichiel : 3e en 4e deel. **elk fr. 5.— ;** 5e deel fr. 8.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3e druk) fr. 5.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

FRANZ HERWIG

MAAGDENBURG, 20 MAART 1880 — WEIMAR, 15 AUG. 1931

NUMMER 9 TIENDE JAARGANG NOVEMBER 1932

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen
Postcheck: 241.02

Prijs voor België. — Abonnement: 35 frank. — Dit nummer: 5 frank.
Prijs voor Nederland. — Abonnement: fl. 3,50. — Dit nummer: fl. 0,50.

BJÖRNSTERNE BJÖRNSON

DOOR ANTOON THIRY

I.

Onder de vele grooten die Noorwegen in deze laatste eeuw aan de wereld schonk, is en blijft hij buiten allen twijfel wel de allergrootste. Want nu nog, meer dan twintig jaar na zijn dood, kijkt de Noor zoo vol liefde en bewondering op naar hem als naar geen andere van zijn nog levende kunstenaars, geleerden of politieke leiders.

En dat niet zoo zeer om alles wat hij als letterkundige schiep, om den schat van vertellingen, gedichten, romans, tooneelstukken waarmee hij de wereld verrijkte, maar veel meer om de warme, geestdriftige belangstelling die hij bezat voor alles wat des levens was. Niet een immers die zoo breed open stond, niet een die zoo licht ontvlamde en zich zoo spontaan als verdediger opwierp, als voorvechter, als leider, voor alles wat hem goed en edel en rechtvaardig leek.

In de eerste plaats gold voor hem het leven, in de tweede eerst de litteratuur. En daarom eerde en eert zijn volk nog steeds vóór alles in hem den mensch, de persoonlijkheid Björnson.

Met opzet gebruik ik persoonlijkheid. Omdat dit woord, — in tegenstelling met het woord « persoon » dat iets gebonden, begrensd, passief inhoudt — vrijheid, veelzijdigheid en vooral actie beteekent, omdat het wijst op iets ver boven den natuurlijken mensch uit.

Een groote, sterke persoonlijkheid was Björnson, iemand met een fijne intuitie, die bij 't minste wat hij dacht of deed steeds het algemeen belang in 't oog hield, die zich een doel kon stellen waarnaar hij dan

met vasten, onbuigzamen wil op af ging. En zoo dwingend werkte hij, dat hij geleidelijk heel het Noorsche volk in zijn ban kreeg, zoodat zelfs die eenzelvige, eeuwig-malcontente, stekelige brombeer die Knut Hamsun is, in dat schoone, verheven gedicht — een der volmaaksten der Noorsche taal — in 1902, bij 't feest van Björnsons 10ⁿ verjaardag, geschreven, vol geestdrift getuigde dat hij is: « de geboren tolk van ons leed en onze vreugde; dat geen arm kan leiden als de zijne. geen woord ons ontroeren als zijn woord. Als hij zwijgt, wordt het doodstil ».

Verwonderen kan het niet dat een man die het tot zulk een hoogte bracht: de leider van een volk te zijn, als kind reeds een uitgesproken, eigen karakter moest hebben.

Veel is er over zijn kinderjaren echter niet bekend. Hij zelf laat er zich slechts een enkele maal over uit, namelijk in een kleine vertelling « Blakken » zoo genoemd naar den naam van zijn paard. Maar verder spreekt hij er zoo goed als niet meer over. Hij had daar trouwens tijd noch lust voor. Want zóó nam elke nieuwe dag hem met zijn overvloed aan nieuw leven in beslag, dat het hem zoo goed als onmogelijk was het hoofd om te wenden en zich te verdiepen in herinneringen.

Zooals de meeste groote Noren stamde hij uit een oud boerengeslacht. Zijn vader was al een rijp man toen hij zich geroepen voelde voor het predikantenambt. Hij zette zich, ondanks zijn leeftijd, aan de studie van de theologie, en werd als dominee geplaatst in een klein pleatsje in het Oosterdal, genaamd Kvikne. Daar was het dat vóór 100 jaar, op 8 December 1832, Björnstern geboren werd.

De kleine, armoedige pastorie lag hoog en eenzaam boven in 't rotsig gebergte en ver van het dal met zijn huizen en zijn menschelijk beweeg. Zoo koud was het daarboven dat het er menigen keer, midden in den zomer, sneeuwde en 's winters lag de sneeuw er zoo dik dat hagen en struiken er onder bedolven lagen en slechts de berkentoppen erboven uitstaken.

Speelkameraden bezat het jongetje daar op die hoogte echter niet. En om ten minste toch iets anders van 't leven te zien, dan zijn vader en zijn moeder en de dienstboden, kroop het op tafel en keek nieuwsgierig door de kleine raampjes neer in het dal waar menschen en kinderen bewogen.

Een paar huisdieren waren zijn vrienden. Een hond, voor wien hij suiker stal uit moeders kast, een poes, die hij in den beginne voor een reusachtige muis hield, een biggetje dat hij eens kost wat kost met een zilveren lepel wilde doen eten om het zoodoende goede manieren te leeren, en, dan bovenal, zijn paard Blakken.

Dat paard en zijn vader waren zijn helden.

Naar het eerste keek hij op omdat het eens zijn merrie en zijn veulen tegen een beer verdedigd had. En naar den tweede omdat hij toch zoo buitengewoon sterk was. Die kon immers met gemak een zak van 100 kilo optillen, die trok al spelend een ploeg door den akker, en

BJÖRNSTERNE BJORNSON

zoo moedig was hij, dat hij moedermensch alleen naar vergaderingen van morrende, oproerige boeren trok, die dreigden zich met geweld tegen de invoering van een of andere wet te verzetten, en hij er op den koop toe al die koppige, vechtensgereede gemeenteleden onder den duim wist te krijgen.

Moeder Björnson was zoowat het tegenovergestelde van dien daadkrachtigen, pootigen vader. Ze was vroolijk van natuur, doch tevens fijn en gevoelig. Van haar erfde hij zijn diep gemoedsleven. En hij had met Goethe kunnen zeggen :

Vom Vater hab ich die Statur,
Des Lebens ernstes Führen,
Vom Mütterchen die Frohnatur,
Und Lust zu fabulieren,

ware op zeker oogenblik zijn vader ook niet aan het fabulieren gegaan.

Dit gebeurde toen de familie Björnson het afgelegen Kvikne met zijn eenzame, hooggeborgen pastorie had verlaten om te verhuizen naar een der heerlijkste streken van het land, het typisch-Noorsche Romsdal met zijn hooge sneeuw-bedekte rotstoppen en zijn diep-blauw fjord.

Björnsterne was toen zes jaar oud.

Het laat zich begrijpen hoe gelukkig het ventje zich voelde verlost te zijn uit de eenzaamheid, eindelijk onder menschen te wonen, speelkameraadjes te hebben en den godganschen dag vrijelijk met de boeren en de handwerkers van vaders gemeente te kunnen omgaan. En actief als hij was werkte hij algauw met hen mee op 't land of in 't werkhuis.

Een ding stond hem echter in dit nieuwe leven wein g aan en dat was de school.

Zijn meester kreeg algauw meer dan de handen vol met het onrustige kind en deed zijn beklag aan dominee Björnson, die er, zooals 't in den aard ligt van krachtmenschen, niets beter op te verzinnen wist dan het ventje door schrikaanjagende histories over

trollen, heksen, spoken en ander donker gebroed, tot gehoorzaamheid te dwingen. Doch de goede man vergiste zich deerlijk. De knaap luisterde weliswaar aandachtig toe, maar geloofde geen jota van al die verschrikkelijke verhalen. Hij fantaseerde er zelf met zijn vader duchtig op los, schepte er nog wat bij en vertelde die dingen aangevuld en verbeterd aan zijn schoolmaatjes verder.

Vader liet zich daardoor echter niet van zijn stuk brengen. Hij gaf zijn zoon een huisonderwijzer die 't kind met het dreigement van dood en hel probeerde klein te krijgen, ontzag het zelf niet hem de uitvoering van een doodvonnis doen bij te wonen van een jongen man beschuldigd een jong meisje van een rots te hebben gestooten. In « Een droevige jeugdherinnering » beschrijft hij uitvoerig het heele verloop dezer executie.

't Ergste van al, in plaats van alzoo dat kopje gebroken te hebben, gebeurde er heel wat anders met het kind. Een groot medelijden vervulde hem met den terdoodveroordeelde, die naar zijn oordeel niet eens schuldig was, maar vrijwillig den dood inging om een ander te redden. En tevens werd er in hem een sterk wantrouwen gewekt tegen de rechters, iets wat hem nooit meer verlaten zou.

Op twaalfjarigen leeftijd moest Björnsterne weer naar school, maar 't haalde even weinig uit als den eersten keer. Sagen lezen, gedichten maken en met zijn kameraden tooneelstukken opvoeren, was belangrijker voor hem dan schoolboekjes-wetenschap herkauwen. Hij bezocht daarna nog een andere te Christiania — het huidige Oslo — waar hij Ibsen en Jonas Lie leerde kennen om dan eindelijk, na veel moeite, het was in 1853, op de Universiteit te geraken.

Maar pas was hij student of hij werd zoo door het politiek en letterkundig leven in de hoofdstad ingenomen dat hij aan vader liet weten hij gewoonweg niet studeeren kon.

Waarop deze laatste aan zoon-lief een brief terugschreef vol bezorgde vermaningen, dat zoon-lief wel oud en wijs genoeg kon zijn om te weten wat hij liever deed, doch... dat er van species-zenden nu ook geen sprake meer kon zijn en hij zich dus maar moest zien te redden.

II.

En Björnsterne redde zich.

Alles wat overtollig was, alle weelde werd geweerd. Samen met een kameraad betrok hij een eenvoudig kamerke en leefde op brood en thee. Intusschen zette hij zich aan journalistieken arbeid en had weldra het geluk te slagen.

Zijn artikels werden gretig aanvaard, en even gretig door het publiek gelezen en besproken. En op enkele jaren tijds groeide zijn invloed in 't land tot iets buitengewoons. Een klein feit illustreert op afdoende wijze, over welke macht die zeven-en-twintigjarige journalist toen reeds beschikte.

Een zekere Arne Kulterstad was ter dood veroordeeld wegens manslag en wachtte in de gevangenis op de voltrekking van zijn vonnis. Björnson bracht den man een bezoek, sprak met hem, peilde zijn innerlijk leven en kwam tot de overtuiging dat hij onmogelijk zijn daad met volle bewustheid had kunnen begaan. Neen, voorbedachten rade was hier uitgesloten. Dadelijk nam hij de pen op en schreef een reeks schitterende artikels om den man te verdedigen. Ondanks alles wat men hem vóór de voeten wierp: dat hij moordenaars onder zijn bescherming nam, dat hij getuigde van een grenzeloozen hoogmoed om rechters de les te willen spellen, dat het onbegonnen werk was vermits het vonnis reeds was geveld, onverstoord schreef hij verder, kreeg stilaan het publiek op zijn hand en het proces werd herzien. Arne Kulterstad was van den dood gered.

Doch al stond hij dagelijks midden in den levensstrijd, de letterkunde werd er nochtans niet om vergeten. Te veel sagen immers over oude, Noorsche grootheid en Noorschen roem had hij vroeger gelezen, te veel hield hij van zijn volk dat hij weer omhoog wou stuwen, om ook dit middel niet te gebruiken voor de verwezenlijking van zijn droom.

En 't eerste wat zijn belangstelling trok was het tooneel. Tot dan toe was het bijna uitsluitend in de handen van Denen geweest, die er echter niet veel zorg aan besteedden. Een ideaal bezielde hen niet en daardoor bleef het tamelijk laag bij den grond.

Onder de leus: het Noorsche tooneel voor de Noorsche kunstenaars, trokken Ibsen en hij ten strijd om daarin verandering te brengen.

Het liep echter niet van een leien dakje. Met verbittering werd er gestreden, de strijd duurde lang, doch op het laatst haalden de twee voorvechters toch hun slag thuis. Het tooneel kwam in Noorsche handen en Noorsche stukken werden er opgevoerd.

Ondanks de behaalde overwinning beroerde deze strijd den jongen Björnsen zeer diep. Eenerzijds voelde hij zich verheugd om de zegepraal maar anderzijds was hij zich terdege bewust van het leed dat hij zijn tegenstrevers had berokkend. Het eerste tooneelstuk dat hij schreef: « Tusschen de veldslagen in » (Mellem Slagene) gaat over dit thema en de held ervan, Koning Sverre, lijdt danig onder dat dubbele in zijn wezen.

Andere historische stukken, aansluitend bij de Noorsche sagen, volgden op dit eerste: « Halte Hulda », « Kong Sverre », « Sigurd Slembe » en « Sigurd Jorsalfar ».

Doch niet alleen die groote, uit één stuk gehouwen helden uit het Noorsch verleden trokken den jongen schrijver aan, ook naar de boeren, in hun voelen en denken nog zoo nauw verwant aan die oude sagen-figuren, ging zijn belangstelling en zijn liefde en tusschen zijn drama's door schreef hij zijn wereldberoemde boerennovellen, die in alle talen vertaald werden, die nog steeds herdrukt worden en nog overal met hetzelfde frissche genot gelezen en herlezen.

Wie, die van lezen houdt, las niet: «Synnöve Solbakken», « Arne »,

« Een vroolijke knaap », « Het visschersmeisje » (Petra) en dan dat mooie: « De Bruidsmarsch »?

Onder die romantische strooming echter die in het jaar 1870 haar hoogtepunt bereikte in het jeugdige, frissche epos: « Arnljot Gelline » en in dien rijken bundel « Digte og Sange », — waarin hij zijn liederen en gedichten verzamelde en waarin ook het beroemde : « Ja, wij hebben het lief, dit land » voorkomt, dat later het Noorsche volkslied werd — brak er iets nieuws zich baan.

De politieke en sociale problemen, de strijd om de zelfstandigheid van Noorwegen — dat toen door een Unie met Zweden verbonden was — hielden hem bezig, maar ook de moreele nood van zijn tijd trok de aandacht van den rijper-wordenden Björnson.

In 1865, midden in zijn romantische productie, had hij een klein, modern drama geschreven: « De Jonggehuwden » (De Nygifte) waarin hij opkomt voor de rechten van den man, tegenover de bekrompenheid van schoonouders, die hun uitgehuwelijkte dochter in hun eigen gedachten- en gevoelskring willen behouden, in plaats van haar te wijzen op haar plichten in haar nieuw leven. Het stuk is wel wat bleek, vergeleken bij zijn andere drama's, en niet genuanceerd genoeg. En ook het tweede in die richting: « De Redacteur » (Redaktören) dat 9 jaar later verscheen, en dat een verbitterde aanklacht vormt tegen partijdige journalistiek, blijft even zwak.

Doch 't jaar daarop. in 1875, verovert Björnson met een derde in die richting: « Een Failliet », niet alleen heel Noorwegen maar zoowat heel Europa.

Waar is de grens tusschen eerlijken en oneerlijken handel, is de vraag die hierin behandeld wordt. Onbarmhartig legt hij de zweep op den geest van leugen en bedrog die in handelskringen heerscht, op het roekelooze speculeeren met andermans eigendom en levendig teekent hij ons koopman Tjelde, wiens gezin door dien geest dreigt bedorven te worden en die een wanhopigen strijd voert om naar buiten den schijn op te houden, terwijl naar binnen de crisis feller en feller woedt. Maar Björnson laat de waarheid zegevieren. De armoede breekt het geruineerde, eerlijk-gebleven gezin niet. Integendeel het vindt er zijn geluk in terug.

Dit stuk was het, dat de voorlooper was van Ibsen's « Steunpilaren van de maatschappij ».

Björnson bleef nu verder op den ingeslagen weg.

In « Kongen » (Een koning) brengt hij een koning ten tooneel die in conflict komt met de nieuwe staatkundige opvattingen. Hij doet vrijwillig afstand van alles wat nog aan het absolute koningschap herinnert, wil een burger-koning worden. Maar de tijden zijn zoo veranderd dat het hem niet lukt en hij zelfs als mensch ten offer valt.

Na « Het nieuwe Systeem » met als onderwerp een brok spoorwegpolitiek en « Leonarda», waarin hij de bekrompenheid der maatschappij hekelt tegenover een vrouw, op jaren reeds, die door een jongen man

wordt bemind, doch ten slotte om bestwil vlucht, keert hij zich naar het godsdienstige vraagstuk.

In zijn jonge jaren was Björnson een overtuigd aanhanger geweest van den Deenschen predikant en volksopvoeder N. F. S. Grundtvig — de stichter de bekende Deensche « volkshoogescholen » — en wat deze in zake godsdienst voorstond.

Maar langzamerhand begon hij critiek uit te oefenen op het « Christendom », of beter gezegd op wat hij als het Christendom beschouwde, wat als dusdanig in de eerste plaats door den bekenden Deenschen, protestantschen theoloog en wijsgeer Sören Kierkegaard werd voorgehouden en wat op den keper beschouwd niets anders was dan een der ontelbare « leeren » door het Protestantisme voortgebracht.

Het kon bijna niets anders of Björnson's optimistische natuur moest in verzet komen tegen een leer die het leven hier op aarde veronachtzaamde en alle verlangen, onder dreigement van hel en doemenis, wou richten naar een beter hiernamaals. Neen, zulk een tegen-natuurlijk, ten spits gedreven fanatisme kon hij als normaal mensch niet aanvaarden en hij nam er dan ook weldra positie tegen in zijn hoofdwerk : « Boven Menschelijke Kracht ».

't Was te Parijs, alwaar hij van 1882 tot '87 verbleef, dat hij het eerste, en ver weg het meest belangrijke deel van dit drama schreef.

Het « Christendom » drijft er den mensch toe zijn krachten te overschatten, te streven naar iets wat feitelijk buiten zijn macht ligt en zoo iets moet fataal tot een ramp leiden.

Het stuk speelt in Nordland, in het land van de middernachtszon en het noorderlicht, waar 't alles als een wonder is. En daar, waar de natuur meer schijnt dan ze is, leeft de strenge, idealistische dominee Adolf Sang, voor wien het Evangelie geen ijdel woord is.

Rijk is hij naar dat afgelegen, vreemde land getrokken, maar alles wat hij bezit geeft hij weg aan de armen. Als de plicht hem roept is hij present. Gevaren bestaan niet voor hem. Bij stormweer zoo fel dat zelfs zeelui niet in zee durven steken, vaart hij uit in een kleinen, open boot, en dwars door mist en sneeuwjacht, zonder gids, steekt hij over de rotsen. Zijn geloof kan alles. Hij geneest zieken, doet lammen loopen, wordt, wat men in protestantsche terminologie, een religieus genie noemt.

Vol warme sympathie buigt Björnson zich over zijn held, teekent hem waar en levend en vermijdt angstvallig, tegen zijn eigen meening over zulk soort menschen, er een caricatuur van te maken.

Ondanks zijn « geloof », ondanks al de « wonderen » die hij doet is Sang niet tevreden. Hij wil meer.

Sedert verscheidene jaren ligt zijn vrouw ziek te bed. Door zijn gebeden wil hij haar kost wat kost genezen. Het lukt hem ook en ze rijst recht uit haar bed.

Een geweldige vreugde ploft op hem neer. Maar op hetzelfde

oogenblik valt zijn vrouw dood in zijn armen. Sang kan zijn oogen bijkans niet gelooven. Twijfel komt op en breekt hem.

Het « Christendom » heeft den begrensden mensch buiten zichzelve gerukt en gedood.

Jammer dat de geniale schrijver niet geweten heeft dat er nog een andere leering is, die Adolf Sang, wegens « vermetel betrouwen », wegens het buiten zijn grenzen treden, zondig zou bevonden hebben,..

III.

Na dit stuk, keert Björnson terug tot zijn moreele vraagstukken.

In « Een Handschoen » (1883) bestrijdt hij met klem de gangbare meening dat er een dubbele moraal is, een voor den man en een andere voor de vrouw. En in zijn roman die, het jaar daarop, volgde : « Vlaggen in stad en haven » beschrijft hij ons het leven van een gezonde, evenwichtige moeder. Ze is getrouwd met een gedegenereerd man en ze weet haar kind erfelijk belast. Ondanks alles bindt ze den strijd aan tegen het slechte in haar zoon, bewaart niet slechts zijn gezondheid maar maakt er ook een zedelijk-sterk man van. Ze wil ook anderen van haar opvattingen en opgedane ervaringen laten profiteeren en past daarop in een meisjesschool met succes haar uit het leven zelf gegroeid systeem toe.

Björnson had weliswaar in die jaren den rug gekeerd naar het « christendom ». Maar dit nam niet weg dat hij diep in zich een innige behoefte bleef gevoelen aan godsdienst. De theorieën over evolutie die in dien tijd allerwegen doorbraken bekoorden ook hem en vervingen weldra zijn kindergeloof. God manifesteerde zich voor hem in den vooruitgang.

In een nieuw roman: « Op Gods Wegen » — in het Nederlandsch uitgegeven onder den titel « Ole Tuft » — bracht hij zijn jonge levensbeschouwing in beeld. Een dominee, dreigend met hel en verdoemenis, symboliseert het oude geloof, en een dokter, vol van evolutie en vooruitgang, het nieuwe. Maar 't lijkt wel of Björnson niet zeer overtuigd is van wat hij vóórhoudt. Want al is het verhaal goed gebouwd, over het algemeen is het mat en slap van actie en karakterteekening. Neen, de « ersatz »-godsdienst voldeed hem blijkbaar ook niet.

Op dezen zwaartilligen roman volgen een paar verhalen en dan pakt hij voor de tweede maal een onderwerp aan over « bovenmenschelijke kracht ».

Niet op godsdienstig gebied, niet tegen het « christendom » is het hem nog te doen, maar het sociale vraagstuk neemt hem nu in beslag.

In zoowat heel Europa had het socialisme zich baan weten te breken en steeds meer en meer gespannen werd de verhouding tusschen werkgevers en arbeiders. In dit tooneelstuk stelt hij de twee in al hun onverbiddelijkheid tegenover elkaar. Met groote objectiviteit en een

mild, meevoelend begrijpen teekent hij ons den eene zoowel als den andere, en laat tusschen beiden in den anarchist optreden, den man bezeten door vernielingszucht die met dynamiet werkt om de bestaande orde omver te krijgen. Björnson gelooft dat uit den chaos ontstaan door dien tot het uiterste gevoerden klassenstrijd een nieuwe toekomst, een nieuwe moraal zal geboren worden, maar wat hij daarover zegt is vaag en verward. Een ziener was hij niet.

Zijn laatste stuk van beteekenis is « Paul Lange en Tora Parsberg » (1898).

Paul Lange, een nobel, zelfstandig en gewetensvol man wordt door zijn politieke tegenstrevers, juist om zijn zelfstandigheid en rechtvaardigheid, met alle mogelijke middelen achtervolgd. Tora Parsberg, zijn verloofde, spant al haar krachten in om hem te steunen en te sterken in dezen ongelijken strijd. Doch het lukt haar niet. Paul Lange verliest het hoofd en pleegt zelfmoord.

Nog een paar stukken volgen waaronder het jonge, frissche « Als de jonge wijn bloeit », en ook een roman « Mary » waarin het eeuwige probleem vader-zoon behandeld wordt, maar 't lijkt wel dat Björnson stilaan verslapt.

Verwonderen kan het niet want juist in die eerste jaren van 1900 werd in Noorwegen den definitieven strijd aangebonden om de Unie met Zweden te verbreken en een zelfstandigen Noorschen Staat op te richten. En Björnson was immers de leider van deze beweging. Met zooveel tact en bezonnenheid werd die door hem gevoerd, zoo dwong hij door zijn nobel optreden den eerbied en de achting af van zijn tegenstrevers de Zweden, dat, ondanks alles, de Zweedsche Academie hem in 1903 den Nobelprijs toekende. Zelfs gebeurde het, op openbare vergaderingen waar hij 't woord voerde om Noorwegen's goed recht te bepleiten, dat aanwezige Zweden hem mede toejuichten, meegesleept als ze werden door zijn machtige geestdrift.

Hij smaakte het geluk, in 1905, op vredelievende manier de Unie met Zweden te zien verbroken worden en opgericht den zelfstandigen Staat Noorwegen met een eigen koning.

Het gebaar van Knut Hamsun die zich reeds had laten inlijven bij een vrijwilligerskorps om tegen het broedervolk gewapenderhand op te trekken, bleek gelukkig nutteloos.

Met de gezondheid ging het nadien zienderoogen achteruit.

In 1909, juist na het verschijnen van « Als de jonge wijn bloeit », werd hij ziek en werd naar Parijs vervoerd, waar hij hoopte te kunnen genezen.

Den 26 April 1910 stierf hij daar.

Heel Noorwegen was in rouw. Uit alle landen stroomden bewijzen van deelneming binnen bij de regeering te Oslo en ook bij zijn vrouw te Parijs. Want ook zij was gekend. In voor- en tegenspoed had zij naast hem gestaan, was zijn steun geweest, had hem weten te bezielen door haar liefde en haar kracht.

Op de kosten van den Noorschen Staat werd zijn lijk naar Kopenhagen vervoerd, alwaar het op een pantserschip werd gebracht. Bedekt met de Noorsche vlag en met bloemen, in den kring van een matrozen-wacht, zoo voer hij naar Oslo.

Bij zijn aankomst donderde het vestinggeschut en luidden de klokken en door een zee van ademloos-toeziende menschen werd hij naar de kerk gedragen. Duizenden en duizenden stroomden voorbij de kist om hem hun laatsten groet te brengen en bij zijn graf stonden de schoolkinderen te schreien...

Dood is hij echter niet voor den Noor. Bij elk gewichtig vraagstuk van openbaar belang vraagt hij zich af: « Wat zou hij wel gezegd hebben?... »

Bijzonder sterk kwam dit tot uiting, enkele jaren geleden, toen Knut Hamsun dat verwoede artikel schreef tegen rechters die een jonge, bedrogen moeder, omdat ze de hand had geslagen aan haar kind, « slechts » acht maanden gevangenisstraf gaven. Geen acht jaar, maar achttien jaar had ze moeten hebben, die het waagde jong leven te vernietigen. Beter nog, er diende eenvoudig opruiming gehouden te worden met haar en met dergelijk volk.

Natuurlijk kreeg de schrijver de volle laag om zooveel harteloosheid. Van de « moeders » het meest!

En Hamsun die nochtans geen kat is om zonder handschoenen aangepakt te worden, die flink zijn man kan staan, hij riep de gedachtenis van Björnson op.

« Het was verkeerd », antwoordde hij, « dat ik deze zaak aanpakte; ik heb te veel tegen mij. Ware, in mijne plaats, HIJ het geweest aan wien ik nu denk — aan wien allen denken, als zooveel wordt opgeworpen — dan zou de moederlijkheid, die nu gesproken heeft, zich wel zoo vanzelfsprekend niet in 't gedrang gewaagd hebben... Ik weet meer als gij, want ik heb met HEM hierover gesproken ».

Zeker, grootsch en welverdiend was de hulde en liefde hem betoond bij zijn uitvaart. Ze kon niet vorstelijk genoeg geweest zijn.

Maar dit woord van Hamsun zegt toch zooveel meer...

ROMANKRONIEK

In het land van de theorie der « allerindividueelste expressie » enzoovoorts als basis eener litteraire vernieuwing, begint Ilja Ehrenburg thans ook school te maken. Niet de Ilja Ehrenburg van het scherpe, praegnante levensbeeld met zijn diep, verborgen leed en de hijgende verwachting van een nieuwe stralende toekomst van den mensch na een periode van zich los-worstelen uit de tyrannie van de mekaniseering; niet de magnaat van de felle, hartstochtelijke en tot boven het kookpunt-opgedreven levensroes met zijn omverwerpen der oude waarden en leuzen die we zouden kunnen heeten de slagwoordenkultuur van het stervend burgerlijk liberalisme, met zijn gedoseerde staatsburger-deugdzaamheid en de roes van zijn teknische veroveringen, doch de Ehrenburg van het aangescherpte, licht-kaotische beeld, het vinnige woord, de hijgende verrukking om het glanzend-nieuwe van het huidige tijdsaspekt. Voor een dieper inzicht in het innerlijk wezen van Ehrenburg en het aanvaarden van zijn standpunt tegenover het huidige politieke, sociale en ekonomische leven is de Nederlander te zelfzeker, te nuchter, te trotsch op zijn veroveringen, te zeer burgerlijk kultuurmensch, te weinig kinderlijk; zijn inzicht op de verschijningen van het leven anno negentien twee-en-dertig moest echter den fantasieloozen kunstenaar op zoek naar themata dadelijk interesseeren. Wat A. den Doolaard en C. van Wessem trachtten te verwezenlijken op terreinen waar het leven van het individu het « vita nuova » raakte, heeft een iemand die zich de naam A. STROMAN koos, getracht te
9874 verwezenlijken in zijn roman « **Stad** » **(II-III)** voor de drie hoofdzakelijke fragmenten der moderne stedelijke gemeenschap: de kapitalist met wat daarrond leeft, de burger en de geëmancipeerde middenstand, en het plebs. Een tamelijk kaotische kroniek van menschen en toestanden, hoofdzakelijk georienteerd op het buitenwaartsche leven in een Hollandsche grootstad — laat ons zeggen te Rotterdam — is het resultaat van dit probeersel des heeren Stroman. Afgezien van het soms opvallend gewilde dezer grootstadskroniek en modern-leven-synthese, en het quasi-cynische van deze reportage der moderne verveling, getuigt dit boek van een stylistische vaardigheid die de doorsnee-roman in Holland stevig ontgroeid is. Misschien heeft de auteur gepoogd zijn vaardigheid — die intusschen ver van alle neue Sachlichkeit, soms overslaat tot een krachtig Ehrenburgiaansch lyrisme — als surrogaat te stellen van een totaal afwezige levensbeschouwing of standpuntname tegenover de huidige levensmoraal en het huidig levensaspekt. Een paar keeren krijgt men hier dien indruk. En, lacy! meer dan een paar keeren komt het idiote geklets van het burgervrouw-romannetje dat nog steeds de plak zwaait in het met « intellektueele » en helaas ook schrijvende dames gezegend en gestrafte Holland, op onbewaakte momenten van den dag. Bladzij 106: de verhouding van een schoolmeisje met een jonge kerel: « Hij is een dot; een eenig stel. Hij komt

'r ook wel eens met z'n wagen halen, een snoès van een two-seater, knalrood met een goddelijke dickey-seat. Dan gaan ze in den Haag dansen. Jules heeft het zelf gezegd. En Pop van Wingerden is ook eens mee geweest. Een schat is-ie en ze gaan zoo leuk met elkaar om... Rijden dat ie kan, knallig! En die avond van 't zomer, toen hij met een vriend zoo maar voor school kwam rijden! Heel de klas heeft ie meegenomen, behalve Mien Derksen natuurlijk, die moest thuis wezen. Gegild hebben ze, gegierd! Alle menschen keken. Razend leuk! » — Etcetera. Tenslotte is mij dit boek sympathiek als poging om los te komen uit de burgerlijke knusse binnenhuisatmosfeer en het onbenullige theetafel-geklets van den zoogenaamden Hollandschen roman met psychanalytischen inslag.

Voor wie nu echter zoo als ik een oogenblik gemeend heeft dat dit laatste soort werken bezig is den dood der overbodigheid te sterven, heb ik de verrassing van een nieuw boek van MAURITS DEKKER, der auteur van het pseudo-Russisch werk « Waarom ik niet krankzinnig ben »
9875 dat een paar jaren terug zooveel stof deed waaien. In « **Reflex** » **(II-III)** waarvan de auteur ons bij wijze van onderschrift verzekert dat het een roman is, verhaalt hij het proces van het geleidelijk krankzinnig worden van een mensch. Aldus is dit boek een uitstekend relaas van een psychologische gang, getuigend van een merkwaardiger koncentratie en waarneming dan men gewoonlijk van een kunstenaar verwachten kan. Of liever, het is eer een psycho-analytische studie dan een verbeeldingswerk: het pleit waarschijnlijk voor den psycho-realist, geenszins voor den kunstenaar. Zoo burgerlijk ben ik ten slotte nog wel dat ik me zorgen maak om een romanliteratuur die meer vertrouwd is met de geheime paden der psycho-analytische wetenschap dan met het ruimer geestesleven van den mensch en zijn verhouding tot de gemeenschap en de dingen om hem. Want ten slotte wordt zoo'n boek een obsessie, een benauwenis die men alleen bereid is door te maken uit nieuwsgierigheid naar de peripetieën van het psychologisch proces, niet omdat de mensch ons inderdaad interesseert. Ik hoop dat dit boek de beteekenis mag hebben van een zwierig en schitterend afscheidsgebaar aan een richting der romanliteratuur die ten slotte de verwezenlijking was van een ten uiterste doorgedreven individualisme en die in het œuvre van George Haspels, Jeanne Reyneke van Stuwe, Elisabeth Zernike e. a. reeds haar hoogtepunt kende.

Van deze laatste heb ik hier nog een boek liggen dat twintig jaar
9876 terug voor diezelfde richting representatief zou geweest zijn. « **David Drenth** » **(III-IV*)** van ELISABETH ZERNIKE is het type van den modernen, vrijzinnigen dominee voor wie het eigen wezen alvast een grooter probleem en zorg is dan het geestelijk welzijn zijner gemeente; het type van den modernen « intellektueel » : geblaseerd, moe, sceptisch, ledig, blind voor de ontzaglijke problemen om hem, en gedurig op zoek naar ingebeelde vraagstukken vooral op het domein der eigen ziel. Het is een alles behalve sympathiek figuur, deze dominee. Ik hoop hartgrondig

voor het protestantisme in Holland dat niet al de predikanten zoo liberaal-individualistisch mogen zijn als deze predikant Drenthe en dat zijn figuur niet bedoeld is als representatief voor zijn stand: als kristen heb ik overigens bezwaren tegen de ideologie van dezen mensch in wie ten slotte de godsdienst zijn eminentste vertegenwoordigers en verdedigers moet vinden. Litterair kan ik dit boek niet apprecieeren.

9877 Evenmin als de z. g. sociale roman van S. WILLIAMS: « **Naar de Mijnen** » **(IV*P)** in welk boek het probleem van de mijnarbeid zoo goed als geheel op den achtergrond gedrongen is voor allerlei ethische beschouwingen en over en 't weer gepraat over religieuze kwesties. Allerlei « vrome » mijnwerkers, meest protestantsch, een enkele Roomsch en een enkele theosofisch, maar ten slotte alle even onverdraaglijk braaf en goed — zoo suffig en onnatuurlijk vroom en braaf dat ge het met plezier zoudt beleven moest plots een van hen een krakend woord met een vuistslag lossen, of op de een of andere manier eens echt — ik zou bijna durven zeggen: mannelijk — uit den band springen — houden eindelooze beschouwingen over vrome dingen, over goedheid, braaf-zijn (!) etcetera. Deze roman smaakt naar lauw water. Het ergste is echter dat dit vroom-protestantsche boek slordig en oppervlakkig geschreven is, blijkbaar zonder ook maar een vaag vermoeden van wat het leven en de arbeid in de mijn beteekent zoowel uit zedelijk en godsdienstig als uit physisch oogpunt; niet het minst voor het soort half-intellektueelen die de mijnwerkers in dit boek schijnen te zijn. Een werk als dit zou moeten geschreven zijn met woorden als vuurpijlen om de tragiek te beelden van het leed dat deze menschen langzaam sloopt.

Evenmin kan ik veel goeds schrijven over het boek van mijnheer
9878 PAUL MAN: « **De Tijd dringt, wacht niet langer!** » **(IV*)** met de ondertitel: roman voor den middenstand. Ik mag getuigen — de lezer van deze kroniek houde me dit nederig besef ten goede — dat ik steeds blijmoedig allerlei geknoei dat als litteratuur moest gelden, doorgemaakt heb met evenveel plichtsgevoel als de lektuur van een lastenbrief. Zelden echter heeft een boek zooveel van mij geëischt als deze « roman ». Twee dingen kan ik van dit boek getuigen: het is een pleidooi voor de oprichting van een aparte middenstandspartij voor misnoegde kiezers, en het is verschrikkelijk slecht, d. i. slordig en oppervlakkig geschreven. Wie na de lektuur ervan over den moed beschikt ook nog het naschrift te lezen, verneemt daar nogmaals dat het de opzet des schrijvers was, den stoot te geven tot het oprichten eener « algemeene middenpartij » op christelijken grondslag, met het oog op de a. s. verkiezingen. Wie daar wat voor voelt wordt verzocht zijn naamkaartje te zenden naar mijnheer Paul Man, straat zus, nummer zóó, te Leiden. — De roman als surrogaat voor partijblad en kiesmanifest...

Dan houd ik het ten slotte nog maar liefst bij den vulgairen Vlaamschen dorpsroman al heb ik me dikwijls geërgerd aan zijn eenzijdig
9879 ◆ folkloristische typeering en zijn eng provincialisme. JEF DE PILLECYN heeft het leven geschreven van den metser-armoelijder-oorlogswoekeraar en nieuwe rijke: « **Sooi de Bijter** » **(V)**, een populair, zeer

reëel en absoluut niet zeldzaam type op den Vlaamschen buiten, in het tamelijk oppervlakkig realisme dat de Vlaamsche boerennovelle kenmerkt, overigens niet kwaad geschreven en getuigend van een ruim inzicht in het geestesleven van den eenvoudige.

9880 ◆ Beter is echter de novelle « **Koben** » (V) van R. C. VAN MIEGHEM, die zonder litteraire pretentie het leven verhaalt van een simpele harmonikaspeler bij wie zekeren dag het liefdeleven wakker wordt met al zijn leed voor den zwakzinnige die ten slotte ook mensch is en liefhebben kan. Ik houd niet van dit soort boeken; allerhande tweede rang-schrijvers hebben er ons de laatste jaren al te ruim van voorzien; doch ik getuig met vreugde dat dit hier veel beter geschreven is dan de meeste van dit soort, en dat het aanleiding gaf tot een vijftigtal teekeningen van Fred Bogaerts waarvan sommige verrassend juist van toon zijn. Ik geloof dat het een uitstekend boek is voor den gewonen bibliotheeklezer die geen te hooge dramatische eischen stelt aan zijn lektuur. En 't is doodonschuldig op den koop toe.

ERNEST VAN DER HALLEN

Een ophefmakende Wereldstad-Roman

« INGEMETSELDEN » door Franz Herwig (1)

9881 ◆ **III-IV*** — Ingemetselden veronderstelt de lezing van « De Heilige Proletariër » (cf. Boekengids, 1932, bl. 212-213). « Ingemetselden » is niet denkbaar zonder « De Heilige Proletariër » en dit werk zelf liet 'n verwachting na die nu door « Ingemetselden » in vervulling gaat. Beide gedragen door één geest, geordend naar één doel, ontvlamd aan éénzelfde vonk zijn tot een diepere eenheid gegroeid, al staan ze in bouw en uitwerking dwars tegenover een. In « De Heilige Proletariër » de legendarische doch mogelijke levenswijze; in « Ingemetselden » de harde, felle realiteit. We kennen vooralsnog geen ander werk van Herwig (hij stierf in Aug. 1931) doch in deze beide stelt hij *het* probleem van de grootstad. (2)

(1) Vert. uit h. Duitsch dr J. Panhuysen. Geïll. dr H. Schoonbrood. — Tilburg, Nederl. Boekhuis, 1932 (19 × 13) 379 blz.

(2) Ook voor den buiten wordt het probleem — alhoewel nog niet in die scherpte, doch even beslissend — gesteld. Nu de afstanden niet meer bestaan (de wereld is één groot dorp geworden, zei Kard. Faulhaber) slaat de stad op de buiten neer met haar cultuur, doch ook met haar laagsten zelfkant. Deze vooropzetting zal door vele menschen van den buiten — ook door priesters — niet worden aanvaard. Een nuchtere kijk echter op den feitelijken toestand legt de « grootstads-wonde » van den buiten bloot. Om binnen de grenzen te blijven van *Boekengids*, wat wordt er zoo al op autobussen, in trams, enz. door buitenmenschen gelezen, wanneer ze naar hun werk gaan of van hnn werk terugkeeren? Hoe gereedelijk de grootstad haar giftstempel drukt op buitenmenschen, hoe deze — langs om meer — open staan voor den verderfelijken invloed der stad, dàt is de

Zie onderaan volgende bladzijde.

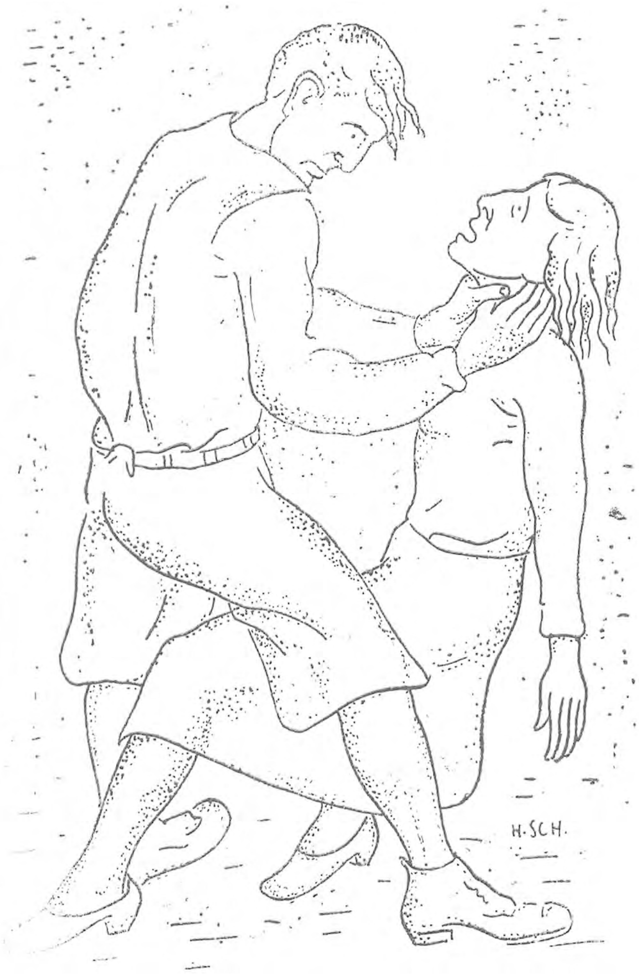

Illustratie van « Ingemetselden » door H. Schoonbrood

1°) Meerdere apostolaats*vormen* hebben uitgediend en daartegenover zet hij Sebastiaan, het « signum contradictionis »: het teeken van tegenspraak, de heilige Proletariër. Het onberekende offer, buiten alle verband met bestaande parochieele, economische of sociale organisaties. (We schreven in Boekengids loc. cit. wat we daarover meenden).

2°) Heelder massas verlorenen en afgedwaalden worden neergeworpen, uitgebloed en afgeleefd op 't asfalt onzer straten. Uit de

tragedie van zeer vele stadsparochies waarvan het overgroote aantal inwoners, buiten menschen zijn. Onze volkrijke Ste Walburgis parochie, Antwerpen (meer dan 13.000 zielen) is, in groote meerderheid, bewoond door menschen die van den buiten kwamen en waarvan er 75 °/₀ *niet* pratikeeren. In andere parochies en in andere steden is het misschien niet zoo fel-geaccentueerd, doch 'n interessante statistiek ware op te maken : even twee, drie generaties achteruit te gaan en dan het °/₀ « stadsmenschen » op te zoeken. Het per-honderd zou verbazend-klein zijn.

Illustratie van « Ingemetselden » door H. Schoonbrood

sereene hoogte van het geloofsleven neergegooid in den maalstroom. (Ingemetselden, uitkomstloozen, menschen die zich te pletter loopen tegen 'n blinden muur).

* * *

Ingemetselden *is* de nare werkelijkheid van de grootstad. Het heele complex van de vampierachtige grijpzucht en de moreele ontaarding eener « Weltstadt » wordt opgeroepen. Het is het bankroet der grootstad, maar dit zoo vlijmend en fel dat alle statistieken, in de nuchtere taal der cijfers of der scherp-afgelijnde diagrammen, er zoet-poëtisch naast lijken. Dissonanten naast harmonie.

Wie in dit boek zoekt de normaal-voortloopende lijn van een klassiek-geworden romanvorm, komt bedrogen uit. Het is 'n film waarvan de groei en gebonden eenheid hem enkel ligt in het voortdurend-obsedeerend stellen en weer stellen van één en hetzelfde probleem: *de ondergang van het individu in den draaikolk van een wereld die leeft van verzoeking en twijfel aan levenskracht.* De grootstad heeft allen vast als 'n onafwendbare Loreley die hen niet loslaat en uit wier greep ze niet kunnen. Ze zijn de ingemetselden in de strafcel van het leven.

Wie zich tijdig wist los te rukken — of juister wie niet aan het eerste tasten der stad naar ziel en leven weerstond — en niet wilde opgaan in het positieve geloof aan het noodzakelijke « vigilate et orate» waakt en bidt en niet kneep in zijn hand het houvast der genade, gaat reddeloos ten onder. De hoogstaande, onbaatzuchtige, natuurlijke menschelijkheid van Marcus; het rijke, edelmoedige temperament van den jongen, idealistischen Walter, de nijdige werkkracht van Oppermann, enz. volstaan niet. Enkel wanneer Daniël — in feite de hoofdpersoon, het offer gebracht heeft van alles — in fuga salus, in de vlucht ligt het heil — en van geloofsleven staat doorgloeid, *dan* enkel *kan* aanvangen zijn tocht naar de bevrijding, naar de lichtende hoogte, naar het Beloofde Land. Hij sterft in zijn opmarsch, docht sterft, vredig en gelaten.

* * *

Het is een groot-stijlsch boek. En om den opzet, én om de uitwerking. Het is een dwarsdoor naturalistische roman, maar om de ondergrondsche stroomingen en om 't licht dat onspeurbaar doch reëel van boven komt, leeft hij in regionen van hoogere waarden. De expressionistische verwoording en beeldvorming geven het acute zicht op de moderne grootstad-psyche. De scherpe plastiek in fel reliëf is beteekenisvol voor dezen tijd, overvol van brutale contrasten.

We raden de lezing ervan onvoorwaardelijk aan voor *intellectueele volwassenen. Maar voor dezen alleen.* Daarmee meenen we de juiste lijn te hebben getrokken. Doch deze intellectueele volwassenen zullen dan ook geleerd hebben wàt beteekent : het kloppende hart van dezen tijd, wat er omgaat in woeste droomen — doch deze, gedroomd vaak in kinderlijken eenvoud — in hunker naar goed-doen in Sebastiaan-zielen; wat er woelt en vecht in de ziel van duizenden ingemetselden. Het is 'n grootademig werk van durvende katholieke romankunst. Franz Herwig is 'n groot, katholiek schrijver; 'n apostel in waarheid en oprechtheid die « in de taal van dezen tijd, doch met den adem der eeuwigheid » het Kristuswoord nieuwe kracht bijzet : Vae tibi Corozaïn, vae tibi Bethsaïda (Luc. 10, 13) : de banvloek over de « Weltstadt », het onverbiddelijk-harde anathema ! M. VAN HOECK, PR.

HET BOEK DER MAAND

« DE WIND WAAIT » door ERNEST VANDER HALLEN

9882 ◆ Over Ernest vander Hallen schrijf ik steeds met een bijzonder genoegen, omdat hij een onzer jonge kunstenaars is die een apostolaat wil uitoefenen door zijn kunst, die goed wil doen aan de menschen rondom zich, die zijn volk wil dienen en het van de vreugde mededeelen waarmede hij de wereld beziet.

Om dat doel te bereiken heeft hij van den beginne af een letterkundigen vorm gekozen die te onzent nog bijna niet met succes werd beoefend, namelijk : het sprookje.

Door het sprookje wil hij zijn lezers opvoeren naar een hooger en dieper zieleleven, naar een rijker en inniger levensbeschouwing.

Hij debuteerde met het dramatisch sprookje: « *Ridder Arnold* » en met een bundel: « *Sprookjes uit een Zomernacht* ».

Deze werkjes werden door velen schokschouderend ter zijde gelegd, en men sprak van iets minderwaardigs, van kinderlektuur en wat weet ik al.

En nochtans, ze hadden een diep menschelijke beteekenis!

Ze waren een schrijnende aanklacht tegen hen, die door hun materialisme en egoïsme, de wereld leelijk en onaangenaam vonden.

Ze waren een vreugdig wenken naar de hoogere regionen van schoonheid en vrede.

Daarna heeft vander Hallen zich aan 't schrijven gezet aan twee werken van veel hooger kunstgehalte dan de voorgaande, die toch maar een eerste maar niettemin veelbelovende poging waren.

Toen verschenen zijn twee diepdoordachte en fijn-letterkundige bundels : « *Stille Uren bij primitieve Meesters* » en «*Begenadigden uit mystiek Vlaanderen*».

Ook hierin is weer eens zijn « hang » naar het sprookjesachtige duidelijk, iets wat hem in al zijn werken zal bijblijven.

Sprookjesachtig teer is de stijl waarmede hij dat sublieme, ja voor ons, menschen uit deze materialistische eeuw, haast onbegrijpelijk leven der middeleeuwen, beschrijft, dat toch zoo rijk was aan begenadigde kunstenaars en heilige zielen.

In beide boeken komen bladzijden voor, zoo schoon als een gewijd poëem, en wij verhoopten dat deze mystiek aangelegde schrijver voor levenstaak zou kiezen voort te gaan op den ingeslagen weg.

Illustratie uit « Begenadigden » door Anco Wigboldus

Doch, vander Hallen voelde zich gestuwd in een andere richting. Hij wilde immer dichter en dichter staan bij het volk, hij wilde gelezen worden door den boer en den sjouwer, en door den man van de straat, en hen brengen de groote, blijde boodschap « dat God barmhartig is, de mensch goed, en het leven schoon en ondanks alles levenswaard ».

« *Kristiaan de Godsgezant* » is het die met deze boodschap gegaan is naar de boeren der heilige Kempen, naar de foorkramers en de misdeelden van Toreven, om aan te landen in de grootstad, die 't uitzicht op den hemel herwon ».

Dit werkje is noch een sprookje, noch een roman : het staat tusschen de twee!

Het is te onsamenhangend en niet gespannen genoeg om een roman te zijn terwijl het van het sprookje de teere dichterlijkheid behouden heeft.

« *Kristiaan* » was een experiment, maar een hoogst belangrijk.

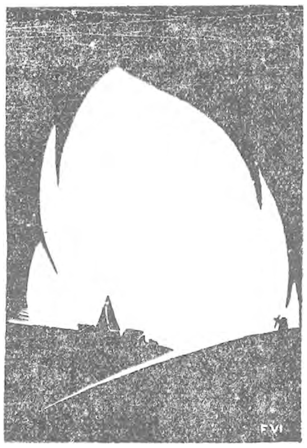

Omslagteekening van « Kristiaan »
door Fr. Van Immerseel

Mogelijk dat het een inzinking was wat den letterkundigen vorm betreft. Maar we weten dat vander Hallen slechts beoogt goed te doen aan de zielen rondom zich en God wil verheerlijken door z'n werk. Hij wil Katholieke kunst geven. En zoo beschouwd mag men met André Demedts getuigen dat het « een daad van moed was deze figuur te hebben geschapen, die zoovelen van ons slechts hadden bedacht. ».

In den ontwikkelingsgang van Ernest vander Hallen's werk is het verschijnen van « *Kristiaan* » een hoogst belangrijk punt : het is namelijk het einde eener periode en het begin van een nieuwe.

De idee die tot grondslag ligt van « *Kristiaan* » zal steeds zijn verder werk beheerschen : ons dien heerlijken drang mededeelen naar den nieuwen mensch en naar die nieuwe menschheid, die weer in een deemoedig-diep doorvoelen en naleven eener reinere en hoogere wereldbeschouwing opgaan zal naar het vaderland, waar ons heimwee naar de vrede en de rechtvaardigheid zal voldaan worden.

Diezelfde gedachte beheerscht ook het jongste werk van Ernest van der Hallen « *De Wind waait* » **(IV)**, dat zoo pas door het Davidsfonds aan zijn 75.000 leden werd bezorgd.

Het is een daad dit werk te hebben uitgegeven, omdat het in deze critische tijden gekomen is als een heilvol en opbeurend woord.

Deze roman, die het zoeken naar God schetst van een paar moderne menschen, van een paar kunstenaarszielen, en waarin we lezen « hoe een arm en bitter mensch mild en goed werd en leerde te strijden » is het credo van het jonge geslacht in Vlaanderen, dat als ideaal heeft ons volk en ons landeken, ook door de kunst te hernieuwen in Christus.

Daarom is « *De Wind waait* » voor ons hetgeen pater Boelaert destijds van « *Kristiaan* » getuigde : « een handboek, een wegwijzer en een vlag ! »

Ik weet het, er zullen ongelukkig weer wel een paar menschen zijn die Ernest vander Hallen ook om dit werk zullen afbreken en hem er zullen om verketteren, juist lijk ze met heel veel minachting beweerd hebben dat hij tot de Liersche heimatschool behoorde, al wisten ze goed genoeg dat hij maar één verlangen heeft, namelijk dit : dat de letterkunde in Vlaandreen zich losworstelen zou uit die pietlullige en onbeduidende kleinsteedsche atmosfeer waarin ze nog al te veel gevangen zit. Het kan zijn dat de schijnbare — en ik druk op dat woord — dat de schijnbare romantiek zijner vorige werken aanleiding zou gegeven hebben, ten minste aan een oppervlakkig criticus.

tot die veronderstelling.

Maar dat menschen, die de pretentie hebben gezonde critiek te leveren, mordikus in het werk van vander Hallen die romantische en artistiekerige begijnhofstemming hebben willen vinden, begrijp ik niet. te meer, daar hij in dat genre nooit iets heeft verwezenlijkt. Zijn beginnelingswerk zou tot die veronderstelling kunnen aanleiding gegeven

hebben, voorzeker, maar een debuut kon men toch niet tot basis nemen om de kunststrekking van heel het verder werk van auteur te bepalen nietwaar?

Daarbij, zijn eerste jeugdwerk heeft vander Hallen nu reeds sinds lang achter den rug, en hij zal het voorzeker zelf wel als een verworvenheid beschouwen.

Dat hij in zijn vorige werken, en nu ook weer in « *De Wind waait* » een voorliefde vertoont voor het sprookjesachtige is geen minderwaardig iets.

Titelplaat van « De Wind waait » door Fr. Mertens

Integendeel, vander Hallen is in de eerste plaats een idealist, die veel schoonheid aan zijn broeders wil openbaren, en ik ken toch geen beter manier om dit te doen dan een levensverhaal te schrijven schoon als een sprookje, en waarin ook al de hoogten en innigheden van het geestesleven tot uiting komen.

Idealisten hebben we ook in onze letterkunde noodig.

Wij willen tendenzkunst, en desnoods fanatieke tendenzkunst! Politieke, godsdienstige, sociale, wat ge wilt!

Wij verlangen maar een werk waar onze heiligste inspiraties in verwerkt zijn en waarin gansch ons volk zal opgaan en begeesterd worden. En als dat dan uitgemaakt wordt als « per se » minderwaardig, dan mag gerust al die « betere » kunst gestolen worden!

Die theorie heeft vander Hallen sinds jaren al met vuur verdedigd. In « *Kristiaan* » heeft hij zelf den eersten stap in die richting gezet, in « *De Wind waait* » staat hij reeds een heel einds weegs verder.

Zijn nieuw boek is gedateerd : 1926, dus een jaar voor « *Kristiaan* » dat in den Herfst van 1927 geeïndigd werd.

Maar hij heeft er sinds '26 onvermoeid aan gewerkt, en het is dan ook opvallend dat een veel strenger, logisch verband er in te bespeuren valt, en met hoeveel meer zuiverheid hij zijn thesis uitgewerkt heeft. Ook zijn taal is nog rijker en juister geworden zoodat ze bijna overal een passende atmosfeer vormt voor dat zoo dichterlijk maar toch ook zoo echt verhaal.

Ja, er zijn in jong Vlaanderen zeker kerelsharten genoeg die, gevormd door de nieuwe jeugdbeweging die van dag tot dag te onzent meer veld wint, ook als de schilder uit « *De Wind waait* » door Gods schoone natuur zouden willen rondzwerven, om er te verbroederen met de bosschen en velden, boomen en dieren, om er de weelde van onzen rijken Vlaamschen bodem op te doen, en om die levensfrischheid dan mede te deelen aan een zieken dichter en een armen zanger, door de kwellingen van het leven geknakt, maar die door de zegen van dat kunstenaarshart er toe komen hun eindrust terug te vinden in de hoogste schoonheid zelve : God!

Van der Hallen heeft in zijn boek een ontroerend schoon sprookje van den kunstenaar met drie gouden harten ingelast.

Er was een kunstenaar die eerst roem verwierf en daarna vergeten werd en arm.

Maar altijd was hij uiterst milddadig en gaf aan wie hem iets vroeg. Altijd gaf hij maar! Altijd had hij goud. Hij haalde dat van zijn drie gouden harten.

Maar hij was zoo mild dat hij bijna drie keeren zijn hart had weggegeven. Toen ontmoette hij op zekeren dag een ouden man die om een aalmoes bedelde.

Hij had altijd gegeven, nu had hij niets meer dan een klein stukje goud, waar zijn leven van af hing.

Wat zou hij doen? Hij twijfelde een oogenblik. Maar weigeren kon hij niet, en met een vreugdelach gaf hij aan de armen zijn laatste stukje goud, waaraan bloed hing. Wat later vonden twee voorbijgangers den ouden kunstenaar en den bedelaar langs den weg liggen : ze waren al koud en ze hielden elkaar bij de hand.

Dat is nu eens een schoone en oprechte zelfbelijdenis van Ernest vander Hallen : alles, alles weggeven!

En toen de kunstenaar dat laatste stukje goud had gegeven « vielen de dingen rond hem weg » vervolgt vander Hallen «en de heerlijkheid van het Paradijs omringde hem ».

Dat is het geval voor ons! Ernest vander Hallen heeft ons met « *De Wind waait* » een stuk goud van zijn kunstenaarshart geheven, en wij hebben bij de lezing ervan ook de dingen rondom ons voelen verdwijnen terwijl de heerlijkheid van het Paradijs ons omringde.

Wij wenschen nu maar eene zaak : dat vander Hallen voort zou gaan op den ingeslagen weg.

Hij kontroleere zijn werk en zorge vooral voor een strenge konstruktie er van. Dan zou het ons niet verwonderen dat hij binnen eenige jaren tot de grootste katholieke kunstenaars die jong Vlaanderen voortgebracht heeft, zal gerekend worden.

Intusschen bidden wij den goeden God, den gever van alle schoonheid, dat hij Ernest vander Hallen, dien stillen wroeter ten bate van ons Vlaamsche volk, licht en sterkte zou schenken voor nog veel en heerlijk Pelgrimswerk.

Dan zullen de hooge verwachtingen die wij, met alle recht en reden op hem gebouwd hebben, niet ijdel zijn geweest. JOS PHILIPPEN.

HOEKJE VAN DEN BIBLIOTHECARIS

Opleidingslessen voor Bibliothecarissen

Tijdens dit winterseizoen zal door het Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen een Opleidingscursus voor kandidaat-bibliothecarissen worden ingericht.

Deze lessen worden gegeven door Eerw. Heer Baers, bestuurder van het A. S. K. B., in de Openbare Boekerij St Michiel (165[1] Amerikalei) te Antwerpen, vanaf 17 November, alle Donderdagen van 5 tot 7 uur.

De belangstellenden die dezen Opleidingscursus wenschen te volgen, worden verzocht hun inschrijving onverwijld in te zenden bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen, en hiertoe het verschuldigd bedrag, nl. 35 fr., te sturen op postcheckrekening 241.02 van A. S. K. B.

Gedrukte lestekßten worden ter beschikking gesteld van de leerlingen, tegen 40 frank.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Provincie Antwerpen. De jaarlijksche letterkundige premiën 1932, voor werken gedurende het driejarig tijdvak 1929-1931 verschenen, werden als volgt toegekend :

1. Aan den schrijver van het beste *Kinderboek* fr. 500, aan Mevrouw M. De Lannoy voor haar werk « Bezem-Krelis »;

2. Aan den schrijver eener *Monografie* fr. 2000 aan den Heer G. Schmook voor zijn werk « Wordingsgeschiedenis van het Boek »;

3. Aan den Heer R. A. Joostens fr. 500 voor zijn *eerste* werk « Praeludium »;

4. Aan schrijvers voor hun *Gezamenlijken letterkundigen Arbeid*, fr. 1500 aan den Heer Antoon Thiry en fr. 500 aan den Heer Edward Vermeulen.

De premie voor *Beste letterkundig Werk* en de *Uitgaafpremie* werden niet toegekend.

Met onze Kinderliteratuur was het tot voor enkele jaren maar treurig gesteld. Het schrijven van kinderboeken werd doorgaans overgelaten an tweede- en derde-rangs krachten. zoodat ze er literair meestal bedenkelijk uitzagen.

Er schijnt ook bij ons een kentering in dezen toestand te komen. Na de sterk-paedagogische jeugdboeken van L. Lavki, krijgen we de frisch tintelende jeugdboeken van A. van de Velde. In ononderbroken geut is hij ons aan het begiftigen met een stel kinderboeken dat ook literair meetelt en waardig mag heeten van den spontanen taalvirtuoos en dramaturg dien we in hem reeds kenden.

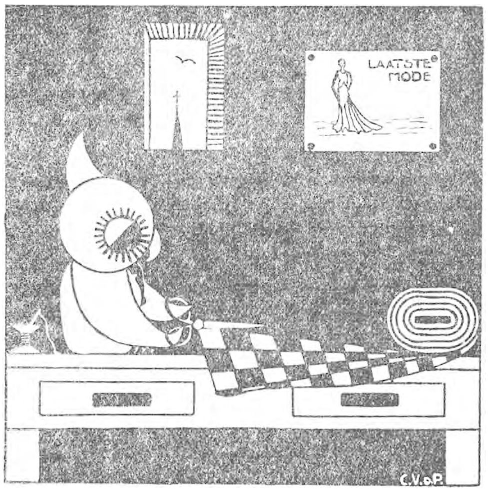

Uit « Woe's wondere Wandel »

Dit jaar bracht hij ons om de maand een nieuw werk. In April « *Radèske* »; in Mei « *Prins Olik en Sire Bietekwiet* »; in Juni « *Doctor Slim en de Microben* »; een paar maand later, « *Woe's wondere Wandel* », om het jaar af te sluiten met « *Kop* », een pacifistisch dierenverhaal voor de jeugd, dat wellicht, gezien de actueele gemoedsstemming van het publiek, tot een sukses riskeert uit te groeien. En tusschendoor heeft van de Velde nog de laatste hand geslagen aan een nieuw, grootsch tooneelwerk « *Faust junior* », dat misschien wel zijn beste tooneelwerk zal blijken te zijn.

Waarachtig een productiviteit in mitrailleuse-tempo, waarover

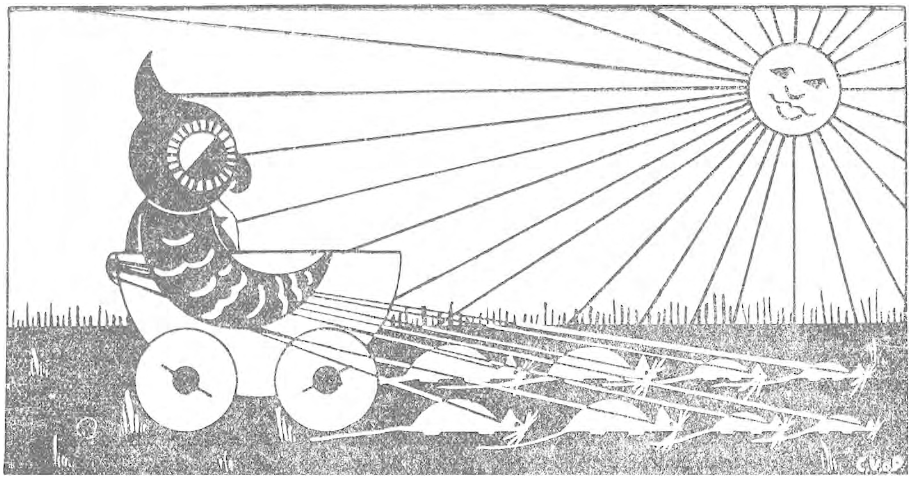

Illustratie van « Woe's wondere Wandel » door Chr. VAN DE PLAS

Vlaanderen zich mag verheugen. Zóó zijn we stilaan een eigen kinderliteratuur aan het veroveren. En ze smaakt naar « nog »!

In den loop van dezen winter **verschijnen in Duitsche vertaling** werken van de volgende Vlaamsche auteurs : Herman Teirlinck, Toussaint van Boelare, Streuvels, Roelants, Dr Allaeys (Herwin Eekels) en Thiry.

Te Amsterdam werd in een der zalen van het Stedelijk Museum, een tentoonstelling geopend van de vijftig beste Nederlandsche boeken, geschreven en uitgegeven in den loop van 1930 en 1931. In deze tentoonstelling, die ingericht is door het Nederlandsch verbond van Boekenvrienden, komen bekroonde uitgaven voor van 29 uitgevers.

Zooals ieder jaar zal ook in 1932 een « Week van het Vlaamsche Boek » ingericht worden door de Vereeniging tot Bevordering van het Vlaamsche Boekwezen. Van 5 tot 13 November wordt door de boekhandelaars een speciale uitstalling gewijd aan het Vlaamsche boek, terwijl in verschillende steden voordrachten ingericht worden en in de scholen bijzondere lessen zullen gegeven worden over de Vlaamsche literatuur en het Vlaamsche boek. Ook in de Radio worden binst die week voordrachten gewijd aan het Vlaamsche boek. Ten slotte wordt te Antwerpen in de Stedelijke Feestzaal (Meir) een grootsche boekententoonstelling ingericht van 5 tot 15 November.

In Noord-Nederland overleed deze dagen **Jhr E. J. van Lidth de Jeude.** Naast een aantal tooneelstukken schreef hij ruim een duizendtal korte verhalen in den geest van Guy de Maupassant. Jan Greshoff publiceert in de « Gulden Winckel » een sympathiek artikel aan zijn nagedachtenis.

Hier leest ge de titels en verantwoordelijke schrijvers van enkele nieuwe dichtbundels die zoo pas in Nederland verschenen zijn : « De wonderlijke Weg » van A. J. D. van Oosten; « Weerklank » van Gabriël Smit; — « Requiem in Memoriam Matris » van denzelfden dichter; — « Zwerving » van Louis de Bourbon; — « Een busselke Braobaansch » van H. A. Sterneberg S. J.; — « Vaart » van Gerard den Brabander; — « Zingende Stemmen » van Adama van Scheltema; — « Mikrochaos » van E. du Perron.

1. — Wijsbegeerte en Zedenleer

9883 **Kunst, C.** **1 : 5**

HET MODERNE WERELDBEELD EN ZIJN WIJZIGINGEN. — *Assen, van Gorcum (Het Handboek-Bibliotheek) 1932, (21 × 15) 183 blz. fl. 4,75; geb. fl. 5,75*

II*-L — Een interessant boek. De negen eerste hoofdstukken zijn gewijd aan de stoffelijke wereld; hoofdstuk negen en tien aan de levende wezens; hoofdstuk elf brengt de conclusie. Schrijver verdedigt met klem het absoluut natuurdeterminisme, en sluit uitdrukkelijk uit de mogelijkheid van het wonder, zooals de katholieken dat verstaan. Hij erkent nochtans dat de wetenschap maar één gezichtspunt der wereld naar vóór brengt: het phænomenaal-kwantitatieve. Daar zijn andere gezichtspunten die evenveel recht van bestaan hebben, en waarover de wetenschap niets te zeggen heeft: de gezichtspunten namelijk der waarden. Veel zou er over dat boek te zeggen zijn. Eerst en vooral, het lijkt me verkeerd het indeterminisme in de natuur, dat zich hoe langer hoe meer in de moderne geleerden-wereld baan breekt, te willen herleiden tot onze onkennis der oorzaken. De wetten der microscopische natuur zijn volgens Eddington en vele anderen, *essentiëel* statistisch. En wij vinden daarin geen de minste tegenstrijdigheid. Ten tweede, al namen wij schrijvers stelling van het natuurdeterminisme heelemaal aan, dan nog zou er plaats blijven voor het ingrijpen van God door middel van het mirakel. De ontologische causaliteit en de wetenschappelijke staan immers op een heel verschillend plan. En eindelijk, ten derde, de grondstelling van den heer *Kunst* schijnt ons heelemaal valsch. Die grondstelling is feitelijk het agnostiek relativisme. Niet alles hangt af van den mensch. Het kritisch realisme, dat hier wordt verkondigd, moet, willens nillens, ontkennen dat wij het absolute werkelijk vatten, al is het dan ook op menschelijke wijze. Kant en met hem al de Kantianen, van welke kleur ook, bemerken niet dat in elke van onze gedachten een metaphysischen kern vervat is, waarin het wezen als zoodanig, met alles wat daartoe behoort, impliciet ligt opgesloten. Noch het empirisch ik, waarmede de wetenschappelijke psychologie zich bezig houdt, noch het transcendentale ik, dat de sluitsteen uitmaakt van heel Kant's kritiek, doch wel het metaphysisch ik, dat in zijn bevestiging God en wereld omvat, maakt de grondslag uit van alle menschelijk kennen. Van daaruit alleen kan men graden en waarden der wezens analytisch afleiden en begrijpen, van daaruit ook schijnt het indeterminisme in de natuur rationeel. H. THIELEMANS, S. J.

9884 **van Dieren, E.** **15 : 17 : 79**

BESMETTELIJKE ZIELSZIEKTEN, voorheen en thans. — *Baarn, Hollandia, (21 × 15) 153 blz. fl. 1,90*

III* — Het is de overtuiging van Dr van Dieren, dat er besmettelijke zielsziekten bestaan, en er perioden zijn waarop die uitbreken. Zoo'n periode maken wij nu door. De sportepidemie is een van die ziekten en ze woedt nu overal, in verband met Danszucht en Naaktlooperij. Wij moeten Dr van Dieren heelemaal gelijk geven waar hij beweert dat de sport, noch van lichamelijk, noch van zedelijk oogpunt geen enkel van de goede vruchten. die haar verdedigers er van verhopen, kan voortbrengen. De slotsom is lichamelijk en zedelijk verval. Men denke nu maar niet dat Dr van Dieren de lichaamsoefeningen wil afschaffen. Hoegenaamd niet. Mens sana in corpore sano, is ook zijn leuze. Maar waar lichaamsoefening in sport ontaardt, wordt de maat overschreden.

Jammer vinden wij het dat de toon van het boek veel te polemisch klinkt. Meer bezadigdheid, meer eenheid, meer zuivere objectiviteit zouden de gezonde gedachten, waarmee het boek vervuld is, beter tot hun recht laten komen. H. THIELEMANS, S. J.

3. — Sociale Wetenschappen Opvoeding — Vrouwenbeweging

9885 ◆ **du Bus de Warnaffe, Ch.** **32 : 34 : 37**

VOOR ONS VRIJ ONDERWIJS. *Vert. uit h. Fransch. — Antwerpen, Geloofsverdediging, 1932, (23 × 15) 96 blz.* *5 fr.*

V — De heer du Bus de Warnoffe heeft een uitstekenden dienst bewezen aan het Vrij Onderwijs door een klare uiteenzetting van de beginselen, waarop het recht der vrije scholen steunt. Hij laat zich niet paaien met woorden en beschouwt op den keper de beteekenis van « Onzijdige School », De geest der grondwet en een overzicht der schoolwetgeving vanaf 1830 tot op onzen dag, geven nog historische argumenten voor ons goed recht. Na die beredeneerde en overtuigende uiteenzetting komt het besluit van den schrijver ons als zeer gematigd voor. De vrienden van het Vrij Onderwijs zullen hun groot voordeel doen met de studie van dit werk, waarin Mgr Cruysberghs achteraan een samenvatting geeft van de gewichtige encycliek van den Paus: « Over de Christelijke Opvoeding der Jeugd. » Dr A. VERBIST

9886 **Formiggini-Santamaria, E.** **93 : 37**

DAGBOEK VAN EEN MOEDER. — *Vert. uit h. Italiaansch dr Erna Reens-Gerzon. — A'dam, De Spieghel, 1927, (21 × 16) 284 blz. 45 fr.; geb. 54 fr.*

IV-L— In de inleiding van dit boek wordt ons duidelijk gemaakt dat de « methode » van deze leerares in de paedagogie — naar het schijnt een der meest bekende Italiaansche deskundigen — overal geestdriftig aanvaard werd. Waarin deze « nieuwe » methode precies bestaat is me uit den inhoud van dit boek niet gansch duidelijk geworden, echter lijkt het me dat haar ideologie grondig afwijkt van de theorieën van Mevrouw Montessori, daarentegen herhaaldelijk aanleunt bij Fröbel. Mevrouw Formiggini publiceert hier haar dagboek over de gedragingen van haar zoontje vanaf zijn derde tot zijn negende jaar, en haar houding tegenover zijn ontwakende neigingen. 't Wil er bij mij moeilijk in dat dit het ideale — alvast niet: het normale — milieu is voor het kind. Misschien komt het daardoor dat de kleine jongen waaraan dit dagboek gewijd is, zoo onverdraaglijk eigenwijs en zelfgenoegzaam is (vier jaar oud praat de kleine reeds over « slechtopgevoede kinderen » etc.) en zich fataal beschouwen gaat als het middenpunt van alle wezens. Als katholiek heb ik overigens ernstige bezwaren tegen het systeem van mevrouw Formiggini : namelijk waar ze systematisch den kleine het godsbegrip onthoudt, ook wanneer hij zelf ernaar vraagt en aandringt, en in den persoon van Jezus-Kristus, enkel een « goed mensch » wil kennen. Moeders die hiervan verwittigd zijn kan dit boek overigens veel goeds en mooois leeren. B. G.

9887 **Hindus, Maurice** **32:33**

ROOD KOREN. *Vert. dr Mr I. E. Prins-Willekes Macdonald. Geïll. met 12 platen. — A'dam, Querido, 1932, (21×14) 276 blz. fl. 3,50; geb. fl. 4,25*

III — In de rij boeken die ons, de jongste jaren, met minder of meer

objectiviteit het nieuwe Rusland willen veropenbaren, staat deze passie- en tendenslooze journalistieke verhandeling van Hindus beslist op den voorrang. Zelf van Russische afkomst, doch jong uitgeweken naar Amerika, *ontdekt* Hindus z'n « gesocialiseerd » vaderland en maakt 'n klare nuchtere vergelijking tusschen het oude en het huidige totaal, of bijna totaal, umgewertete land. Het is geen literatuur, geen panegyrisch betoog, evenmin een meesmuilend of misprijzend proza, neen, Hindus schrijft over het plattelandsleven (het stadsleven is, jammer, slechts heel sommair aangeraakt) zoo als het was in den tsarentijd, zoo als het nu wordend is — niet zonder reactie en voornamelijk « la force de l'inertie » van de massa conservatieve boeren! — volgens de directieven van Moscou. En 't boek eindigt met vraag, 'n heel ernstige, over de toekomst van de republiek, want Hindus kan, evenmin als wie ook, zich over de komende tijden aan 'n voorspelling wagen. De reusachtige collectivisatie-inspanning der sowjets heeft ook reeds reusachtige resultaten bewerkt; voorloopig is het bestaan van den landman er niet gunstiger op geworden, maar er zit in de leiding der beweging zooveel geestdrift en koppige vasthoudendheid, dat — via techniek en organisatie — het wonder zou kùnnen geschieden van 'n totale renoveering der miljoenen levens in hun werk en oriëntatie. *Uitsluitend materialistisch*, dat spreekt, en hierin schuilt wellicht ook de kiem voor een mogelijke reactie die, wanneer ze ooit tot uiting komt, de geweldigste zal zijn waarbij alle voorbije revoluties slechts dilettantisme zullen blijken. God wordt geloochend, godsdienst neergehaald, al wat poëzie, folklore, overlevering was in het oude Rusland, wordt vernietigd. De sowjetmensch moet rationeel 'n nieuwe mensch zijn, los van àlles wat niet thuis hoort in het materialistisch concept der nieuwe maatschappij. Over de « kolchoz » (het gecollectiviseerd boerenbedrijf), de organisatie die de meerderheid der arbeidenden omvat, en waarover Hindus voornamelijk handelt, besluit hij : « De tijd alleen kan beantwoorden of de *kolchoz* het einde beteekent van den voortdurenden oorlog tusschen stad en land, boer en proletariër of dat er slechts een nieuw conflict uit zal ontstaan, het gevaarlijkste dat de Sowjets tot nu toe te beslechten hebben gehad ». En hoe objectief Hindus ook eindigt : « Ondertusschen vervolgt de *kolchoz* zijn weg, met al zijn angst en beroering, al zijn idealisme en beloften voor de toekomst », blijven wij staroogen naar 't Russische experiment, deels met bewondering voor wat in die wereld van bijna vijf miljoen KM2 en meer dan honderd miljoen inwoners werd gerealiseerd; deels ook met 'n huivering voor 't probleem van haar toekomst, 'n probleem dat de gànsche wereld bestendig bezig houdt. Hindus' « Rood Koren » is een uitstekende documentatie over het 50 °/o gedeelte (de boeren) van 't jonge Rusland.

ANTON VAN DE VELDE

9888 **Luning Prak, J., Dr** **37**

SCHOOL, BEROEP EN AANLEG. *Geïll. met 12 platen. — Groningen, Wolters, 1932, (23 × 16) 264 blz.* *geb. fl. 4.50*

IV — De schrijver van dit werk is leider van het psychotechnisch laboratorium der Philipsfabrieken, en in die hoedanigheid is hij volop in zijn element bij deze studie van toegepaste psychologie. 't Is steeds leerrijk een man aan 't woord te hooren die de theorie onder den knie heeft en zijn kennis heeft getoetst aan de werkelijkheid van een jarenlange practijk. Bovendien is deze studie geschreven op zeer onderhoudende wijze, wat nogmaals bewijst, dat Dr Luning Prak zijn stof volkomen beheerscht. Ouders, onderwijzers, leeraars en bedrijfsleiders,

hebben veel te leeren in dit werk, dat om de beurt behandelt : steekproeven naar het verstand; het practisch nut der intelligentietests; achterlijke kinderen; begaafde kinderen en de keuze van het beroep. Vooral nu, wijl het « rationalisatie »-begrip heel de nijverheidswereld beheerscht, komt deze studie op haar tijd en zal ze dwingen tot verder nadenken. Dr A. VERBIST

5. — Wetenschappen

9889 **Beekhuis, C.** **58**

HET PLANTENRIJK. *Met 291 illustraties en 32 foto's. — A'dam, Mij t. v. g. e. g. Lectuur (Encyclopaedie in Monographieën) (18× 12) 333 blz. geb. fl. 3,75*

V — Dit is geen dorre systematiek die alles uit zijn natuurlijk verband rukt, lijk dit maar al te vaak in soortgelijke werken voorkomt. De schrijver doet aan systematiek ja, en dat mag, doch hij vergeet niet dat de planten deel uitmaken van het natuur-geheel, dat elke soort in haar eigen midden een eigen rol speelt. Dit laatste juist maakt het werk verdienstelijk: zoo'n natuurstudie wordt werkelijk interessant en geeft ons een juisten blik over het prachtig werk van den Schepper die alles zoo juist organiseerde. L. SENDEN, PR.

9890 **Buytendijk, F. J. J., Prof. D^r^** **59 : 79 : 15**

HET SPEL VAN MENSCH EN DIER ALS OPENBARING VAN LEVENSDRIFTEN. *Geïll. met 13 platen. — A'dam, Kosmos; Antwerpen, Standaard, 1932, (23 × 15) 138 blz. 28 fr.; geb. 38 fr.*

V* — Als fijn dierpsycholoog ontpopte zich Prof. Dr Buytendijk, prof. aan de Universiteit van Groningen, toen hij in 1922 « De Wijsheid der Mieren » liet verschijnen. Zijn diepgaande studie over het instinkt van deze meest hoogstaande insekten was door en door gezond van opvatting. « Het spel van mensch en dier », wellicht van veel ingewikkelder aard nog, getuigt nogmaals van diepen kijk en nuchter denken. Na het doorlezen van Buytendijk's nieuw werk, valt het beslist moeilijk een gave bepaling te geven van « het » spel; ietwat gemakkelijk zou dat gaan voor verschillende soorten spelen : het idee « spel » wordt al te ruim als men den schrijver volgt. Nu eens komt de ongerichtheid naar voren, dan weer de doelvrijheid, een andere maal is het de levensvolheid, de bewegingsdrang, soms het opwellen van ontluikende liefde, van aandriften; vaak zelfs het winstbejag. — Niet alleen de jeugdige dynamiek doet kinderen en jonge dieren spelen, noch de rijke verbeeldingskracht van opengaande breinen; ook groote menschen spelen graag: denk even aan kaart- en schaakspel om niet te spreken van sport, muziek- en tooneelspel. Beslist, de fijne psycho-analyse van prof. Buytendijk opent nieuwe en verre horizonten: wie dit werk leest opent zich een nieuwe wereld, die hij onbewust inzag misschien, doch waarin hij « denkend » nooit den voet zette. Al degenen die aan pedagogie, aan psycho-physiologie en aan verwante wetenschappen doen, laten niet na dit prachtig werk in te zien en uit te diepen.

L. SENDEN, PR.

9891 **Wells, H. G. ; Wells, G. P. ; Huxley, Julian** **57 : 58 : 59 : 1**

DE WETENSCHAP VAN HET LEVEN: I^e^ DEEL. *Vert. uit h. Engelsch dr J. Bunge-Hauf en Drs O. J. Jellema. Geïll. — Antwerpen, « De Techniek », 1932, 3 dln, (25 × 17) 454 blz. Inteekenprijs geb. fr. 288*

II* — Langs alle kanten werd er propaganda gemaakt voor dit boek. In

alle bladen werd er over geschreven, in alle boekwinkels prijkt het met, op den omslag, de portretten der drie schrijvers en het motto « onmisbaar voor elk denkend mensch ». Ik meen echter toch, dat het zoo'n vaart niet zal loopen. Ik erken volmondig, dat het zuiver wetenschappelijk gedeelte voortreffelijk is, vooral wat den vorm aangaat. Niet alleen klaar en duidelijk, maar onderhoudend wordt alles voorgesteld. Waar is, wat het prospectus zegt: « Op een voor ieder verstaanbare en bijzonder aantrekkelijke wijze geven ze (de schrijvers) een volledig overzicht van de vele en veelerlei vormen, waarin het leven zich openbaart ». Een enkelen levensvorm nochtans zijn ze niet gerecht geworden, en dat is helaas ! de hoogste, de levensvorm van het verstandelijk wezen, den mensch. Wij moeten wachten naar de volgende deelen om de juiste opvatting der schrijvers nopens het probleem der menschelijke ziel te kennen. Maar reeds dit eerste deel, voornamelijk het 5e hoofdstuk van het 3e boek over de evolutie van den mensch laat ons vreezen dat voor hen de onsterfelijke en geestelijke menschenziel naar het rijk der schimmen moet worden verbannen. Voorzoover wij dan, volgens dit eerste deel, kunnen oordeelen is dit boek er geen voor katholieken.

H. THIELEMANS, S. J.

6. — Toegepaste Wetenschappen

9892 **de Ridder, J. J. A.** **629**

DE ALGEMEENE SAMENSTELLING VAN ONZE AUTO. *Geïll. met 66 figuren. — A'dam, Kosmos (Weten en Kunnen, nr 162) (19 × 13) 56 blz.* *fl. 0,75*

V — Onder een klein volumen van nauwelijks vijftig bladzijden, geeft « Weten en Kunnen » nr 162 den jongen auto-mekaniekers een samenvatting over datgene waaruit « Onze Auto » is opgebouwd. Keurige en duidelijke foto's en teekeningen zijn met tientallen ingelascht en dragen er het hunne bij om het begrip te vergemakkelijken. JOZEF VAN DEUN

9893 **de Ridder, J. J. A.** **621 : 629**

DE ELECTRISCHE UITRUSTING VAN DEN AUTOMOBIEL. *Geïll. met 53 fig. — A'dam, Kosmos, (Weten en Kunnen, nr 163) (19 × 13) 56 blz.* *fl. 0,75*

V — In nr 163 van « Weten en Kunnen » geeft schrijver een overzicht met korte behandeling, doch nuttige gegevens, over al wat electrisch is bij den automobiel. Beknopt werkje dat den beginnelingen-automekaniekers flink ten dienste kan zijn. JOZEF VAN DEUN

9894 **Mirgaux, G.; Dekesel, A. ; Slofs, J.** **53 : 62**

PROEFONDERVINDELIJKE EN TOEGEPASTE WERKTUIGKUNDE. *Geïll. — Antwerpen, De Techniek (Bibl. voor het Beroepsonderwijs), (21 × 13) 80 blz.* *10 fr.*

V — Vermoedelijk het eerste deeltje van belangwekkende nota's van een leergang voor proefondervindelijke en toegepaste werktuigkunde ten dienste van het beroepsonderwijs. Het boekdeeltje behandelt slechts, na een wiskundig zeer juiste inleiding over het begrip rust en beweging, breedvoerig uitgewerkt, de soorten van beweging om tot het ontleden der mechanismesoorten over te gaan. Van meet af aan, 't zij door goed gekozen foto's, 't zij door wel geslaagde schematische voorstellingen, doet het werkje echt mechanisch aan : werkelijk gebruikte tuigen dienen als didaktisch materiaal en brengen aanstonds de leerlingen in voeling, in aanpassing met hun praktisch werk, een groote verdienste! Praktische toepassingen en vragen-reeksen

resumeeren en vormen stof tot vruchtdragende herhalingen. Taal en druk zijn goed verzorgd. Al die eigenschappen doen ons verlangend uitzien naar het vervolg dier nota's van proefondervindelijke en toegepaste werktuigkunde. LOUIS VAN MECHELEN

9895 **van Dyck, J. G. R., Ir** 621

◆ RADIOVISIE! Zijn Wezen en Mogelijkheden. *Geïll. met 44 figuren. — Brussel, Standaard, (K. V. Hoogeschooluitbreiding, verh. 303-304) 1932, (20 × 13) 104 blz.* *7,50 fr.*

V — De televisie, in haar huidig stadium, geniet niet alleen volle belangstelling in het wetenschappelijke laboratorium, sinds enkelen tijd ook in de meer ruimere sferen van de liefhebbers; bijzonder sinds ook in België televisie-uitzendingen een aanvang genomen hebben verwachtten velen in eigen taal een handleiding te bezitten. Ir van Dyck, die wellicht een der meest bevoegden is in dit vak, zorgde daarvoor. Vlaanderen — en zelfs het buitenland — zal hem dankbaar zijn voor zijn « Radiovisie » waarin helder en degelijk een inzicht gegeven wordt én van het gestelde vraagstuk én van de mogelijkheden van toepassing (in omroep, in het onderwijs, in de samenleving: kriminalistiek, geneeskunde, handel, enz.) Warm aanbevolen. L. SENDEN, PR.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

9896 **Vestdijk, S.** 81

VERZEN. — *Mechelen, Het Kompas, (« De vrije Bladen », IX, 6e afl.) 1932, (23 × 15) 43 blz.* *per jaar 80 fr.*

IV — 1. De enkele stukken waar liefde de stof toe leende, hebben al heel weinig gestalte (ik bedoel den vorm niet) en mildheid of diepte; 2. de stukken waar iets of wat over leven, mensch-zijn en gedachten in staan, zijn niet zeer boeiend onder hun niet buitengewone ironie en hun tamelijk groote duisterheid van bedoelen; 3. van de stukken naar prenten en de dierentuinportretten zijn er een deel tamelijk gewone, gemakkelijke oefeningen van huisvlijt. Maar 4. in het rustig-juiste « zien », het smakelijk-ironisch en ook plastisch-scherp herdichten van schilderstafereelen, vooral van die oude muzeumstukken die toch diep leven ademen, ofwel van de al te schoone romantische Paardenmolenpaneelen, is hij bepaald sterk, dat mag men hem niet betwisten.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

I — VERBODEN LECTUUR

9897 **Last, Jef** 83

LIEFDE IN DE PORTIEKEN. — *'s Hage, Servire, 1932, (21 × 14) 106 blz.* *fl. 1,50; geb. fl. 2,25*

I — 'n Erg zieke geschiedenis van 'n fabrieksleider die met 'n werkmeisje (hij heeft nochtans 'n eigen goede thuis met vrouw en kinderen) 'n verhouding heeft.... à l'extrême. Zijn daemon fnuikt alle reaksie die, af en toe, in ogenblikken van kalme redenering, de steven wil doen wenden. Onafkeerbaar holt de man de dieperik in. Anankê! In 'n nawoord heet het o. m.: «... In het belang van de arbeidersklasse meen ik het recht te hebben thans, nu jaren na dit voorval zijn verloopen, de

feiten te publiceren ». 't Is me een raadsel wààr, in deze geschiedenis, ze weze waar of verdicht, het belang der arbeidersklasse (zelfs de socialistiese!) wordt gediend... Meneer Last, u tast nog méér last op overladen zielen! En wàt voor 'n vrachtje! ANTON VAN DE VELDE

II — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde rijpere lezers worden gelezen

9898 **Dekker, Maurits** **83.1**

REFLEX. — *A'dam, Blitz, 1932, (21 × 14) 220 blz. fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

II-III — Cfr. Romankroniek, onder nr 9875.

9899 **Ehrenburg, Ilja** **83.3**

DE DROOMFABRIEK. *Vert. uit h. Russisch dr J. C. van Wageningen. — Utrecht, de Haan, 1932, (20 × 14) 261 blz. fl. 2,50; geb. fl. 3,50*

II-K — De dankbare formule van Het Leven der Autos wordt in dit boek toegepast op de filmindustrie. Beurtelings defileeren de filmfabricanten, de film-producers, het wereldje der filmacteurs. De materieele ellende die aan het tot stand komen van de film in al zijn stadia hecht, wordt door Ehrenburg op zijn gekende knappe manier onderlijnd. Hier en daar met een ietwat melo-dramatisch gejammer om kleinigheden. Een der slothoofdstukken is gewijd aan de film en de kerk: het bevat een reeks zeer grove en ongegronde aanvallen die het boek onbruikbaar maken voor een katholiek publiek. Het is ten andere lang niet zoo belangwekkend en boeiend als Het leven der auto's. Het mist werkelijke bezieling en 't lijkt seriewerk. MARNIX GIJSEN

9900 **Ehrhardt, Justus** **83.3**

STRATEN ZONDER EINDE. *Vert. dr Wiessing-de Sterke. — Utrecht, Bijleveld, 1932, (20 × 14) 247 blz. fl. 2,15; geb. fl. 2,90*

II-III — In Berlijn loopen ze de eene straat in, de andere uit: de duizenden werkloozen gebracht tot armoe, stoffelijke ellende, gewetenloosheid, diefstal, ontucht en moord. Hans Schulze werkt zelden, heeft 'n triestig leventje, steelt en vlucht, komt terecht in 'n opvoedingsgesticht, vlucht opnieuw, verandert van naam en gaat zwerven, betert zich toch, maar kan z'n verleden niet kwijtspelen. 'n Zenuwachtig rhythme hotsebotst door dit werk. Schrijver deed 'n experiment in zake stijlvernieuwing; dit geeft 'n angstige gejaagdheid aan z'n boek. Alhoewel er geen maat is gehouden en de volzinnen verloopen in 't kip-kap gebasel van woorden-zonder-verband : zoo'n beetje « would-be »! Ehrhardt was tegen z'n taak niet opgewassen: 'n kollektief beeld van de crisis-wereldstad met de schreinende Hans-figuur symbolisch bijna op het voorplan. Hij heeft gefaald zoowel suggestief als constructief. Hans, de zwakke, goede jongen, gaat ten onder en blijft boven water maar blijft ten slotte in dit rot « milieu », te veel het in zich-zelf uitstrijdend individu, terwijl we nu en dan slechts als vage « close-ups » even zien opflitsen: fragmentjes uit dien geweldigen mizerie-chaos van het werklooze Berlijn. Dit alles sluit niet uit dat « Straten zonder Einde » 'n boek is van aangrijpende sociale tragiek die zich vast harpoent tot in de vezels van uw hart. Omwille van 't onderwerp en 'n paar tafereelen, streng voorbehoud. PAUL HARDY

9901 **Stroman, B.** **83**

STAD. — *R'dam, Brusse, 1932, (19 × 15) 136 blz. fl. 2,90; geb. fl. 3,75*

II-III — Besproken in de Romankroniek onder nr 9874.

III — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden

9902 **Burroughs, Edgard Rice** **83.0**

HET OPPERHOOFD. *Vert. dr Mr Servaas. — R'dam, De Combinatie, 1929, (20 × 14) 213 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 3,25*

III — Hoe uit het gestolen half-bloed wichtje door wilskracht en karakterharding 'n groot opperhoofd groeit, die Indiaansche sluwheid paart aan de meer humane kwaliteiten van de blanke westerlingen. Op deze niet onverdienstelijke vertelling weegt zwaar de oneindige stemming der serene vlakte. Interessante zaken over stam-leven en gebruiken der Indianen. Schrijver is 'n scepticus. Eenige van z'n uitlatingen, alsmede 'n te onpas tusschengeschoven insinuatie op Inquisitie-martelingen wettigen dit voorbehoud. PAUL HARDY

9903 **Ramuz, C. F.** **83.3**

MENSCHENLIEFDE. *Vert. uit h. Fransch dr M. W. Vos. — 's Hage, Servire (Internationale Keurboekerij) (20 × 14) 177 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

III — Bijna in scenariovorm geschreven; ten minste toch gebouwd volgens de formule van 'n rytmies-felle film, met close-ups en superpozisies van enkel- en meervoudig beeld, is Ramuz' « Menschenliefde » (oorspronkelijk « L'amour du monde ») een sterk boek, een boek van deze tijd, en de kondensie van het literaire werk (je moét 't wel zo noemen; we zoeken nog 'n naam die juist en scherp dit genre van boeken zou bepalen), z'n kondensie dan, ver van ontroering uit te sluiten, geeft ze bijtender want essensiéler. Er is hier geen zweem van gevoelerigheid, geen frazes, verklaringen en programmatiese uitleg, kortom: niets van de gewone roman en niets van akademiese ballast. Ramuz' ogen zien scherp en sinthetizerend als de lens van 'n filmopnemer, en 't geprojekteerde beeld zegt pikturaal én psikies genoég om het drama te doen leven, veel intenser dan beschrijvend of verhalend proza 't zou vermogen. En 'n àndere kracht (welke Ramuz dan met die andere Zwitser, E. Zahn, gemeen heeft) ligt in z'n opmerkingsgave. Het gegeven van deze « Menschenliefde » is, op zichzelf, haast simplisties: In 'n bergstadje leeft de kleine gemeenschap in klein en kommerloos alle-dagbestaan. Totdat 'n filmonderneming de gemeentelike zaal huurt, en de bewoners onverwacht worden ingeleid in bioskoop-sensasies. Er blijkt — stel je dat voor! — buiten het bergstadje nog 'n andere wereld te zijn, 'n wereld met onbegrensde mogelikheden. Die veropenbaring brengt vele hersenen op hol. Et voilà. De plaatselike « wet » zal ingrijpen om de « revolusie » te fnuiken. En 't eindigt met 'n drievoudige begrafenis, want er zijn mensen geofferd aan de reaksie tegen de niewe godheid. Ramuz' boek is 'n keurboek. Marie W. Vos vertaalde 't uitstekend. ANTON VAN DE VELDE

9904 **Streuvels, Stijn** **83.8**

DRIE RUSSISCHE NOVELLEN: Michail Prischwin: DE ZWARTE ARABIER. S. Ssergejew-Zenskij; DE KOEKOEK. Maxim Gorkij: MALWA. — *Tielt, Lannoo, 1932, (20 × 16) 179 blz.* *18 fr.; geb. 30 fr.*

III — Streuvels heeft hier drie reprezentatieve Russiese schrijvers onderdak gebracht. In deze novellen zingt de weemoed der eindeloze vlakten, de patriarkaal-primitieve schoonheid van het Aziatiese nomadenleven (De zwarte Arabier); de unheimliche druk van fatale verlatenheid in 'n militair kamp (De koekkoek); de dolage en 't bedrijf van

ruw-gepassioneerde boeren aan de oevers van de eentonige zee (Malwa). Het realisme van « Malwa » vergt vierkant voorbehoud tegenover geestelik-onvolwassenen, maar literair zijn deze drie novellen hoogst prijzenswaard. Aan de uitgever sinjaleer ik 'n grove pagineringsfout in « De koekkoek »; zij verbrodt het hele boek! A. VAN DE VELDE

9905 **Zernike, Elisabeth** **83.1**

DAVID DRENTH. — *R'dam, Nijgh & van Ditmar, 1931, (21 × 16) 229 blz. fl. 3; geb. fl. 3,90*

III-IV — Besproken in de Romankroniek onder nr 9876.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

circa 18 à 20 jaar en ouder
(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

9906 **Black, Hermina** **83.0**

EEN JAAR VAN HAAR LEVEN. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, (nr 11) 1932, (20 × 14) 220 blz. 4 fr.*

IV — Gilde Burlington offert een jaar van haar leven op om Robert Cassilis, haar patroon, uit den financieelen nood te helpen, doch valt aldus in de handen van den schurk Sir Ivan Cosgreve, die haar, in de plaats van een verbannen en heimelijk overleden koningsdochter den troon van Audenië doet bestijgen, om aldus zijne belangen te dienen. Ongaarne, doch eerlijk kwijt zij zich van die taak, wint de liefde van het volk, geraakt vrij van Cosgreve, en verheft Cassilis, den weldoener van Audenië, naast haar op den troon. Ontspanningslectuur, doch van zeer boeienden aard, rijk aan afwisseling en vol waardeering voor trouw en eerlijkheid. J. LAUWERYS, PR.

9907 **Brandenburg, R. J.** **83.0**

HET RAADSEL EN DE PRINSES. — *Baarn, Hollandia, 1931, (20 × 14) 176 blz. fl. 1,75; geb. fl. 2,25*

IV — Een ontvoering op de kust van Engeland doet de politie denken aan een misdaad, er is echter een vergissing begaan. Dr Heavenstone vindt de oplossing van het raadsel in Belgardië — een fictieven Balkanstaat — waar men een erfprinses wil verhinderen te huwen met Fr. Cartwitz, een dubbelganger van den ontvoerde. De verdienste van het verhaal ligt in 't waas van geheimzinnigheid dat tot op 't einde toe over het raadsel hangt; met een driedubbel huwelijk wordt de oplossing bekroond. J. LAUWERYS, PR.

9908 **Clarke, Isabel C.** **83.2**
◆

TWEE LEVENS. *Vert. uit h. Engelsch dr Teo de Witte. — 's Hage, Kruseman, (20 × 14) 280 blz. fl. 2,15; geb. fl. 2,90*

IV — Verloofd met de weduwe, raakt Guy verliefd op de dochter: daar staan ze nu vóór, de moeder die haar dochter heelemaal verwaarloosde, en de tante die de opvoeding te conventioneel en te eng opgevat heeft. Maar de gemoederen bedaren, en Guy's katholicisme, eerst als een groot bezwaar aanzien, helpt juist wat mee om de zaken goed geregeld te krijgen voor het jonge paar. Eigenlijk dus de juiste noot op het stuk van gemengde huwelijken en van de beteekenis en het goed recht der katholieken in Engeland. De gewone kasteel-sentiment-goevernante-brave-langdradige Engelsche roman.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9909 **Courths-Mahler, H.** 83.1
VERLANGEN. *Vert. uit h. Duitsch dr Vuerhard-Berkhout.* — *Zeist, Swartsenburg,* (*20 × 14*) *192 blz.* *geb. fl. 2,25*
IV — Deze roman begint — o wonderlijke uitzondering — met een huwelijkspartij. Erg idyllisch en romantisch: op een reisje, in een verloren Thüringer vlekje, hij een rijk koopman, zij een nijverig leeraresje. Maar dat huwelijk vlot heelemaal niet. Omdat hij energie en wil mist, luilakt en zich verveelt. Zij, 't werkzaam vrouwtje, vindt 't middel om zijn wil aan te scherpen, en meteen haar huwelijk te redden : het uitgeven van de mooie landenbeschrijvingen die hij haar vertelde in gezellige aparte-uurtjes en in 't geheim styleerde. Doch dan is eerst die onverkwikkelijke episode geweest van hem en 'n vroegere danseres. Passioneel en vrij weg prikkelend. Daarom lectuur voor volwassenen alleen, al gaat schrijfster niet over in brutaal realisme.
A. VAN DEN DRIES, PR.

9910 **Gregory, Jackson** 83.0
DE ZILVEREN STER. *Vert. dr J. van den Bovenkamp Jr.* — *Den Haag, Kruseman,* (*21 × 15*) *360 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 3,25*
IV — Het stadje High Town ligt onder den knoet van 'n groep misdadige elementen. 'n Nieuw « sheriff » dient gekozen. 'n Verwoede strijd tusschen recht en onrecht met... « happy end ». Gregory heeft wel deze litteraire verdienste, dat hij typen weet te scheppen in hun ietwat geheimzinnige eigenaardigheid en ze volhoudt tot de laatste bladzij. Figuren als die van Steve Cody en den ouden rechter mogen er zijn. Gregory staat 'n sport hooger dan het meerendeel der andere litteraire Wild-West exploitanten. PAUL HARDY

9911 ◆ **Herwig, Franz** 83.3
INGEMETSELDEN. Wereldstad-Roman. *Vert. uit h. Duitsch dr J. Panhuysen. Geïll. dr H. Schoonbrood.* — *Tilburg, Nederlandsche Boekhuis, 1932,* (*19 × 13*) *379 blz.* *56,50 fr.*
III-IV* — Besproken onder de hoofding « Een ophefmakende Wereldstad-Roman », onder volgnummer 9881.

9912 **Man, Paul**
DE TIJD DRINGT, WACHT NIET LANGER! Roman voor den Middenstand. — *Leiden, Leidsche Uitgeversmij, 1932,* (*19 × 13*) *216 blz.* *fl. 1,90*
IV° — Voor bespreking, zie Romankroniek nr 9878.

9913 **Mavity, Nancy Barr** 83.0
DE DERDE KOGEL. *Vert. dr G. H. C. van Amerongen.* — *A'dam, De Steenuil* (*20 × 16*) *234 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 2,90*
IV — Een boeiende detective-roman. Om wille van sommige toestanden voorbehouden voor volwassenen. Dr A. CARDYN, PR.

9914 **Rowlands, Effie Adelaide** 83.0
HET MASKER DER LIEFDE. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek* (*nr 14*) *1932* (*20 × 14*) *222 blz.* *4 fr.*
IV — Met jeugdigen moed vertrekt Louise Bannister uit de kostschool naar haar oom. Wat een ontgoocheling! Deze is een bedrieger, een valsche oom, en hij wil ze doen huwen met een man van zijn slag. Zij ontvlucht, komt bij Rupert Hampton, een slachtoffer van haar oom.

Liefde, huwelijk... Doch Coralie Hampton stookt kwaad vuur tusschen de echtgenooten uit nijd en poogt Louise te vergiftigen uit hebzucht. Toch vinden Louise en Rupert eindelijk elkander voor goed. Gewone misdadigersroman uit een Engelsch protestantsch midden.

J. LAUWERYS, PR.

9915 **Sabatini, Rafael** **83.9**

DE GUNSTELING DES KONINGS. *Vert. dr Jkvr. Henr. Rappard. — R'dam, De Combinatie, (21 × 15) 208 blz, fl. 2,90; geb. fl. 3,75*

IV — De knappe schrijver van historische romans, die Sabatini is, geeft ons hier een kijkje op het leven aan 't Hof van Jacobus Stuart van Engeland, een vorst, die zich willoos door Robert Carr, zijn gunsteling laat leiden en voor geen misdaad achteruitdeinst. Om den gunsteling te laten huwen met Lady Essex, wordt Carr's vriend, Thomas Overbury op geheimzinnige wijze vermoord, doch om alle verdenking van zich af te wenden, laat de koning zijn gunsteling en Lady Essex in ongenade vallen. Ontspanningslectuur. J. LAUWERYS, PR.

9916 **Sandys, Oliver** **83.0**

HET HUIS AAN DEN OVERKANT. — *Haarlem, Hollandsche Bibliotheek, nr 13, 1932, (20 × 13) 224 blz. 4 fr.*

IV — Gewone romaninhoud : Eric Hockley verliest zijn hart aan de trotsche en ijdele Ivy, die hem enkel bemint om zijn geld, doch hem, bij een ongeluk, in den steek laat. Het weesmeisje Kitty, dat aan den overkant dient, doet een rijke erfenis en springt hem bij in den nood; daaruit groeit nieuwe liefde! De toon van het verhaal is warm en hartelijk, de Kitty-figuur prachtig! J. LAUWERYS, PR.

9917 **Sutherland, Joan** **83**

NA FELLEN STRIJD. *Vert. dr L. van Son. — Den Haag, Kruseman, (19×13) 338 blz. fl. 2,15; geb. fl. 2,90*

IV — Alex Carlyon wordt door zijn vrouw niet begrepen noch gesteund in zijn levenswerk. Een jong meisje wordt op hem verliefd. Na fellen strijd vinden ze eindelijk het geluk. Voorbehouden voor volwassenen.

Dr A. CARDYN, PR.

9918 **vander Hallen, Ernest** **83**

◆

DE WIND WAAIT. *Met bandversiering dr Frans Mertens. — Leuven, Davidsfonds, (nr 240) 1932, (20 × 14) 110 blz. 15 fr.*

IV — Zie de bespreking er van als « Het Boek der Maand », onder volgnummer 9882.

9919 **van Lennep, L. H.** **83.9**

CHNUMHOTEP, DE SCHATBEWAARDER. Een vertelling uit het oude Egypte. *Geïll. met 8 platen. — A'dam, P. N. van Kampen, (22 × 14) 143 blz. fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

IV — Chnumhoteps Memoires over het grootste feit van zijn leven : de tocht naar Zuid-Egypte, in opdracht van Koning Amen-em-at I, om den steen te gaan halen waarmee diens doodenhuis zal worden opgebouwd. Drie gedachten of themas wisselen elkander af : eerzucht, godsvrucht, en familiegeest (die krijgt echter wel een deuk door een liefdesavontuur met een slavin); ook nog feiten van politieken en militairen aard; en dan vooral het technische van zulk een onderneming.

Zooals in vroeger werk van den Schr., hier weer doorleefde veraanschouwelijking van het oud-Egyptische leven met godsdienst, kunst, poëzie, levenswijze. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9920 **van Wessem, Constant** **83**

GUSTAAF. Een Idylle. — *A'dam, P. N. van Kampen (Zilveren Verpoozingen (15 × 10) 95 blz.* *geb. fl. 1,25*

IV — In Gustaaf, den jongen componist die ten onder gaat aan zwakheid van gestel en aan overspanning tevens, wordt bewaarheid dat de mensch, de kunstenaar niet ongestraft binnendringt tot bij de z. g. Goden. Eenigszins meer bepaald, een voorbeeld van ten onder brengend Nietzscheïsme, hoewel niet met al de scherpte van het systeem. In feite verheft schrijver zijn persoon niet tot een figuur : het gaat meer door toevoegen van trekken beurtelings ontnomen aan zonne- en schaduwzijde, nimmer radikaal aan één zijde. Maar, haasten wij ons het te zeggen, het intellectueel onderwerp, dat de ondergrond van het boek uitmaakt, draagt en schraagt het poema van het ontwakend kunstenaarschap bij een kind en jongeling. En indien ik in zekere mate mij durf rekenen tot hen « die dezen tijd gekend hebben » (het boek werd geschreven 1915-18), dan erken ik eerlijk dat inderdaad het Nietzscheïsme een stuwkracht tot poëzie en schepping was, doch ook zonder Nietzsche, vertolkt het boek van van Wessem op bloeiende, zuivere en warme wijze het wonder van de eerste en jeugd-kunstdroomen in de natuur. Weg! recensie en beoordeeling! In de plaats daarvoor, gelukwenschen voor het vele mooie. En al is het allemaal misschien niet zoo geheel argeloos, ik vind er enorm veel terug dat trilt van waarheid. Schr. had het ook niet gemakkelijk om het midden te houden tusschen wazige onbepaaldheid en realisme. Hierbij hielp hem de nieuwe verhaaltechniek. Ik zeg niet dat het kunstwerk, toegepast op een meer reëel voorwerp, laat ons zeggen, het leven van Guillaume Leken, niet wellicht nog schooner zou zijn. Een laatste woordje: waarom zijn volgende woorden mannelijk: aandacht, maand, les, borst, bank, lamp, poort, reis (den reis begint, zelfs!); waarom stam vr. en besef m. of vr.?
Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9921 **Williams, S.** **83.3**

NAAR DE MIJNEN. — *Nijkerk, Callenbach, 1932, (20 × 15) 264 blz. fl. 2,40*

IV*-P — Voor bespreking, zie Romankroniek, nr 9877.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende Jeugd (14-15 jaar) geschikt

9922 **Altsheler, Joseph A.** **83.0**

HET LAATSTE DER OPPERHOOFDEN. Een Verhaal uit den grooten Oorlog met de Sioux, *Bewerkt dr H. P. van Nijenrode. Geïll. met 4 platen. — A'dam, J. M. Meulenhoff, 1931, (25 × 16) 232 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,90*

V — Door toedoen van Groote Zon, het laatste der opperhoofden, die hun goed gezind is, kunnen de twee broers, Dick en Albert, nog tijdig de karavaan verlaten vóór deze wordt uitgemoord. Ze komen te recht in 't onbewoond dal. Flink hoe die twee prachtjongens hun « struggle-for-life » uitvechten en zich door hun mooie jachtprestaties rijk maken.
PAUL HARDY

9923 **Courths Mahler, H.** **83**

DIAMANTEN EN PAARLEN. *Vert. uit. h. Duitsch dr A. Vuerhard-Berkhout. — Zeist, Swartsenburg, 2 dln, (20 × 14) 160 en 152 blz. fl. 1,50; geb. fl. 2,25*

V — *Zij* is een schatrijke erfdochter uit het dollar-land. Hij is maar een prozaïsch-ordinaire chauffeur die dan toch geen chauffeur is ten slotte. Hij weet onbewust zoo te « chauffeeren, » dat zij haar hartje aan hem verliest. Vooral dank zij de rol die hij te spelen krijgt in een roof-overval van schelmen op haar fameuzen juweelen-overvloed van diamanten en paarlen. Hij wordt dan de kranige man, zij de schattige vrouw. — Tamelijk boeiend volksroman, die de edele karakters huldigt en loont. Voor allen. A. VAN DEN DRIES, PR.

9924 **de Pillecyn, Jef** **83.1**
◆ SOOI DE BIJTER. Schetsen uit het simpele Dorpsleven. — *Hamme, L. de Pillecyn, 1932, (19 × 14) 155 blz.* *10 fr.*
V — Zie recensie in de Romankroniek nr 9879.

9925 **Kipling, Rudyard** **83 : 59 : 79**
UW DIENAAR DE HOND. Naar de Verhalen van Boots. *Bewerkt dr Eva Raedt-de Canter. Geïll. dr G. L. Stampa. — A'dam, van Holkema & Warendorf, 1931, (21 × 16) 94 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 2,90*
V-VIA — Boots, Slippers, Ravager, en hun leven in nauwe eenheid met het leven der menschen, hier natuurlijk Engelsche kasteelbewoners. Opvoeding, avonturen, vriendschapsbetrekkingen, vijandschappen, sport, karaktereigenaardigheden, kort het gansche leven naar lichaam, geest en gemoed, en dàt in een helder, boeiend verhaal, gedeeltelijk in... hondentaal zelfs. Raak gezien, smakelijk beschreven, geestig en gemoedelijk. Sprekende illustratie's. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9926 **Leroy, J., pr.** **83**
◆ PIETER DE PENSEJAGER. — *Tielt, Lannoo, 1932, 3e druk (21 × 15) 182 blz.* *10 fr.*
V — De geschiedenis van een wildstrooper. Een tendenz-roman. Wij bespraken dit werk bij het verschijnen van den tweeden druk, onder nr 96.

9927 **Mann, Thomas** **83**
KINDERLEED, *Vert. dr C. J. E. Dinaux. — A'dam, P. N. van Kempen, (15 × 10) 87 blz.* *geb. fl. 1,75*
V — Een allermooiste schets of novelle van dat fijne iets dat heet het dikke-vriendjes-zijn van een papa met zijn kleinste. Het leed waarover de titel spreekt heeft natuurlijk niets tragisch in den grond; 't is het instorten van een dier kinderdroomen, en voor het kindje zelf jawel is dat een heele wereld. We hebben hier een beeld van de Duitsche burgerij in den inflatietijd: de ouderen onveranderd bourgeois maar zich aanpassend, de jeugd modern met nog weinig stijl. Wellicht zal men Mann gemis aan geloof (literair) verwijten, zooals hij als conservatief penseelt aan ietwat verouderde, onechte figuren (de papa, professor aan de Hoogeschool). Maar welk een scherp, up to date, beweeglijk en aangenaam-geestig talent van waarnemen en gemoedelijk vertellen! Een ware meester. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9928 **van de Velde, Anton** **83.0 : 87**
◆ WOE'S WONDERE WANDEL. 'n Plezierig Boek voor de Jonkheid. *Geïll. met teekeningen v. Christiane van de Plas. — Antwerpen, N. V. Leeslust, 1932, (20 × 16) 99 blz.* *18 fr.*

V-VIA — Dit is nu binnen den tijd van vier maanden het vierde boek dat A. van de Velde's vurige pen ons schenkt. Het biedt ons een gesloten reeks tafereeltjes uit het bewogen leven van enkele dieren, en wel bepaaldelijk een brok leven waarin de wederwaardigheden der uilenfamilie Woe het centraal en bindend motief zijn: grepen uit de periode van haar hoog gezag, van haar diepen val en ten slotte van haar gedeeltelijke rehabilitatie in de hiërarchie der pluimdierenwereld. Schrijver heet dit werk « een plezierig boek voor de jonkheid ». Precies! Het is een doorloopend en voor de jeugd boeiend en spannend verhaal, met voorlichtende wegwijzers langsheen de baan. Lol, jolijt, onschuldige spot en gisping, met hier en daar een vleugje levenswijsheid, een moraliseerend of didactisch trekje, houden het in tip-top kindertoon en smaak. Heusch een *plezierig* boek voor de *jonkheid*. Veel meer is het echter ditmaal niet geworden. De geringe diepgang van de gedachten en gevoelswereld er in bereikt, het gebruik van voorhandsche en nogal goedkoope beeldspraak, van vaak mager en wat vluchtig opgepikt woordmateriaal, dit alles wekt bij den critischen lezer den indruk van improvisatiewerk. Hiermee wordt echter niet bedoeld slordig, wel al te vlot en te gemakkelijk geschreven en afgeleverd werk. Van dit gehalte evenwel is het talent van A. V. d. V. dat zelfs zijn improvisaties, zijn lichte producten zinderen van warm leven, doorweven zijn van litteraire en artistieke schoonheid, in casu heel wat filmeindjes vertoonen die u spontaan treffen en vasthouden door hun verrassende schilderachtigheid en scherpe aanschouwelijkheid, door frischheid en natuurlijkheid. Zoo wordt dan dit boek, bestemd voor de jonkheid, toch weer iets waar ook de fijngebekte lezer aan snoepen kan. Dr C. GODELAINE

9929 **van Eijk, Henriëtte** **83**

GABRIEL. Een modern Sprookje. — *Mechelen, Het Kompas,* (*Maandblad « De Vrije Bladen », 8e schrift*) *1932,* (*23×15*) *32 blz. abonnementsprijs 80 fr.*

V — In een eerste deel volgen we een uit de baan geloopen zonnestraal in zijn avontuur in goten, zolders, enz. tot dat het weer dag wordt. Zeer prettig. Een tweede deel is erg fantastisch, schijnt te zijn een satire op conventie en militarisme, maar ik krijg er geen kop aan. Dat belet niet dat er veel flinke fantazie en vinnige geestigheden te vinden zijn in dit boek. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9930 ◆ **van Mieghem, R. C.** **83.1**

KOBEN. *Geïll. met penteekeningen van Fred Bogaerts. — Deurne, Tijl,* (*Goede Volkslektuur, nr 2*), *1932,* (*19 × 13*) *224 blz.* *30 fr.; geb. 42 fr.*

V — Besproken in de Romankroniek onder nr 9880.

9931 ◆ **Vermandere, René** **83.1**

VAN ZON ZALIGER DOOR HEM ZELF. *Geïll. dr E. van Offel. — Brussel, Standaard, 1932, 14e en 15e duizend,* (*19 × 15*) *96 blz.* *12 fr.*

V — Alweer een nieuwe druk van dit overbekende werk van R. Vermandere. In 1929 was het aan zijn 12e en 13e duizend! — zie onze bespreking nr 6229. — Het beste boek van R. Vermandere!

9932 **von Hanstein, Otfrid** **83.0 : 91**

DUIZEND MIJLEN IN EEN RENDIERSLEDE of Zes Maanden onder Jakoeten en Kamtsjadalen. *Vert. dr J. van den Cranenburg. — R'dam, De Combinatie, 1928,* (*21 × 15*) *237 blz.* *fl. 2,10; geb. fl. 2,75*

V — Die worden door twee Russische jonge mannen doorheen de

wintersche vlakten van Siberië afgelegd om aan 'n Amerikaansche maatschappij de loef te kunnen afsteken bij den opkoop van pelsen. De opzet lukt. Maar de geleider, 'n gemeene vent, brengt hen in de grootste moeilijkheden. Het laatste straaltje hoop brengt echter het reddende licht. Interessant reisverhaal. Boeiend en gezond vertelde geschiedenis. PAUL HARDY

VI^A — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar

9933 **Kieviet, C. Joh.** **83.0**
AVONTUREN VAN DIK TROM. *Geïll. dr Joh. Braakensiek. — Alkmaar, Kluitman, (23 × 14) 234 blz. fl. 2; geb. fl. 2,90*
VI-A-J-N — De zooveelste herdruk van het plezierige avontuurlijke jongensboek. Uitstekend als lektuur, op voorwaarde niet te veel van dit soort kwajongensboeken te geven. Ook Kieviet heeft aan die zucht te veel toegegeven.

9934 ◆ **Spierings, Kees** **83.0**
HET GEHEIM DER DRIE DASSEN. *Geïll. dr T. Leeser. — 's Bosch, Malmberg, (25 × 16) 123 blz. fl. 1,50; geb. fl. 2,25*
VI-A-J — Goed padvindersboek in katholieken geest, wat vlak geschreven, overigens vol pretig onverwacht en zedelijke grootheid.

9935 ◆ **van der Knaap, A. J.** **83.0**
DE ONZICHTBARE WREKER. Een Fantasie voor het groeiend Geslacht. *Geïll. dr M. Thomassen. — 's Bosch, Malmberg, (20 × 16) 182 blz. fl. 1,90; geb. 2,75*
VI-A-J — Het boek draagt den stempel van den Keurraad v. Roomsche Jeugdlectuur. In hooge mate avontuurlijk : aan de Indische geheimzinnigheden komt geen eind : roovers, onderaardsche tempels, kluizenaars, geheimzinnige stemmen, bloedpartijen. Voor ééns goed. En dragelijk geschreven. B. G.

9936 **van der Knaap, A. J.** **83.0**
OP DEN HALLENBURG. *Geïll. dr Pol Dom. — Alkmaar, Kluitman (Jongensboeken) (20 × 14) 192 blz. fl. 1,00; geb. fl. 1,75*
VI-A-J — Allerhande prettige avonturen tengevolge van de redding van het zoontje van een graaf door twee dorpsjongens. Goed maar zonder levensbeschouwing en wat eenzijdig avontuurlijk. B. G.

9937 ◆ **Wolffenbuttel-van Rooijen, H.** **83**
HET PLEEGKIND VAN HARTE VIJF. *Geïll. dr G. Bosch van Drakestein. — Den Haag, van Goor, (Erka Serie) (23 × 16) 192 blz. fl. 2*
V-VI-A-M — Gezellig clubleven van jonge meisjes die een verlaten wichtje vinden. Dragelijk geschreven en katholiek van atmosfeer.

89. OORLOGSLITERATUUR

9938 **Iwanow, Vsevolod** **83.3 : 89**
PANTSERTREIN 1469 EN PARTIJGENOOTEN. *Vert. uit h. Russisch dr E. Bukowska. — A'dam, Mij v. v. g. e. g. Lectuur, 1932, (18 × 12) 256 blz. geb. fl. 2,75*
III-K — *Pantsertrein 1469* moet uit Wladivostocks omgeving de Bolsjewieken wegmaaien; na een afgrijselijken strijd overmeesteren deze

laatsten hem, en daarop nemen zij het bewind in handen. Merkwaardig afwisselen van het verhaal, waarin de schrijver zich beurtelings op elk der twee kanten van het tooneel plaatst. — *Partijgenooten* : in Siberië, bij Oeleia, verwekken een groep Bolsjewieken een boerenopstand tegen Koltchak, en vallen na een verwoeden strijd. Wat de Russen trek geeft is het vreemd samengaan in hun werk van een zeer rake en overtuigde plastiek met een scherp ontmaskeren der menschelijk komedie, waarbij volksche spot veel te pas komt. Nu eens de dingen in hunne volle macht vastgrijpen, dan weer met een pinkoog de wereld aan de gang zien; dat heeft iets schrijnends als van het meest echte leven. Jammer van de materialistische opvatting; in dit opzicht blijven wij onvoldaan. Technisch is Iwanow gaaf als de besten, zoodat hij boeit als verhaler en indrukken van grootsch- en schoonheid uit de dingen zelf alom laat groeien, hoewel nog niet als Gorki. Men leze echter niet te veel van die rauwe oorlogsboeken. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9. — Geschiedenis

9939 **Boonen, Jaak, Dr** 9 : 32
◆ VIJFTIGJARIG POLITIEK LEVEN IN LIMBURG. MINISTERS CORNESSE EN HELLEPUTTE. Uit « Limburgsche Koppen ». — *Maaseik, De Heidebloem, 1932, (17 × 13) 57 blz.*

V — In vlotten verhaaltrant wordt hier een brok geschiedenis gegeven. Spijtig genoeg blijft het niet bij vertellen : er komen soms bladzijdenlange beschouwingen tusschenin, die slechts schijnen te dienen om het boekje wat lijviger te maken. De voetnota van bl. 46 is nogal erg ongepast in een boekje dat twee katholieke staatsmannen wil verheerlijken : daar wordt de Werkliedenpartij opgehemeld, tegenover de « oudbakken katholieken » die siekeblind en hoorndol genoemd worden. Als « Limburgsche Koppen » niet steviger is dan dit uittreksel, dan zullen we er niet veel aan hebben. F. VERMUYTEN, PR.

9940 **Commissaris, Aug. C. J.** 27 : 9
◆ GESCHIEDENIS VAN DE EMANCIPATIE DER KATHOLIEKEN IN NEDERLAND, VAN 1795 TOT 1903. *Geïll. — Groningen, Wolters, 1931, (21 × 14) 182 blz. fl. 1,90; geb. fl. 2,25*

V — Vroeger bespraken wij hier met lof « Van toen wij vrij werden ». Dit boekje is de samenvatting van de twee vroeger verschenen deelen; bij deze gelegenheid heeft men het ook als schoolboek ingekleed. Van het geheel werd een doorloopend verhaal gemaakt om aan de ll. een klaar en eenvoudig beeld te geven van de ontwikkelingsgang van het katholiek politiek leven in Noord-Nederland. Dit opzet zal zeker slagen! Dr J. UYTTERHOEVEN

9941 **Kleijntjens, J., S. J.; Verberne, L. G. J., Dr** 9
◆ DE LAATSTE EEUW. Met Repetitieboekje. *Geïll. — Wassenaar, Dieben, 1932, (22 × 15) 322, 120 blz. fl. 2,50; fl. 1,20*

IV — De handboeken van Geschiedenis van E. P. Dr J. Kleijntjens zijn overbekend. De laatste Eeuw, opgemaakt in samenwerking met Dr L. Verberne, is op dezelfde wijze opgevat, we vinden er dan ook dezelfde hoedanigheden in terug die zijn andere leerboeken kenmerken : klaar, objectief en methodisch; enkel de hoofdzaken worden gegeven. Vermeld moet worden dat dit leerboek ook « Het Katholicisme in de XIX eeuw» behandelt. Een zeer degelijk leerboek. Dr J. UYTTERHOEVEN

9942 **Madelin, Louis** **9**

DE FRANSCHE REVOLUTIE. *Vert. uit h. Fransch dr A. Broekhuizen. — Zutphen, Thieme, 1932, 2 dln (22 × 15) 747 blz. fl. 5; geb. fl. 7*

IV — De laatste jaren werd de Fransche Revolutie druk bestudeerd, allerlei nieuwe werken, gansch verschillend georiënteerd, verschenen; tot een eindbesluit kwam het echter nog niet. In dit uitvoerig werk wil de schrijver een samenvatting geven van wat er in den loop der jaren over de Fr. Revolutie verscheen en de conclusies even onderzoeken. Op deze wijze krijgt de lezer een gansch anderen kijk op tal van zaken uit de diplomatieke, militaire, politieke, financieele, godsdienstige, economische, sociale en litteraire geschiedenis uit dien tijd. De schrijver streeft naar de grootst mogelijke objectiviteit en durft het dan ook niet aan reeds nu een gevestigd oordeel uit te spreken over een zoo buitengewoon samengesteld verschijnsel als de Fransche Revolutie. Wie deze periode bestudeeren wil, vindt hier zijn volle gading en krijgt kans te over om zijn eigen oordeel te toetsen. De vertaling van dit werk, dat door de Académie française bekroond werd, leest vlot, tal van bladzijden lijken wel uit een roman getrokken, zoo schitterend raak stelt de schrijver de zaken voor. Dr J. UYTTERHOEVEN.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

9943 ◆ **Bernoville, Gaëtan** **27 : 24 : 91**

LOURDES. *Vert. uit h. Fransch dr M. A. Vogelaar. — 's-Bosch, Teulings; Brussel, Standaard, 1932, (20 × 14) 208 blz. 35 fr.*

V — Naar den inhoud, een zuivere voorstelling van de verschijningen, van Gelukzalige Bernadette's leven vóór en na, en van het Lourdes van nu : alles verlevendigd door versche indrukken ter plaatse, soms in den trant van Joergensen. Bernoville was bijzonder aangewezen om dit boek te schrijven, én als geboren Pyreneeër, én als gaaf katholiek gevormde naar geest en oordeel, én als doorgoed katholiek, die den sensus catholicus bezit. Met gemak en genoegen neergeschreven, in een atmosfeer van ontroerd en vredevol geloof. Vertaling zeer verzorgd. Titelblad mooi. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

9944 **van Doorn, Willem** **83.0 : 59 : 91**

DE TWEE SAFARI'S. Een boek van Avonturen in Oost-Afrika. *Geïll. — A'dam, Arbeiderspers, 1932, (21 × 16) 384 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

V — Kan gerust de vergelijking doorstaan met de bekende Engelsche boeken over grootwildjacht: de gansche fauna komt ter sprake, elk in zijn eigen midden en levenswijze, en met de spannende jachtavonturen. En dit is niet alles : het boek is gegroeid tot één groot, zeer afwisselend en inderdaad boeiend avontuur, dat tevens vol werkelijkheid zit. En men leeft waarlijk mee met de 3 Hollanders eenerzijds en Kolonel Frozer en zijn dochter anderzijds, die allen op levendige, en daarenboven levenslustige en geestige wijze ten tooneele gebracht worden. En rond hen, Afrika, de streek, de stammen, de dagen, — grootsch en krachtig; alles, trouwens in aardrijks-en volkenkundig opzicht zeer betrouwbaar en leerrijk. Men zal gretig vele uren aan dit boeiende en goed geschreven boek wijden. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Kinder- en Jeugdlectuur

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 6 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1e en 2e Deel. elk fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Nikkerke en Ikkerke.** Geill. (Pas verschenen) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één Jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het Scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.— **4. Mijn Vacantie.** (2e druk) fr. 7.—
2. Mijn Broerke. (2e druk). fr. 7.— **5. Mijn Makkers.** fr. 7.—
3. Mijn Professor. (2e druk) fr. 7.— **6. Mijn Vriend** fr. 7.—
THEO STAEL. — **Roll-Film** fr. 12.50
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll. dr G. van Raemdonck fr. 18.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Kop.** Pacifistisch Dierenverhaal. fr. 18.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** Een Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. 10.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Woe's wondere Wandel** fr. 18.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

ST AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr. Vermuyten. fr. 10.—
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door Dr J. Caeymaex. fr. 11.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
Kan. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreeken. fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr 6 —

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

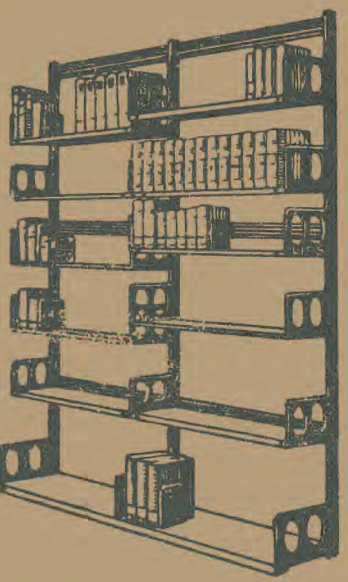

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

Zoo juist verschenen :

I. VAN GELDEREN en J. H. VAN BECKUM

DUITSCH WOORDENBOEK

TWEEDE DEEL
NEDERLANDSCH-DUITSCH

ZEVENDE, VEEL VERBETERDE EN VERMEERDERDE DRUK

PRIJS, GEBONDEN GLD. 3,75

BIJ DEN BOEKHANDEL IN VOORRAAD

UITGAVE VAN
J. B. WOLTERS, GRONINGEN,
DEN HAAG, BATAVIA

L. OPDEBEEK

UITGEVER

Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER - en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Christine : Arbeid adelt : 5,— fr. — Christa-Maria : 7,50 fr. — Kerstrozen : 7,50 fr.

De Saeyer : Sneeuwklokje : 7,50 fr. — Baron van Munkhuisen : 12,50 fr.

Fredrix : Wim : 7,50 fr. — Wim en zijn makkers : 12,50 fr.

Jos. Witlox : 't Heilig Paterke van Hasselt (Valentinus Paquay) 7,50 fr.

Carton de Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. Tweede herziene uitgave 12,50 fr.

Jan Hammenecker, Pr. : Zoo zuiver als een ooge 12,50 fr.

Pater Wuyts : Laaiende vlammen 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15,— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15,— fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

Der Grosse Herder

Een moedige Daad

De bekende wereldfirma HERDER & Co. te Freiburg in Breisgau heeft met de her-uitgave van haar Konversations-Lexikon een kloeke daad gesteld.

Als er voor de Duitsche uitgeverij ooit een penibele tijd was dan zeker de huidige; we behoeven daaraan geen woord te verspillen. Maar tevens: als er ooit een periode viel aan te wijzen, waarin de menschheid behoefte had aan voorlichting op allerlei terrein, doch dan onder het licht der eeuwige waarheid, dan zeker het tijdsgewricht waarin wij nu leven. Het pleit voor de ondernemende firma, dat zij de ongunst der tijden ten spijt het oog hield gevestigd op den geestelijken nood en besloot de nieuwe editie van haar lexicon door te zetten.

Dat bij deze nieuwe bewerking het oude « Nachschlagewerk » belangrijk werd uitgebouwd, zoodat nu met reden van « Der Grosse Herder » mag worden gesproken, verhoogt niet weinig de verdiensten, welke een uitgave als deze voor de firmanten meebrengt.

In 12 deelen en 1 atlas zal het lexicon compleet zijn. Het 3e deel van (Caillaux-Eisenhut) is voor kort van de pers gekomen. Het valt reeds bij oppervlakkig doorbladeren op, hoeveel royaler van opzet deze encyclopedie is vergeleken bij de vorige editie en wie zich de moeite getroost den inhoud wat van naderbij te beschouwen, zal tot de erkennning komen, dat de diverse voces een Duitsch-degelijke bewerking ondergingen welke niet minder de oudere wat gedegenheid en grondigheid betreft, in de schaduw stelt.

Een in het oog springend gevolg van dit laatste is de systematische verdeeling, welke bij elk woord wordt in acht genomen en die in eerste instantie over het behandelde onderwerp enkel datgene doet geven wat iedereen weten wil en moet om georiënteerd te zijn; een tweede alinea treedt dan meer in bijzonderheden voor den vakman, terwijl ten slotte in een derde onderdeel te vinden is, wat voor de praktijk des levens omtrent de zaak in kwestie valt op te merken. Over de meer belangrijke aangelegenheden zijn voorts volledig oriënteerende artikelen opgenomen, welke in een kader zijn afgedrukt. Dat met bijzondere kwistigheid ook het illustratief gedeelte is verzorgd, behoeft niet nader te worden betoogd.

Bij dezen opzet en uitwerking is een uitgave tot stand gekomen van waarlijk grootsche allure. Ook aan Nederlandsche aangelegenheden vonden wij aandacht geschonken.

Uit « De Maasbode ».

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

ZR MA. TERESA. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken :
I. Mijn Broertje en Zusje
II. Stoute Broer
III. Zus bij het Kribje
IV. Broer en Zus bij 't Opstaan

7.50 frank

B. CASIMIR. — Benneke
A. VAN DIJK. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. VAN LIES. — Klein Broertje
» Klein Zusje
ZR MA. TERESA. — Ik zal je eens wat vertellen
ZR MA. TERESA. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. DE WAAL. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. BURGERS. — 'n Prettige Vacantie
E. DROUVEN S. J. — De Eed van den Inlander
B. A. VAN HAAG. — Wim zijn Kabouterkoek
LAMBERT LUCASZ (KEES SPIERINGS). — Zoo 'n rare Chinees
A. L. REDUS. — Kees de Does en z'n Politiehond
KEES SPIERINGS. — Wim, de Blauwpit
ZR MA. TERESA. — Twee Vriendjes
D. C. VISSCHERS. — Een Kind van Java
B. V. ZWEGERS. — In 't Oerwoud

12.50 frank

EDGARD. — Van Koning Orgeloos
H. FEDERER. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. VAN GESTEL. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
GABR. MOERDIJK. — Een Gezellige Middag
ZR MA. TERESA. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
WALTERIDA. — Een Indisch Meisje
Javaansche Legenden

15 frank

J. V. BURGERS. — Klaveren Drie
EDGARD. — Het witte Meisje
MOEDER MARY LOYOLA. — Jezus van Nazareth
ZR MA. TERESA. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
KEES SPIERINGS. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. VAN DEN BERG. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. VAN DEN BERG. — De Koning van Tjilatjap
W. VAN DEN BERG. — De Vondeling van Simmerath
FRANCIS J. FINN. — De Geheimzinnige Gids
B. C. KLOOSTERMANS. — Gods Volk
MAX. — Giovanni
HÉLÈNE PAGÈS. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. SPALDING. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
KEES SPIERINGS. — De 6e van Meneer Franssen
ZR MA. TERESA. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel : Op Reis
2e » Op Curaçao
F. TRAUTWEIN. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. VAN DEN BERG. — Rudi's Avontuur
JOANNES EMONTS. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
LINA TERVOOREN. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. GROSS S. J. — De betooverde vallei
M. S. GROSS, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. VERBEETEN. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. HEIJNEN. — Joolsingel N° 1

30 frank

B. V. ZWEGERS. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

VLAAMSCHE BOEKCENTRALE

Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Een succesnummer voor onze Kinderbibliotheken!

— RADESKE —

door Anton VAN DE VELDE

'n Kwâjongensspel, waar de jeugd naar grijpen zal.

Prijs : 20 Frank

Aanbevolen vormende lectuur

R. AMUNDSEN : Mijn Leven als Ontdekkingsreiziger 42,50
M. BEEKMAN: God, Mensch, Techniek, Wetenschap 56,50
M. E. BELPAIRE : Reukwerk 18,00
J. BERNAERTS : Ons Heerentooneel, met « Klapper » fr. 100; geb. 110,00
JAN BOON : Radio Poëem 12,00
P. H. BRANS : Hoe bouw ik de beste Antenne 15,00
Storingen bij de Radio-Ontvangst 10,00
L. BURGER : Werkloos 35,00
COOPER, DECOENE, DE HOVRE : Katholiek Levensideaal 26,00
D. COSTER : De Ned. Poëzie in 100 Verzen 43,00
Nieuwe Geluiden 42,00
P. COTEL : Catechismus der Geloften 5,00
J. CREUSEN : Het Kloosterleven 30,00
FR. CROLS : De Vrouwen uit het Evangelie 10,00
H. DE GORTER : Hoe maak ik zelf een Televisie-Ontvanger? 14,00
» Lange en korte Golf geb. 42,00
A. DE LAPPERENT : Bewerkte Vuursteen en de Ouderdom van den Mensch 2,50
A. DE LEEST : De blakende Oogst 14,50
W. DE VEER : De Priester 18,25
A. DE VLEESCHAUWER : Rond het vraagstuk der Gezinsvergoedingen 10,00
R. DEWACHTER : Therese Neumann de Bode van Konnersreuth geb. 10,00
CH. DIX : De verzorging van onzen Tuin geb. 74,50
C. DOODKORTE : Begrijpen 7,00
DON JUAN DE PALAFOX : De Herder van den Goeden Nacht 11,00
A. DRAGON : Pater Pro 15,00
K. DU BOIS : Rome en de sociale orde 7,50
J. EECKHOUT : Inleiding tot Karel van de Woestijne 25,00
J. ELIAS : Onze Wording tot Natie 20,00
J. P. FOKKER : Het eigen Huis 71,00
Het Hollandsch Interieur 71,00
Tuinen in Holland 71,00
F. HEIJDENDAL : Het Leven van Guido Gezelle 11,00
H. CHR. HELWIG : Moderne Schildersbedrijf geb. 110,00
R. HENZ : Het Wachtersspel 6,00
J. HUBER : Spelend Arbeiden geb. 42,00
OCT. HUYSMAN : Pater Lazarus 8,00
N. IMELMAN: Koel-, Vries- en IJsinstallaties 71,00
JOH JÖRGENSEN : Don Bosco 50,00
G. KNUVELDER : De Mythe Nederland 29,00
JAN LAUWERIKS : Mod. Woninginrichting 21,75
M. LELIMAN-BOSCH : Onderhoud van Huis en Huisraad 29,00
EM. LUDWIG : Abragam Lincoln geb. 56,50
Mussolini's Gesprekken 29,00
J. LUYCKX : Zeven Netontvangers voor Gelijk- of Wisselstroom 15,00
I. MAGNUSSEN Mijn Thuiskomst 3,70
A. MARTENS : Reis naar Jerusalem 9,00
C. C. MARTINDALE : Het moeilijk Gebod 11,00
P. MARTINIANUS : Om den Missiepost 8,00
J. LEWIS MAY : John Henry Newman 75,00
L. MICHIELS : Schroefdraad 22,50
M. MOLENAAR : Mechtild de Begijn 29,00
H. MUCKERMANN : Nieuw Leven, 3e dl : Huwelijk en Familie in het Godsrijk 7,50
A. KRARUP NIELSEN : China. De Draak ontwaakt 70,00
A. OOSTERHOF: Handboek v. d. Stucadoor 42,00
J. PERSYN : Studiën en Lezingen, 2 dln elk 20,00
H. ROLAND HOLST : Guido Gezelle 27,50
F. T. RONSE : De Heilige Joseph 18,00
H. SCHAEPMAN : Napoleon 12,00
H. J. SCHIM VAN DER LOEFF : Zielszieken 102,50
M. STEYAERT : Praktisch Boekhouden 18,00
M. STOKS: Kruismysterie van Konnersreuth 18,25
» Nénette 18,25
S. STREUVELS : Tieghem, 't Vl. Lustoord 8,00
W. SUYVER-LANDRE : Behandeling der Wasch 36,25
MGR TOTH TIHAMER : Met open Oogen door God's Natuur 14,00
De Godsdienstige Jongen 14,00
A. VAN DEN BOSSCHE : Gods Hoogeschool 20,00
J. V. D. EYNDE: De schamele Straatzanger 16,00
J. VAN DE PUTTE : Mijn Hart is niet hier 18,00
A. VAN DUINKERKEN : Katholiek Verzet 29,00
J. VAN HAL : Witte Vonken 12,00
K. VAN HOEK : Man en Macht 45,00
A. VAN HOVE : Het Mirakel 20,00
J. A. VAN KRANENDONK-DUFFELS : Gezondheidsleer 36.00
J. B. VAN LOGHEM : Holland geb. 127,00
R. K. VAN SANTE : Gezag 7,00
J P. VERHAAR : Moderne theosophische Beweging 71,50
A. VERMEERSCH : Katechismus van het Christelijk Huwelijk 5,00
P. W. VON KEPPLER : Op reis in het Oosten 10,00
G. WALSCHAP : Jan Frans Cantré 20,00
PETER WUST : De Krisis van het Westersch Menschdom 8,00
B. ZUURE : Oeroendi-Krabbels 20,00
X. : Leven der Eerw. Moeder Pacifica 35.00

Iedere Bibliotheek moet bezitten :

Uit het Leven van Plant en Dier

door A. VAN DE WERF

Slechts Fr. 6,00

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

KATHOLIEKE JEUGDLECTUUR

EDGARD : Van Koning Orgeloes	12,50
EDGARD : Het witte Muisje	15,00
H. FEDERER : Een Nacht in de Abruzzen	12,50
H. FEDERER : Sisto en Sesto	12,50
FR. FINN : De Held van de Misisipi	29,00
A. VAN DE VELDE : Doctor Slim en de Microben	18,00
A. VAN DE VELDE : Kop. Pacifistisch Dierenverhaal	18,00
A. VAN DE VELDE : Radèske	20,00
A. VAN DE VELDE : Woe's wondere Wandel	18,00
K. SPIERINGS : Wim de Blauwpit	geb. 12,00

Aanbevolen nieuwere romans

PETER BARON : De Inktvisch	fr. 24,—
VICTOR BRIDGES : Om de Koningin	25,50
AGATHA CHRISTIE : Het Geheim van de zeven Wijzerplaten	26,50
STEPH. CLAES-VETTER : Miete	27,—
FRANZ HERWIG : De heilige Proletariër	24,—
FRANZ HERWIG : Ingemetselden. Wereldstadroman	56,50
JOAN KAT : Boot-Sirenen	35,—
A. MORRISON : Het verdwenen Elftal	25,50
BERTA RUCK : Arabella de Verschrikkelijke	26,50
BERTA RUCK : Harten-Drie	24,—
BERTA RUCK : Op zoek naar een Bruid	25,50
MIA SIEMER : De Man die den Moed had	35,—

Einde 1932 verschijnen de eerste deelen van DE

KATHOLIEKE ENCYCLOPEDIE

Het is een van A tot Z nieuw Standaardwerk, rijk geïllustreerd, modern van geest, met onderteekende artikelen van de meest vooraanstaande deskundigen; ruim 400 geleerden van Zuid en Noord werken samen met ongeveer 75 redacteuren.

Deze **katholieke** uitgave mag in geen katholiek huisgezin, dat wil openstaan voor het geestelijk gebeuren van onzen tijd, ontbreken.

Het werk zal verschijnen in **24 deelen**, en over 6 jaar volledig zijn.

Elk deel zal ongeveer 800 kolommen à 70 regels beslaan.

De prijs per deel in linnen gebonden is 138 fr.; in halfleder 153 fr.

Inschrijvingen te zenden aan de: Vraag prospectus aan bij:

— Vlaamsche Boekcentrale —

CUYLITSSTRAAT, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH – BIBLIOGRAFISCH – TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

TIENDE JAARGANG
December 1932

X

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Romans en Novellen

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave).	fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave).	fr. 5.—
RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.**	fr. 12.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave)	fr. 8.50
MARIA BLASKO. — **Marusja.** Vert. dr. Dr A. Cardyn.	fr. 18.—
JOHN BRINCKMAN. — **Kasper-Oom en Ik.** Volledige uitgave.	fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Gloed**	fr. 13.50
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman.	fr. 16.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Miete.** Roman	fr. 27.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.**	fr. 13.—
BERTHA DEDEKEN. — **Een Levensweg.** Oorspronkelijk Roman	fr. 20.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **Onzichtbare Wegen.** Roman.	fr. 25.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.**	fr. 18.—
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren.	fr. 10.—
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman.	fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman.	fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman	fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **De Terugweg.** Roman.	fr. 18,—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman	fr. 18.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman.	fr. 15.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.**	fr. 5.—
FERENC HERCZEG. — **Heidenen.** Vertaald uit het Hongaarsch	fr. 20.—
A. HULSMANS. — **Droomleventje**	fr. 22,50
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.**	fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen.	fr. 17.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb.	fr. 10.50
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
M. SZABO. — **De Roman van het Land.**	fr. 20.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman	fr. 22,50
K. VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** fr. 6.50; geb.	fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** (2e druk)	13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.**	fr. 5.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll. dr G. van Raemdonck.	fr. 18.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Woe's wondere Wandel.** Geill. dr Christine Van de Plas.	fr. 18,—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.**	fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.**	fr. 18.—

Een ophefmakend Boek voor dezen Tijd

INGEMETSELDEN

Wereldstad-Roman door

FRANZ HERWIG

Prijs: 56,50 frank

Te bekomen bij A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Antwerpen, postdatum.

MM.

Bij de **S. M. Lux**, Drukkerij, Nationalestraat, 109, Antwerpen, is pas verschenen

Rome en de Sociale Orde

de Sociale Leer der Pausen

Bijeengebracht en vertaald door Dr. K. du Bois S. J.

Een mooi uitgegeven brochure van **124 blz. - Prijs fr. 7,50 -** die U zeker aanbelangt.

Ziehier hoe ze wordt beoordeeld in « *Studiën en Berichten* » van de St-Ignatius Handelshoogeschool, Antwerpen :

« Deze uitgave wil, in zoo bruikbaar mogelijken vorm, de hoofdzaak geven uit hetgeen de laatste Pausen ons, in hunne Brieven, over het maatschappelijk vraagstuk leeren », aldus de schrijver in zijne Inleiding.

Als grondslag werd genomen de Sociale Encycliek « Quadragesimo Anno » van Pius XI. Hierbij komen op de eerste plaats een samenvatting en breede uittreksels uit « Rerum Novarum » van Leo XIII en enkele aanhalingen uit andere documenten.

Om de lezing der documenten te vergemakkelijken, om de hoofdgedachten beter te laten uitkomen en als een overzicht der uiteengezette leering te geven, werd naast den tekst zelf een samenvatting ervan gevoegd.

Keurige uitgave, onberispelijke vertaling, kortom een onmisbaar boek voor al wie in deze tijden van sociale verwarring, steun en licht zoekt bij het hoogste gezag hier op aarde. Al wie de sociale leer der Pausen wil instudeeren of ze in les of voordracht aan anderen bekend maken, zal hier een volledige en bizonder overzichtelijke handleiding vinden.

E. D. S.

Helpt ons « **De Sociale Leer der Pausen** » verspreiden.

S. M. « LUX » - Drukkerij.

Bijvoegsel « Boekengids », Juli 1932.

INHOUD

TER INLEIDING... 3

OVERZICHT VAN DE ENCYCLIEK « RERUM NOVARUM » ... 5

UIT « RERUM NOVARUM », enz.

Inleiding van « Rerum Novarum » ... 13
Gezag en taak der Kerk ... 14
De vereeniging ... 15
Beginselen betreffende de vakorganisatie ... 20

ENCYCLIEK « QUADRAGESIMO ANNO » — INLEIDING EN EERSTE DEEL ... 23

Aanleiding tot het schrijven van «Rerum Novarum» 24
Korte inhoud van « Rerum Novarum ». Hoe de encycliek ontvangen werd ... 26
Doel van « Quadragesimo Anno » ... 28

Eerste Deel : De vruchten van de encycliek « Rerum Novarum » ... 29

1. — *Wat de Kerk deed* ... 29

Wat de leer betreft ... 30
Wat de toepassing der leer betreft ... 32

2. — *Wat de wereldlijke macht deed* ... 33

3. — *Wat de belanghebbenden deden* ... 35

Werkliedenvereenigingen ... 36
Vereenigingen van andere standen ... 39
Werkgeversvereenigingen ... 39
Besluit : « Rerum Novarum » de « Groote Keure » der sociale orde ... 40

UIT « RERUM NOVARUM », enz.

Het privaat-eigendomsrecht 43
Het persoonlijk en het sociaal doel van den privaat-eigendom 46
Het oorspronkelijk aanwerven der goederen 48
Het behoorlijk loon 49
Vrouwen- en kinderenarbeid 52
De beroepsorganisatie 52
De Katholieke Aktie 53

ENCYCLIEK « QUADRAGESIMO ANNO » — TWEEDE DEEL

Gezag der Kerk op Sociaal en Economisch terrein 55

1. — *Over het Eigendomsrecht* 56
   Zijn individueel en sociaal karakter... 56
   Verplichtingen, die in eigendom besloten liggen ... 58
   Staatsbevoegdheid 59
   Verplichtingen omtrent de vrije inkomsten 61
   Titels die het verwerven van eigendom rechtvaardigen 62
2. — *Kapitaal en Arbeid* 62
   Beide zijn op elkander aangewezen 63
   Onrechtvaardige aanmatigingen van het kapitaal ... 63
   Onrechtvaardige aanmatigingen van den arbeid ... 64
   Het leidend beginsel bij een rechtvaardige verdeeling 65
3. — *Bevrijding uit den Proletariërstoestand* 67
   Het doen verdwijnen van den proletariërstoestand, door te brengen tot eigen bezit 68
4. — *Rechtvaardig loon* 69
   Het looncontract in zich niet onrechtvaardig 69
   Individueel en sociaal karakter van den arbeid ... 70
   Drie gezichtspunten 71
      a) Het onderhoud van den arbeider en zijn gezin 71
      b) De toestand van het bedrijf 72
      c) Het algemeen welzijn 73
5. — *Herstel der sociale orde* 75
   Onderlinge samenwerking der « beroepsstanden »... 77
   Herstel van het leidend beginsel der economie ... 80

UIT « RERUM NOVARUM », enz.

Het kapitalistisch stelsel tijdens Leo XIII 85
Het Socialisme tijdens Leo XIII 85
De invloed der Kerk 87
Teugellooze hebzucht 89

ENCYCLIEK « QUADRAGESIMO ANNO » — DERDE DEEL

De groote veranderingen in den toestand sinds den tijd van Leo XIII 91

1. — *Het nieuw uitzicht van het economisch leven* 91
De vrije concurrentie heeft plaats gemaakt voor de economische overheersching 92
Noodlottige gevolgen 93
Hoe te verhelpen 94

2. — *Verandering van het Socialisme*... 95
a) De scherpere richting of het Communisme... 95
b) Meer gematigde partij, die den naam van Socialisme heeft behouden 96
Van den klassenstrijd en de vernietiging van den eigendom komt het eenigszins terug 97
Kan er een middenweg worden ingeslagen? 98
Zijn opvatting van de maatschappij en de sociale natuur van den mensch is lijnrecht in strijd met de christelijke waarheid 99
Katholiek en Socialist is onvereenigbaar 101
Cultuursocialisme 101
Katholieke overloopers in het socialistische kamp ... 102
Uitnoodiging om terug te keeren 103

3. — *Hernieuwde beleving van de zedenwet* 104
Het ergste gevolg van het tegenwoordige stelsel : schade aan de zielen 105
De oorzaken hiervan 106
De geneesmiddelen 109
Een zeer lastige taak blijft te verrichten over 112
De te volgen weg 115
Aansporing tot hechte eenheid en eensgezindheid ... 118

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat 27, Antwerpen

Ontspanningslectuur

FL. L. BARCLAY : De Rozenkrans 36,25
R. BAZIN : Verloving eener Typiste 12,00
CH. BRAME : In stilte getrouwd 4,00
P. BROMBERG : Hannie Helmer geb. 42,00
A. CHRISTIE : De onschuldige Moordenaar 25,50
A. COOLEN : Het donkere Licht 29,00
» » De schoone Voleinding 29,00
H. DE MAN : Maria en haar Timmerman 33,00
POL DE MONT : De gouden Distel 42,00
J. DERKSEN : De ware Geschiedenis van Rob, den Foxhond 19,00
R. DEWACHTER : Levensvlam 20,00
M. DUIJM : Tusschen de Struiken 22,50
K. ELSTER : Het Leven geeft en neemt geb. 72,00
CH. GARVICE : De Hebzucht van Mr Carton 4,00
» » De Kasteelvrouwe 4,00
» » Linda's onverwachte Rijkdom 4,00
A. HUBLET : Alain Welgeluimd 10,00
J. LEROY : Zeisels en Vertellingen, 8e dl 8,00
TH. MAUN : Kinderleed geb. 25,50
KEES MEEKEL : Blanke Slavin 36,25
TOM MIX : Mijn Leven en Avonturen in het wilde Westen geb. 42,00
L. MOBERLEY : Geoffrey mijn Echtgenoot 4,00
JO NABBEN : Go's Taak 13,75
De Mei der Zigeuners 18,25
J. OTERDAHL : Een uit Velen geb. 72,00
De Familie Kruse geb. 72,00
M. RINEHART : De Wenteltrap 10,00
L. ROGGEVEEN : Woudstra knapt het op! 21,75
A. ROWLANDS : Het Fortuin van Aug. Brent 4,00
E. RUSSE : De Heirbaan 41,00
J. RUSSEL WARREN : Sylvia vervangt de Vorstin 4,00
OL. SANDYS : Het Huis aan den Overkant 4,00
THEO STAEL : Roll-Film 12,50
ST. STREUVELS : Natuur 25,00
Gevoel en Leven, 2 dln elk 25,00
De Vlaschaard 20,00
A. THIRY : De Drie uit « Sinte Gerardus Majelle » en hunne vrouw 27,50
De Hoorn schalt 50,75
F. TIMMERMANS :
Driekoningentryptiek 13,00
En waar de Ster 13,00
Harp van St Franciscus 50,00
Hemelsche Salomé 13,00
Leontientje 13,00
Mijnheer Pirroen 13,00
Uit mijn Rommelkas 13,00
Zeer schoone Uren van Juffrouw Symforosa Begijntjen 13,00
R. VAN MIEGHEM : Als de oogen open gaan 18,00
Koben 30,00
ARTHUR VAN SCHENDEL: Het Fregatschip Johanna Maria geb. 56,50
C. M. VREUGDENHIL : Uit Freekje's Leven geb. 56,50
A. WELTERS : Legenden van de Sterre der Zee 18,25

ROLL-FILM, door THEO STAEL

Prijs : 12,50 Fr.

DRUKKERIJ DE BIÈVRE

BRASSCHAET

TELEFONEN : **Antwerpen 583.95 — Brasschaet 97**

Alle handels- en prachtdrukwerken, boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, enz.
Beveelt zich in het bijzonder aan voor het drukken van Catalogen.
MODERNE INRICHTING. — VERZORGD WERK. — SPOEDIGE BEDIENING.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1931 : 65 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOORGELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.

Beheer : « DE STANDAARD » Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Postcheckrekening nr. 162.68

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

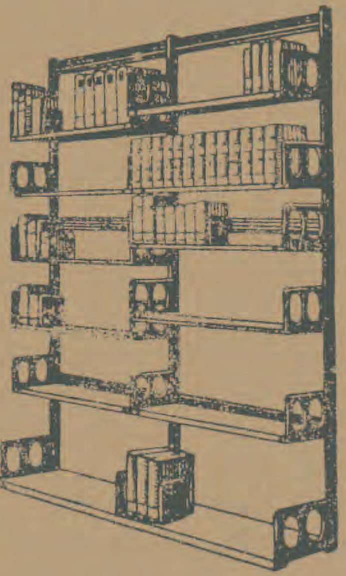

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

Zoo juist verschenen :

I. VAN GELDEREN en
J. H. VAN BECKUM

DUITSCH WOORDENBOEK

TWEEDE DEEL
NEDERLANDSCH-DUITSCH

ZEVENDE, VEEL VERBETERDE EN VERMEERDERDE DRUK

PRIJS, GEBONDEN GLD. 3,75

BIJ DEN BOEKHANDEL IN VOORRAAD

UITGAVE VAN
J. B. WOLTERS, GRONINGEN, DEN HAAG, BATAVIA

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER -en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Christine : Arbeid adelt : 5, — fr. — Christa-Maria : 7,50 fr. — Kerstrozen : 7,50 fr.

De Saeyer : Sneeuwklokje : 7.50 fr. — Baron van Munkhuisen : 12,50 fr.

Fredrix : Wim : 7,50 fr. — Wim en zijn makkers : 12,50 fr.

Jos. Witlox : 't Heilig Paterke van Hasselt (Valentinus Paquay) 7,50 fr.

Carton de Wiart : Op reis door Congo Vertaald door Leo Van Molle. Tweede herziene uitgave 12,50 fr.

Jan Hammenecker, Pr. : Zoo zuiver als een ooge 12,50 fr.

Pater Wuyts : Laaiende vlammen 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Bloemekens van den Vlaamschen Rozelaar (25 Vl. koppen) 15,— fr. — Op reis in Vlaanderen : 15, — fr.

Dr. L. Wagenfeld en W. F. Steygerwalt : De bekwame Veearts 30,— fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C°

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27

ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken

Catalogen voor Bibliotheken

Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840

Telefoon 515,94

N. V. LEESLUST, ANTWERPEN

Vormende Lectuur

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Charles Dickens.** fr. 15.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.—; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II. Poëzie.** fr. 8.50
JORIS CAEYMAEX. — **Gloed.** fr. 13.50
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** fr. 30.—
FRANS CROLS. — **Bloeiende Bloemen.** fr. 13.—
FRANS CROLS. — **Heeroom's Nichtje en haar Gezin.** fr. 16.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e, 3e en 4e Deel. elk fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters.** geb. fr. 10.50
P. KORNYEY. — **Claudia.** fr. 7.—
Zr M. JOZEFA. — **Gezelle-Krans.** Gedichten. fr. 15.—
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieder n zijn Tijd.** 3 deelen, elk fr. 20.—
Dr FLORIS PRIMS. — **Naar het Geluk** fr. 5.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog an Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis an den St Carolus. 1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Stichting van Banquibazar, onze eerste Kolonie** (1724-1727) fr. 30.—
L. REYPENS e. a. — **Eugeen Yoors.** Rijk geïllustreerde Prachtuitgave fr. 75.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droom en Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Halewyn.** Tragische Ballade. fr. 27.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig Speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** 'n Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedrijven. fr. 10.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Schoonheidsvizioenen.** Reisindrukken uit Italie. Rijk geïllustreerde Prachtuitgave. 60.—
DIRK VANSINA. — **Adam.** Dramatisch Gedicht fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen : Lenore.** fr. 6.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
DIRK VANSINA. — **De Messias.** Dramatisch Gedicht. fr. 20.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 6e, 7e, 8e en 9e jaargang elk fr. 50.— ; 10e jaargang fr. 35.—
Missiebibliografie fr. 7.—
Modelcataloog StMichiel : 3e en 4e deel. elk fr. 5.— ; 5e deel fr. 8.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (3e druk) fr. 5.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Kinder- en Jeugdlectuur

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.**
6 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco :** 1e en 2e Deel. elk fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Martelaar.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** (2e druk) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** (2e druk) fr 7.—
LOD. LAVKI. — **Nikkerke en Ikkerke.** Geill. (Pas verschenen) fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één Jaar.** Uit het Leven van een Scout (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op Reis** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Toontje** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het Scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het Leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.— **4. Mijn Vacantie.** (2e druk) fr. 7.—
2. Mijn Broerke. (2e druk). fr. 7.— **5. Mijn Makkers.** fr. 7.—
3. Mijn Professor. (2e druk) fr. 7.— **6. Mijn Vriend** fr. 7.—
THEO STAEL. — **Roll-Film** fr. 12.50
ANTON VAN DE VELDE. — **Dokter Slim en de Mikroben.** Geïll.
dr G. van Raemdonck fr. 18.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Kop.** Pacifistisch Dierenverhaal. fr. 18.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Radèske.** Een Kwajongensspel fr. 20.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. 10.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Woe's wondere Wandel** fr. 18.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen
van August Verstreken. fr. 10.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

ST AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr.
Vermuyten. fr. 10.—
BEATRYS VAN NAZARETH. **Zeven Manieren van Minne.** Naar
den Oud-Vlaamschen Tekst herschreven door Dr J. Caeymaex. fr. 11.—
FRANS CROLS. — **De Vrouwen uit het Evangelie** fr. 10.—
Kan. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreeken. fr. 6.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr 6.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

“ Geen Succes Zonder Organisatie
Geen Organisatie Zonder R°ne° ,,

R^O^NE^O^ organiseert

Het komt uw zaak ten goede

Wij noodigen U beleefd uit tot een bezoek aan onze Showrooms, op een tijd, die U het best past.

Het zal ons een genoegen zijn U alsdan alle gewenschte inlichtingen of demonstratie te mogen geven. Dergelijke bezoeken brengen geen verplichtingen mêe. Er zal niet tot koopen aangedrongen worden.

Onze Showrooms zijn open van 9 tot 6 uur.

Voormalig Huis HERINCX

Naamlooze Maatschappij

Ste-Kathelijnevest, 39, ANTWERPEN

Telefoon 334.41

BIJHUIZEN : BRUSSEL — GENT — LUIK — BERGEN

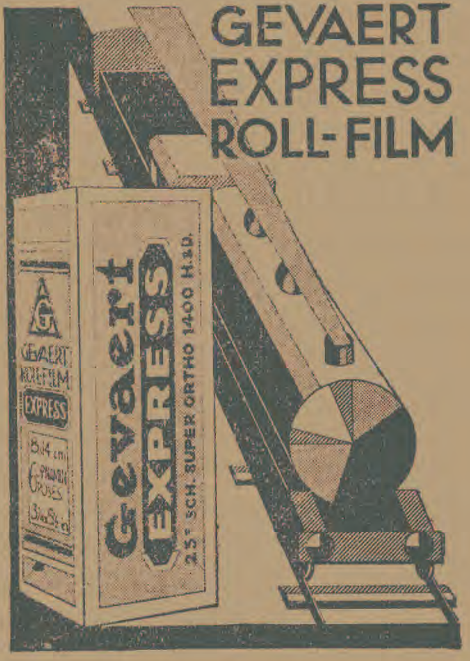

DE FILM VOOR DONKERE DAGEN
EN SNELLE OPNAMEN

VULHAARDEN

Cadé en Surdiac

de beste

H. ADINAU

20-24 Aerschotstraat

ANTWERPEN

Der Grosse Herder

Een moedige Daad

De bekende wereldfirma HERDER & Co. te Freiburg in Breisgau heeft met de her-uitgave van haar Konversations-Lexikon een kloeke daad gesteld.

Als er voor de Duitsche uitgeverij ooit een penibele tijd was dan zeker de huidige; we behoeven daaraan geen woord te verspillen. Maar tevens: als er ooit een periode viel aan te wijzen, waarin de menschheid behoefte had aan voorlichting op allerlei terrein, doch dan onder het licht der eeuwige waarheid, dan zeker het tijdsgewricht waarin wij nu leven. Het pleit voor de ondernemende firma, dat zij de ongunst der tijden ten spijt het oog hield gevestigd op den geestelijken nood en besloot de nieuwe editie van haar lexicon door te zetten.

Dat bij deze nieuwe bewerking het oude « Nachschlagewerk » belangrijk werd uitgebouwd, zoodat nu met reden van « Der Grosse Herder » mag worden gesproken, verhoogt niet weinig de verdiensten, welke een uitgave als deze voor de firmanten meebrengt.

In 12 deelen en 1 atlas zal het lexicon compleet zijn. Het 3e deel van (Caillaux-Eisenhut) is voor kort van de pers gekomen. Het valt reeds bij oppervlakkig doorbladeren op, hoeveel royaler van opzet deze encyclopedie is vergeleken bij de vorige editie en wie zich de moeite getroost den inhoud wat van naderbij te beschouwen, zal tot de erkennning komen, dat de diverse voces een Duitsch-degelijke bewerking ondergingen welke niet minder de oudere wat gedegenheid en grondigheid betreft, in de schaduw stelt.

Een in het oog springend gevolg van dit laatste is de systematische verdeeling, welke bij elk woord wordt in acht genomen en die in eerste instantie over het behandelde onderwerp enkel datgene doet geven wat iedereen weten wil en moet om georiënteerd te zijn; een tweede alinea treedt dan meer in bijzonderheden voor den vakman, terwijl ten slotte in een derde onderdeel te vinden is, wat voor de praktijk des levens omtrent de zaak in kwestie valt op te merken. Over de meer belangrijke aangelegenheden zijn voorts volledig oriënteerende artikelen opgenomen, welke in een kader zijn afgedrukt. Dat met bijzondere kwistigheid ook het illustratief gedeelte is verzorgd, behoeft niet nader te worden betoogd.

Bij dezen opzet en uitwerking is een uitgave tot stand gekomen van waarlijk grootsche allure. Ook aan Nederlandsche aangelegenheden vonden wij aandacht geschonken.

Uit « De Maasbode ».

Boeken van L. C. G. Malmberg

7 frank

ZR MA. TERESA. — Voor Roomsche Kleuters. Serie prentenboeken :
- I. Mijn Broertje en Zusje
- II. Stoute Broer
- III. Zus bij het Kribje
- IV. Broer en Zus bij 't Opstaar

7.50 frank

B. CASIMIR. — Benneke
A. VAN DIJK. — Met mijn Boekske in een Hoekske
C. VAN LIES. — Klein Broertje
» Klein Zusje
ZR MA. TERESA. — Ik zal je eens wat vertellen
ZR MA. TERESA. — 'n Kleine Rakker en andere Verhalen
C. DE WAAL. — Uit Grootmoeder's Portefeuille

12 frank

J. V. BURGERS. — 'n Prettige Vacantie
E. DROUVEN S. J. — De Eed van den Inlander
B. A. VAN HAAG. — Wim zijn Kaboutерkoek
LAMBERT LUCASZ (KEES SPIERINGS). — Zoo 'n rare Chinees
A. L. REDUS. — Kees de Does en z'n Politiehond
KEES SPIERINGS. — Wim, de Blauwpit
ZR MA. TERESA. — Twee Vriendjes
D. C. VISSCHERS. — Een Kind van Java
B. V. ZWEGERS. — In 't Oerwoud

12.50 frank

EDGARD. — Van Koning Orgeloos
H. FEDERER. — Een Nacht in de Abruzzen
» Sisto en Sesto
C. VAN GESTEL. — De Kinderen van Jacques d'Armagnac
GABR. MOERDIJK. — Een Gezellige Middag
ZR MA. TERESA. — Genezen
» Ina
» Miep-ik-ook
WALTERIDA. — Een Indisch Meisje
Javaansche Legenden

15 frank

J. V. BURGERS. — Klaveren Drie
EDGARD. — Het witte Muisje
MOEDER MARY LOYOLA. — Jezus van Nazareth
ZR MA. TERESA. — Heintje de Bult
» Smokkelfientje
KEES SPIERINGS. — De Ster van Blauw-Wit

19 frank

W. VAN DEN BERG. — De Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen
W. VAN DEN BERG. — De Koning van Tjilatjap
W. VAN DEN BERG. — De Vondeling van Simmerath
FRANCIS J. FINN. — De Geheimzinnige Gids
B. C. KLOOSTERMANS. — Gods Volk
MAX. — Giovanni
HÉLÈNE PAGÈS. — Van Godfried en Mechtildis, die ter Kruisvaart togen
H. S. SPALDING. — Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen
KEES SPIERINGS. — De 6e van Meneer Franssen
ZR MA. TERESA. — Uit het Dagboek van Henk en Lou
1e deel: Op Reis
2e » Op Curaçao
F. TRAUTWEIN. — Han Spring-in-'t Veld

24 frank

W. VAN DEN BERG. — Rudi's Avontuur
JOANNES EMONTS. — De Zoon van het Opperhoofd der Bandaris
LINA TERVOOREN. — Bep doet de Huishouding

26 frank

M. S. GROSS S. J. — De betooverde vallei
M. S. GROSS, S. J. — Om 'n Schat

27 frank

J. J. VERBEETEN. — Naar Lourdes

29 frank

H. G. HEIJNEN. — Joolsingel No 1

30 frank

B. V. ZWEGERS. — De vlammende Woestijn

Al deze boeken zijn verkrijgbaar bij het

Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

27, Cuylitsstraat, Antwerpen

BOEKENGIDS

10e JAARGANG

1932

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH -- BIBLIOGRAFISCH -- TIJDSCHRIFT

TIENDE JAARGANG
1932

Orgaan van het Algemeen Verbond
— van Katholieke Boekerijen —

VERKLARING

der conventioneele teekens

gebruikelijk in Boekengids

I = **Verboden Lectuur :** Boeken die

1) op de Kerkelijke Indexlijst voorkomen;

2) door de algemeene regelen van de Kerkelijke Wet veroordeeld zijn;

of 3) op grond van de kristelijke zedenleer of van de natuurwet voor de meeste lezers verderfelijk moeten worden geacht.

II = **Streng voorbehouden Lectuur.**

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, *om gegronde redenen*, door *wel*gevormde rijpere lezers worden gelezen.

III = **Voorbehouden Lectuur.**

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten *ook ontspanningshalve*, zonder nadeel door *gevormde* lezers kunnen gelezen worden.

IV = **Lectuur voor Volwassenen alleen** (circa 18 à 20 jaar en ouder).

Veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming.

V = **Lectuur voor Allen.**

Ook voor aankomende jeugd (14, 15 jaar en ouder) geschikt.

VI = **Kinderlectuur.**

VIA = Voor grootere kinderen (13, 14, 15 jaar);
VIB = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11, 12 jaar);
VIC = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

M = Bizonder voor meisjes geschikt.

J = Bizonder voor jongens geschikt.

* (Asterisk bovenaan, naast het Romeinsch cijfer geplaatst) = «Onderstelt meer dan gewone geestesontwikkeling vanwege den lezer » of « Voor specialisten bedoeld ».

° (Bovenaan, naast het Romeinsch cijfer geplaatst) = minderwaardig, onbruikbaar, of onpaedagogisch.

† of ◆ = In een katholieken geest geschreven.

K = Kommunistisch.

L = Liberaal, vrijzinnig-protestantsch of anticlericaal getint.

N = Storend neutraal.

P = Protestantsch.

S = Socialistisch.

T = Theosofisch, boeddhistisch, pantheïstisch, spiritistisch, enz.

SCHRIJVERSCATALOOG

van den 10^{n} Jaargang

Ten einde de documentarische waarde van deze Inhoudstafel te verhoogen werden, naast de werken die in den 10^{n} Jaargang voorkomen, ook de boeken vermeld welke op de getypte staatslijsten als toelagen aan de Openbare Boekerijen werden aangeboden.

Wat er buiten de besproken werken nog verder verscheen in 1932, zal worden opgenomen in het « Roman-Repertorium ». dat over enkele maanden van de pers komt. Daarom worden ze hier niet vermeld als de voorgaande jaren het geval was.

Naast het (Romeinsch) *zedelijk waardecijfer* van de opgenomen werken wordt telkens ook het (Araabsch) *vakcijfer* meêgedeeld.

De getallen in vette cijfers aan 't uiteinde van den regel, geven de volgnummers der recensies aan.

A

AAFJES, SIJTJE **9451**
AARTS, J.
Schoolrecht, schoolstrijd, schoolwet in Nederland, 2 dln (V-†-37:32:34 **9388, 9790**
ABBING, A. G. M.
Drama van Trianon (V-9:32:89) **9116**
ABBOTT, GEORGE
Broadway (II°-83) **9167**
ADAMSON, CHR.
Het verdwenen document (IV-83.0) **9718**
De verstooten dochter (III-83) **9711**
ADRIAENSEN, X. L., O. PRAEM.
In de kluis, 2 dl (V-†-83.8) **9299**
AKKERMAN, J. H.
De koningin van den Gran Chaco (V-83.0) **9305**
ALBE
Paradijsvogel (V-†-81) **9264**
Toen H. Petrus afstemde op... (VIA-†-82) **9269**
ALDRICH, BESS STREETER
Een fakkel in haar hand (III-IV-83.1) **9416**
ALDUS, G. A.
Blinde Hendrik (VIA-P-83:37) **9742**
ALFONSUS, MARIA DE LIGVORI, HEILIGE
Novene ter eere van de H. Theresia (V-†-24) **9377**
ALTSHELER, JOSEPH A.
Laatste der opperhoofden (V-83.0) **9922**
AMUNDSEN, RAOLD
Mijn leven als ontdekkingsreiziger (IV-†-91:93) **9345**
ANDREAS, FR.
Nonni (V-VIA-†-83.0) **3242, 6799, 9354**
Zonnige dagen (V-VIA-B-†-83) **9360**
ANGELUS VAN JEZUS' H. HART, FR.
Hemelbloemen (V-†-81:92.2) **9627**
ARENDS, W. F.
Robbedoezen (VIA-M-83) **9098**
ARENDZEN, G.
Bouwkunde : 2^{e} dl (V-69) **9398**
ARENTS, PROSPER
Vlaamsche schrijvers in vertaling... (V*-01:809) **9130**
ARRAS, FR.
Moderne schoenmakerij (V-68) **8309**
ARTS, JOS. M.
Heilige Albertus de groote (IV-V-†-92.2) **9868**
Onze voorbeelden: 2^{e} rks (V-†-92.2) **9121**
A. S. K. B.
Roman Repertorium : 1^{e} dl (V*-†-01) **9347, 9374**
AUER, LUDWIG
Nieuwe wegen naar 't oude doel (IV*-†-37) **9608**
AYRES, RUBY M.
Linten en kant (IV-P-83) **9175**
Ondoordacht getrouwd (IV-83) **9715**
De planter van den boom (IV-P-83) **9423**

B

BAART DE LA FAILLE- WICHERS HOETH
De jongen (V-83.1) **9592, 9641**
BACKER, WILLEM **9447**

BAEKELMANS, LODE
De blauwe schuyte (I-82) 1807, 5969
Europa-Hotel (II-82) 5974
Het geheim van de drie snoeken (III-IV-83.8)
Menschen (III-N-83.8) 5984
De ongerepte heide (III-83.8) 2366, 5986
Uit grauwe nevels (II-III-83)
BAELEN, H.
Een tooverland (VIA-B-83) 9319
BAILLIE, REYNOLDS, MRS
Het verlaten kasteel (IV-83.0) 9424
BALLINGS, JAC.
Pastoorken en de arme man (V-†-82) 9812
BALLINGS, M., S. J.
God in de natuur (V-†-24:37) 9506
BAROJA, P.
Op een dwaalweg (III-N-83.1)
BARON, PETER
Inktvisch (IV-83.0) 9066
BAUER, OTTO
Sociaal-democratie, godsdienst en kerk (I-S-33 : 26) 8020
BEAUMONT
Philaster (II-82) 722
BÉDIER, J.
Tristan en Isolde (II-83)
BEEKHUIS, C.
Plantenrijk (V-58) 9889
BEEKMAN, E. H. M., D^r^ I^r^
God, mensch, techniek, wetenschap (IV*-†-84 : 2 : 5 : 6) 9131
BELLOC, HILAIRE
Kerk en geschiedenis (IV-†-26 : 27) 3473, 9466
BELPAIRE, M. E.
Beethoven (V*-†-92 : 78)
Reukwerk (V-†-88) 9213
BENDER, C. C.
Het geheim van de nachtclub (III-IV-83.0) 9420
BENOIT, JACQUES
Gesloten poort (V-†-81) 9295
BENOIT, PIERRE
De weg der reuzen (II-83.1 : 83.0)
BERCOVICI, KONRAD
Wolga-bootman (II-83.0 : 83.9) 9167
BERDENIS VAN BERLEKOM, H. P.
De goede ziel en het zwarte geitje (III°-83.8) 9421
BERG, BENGT
Laatste arenden (V-83 : 59) 9151
Met de trekvogels naar Afrika (V-83 : 59 : 91) 9253
BERG, BENGT
Mijn vriend uit Lapland (V-83: 56 : 91) 9254
BERNAERTS, JAN
Ons heerentooneel (IV-†-01:82) 9774, 9780
BERNARD, CH.
Van Dyck (V-75) 4506
BERNOVILLE, GAËTAN
Lourdes (V-†-27 : 24 : 91) 9943
BERTIJN. F.
De aarde en haar vorming (V-55 : 57)
Bergen en bergkunde (V-91 : 55)
De gletschers (V-91 : 55)
Lucht en dampkring (V-55)
De sterren, de zon (V-52 : 55) 2680
BIEGER, N. K.
Flips Indische lotgevallen (V-83.0) 9642
BIGOT, L. C. T.
Het kind (III-IV*-37) 9693
BIRKNER, FRIEDE
Wat bedoelt U, Hoogheid? (IV-83.1) 9067
BLACK, HERMINA
Jaar van haar leven (IV-83.0) 9906
BLANSJAAR
Centrale verwarming (V-69)
BLASKO, MARIA
Onze Moeder (V-†-83 : 24) 9191
BLIJSTRA, R.
Blauwe engel (II-83.1) 9058
Droomkasteel (II-83.1) 9169
BLOEM, J. C.
Het verlangen (III-81) 7618
BLOY, LÉON
Het heil door de Joden (III-29: 26)
BOBST, HANS
De poppenfee (VIC-087 : 81) 9454
BÖHTLINGK, M.
Astrid (IV-†-82.9)
BÖLSCHE
Het leven der liefde in de natuur (I-5)
De mensch (I-5)
Natuurgeheimen (I-5)
De ontwikkelingsgeschiedenis van het huwelijk (I-5 : 3)
Op de menschenster (I-5)
Uit den sneeuwkuil (I-5)
Van bacil tot apenmensch (I-57)
Van zonnen en zonnestofjes (I-52)
Wat is de natuur (I-5 : 1)
De wereldblik (I-5 : 1)
De zedelijkheid en het schaamtegevoel (I-17 : 5)

BOENS, DAAN
De man die zijn vrouw verkocht (II-S 81.1) 9679
BOER, JAN
Groningsche sprookjes (VIB-C-83.8) 9329
BOEYE, EUGENIE
Zon en schaduw (IV-81) 9406
BOGAERD, A.
Het raadsel van Clarence-Road (IV-82)
Hoe werkt de telegraaf (V-621) 1666
BOGAERTS, FRED 9930
BOGAERTS, THEO
De bajadère (IV-N-83)
De bonte wæreld (IV-83.8)
De schalmeiende dood (III-IV-83.8)
Vastenavond (IV*-83.1) 9675, 9716
BOLLEN, JORIS
Geschiedenis van België (V-L-9)
Geschiedenis van den voorhistorischen mensch (I-L-9)
BOLLENGIER
De haven van Antwerpen (V-91 : 65 : 38) 3936
BOON, JAN
Radiopoëem (V-†-84) 9563
BOONEN, JAAK
Allerlei menschen (V-†-83.8) 9643
Vijftigjarig politiek leven in Limburg (V-9 : 32) 9939
BORCHARDT, JULIAAN
Het historisch materialisme (III*-S-30 : 33 : 90) 9679
BORREBACH, HANS 9851, 9852
Detective stories (V-83.8 : 37 = 42) 9517
BOSCH-VAN DRAKESTEIN, G. 9937
BOSLOOPER, TH.
Een geheimzinnige verdwijning (V-83.0) 9655
BOSSCHAERTS, EUG.
De teere snaar (III-81)
BOUDIER-BAKKER, I.
Armoede (II-83.1) 8698
De straat (III°-N-83) 8706
Wat komen zal (IV-N-83.1) 80, 8718
BOUWMAN, B. E.
Hauptperioden der Deutschen Literaturgeschichte... (IV-809 : 37 = 43) 9458
BOWER, B. M.
De dondervogel (V-83.0) 9644
BRAAKENSIEK, JOH. 9933
BRAME, CHARLOTTE M.
In stilte getrouwd (IV-83.8) 9820
BRAND, MAX
De automobiel en haar behandeling (V-629)
Bankroovers (IV-83.0) 9821
Dan Barry's dochter (V-83.0) 9300
Dood van Dan Barry (IV-83.0) 9178
Mistral (V-83.0) 9192
Schuldig? (V-83.0) 9086
BRANDENBURG, R. J.
Raadsel en de prinses (IV-83.0) 9907
BRANS, P. H.
Hoe bouw ik de beste antenne... (V-621) 9399
Hoe bouw ik... voor radio-ontvangst (V-621) 9155
Prakt. storingsbestrijding... (V-621) 9798
Storingen bij de radio-ontvangst (V-621) 9046
BRANTS, K.
Helden van den dag (VIA-B-88 : 83.3 : 37) 9564
BRANTS, KAREL
De staatsinrichting van België (V-†-34 : 22) 9389
BRAUN-FOCK, B. 9454
BREKELMANS, JOH., PR.
De heilige Kerk aan het ziekbed harer kinderen (V-†-264) 9596
BRINCKMAN, J.
Kasper oom en ik (V-VIA-83.0) 8254
BRINKGREVE, DIEN
Als pleegdochter bij tante Nel (VIA-B-M-83) 9851
Kerstvertellingen (VIB-C-83.0)
Stien en haar buurtjes (VI-B-N-83) 9451
BROCCA, ANGELINA
Sneeuwvlokken (VI-A-M-† 83.8) 9320
BROCHET, H. 9854
BROECKAERT, NORB.
Mgr Trudo Jans (V-†-92 : 266) 9869
BROECKAERT, WILFRIED, DR
Rond en om het kraambed (IV-†-61) 9256
BROEDERS, T. W.
Geert Groote... (IV-V-†-92 : 37) 9870
BROEKHUIZEN, A.
Fransche revolutie (IV-9) 9942
BRONTË, CH.
Jane Eyre (IV-83 : 93)
BROUWER, MAIK
Levend-dooden (II-III-83.3) 9060
BROUWERS, L.
Juiste woord (V-†-4393) 9796
BRUGMANS, G.
George Sand (IV-83.1 : 92.8 9662

BRUYN, COR
Keteltje in de Lorzie (V-VIA-J-N-83) 9202
Keteltje's thuisvaart (V-VIA-J-83) 9203
Vonkende vuur (V-VIA-N-83) 9087
BRULEZ, RAYM.
André Terval (II-L-83.1)
BUCKINX, B. G.
De doortocht (V-†-81)
BUKOWSKA, E.
Pantsertrein 1469. Partijgenooten (III-K-83.3 : 89) 9938
BUNGE-HAUF, J.
Wetenschap van het leven: 1 dl (II*-57 : 58 : 59 : I) 9891
BURGER, L.
Als de ooievaar komt (IV*-37 : 57 : 61)
Werkloos (IV-83.3: 33) 9632
BURGERSDIJK-KOLKMEIJER, D.
Kentering (III-IV*-83.1 : 325) 9630
BURROUGHS, EDGARD RICE
Opperhoofd (III-83.0) 9902
BURSSENS, G.
Klemmen voor zangvogels (III-81) 7923
BUYTENDIJK, F. J. J.
Spel van mensch en dier... (V*-59 : 79 : 15) 9890
BUYS, A.
Practische wenken voor den drukker (V-65)
BUYSE, H.
Faust (I-83) 5663
BWANA, MAMPA
Kalikoni (VIA-B-83.8) 9204

C

CADELL, MARY
Het kind van den galeiboef (V-†-83) 9301
CALLEWAERT, L. J.
Schoonmenschelijkheid: 2ᵉ deel (IV-†-84 37) 9036
Verkeeren (IV-†-84:37) 9143
CANTI-HAOMA
De witte vlam (II-T-29) 9681
CAPI, MARCELLE
En menschen gingen voorbij... (III-83.3:89) 9417
CARDYN, A., DR
Beschaafde jongen (V-VIA-†-37:24) 9147
Jongen met karakter (V-VIA-†-37:24) 9039
Onze Moeder (V-†-83:24) 9191
CAROLUS. PATER, MIND-CAPUCIJN
Lourdes (V-†-27:92.2:24) 9378
CARTON DE WIART, H.
Op reis door Congo (V-†-91) 4421
CASTELAIN, K.
Beginselen van burgerlijk recht en handelsrecht (V-34:65) 9509
CATER, HOWARD
Het graf van Tut-Ank-Amon: 2ᵉ dl (V-91:7:9) 777
CATTELLION, S. TH. L., O. P.
Beknopte summaleer van Sint Thomas (V-†-23) 9597
CEURREMANS, K.
Fonske en Mietje (VIN-83:37) 9106
Globale, visueele leesmethode (V-37) 9507
CEUTERICK, J.
Papa's kinderen (IV-82.1)
CHESTERTON, G. K.
Kerk en bekeering (IV-†-269:27) 4355, 9467
CHRISTINE
De jonge schilder (VIA-83) 9743
CITROEN, PAUL
Palet (IV-75) 9700
CLAASSEN, VICT.
Overzicht van de nieuwste geschiedenis (V-†-9) 9659
Robespierre (IV-†-92:37) 9663
CLAES, ERNEST
De geschiedenis van Black (V-83:59) 9226, 9302
Heiligen van Sichem (V-†-83) 9193
CLAES, JEF
Het kermiskraampje (V-83.8)
De meesters d. Kempen (IV-†-83.3) 2228
CLAES, THEODARD
Waar de Meester mij... (V-†-266:91) 9119
CLAES-VETTER, STEPHANIE
Miete (III-IV-†-83.1) 9822
Stil leven (IV-†-83.1) 2504, 9776
CLARKE, ISABEL C.
Passiebloemen (IV-†-83.1) 9287
Twee levens (IV-83.2) 9908
CLAUDEL, PAUL
Maria-boodschap (IV-†-82) 9468
CLEMENT, DANIEL
Roosje (IV-82) 9531
COESSENS, R., DR
Het geschrei (IV-†-37 : 61) 9400
COMMISSARIS, AUG. C. J.
Gesch. v. de emancipatie der kath. in Ned. (V-†-27 : 9) 9940
Leerboek der algemeene geschiedenis: 1ᵉ dl (V-†-9) 9660

CONRAD, J.
Jeugd en het hart der duisternis (III-83.8 : 83.0)
CONTÉ, LODE
Dartele schooljeugd (VI-A-83) 9744
Leute en leed (VI-B-83) 9107
CONTRIJN, J.
De zeven hoofdzonden (III-82) 9707
COOLEN, ANTOON
Goede moordenaar (IV*-†-83.1) 9023, 9068
COOPER, JOHN, PROF.
Als ons godsdienstonderwijs nog ooit gezond wil worden (V-†-37 : 2) 9508
Het katholiek levensideaal (IV-†-24 : 37) 9609
COOPMAN, H.
Jordaens (IV-75) 2641
CORDEMANS, H., DR
De tweede Spaansche republiek (V-†-32 : 9) 9568
CORDENS, F. J. A. L.
Nachtvorst (IV-†-83.3) 9546
CORELLI, MARIE
Alsem (II L-83.3) 9168
CORSARI, WILLY
Carrie (II-83) 9536
Nummers (II-III-83) 9710
COSTER, DIRK
Dostojevski — De wedloop (IV-84 : 17) 9679
Nieuwe geluiden (III-88) 4510
Verzameld proza, 2 dln (III-L-84 : 809)
COTEL, P., S. J.
Catechismus der geloften (IV-†-26) 9496
COURTHS-MAHLER, H.
Diamanten en paarlen (V-83) 9923
Dolle Haszberg (III-IV-P-83.0 : 89) 9278
Eindelijk vereenigd (III-IV-83) 9418
De gesluierde vrouw (IV-83) 9717
Harald Landry, de filmster (IV-83) 9288
Magdala's offer (IV-N-83) 9425
De mensch dwaalt (III*-83) 9419
Mijn groote liefde (IV-83.0) 9547
Het noodlot der liefde (IV-83) 9426
Peter Ravenports' dochter (IV-83) 9069
Schoone secretaresse (IV-83.0 : 89) 9176
Twee harten vinden elkaar (IV-83) 9070
Het verdwenen document (IV-83.0) 9718
Vergelding door liefde (IV-83) 9289
Verkochte zielen (IV-83.0) 9548
Verlangen (IV-83.1) 9909
Het verloren vertrouwen (IV-83) 9290
De verstooten dochter (III-83) 9711
COURTHS-MAHLER, H.
Verzwegen liefde (IV-83) 9177
CREUSEN, J., S. J.
Kloosterleven (IV-†-26) 9029
CRICK, J.
Fra Angelico (IV-V-†-82 : 92.2) 2362
CROEGAERT, A., PR.
Het ceremoniale der acolieten (V-†-264) 9379
CROLS, FR., PR.
De vrouwen uit het Evangelie (V-M-†-83.8: 22) 9303
CRUYSBERGHS, MGR
Lichaam en ziel (IV*-†-24) 9598

D

DAEMS, S., O. PRAEM.
Het lijdend hart van Jezus (V-†-24) 9380
DAIL, HUBERT
Zingende dwaas (III-83) 9279
DANTE, ALIGHIERI
De goddelijke komedie (IV-†-81) 9525
DEALTRY, KIT
Valga's vertrouwen (IV-83.0) 9549
DE BACKER
De teelt van witloof (V-63)
DEBAETS, W.
Volksgeneeskunde, 5 dln (IV-59) 8030, 8522
DE BALZAC, H.
De oude Goriot (I-83.1)
DE BEYER, ANNIE
Auto, schip en vliegtuig (V-629 : 9) 9257
DE BOCK, EUG.
Hendrik Conscience (V*-92 : 809) 161, 162
DE BOER, TJ., DR
School en maatschappij (IV*-37:30) 9610
DE BOM, EMM.
Dagwerk voor Vlaanderen (IV-84) 7224
Nieuw Vlaanderen (III-IV*-S-84 : 7) 1427
DE BOURBON, LOUIS
Reisverhalen (II-81 : 91) 9266
DE CALUWE
Mekaniekweverij (V-67 : 62)
DE COENE, A., DR
Als ons godsdienstonderwijs nog ooit gezond wil worden (V-†-37 : 2) 9508
Het katholiek levensideaal (IV-†-24 : 37) 9609
DE CRAENE, FL.
Vakboek van den bakker (V-664 : 64) 2749

DE CUYPER, A.
De geschiedenis der H. Mis (V-†-264) 9599
Liturgisch handboek : 3e dl (-†-264) 9600
DE DONCKER, MAURITS
Kwatrijnen (IV-†-81) 9679
DE DOOD, C.
Taliak, zoon der aarde (III-S-83 : 3) 9286
DEEPING, WARWICK
Als liefde overwint (IV-83.0) 9823
DEFOE, DANIEL
Robinson Crusoë (V-83.0) 9436
DE GALLAND
Duizend en nacht, 5 dln (II-III-83.8)
DE GEEST, ALFRIED
Herfst-rozen (IV-81) 9267
DE GHELDERODE, MICHEL
Escurial (IV-82) 8221
Prosper de Troyer (III-75:92) 9699
De zeven hoofdzonden (III-82) 9707
DE GORTER, M. W. H.
Hoe... zelf televisie-ontvanger (V-621) 9799
Lange en korte golf (V-621) 9800
DEGOUY, N. 9444, 9452, 9647, 9743, 9745, 9749, 9756, 9757
DE GREEVE, H., S. J.
S. O. S. (IV-V-†-25:22) 9140
DE GROOT, B. H., e. a.
R. K. Jeugdbeweging in Nederland : 1e dl (V*-†-37) 9242
DEGROOTE, JOOP
Snuffie's uitvinding (V-J-83) 9199
DE HAAN, GERARD F.
Nardus Hakel (III-83 1) 9280
DE HOVRE, EUG., KAN.
Therese Neumann (IV-†-92:24) 9346
DE HOVRE, FR., DR
Als ons godsdienstonderwijs nog ooit gezond wil worden (V-†-37:2) 9508
Het kath. levensideaal (IV †-24:37) 9609
DE JONG, A. M.
Flierefluiters oponthoud (II-S-83.1)
In den draaikolk (II-S-83.1)
Onnoozele kinderen (II-S-83.1)
Het verraad (II-S-83.1)
DE JONGH, SOPHIE
Het laatste bezoek (IV-83.1) 9593, 9633
DEKESEL, A.
Proefonderv. en toegepaste werktuigkunde (V-53:62) 9894
DEKEYZER, P.
Ken u zelf : Onderwijs in de zedenleer (V-N-37:17)
DE KINDER, CONSTANT
De hoed van den Langen Wapper (V-VIA-J-83.9:39) 9556
DEKKER, MAURITS
Reflex (II-III-83.1) 9875, 9898
Roomsch Katholieke godsdienstleer, 3 dln (V-†-23) 9030, 9601
DELACHAUX, A.
De duivel der Morbihan (V-83.9) 9729
DELAERE, A.
Lessen over werktuigkunde (V-62:53)
DE LA FONTAINE
Fables choisies (V-VI-81) 9811
DE LA FORGUE, LEO
Vincent, de roman van een genie (II-III*-83.1:92.7) 9493, 9535
DE LEAU, JEF
Waan-Europa-1934 (II-III*-83.3:309) 9629
DE MAAR, H. G.
Inl. tot Eng. handelstaal (V-42:65:37) 9797
Zestalig handelswoordenboek (V-4:65:38) 9249
DE MAN, HERMAN
Aardebanden (I-83)
Het wassende water (III-83.1)
DE MAREST, A.
De wassenaar (IV-81) 7818
DE MAUPASSANT, GUY
Bel-ami (I-83)
De badplaats Mont-Oriol (II-83.1)
Machtig als de dood (I-83)
Piet en Jan (II-83)
Ons Hart (I-83)
DEMEDTS, A.
Geploegde aarde (V-†-81)
Jasmijnen (V*-†-81) 6023, 9407
DE MEESTER, JOH.
Carmen (II-83.1)
DEMERS, DINA
Op Wolsken (V-VIA-83) 9745
DEMERS, FR.
De blanke bruid (III-82.1:325)
Koloniaal tooneel (III-IV*-84:82:325)
Ras (III*-82.1:325)
DE MEY
Najaars zingzang (III-IV-81)
Maskers op, maskers af (IV-83:89:309)
DE MEYER, P. PETRUS BAPTISTA, MIND.
Ook vluchten! (V-†-83:89) 930
DE MEYIER, FENNA
Witte schip (III-83.1) 9283
DE MONT, POL
Bloemlezing uit zijn poëzie (III-81) 9705
Dichterlente (III 81)

DEN DOOLAARD, A.
Druivenplukkers (II-III,83) 9779, 9818
DE NOLF, AUG., C. SS. R.
De eerbiedwaardige pater Passerat (V-†-92.2) 9576
DENUCÉ, J.
Antwerpsche « Konstkamers » (V-9 : 7) 9860
DE PILLECIJN, FILIP
Blauwbaard (III-IV*-†-83.9) 9020, 9071
Constant de Deken (V-†-92 : 266) 7677
De Rit (IV*-†-83.8 : 89) 9227, 9291
DE PILLECYN, JEF
Sooi de bijter (V-83.1) 9924
DE POORTER, JOZ.
Groot ideaal (V-†-24 : 266) 9781
Verborgen grootheid en ongekend geluk (V-†-M-24) 9497
DERAEDT, L.
Naar de Noordkaap (V-91) 4047
DERCKX, H., DR
Psychologie der vrouwe (IV*-†-24 : 15: 396) 9031
DE RIDDER, EUGEEN
Dit zijn « Leuke liekens » (VIB-087:81:78) 1230
DE RIDDER, J. J. A.
Algem. samenstelling v. o. auto (V-629) 9892
Electr. uitrusting v. d. auto (V-621 : 629) 9893
DERMOUT-VISSER, ÇATH. A.
Het verlaten kasteel (IV-83.0) 9424
Waar de roulette draait (IV-P-83.0) 9552
DE ROECK, S.
Vijfjarenplan in de Sovjetunie (V-†-32:33 9791
DE RONDE, THEO, DR
Beknopte geschiedenis van de Nederlandsche Letterkunde (IV-809) 9336
DERONDE
Tooneelleven in Vlaanderen (IV-79 : 809 : 82) 7962
DE SAEYER, EUG.
Wonderbare reizen en avonturen van Baron van Munkhuizen (VIA-83.0) 9444
DES GRANGES, RENÉ
Petite Nellie du Dieu saint (VIB-C-†-M 83.2 :087 9855
DESHAYES, H.
Nieuw leven :2e boek (V*-†-1:21:23) 9238
Nieuw leven; 3e boek (IV-†-24:37) 9239
DE SMETH
James Ensor (IV-75)
DESTREE, JOS.
Van der Weyden (V-75) 2874
DE VLETTER, A. C. C.
Paljas (V-N-83 : 379) 9194
Zusjes van Paljas (IV-N-83 : 379) 9179
DE VOOYS, C. G. N., DR
Geschiedenis v. d. Nederlandse taal in hoofdtrekken geschetst (V-4393:9) 9394
Letterkundig leesboek, 1e dl (IV*-P-88 : 809 : 37) 9759
Letterkundig leesboek, 2e dl (IV*-N-88 : 809.37) 9763
Uit de litterarische fantasiën en kritieken van Cd Busken Huet (IV-88) 9459
DE VREESE, JAC., DR, S. J.
Zonnige kant (V-†-83.8 : 24 : 37) 9195
DE VRIES, A. E.
Een fakkel in haar hand (III-IV-83.1) 9416
DE VRIES, JAN
Het sprookje (IV*-39 : 84 : 83)
DE VRIES, THEUN
Rembrandt (III*-83.1 : 92.7) 9491, 9542
DE WAAL-IRVING, V., MEVR.
Avonturen van Kek, den jongen Koper-Eskimo (IV-V°-83.0 : 91) 9088
DEWACHTER, RICHARD
Levensvlam (III-IV-†-83.1) 9550
DE WAELHEYNS
Leven (IV-81)
DEWEY, JOHN
School en maatschappij (IV*-37:3) 9610
DE WITTE, TEO
Arabella de verschrikkelijke (V-83) 9560
Passiebloemen (IV-†-83.1) 9287
Twee levens (IV-83.2) 9908
Verdwenen elftal (IV-83.0) 9831
DE WOLF, KAREL
Uit het leven van Toontje Tuymelaere en Maatje Mus (V-83) 9730
DE ZEEUW, J.
De wachtmeester (V-83.9)
D'HOEDT
De tooneelliefhebber (IV-79 : 82)
DICKENS, CHARLES
A Christmas carol (V-83 : 37 = 42) 9393
Goede spoken (VI-A-B-83) 9746
DIJKVELD, A. M.
Leven van den Heiligen Carolus Borromeus (V-†-92.2) 9581
DINAUX, C. J. E.
Kinderleed (V-83) 9927
DIX, J. F. CH.
Verzorging v. onzen tuin (V-63) 9801

DOEVENSPECK, WIM
Prosper de Troyer (III-75:92) 9699
DOM, POL 9642, 9753, 9936
DONDEYNE, A.
Heilige Mis (V-†-264) 9602
DONKER, ANTHONIE
Faust (II*-81:82) 9268
Wij achter de tralies (III*-93:83.3) 9281
DONKER-VAN HENGEL, H.
Huis vol leven (VI-B-N-83) 9108
DORSMAN, L., CZ.
Plantengroei en -bloei (V-P-58) 9518
DOSTOIEFSKY, F.
Booze geesten (III-83) 4069
Doodenhuis (III-83.9:83) 9061
De idioot (III*-83.1) 9712
Schuld en boete (III-83.0)
De vreemde vrouw (IV-83.0) 4088
DREISER, THEODORE
Carrie (II-83) 9536
DRESDEN, SEM
Kleine muziekleer (V-78) 9810
DROOGLEVER, FORTUIJN
Het organisme eener groote stad (IV-35:38) 9679
DROOGMANS, J.
Hendrik van Veldeke (IV-84:809:92.8) 5826
DROONBERG, EMIL
Goudstad (III-IV-83.0) 9819
DU BUS DE WARNAFFE, CH.
Voor ons vrij onderw. (V-†-32:34:37) 9885
DUCHAUSSOIS, P. J.
In de ijsvelden van den Poolcirkel (V-†-91:266:39) 9863
DUDLEY, OWEN FRANCIS
De ijzeren monnik (IV-†-83.1) 9427
DUIKER, A.
Handleiding voor de lichte-athletiek (V-79) 9523
DUC
Het everzwijn (VA-B-83) 9319
DUSAUTOIR, J.
Het boek der matigheid (V-379) 8323
DUYKERS, LOUISA
Haar man (III-IV-†-83.1) 729
Jeanjean (V-VIA-†-83) 9841
DWILINSKY, IWAN
Daria's lieveling (V-83) 9089

E

EBERHART, MIGNON G.
Patient van kamer 18 (IV-N-83.0) 9180
ECKERSKORN, JOZEF
Laaiendevlammen(V-VI-A-†-83:266) 9196
EECKHOUT, JORIS
Een inleiding tot Karel van de Woestijne (IV-†-84 : 92.8) 9565
Literaire profielen (IV*-†-84) 1238, 3251, 7225, 8682
EEKHOF, JOH. W.
Avonturiers (VI-A-J-83) 9852
Het geheime genootschap (VI-A-J-83.0) 9746
EEKHOUD, G.
Teniers (IV-75) 2978
EHNAM
Radio. De fonograaf (V-53 : 621)
EHRENBURG, ILJA
Droomfabriek (II-K-83.3) 9899
EHRHARDT, JUSTUS
Straten zonder einde (II-III-83.3) 9900
EIJGENHUYSEN, TRUUS
Zonneschijn (VI-B-M-N-83) 9109
EIPPER, PAUL
Kinderen der dieren (V-83.8 : 59) 9041
ELBERTS, G. W.
Bibi en Ole (VI-A-B-M-83) 9325
Doctor Dolittle's tuin (IV-V°-83.0) 9638
Doctor Dolittle's woonwagen (V-83.0) 9734
In en uit de zorgen (IV-N-83) 9726
ELEGAST
Verzen (IV-81) 9628
ELIAS, H. J., DR
Onze wording tot natie (IV-9 : 324) 9766
ELOESSER, ARTHUR
De Duitsche literatuur sinds 1880 (IV-809) 9679
ELSAS, J.
Kuisch en kiesch (IV-†-37 : 86) 9243
ELSBACH, A. C., DR
Encyclopaedisch handboek v. h. moderne denken : 2ᵉ dl (I-II*-L-03: 1) 9374 bis
EL SOLITARIO
Nonni-missionaris (VI-A-†-83 : 266) 4034, 6802, 9358
ELZAVAN 9706
ELZER, MARGARETE
Ik bemin mijn vrouw (IV-83) 9428
ENGELS, P. 9604
ENTBROUKX, ARIE,
Om een kus van Colombien (V-82) 9708
Serenade aan Colombien (IV-82 : 78) 9163
ENTHOVEN, H. E.
Van Tanger tot Agadir (IV-9 : 89 : 32) 8217

ERENS, FRANS
Stille steden (V-†-91 : 7) 9571
ESDERS, W.
Voorbereidend onderwijs op den weg naar schoonheid en kunst (V-†-701:37) 9049
ESSERS, B. 9422
ESTAUNIÉ E.
De gebrekkige met de handen van licht (III-IV*-83) 839
EVANS, E. R. G. R.
Het geheim van kapitein Merion (V-VIA-J-83.0) 9557
EVERAERT, OSW., DR
De striemende zweep (IV-83.1) 9679, 9719
Tineke (IV-83) 9072
EVERETT GREEN, EVELYN
A child without a name (V-37 : 42 : 83.0) 9619
EXEL, PH.
Mijnheer van der Pigge in China (VIA-83.0 : 83.9) 9321

F

FABRICIUS, JOHAN
Komedianten trokken voorbij (I.83.9) 9534
FEDERER, H.
Juffrouw Theresia (V-†-83.1) 966
FEILER, ARTHUR
Bolsjewistisch experiment (III-3 : 91) 9144
FEITH, JAN
Dick en Ik (V°-83) 9645
FEITSMA, J.
Olijftak (V-83.8 : 309) 9848
FELDER, HILARIN, DR, O. F. M.
St Franciscus en zijn ideaal (V-92.2) 9221
FERRIS, JAMES CODY
Twee dappere jongens (V-83.0) 9731
FEUCHTWANGER, L.
Macht. (Süss de Jood) (II-83.9)
FINN, FRANCIS J., S. J.
Z'n eigen weg gebaand (VIA-†-83.0) 9099
FLETCHER, J. S.
Ontbrekende schakel (V-83.0) 9842
FOERSTER, F. W.
Sexueele zedenleer... (IV*-37 : 23) 9792
FONTANE, TH.
De familie Poggenpuhl (IV-83)
FONTEYNE, JULES 9730
FOPPE, MAGDA
Als de knoppen zwellen (IV-83.8) 7920
FOPPEMA, YGE
Gij, vrouwen (II-III-83.3 : 89) 9540
De groei van ons wereldbeeld (I-5) 9621
FORMIGGINI-SANTAMARIA, E.
Dagboek van een moeder (IV-L-93 : 37) 9886
FRANCKEN, FRITZ
Beknopte geschiedenis van Antwerpen (V-L-9) 9117
Vertellingen (II-N-83.8 : 89) 4004, 5736
FRANKEN, J., PZ. 9421
FREDRIX, EMIEL
Fred op reis met de trekvogels (VIA-83) 9853
Wim en zijn makkers (VIB-83) 9331
FREYTAG, GUSTAV
Debet en credit, 3 dln (IV-83.3)
FRÖBEL, F. W. A.
Opvoeding van den mensch (IV*-37) 9611
FUCHS, GEORG
Wij achter de tralies (III*-93 : 83.3) 9281
FUHLBERG HORST, JOHN
Auto, schip en vliegtuig (V-629 : 9) 9257

G

GAFRAN, KURT
De koningin van den Gran Chao (V-83.0) 9305
GAIL, OTTO WILLY
Per raketvliegtug naar de maan (V-83.0) 9646
GARVICE, CHARLES
Erfgename van den graaf (IV-83) 9824
Gekocht en betaald (-V-83.0) 9181
Kasteelvrouwe (IV-83.0) 9825
Verdwenen brief (IV-83.0) 9826
GAUPIN
Cours de correspondance commerciale française (V'42:56:65) 9802
GEARON, PATRICK J., O. C. C.
Troost voor scrupuleuzen (IV-†-24) 9032
GEEREBAERT, A., S. J.
Beknopt Latijnsch Nederlandsch woordenboek (IV-†-47:4393) 9516
GEMMEKE, M. J. M.
New-York en politie (IV-38:91) 9864
GERARD, DOROTHEA
Jozef Mayer's ondergang (IV-83.1) 9827
GERARD, LOUISE
Danser (III-83) 9282
Het halssnoer van tranen (IV-83.0) 9292
GERARD, Y. 9744

GERVASIUS, O. M. C.
De gehoorzaamheid (V*-†-37) 9612
GEZELLE, CAESAR
Gethsemane (IV-†-24) 9234
GEZELLE, G.
Dichtoefeningen (V-†-81) 614
Gedichten, 2 dln (V-†-81) 616
Kerkhofbloemen (V-†-81:83:92) 1802
Liederen, enz. (V-†-81) 617
Rijmsnoer (V-†-81) 619
Song of Hiawatha (V-†-81) 620
Tijdkrans, 2 dln (V-†-81) 618
GHEON, HENRI
De doode te paard (V-†-82) 9469
GIJSSELS, WILLEM
Liederen (IV-81) 9679
GOBSCH, HANNS
Waan-Europa-1934 (II-III*-83.3:309) 9629
GODELAINE, C., DR
Balrozeken van Minus van Looi en andere bijdragen (V-†-84 : 04) 9334
Kanunnik Dr J. Coenen (V-†-92.9) 9122
GODESCALC, GUIDO
Twaalf missiepsalmen uit Transvaal (V-†-83.8: 266) 9038
GOETHE
Faust (II*-81 : 82) 9268
GOGOL, NIC.
De doode zielen (III-83.3)
GOLD, MICHAEL
Joden zonder geld (II-L-83.1) 9057
GOLL, IWAN
Stervend Europa (II-83) 9537
GOMPERS, J.
Joden zonder geld (II-L-83.1) 9057
GOODCHILD, GEO
S. O. S. (IV-83.0) 9182
GOOSSENS, K.
Judokus (III-IV-83) 4665
Marionet speelt zelf (IV°-83) 7404, 7452
GORKIJ, MAXIM
Malwa (III-83) 9904
GOULMY, P. J. E. M.
Handboek van het bestuur der Katholieke Kerk (V-†-26) 9139
GRASSIN, R.
Ingebeelde zieke (IV-82) 9272
Een passioneele moordzaak (IV-82) 9270
GRAULS, JAN
Taalkundig handboek (V-4393:27) 9149
GREGORY, JACKSON
Goudkoorts (IV-83.0) 9828
Naar het paradijs (IV-83.0) 9829
Zilveren ster (IV-83.0) 9910
GREY, ZANE
Op leven en dood (IV-83.0) 9293
Roovers van het Wilde Westen (IV-83.0) 9073
De schaapherder van Guadeloupe (IV-P-83) 9429
GRIETENS, JUUL
Heidevertellingen (V-†-83.8) 3973, 9437
GROENEWEG, J. J.
Geheim van Ibrahim Ben Mouna (V-83.0:91) 9197
GROGGER, PAULA
De steenen poort (IV-†-83-1:39) 9431
GRüNWALD, LEVY
Om het oude geloof (IV°-83) 9721
GRUYS-KRUSEMAN, S.
Robinson Crusoë (V-83.0) 9436
GUARDINI, ROMANO
Nieuwe jeugd en katholicisme (IV*-†-37: 14) 9145
GUÉRIN, EDDIE
Vijftig jaren gevangenis (IV-93) 9222
GYSELINCK
De landmeter (V-51)

H

HAECK, H., J. S.
Jongenskoppen (V-†-83.8 : 83.1) 9306
HAEPERS, FRANS
Het wachtersspel (V-†-82) 9529
HALEWIJN, HEER
Het geheim van Eemdaele (VIA-J-83.0) 9445
HAMMENECKER, JAN
Zoo zuiver als een ooge (V-†-83.8 : 92.2) 9438
Leven en marteldood van St Alena (V-†-92.2) 9664
HAMSUN, KNUT
Hoe het groeide (II-83.1)
HARTING, H.
Kersenplein (III-IV-P-83.1) 9171
Ondoordacht getrouwd (IV-83) 9716
HAVELAAR, J.
Het leven van de kunst (IV*-84 : 70) 1120
HAVERMANS, A.
Stand- en wintervogels (V-59)
HEERKENS, PIET, S. V. D.
Flores de Manggarai (V-†-83.8 : 266 : 91) 9307
HELMAN, ALBERT
Stille plantage (III-IV*-†-83.1:83.3:91) 9024, 9074

HENDRIK, V. D. H. FAMILIE, P. FR.
Poësias-gezangen (IV*-†-81 : 24) 9052
HENDRIX, J. B. C.
Gids voor Rome (V-†-91 : 7 : 9) 9342
HENZ, RUDOLF
Het wachtersspel (V-†-82) 9529
HENZEL, J.
Psychoanalyse en Christendom (II*-P-15 : 2) 9027
Religieusiteit en abnormaal zieleleven (IV*-15 : 29) 9376
HERCHENBACH, W.
De bedelares van Rovignano (V*-83) 9308
HERMANN
Als Maria luistert... (V-†-24) 9235
HERREMAN, REIM.
De roos van Jericho (II*-L-81)
HERWIG, FRANZ
De heilige proletariër (IV*-†-83.3) 9075, 9591, 9634
Ingemetselden (III-IV*-†-83.3) 9881, 9911
HESSELING, COR
De heilige proletariër (IV*-†-83.3) 9591, 9634
HEYTING, AUGUST
Karel en Elegast (V-82 : 81) 9409
HILL, GRACE LIVINGSTON
Gevluchte bruid (IV°-83) 9076
HINDUS, MAURICE
Rood koren (III-32 : 33) 9887
HöLSCHER, TO
Jan en zijn ballon (VI-C-†-83 : 81) 9333
HOLLMAN, P.
Galvaniseeren der metalen (V-621 : 669)
HOLZAPFEL, HERIBERT
Katholisch und Protestantisch (V*-† -23 : 28) 9141
HOORNAERT, P. H.
Binnen negen dagen (V-†-82.9:266) 9164
HOUTMAN, J. B.
Troost voor scrupuleuzen (IV-†-24) 9032
HOUWINK HZN, R.
Drentsche novellen en typen (IV-83.8) 9635
Inleiding tot de hedendaagsche Nederlandsche letterkunde (IV*-84:809) 9760
Maria (I-II-T-83.8) 9879
HOVEN, TH.
't Henny-boek (VI°-B-N-83)
't Hugo-boek (VI°-B-N-83)
HOWE, S. E.
Losse karweitjes (III-93) 9577
HRUSCHKA, A.
De geheimzinnige misdaad (V-83.0) 9309
HUISKENS, J. J.
Door tabellen tot vertellen (V-VI-A-90 : 37) 9340
HUONDER, ANTOON, S. J.
Aan 's Meesters voeten, 3e dl (V-†-24) 9236
HUXLEY, JULIAN
Wetenschap van het leven, 1e dl (II*-57 : 58 : 59 : 1) 9891

I

IBANEZ, BLASCO
Koningin Calafia (II-83.1)
ILF
De twaalf stoelen (IV-83.0) 9722
IMELDA, ZUSTER
De godsvrucht in de Nederlanden, 2e dl (IV*-†-24 : 809) 9382
INGWERSEN, G.
De das (V-P-83) 9732
ISINGS, J. H. 9449, 9569
IVANS
Slinksche wegen (IV-83.0) 9294
IWANOW, VSEVOLOD
Pantsertrein 1469. Partijgenooten (III-K-83.3 : 89) 9938

J

JACOB, W. G. J. A.
Geschiedkundige bloemlezing (V-†-88:809) 9214, 9765
JACOBS, H. P.
Inktvisch (IV-83.0) 9066
JACQUES, NORBERT
Natuur en volk van de Stille Zuidzee (III-L-91 : 39) 9343
JAFFE, BERNARD
Smeltkroezen (IV-82 : 54) 9152
JANGAKOUW
Het eenig Ware (V-†-269 : 93) 9498
JANSEN, A. F., S. J.
Ouderweelde (IV-†-83.8 : 37 : 24 9430
JANSEN, DAAN
Kerk en kunst (III-P-84 : 26 : 7) 9701
JANSSEN, A., KAN., DR
Geneeskundig onderzoek voor het huwelijk (IV-†-23:17:61) 9136
JANSSENS, AL.
Joanna Dedemaecker (V-†-92.2) 9665
JANSSENS, G.
Beginselen van burgerlijk recht en handelsrecht (V-34 : 65) 9509

JEANS, SIR JAMES
Sterren in hun loop (V-52) 9042
JEHU, FELICIE
Hanneke (VI-B-M-83) 9110
JELGERSMA, T.
Bolsjewistisch experiment (III-3:91) 9144
Uit de praktijk der geweldloosheid (III-S-32.9) 9245
Universeele evangelie van Vivekananda (I*-1:21:29 9232
JELLEMA, O. J.
Wetenschap van het leven: 1e dl (II*-57:58:59:1) 9891
JESPERS, FLORIS 9716
JöRGENSEN, JOHANNES
Don Bosco (V-†-92.2:37) 9123
JORDAAN, L. J.
Cineastisch werk van Joris Ivans (V-77:92) 9261
JORDAN, ELISABETH
Het geheim van de nachtclub (III-IV-83.0) 9420
JUAN DE LA CRUZ, SAN
Poësias-gezangen (IV*-†-81:24) 9052
JULIEN F. L. V.
Mijn leven als ontdekkingsreiziger (IV-†-91:93) 9345
Per raketvliegtuig naar de maan (V-83.0) 9646
JUSTINUS, P., O. C. D. 9627

K

KAISER, ELSA
De twee meisjes (VIA-M-P-83) 9446
KALLAS, AINO
Witte schip (III-83. 1) 9283
KAMP, CHRIST.
Jozef Mayer's ondergang (IV-83.1) 9827
KANTERS, G., DR
De godsvrucht tot het H. Hart van Jezus in de vroegere Staten der Nederlanden: 2e dl (V*-†-27:24) 9381
KARITAS
De waanzinnige kluizenaar (V-VIA-†-83) 9439
KATER, BETSY
Ochtendgloren (III-83.0) 9170
De vogelvrij-verklaarden van Eden (V-83.0) 9440
KELK, C. J.
Jan Steen (III*-83.1:92.7) 9492, 9543
KELLER, G. MR
Haendel (V-92 : 78) 9582
KENIS, PAUL
Fêtes galantes (III-83.8) 1814
De kleine mademoiselle Cerisette (II-83.1) 6035
KEUNINCKX, JAN
Wilde strijd (IV-†-82 : 266) 9813
KIEVIET, C. JOH.
Avonturen van Dik Trom (VIA-J-N-83.0) 9933
KINCK, H.
Anny Porse (III-IV-83,1)
KIPLING, RUDYARD
Uw dienaar de hond (V-VIA-83 : 59 : 79) 9925
KIROUL, PAUL
Berten Snullemans (VIA-83) 9749
Bloempjes van 't Sprookjeshof (VIB-83 8) 9332
De kabouters van Kraaiensteen (VIB-83) 9452
't Kapelletje van Zevenbergen (VI-†-83) 9657
Marietje van 't Sprookjeshof (VIB-83) 9111
Molleken, Krolleken, Piepuit (VIA-B-83) 9322
De verkeerde wereld op 't Sprookjeshof (V-83.8) 9310
Vroolijk Fransje (VIB-83) 9756
KLEIJNTJENS, J.
Laatste eeuw (IV-9) 9941
KLEIN, M.
De schaapherder van Guadeloupe (IV-P-83) 9429
KLOOSTERMANS, B. C.
Zondags-evangeliën : 2e dl (V-†-22) 9237
KLOPPERS, W.
Z'n eigen weg gebaand (VIA-†-83.0) 9099
KLUIVERS, A. P. P.
De H. Eucharistie (V-†-24) 9502
KNOOP, B.
De zeeroover van Vuurland (V-83.0 : 91) 9558
KOK, TRUIDA
Vlierkamp (V-M-P-83) 9090
KONASCHEWITSCH 9457
KOOPMANS, MARIE
Deugniet, Durfniet en dappere daden V-†-83 :379) 9198
KOOY, JOHN
Boek van de film (IV-77 : 3) 9050
Boek van de pers (V-0 : 65 : 68 : 38) 9132
KOPUIT, RO
Jeugdboek (VIB-83.0) 9112

KOPUIT, RO
Looze streken van Reinaart... (VIA-B-83) **9100**
KOSTER, E. B., DR
Rooie Rob (III-P-83.9) **9172**
KOSTER, MAREN
Rie (VIA-M-N-83) **9323**
KOSTER, SIMON
De razende saxofoon (II-83.1) **9414**
KRAMER, DIET M.
Machtiger dan de sterren (IV-83.0) **9185**
KRAMER, J. G. & VAN DER KLEI, JAC.
Feiten en verhalen (V-N-83.8 : 9) **9569**
KREUSER, MARTIN, DR
Jezus, de Heiland der vrouw (V-†-24 : 396) **9603**
KRIENEN, CHARLES
Zijn belofte getrouw (V-VI-A-83) **9091**
KRöJER, P. S. MAXIM
Puriteintje (IV-82) **9054**
KUIPER, JOH.
Hiennerk de haan (VI-A-83.0 : 59) **9448**
KUNST, C.
Moderne wereldbeeld en zijn wijzigingen (II*-L-1 : 5) **9888**
KUPERUS, SJ. **9521**
KURTZ, G. H., DR
Willem III en Amsterdam (V-9) **9570**
KUYPER, H. S. S.
Van Frankrijk voorheen en thans (III-P-91 : 9 : 72) **9572**
KUYPERS, JULIEN
Beknopte geschiedenis van de Nederlandsche letteren (IV-809) **9336**
De gouden poort (IV-N-88:809:37) **9460**
KYNE, PETER B.
Ochtendgloren (III-83.0) **9170**
De vogelvrij-verklaarden van Eden (V-83.0) **9440**

L

LABBERTON, MIEN
Als de Kerstklok luidt (VIB-M-†-88) **9453**
LAGASSE, LODE
Kukeleku (VIA-B-†-83) **9205**
LAIT, JACK
Broadway melody (II°-83) **9277**
LAMBOTTE
Rubens (IV-75) **3806**
LAMERS, JAN
Het geheim van Eemdaele (VIA-J-83.0) **9445**
Snuffie's uitvinding (V-J-83) **9199**
Tam (V-83 : 89) **9755**
LANGDON-DAVIES, JOHN
De groei van ons wereldbeeld (I-5) **9621**
LANTERMANS, K.
Jan Krum (V-P-83) **9559**
LASKA, MAURITS
Als een gouden regen (V-VIA-†-83.8) **9092**
LAST, JEF
Liefde in de portieken (I-83) **9897**
LATZARUS, M. T.
Emouvante histoire de s. Salsa (VIA-B-M-†-83.2 : 92.2) **9854**
L. E.
Annette von Droste-Hülshoff (V-92 : 84) **9578**
LEEMANS, VICTOR
Anschluss en de Duitsch-Oostenrijksche tolunie (V-†-32 : 35) **9793**
Krisis van het Westersch menschdom (IV-†-84 : 1 : 2) **9138**
Pers en universiteit in Duitschland (V*-†-07 : 37) **9133**
LEESER, T. **9934**
LE FEUVRE, AMY
Haar eigen keuze (V-P-83) **9733**
LEHMANN-RUSSBüLDT, OTTO
De bloedige internationale (IV-309) **9679**
LEMMENS
De doode gast (V-83.8) **6995, 7083**
LEMMERS, JAAK
Historische verbeeldingen (II-III-83.9)
LEONARD, E.
Bouwen in het dorp en op het land (IV-72 : 69) **7029**
LEOPOLD, H. M.
Het geheim van kapitein Merion (V-VIA-J-83.0) **9557**
LEOPOLD, R.
Smeltkroezen (IV-82 : 54) **9152**
LEROY, J.
Pieter de pensejager (V-†-83) **9926**
LESCOUHIER, D. KAN
Liturgische plechtigheden en kerkelijke feestdagen (V-†-264) **9499**
LEURS, STAN, PROF. DR IR e. a
Steden en landschappen : VII. De begijnhoven (IV-†-91:72) **9573**
LEVITICUS
Geïll. encyclopedie der diamantnijverheid (V-67:03)
LEYNEN, HUBERT
Kempische verhalen (IV-†-83.8) **9636, 9723**

LEYS, MARIA
Eenige beschouwingen over de vrouwelijke bedienden (V-†-33) 9613
LIE, JONAS
Een slaaf van het leven (IV-83.3)
LIEK, ERWIN
Het wonder in de geneeskunde (IV*-81:15) 9679
LIEVEVROUW-COOPMAN, Mevr.
Voor jonge meisje (V-M-N-83)
LINANKOSKI
Het lied van de vuurroode bloem (I-83)
LINDEKRUIS, T.
Padvinder (VIA-B-83) 9101
LIPPERT, PETER, S. J.
Gods lievelingen (IV-V-†-92.2:24) 9500
Tweeërlei menschen (IV-†-25) 9685
LJESKOW, N. S.
De priesters (IV-83.3) 9637
LOFTING, HUGH
Doctor Dolittle's tuin (IV-V°-83.0) 9638
Doctor Dolittle's woonwagen (V-83.0) 9734
LOOIJAARD, H., S. J.
Overwegingen over de H. Maagd (IV-†-24) 9241
LONG, WILLIAM
Dierenleven in de wildernis (V-83.8:59) 9153
LOVELING, V.
Een dure eed (II-III-83.3)
Van hier en elders (III-83.8) 2102
LOWNEES, BELLOC
Gij zult niet doodslaan (IV-83.0) 9830
Wreker (V-83.0) 9093
LUCAS
Miserere (V-†-81:24) 9604
LUNING PRAK, J.
School, beroep en aanleg (IV-37) 9888
LUNS, HUIB
Tweede tien wandelingen in Rome (IV-†-91:7) 9344
LUTZ, JAN 9751
LUYCKX
Nederlandsch kortschrift (V-65) 2342
LUYCKX, J.
Drielamps wisselstroom... (V-621) 9803
Eenknopsontvanger A W 3 sd (V-621) 9804
Vijflamps wisselstroom... (V-621) 9805
Zeven netontvangers voor gelijk of wisselstroom (V-621) 9047, 9401

M

MAC GILL, P.
Pilo Jan (II-S-83)
MACKENZIE, COMPTON
Arme familie (V-†-83) 1085, 9470
MAC MANUS, S.
Bij het laaiende turfvuur (V-†-83.8) 863
MADELIN, LOUIS
Fransche revolutie (IV-9) 9942
MAETERLINCK, M.
Dramatische werken, 2 dln (I-82)
Joyzelle (I-82)
MAGNUSSEN, INGEBORG
Mijn thuiskomst (V-†-93:269) 9034
MAL, L.
Beginselen van burgerlijk recht en handelsrecht (V-34 : 65) 9509
MALCORPS, J.
Constant de Deken (V-†-92 : 266) 7677
MALOT, HECTOR
Blauw bloed (IV-83.0) 9077
MAN, PAUL
Tijd dringt, wacht niet langer (IV°-83) 9912
MANN, HEINRICH
Blauwe engel (II-83.1) 9058
MANN, THOMAS
Kinderleed (V-83) 9927
MARIA TERESA, ZUSTER
Koninginnetje en koningsbruid (VI-A-B-†-83.2 : 92.2) 9324
MARITAIN, JACQUES
Religion et culture (IV*-†-2 : 37) 9605
MARLIER, A., S. J.
Pater Lievens (V-VI-A-†-92 : 266) 9579
MARMION, COLUMBA
Christus in zijn mysteriën (IV-†-24) 9782
MARSH, GEORGE
Van de grenzen des doods (V-VI-A-J-83.0) 9843
MARTENS, G.
De gierigaard (IV-82) 8917
De groote neuzen (III-82) 2494
Modern-Palace (III-IV-82)
St Pietersnacht (II-82)
MARTINDALE, C. C., S. J.
Moeilijke gebod (IV-†-37 : 24 : 57) 9244
MARTINIANUS, P.
Om den missiepost (VI-†-82) 9271
MASON, A. E. W.
Huis met den pijl (IV-83.0) 9183
MATTHYS, J.
Een leven verwoest (V-83 : 379) 8790

MATTHYS, M.
Het grauwvuur (III-IV*-†-83.3) 6392
MAVITY, NANCY BARR
Derde kogel (IV-83.0) 9913
MAY, J. LEWIS
John Henry Newman (VI-†-92.2) 9580
MAYNE REID
Lotgevallen van zes schipbreukelingen... (VIA-83.0 : 91) 9102
MEEKEL, KEES
Blanke slavin? (III-IV-83.0) 9230, 9295
Het slot op den mond (V-83.2) 9229, 9311
MEERTENS, MARIA, DR
De godsvrucht in de Nederlanden : 2e dl (IV*-†-24:809) 9382
MELIS, JAN
Genoveva (IV-82.9)
Het kerstfeest (V-†-82) 8128
MELIS, P.
Eenvoudige spraakkunst (V-VIA-4393 : 37) 9250
Taalkundig handboek (V-4393: 37) 9149
MENNEKENS, J.
De beek (VIB-83) 9757
Canzonetta (V-83) 9844
De openbare onderstand (IV-34 : 35)
De verkeerde wereld (VIB-83) 9758
MERREL, CONCORDIA
Om het geld getrouwd (IV-83.0) 9078
MESCHLER, MORITZ, S. J.
Leven van den H. Aloysius Gonzaga (V-†-92.2) 9124
METZ-KONING, M.
De troubadour (III-83.8)
Van de zonnebloem (III-IV*-T-83.8)
MEURRENS, LEO 9835, 9845
MEYBOOM, H. V.
Over 't schaamtegevoel... (III-†-24 9784
MEYS, KEES 9445
MICHAËLIS, KARIN
Bibi en Ole (VIA-B-M-83) 9325
De groote biecht (I-83.1)
MICHIELS, P. M. LUC.
Schroefdraad (V-669:62) 9258
MIDDERIGH-BOKHORST, B. 9856
MIRGAUX, G.
Proefondervindelijke en toegepaste werktuigkunde (V-53:62) 9894
MITCHELL-HEDGES, F. A.
Strijd met de reuzenvisschen (V-91:59) 9255
MOBERLY, L. G.
Eva's vergrijp (IV-P 83.0) 9184
MOENS
Vaste gasmotoren voor kleine industrie (V-62)
MOLANUS-STAMPERIUS, M. J.
Arme levens (III-IV-83.8) 9640
Edele Hammer's groote liefde (II III-83.1) 9541
MOLENBROEK, P. DR
Leerboek der natuurkunde (V-53) 9622
MOLIERE
Ingebeelde zieke (IV-82) 9272
MONSTREY, O., C. SS. R.
Guido Gezelle en het allerheiligste sacrament (V-†-81:24) 9526
MONTEYNE, LODE
Spiegel van het modern tooneel in Vlaanderen (IV-809:82:79) 9679
De tweede Lente van Meneer Quistwater (III-83.1) 9713
MORGENTHALER
In het rijk der Siameezen en Maleiers (II-91:39) 7586
MORRISON, ARTHUR
Verdwenen elftal (IV-83.0) 9831
MUCKERMANN, FRIEDRICH, S. J.
Bolsjewisme dreigt (V*-†-3:6) 9037
MUCKERMANN, HERMAN
Nieuw Leven: 2e boek (V*-†-1:21:23) 9238
Nievw Leven: 3e boek (IV-†-24:37) 9239
MULDER, G. J. A.
Overzicht der aardrijkskunde : 2e dl (V-91) 9865
MULDER, J., DR
Leerboek der natuurkunde (V-53) 9622
MULS, JOZEF
Bruegel (V-†-75:92.8) 9157
MUNAUT, J.
Jeanjean (V-VIA-†-83) 9841
MUSSCHE, A.
Cyriel Buysse (IV*-84:92) 7666
Nederlandsch leesboek (V-N-88)

N

NABBEN, JO
De Mei der Zigeuners (V-†-83) 9735
NAEFF, TOP
De dochter (IV-N-83.1) 621
Letje (IV-N-83.1) 4626
Voor de poort (II-N-83) 4633
Vriendin (III-N-83) 4634
NAHUYS, R. H. G.
Harald Landry, de filmster (IV-83) 9288
Huis met den pijl (IV-83.0) 9183

NAHUYS, R. H. G.
Ik bemin mijn vrouw (IV-83) 9428
Verzwegen liefde (IV-83) 9177
Wat bedoelt U, Hoogheid? (IV-83.1) 9067
NANDA
Trudie als huishoudstertje (V-M-N-83) 9094
NAVEAU, V.
Jongensleven (VI-A-B-83.8) 9750
NESBIT, E.
Wij met ons vijven en Madeleine (VI-A-B-J-N-83) 9206
NIELSEN, A. K.
China, de draak ontwaakt (V-91:83:89) 7108
NIEUWENHUIS, WILLEM
Brokkenhuis (IV-†-84:809:82:79) 9767, 9857
Chesterton (IV-†-84:92) 4160, 9768
Dans der uren (IV-†-82) 9769
Hemelsche banden (IV-†-82) 4515. 9770
Steenen gebed (V-†-84 : 73) 9771, 9809
Triomf der levenden (V-†-82) 9772, 9814
Verkenningen (V-†-84) 8813, 9773
NIKOLICS, J.
Nieuws van het Oostelijk Front (III-83.3 : 89 : 93) 9567
NORRIS, KATHLEEN
Asschepoester's prins (V-83.0) 9200
NUYENS, A. J.
Waarheen met de film (V †-3:77:2) 9794

O

OBBINK, H. W., DR
Ur der Chaldeeën, de stad van Abraham (V*-9: 91)
O'FLANDERS, A.
Iersche legenden (V-†-83·8) 9312
OGNJOW, NICOLAI
Kostja Rjabtsew op de universiteit (III-K-83.3 : 93) 9062
OPDEBEEK, LODE
Bultje dat voor Maria goochelde VIA-†-83) 9207
Op reis in Vlaanderen (V-83.8 : 91) 7505
ORBAN, PAUL MAURICE
De strijd tusschen individualisme en socialisme in het recht (V-†-34) 9390
ORSENIGO, CESARE
Leven van den heiligen Carolus Borromeus (V-†-92.2) 9581
OYEN, HENRY
De baanbreker (IV-83.0) 9551

P

PAGE, GERTRUD
Liefde op de heide (IV-83.0) 9079
PANHUYSEN, JOS.
Het hoopvolle tekort (IV-†-83.1) 9296
Ingemetselden (III-IV*-83.3) 9911
PANZINI, ALFREDO
Xantippe (II*-83.0:83.1) 9538
PAPINI, GIOVANNI
Gog (IV*-†-83.3) 9019, 9080, 9471
Jeugdstormen 9473
Sint Augustinus (IV*-†-92:269) 7864, 9472
PASQUASY, JOSETTE
Op den drempel (V-†-83) 9845
PAUWELS, FRANÇOIS
Dag van leugen (II-81) 9159
PAUWELS, R. M.
In 't licht der encyclieken : XI voordrachten (IV-†-25) 9501
PAUWELS, WILLEM
Het testament (V-82) 9410
PEETERS, CONST. H.
Taalkundig handboek (V-4393:37) 9149
PEETERS EDWARD
Bommetje en zijn maats (V-83) 9313
PERSYN, JUL., DR.
Mijn hart is niet hier (IV-†-88:92) 9461
Studiën en lezingen : I[e] dl (V-†-84) 9337
PESKENS, P.
In de ijsvelden van den Poolcirkel (V-†-91:266-39) 9863
PETERSEN, M.
Prinses Ilse (V-83) 9647
PHILIPPI-SIEWERTSZ VAN REESEMA, C.
Uit en over de werken van Prof. Dr Ovide Decroly (IV*-37:15) 9375
PHILP, CHAS. G.
Televisie (V-621) 9806
PIPIJN
Handboek voor vlasindustrie (V-63:67)
PIRANDELLO, LUIGI
De goede ziel en het zwarte geitje (III°-83.8) 9421
PLASSCHAERT
Korte geschiedenis der Hollandsche schilderkunst (V-75) 1797
PLUS, RAOUL, S. J.
De H. Eucharistie (V-†-24) 9502
POELHEKKE, M. A. P. C.
Taalbloei (V-†-88-809) 9761
POLAK. H.
De vakvereeniging (III-S-33)

POLAK-VAN GELDER
Gezondheidsleer (III-61)
POLS, ANDRÉ
Het lied van de krijgsbende van Igorj (IV-*-83) 4143
Van de Altenburg naar de Hofgaertnerei (III-92.7:78) 9624
PONTEN, THEO
Musica ars (V-78:9) 9262
POSTEL, A.
Jezus, de Heiland der vrouw (V-†-24:396) 9603
POUKENS, J. B., S. J.
Aan 's Meesters voeten : 3e dl (V-24) 9236
PREMSELA, M. J.
En menschen gingen voorbij... (III-83.3:89) 9417
PRIMS, FL.
Antwerpiensia 1931 (V-†-9) 9861
Arendonck Sint Agnetendal (V-†-91:9:39) 9218
Geschiedenis van Antwerpen : 3e dl (IV-†-9:91) 9463
De oorlog van M. Cobbé (V-83.0:91:93) 3651
PRINS-WILLEKES MACDONALD, I. E.
Rood koren (III-32-33) 9887
PRISCHWIN, MICHAIL
Zwarte Arabier (III-83) 9904
PULINGS
Jacob Smits (IV*-75)
PUTMAN, WILLEM
Mama's kind (III*-82)
't Verloren paradijs (V-82.1) 8549
PUTTEMAN
Pee Klak (IV-†-83)

Q

QUEECKERS, L.
Eenvoudige spraakkunst (V-VIA-4393:37) 9250
QUERIDO, I.
De jeugd van Beethoven (IV-83.1:92.8) 9017
Levensgang (II-S-83.3)

R

RAEDT-DE CANTER, E.
De steenen poort (IV-†-83,1:39) 9431
Uw dienaar de hond (V-VIA-83:59:79) 9925
RAËSKIN, P.
Vincent, de roman van een genie (II-III*-83.1:92.7) 9493, 9535
RAGHU VIRA, PROF. DR
Uit de praktijk der geweldloosheid (III-S-32:9) 9245
RAMUZ, C. F.
Menschenliefde (III-83,3) 9903
RANDERS, HELLEN
Hoe Tineke Tine werd (VIB-N-83) 9113
RAPPARD, HENRIETTE
Bankroovers (IV-83.0) 9821
Gunsteling des konings (IV-83.9) 9915
Linten en kant (IV-P-83) 9175
De moord in het museum (IV-83.0) 9297
De planter van den boom (IV-P-83) 9423
Roovers van het Wilde Westen (IV-85,0) 9073
RATH, E. J.
Machtiger dan de sterren (IV-83.0) 9185
Voor de tweede maal niet wijzer (V-83.0) 9648
REENS-GERZON, ERNA
Dagboek van een moeder (IV-L-93:37) 9886
REINDERS, KL. 9848
REINDERSMA, W.
Nieuw leerboek der natuurkunde : 3e dl (V-53) 9395
REMARQUE, ERICH MARIA
Droomkasteel (II-83.1) 9169
De weg terug (II-81.1:89) 8862
REMTBAAN, V.
Op beevaart tegen goesting (V-†-82) 9273
REULING, JOSINE
Sara Vierhout (IV-83.1) 9678, 9724
RHODES, KATHLYN
Waar de roulette draait (IV-P-83.0) 9552
RICHMOND, GRACE A.
Kersenplein (III-IV-P-82.1) 9171
RICHTER, HANS
Machine-Tom (V°-J-P-83:379) 9095
RIEMERSMA, ELLA 9446
RIJNSDORP, C.
Koningskinderen (IV*-P-83.1:269) 9553
RITTER, P. H., DR., JR
Helden der vrijheid (IV*-83.9) 9189
De vertelster weerspiegeld (IV-84:92.8) 9462
ROBBERS, H.
De Nederlandsche literatuur na 1830 (IV-809) 263
ROBBERS, Mary
Italiaansche novellen (III-83.0) 9545

RODION, MARKOVITS
Nieuws van het Oostelijk front (III-83.3:89:93) 9567
ROELAND, F. M.
Door den storm (V-83) 9736
ROELANTS, MAURICE
Komen en gaan (II-III-†-83,1) 9021, 9059
Leven dat wij droomden (III-†-83.1) 9022, 9063
ROEMANS, ROB., DR
Bibliographie van de moderne Vlaamsche literatuur 1893-1930 (V-01:809) *9494
Kritische bibliographie van Cyriel Buysse (IV-01.8) 9495
ROGGEVEEN, LEONARD
De baard van Daantje (VIC-N-83) 9455
Het draaiorgel van Meneer Doncker (VA-N-83) 9447
ROLAND HOLST HENRIETTE
Guido Gezelle (IV-84:92.8) 9335
De moeder (III*-82:81.3) 9411
Wij willen niet (III-82:309) 9530
ROLLAND, ROMAIN
Haendel (V-92:78) 9582
Het leven van Michel Angelo (IV*-92.7:75) 2167
Het leven van Tolstoï (III-92.8:84)
Universeele evangelie van Vivekananda (I*-1:21:29) 9232
ROMBOUTS. S., FR.
Don Basco als opvoeder (IV-†-92.2:37) 9614
Katholieke pedagogiek : 1e dl (IV-37:15:24) 9246
Nieuwe wegen naar 't oude doel (IV*-†-37) 9608
RONDOU, JOZEF
De verpachting van de landeigendommen (V-†-34:63) 9511
RONGEN, HIERONYMUS
Gesprekken met Christus (V-†-24) 9783
RONSE, F. T., FR,
H. Joseph (V-†-92.2:27) 9125
ROOD, LEO, S. J.
Katechismus van het Christelijk huwelijk (IV-†-23:25) 9387
ROOSENBURG, P.
Zaak Dreyfus (IV-9:34:32) 9118
ROST, NICO
Levensberichten (III*-83.1:92.0) 9595, 9631
ROWLANDS. E. A.
Althea's huwelijk (IV-83) 9832
Masker der liefde (IV-83.0) 9914
RUBBRECHT, RAPHAEL, DR
Begrippen over algemeene ziektekunde (IV-61) 9402
Begrippen over ontleedkunde en verrichtingsleer (V-†-61:57:59) 9154, 9520
Begrippen over microben- en parasietenleer (V-†-61:57) 9519
RUCK, BERTA
Arabella de verschrikkelijke (V-83) 9560
Harten-drie (IV-83.0) 9081
Op zoek naar een bruid (IV-83.0) 9833
RUNESTAM, ARVID
Psychoanalyse en Christendom (II*-P-15:2) 9027
RUSSE ELLEN
Het boek der zieken (V*-†-24) 8929, 9474, 9475
De doode te paard (V-†-82) 9469
Gog (IV-†-83.3) 9019, 9080, 9471
De heirbaan (IV*-†-83.9) 9370, 9432, 9464
Jeugdstormen 9473
Kerk en bekeering (IV*-269:27) 4355, 9467
Kerk en geschiedenis (IV*-†-26:27) 3473, 9466
De klokkenmaker van Venetië (V*-†-83.9) 9228, 9314, 9465
Maria boodschap (IV*-†-82) 9468
Sint Augustinus (IV*-†-92:269) 7864, 9472
RUTTEN, FELIX
Don Bosco (V-†-92.2:37) 9123
Polen (V-†-91:3) 9219
RUTTEN, G. C., O. P.
Sociale studie en sociale actie (V*-†-30) 9391
RUTTEN, P. C., O. P.
De zelfmoord (V-†-23:31) 9617

S

SABATINI, RAFAEL
Gunsteling des konings (III-83.9) 9915
SABBE, M., e. a.
Geschiedenis van het Vlaamsch tooneel (IV-809:82:79) 4613
De muziek in Vlaanderen (IV-84:78) 4966
SALOMONS. A.
Een meisjestudente (III-IV-N-83.1)
Van vrijen tot schreien (IV-84:396) 9146
SALSMANS, J., S. J.
Plichtenboekje voor ziekenverpleging (IV-†-37:61:23) 9038
Vondel voor ons volk (V-†-84:88) 5830

SALVATOR PATER, O. F. M.
Een heilige met klak en klompen (V-†-83:92.2) 9583
SANDEN, ARIE
Den dag van vandaag (V-†-83.8) 9561
SANDYS, OLIVER
Huis aan den overkant (IV-83.0) 9916
SCARON, E.
De leerling-drukker (V-65) 4962
SCHARRELMANE, WILHELM
Hiennerk de Haan (VIA-83.0:59) 9448
SCHEIRS, JEF
De boetseerder der smart (IV-†-83) 9639
Eén kindje en twee velos (IV-†-83.1) 3430, 9554
SCHEPENS, P.
August Strindberg (III*-92:84) 8599
Avontuur (V-81)
SCHILGEN, HARDY, S. J.
Gij en « Hij » (IV-M-†-37:24:57) 9697
SCHIPPERS, W.
Hermien (V-83) 9441
SCHNITZLER, NORA 9726
SCHOENMAKERS, L.
Jezus, de Heiland der vrouw (V-†-24:396) 9603
SCHOON, J. J.
De geheimzinnige misdaad (V-83.0) 9309
SCHOONBROOD, H. 9634, 9911
SCHOU, H. J.
Religieusiteit en abnormaal zieleleven (IV*-15:29) 9376
SCHOUS, MARIE
Marie Adelheid van Nassau (V-†-92.2) 9871
SCHREINER, C.
Droomen (III-83)
SCHUITMAKER
Van leerling tot drukker (V-65)
SCOTT, KAP.
Het eeuwige ijs (V-91:93)
SCOTT, LEROY
Washington Square Nr 13 (V-83.0) 9315
SCOTT, WALTER
Rooie Rob (III-P-83.9) 9172
SEEGERS
Verzorging voeding van den hond (IV-63)
SEGERS, FRANS
Vogels uit ons land (VIB-59) 9043
SELLEGER-ELOUT, J. M.
Laurientje (VIB-N-83) 9856
SENDEN, LEO, PR.
Complementen der stelkunde 9477
SENDEN, LEO, PR
Eerste begrippen der scheikunde (V-54) 810, 9478
Leerboek der meetkunde, 1e dl (V-51) 9479
Leerboek der meetkunde, 2e dl (V-513) 3205, 9480
Leerboek der stelkunde, 1e dl (V-51) 9481
Leerboek der stelkunde, 2e dl (V-51) 9482
Het ontstaan van het leven (V*-57:1) 9044, 9483
Onze huisinsekten 9484
De orde in de natuur (V-†-5:21) 9485, 9623
Praktische scheikunde (V-546) 190, 9486
Tafel der voornaamste scheikundige elementen 9487
Uit het huishouden der mieren (V-59) 7173, 9488
Uittreksels uit de tafels van Pereire en Violeine 9489
De vliegmachines (V-629) 9490
SERVAAS, M.
Goudkoorts (IV-83.0) 9828
Opperhoofd (III-83.0) 9902
Van de grenzen des doods (V-VIA-J-83.0) 9843
SESTITO, MANLIO
Een vrouw heeft geweend (II-83.1) 9539
SEVERIN, JULES
Leven van pater Lintelo (V-†-92.2) 9984
SHAW, FERN.
Leergang over microbiologie (V-57)
SIEBE, JOSEPHINE
Harlekijntje in Zwitserland (VIB-C-83) 9456
SILAS, ELLIS 9557
SIMEONS, G.
Sexueele zedenleer... (IV*-37:23) 9792
SIMONS, JOZEF
Mastentoppen (IV-V-†-83.8) 9725
Volksliedjes en verzekens (V-†-81) 9527
SLOFS, J.
Proefondervindelijke en toegepaste werktuigkunde (V-53:62) 9894
SLUITER, C. H., DR
Bouw en wezen der materie (V-5:1) 9396
SMID
Electriciteit voor bouwvaklieden (V-621:69)
SMITH, HELEN ZENNA
Gij, vrouwen (II-III-83.3:89) 9540
SMITH, N. J, P.
Machine-Tom (V°-J-P-83:379) 9095

SNIEDERS, AUGUST, DR
De speelduivel (V-†-83.8) 9649
Villa Pladelle (IV-V-†-83.9) 9433
SNIEDERS, J. R., DR.
De goochelaar (V-†-83) 9737
SOBRY, J.
Onze heerlijke rol in het H. Misoffer (V-†-264) 9599
SPAULL, H.
De strijd om vrede (V-VIA-P-83.8:309:91) 9679
SPIERINGS, KEES
Geheim der drie dassen (VIA-J-†-83.0) 9934
SPYRI, JOHANNA
Arthur en Squirrel (VIA-83)
Het slot Wildenstijn (VIA-83)
Van verre en van nabij (VIA-83)
SSERGEJEW-ZENSKIJ, S.
De koekoek (III-83) 9904
STAES, C.
Oud en nieuw (V-†-81) 9160
STALLING, N. C.
Zestalig handelswoordenboek (V-4:65:38) 9249
STAMPA, G. L. 9925
STAMPERIUS, J.
Uit het leven van Edison (VIA-83.9:92.5) 9208
STANISLAS
De heilige Margareta Maria (V-†-92.2) 9666
STARR, RICHARD
Belinda kiest haar man (IV-83.0) 9834
STAVERMAN, W. H.
Uit de litterarische fantasiën en kritieken van Cd Busken Huet (IV-88) 9459
STEUPERAERT, GEERT
De eeuwige opstand (IV-†-82) 9412
STEYAERT, M.
Praktisch boekhouden (V-65:51) 9259
STINISSEN, C.
Mijn Limburg (V-83.8:39:91) 6326
STOFFEL, CILIA
Dierenleven in de wildernis (V-83.8:59) 9153
STOFKOPER, L. A.
Op en om den Noordzeeboulevard (V-83.8) 9738
STOKE, MELIS
Patria. Kroniek van de thuiskomst (II-III-83.9) 9371, 9415
STOKS MARTIN
Novene ter eere van de H. Theresia (V-†-24) 9377
STOREZ, ANNIE 9855
STRAAT, EVERT
Stervend Europa (II-83) 9537
STREUVELS, STIJN
Drie Russische novellen (III-83.8) 9904
Oude Wiking (IV-83.9) 9082
Werkmenschen (III-†-83.8) 2989, 9173
STROMAN, B.
Stad (II-III-83) 9901
STUBBE, A., C. SS. R.
Constant Permeke (V*-†-75) 9158
SUTHERLAND, JOAN
Na fellen strijd (IV-83) 9917
SVENSSON, JON, S. J.
Avonturen op de eilanden Seeland en Fünen (V-VIA-†-83.0:91) 9348
Een avontuur op zee (VIA-†-83.0) 4541, 9349
De bergtocht van Nonni en Manni (V-VIA-†-83.0) 9350
Een kerstbezoek op Skipalon (V-VIA-†-83.0) 9351
Met een zeilbootje over de Sont naar Zweden (V-VIA-†-83.0:91) 9352
Mijn missiejaren (VIA-†-83:266) 9353
Nonni (V-VIA-†-83.0) 3242, 6799, 9354
Nonni en Manni (V-VIA-B-†-83:266) 1612, 1613, 4394, 6801, 9355, 9356
Nonni en Manni op de bergen (VIA-†-83) 5813, 9357
Nonni missionaris (VIA-†-83:266) 4034, 6802, 9358
De stad aan de zee (V-VIA-†-83) 9359
Zonnige dagen (V-VIA-B-†-83) 9360
SWINNEN, J., PR
Jezus in mij (V-†-24) 9503

T

TAEYMANS, L., S. J.
Christelijke kunst (V-†-75) 9403
TAMBORIJN
Geschiedenis van Elverdinghe (V-†-9:91)
TANGHE, AUG.
Roosje (IV-82) 9531
TAYLOR, KATHARINA HAVILAND
In en uit de zorgen (IV-N-83) 9726
TCHEKOW, ANT. P.
De roman van een onbekend mensch (I-83)

TEIJSSEN, M. R.
Groote mannen, 3e en 4e dl (V-†-92) 9989
TEIRLINCK, HERMAN
De wonderbare wereld (III-IV*-83.8) 3164
De wonderlijke Mei (II-83.1) 9679
TEIRLINCK, I.
Flora magica (III-84:39:58)
TELDERS, J. M.
Opvoeding van den mensch (IV*-37) 9611
TEN HARKSEN VAN DER BEEK, E. M. 9456
TERESA, ZUSTER MA
Stannie (VIB-†-83.8) 9114
Van leuke kinders (VIB-C-†-83) 9210
Een volkskind (VIB-C-M-†-92.2:83.3) 9658
TERTULLIANUS
Over het schaamtegevoel (III-†-24) 9784
TESTORE, C., S. J.
Het eiland der genade (V-†-83.0:266:91) 9316
THEOPHILUS
Christus-uren : III (V-†-24) 9785
THIJSSE, JAC., DR
Uit de levende natuur (V-83.8:58:59) 9521
THIRY, ANTOON
Drie uit Sinte Gerardus Majella... (IV-†-83) 9128, 9186
Gasten in het huis ten halven (IV-†-83.8) 9835
Hoorn schalt (IV-83:324) 9836
THOMASSEN, MARIUS
Taalkundig prentenboek (V-VIA-4393) 9650, 9935
THOMAS VAN AQUINO, H.
Theologische summa : XXII Over de sacramenten (IV-†-23:264) 9786
THOMSON, J. JAC.
Dostojefsky (IV*-8:92) 9667
De idioot (III*-83.1) 9712
THOMSON-THOMSON, L.
Judy van Rogues Harbor (III-P-83) 9285
TIELENS, G. 9735, 9850
TIELROOY, J.
De Fransche literatuur sinds 1880 (III-809)
TIHAMER, TOTH, MGR
Beschaafde jongen (V-VIA-†-37:24) 9147
Jongen met karakter (V-VIA-†-37:25) 9039
Sermonen over Kristus' Koningschap (IV-V-25) 9787
TIMMERMANS, FELIX
De harp van St Franciscus (V-83.9:92.2) Xe Jg. bl. 293, 9590, 9651
TINBERGEN, D. C.
Letterkundig leesboek, 1e dl (IV*-P-88: 809:37) 9759
Letterkundig leesboek, 2e dl (IV*-N-88: 809.37) 9763
TOLMAN, RINKE
Laatste arenden (V-83:59) 9151
Met de trekvogels naar Afrika (V-83:59: 91) 9253
Mijn vriend uit Lapland (V-83:56:91) 9254
TOMKINS, D. 9436
TOUSSAINT VAN BOELAERE, F.
Anthea (IV*-81)
Barceloneesche reisindrukken (IV*-83:91) 9005
De Peruviaansche reis (II-83) 1905
De zilveren vruchtenschaal (III-IV-83.8) 7830
TRELKER, A.
Kleine Richard (V-83) 9096
TRES
Bliksem en donder (V-53:55) 3403
TREYNOR, ALBERT M.
Sneeuwblind (IV-83.0) 9083
TROCH, A. F., ING. EL.
Schets eener methodiek voor het technisch onderwijs (V-†-37:6) 9392
Werktuigmachines (V-62) 9156
TUINSTRA, FONS
Ziel van Limburg (IV-†-84:39:91) 9866
TULKENS, JULIA
Heibloempjes (IV-81) 9161
TURNEYSEN, EDUARD
Dostojefsky (IV*-8:92) 9667

U

UNDSET, SIGRID
Arme levens (III-IV-83.8) 9640
Edele Hammer's groote liefde (II-III-83.1) 9541

V

VALKEMA BLOUW, J. P.
Uit 't leven van Kapitein Prum (V-VIA-J-83.0) 9103
VAN ABKOUDE, CHR.
In het land van Uncle Sam (V-A-B-83.0) 9751

VAN AMERONGEN, G, H. C.
Derde kogel (IV-83.0) 9913
VAN ASSCHE, M., O. S. B.
Liturgische plechtigheden en kerkelijke feestdagen (V-†-264) 9499
VAN ASSENEDE, DIEDERIK
Floris ende Blancefloer (IV*-83:809:4393) 9764
VAN BALEN, J.
Strijd met de reuzenvisschen (V-91:59) 9255
VAN BECKUM, J. H.
Duitsch woordenboek : 1e dl (V-43:4393) 9251
VAN BERCKELAER
Diamant in handel en nijverheid (III-S-67)
VAN BERGAMO, CAJ. MARIA
Kloosterling in de eenzaamheid (V-†-24) 9788
VAN BERGEN, L. 9453
VAN BERGEN, WILBERT, S. C. J.
De geschiedenis van vischhaakje (VIA-B-†-83:266) 9326
VAN BEUSECOM, H. G., DR IR
Gandhi (IV-92:32) 9668
VAN BRUGGEN, C.
Eva (II*-83.1)
Een Indisch huwelijk (III-83.1)
VAN BRUGGEN, J. DS
Losse karweitjes (III-93) 9577
Tirol (IV.91)
VAN BUUL, T.
Zonneschijn (VIA-†-88) 9209
VAN CALCAR, LEO
Jim de voetballer (V-J-83:79) 9317
VAN COPPENOLLE. EM.
Belgische politiek v. d. volkswoning (V-†-32:68) 9795
Bijzondere sacramentenleer (V-†-23:264) 9240
VAN DAMME, J.
Vlammend vuur (III-83.9) 9065
VAN DE BILT, E. F.
Geschiedkundige bloemlezing... (V-†-88:809) 9214, 9765
VAN DE KAMP, J.. JR
Broadway (II°-83) 9167
Zingende dwaas (III-83) 9279
VAN DE MAELE, FONS
Verxekens voor ons volk: 2e dl (V-†-81) 9408
VAN DE MARK, H., DR
Jaarlijksche Boekenschouw (IV*-†-05:01:809) 9025
VAN DE MOORTEL
Van uit den grond (III-S-81)
VAN DEN BIESEN, L., S. J.
De ijzeren monnik (IV-†-83.1) 9427
VAN DEN BOSCH, J. H.
Letterkundig leesboek (IV*-P-88:37) 9759
VAN DEN BOVENKAMP, J. G. H., JR
De baanbreker (IV-83.0) 9551
Dan Barry's dochter (V-83.0) 9300
Danser (III-83) 9282
De dondervogel (V-83.8) 9644
Dood van Dan Barry (IV-83.0) 9178
Een gevaarlijk geheim (V-83.0) 9654
Mistral (V-83.0) 9192
Naar het paradijs (IV-83.0) 9829
Op leven en dood (IV-83.0) 9293
Zilveren ster (IV-83.0) 9910
VAN DEN BROECK-DECKERS, C., MEVR.
Zonneschijn (VIA-†-88) 9209
VAN DEN CRANENBURG, J.
Duizend mijlen in een rendierslede (V-83.0:91) 9932
VAN DEN EYNDE, JOZ.
Schamele straatzanger en 't mirakuleuze Lievevrouwke (V-†-82) 9055
VAN DEN HOUTEN, J. M.
Kamerplanten (V-58:63) 9522
VAN DEN OEVER, C. M.
Collega en ik (IV*-83.8:89:93) 7941
VAN DEN WERFF
Onze katten (III-63:59)
VAN DE PLAS, CHRISTIANE 9928
VAN DER GEN, C. A.
Langs wegen en dijken. Zomerbloemen (V-58:63) 9397
VAN DER HALLEN, ANNA
Prinses Ilse (V-83) 9647
VAN DER HALLEN, ERNEST
Nieuwe jeugd en katholicisme (IV*-†-37:24) 9145
Wind waait (IV-†-83) 9882 ,9918
VAN DER HALLEN, OSKAR
Niemandsland (III-†-83.1) 9064
VANDER HEEREN, A., KAN.
Maria's lied (IV-V-†-264:24) 9383
VAN DER HOEVEN
Houtbewerking (V-68) 1046, 3997
VAN DER HORST, C. F.
Vijftig jaren gevangenis (IV-93) 9222

VAN DER KLEI, JAC.
Oude verhalen, mythen en sagen (VIA-N-83.8) 9449
Plantengroei en -bloei (V-P-58) 9518
VAN DER KNAAP, A. J.
Onzichtbare wreker (VIA-J-83.0) 9935
Op den Hallenburg (VIA-J-83.0) 9936
VAN DER LEEUW, AART
Sint Veit (III*-83) 9129, 9174
VAN DER LINDEN, C., S. J.
Pater de Smet (V-†-92:266) 9669
VAN DER LINDEN, LEO
Kazernetypen (IV-83.8) 9837
VAN DER MANDERE, H.
De volkenbond in woord en beeld (V-9:32) 9510
VAN DER MUEREN, FLORIS, DR
Vlaamsche muziek en componisten... (V-†-78:9) 9051
VAN DER MUNNIK, H. J.
Steile paden (V-J-P-83) 9442
VANDERVAEREN
De voornaamste feiten uit een eeuw geschiedenis v. d. landbouw (IV-9:63)
VAN DER VEEN, J. H.
De Fransche tijd (IV-9) 9661
VAN DER VEKEN, FL.
Nonni en Manni (V-VIA-B-†-83:266) 1612, 4394, 9356
VAN DER WEYDEN, A.
Hekeldichten (III-81) 8545
VAN DE SANTVOORT, THEOD.
Zoo bid ik (VIC-†-264:24) 9504
VANDEVELDE, A.
Opvoedend catechismusonderricht (V-†-2) 9384
VAN DE VELDE, ANTON
Doctor Slim en de microben (V-VIA-†-83.9) 9589, 9652
Prins Olik en sire Bietekwiet (V-VIA-83) 9846
Radèske (V-VI-†-82) 9476, 9532
Woe's wondere wandel (V-VIA-83.0:37) 9928
VAN DE VELDE, ED.
Bezoek des konings (V-VIA-J-†-82) 9274
Katjang (V-†-82) 9815
Tarcisius (V-†-82.9) 9166
VANDE VIJVERE, J. M., O. P.
Onze Lieve Vrouw van den Rozenkrans van Fatima (V-†-27:24) 9385
VAN DE VOORDE, URBAIN
Critiek en beschouwingen, 2 dln (III-IV*-84) 9338, 9838
VAN DE VOORDE, URBAIN
Diepere krachten (II-81)
De haard der ziel (II-81) 503
Het meisje Lea (I-83)
Modern, al te modern (IV*-84:81:809) 9215
Per umbram vitae (III-81) 7440
Raadsel van den Meester van Flémalle (V-75:92) 9263
VAN DE WINCKEL
Leerboek van natuurkunde (V-53)
VAN DIEREN, E.
Besmettelijke zielsziekten (III*15:17:19) 9884
Prof. Freud, de uitvinder van de z. g. psycho-analyse 9233
VAN DIEVOET, EMIEL
Verpachting van de landeigendommen (V-†-34:63) 9511
VAN DINE, S. S.
De moord in het museum (IV-83.0) 9297
VAN DONGEN, KEES
Rembrandt (III-92:75) 9670
VAN DOORN, WILLEM
Twee Safari's (V-83.0:59:91) 9944
VAN DORPE, A.
Belgisch Congo (V-†-91) 9574
VAN DUINKERKEN, ANTON
Katholiek verzet (IV*-†-84:23) 9858
VAN DUYSE, P.
Liederboek, 2 dln (III-78)
VAN DUYVENDIJK, P.
Schoolopvoeding en -onderwijs (IV*-37) 9615
VAN DIJCK, J. G. R.
Praktische televisie (V-621) 9807
Radiovisie (V-621) 9895
VAN DYCK, EM.
De sociale ingenieur (IV-†-37:33)
VAN EBBENHORST TENGBERGEN-VAN HEYNINGEN, M.
Leugens (III-82.8) 9275
VAN EIJK, HENRIETTE
Gabriel (V-83) 9929
VAN GELDEREN, J.
Duitsch woordenboek: 1e dl (V-43:4393) 9251
VAN GENDEREN, STORT
Kleine Inez (II-III-83.1)
VAN GORP, J.
Goethe (IV-†-84:92.8) 9859
VAN HAGENDOREN, ELZA 9438, 9853
VAN HECKE, F.
Gedichten (II-III*-L-81) 2499

VAN HEES, GILLES
De school (V37) 9512
VAN HEMELDONCK, EM.
Avonturen op de eilanden Seeland en Fünen (V-VIA-†-83.0:91) 9348
VAN HIGHTUM, N.
Avunturen van Kek, den jongen Koper-Eskimo (IV-V°-83.0:91) 9088
VAN HOEK, KEES
Man en macht (V*-84:92) 9872
VAN HOOF, A.
Als de wereld vonnist (V-†-82:39) 9276
De zieke plek van ons technisch onderwijs (IV-†-37:6) 9513
VAN HOOF, FONS
Psychische stadia van het schoolkind (IV-N-15:37) 9247
VAN HOVE, A.
Het mirakel. Algemeene leer (IV-†-23) 9386
VAN KAAYSEELE
Geschiedenis der wijsbegeerte (II°-18:19) 1015
VAN KEMPEN, A.
Harlekijntje in Zwitserland (VIB-C-83) 9456
VAN KRANENDONCK, A. G.
De Engelsche literatuur sinds 1880 (IV-809) 9879
VAN KRIMPEN-BRUNT, N.
Wij met ons vijven en Madeleine VIA-B-J-N-83) 9206
VAN LAAR, ALBERT
Beknopte geschiedenis van Antwerpen (V-L-9) 9117
Historische dwalingen (III-9) 9862
VAN LEEUWEN, NANS 9752
VAN LENNEP, L. H.
Chnumhotep, de schatbewaarder (IV-83.9) 9919
VAN LINTER, P.
Mijn groote liefde (IV-83.0) 9547
Vergelding door liefde (IV-83) 9289
VAN LOKHUIZEN, T., DR
Nieuw leerboek der natuurkunde : 3e dl (V-53) 9395
VAN LOOI
Ik maak mijn radiotoestel zelf (V-621) 4319
VAN LOOY, JAC.
Jaap (IV-83.1) 1072
VAN LOY
Practische automobielleergang (V-629)
VAN LUMEY, JAN
Erotiek en extase (I*-L-84:17:15) 9137
VAN MIEGHEM, R. C.
Als de oogen opengaan (IV-V*-†-83.0) 9372, 9434
Koben (V-83.1) 9880, 9930
VAN MIERLO, J., S. J.
Dienaar Gods Adolf Petit, S. J. (V-†-92.2) 9671, 9871
Poëzie van Hadewijch (V-†-84:81) 9216
VAN MILLIGEN, S.
Algemeene muziekleer (V-78) 9626
Kleine muziekleer (V-78) 9810
VAN MOLLE, PAUL
Sociale studie en sociale actie (V*-†-30) 9391
VAN NAHUYS, A.
Natuur en volk van de Stille Zuidzee (III-L-91:39) 9343
VAN NEYLEN, W.
Christus in zijn mysteriën (IV-†-24) 9782
VAN NIJENRODE, H. P.
Laatste der opperhoofden (V-83.0) 9922
Twee dappere jongens (V-83.0) 9731
VAN OFFEL, E.
9450, 9556, 9736, 9750, 9758, 9931
VAN OEST
De reuzenkonijnen (IV-59:63)
VAN OORDT, A.
Irmenlo (II-83.9)
VAN OSENBRUGGEN, COR
Doortrappen (VIA-83) 9752
Tweelingen Flip en Henk (VIB-N-83) 9211
VAN OSS, S. L.
Sterren in hun loop (V-52) 9042
VAN OSTAIJEN, PAUL
Krities proza II (III-84) 9115
VAN OYEN-ZEEMAN, BETSY
De goddelijke komedie (IV*-†-81) 9525
VAN PASSEN, ROBERT
Pepeltje (IV-83.1) 9838
Zon over het bosch (V-†-83.8) 9739
VAN PELLECOM, A.
Eva's vergrijp (IV-P-83.0) 9184
VAN PRAAG, S.
Kostja Rjabtsew op de universiteit (III-K-83.3:93) 9062
De priesters (IV-83.3) 9637
De twaalf stoelen (IV-83.0) 9722
Zestalig handelswoordenboek (V-4:65:38) 9249
VAN PUYMBROUCK, HERMAN
Roode rotswanden, blauwe meerspiegels (V-91) 9120

VAN RAEMDONCK, G. 9652, 9846
VAN REUSEL, JOS.
Gods lievelingen (IV-V-†-92.2:24) 9500
Tweeërlei menschen (IV-†-25) 9685
VAN ROMPUY-JANSSENS, TINE
Ze is verliefd (V-82) 9533
VAN ROOY, A.
Gedachten-lezen (V-†-15:23) 9028
VAN ROSSUM, J.
Ontbrekende schakel (V-83.0) 9842
VAN SCHALKWIJK, J.
Een oceaanvlucht met hindernissen (VIA-B-83.0) 9753
VAN SCHENDEL, ARTHUR
Zwerver verdwaald (III*-83.1:83.9) 9284
Een zwerver verliefd (III*-83.1:83.9) 9422
VANSINA, D.
Dostoïewsky (IV-†-92.8:84) 3662
VAN SINT-JAN, R., DR
West-Vlaamsch van Guido Gezelle (V-4393) 9150
VAN SON, L.
Na fellen strijd (IV-83) 9917
Polly uit het stormland (IV-83) 9555
VAN STEENBERGEN, P. PATRICIUS
St Franciscus en zijn ideaal (V-†-92.2) 9221
VAN TICHELEN, H.
Een kijkje in de brieven en het leven van H. C. Andersen (V-N-84:92.8)
Van een kleine wereld (V-VIA-81) 9706
De Godsmannen uit het Oud-Testament (V-†-22:23) 9691
VAN VECHEL, SILV.
Kloosterling in de eenzaamheid (V-†-24) 9788
VAN VEENENDAAL, JAC.
Met bootsman Maarten naar de Kaap (VIA-83.0:91) 9327
Tussie, het schepertje (VIA-J-83) 9104
VAN VEERDEGEM, A.
De telefoon (V-53:621) 3405
VAN VEGHEL, A.
Vertellingen voor kleine An en Jan (VIB-C-J-†-83.8) 9212
VAN VELSEN, F.
Op zoek naar een bruid (IV-83.0) 9833
Harten-drie (IV-83.0) 9081
VAN VLAENDEREN, MICHEL
Maria van Magdala (IV-†-82:22) 9056
De tragedie van Judas (V-†-82.1:22) 9709
VAN VLIERBERG, J.
Het symbolisme der bloemen (V-39:58) 9616
VAN WAAS, WIM
De zilveren boot (V-81) 9528
VAN WAGENINGEN, J. C.
Droomfabriek (II-K-83.3) 9899
VAN WALLINGA, ANNIE, DR
Een vrouw heeft geweend (II-83.1) 9539
Xantippe (II*-83.9:83.1) 9538
VAN WEDDINGEN, R.
Handleiding der kunstgeschiedenis (V-709) 9703
VAN WESSEM, CONSTANT
Gustaaf (IV-83) 9920
Liszt (III-83.7:92:78) 9714
De ijzeren maarschalk (III-IV-83.9) 9778, 9839
VAN WIJHE-SMEDING, ALIE
Grillige schaduwen (IV-83.8:39) 9298
Harlekijntje (V-P-83.1) 9562
VAN WITZENBURG, A. H. J.
Door tabellen tot vertellen (V-VIA-90:37) 9340
VAN ZYPE
Bruegel (IV-75) 4509
V. D. P., J.
De jeugd voorop (VIA-†-83.8:379) 9748
VEENBAAS, JOH.
Oude verhalen, mythen en sagen (VIA-N-83.8) 9449
VENNEKENS, Y.
Gudrun (VIA-B-83) 9319
VERBERNE, L. G. J.
Laatste eeuw (IV-9) 9941
VERCAMMEN, J.
Eksode (IV-†-81) 7040
VERCOULLIE
De diersage en Reinaert de vos (V*-84:809:4) 1955
VERDENIUS, TH. A.
Hauptperioden der Deutschen Literaturgeschichte... (IV-809:37=43) 9458
VERDOKEN, J.
Het kind van den galeiboef (V-†-84) 9301
VERHAVERT, G.
Jan Onversaagd 2 (VIA-B-83) 9319
VERHOOG, P.
Van havens en zeeën (V-83) 9847
VERMANDERE, RENÉ
Van Zon zaliger door hem zelf (V-83.1) 9931
VERMEERSCH, ARTHUR, S. J.
Katechismus van het Christelijk huwelijk (IV-†-23:25) 9387
Overwegingen over de H. Maagd (IV-†-24) 9241

VERMEULEN, EDWARD
Reis door het leven (IV-83.3) 9084
Verstervend ras (IV-†-83.1) 9187
VERMEULEN, JOS.
Albrecht Rodenbach (V-†-92) 9126
VERMEULEN, MATTHIJS
De eene grondtoon (V*-78) 9625
VERMEULEN, M. 9639
VERNE, J.
Alle werken (V-83.0)
Caesar Cascabel (IV-83.0)
VERNET, MADELEINE
Olijftak (V-83.8:309) 9848
VERSCHUEREN, J., S. J.
Algemeene atlas voor België (V-91) 9575
VERWEY, ALBERT
Ritme en metrum (V*-801) 9339
VESTDIJK, S.
Verzen (IV-81) 9896
VINCENT, JACQUELINE
Maman du ciel (V-†-83) 9849
VISSCHER, G. J.
Jantje Valkoog (VIA-83) 9328
VISSER, J. P.
Schoolopvoeding en -onderwijs (IV*-37) 9615
VISSER, PH. C.
Door de bergwoestijnen van... (V-91) 9220
VISSER VAN WOUW, H.
Waarom niet Jerusalem! (V-†-83) 9443
VIVIAN, E. CHARLES
Voortvluchtig (V-83.0) 9318
VIX, MARC
Goede spoken (VIA-B-83) 9746
VLEMMINX, PAUL
Hof der Jonkheid (III-81) 9162
VOGEL, ALBERT
Rhetorica (V-801:79:1) 9404
Voordrachtskunst (IV-808:792) 9704
VOGELAAR, M. A.
Lourdes (V-†-27:24:91) 9943
VOLK, GORDON
Het drama in den vuurtoren (V-83.0) 9653
VOLKER
Tuin van Epicurus (IV-81) 9053
VON ADLERSFELD-BALLESTREM, EUF.
Witte rozen (IV-†-83) 9188
VON HANSTEIN, OTFRID
Duizend mijlen in een rendierslede (V-83.0:91) 9932
VON MALTZAHN, E.
Vanwaar zijt gij? (III-P-83) 9544
VON STOCKHAUSEN, JULIANA
Vlammend vuur (III-83.9) 9065
VON WALDEYER-HARTZ, HUGO
Helden der vrijheid (IV*-83.9) 9189
VORLAT, P.
Cours de correspondance commerciale française (V-42:86:65) 9802
VOS, M. W.
Menschenliefde (III-83.3) 9903
VOSMAER, A.
Wonderboek der electriciteit (V-621) 9260
VROKLAGE, B. A. G., S. V. D.
Mgr Petrus Noyen (V-†-92:266) 9672
VUERHARD-BERKHOUT, A.
Diamanten en paarlen (V-83) 9923
Dolle Haszberg (III-IV-P-83.0:89) 9278
Eindelijk vereenigd (III-IV-83) 9418
Magdala's offer (IV-N-83) 9425
De mensch dwaalt (III*-83) 9419
Het noodlot der liefde (IV-83) 9426
Peter Ravenports' dochter (IV-83) 9069
Schoone secretaresse (IV-83.0:89) 9176
Twee harten vinden elkaar (IV-83) 9070
Verlangen (IV-83.1) 9909
Het verloren vertrouwen (IV-83) 9290
VUYK, BEB
Vele namen (IV-83) 9727

W

WAGEMAKERS, F. D.
Marcelin Champagnat (V-†-92 2:37) 9673
WAGENFELD, L.
De bekwame veearts (IV-63:59:61)
WAHLEN, F. J.
John Henry Newman (IV-†-92.2) 9580
WALLACE, EDGAR
Een gevaarlijk geheim (V-83.0) 9654
De hertog in de voorstad (V-83) 9754
Tam (V-83:89) 9755
WALSCHAP, GERARD
Jan Frans Cantré (IV-84:76:92.7) 9524
Nooit meer oorlog (IV-†-84:32:89:2) 9040
WALSH, J. M.
Simeon Hex' ondergang (V-83.0) 9097
WARREN, J. RUSSELL
Geesten en spoken in Penruddock (IV-83.0) 9190
Sylvia vervangt de vorstin (IV-83.0) 9840
WEBER, A. 9445
WEBER, E. P.
Radio-jaarboek 1932 (V-05:621) 9808
WEIJLAND, MARIE
Levensernst en levensvreugd (V-VIA-M-88) 9566

WEIL, BRUNO DR
Zaak Dreyfus (IV-9:34:32) 9118
WELLS, CAROLYN
Een geheimzinnige verdwijning (V-83.0) 9655
WELLS, G. P.
Wetenschap van het leven : 1e dl (II*-57:58:59:1) 9891
WELTERS, AD.
Legenden van de Sterre der zee (V-†-83.8:24) 9850
WERUMEUS-BUNING
Dansen en danseressen (IV-79:92) 7031
WESTENEND, FR. H.
Met een zeilbootje over de Sont naar Zweden (V-VIA-†-83.0:91) 9352
De stad aan de zee (V-VIA-†-83) 9359
WESTERMANN, C. J. J.
Spelling van Devries en Te Winkel (V-4393) 9252
WEYTS, STAF
De donkere weg (IV*-†-83.1) 9677, 9728
WHITE, GRACE MILLER
Judy van Rogues Harbor (III-P-83) 9285
Polly uit het stormland (IV-83) 9555
WIBAUT, F. M., DR
Economisch Sovjet-Rusland (IV-33:32:91) 9045
WIELENGA, B.
Heerlijkheid van het Oosten (IV-P-91:24) 9867
WIESSING-DE STERKE, R.
Straten zonder einde (II-III-83.3) 9900
WIJFFELS, H.
Geschiedkundige bloemlezing (V-†-83.8:9) 9765
WILDE, O.
Dramatische werken, 2 dln (II-82)
WILLIAMS, S.
Naar de mijnen (IV*-P-83.3) 9877, 9921
WILLIAMSON, C. N.
Huwelijk in Venetië (IV-83.0) 9085
WILLIAMSON, TH.
Taliak, zoon der aarde (III-S-83.3) 9286
WILTSCHUT, WILLEM
Opstelplaatjes (VIB-†-37) 9514
WINKELER, N.
Yvo (VIA-J-†-83.9) 9450
WITLOX, J.
Daria's lieveling (V-83) 9089
« Heilig Paterke van Hasselt » (V-†-92.2) 9223
Sneeuwvlokken (VIA-M-†-83.8) 9320
WOLFFENBUTTEL-VAN ROOIJEN, H.
Pleegkind van Harte Vijf (V-VIA-M-83) 9937
WOOLLEY, C. LEONARD
Ur der Chaldeeën, de stad van Abraham (V*-9:91) 9341
WORP, J.
Algemeene muziekleer (V-78) 9626
Kleine muziekleer (V-78) 9810
WUST, PETER
Krisis van het Westersch menschdom (IV-84:1:2) 9138
WUYTS, P. AUGUSTUS
Laaiende vlammen (V-VIA-†-83:266) 9196
WUYTS, SAL.
Teddy wordt missionaris (VIA-†-82:266) 9816

Y

YSABIE, REINIER
Drie kerels uit Vlaanderen (V-†-82:266) 9817

Z

ZAMACOIS, EDUARDO
Levend-dooden (II-III-83.3) 9060
ZANDSTRA, E.
Friezen van het Flevo-Meer (VIA-83.9) 9105
ZEIJ, JAC. J., S. J.
Claudius de la Colombière (V-†-92.2) 9224
ZERNIKE, ELISABETH
David Drenth (III-IV-83.1) 9876, 9905
ZETHRAENS, A.
Zestalig handelswoordenboek (V-4:65:38) 9249
ZOOMERS-VERMEER, J. P.
Het huisje bij de dennen (III-N-83.1:93)
ZU ELTZ, SOPHIE
Sankt Franz Xaver der tapfere Mann (V-VIA-92:266) 9225
ZUURE, BERNARD, DR
Oeroendi-krabbels (V-†-83.8:266) 9656

XX

Beatuskluis (V-83.9) 9201
Brugge en de Belgische badplaatsen (IV-91)

Het Brugsche livre des Mestiers en zijn navolgingen (III*-4393:43) 9620
Debat Vos-Rubbens (IV-324) 9618
Detective stories (V-83.8=52:37) 9517
Doel en organisatie van den volkenbond (V-32)
Esmoreit (IV-82) 9418
Het federaal statuut (V-324) 9515
Federalisme en Groot-Nederland (V-32) 9248
Gevaert foto-handboek (V-77:66) 9405
Handleiding der bonden van het H. Hart : 3e dl (V-†-24:05) 9606
Heer zegen ons... (V-†-264:396) 9607
De historie van de vier Heemskinderen (IV-83:809) 9435
Italiaansche novellen (III-83.8) 9545
De kleine Vlaming (IV-04) 3862
Leven en werken van Jan Ruusbroec (V*-†-84:92.8:24) 9762
Meisjeszielen (V-†-83.0:37) 9740
Misteksten voor het volk : O. L. V. Lichtmis (V-†-264) 9599
Nieuwe Eva (IV-†-24) 9789
Oekiyoë of De kunst van het vliedende leven (III-84)
Onderwijs en scholenbouw in België en Nederland (V-37:72) 9148
Palmzondag — Witte Donderdag — Paaschviering (V-†-264) 9035
Pater Emmanuel d'Alzon der paters Assumptionisten (V-†-92.2) 9674
Pers in 't Vlaamsche land (V-01:3:2) 9135
Repertorium voor Nederlandsche taal- en letterkunde : I (V-01:4393:809) 9231
Televisie (V-621) 9048
Theba (V-91:7:9)
Volksrijmpjes... (VIB-C-087:81) 9457
Voor het tabernakel (V-†-24) 9505
Vriend of vijand (VIA-†-83:379) 9741

TITELCATALOOG

van den 10[n] Jaargang

:-: van BOEKENGIDS :-:

Ten einde de documentarische waarde van deze Inhoudstafel te verhoogen worden naast de werken die in dezen 10[n] Jaargang voorkomen, ook de titels vermeld welke op de getypte staatslijsten als toelage aan de Openbare Boekerijen werden aangeboden.

Wat er buiten de besproken werken nog verder verscheen in 1932 zal worden opgenomen in het « Roman-Repertorium » dat over enkele maanden verschijnt. Daarom worden ze hier niet vermeld als de voorgaande jaren het geval was.

Naast deze titels wordt het (Romeinsch) zedelijke waardecijfer meegedeeld. Het getal aaan het uiteinde van den regel geeft het volgnummer der recensie aan.

A

Aan 's Meesters voeten 9236
Aardebanden (H. de Man-I-83)
(De) aarde en haar vorming (F. Bertijn-V-55:52)
Albrecht Rodenbach 9126
Algemeene atlas voor België 9575
Algemeene muziekleer 9626
(De) algem. samenstelling v. o. auto 9892
Allerlei menschen 9643
Als de kerstklok luidt 9453
Als de knoppen zwellen 9720
Als de oogen opengaan 9372, 9434
Als de ooievaar komt (L. Burger-IV*-37:61)
Als de wereld vonnist 9276
Als een gouden regen 9092
Alsem 9168
Als liefde overwint 9823
Als Maria luistert... 9235
Als ons godsdienstonderwijs nog ooit gezond wil worden 9508
Als pleegdochter bij tante Nel 9851
Althea's huwelijk 9832
André Terval (R. Brulez-II-L-83.1)
Annette von Droste-Hülshoff 9578
Anny Porse (H. Kinck-III-IV-83.1)
(De) Anschluss en de D.-O. tolunie 9793
Anthea (F. Toussaint van Boelaere-IV*-81)
(De) Antwerpsche « Konstkamers » 9860
Antwerpiensia 1931 9861
Arabella de verschrikkelijke 9560
Arendonck Sint-Agnetendal 9218
Arme familie 1085, 9470
Arme levens 9640
Armoede (I. Boudier-Bakker-II-83.1) 8698
Arthur en Squirrel (J. Spyri-VIA-83)
Asschepoester's prins 9200
Astrid (M. Böhtlingk-IV-†-82.9)
August Strindberg (P. Schepens-III*-92:84) 8599
(De) automobiel en haar behandeling (Brand-V-629)
Auto, schip en vliegtuig 9257
Avonturen op de eilanden Seeland en Fünen 9348
Avonturen van Dik Trom 9933
(De) avonturen van Jan Onversaagd II 9319
(De) avonturen van Kek, den jongen Koper-Eskimo 9088
(De) avonturiers 9852
Avontuur (P. Schepens-V-81)
(Een) avontuur op zee 4541, 9349

B

(De) baanbreker 9551
(De) baard van Daantje 9455
(De) badplaats Mont-Oriol (G. de Maupassant-II-83.1)
(De) bajadère (Th. Bogaerts-IV-N-83)
Balrozeken van Minus van Looi e. a. bijdragen 9334
(De) bankroovers 9824
Barceloneesche reisindrukken (T. Toussaint van Boelaere-IV*-83:91) 9005
(De) Beatuskluis 9201
(De) bedelares van Rovignano 9308
(De) beek 9757
Beethoven (M. E. Belpaire-V-†-92:78)
Beginselen van burgerlijk recht en handelsrecht 9509

Begrippen over algemeene ziektekunde 9402
Begrippen over microben en parasietenleer 9519
Begrippen over ontleedkunde en verrichtingsleer 9154, 9520
Beknopte geschiedenis van Antwerpen 9117
Beknopte geschiedenis van de Nederlandsche letteren 9336
Beknopte Summaleer van St Thomas 9597
Beknopt Latijnsch-Nederlandsch woordenboek 9516
(De) bekwame veearts (L. Wagenfeld-IV-63:59:61)
Bel-ami (G. de Maupassant-I-83)
Belgisch Congo 9574
(De) Belg. politiek v. d. volkswoning 9795
Belinda kiest haar man 9834
Bergen en bergkunde (F. Bertijn-V-91:55)
(De) bergtocht van Nonni en Manni 9350
Berten Snullemans 9749
(De) beschaafde jongen 9147
Besmettelijke zielsziekten 9884
(Het) bezoek des konings 9274
Bibi en Ole 9325
Bibliographie van de moderne Vlaamsche literatuur 1893-1930 9494
Bij het laaiende turfvuur (S. Mac Manus-V-†-83.8) 863
Bijzondere sacramentenleer 9240
Binnen negen dagen 9164
(De) blanke bruid (Fr. Demers-III-82.1:325)
Blanke slavin 9230, 9295
Blauwbaard 9020, 9071
Blauw bloed 9077
(De) blauwe engel 9058
(De) blauwe schuyte (L. Baekelmans-I-82) 1807, 5969
Bliksem en donder (F. Tres-V-53:55) 3403
Blinde Hendrik 9742
(De) bloedige internationale 9679
Bloemlezing uit de poëzie van P. de Mont 9705
Bloempjes van 't Sprookjeshof 9332
(Het) boek der matigheid (J. Dusautoir-V-379) 8323
(Het) boek der zieken 9474
(Het) boek van de film 9050
(Het) boek van de pers 9132
(De) boetseerder der smart 9639
(Het) Bolsjewisme dreigt 9037
(Het) bolsjewistisch experiment 9144
Bommetje en zijn maats 9313
(De) bonte wereld (Th. Bogaerts-IV-83.8)
Booze geesten (F. Dostoiefsky-III-83) 4069
Bouwen in het dorp en op het land (E. Leonard-IV-92;69) 7029
Bouw en wezen der materie 9396
Bouwkunde, 2e dl 9398
Breviergebed vr de vrome christenen 9684
Broadway 9167
Broadway melody 9277
(Een) brokkenhuis 9767, 9857
Bruegel (J. Muls) 9157
Bruegel (van Zype-IV-75) 4509
Brugge en de Belg. badplaatsen (IV-91)
(Het) Brugsche livre des Mestiers .. 9620
(Het) bultje dat voor Maria goochelde 9207

C

Caesar Cascabel (J. Verne-IV-83.0)
Canzonetta 9844
Carmen (Joh. de Meester-II-83,1)
Carrie 9536
Catechismus der geloften 9496
Centrale verwarming (Blansjaar-V-69)
(Het) ceremoniale der acolieten 9379
Chesterton 4160, 9768
(A) child without a name 9619
China, de draak ontwaakt (A. K. Nielsen-V-91:83:89) 7108
Chnumhotep, de schatbewaarder 9919
Christelijke kunst 9403
(A) Christmas carol 9393
Christus in zijn mysteriën 9782
Christusuren, 2e dl 9688
Christus-uren, 3e dl 9785
(Het) cineastisch werk van Joris Ivens 9261
Claudius de la Colombière 9224
Collega en ik (C. M. van den Oever-IV*-83.8:89:93) 7941
Complementen der stelkunde 9477
Constant de Deken (J. Malcorps-V-†-92:266) 7678
Constant Permeke 9158
Cours de corresp. comm. française 9802
Critiek en beschouwing (U. van de Voorde-III-IV*-84) 9838
Cyriel Buysse (A. Mussche-IV*-84:92) 7666

D

Dagboek van een moeder 9886
(Een) dag van leugen 9159
(Den) dag van vandaag 9561

Dagwerk voor Vlaanderen (E. de Bom-IV-84) 7224
Dan Barry's dochter 9300
Dans der uren 9769
Dansen en danseressen (Werumeus-Buning-IV-79:92) 7031
(De) danser 9282
Daria's lieveling 9089
Dartele schooljeugd 9744
(De) das 9732
David Drenth 9876, 9905
Debat Vos-Rubbens 9618
Debet en credit, 3 dln (G. Freytag-IV-83.3)
(De) derde kogel 9913
Detective stories 9517
Deugniet, Durfniet en dappere daden 9198
Diamanten en paarlen 9923
Diamant in handel en nijverheid (van Berckelaer-III-S-67)
Dichterlente (P. de Mont-III-81)
Dichtoefeningen (G. Gezelle-V-†-81) 614
Dick en Ik 9645
(De) dienaar Gods A. Petit 9671, 9878
Diepere krachten (U. van de Voorde-II-81)
Dierenleven in de wildernis 9153
(De) diersage en Reinaert de Vos (J. Vercoullie-V*-84:809:4) 1955
Dit zijn « Leuke Liekens » (E. de Ridder-VIB-087:81:78) 1230
(De) dochter (Top Naeff-IV-N-83.1) 621
Doctor Dolittle's tuin 9638
Doctor Dolittle's woonwagen 9734
Doctor Slim en de microben 9589, 9652
Doel en organisatie v. d. Volkenbond (V-32)
(De) dolle Haszberg 9278
Don Bosco 9123
Don Bosco als opvoeder 9614
(De) dondervogel 9644
(De) donkere weg 9677, 9728
(De) doode gast (G. Lemmens-V-83.8) 6995, 7083
Doodenhuis 9061
(De) doode te paard 9469
(De) doode zielen (N. Gogol-III-83.3)
(De) dood van Dan Barry 9178
Door de bergwoestijnen van Azië 9220
Door den storm 9736
Door tabellen tot vertellen 9340
(De) doortocht (B. G. Buckinx-V-†-81)
Doortrappen 9752
Dostoïewsky (D. Vansina-IV-†-92.8:84) 3662
Dostojevski 9679
Dostojefsky 9667
(Het) draaiorgel van Meneer Doncker 9447
(Het) drama in den vuurtoren 9653
Dramat. werken, 2 dln (M. Maeterlinck-I-82)
Dramatische werken (O. Wilde-II 82)
(Het) drama van Trianon 9116
Drentsche novellen en typen 9635
Driehoek, Delta en Davidsschild 9690
Drie kerels uit Vlaanderen 9817
Drielamps wisselstroom... 9803
Drie Russische novellen 9904
(De) drie uit Sinte Gerardus Majella en hunne vrouw 9128, 9186
Droomen (O. Schreiner-III-83)
(De) droomfabriek 9899
(Het) droomkasteel 9169
(De) druivenplukkers 9779, 9818
(De) Duitsche literatuur sinds 1880 9679
Duitsch woordenboek 9251
(De) duivel der Morbihan 9729
Duizend en één nacht, 5 dln (de Galland-II-III-83.8)
Duizend mijlen in een rendierslede 9932
(Een) dure eed (V. Loveling-II-III-83.3)

E

Economisch Sovjet-Rusland 9045
Edele Hammer's groote liefde 9541
(De) eene grondtoon 9625
Eenige beschouwingen over de vrouwelijke bedienden 9613
(Het) eenige ware 9498
Eenknopsontvanger A. W. 3 sd 9804
Eenvoudige spraakkunst 9250
(De) eerbiedwaardige pater Passerat 9576
Eerste begrippen der scheikunde 810, 9478
(Het) eeuwige ijs (K. Scott-V-91:93)
(De) eeuwige opstand 9412
(Het) eiland der genade 9316
Eindelijk vereenigd 9418
Eksode (J. Vercammen-IV-†-81) 7040
Electriciteit voor bouwvakliedeu (Smid-V-621:69)
(De) electrische uitrusting v. d. auto 8893
(L') emouvante histoire de s. Salsa 9854
Encyclopedisch handboek van het moderne denken : 2e dl 9374 bis
(De) Engelsche literatuur sinds 1880 9679
(De) erfgename van den graaf 9824
Erotiek en extase 9137
Eskurial (M. de Ghelderode-IV-82) 8221
Esmoreit 9413
Europa-hotel (L. Baekelmans-II-82) 5974
Eva (C. van Bruggen-II*-83.1)
Eva's vergrijp 9184
(Het) everzwijn 9319

F

Fables choisies 9811
(Een) fakkel in haar hand 9416
(De) familie Poggenpuhl (Th. Fontane-IV-83)
Faust (H. Buyse-I-83) 5663
Faust (Goethe-vert. A. Donker) 9268
(Het) federaal statuut 9515
Federalisme en Groot-Nederland 9248
Feiten en verhalen 9569
Fêtes galantes (P. Kenis-III-83.8) 1814
Flierefluiters oponthoud (A. M. de Jong-II-S-83.1)
Flips Indische lotgevallen 9642
Flora magica (I. Teirlinck-III-84:39:58)
Flores de Manggarai 9307
Floris ende Blancefloer 9764
Fonske en Mietje 9106
Fra Angelico (J. Crick-IV-V-†-82:92,2) 2362
(De) Fransche literatuur sinds 1880 (J. Tielrooy-III-809)
(De) Fransche revolutie 9942
(De) Fransche tijd 9661
Fred op reis met de trekvogels 9853
(De) Friezen van het Flevo-Meer 9105

G

Gabriel 9929
Galvaniseeren der metalen (P. Hollman-V-621:669)
Gandhi 9668
Gasten in het huis ten halven 9835
(De) gebrekkige met de handen van licht (E. Estaunié-III-IV*-83) 839
Gedachten-lezen 9028
Gedichten, 2 dln (G. Gezelle-V-†-81) 616
Gedichten (F. van Hecke-II-III*-L-81) 2499
Geert Groote en zijn invloed... 9870
(Het) geestelijk leven 9686
Geesten en spoken in Penruddock 9190
(Het) geheim der drie dassen 9934
(Het) geheime genootschap 9747
(Het) geheim van de drie snoeken (L. Baekelmans-III-IV-83.8)
(Het) geheim van de nachtclub 9420
(Het) geheim van Eemdaele 9445
(Het) geheim van Ibrahim Ben Mouna 9197
(Het) geheim van kapitein Merion 9557
(De) geheimzinnige misdaad 9309
(Een) geheimzinnige verdwijning 9655
(De) gehoorzaamheid 9612
Geïll. encyclopaedie der diamantnijverheid (Leviticus-V-67:03)
Gekocht en betaald 9181
(Het) geneeskundig onderzoek voor het huwelijk 9136
Genoveva (J. Melis-IV-82.9)
George Sand 9662
Geploegde aarde (A. Demedts-V-†-81)
(De) geschiedenis der H. Mis 9599
Geschiedenis der wijsbegeerte (van Kaayseele-II°-18:19) 1015
Geschiedenis van Antwerpen, 3e dl 9463
Geschiedenis van België (J. Bollen-V-L-9)
(De) geschiedenis van Black 9226, 9302
Geschiedenis van de emancipatie der katholieken in Nederland 9940
Geschiedenis van de Nederlandse taal in hoofdtrekken geschetst 9394
Geschiedenis van de voorhistorische mensch (J. Bollen-I-L-9)
Geschiedenis van Elverdinghe (Tamborijn-V-9:91)
Geschiedenis van het Vlaamsch tooneel (M. Sabbe-IV-809:82:79) 4613
(De) geschiedenis van vischhaakje 9326
Geschiedkundige bloemlezing uit de Nederlandsche letteren, 2 dln 9214, 9765
(Het) geschrei 9400
(De) gesloten poort 9295
(De) gesluierde vrouw 9717
Gesprekken met Christus 9783
Gethsemane 9234
(Een) gevaarlijk geheim 9654
Gevaert foto-handboek 9405
(De) gevluchte bruid 9076
Gezondheidsleer (Polak-van Gelder-III-61)
Gids voor Rome 9342
(De) gierigaard (G. Martens-IV-82) 8917
Gij en « hij » 9697
Gij, vrouwen 9540
Gij zult niet doodslaan 9830
(De) gletschers (F. Bertijn-V-91:55)
Globale, visueele leesmethode 9507
(De) goddelijke komedie 9525
God in de natuur 9506
God, mensch, techniek, wetenschap 9131
Gods lievelingen 9500
(De) godsmannen uit het Oud Testament 9691
(De) godsvrucht in de Nederlanden, 2e dl 9382
(De) godsvrucht tot het H. Hart van Jezus in de vroegere Staten der Nederlanden, 2e dl 9381

(De) goede moordenaar 9023, 9068
Goede spoken 9746
(De) goede ziel en het zwarte geitje 9421
Goethe 9859
Gog 9019, 9080, 9471
(De) goochelaar 9737
(De) goudclausule en het recht 9695
(De) gouden poort 9460
Goudkoorts 9828
Goudstad 9819
(Het) graf van Tut-Ank-Amon, 2e dl (Howard Carter-V-91:7:9) 777
(Het) grauwvuur (M. Matthys-III-IV*-†-83.3) 6392
Grillige schaduwen 9298
(De) groei van ons wereldbeeld 9621
Groningsche sprookjes 9329
(De) groote biecht (K. Michaëlis-I-83.1)
Groote mannen, 3e en 4e dl 9989
(De) groote neuzen (G. Martens-III-82) 2494
(Een) groot ideaal... 9781
Gudrun 9319
Guido Gezelle (H. Roland Holst) 9335
Guido Gezelle en het allerheiligste sacrament 9526
(De) gunsteling des konings 9915
Gustaaf 9920

H

(De) haard der ziel (U. van de Voorde-II-81) 503
Haar eigen keuze 9733
Haar man (L. Duykers-III-IV-†-83.1) 729
Haendel 9582
(Het) halssnoer van tranen 9292
Handboek van het bestuur der Katholieke Kerk 9139
Handboek voor vlasindustrie (Pipijn-V-63:67)
Handleiding der bonden van het H. Hart, 3e dl 9606
Handleiding der kunstgeschiedenis (R. van Weddingen-V-709) 9703
Handleiding van kunstgeschiedenis 9703
Handleiding voor de lichte-athletiek 9523
Hanneke 9110
Harald Landry, de filmster 9288
Harlekijntje 9562
Harlekijntje in Zwitserland 9456
(De) harp van St. Franciscus 9590, 9651; 10e Jg. bl. 293
Harten-drie 9081
Hauptperioden der Deutschen Literatuurgeschichte 9458
(De) haven van Antwerpen (Bollengier-V-91:65:38) 3936
(De) heerlijkheid van het Oosten 9867
Heer zegen ons... 9607
Heibloempjes 9161
Heidevertellingen 3973, 9437
(Het) heil door de Joden (L. Bloy-III-29:26)
(De) h. Albertus de groote 9868
(De) H. Eucharistie 9502
(De) H. Joseph 9125
(De) heilige kerk aan het ziekbed harer kinderen 9596
(De) heilige Margareta Maria 9666
(Een) heilige met klak en klompen 9583
(De) heilige mis 9602
(De) heiligen van Sichem 9127, 9193
(De) heilige proletariër 9075, 9591, 9634
't Heilig paterke van Hasselt 9223
(De) heirbaan 9370, 9432, 9464
Hekeldichten (A. van der Weyden-III-81) 8545
Helden der vrijheid 9189
Helden van de dag 9564
Hemelbloemen 9627
Hemelsche banden 4515, 9770
Hendrik Conscience (E. de Bock-V*-92:809) 161, 162
Hendrik van Veldeke (J. Droogmans-IV*-84:809:92.8) 5826
('t) Henny boek (Th. Hoven-VI°B-N-83)
Herfst-rozen 9267
Hermien 9441
(De) hertog in de voorstad 9754
Hiennerk de haan 9448
(De) historie v. d. vier Heemskinderen 9435
Historische dwalingen 9862
Historische verbeeldingen (J. Lemmers-II-III-83.9)
(Het) historisch materialisme 9679
Hoe bouw ik de beste Antenne 9155, 9399
(De) hoed van den Langen Wapper 9556
Hoe het groeide (K. Hamsun-II-83.1)
Hoe maak... televisie-ontvanger 9799
Hoe Tineke Tine werd 9113
Hoe werkt de telegraaf (A. Bogaerd-V-621) 1666
(Den) hof der jonkheid 9162
Hoofdlijnen der Encycliek Quadragesimo Anno 9698
(Het) hoopvolle tekort 9296
(De) hoorn schalt 9836

Houtbewerking (van der Hoeven-V-68) 1046, 3997
('t) Hugo boek (Th. Hoven-VI°B-N-83)
(Het) huis aan den overkant 9916
(Het) huisje bij de dennen (J. P. Zoomers-Vermeer-III-N-83.1:93)
(Het) huis met den pijl 9183
(Een) huis vol leven 9108
(Een) huwelijk in Venetië 9085

I

(De) idioot 9712
Iersche legenden 9312
(De) ijzeren maarschalk 9778, 9839
(De) ijzeren monnik 9427
Ik bemin mijn vrouw 9428
Ik maak mijn radiotoestel zelf (van Looi-V-621) 4319
In de ijsvelden van den poolcirkel 9863
In de kluis, 2e dl 9299
In den draaikolk (A. M. de Jong-II-S-83.1)
(Een) Indisch huwelijk (C. van Bruggen-III-83.1)
In en uit de zorgen 9726
(De) ingebeelde zieke 9272
Ingemetselden 9881, 9911
In het land van uncle Sam 9751
In het rijk der Siameezen en Maleiers (Morgenthaler-II-91:39) 7586
(De) inktvisch 9066
Inl. tot de Eng. handelstaal 9797
Inleiding tot de hedend. Ned. letterkunde 9760
(Een) inleiding tot Karel van de Woestijne 9565
In stilte getrouwd 9820
In 't licht der encyclieken: XI voordrachten 9501
Irmenlo (A van Oordt-II-83.9)
Italiaansche novellen 9545

J

Jaap (J. van Looy-IV-83.1) 1072
Jaarlijksche Boekenschouw : 1931 9025
(Een) jaar van haar leven 9906
Jacob Smits (Pulings-IV*-75)
James Ensor (de Smeth-IV-75)
Jane Eyre (Ch. Brontë-IV-83:93)
Jan en zijn ballon 9333
Jan Frans Cantré 9524
Jan Krum 9559
Jan Steen 9492, 9543
Jantje Valkoog 9328
Jasmijnen 6023, 9407
Jeanjean 9841
(Het) jeugdboek 9112
Jeugd en het hart der duisternis (J. Conrad III-83.8:83.0)
Jeugdstormen 9473
(De) jeugd van Beethoven (I. Querido-IV-83.1:92.7) 9017
(De) jeugd voorop 9748
Jezus, de Heiland der Vrouw 9603
Jezus in mij 9503
Jim de voetballer 9317
Joanna Dedemaecker 9665
Joden zonder geld 9057
John Henry Newman 9580
(De) jongen 9592, 9641
(De) jongen met karakter 9039
Jongenskoppen 9306
Jongensleven 9750
(De) jonge schilder 9743
Jordaens (H. Coopman-IV-75) 2641
Joyzelle (M. Maeterlinck-I-82)
Jozef Mayer's ondergang 9827
Judokus (K. Goossens-III-IV-83) 4665
Judy van Rogues Harbor 9285
Juffrouw Theresia (H. Federer-V-†-83.1) 966
(Het) juiste woord 9796

K

(De) kabouters van Kraaiensteen 9452
Kalikoni 9204
Kamerplanten 9522
Kanunnik Dr J. Coenen 9122
't Kapelletje van Zevenbergen 9657
Karel en Elegast 9409
Kasper Oom en ik (J. Brinckman-V-VIA-83.0) 8254
(De) kasteelvrouwe 9825
Katechismus van het Christelijk huwelijk 9387
Katholieke pedagogiek: 1e dl : Het kind 9246
Het katholiek levensideaal 9609
Katholiek verzet 9858
Katholisch und protestantisch 9141
Katjang 9815
Kazernetypen 9837
Kempische verhalen 9636, 9728
Kentering 9630
Ken U zelf (P. Dekeyzer-V-N-37:17)

Kerk en bekeering 4355, 9467
Kerk en geschiedenis 3473, 9466
Kerk en kunst 9701
Kerkhofblommen (G. Gezelle-V-†-81:83: 92) 1802
(Het) kermiskraampje (J. Claes-V-83.8)
(Het) kersenplein 9171
(Een) kerstbezoek op Skipalon 9351
(Het) kerstfeest (J. Melis-V-†-82) 8128
Kerstvertellingen 9330
Keteltje in de lorzie 9202
Keteltje's thuisvaart 9203
(Een) kijkje in de brieven en het leven van H. C. Andersen (H. van Tichelen-V-N-84:92.8)
(Het) kind 9693
Kinderen der dieren 9041
Kinderleed 9927
(Eén) kindje en twee velos 3430, 9554
(Het) kind van den galeiboef 9301
Kleine Inez (van Genderen Stort-II-III-83.1)
(De) kleine mademoiselle Cerisette (P. Kenis-II-83.1) 6035
Kleine muziekleer 9810
(De) kleine Richard 9096
(De) kleine Vlaming (IV-04) 3862
Klemmen voor zangvogels (G. Burssens-III-81) 7923
(De) klokkenmaker van Venetië 9228, 9314, 9465
(Het) kloosterleven 9029
(De) kloosterling in de eenzaamheid 9788
Koben 9880, 9930
Koloniaal tooneel (F. Demers-III-IV*-84:82: 325)
Komedianten trokken voorbij 9534
Komen en gaan 9021, 9059
Koningin Calafia (Blasco Ibanez-II-83.1)
Koninginnetje en koningsbruid 9324
(De) koningin van den Gran Chaco 9305
Koningskinderen 9553
Korte geschiedenis der Hollandsche schilderkunst (Plasschaert-V-75) 1797
Korte handleiding tot de theologica mystica 9692
Kostja Rjabtsew op de universiteit 9062
(De) krisis van het West. Menschdom 9138
Krities proza II 9115
Kritische bibliographie van Cyriel Buysse... 9495
(Het) kruismysterie van Konnersreuth 9687
Kuisch en kiesch 9243
Kukeleku 9205
Kwatrijnen 9679

L

Laaiende vlammen 9196
(De) laatste arenden 9151
(Het) laatste bezoek 9593, 9633
(Het) laatste der opperhoofden 9922
(De) laatste eeuw 9941
(De) landmeter (Gyselinck-V-51)
Lange en korte golf 9800
Langs wegen en dijken-Zomerbloemen 9397
Laurientje 9856
Leerboek der algemeene geschiedenis, 1e dl 9660
Leerboek der meetkunde, 1e dl 9479
Leerboek der meetkunde, 2e dl 3205, 9480
Leerboek der natuurkunde 9622
Leerboek der stelkunde, 1e dl 9481
Leerboek der stelkunde, 2e dl 9482
Leerboek van natuurkunde (van de Winckel-V-53)
Leergang over microbiologie (F. Shaw-V-57)
(De) leerling-drukker (E. Scaron-V-65) 4962
Legenden v. d. Sterre der zee 9850
Lessen over werktuigkunde (A. Delaere-V-62:53)
Letje (Top Naeff-IV-N-83.1) 4626
Letterkundig leesboek, 1e dl 9759
Letterkundig leesboek, 2e dl 9763
Leugens 9275
Leute en leed 9107
Leven (de Waelheyns-IV-81)
(Het) leven dat wij droomden 9063
Levend-dooden 9060
(Het) leven der liefde in de natuur (Bölsche-I-5)
Leven en marteldood van St Alena 9664
Leven en werken van Jan van Ruusbroec 9762
Levensberichten 9595, 9631
Levensernst en levensvreugd 9566
Levensgang (I. Querido-II-S-83.3)
Levensvlam 9550
(Het) leven van de kunst (J. Havelaar-IV*-84:70) 1120
Leven van den H. Aloysius Gonzaga 9124
Leven van den H. Carolus Borromeus 9581
(Het) leven van Michel-Angelo (R. Roland-IV*-92.7:75) 2167
Leven van pater Lintelo 9984
(Het) leven van Tolstoï (R. Roland-III-92.8:84)
(Een) leven verwoest (J. Matthys-V-83:379) 8790

Lichaam en ziel 9598
Liederboek, 2 dln (P. van Duyse-III-78)
Diederen (G. Gezelle-V-†-81) 617
Liederen (Willem Gyssels) 9679
(Het) lied van de krijgsbende van Igorj (A. Pols-IV*-83) 4143
(Het) lied van de vuurroode bloem (Linankoski-I-83)
Liefde in de portieken 9897
Liefde op de heide 9079
(Het) lijdend hart van Jezus 9380
Linten en kant 9175
Liturgische plechtigheden en kerkelijke feestdagen 9499
Liturgisch handboek, 3e dl 9600
Liszt 9714
Literaire profielen (J. Eeckhout-IV*-†-84) 1238, 3251, 7225, 8682
(De) looze streken van Reinart den Vos 9100
Losse karweitjes 9577
(De) lotgevallen van zes schipbreukelingen 9102
Lourdes (G. Bernoville) 9943
Lourdes (P. Carolus) 9378
Lucht en dampkring (F. Bertijn-V-55)

M

Machine-Tom 9095
Macht (L. Feuchtwanger-II-83.9)
Machtig als de dood (G. de Maupaseant-I-83)
Machtiger dan de sterren 9185
Magdala's offer 9425
Maman du ciel 9849
Mama's kind (W. Putman-III*-82)
(De) man die zijn vrouw verkocht 9679
Man en macht 9872
Marcellin Champagnat 9673
Maria 9679
Maria boodschap 9468
Maria's lied 9383
Maria van Magdala 9056
Marie Adelhuis van Nassau 9871
Marietje van 't Sprookjeshof 9111
Marionet speelt zelf (K. Goossens-IV°-83) 7404, 7452
(Het) masker der liefde 9914
Maskers op, maskers af (L. De Mey-IV-83: 89:309)
Mastentoppen 9725
(De) meesters der kempen (J. Claes-IV-83.3) 2228
(De) Mei der Zigeuners 9735
(Het) meisje Lea (U. van de Voorde-I-83)
(Een) meisjestudente (A. Salomons-III-IV-N-83.1)
Meisjeszielen 9740
Mekaniekweverij (de Caluwe-V-67:62)
(De) mensch (Bölsche-I-5)
(De) mensch dwaalt 9419
Menschen (L. Baekelmans-III-N-83.8) 5984
En menschen gingen voorbij... 9417
Menschenliefde 9903
Met bootsman Maarten naar de kaap 9327
Met de trekvogels naar Afrika 9253
Met een zeilbootje over de Sont naar Zweden 9352
Miete 9776, 9822
Mijn groote liefde 9547
Mijn hart is niet hier 9461
Mijnheer van der Pigge in China 9321
Mijn leven als ontdekkingsreiziger 9345
Mijn Limburg (C. Stinissen-V-83.8:39:91) 6326
Mijn missiejaren 9353
Mijn thuiskomst 9034
Mijn vriend uit Lapland 9254
(Het) mirakel. Algemeene leer 9386
Miserere 9604
Misteksten voor het volk: O. L. V. Lichtmis 9599
Mistral 9192
Modern, al te modern 9215
Moderne schoenmakerij (F. Arras-V-68) 8209
(Het) moderne wereldbeeld... 9883
Modern-Palace (G. Martens-III-IV-82)
(De) moeder 9411
(Het) moeilijke gebod 9244
Molleken, Krolleken, Piepuit 9322
Mgr Petrus Noyen 9672
Mgr Trudo Jans 9869
(De) moord in het museum 9297
Musica Ars 9262
(De) muziek in Vlaanderen (M. Sabbe-IV-84:78) 4966

N

Naar de mijnen 9921
Naar de Noordkaap (L. Deraedt-V-91) 4047
Naar het paradijs 9829
Nachtvorst 9546
Na fellen strijd 9917
Najaars zingzang (de Mey-III-IV-81)
Nardus Hakel 9280
Natuur en volk van de Stille Zuidzee 9343

Natuurgeheimen (Bölsche-I-5)
(Het) Nederlandsche boek 9026
(De) Nederlandsche literatuur na 1880 (H. Robbers-IV-809) 263
Nederlandsch kortschrift (J. Luyckx-V-65) 2342
Nederlandsch leesboek, 1e dl (A. Mussche-V-N-88)
New-York en politie 9864
(Het) nichtje 9165
Niemandsland 9064
Nieuwe Eva 9789
Nieuwe geluiden (D. Coster-III*-88) 4510
Nieuwe jeugd en katholicisme 9145
Nieuwe stroomingen in het teekenen 9694
Nieuwe wegen naar 't oude doel 9608
Nieuw leerboek der natuurkunde : 3e dl 9395
Nieuw leven, 2e boek 9238
Nieuw leven, 3e boek 9239
Nieuws van het Oostelijk front 9567
Nieuw Vlaanderen (E. de Bom-III-IV*S-84:7) 1427
Nonni 3242, 6799, 9354
Nonni en Manni 1612, 1613, 4394, 6801, 9355, 9356
Nonni en Manni op de bergen 5813, 9357
Nonni missionaris 4034, 6802, 9358
(Het) noodlot der liefde 9426
Nooit meer oorlog 9040
Novene ter eere van de H. Theresia 9377
Nummers 9710

O

(Een) oceaanvlucht met hindernissen 9753
Ochtendgloren 9170
Oekiyoë of De kunst van het vliedende leven (III-84)
(De) oergrond onzer levensbeschouwing 9142
Oeroendi-krabbels 9656
(De) olijftak 9848
Om den missiepost 9271
Om een kus van Colombien 9708
Om het geld getrouwd 9078
Om het oude geloof 9721
Onderwijs en scholenbouw in België en Nederland 9148
Ondoordacht getrouwd 9715
(De) ongerepte heide (L. Baekelmans-III-83.8) 2366, 5986
Onnoozele kinderen (A. M. de Jong-II-S-83.1)
Ons hart (G. de Maupassant-I-83)
Ons heerentooneel 9774, 9780
(De) ontbrekende schakel 9842
(Het) ontstaan van het leven 9044, 9483
Ontwikkeling der internationale arbeidsorganisatie 9696
(De) ontwikkelingsgeschiedenis van het huweiijk (Bölsche-I-5:3)
Onze heerlijke rol in het H. Misoffer 9599
Onze huisinsekten 9484
Onze katten (van den Werff-III-63:59)
Onze Lieve Vrouw van den Rozekrans van Fatima 9385
Onze Moeder 9191
Onze voorbeelden, 2e reeks 9121
Onze wording tot natie 9766
(De onzichtbare wreker 9935
Ook vluchten! 9304
(De) oorlog van M. Cobbé (F. Prims-V-83.0:91:93) 3651
Op beevaart tegen goesting 9273
Op de menschenster (Bölsche-I-5)
Op den drempel 9845
Op den Hallenburg 9936
Op een dwaalweg (P. Baroja-III-N-83,1)
(De) openbare onderstand (J. Mennekens-IV-34:35)
Op en om den Noordzeeboulevard 9738
Op leven en dood 9293
(Het) opperhoofd 9902
Op reis in Vlaanderen (L. Opdebeek-V-83.8:91) 7505
Op reis door Congo (H. Carton de Wiart-V-91) 4421
Opstelplaatjes 9514
Opvoedend catechismusonderricht 9384
Opvoeding van den mensch 9611
Op wolsken 9745
Op zoek naar een bruid 9833
(De) orde der Jezuieten, 3e dl 9683
(De) orde in de natuur 9485, 9623
(Het) organisme eener groote stad 9679
(De) oude Goriot (H. de Balzac-I-83.1)
Oud en nieuw 9160
Ouderweelde 9430
Oude verhalen, mythen en sagen 9449
(De) oude Wiking 9082
Over het schaamtegevoel... 9784
Overwegingen over de Heilige Maagd 9241
Overzicht der aardrijkskunde, 2e dl 9865
Overzicht v. d. nieuwste geschiedenis 9659

P

Padvinder 9101
Palet 9700
Paljas 9194
Palmzondag, Witte Donderdag, Paaschviering 9035
Pantsertrein 1469. Partijgenooten 9938
Papa's kinderen (J. Ceuterick-IV-82.1)
Paradijsvogel 9264
Passiebloemen 9287
(Een) passioneele moordzaak 9270
('t) Pastoorken en de arme man 9812
Pater de Smet 9669
Pater Emmanuel d'Alzon... 9674
Pater Lievens 9579
(De) patient van kamer 18 9180
Patria. Kroniek van de thuiskomst 9371, 9415
Pee Klak (Putteman-IV-†-83)
Pepeltje 9838
Peter Ravenports' dochter 9069
Pers en universiteit in Duitschland 9133
(De) pers in 't Vlaamsche land 9135
Per raketvliegtuig naar de maan 9646
Per umbram vitae (U. van de Voorde-III-81) 7440
(De) Peruviaansche reis (F. Toussaint van Boelaere-II-83) 1905
(La) petite Nellie du Dieu saint 9855
Philaster (Beaumont-II-82) 722
Piet en Jan (G. de Maupassant-II-83)
Pieter de pensejager 96, 9926
Pilo Jan (P. Mac Gill-II-S-83)
Plantengroei en bloei 9518
(Het) plantenrijk 9889
(De) planter van den boom 9423
(Het) pleegkind van harte vijf 9937
Plichtenboekje voor ziekenverpleging 9038
Poësias-gezangen 9052
(De) poëzie van Hadewijch 9216
Polen 9219
Polly uit het Stormland 9555
(De) poppenfee 9454
Praktisch boekhouden 9259
Practische automobielleergang (van Loy-V-629)
Praktische scheikunde 190, 9486
Praktische storingsbestrijding... 9798
Praktische televisie 9807
Practische wenken voor den drukker (A. Buys-V-65)
(De) priesters 9637
Prinses Ilse 9647
Prins Olik en Sire Bietekwiet 9775, 9846
Proefonderv. en toegep. werktuigkunde 9894
Prof. Freud de uitvinder van z. g. psychoanalyse... 9233
Prosper de Troyer 9699
(De) psychische stadia van het schoolkind 9247
Psychoanalyse en Christendom 9027
Psychologie der vrouwe 9031
Puriteintje 9054

Q

Quatrijnen (M. de Doncker-IV-81)

R

(Het) raadsel en de prinses 9907
(Het) raadsel van Clarence-Road(A. Bogaerd-IV-82)
(Het) raadsel v. d. meester v. Flémalle 9263
Radèske 9476, 9532
Radio. De fonograaf (Ehnam-V-53:621)
Radio-jaarboek 1932 9808
Radiopoeem 9563
Radiovisie 9895
Ras (Fr. Demers-III*-82.1:325)
(De) razende saxofoon 9414
(De) reis door het leven 9084
Reisverhalen 9266
Reflex 9875, 9898
Religieusiteit en abnormaal zieleleven 9376
Religion et culture 9605
Rembrandt 9491, 9542
Rembrandt 9670
Repertorium voor Nederlandsche taal en letterkunde 9231
Reukwerk 9213
(De) reuzenkonijnen (van Oest-IV-59:63)
Rhetorica 9404
Rie 9323
Rijmsnoer (G. Gezelle-V-†-81) 619
(De) rit 9291
Ritme en metrum 9339
(De) robbedoezen 9098
Robespierre 9663
Robinson Crusoë 9436
Roman-Repertorium, 1e dl 9347, 9374
(De) roman van een onbekend mensch (A. P. Tchekow-I-83)
Rond en om het kraambed 9256
Roode rotswanden, blauwe meerspiegels 9120

Rood koren 9887
Rooie Rob 9172
Roomsch-Katholieke Godsdienstleer, 1e dl 9030
Roomsch-Katholieke godsdienstleer, 3e dl 9601
R. K. Jeugdbeweging in Nederland, 1e dl 9242
Roosje 9531
(De) roos van Jericho (R. Herreman-II-L-81)
Roovers van het Wilde Westen 9073
Rubens (Lambotte-IV-75) 3806

S

Sankt Franz Xaver der tapfere Mann 9225
Sara Vierhout 9678, 9724
(De) schaapherder van Guadeloupe 9429
(De) schalmeiende dood (Th. Bogaerts-III-IV-83.8)
(De) schamele straatzanger en 't Mirakuleuze Lievevrouwke 9055
Schets eener methodiek voor het technisch onderwijs 9392
(De) school 9512
School, beroep en aanleg 9888
School en maatschappij 9610
Schoolopvoeding en -onderwijs 9615
Schoolrecht... in Nederland 9790
Schoolrecht, schoolstrijd, schoolwet in Nederland 9388
(De) schoone secretaresse 9176
Schoonmenschelijkheid : 2e dl 9036
Schroefdraad 9258
Schuld en boete (F. Dostojewski-III-83.0)
Schuldig ? 9086
(De) serenade aan Colombien 9163
Sermonen over Kristus' koningschap 9767
Sexueele zedenleer... 9792
Simeon Rex' ondergang 9097
Sint Augustinus 7864, 9472
St Franciskus en zijn ideaal 9221
St Pietersnacht (R. Martens-II-82)
Sint Veit 9129, 9174
(Een) slaaf van het leven (J. Lie-IV-83.3)
Slinksche wegen 9294
(Het) slot op de mond 9229, 9311
(Het) slot Wildenstijn (J. Spyri-VIA-83)
Smeltkroezen 9152
Sneeuwblind 9083
Sneeuwvlokken 9320
Snuffie's uitvinding 9199
Sociaaldemocratie, godsdienst en kerk (C. Bauer-I-S-33:26) 8020
(De) sociale ingenieur (E. van Dyck-IV-†-37:33)
Sociale studie en sociale actie 9391
Song of Hiawatha (G. Gezelle-V-†-81) 620
Sooi de bijter 9879, 9924
S. O. S. 9140, 9182
(De) speelduivel 9649
(De) spelling van Devries en Te Winkel 9252
(Het) spel van mensch en dier... 9890
Spiegel van het modern tooneel in Vlaanderen 9679
(Het) sprookje (J. de Vries-IV*-39:84:83)
(De) staatsinrichting van België 9389
Stad 9874, 9901
(De) stad aan de zee 9359
Stand- wintervogels (A. Havermans-V-59)
Stannie 9114
Steden en landschappen: VII De begijnhoven 9573
(Het) steenen gebed 9771, 9809
(De) steenen poort 9431
Steile paden 9442
(De) sterren, de zon (F. Bertijn-V-52:55) 2630
(De) sterren in hun loop 9042
Stervend Europa 9537
Stien en haar buurtjes 9451
(De) stille plantage 9024, 9074
Stille steden 9571
Stil leven 2504, 9776
Storingen bij de radio-ontvangst 9046
(De) straat (I. Boudier-Bakker-III°-N-83) 8706
(Het) stralende feest 9689
Straten zonder einde 9900
(De) striemende zweep 9676, 9719
(De) strijd met de reuzenvisschen 9255
(De) strijd om vrede 9679
(De) strijd tusschen individualisme en socialisme 9390
Studiën en lezingen, I 9337
Sylvia vervangt de vorstin 9840
(Het) symbolisme der bloemen 9616

T

Taalbloei 9761
Taalkundig handboek 9149
Taalkundig prentenboek 9650
Tafel der voornaamste scheikundige elementen 9487
Taliak, zoon der aarde 9286
Tam 9755
Tarcisius 9166

Teddy wordt missionaris 9816
(De) teelt van witloof (de Backer-V-63)
(De) teere snaar (E. Bosschaerts-III-81)
(De) telefoon (A. van Veerdegem-V-53: 621) 3405
Televisie 9048, 9806
Teniers (G. Eekhoud-IV-75) 2978
(Het) testament 9410
Theba (V-91:7:9)
Theologische summa : XXII. Over de sacramenten 9786
Therese Neumann 9346
(De) tijd dringt, wacht niet langer! 9912
Tijdkrans, 2 dln (G. Gezelle-V-†-81) 618
Tineke 9072
Tirol (van Bruggen-IV-91)
Toen H. Petrus afstemde op... 9269
Tooneelleven in Vlaanderen (Deronde-IV-79:809:82) 7962
(De) tooneelliefhebber (d'Hoedt-IV-79:82)
Een tooverland 9319
(De) tragedie van Judas 9709
Triomf der levenden 9772, 9814
Tristan en Isolde (J. Bédier-II-83)
Troost voor scrupuleuzen 9032
(De) troubadour (M. Metz-Koning-III-83.8)
Trudie als huishoudstertje 9094
(De) tuin van Epicurus 9053
Tussie, het schepertje 9104
Twaalf missiepsalmen uit Transvaal 9033
(De) twaalf stoelen 9722
Twee dappere jongens 9731
(De) tweede lente van M. Quistwater 9713
(De) tweede Spaansche republiek 9568
Tweede tien wandelingen in Rome 9344
Tweeërlei menschen 9685
Twee harten vinden elkaar 9070
Twee levens 9908
(De) tweelingen Flip en Henk 9211
(De) twee Safari's 9944
(De) twee zusjes 9446

U

Uit de levende natuur 9521
Uit de litterarische fantasiën en kritieken van Cd Busken Huet 9459
Uit den sneeuwkuil (Bölsche-I-5)
Uit de praktijk der geweldloosheid 9245
Uit en over de werken van Prof. De Ovide Decroly 9375
Uit grauwe nevels (L. Baekelmans-II-III-83)
Uit het huishouden der mieren 7173, 9488
Uit het leven van Edison 9208
Uit 't leven van Kapitein Prum 9103
Uit het leven van Toontje Tuymelaere 9730
Uittreksels uit de tafels van Pereire en Violeine 9489
(Het) universeele evangelie van Vivekananda 9232
Ur der Chaldeeën,... 9341
Uw dienaar de hond 9925

V

Vakboek van den bakker (F. de Craene-V-664:64) 2749
(De) vakvereeniging (H. Polak-III-S-33)
Valga's vertrouwen 9549
(De) valk in de iconographte 9702
Van bacil tot apenmensch (Bölsche-I-57)
Van de Altenburg naar de Hofgaertnerei 9624
Van de grenzen des doods 9843
Van de H. Eucharistie tot de H. Drieeenheid 9680
Van der Weyden (Jos. Destrée-V-75) 2874
Van de zonnebloem (M. Metz-Koning-III-IV*-T-83.8)
Van Dyck (Ch. Bernard-V-75) 4506
Van een kleine wereld 9706
Van Frankrijk voorheen en thans 9572
Van havens en zeeën 9777, 9847
Van hier en elders (V. Loveling-III-83.8) 2102
Van leerling tot drukker (Schuitmaker-V-65)
Van leuke kinders 9210
Van Tanger tot Agadir 9217
Van uit den grond (van de Moortel-III-S-81)
Van verre en van nabij (J. Spyri-VIA-83)
Van vrijen tot schreien 9146
Vanwaar zijt gij? 9544
Van zonnen en zonnestofjes (Bölsche-I-52)
Van Zon zaliger door hem zelf 6229, 9931
Vaste gasmotoren voor kleine industrie (Moens-V-62)
Vastenavond 9675, 9716
Vele namen 9727
Verborgen grootheid en ongekend geluk 9497
(De) verdwenen brief 9826
(Het) verdwenen document 9718
(Het) verdwenen elftal 9831
Vergelding door liefde 9289
(De) verkeerde wereld 9758
(De) verkeerde wereld op 't Sprookjeshof 9310

(Het) verkeeren 9143
Verkenningen 8813, 9773
Verkochte zielen 9548
Verlangen (H. Courths-Mahler) 9909
(Het) verlangen (J. Bloem-III-81) 7618
(Het) verlaten kasteel 9424
('t) Verloren paradijs (W. Putman-V-82.1) 8549
(Het) verloren vertrouwen 9290
(De) verpachting van de landeigendommen 9511
(Het) verraad (A. M. de Jong-II-S-83.1)
Verstervend ras 9187
(De) verstooten dochter 9711
Vertellingen (Fr. Francken-II-N-83.8:89) 4004, 5736
Vertellingen voor kleine An en Jan 9212
(De) vertelster weerspiegeld 9462
Verzameld proza, 2 dln (D. Coster-III*-L-84:809)
Verzekens voor ons volk, 2e dl 9408
Verzen (Elegast) 9628
Verzen (S. Vestdijk) 9896
Verzorging van den hond (Seegers-IV-63)
(De) verzorging van onzen tuin 9801
Verzwegen liefde 9177
(Het) vijfjarenplan in de Sovjetunie 9791
Vijflamps wisselstroom 9805
Vijftig jaren gevangenis 9222
Vijftigjarig pol. leven in Limburg 9939
Villa Pladella 9433
Vincent, de roman v. een genie 9493, 9535
Vlaamsche muziek en componisten... 9051
(De) Vl. schrijvers in vertaling... 9130
Vlammend vuur 9065
(De) vliegmachines 9490
(De) Vlierkamp 9090
Vogels uit ons land 9043
(De) vogelvrij verklaarden van Eden 9440
(De) volkenbond in woord en beeld 9510
Volksgeneeskunde, 5 dln (W. Debaets-IV-59) 8030, 8532
(Een) volkskind 9658
Volksliedjes en verzekens 9527
Volksrijmpjes... 9457
Volmaakter leven 9682
Vondel voor ons volk (J. Salsmans-V-†-84:88) 5830
(Het) vonkende vuur 9087
(Het) voorbereidend onderwijs op weg naar... en kunst 9049
Voor de poort (Top Naeff-II-N-83) 4633
Voor de tweede maal niet wijzer 9648
Voordrachtkunst 9704
Voor het tabernakel 9505
Voor jonge meisjes (Mevr. Lievevrouw-Coopman-V-M-N-83)
(De) voornaamste feiten uit geschiedenis v. d. landbouw (Vandervaeren-IV-9:63)
Voor ons vrij onderwijs 9885
Voortvluchtig 9318
(De) vreemde vrouw (F. Dostoiefski-IV-83.0) 4088
Vriendin (Top Naeff-III-N-83) 4634
Vriend of vijand 9741
Vroolijk Fransje 9756
(De) vrouwen uit het evangelie 9303
(Een) vrouw heeft geweend 9539

W

Waan-Europa-1934 9629
(De) waanzinnige kluizenaar 9439
Waar de Meester mij riep 9119
Waar de roulette draait 9552
Waarheen met de film 9794
Waarom niet? Jerusalem 9445
(Het) wachtersspel 9529
(De) wachtmeester (J. de Zeeuw-V-83.9)
Washington Square nr 13 9315
(De) wassenaar (A. de Marest-IV-81) 7818
(Het) wassende water (H. de Man-III-83.1)
Wat bedoelt U, Hoogheid? 9067
Wat is de natuur? (Bölsche-I-5:1)
Wat komen zal (I. Boudier-Bakker-IV-N-83.1) 80, 8718
(De) wedloop 9679
(De) weg der reuzen (P. Benoit-II-83.1:83.0)
(De) weg terug (E. M. Remarque-II-83.1:89) 8862
(De) wereldblik (Bölsche-I-5:1)
Werkloos 9632
Werkmenschen 2989, 9173
Werktuigmachines 9156
(Het) West-Vl. van Guido Gezelle 9150
(De) wetenschap van het leven, 1e dl 9891
Wij achter de tralies 9281
Wij met ons vijven en Madeleine 9206
Wij willen niet 9530
Wilde strijd 9813
Willem III en Amsterdam 9570
Wim en zijn makkers 9331
(De) wind waait 9918
Witte rozen 9188
(Het) witte schip 9283
(De) witte vlam 9681
Woe's wondere wandel 9928
(De) Wolga-bootman 9167

(De) wonderbare Mei (H. Teirlinck-II-83.1)
Wonderbare reizen en avonturen van Baron van Munkhuizen 9444
(De) wonderbare wereld (H. Teirlinck-III-IV*-83.8) 3164
(Het) wonderboek der electriciteit 9260
(Het) wonder in de geneeskunde 9679
(De) wonderlijke Mei 9679
(De) wreker 9093

X

Xantippe 9538

Y

Yvo 9450

Z

(De) zaak Dreyfus 9118
(De) zedelijkheid en het schaamtegevoel (Bölsche-I-17:5)
(De) zeeroover van Vuurland 9558
Ze is verliefd 9533
(De) zelfmoord 9617
Zestalig handelswoordenboek 9249
(De) zeven hoofdzonden 9707
Zeven netontvangers voor gelijk of wisoelstroom 9047, 9401
(De) zieke plek van ons technisch onderwijs 9513
(De) ziel van Limburg 9866
Zijn belofte getroouw 9091
(De) zilveren boot 9528
(De) zilveren ster 9911
(De) zilveren vruchtenschaal (F. Toussaint van Boelaere-III-IV-83.8) 7830
(De) zingende dwaas 9279
Z'n eigen weg gebaand 9099
(De) Zondags-evangeliën 9237
Zon en schaduw 9406
(De) « Zonneschijn » 9109
Zonneschijn 9209
Zonnige dagen 9360
(De) zonnige kant 9195
Zon over het bosch 9739
Zoo bid ik 9504
Zoo zuiver als een ooge 9438
(De) zusjes van Paljas 9179
(Een) zwerver verdwaald 9284
(Een) zwerver verliefd 9422

Trefwoordenlijst of Zaakregister
van den 10n Jaargang
:-: van BOEKENGIDS :-:

N. B. — De getallen geven de volgnummers der recensies aan,

A

Aanleg : 9888
Aardrijkskunde: zie Aard- en Volkenkunde
Abraham : 9341
Acoliet : 9379
Actieve school : 9375
Activisme : 9836
Adema van Scheltema : 9857
Albertus de Groote. H. : 9868
Alena, H. : 9664
Aleydis, H. : 9438
Algemeene geschiedenis : 9660
Aloysius Gonzaga, H. : 9124
Amsterdam : 9570
Amundsen, Roald : 9345
Anatomie : zie Ontleedkunde
Antenne : 9155, 9399
Antheunis, Gentil : 10e Jg bl. 295
Antialcoholisme : zie Drankbestrijding
Antwerpen : 9117, 9463
Arbeidsorganisatie : 9696
Arendonk : 9218
Ascetiek : 9598
Athletiek : 9523
Atlas : 9574
Auto : 9257, 9892, 9893
Avontuurromans : 9066, 9073, 9076, 9079, 9081, 9083, 9085, 9086, 9088, 9093, 9097, 9009, 9102, 9103, 9167, 9170, 9176, 9178, 9180-9185, 9190, 9192, 9197, 9200, 9278, 9292, 9293, 9295, 9300, 9304, 9315, 9318, 9321, 9327, 9420, 9424, 9434, 9436, 9440, 9444, 9455, 9448, 9547, 9548, 9549, 9551, 9552, 9557, 9558, 9638, 9642, 9644, 9646, 9648, 9653-9655, 9718, 9722, 9731, 9734, 9747, 9751, 9819-9821, 9823, 9825, 9826, 9828-9831, 9833, 9834, 9840, 9842, 9843, 9902, 9906, 9907, 9910, 9916, 9922, 9928, 9932, 9933-9936

B

Bandfilter-ontvanger : 9803, 9805
Barclay, Flor. : 10e Jg bl. 255
Bediende : 9613
Beeldhouwkunst : 9771, 9809
Beertnaertprijs : 10e Jg bl. 174
Begijnhof : 9573
Bekeering : 9034, 9498, 9553
Beroepskeuze : 9888
Berouw : 9784
Beschaving : 9605
Beschouwende leven : 9692, 9785
Bibliografie : 10e Jg bl. 14; 9025, 9026, 9130, 9134, 9135, 9231; 10e Jg bl. 173; 9495, 9774, 9780
Bijbelsche arcgeologie : 9841
Biografieën : zie Levensbeschrijvingen
Biologie : 9044, 9154, 9891
Björnson, Björnsterne : 10e Jg bl. 321
Bloem : 9397, 9518, 9521, 9522
Bloemlezing : 9214, 9459, 9460, 9564, 9759, 9761, 9763, 9765
Boekhouden : 9259
Bolchewisme: 9037, 9045, 9062, 9144, 9791, 9887
Borneo : 9102
Bosco, Don : 9123, 9614
Boudier-Bakker, Ina : 9462
Bourdaloue, L. : 10e Jg bl. 294
Bouwkunde : 9398
Brahms : 9625
Brevier : 9684
Browning, Mrs : 9213
Bruegel : 9157
Buckinx, Pieter G. : 9334
Burgerlijk recht: 9509
Buyle, E. H. : 10e Jg bl. 255
Buysse, Cyriel : 9495

C

Cantré, Jan Frans : 9524
Carolus Borromeus, H. : 9581
Casti connubii : 9387
Ceremoniaris : 9379
Champagnat, Marcellin : 9673
Chaplin, Charlie : 10e Jg bl. 255

Chemie : zie Scheikunde
Chesterton : 9768
Coenen, Kanunnik J. : 9122
Communie, H.: 9596
Communisme : zie Bolchewisme
Componist : 9051
Congregatie (Heilige—) : 9139
Conscience, H. : 10e Jg bl. 295
Cornesse, Minister : 9939

D

Daendels : 9839
Dagblad : 9132, 9133, 9135
Dagboeken : 9577
d'Alzon, Emmanuel : 9674
Damiaan, Pater : 9585
De Clercq, René : 10e Jg bl. 217
Decroly, Ovide, Prof. Dr : 9375
Dedemaecker, Joanna : 9665
de la Colombière, Claudius, S. J.: 9224
de Mont, Pol : 10e Jg bl. 51, 132; 9705
De Smet, S. J. : 9669
Detective-romans : 9066, 9294, 9297, 9309, 9517, 9913, 9914
De Troyer, Prosper : 9699
De Vries en Te Winkel : 9252
Dewachter, Richard : (portret) 10e Jg bl. 161
Dewey, John : 9610
Didactiek : 9375, 9507, 9508, 9512-9514
Diepenbroek : 9625
Dier : 9041, 9043, 9151, 9153, 9253-9255, 9448, 9521, 9890, 9925, 9944
Dogmatiek : zie geloofsleer
Doopsel : 9240, 9784
Dopper, Corn. : 9625
Dostojefsky : 9667
Draadlooze telefonie : zie Radio
Drankbestrijding : 9095; 10e Jg bl. 46-50, 9194, 9198, 9741, 9748
Dreyfus : 9118
Duitsch : 9249, 9251

E

Economie : zie Staathuishoudkunde
Edison : 9208, 9585
Eenknopsontvanger : 9804
Electriciteit : 9260, 9622
Electrotechniek: 9893
Emancipatie-geschiedenis : 9940
Encycliek : 9387, 9501, 9698
Encyclopedie : 10e Jg bl. 5, 13, 41, 86, 132; 9374 bis; 10e Jg bl. 296
Engelsch : 9249, 9393, 9517, 9620, 9797
Erotiek : 9137
Eskimo : 9088
Essays : 9115, 9213, 9215, 9216, 9334, 9335-9339, 9459, 9462, 9563, 9565, 9767, 9768, 9773, 9857-9859
Esthetiek : 9049
Eucharistie : 9240, 9502, 9503, 9505, 9526, 9596, 9680, 9688
Eugenetiek : 9136
Europa : 9865
Evangelie : 9237, 9303
Examen voor bibliothecarissen : 10e Jg bl. 89, 133, 174
Extase : 9137

F

Faust : 9268
Federalisme : 9248, 9515
Film : 9050, 9261, 9794
Filosofie : zie Wijsbegeerte
Flandrin : 9585
Flevo-Meer : 9105
Folklore : 9298, 9431, 9556, 9616, 9866
Fotografie: 9405
Franciscus van Assisi, H. : 9221
Franciscus Xaverius, H. : 9225
Fransch : 9249, 9620, 9802
Fransche revolutie : 9942
Franklin : 9585
Frankrijk : 9572
Fransche revolutie : 9659
Fransche tijd : 9661
Freud : 9027, 9233
Fries : 9105

G

Gandhi : 9668
Gedachten-lezen : 9028
Gedichten : 9052, 9053, 9159-9162, 9215, 9216, 9264-9268, 9333, 9406-9408, 9409, 9410, 9454, 9457, 9525-9528, 9566, 9604, 9627, 9628, 9705, 9706, 9811; 10e Jg bl. 343 : 9896
Geduld : 9784
Geert Groote : 9870
Geestelijk leven : 9682, 9685, 9686, 9688, 9782
Gehoorzaamheid : 9612
Gelijkstroom : 9047, 9401
Gelofte : 9496
Geloofsleer : 9030, 9597

Gemengde opstellen : 9115, 9209, 9213-9216, 9334-9339, 9453, 9458-9462, 9563, 9564, 9566, 9759-9765, 9857
Genadeleer : 9597, 9601
Geneeskunde : 9402
Geneeskundig onderzoek : 9136
Geschiedenis : 9116-9118, 9217, 9218, 9340, 9341, 9344, 9463, 9568-9570, 9571, 9659-9661, 9766, 9860-9862, 9868-9873, 9939-9942
Geschiedkundige romans : Zie Historische
Geschrei : 9400
Geslachtelijke voorlichting : 9697
Gevangeniswezen : 9060 9061, 9222, 9281
Geweldloosheid : 9245
Gezelle, Guido : 9150, 9334, 9335, 9526
Gezinsleven : 9430
Globalisatie : 9375, 9507
Godsdienst: 9029-9035, 9139-9142, 9234-9241, 9376-9387, 9430, 9496-9505, 9508, 9526, 9596-9607, 9609, 9680-9692, 9781-9789, 9850
Godsleer : 9131, 9142, 9597
Godsman : 9691
Goethe : 10e Jg bl. 51; 9857, 9859
Goudclausule : 9695
Grieg : 9625
Grietens, Juul : (portret) 10e Jg bl. 121
Groot-Nederland : 9248

H

Hadewijgh : 9216
Händel : 9582
Haenen, Huibrecht : 9334
Hammenecker, Jan, pr : 10e Jg bl. 217
Handelsbriefwisseling : 9802
Handelsrecht : 9509
Handelstaal : 9797, 9802
Handelswoordenboek : 9249
Harris, Frank : 10e Jg. bl. 14
Hart, H. — van Jezus : 9380, 9381, 9606
Hauptmann, Gerhart : 10e Jg bl. 294
Heerentooneel : 10e Jg bl. 173; 9774, 9780
Heilig Paterke : 9223
Helleputte, Minister : 9939
Herwig, Franz : 10e Jg bl. 295
Historische romans: 9020, 9024, 9061, 9065, 9071, 9082, 9105, 9167bis, 9172, 9189, 9201, 9208, 9284, 9321, 9370, 9422, 9433, 9450, 9534, 9538, 9556, 9590, 9651, 9839, 9915, 9919
Hoekje van den bibliothecaris : 10e Jg bl. 133, 296, 341
Houtsnede : 9524
Huwelijk : 9136, 9146, 9239, 9387

I

Iconografie : 9702
Ida van Leuven, H. : 9438
Individualisme : 9390
Inlichtingspost : 10e Jg bl. 297
Internationale arbeidsorganisatie : 9695
Interprovinciale prijs : 10e Jg bl. 13, 173, 174

J

Jaarboeken : 9808
Jaarlijksche Boekenschouw : 9025
Jans, Trudo, Mgr. : 9869
Jan van Ruusbroec : 10e Jg bl. 1 (portret)
Jeugdopleiding : 9145, 9242, 9243, 9615
Jeurissen, Alfons : 10e Jg bl. 174
Jezuieten : 9683
Jood 9498
Jozef, H. : 9125

K

Kamerplant : 9522
Karakter : 9036, 9039
Katechismns : 9384, 9387, 9496
Katholieke encyclopedie: 10e Jg bl. 5, 13, 41, 86, 132, 296
Kazerne : 9837
Kempen : 9218
Kerk (Heilige—) : 9139
Kerkelijke rechtbank : 9139
Kerkelijk jaar : 9600
Kerkelijk recht : 9029, 9139
Kind : 9693
Kinderlectuur : 9087, 9098-9114, 9202-9212, 9319-9333, 9444-9457, 9532, 9589, 9652, 9657, 9706, 9742-9758, 9851,9856; 10e Jg bl. 342
Kinderpsychologie : 9246, 9247, 9375, 9400, 9507, 9693
Kinderschreiën : 9400
Kindertooneel : 9476, 9552
Kinema : zie Film
Kleinplastiek: 9771, 9809
Klooster : 9029, 9496, 9573
Kloosterleven : 9788
Kolping : 9585
Kommunisme: zie Bolchewisme
Kongo : 9119, 9574

Koninklijk besluit : 10e Jg bl. 133
Konnersreuth : 9687
Korngold : 9625
Korte golf : 9800
Kraambed : 9256
Kristus-Koning : 9787
Kritieken : zie Essay's
Kuischheid : 9243, 9244, 9784
Kultuur : 9605
Kunst : zie Schoone Kunsten
Kunstenaarsroman : 9535, 9542, 9543, 9582, 9662, 9667, 9670
Kunstgeschiedenis : 9703

L

Lacordaire : 9213
Lambrechts, Lambr. : 10e Jg bl. 256, 294
Landbouweconomie : 9887
Landeigendom : 9511
Land- en Volkenkunde : 9088, 9102, 9119, 9120, 9219, 9220, 9572, 9574, 9575, 9863, 9865-9867
Lange golf : 9800
Lapland : 9254
Latijn : 9516
Leën, Eugeen : 10e Jg bl. 295
Leesmethode : 9375, 9507
Letterkunde : 9019-9024, 9052-9115, 9127-9129, 9130, 9134, 9159-9216; 10e Jg bl. 81; 9226-9230, 9264-9339, 9370-9373, 9406-9462, 9491-9493, 9494, 9495, 9517, 9525-9567; 10e Jg bl. 201; 9589-9595, 9627-9658; 10 Jg bl. 241-247; 9705-9765; 10e Jg bl. 281; 9767-9779, 9811-9859; 10e Jg bl. 321-330; 9874-9882, 9896-9938
Levensbeschrijvingen : 9121-9126, 9221-9225, 9324, 9345, 9346, 9374 bis, 9438, 9461, 9462, 9500, 9576-9589, 9627, 9662-9674, 9714, 9868-9873
Levensleer : zie Biologie
Lichaam : 9598
Licht : 9622
Lievens, Pater, S. J. : 9579
Lijden : 9238, 9380-9382
Limburg : 9866
Lintelo, S. J. : 9984
Liszt : 9624, 9714
Literatuur-geschiedenis : 9214, 9215, 9216, 9336, 9458, 9460, 9578, 9759-9765
Liturgie : 9035, 9379, 9499, 9599, 9600, 9684, 9782
Lourdes : 9378, 9943
Ludgardis, H. : 9438
Ludwig, Emil : 10e Jg bl. 174

M

Maatschappelijke romans : zie Sociale —
Maatschappijleer : 9698
Magnetisme : 9622
Mahler : 9625
Margareta Maria Alacoque, H. : 9666
Maria Adelheid van Nassau : 9871
Maria van Magdala : 9056
Materie : 9396
Mathew, Pater : 9585
Meekel, Kees : 10e Jg bl. 81
Meester van Flémalle : 9263
Mengelberg : 9625
Methodiek : 9375, 9392, 9508, 9512-9514
Metselaar : 9398
Microbenleer : 9519
Middeleeuwen : 9660
Mirakel : 9386
Mis, H. : 9599, 9602
Misdienen : 9379
Missie : 9033, 9119, 9196, 9269, 9271, 9307, 9316, 9326, 9656, 9781, 9818, 9816, 9817, 9863, 9869
Moderne poëzie : 9215
Moeder : 9607
Monogamie : 9784
Morinelplevier : 9254
Mozart : 9585
Muziek : 9051, 9262, 9624-9626, 9714, 9810
Mystiek : 9681, 9688, 9692, 9783

N

Nationalisme : 9766
Natuurkunde : 9395, 9622
Natuurlijke historie : 9041, 9043, 9044, 9151, 9153, 9253-9255, 9397, 9518, 9521, 9522
Nederlandsch : 9149, 9150, 9249, 9250, 9394, 9516, 9620, 9796
Netontvanger : 9047, 9401
Neumann, Therese : 9346, 9687
Newman, John Henry, Kardinaal : 9580
New-York : 9864
Nieuw Guinea : 9343
Nieuwste geschiedenis : 9659, 9939-9941
Noyen, Petrus, Mgr : 9672

O

Officie (Klein — van O. L. Vrouw) : 9383
Oliesel, H. : 9596
Onderwijs : 9148, 9507, 9508, 9512-9314, 9615, 9790, 9870, 9885, 9888,

Ontleedkunde : 9154, 9520
Ontstaan van het leven : 9044
Onze Lieve Vrouw : 9031,9235, 9241, 9383, 9385, 9526, 9789, 9850
Oorlog : 9040, 9217, 9291, 9304, 9417, 9530, 9540, 9567, 9755
Oorlogsliteratuur : 9938
Oosten : 9867
Oostenrijk : 9120
Operette : 9531
Opleidingslessen voor bibliothecarissen : 10ᵉ Jg bl. 341
Opstellen : 9514
Orde in de natuur : 9623
Oudheid : 9660
Oudheidkunde (Bijbelsche —) : 9341
Oud-testament : 9691
Overwegingen : 9234-9236, 9241,9604, 9688

P

Pacht : 9511
Pacifisme : zie Vredeactie
Paquay, Valentinus, O. F. M. : 9223
Parasiet : 9519
Passerat, E. P. : 9576
Pasteur : 9585
Pastoor van Ars : 9585
Patriark : 9691
Pausetijke zegen : 9596
Pauselijk hof : 9139
Permeke, Constant : 9158
Pers : 10ᵉ Jg bl. 14; 9132, 9133, 9135, 9608
Petit, Adolf, S. J. : 9671, 9873
Philosofie : zie Wijsbegeerte
Physiologie : zie Verrichtingsleer
Pius X : 9585
Plant : 9397, 9518, 9521, 9522, 9889
Plichtenleer : 9038
Poëzie : zie Gedichten
Politie : 9864
Politiek : zie Staatkunde
Poolcirkel : 9863
Premie : 10ᵉ Jg bl. 13, bl. 14. 173, 342
Protestantisme : 9141
Psychische ontwikkeling : 9246, 9247, 9375, 9400, 9507, 9693
Psycho-analyse : 9027, 9233
Psychologische romans : 9019, 9021-9023, 9057-9059, 9063, 9064, 9067, 9068, 9169, 9171, 9187, 9280, 9281, 9283, 9284, 9287, 9296, 9306, 9371, 9372, 9414, 9415, 9416, 9422, 9427, 9431, 9535, 9538, 9539, 9541, 9542, 9543, 9550, 9553, 9554, 9562, 9630, 9631, 9641, 9710, 9712, 9713, 9716, 9719, 9724, 9728, 9822, 9827, 9898, 9905, 9908, 9909, 9924, 9930, 9931

Q

Quadragesimo anno : 9698
Querido, Israël : 10ᵉ Jg bl, 296

R

Radio : 9046-9048, 9155, 9399, 9401, 9798-9800, 9803-9808, 9895
Radiovisie : 9048, 9799, 9806, 9807, 9895
Ravel : 9625
Recht : 9029, 9139, 9390, 9509, 9695, 9790
Reisverhalen : 9088, 9102, 9119, 9120, 9219, 9220, 9266, 9327, 9342-9344, 9345, 9511, 9863-9867, 9932, 9944
Religieuse kunst : 9771, 9809
Religieusiteit : 9376
Rembrandt : 9491, 9670
Repertorium : 9231, 9347, 9374
Reuzenvisch : 9255
Rhetorica : 9404
Robespierre : 9663
Rodenbach, Albrecht : 9126
Roman-repertorium : 9347, 9374
Romans : 9019-9024, 9057-9105, 9167-9201, 10ᵉ Jg bl. 81; 9226-9230, 9277-9328, 9370-9373, 9414,9450, 9517, 9534-9562, 9589-9595, 9629-9655. 9675-9678, 9710-9758, 9776-9779, 9818-9850, 9897-9938
Rome : 9342, 9344
Romeinsche curie : 9139
Rosier, Willem : 9334
Rubens : 9585
Rusland : zie Bolchewisme
Russe, Ellen : 10ᵉ Jg bl. 161 (met portret); 9464-9475
Ruusbroec, Jan van : 9762
Rythme : 9339

S

Sacrament : 9240, 9387, 9597, 9599, 9786
Sand, George : 9662
Schaamtegevoel : 9784
Scheikunde : 9152
Schilderkunst : 9158, 9263, 9403, 9491-9493, 9699, 9700, 9702
Schip : 9257
Schönken : 9625
Scholenbouw : 9148
School : 9388, 9610, 9615, 9790

Schoone kunsten : 9049-9051, 9157, 9158, 9261-9263, 9403-9405, 9491-9493, 9523. 9524, 9624-9626 9699-9704, 9771, 9809, 9810
Schoonheidsleer : zie Esthetiek
Schouteden, Ward : 9334
Schouwspel : 9784
Schroefdraad : 9258
Scrupuleus : 9032
Senden, Leo, pr. : 10° Jg bl. 168 (portret); 9477-9490
Sexueele zedenleer en opvoedkunde : 9792
Simons, Leo. D[r] : 10[e] Jg bl. 217
Sint Agnetendal : 9218
Sociale romans : 9023, 9024, 9057, 9060, 9062, 9075, 9080, 9084, 9168, 9281, 9417, 9540, 9546, 9591, 9632, 9637. 9899, 9900, 9903, 9911, 9921
Sociale studie en actie : 9391
Sociale wetenschappen : 9036-9040, 9143-9148, 9242-9248, 9388-9392, 9506-9515, 9608-9618, 9693, 9698, 9790-9795, 9885-9888
Socialisme : 9390
Sociologie : zie Maatscbappijleer
Soubirous, Bernadette : 9378
Sovjet-Rusland : zie Bolchewisme
Spaansch : 9249
Spel : 9890
Spelling 9252
Sport : 9523
Staathuishoudkunde : 9045,9131, 9144, 9695, 9698, 9791, 9793, 9887
Staatkunde : 9248, 9510, 9618
Staatsinrichting : 9139, 9389
Steen, Jan : 9492
Sterrekunde : 9042
Stille Zuidzee : 9343
Stof : 9396
Storing : 9046
Strauss : 9625
Summa, Theologische : 9597, 9786
Svensson, Jön, S. J. : 10[e] Jg bl. 124; 9348-9369
Symbolisme : 9616

T

Taalkunde : 9149, 9249, 9393, 9394, 9516, 9517, 9619, 9620, 9650, 9796, 9797
Talbot, Matt : 9583
Technisch onderwijs : 9392, 9513
Teekenonderwijs : 9694
Teichmann, Constance : 9213
Tekade-radiovisie-ontvanger : 9048
Telefonie (Draadlooze —) : zie Radio
Telehor : 9048
Telepathie : 9028
Televisie : 9048, 9799, 9806, 9807, 9895
Terminologie : 9796
Theresia, H.— v. h. Kind Jezus : 9377
Tijdschriften : 10[e] Jg bl. 50-51; 9134, 9135, 9494
Timmermans, Felix : 10[e] Jg bl. 241
Toegepaste wetenschappen : 9046-9048 9154-9156, 9256-9260, 9398-9402, 9798 9808, 9892-9895
Toerisme : 10[e] Jg bl. 51
Tolunie : 9793
Tooneelliteratuur : 9054-9056, 9163-9166, 9269-9276, 9409-9413, 9476; 10[e] Jg bl. 173; 9529-9533, 9707-9709, 9769, 9770, 9772, 9774, 9812-9817
Tooneelopvoeringen : 9857
Tooneelspel : 9784
Toonkunst : zie Muziek
Trekvogel : 9253
Tuchthuis : zie Gevangeniswezen
Tuinbouw : 9801

U

Undset, Sigrid : 10[e] Jg bl. 174
Universiteit : 9133
Ur der Chaldeeën : 9341

V

Vaboekerij : 10[e] Jg bl. 87
Valk : 9702
Van Beers, Jan : 9213
Van de Velde, Antoon : 10[e] Jg 342
Van Eeden, Frederik : 10[e] Jg bl. 218, 248, 296
Van Gogh, Vincent : 9493
Van Hoeck, Maurits, pr. : 10[e] Jg bl. 167 (portret)
Van Lidth de Jeude, Jhr : 10[e] Jg bl. 343
Van Looi, Minus : 9334
Vasten : 9784
Vastenpreek : 9140
Verhalen : 9057-9114, 9127-9129, 9167-9212, 9277-9333, 9414-9456, 9517, 9534-9562, 9589, 9629-9658, 9710-9758, 9777, 9818-9856, 9874-9882. 9897-9938
Verkeeren : 9143, 9146
Verloskunde : 9256
Verlossing : 9597

Vermeylen, August: 10e Jg bl. 132, 174
Verpachting : 9511
Verrichtingsleer : 9154, 9520
Versmetriek : 9339
Vertaling : 9130; 10e Jg bl. 132
Vijfjarenplan : 9791, 9887
Visch : 9255
Vivekananda : 9232
Vlaamsche beweging : 9618, 9766
Vliegtuig : 9257
Voetbal : 9317
Vogel : 9043, 9151, 9253, 9254, 9448
Volkenbond : 9510
Volkswoning : 9795
Voordrachtkunst : 9704
Voorlichting (Geslachtelijke—) : 9243, 9244
Vormsel : 9240
Vredeactie : 9040, 9510, 9530, 9629, 9848
Vrije bladen : 10e Jg bl. 50
Vrijmetselarij : 9690
Vrouwbeweging : 9603, 9613
Vrouwentooi : 9784

W

Wallace, Edgar : 10e Jg bl. 51
Watt, James : 9585
Washington : 9585
Week van het boek : 10e Jg bl. 343
Wellevendheid : 9036, 9147
Welsprekendheid : 9404
Wereldbeeld : 9883
Werktuigkunde : 9894
Werktuigmachine : 9156, 9894
West-Vlaamsch : 9150
Wetenschappen : 9041-9048, 9151-9154, 9253-9255, 9395-9397, 9518-9522, 9621, 9623, 9889-9891
Wetgeving : 10e Jg bl. 133
Wierooker : 9379
Wijsbegeerte : 9027, 9028, 9137, 9138, 9232, 9233, 9374 bis, 9376, 9883, 9884
Willem III : 9570
Windthorst : 9585
Wiskundige aardrijkskunde : 9865
Wisselboekerij : 10e Jg bl. 87
Wisselstroom : 9047, 9401, 9803, 9805
Woningvraagstuk : 9795
Woordenboek : 9249, 9251, 9620

Z

Zangspel : zie Operette
Zedenleer : 9597
Zelfmoord : 9616
Zieke : 9596
Ziektekunde : 9402
Ziel : 9598
Zieleleiding : 9032
Zielkundige romans : zie Psychologische—
Zuigelingenpsychologie : 9400
Zweedsch : 9249

VLAAMSCHE BOEKCENTRALE

Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Aanbevolen vormende lectuur

R. AMUNDSEN : Mijn Leven als Ontdekkingsreiziger 42,50
M. BEEKMAN: God, Mensch, Techniek, Wetenschap 56,50
M. E. BELPAIRE : Reukwerk 18,00
J. BERNAERTS : Ons Heerentooneel, met « Klapper » fr. 100; geb. 110,00
P. H. BRANS : Hoe bouw ik de beste Antenne 15,00
Storingen bij de Radio-Ontvangst 10,00
L. BURGER : Werkloos 35,00
COOPER, DECOENE, DE HOVRE : Katholiek Levensideaal 26,00
D. COSTER : De Ned. Poëzie in 100 Verzen 43,00
Nieuwe Geluiden 42,00
FR. CROLS : De Vrouwen uit het Evangelie 10,00
H. DE GORTER : Hoe maak ik zelf een Televisie-Ontvanger? 14,00
» Lange en korte Golf geb. 42,00
A. DE LAPPERENT : Bewerkte Vuursteen en de Ouderdom van den Me sch 2,50
F. DE PILLECIJN : Stijn Streuvels en zijn Werk 30,00
R. DE STOPPELAAR : Als het Voorjaar komt 42,00
P. DE VOOGHT : Euchariste, Liturgie en godsdienstig Leven 9,—
R. DEWACHTER : Therese Neumann, de Bode van Konnersreuth geb. 10.00
A. DONDEYNE : De Heilige Mis 2,00
C. DOODKORTE : Begrijpen 7,00
A. DRAGON : Pater Pro 15,00
K. DU BOIS : Rome en de sociale orde 7,50
J. EECKHOUT : Inleiding tot Karel van de Woestijne 25,00
» Litteraire Profielen, 5 dln elk 20,00
E. FIELDER : Meesters van Morgen? geb. 21,00
J. P. FOKKER : Het eigen Huis 71,00
Het Hollandsch Interieur 71,00
Tuinen in Holland 71,00
KARD. GASPARRI : Katholiek Katechismus 25,00
W. GURRIAN : Het Bolsjewisme 60,00
J. HAMMENECKER : St Alena 5,00
J. HAVELAAR : Portret door de Eeuwen geb. 75,00
F. HEIJDENDAL : Het Leven van Guido Gezelle 11,00
H. CHR. HELWIG : Moderne Schildersbedrijf geb. 110,00
R. HENZ : Het Wachtersspel 6,00
J. HUBER : Spelend Arbeiden geb. 42,00
OCT. HUYSMAN : Pater Lazarus 8,00
AL. JANSSENS : De beweging van Oxford 18,00
JOH. JöRGENSEN : Don Bosco 50,00
G. KNUVELDER : De Mythe Nederland 29,00
F. KRONENBURG : Leven van den H. Gerardus Majella 22,00
G. LACOUAGE : Op 't Voetspoor van Franciscus Xaverius 15.00
JAN LAUWERIKS : Mod. Woninginrichting 21,75
M. LELIMAN-BOSCH : Onderhoud van Huis en Huisraad 29,00
P. LIPPERT Tweeërlei Menschen 24,00
EM. LUDWIG : Abragam Lincoln geb. 56,50
Mussolini's Gesprekken 29,00
Napoleon geb. 56,50
J. LUYCKX : Zeven Netontvangers voor Gelijk- of Wisselstroom 15,00
A. MARTENS : Reis naar Jerusalem 9,00
C. C. MARTINDALE : Het moeilijk Gebod 11,00
P. MARTINIANUS : Om den Missiepost 8,00
J. LEWIS MAY : John Henry Newman 75,00
L. MICHIELS : Schroefdraad 22,50
M. MOLENAAR : Mechtild de Begijn 29,00
A. KRARUP NIELSEN : China. De Draak ontwaakt 70,00
H. OBERMAN : De Oud-Christelijke Sarkophagen en hun godsdienstige beteekenis 100,00
A. OOSTERHOF: Handboek v. d. Stucadoor 42,00
G. PAPINI : Jeugdstorm 55,00
A. RACHMANOWA : Liefde, Tscheka en Dood 40,00
H. ROLAND HOLST : Guido Gezelle 27,50
H. RONGEN : Gesprekken met Christus, 2 dln elk 6,00
F. T. RONSE : De Heilige Joseph 18,00
H. J. SCHIM VAN DER LOEFF : Zielszieken 102,50
J. SIMONS : Op vacantie 5,00
J. STERCK : Oud en Nieuw over J. Van den Vondel 25,00
M. STEYAERT : Praktisch Boekhouden 18,00
M. STOKS: Kruismysterie van Konnersreuth 18,25
» Nénette 18,25
A. STUBBE : Permeke 22,00
W. SUYVER-LANDRE : Behandeling der Wasch 36,25
MGR TOTH TIHAMER : Met open Oogen door God's Natuur 14,00
De godsdienstige Jongen 14,00
A. VAN DEN BOSSCHE : Gods Hoogeschool 20,00
J. V. D. EYNDE: De schamele Straatzanger 16,00
J. VAN DE PUTTE : Mijn Hart is niet hier 18,00
E. VANDER HALLEN : Brieven aan 'n jonge vrirnd 18,00
R. VAN DIJCK : Radiovisie 7.50
A. VAN DUINKERKEN : Katholiek Verzet 29,00
J. VAN HAL : Witte Vonken 12,00
K. VAN HOEK : Man en Macht 45,00
A. VAN HOVE : Het Mirakel 20,00
J. A. VAN KRANENDONK-DUFFELS : Gezondheidsleer 36.00
J. B. VAN LOGHEM : Holland geb. 127,00
R. K. VAN SANTE : Gezag 7,00
M. VAN VLAENDEREN : De Tragedie van Judas 20,00
J. P. VERHAAR : Moderne theosophische Beweging 71,50
A. VERMEERSCH : Katechismus van het Christelijk Huwelijk 5,00
G. VON LEFORT : Hymnen aan de Kerk 20,00
S. VON OER : Rozeblaadjes geb. 17,00
G. WALSCHAP : Jan Frans Cantré 20,00
PETER WUST : De Krisis van het Westersch Menschdom 8,00
B. ZUURE : Oeroendi-Krabbels 20,00
X. : Leven der Eerw. Moeder Pacifica 35.00

Iedere Bibliotheek moet bezitten :

Uit het Leven van Plant en Dier

door A. VAN DE WERF

Slechts Fr. 6,00

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

KATHOLIEKE JEUGDLECTUUR

EDGARD : Van Koning Orgeloes		12,50
EDGARD : Het witte Muisje		15,00
H. FEDERER : Een Nacht in de Abruzzen		12,50
H. FEDERER : Sisto en Sesto		12,50
FR. FINN : De Held van de Misisipi		29,00
GROSS: De betooverde Vallei		26,00
MAX : Giovanni		19,00
MOERDIJK: Gezellige Middag		12,50
SPALDING : Geheimzinnige Sporen van Berenklauwen		23,00
KEES SPIERINGS : Wim de Blauwpit	geb.	12,00
ZR TERESIA : Miep-ik-ook		12,50
ZR TERESIA: Zoo'n kleine Rakker		7,50
TRAUTWEIN : Han Spring-in-'t-Veld		19,00
VAN DEN BERG: Avonturen van Wim en 'n Weenschen Jongen		19,00
VAN DEN BERG : De Koning van Tjilatjap		19,00
A. VAN DE VELDE : Doctor Slim en de Microben		18,00
A. VAN DE VELDE : Kop. Pacifistisch Verhaal voor de Jeugd		18,00
A. VAN DE VELDE : Radèske		20,00
A. VAN DE VELDE : Woe's wondere Wandel		18,00
C. VAN LIES: Klein Broertje		7,50

Aanbevolen nieuwere Romans

PETER BARON : De Inktvisch	fr.	24,—
VICTOR BRIDGES : Om de Koningin		25,50
AGATHA CHRISTIE : Het Geheim van de zeven Wijzerplaten		26,50
AGATHA CHRISTIE : De onschuldige Moordenaar		25,50
HERMAN DE MAN : Maria en haar Timmerman		33,—
STEPH. CLAES-VETTER : Miete		27,—
FRANZ HERWIG : De heilige Proletariër		24,—
FRANZ HERWIG: Ingemetselden. Wereldstadroman		56,50
JOAN KAT : Boot-Sirenen		35,—
A. MORRISON : Het verdwenen Elftal		25,50
BERTA RUCK : Arabella de Verschrikkelijke		26,50
BERTA RUCK : Harten-Drie		24,—
BERTA RUCK : Op zoek naar een Bruid		25,50
MIA SIEMER : De Man die den Moed had		35,—
ERNEST VAN DER HALLEN : Kristiaan		13.—

Een merkwaardige katholieke roman van den bekeerling

HERMAN DE MAN

MARIA EN HAAR TIMMERMAN

Prijs, ingenaaid : fr. 33 ; geb. fr. 44

Herman de Man beschrijft in dezen roman op pakkende wijze het ontwakende geestesleven van een ruwen, temperamentvollen polderjongen, die door een nieuwe, reine liefde gebracht wordt tot den kloosterlijken staat. De tragiek van Maria die juist door het winnen van haar verloofde dezen verliest, loopt door dit boek als een tweede ongeschreven boek.

Het boek is verlucht met teekeningen van NINABER VAN EYCKEN.